

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2002-2003

2 december 2002

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)

A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering	931
Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	932
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking	955
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	976
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	988
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	997
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening	1042
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	1067
Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ..	1085
Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden	1095
B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering	1097
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	1101
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking ..	1106
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	1133
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	1149
Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ..	1152

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)

Nihil.

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil.

REGISTER 1179

Op 3 juli 2002 werden de bevoegdheden van een aantal ministers gewijzigd.

De vragen worden gepubliceerd onder de minister aan wie ze zijn gesteld, en met diens op dat ogenblik geldende titel.

In verwijzingen wordt de titel van de minister gebruikt die gold op datum van die verwijzing.

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

**Vraag nr. 3
van 17 oktober 2002
van de heer JOHAN SAUWENS**

Septemберverklaring – Lastenverlagingen

In de Septemберverklaring 2002 heeft de minister-president vermeld dat de globale belastingdruk als gevolg van federale en Vlaamse maatregelen met 2,7 miljard euro is verlaagd. De gemeenten en provincies zouden hun belastingen met een tiende van dat bedrag hebben verhoogd.

In de begroting 2003 is een (aanvullend ?) pakket lastenverlagingen ingeschreven van 234 miljoen euro.

Kan de minister-president de becijferde analyse/oposomming bezorgen waarop deze beweringen gebaseerd zijn ?

Antwoord

Het gaat niet om 234 miljoen euro, maar wel om een bedrag van 23,4 miljard frank.

De bedoelde lastenverlagingen zijn geen aanvullende lastenverlagingen maar de becijferde weergave van reeds van kracht zijnde maatregelen, en dit met betrekking tot het begrotingsjaar 2003. Onderstaande tabel geeft een overzicht van bedoelde maatregelen.

Maatregel	Becijferde weerslag op begroting 2003	
	In miljard fr.	In miljoen euro
Kijk- en luistergeld	21,00	520,6
Registratierechten	2,00	49,6
Belasting op de inverkeerstelling (BIV)	0,10	2,5
Openingsbelasting	0,32	7,9
Totaal	23,42	580,6

Abstractie makende van de afschaffing van het kijk- en luistergeld, zou deze gewestbelasting in 2003 520,6 miljoen euro (21 miljard fr.) hebben opgebracht. De minderontvangst inzake de registratierechten (verlaging tarieven, meeneembaarheid) wordt in 2003 op 49,6 miljoen euro (2 miljard fr.) geschat.

De verlaging van de BIV (euro 4-emissienorm) betekent dan weer 2,5 miljoen euro (100 miljoen fr.) minderontvangst. Tot slot wordt de afschaffing van de openingsbelasting in 2003 op 7,9 miljoen euro (320 miljoen fr.) geraamd. Het totale pakket lastenverlagingen bedraagt bijgevolg 580,6 miljoen euro (23,4 miljard fr.).

**Vraag nr. 4
van 17 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE**

Golfterreinen – Ministeriële uitspraak

Op de regionale televisiezender Focus werd op dinsdag 1 oktober 2002 een item gewijd aan het golfterrein van Knokke-Heist. In deze uitzending deelde de minister-president mee aan de burgemeester van Knokke-Heist dat het golfterrein van Knokke behouden mag blijven, mits een natuurinrichtingsplan wordt opgemaakt.

Geldt dit stramien dan eveneens voor het golfterrein van De Haan ?

Antwoord

Vooreerst wil ik verwijzen naar de parlementaire bespreking in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening van 30 mei 2002 waarin de problematiek van de golfterreinen, in het bijzonder deze van Knokke en De Haan, reeds uitgebreid aan bod gekomen is.

Uit deze bespreking blijkt dat het dossier golfterreinen nog niet goedgekeurd is in de Vlaamse regering. (*Samengevoegde vragen om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove en van de Vlaamse volksvertegenwoordiger ; Handelingen Commissievergadering nr. 242, blz. 4-15 – red.*).

Er is een voorontwerp golfmemorandum uitgewerkt door de administratie en het kabinet van de minister van Ruimtelijke Ordening in overleg met de golffederatie.

Recentelijk werd in uitvoering van het decreet natuurbehoud het golfterrein in De Haan geselecteerd als deel van de "ontwerp grote eenheid natuur Middenkust" (voorlopige vaststelling door de Vlaamse regering op 19 juli 2002). De geselecteerde gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) worden in een openbaar onderzoek, van 23 september tot 21 november, aan de bevolking voorgelegd. In het kader van de definitieve vaststelling van de geselecteerde gebieden van het VEN zal -mede op basis van de geformuleerde adviezen en bezwaren- beslist worden over de bestaans- en ontwikkelingsmogelijkheden van dit golfterrein.

Via een eventuele bestemmingswijziging in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan bindend bepaald worden aan welke voorwaarden het golfterrein moet voldoen.

STEVE STEVAERT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT,
OPENBARE WERKEN EN ENERGIE

Vraag nr. 1
van 26 september 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Zeekanaal Brussel-Schelde – Diepgang en slibruiming

Om voldoende diepgang te vrijwaren in de diverse kanalen die onder haar bevoegdheid vallen, laat de NV Zeekanaal continu baggerwerken uitvoeren.

In het Jaarverslag 2001 van de NV Zeekanaal wordt verwezen naar de hoeveelheden slib die worden bovengedaald per traject en die dan moeten worden afgevoerd.

1. Wat is de diepgang vereist om geladen schepen toe te laten op het Zeekanaal Brussel-Schelde zonder incidenten de aanlegplaatsen te bereiken ?

Welke zijn de hoeveelheden slib die daartoe worden opgehaald ?

2. Waar wordt het slib voorlopig nog gestort, in afwachting dat oplossingen worden uitgewerkt om slib te vermijden, te beperken, eventueel te verwerken en te hergebruiken ?

3. Hoever staat men met de voltooiing van de studie ANES (Actieplan NV Zeekanaal voor het Ecologisch Bergen van Slib) ? Wanneer verwacht men tot de toepassing ervan te kunnen overgaan ?

Antwoord

1. De maximaal toegelaten diepgang op het Zeekanaal Brussel-Schelde bedraagt voor het kanaalpand Willebroek tot de Schelde 28 voet (ongeveer 8,75 m) en voor het pand Brussel-Willebroek 19 voet (ongeveer 5,90 m). Dit betekent dat de waterdiepte voor het kanaalpand Willebroek tot de Schelde op 9,5 m en voor het pand Brussel-Willebroek op 6,5 m werd vastgesteld en dit om geladen schepen zonder incidenten de aanlegplaatsen te laten bereiken.

Om vermelde waterdiepten op peil te houden, dient er jaarlijks ongeveer 60.000 m³ slib opgehaald te worden.

2. Na onderzoek van de kwaliteit van de genomen stalen slib krijgt het slib in overeenstemming met de afgeleverde gebruikscertificaten een van volgende bestemmingen :
  - voorlopige storting in overdieptes,
  - gebruik als niet-vormgegeven bouwstof voor ophoging van industrieterreinen,
  - afvoer naar een erkend slibverwerkingsbedrijf.
3. De studie is opgebouwd uit drie fasen.

De eerste fase "Kwantitatieve en kwalitatieve analyse en inventarisatie van het baggerspecieprobleem" betreft het onderzoek van de huidige situatie, met de grafische situering, terreinonderzoek, staalnamen, analyses, enzovoort. Deze fase is uitgevoerd.

De tweede fase "Plan voor de vergunningen en Acceptatie/Monitoring" omvat het onderzoek van een aantal in aanmerking genomen oplossingen voor slibreductie, berging van slib en verwerkingsmogelijkheden. Deze oplossingen werden gedetailleerd bestudeerd. Tevens werden de verplichtingen inzake vergunningen onderzocht. Deze tweede fase is eveneens uitgevoerd. Het definitieve rapport van fase 2 werd inmiddels afgeleverd.

De derde fase "ANES" betreft het opmaken van het eindrapport met de beschrijving van de in aanmerking genomen definitieve oplossingen op termijn per kanaal. Hiervoor werd op 29 juli 2002 opdracht gegeven voor het Kanaal Leuven-Dijle. Dit rapport werd afgeleverd. Voor het Kanaal naar Charleroi wordt het rapport verwacht op 14 oktober 2002. De derde fase voor het Zeekanaal Brussel-Schelde wordt aansluitend uitgevoerd.

Gezien de ernst van de problemen en de zeer grote financiële kosten om deze problemen op te lossen, werd reeds gestart met de uitwerking van een aantal – in het kader van ANES – voorgestelde oplossingen, namelijk :

- er zijn projecten op stapel gezet voor het realiseren van overdieptes in het Zeekanaal Brussel-Schelde en het Kanaal Leuven-Dijle ;
- er zal een nieuw bezinkingsbekken worden uitgebouwd voor de overstort van de Maalbeek in Grimbergen ;
- in Humbeek worden milieuvriendelijke oevers gebouwd zoals beschreven in de studie ANES, waar het slib van de oevers in een plasberm terechtkomt in plaats van in de vaargeul van het kanaal.

De toepassing van de studie is bijgevolg volop bezig.

In algemene termen hebben deze maatregelen betrekking op enerzijds het verwijderen van slibafzetting in het kanaal via oplossingen en anderzijds het trachten onder controle houden van de baggerproblematiek.

**Vraag nr. 2
van 26 september 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Zeekanaal Brussel-Schelde – Spoorontsluiting kanaalzone

De NV Zeekanaal koestert plannen voor de verdere watergebonden economische ontwikkeling in het noordelijk gedeelte van de kanaalzone op het grondgebied van de gemeenten Puurs en Bornem, meer bepaald tussen de rechteroever van het Zeekanaal Brussel-Schelde en de linkeroever van de Rupel.

In het Jaarverslag 2001 wordt melding gemaakt van de wens van diverse firma's om hun vervoer sterk multimodaal te organiseren en alternatieve transportmodi te gebruiken.

De nadruk wordt trouwens in het jaarverslag niet alleen gelegd op een goede ontsluiting via water en weg, maar ook op het belang van een goede ontsluiting via het spoor. Er werd hiertoe reeds vorig jaar een overeenkomst bereikt.

1. Gaat het om een aanpassing van de in deze streek reeds bestaande spoorweginfrastructuur, of worden nieuwe lijnen gepland die nog moeten worden aangelegd ?
2. Omvatten de gewestplannen projecten voor een dergelijke ontsluiting ?

In welk stadium verkeert dit project en heeft men reeds een idee van de vereiste investering ?

Hebben de verschillende betrokken gemeenten reeds kennis gekregen van de projecten voor de spoorontsluiting ?

Antwoord

Het gaat hier om een aanpassing van een reeds bestaande spoorweginfrastructuur, namelijk een aftakking van lijn 52.

De spoorontsluiting bestaat uit twee gedeelten, de aftakking zelf, die zich op spoorwegdomein bevindt en bijgevolg in overeenstemming is met de gewestplannen, en de aansluiting naar de bedrijven.

Deze laatste zijn een onderdeel van de uitrusting van het industrieterrein, zijn ten dele gesitueerd op privé-terrein en dienen niet specifiek op de gewestplannen voor te komen.

De NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen is momenteel bezig met de opmaak van een bestek voor de aanbesteding van de aanleg van de spoorontsluiting (samen met een herlokalisering van wegen).

De investering wordt geschat op 2.045.121 euro (waarvan 74.368 euro ten laste van de NMBS, namelijk de aftakking en de wissel). De geplande spoorontsluiting ligt uitsluitend op het grondgebied van de gemeente Puurs.

De gemeenten Puurs werd met een schrijven d.d. 14 februari 2002 op de hoogte gesteld van de plannen van de NV Zeekanaal.

Een doortrekken naar de gemeenten Bornem kan in een latere fase gebeuren voorzover daartoe voldoende belangstelling van de bedrijven bestaat.

Vraag nr. 3
van 26 september 2002
van de heer JOHAN DE ROO

Groene stroom – Huisvuilverbrandingsinstallaties

Naar aanleiding van mijn vraag om uitleg over stroom uit verbrandingsinstallaties antwoordde de minister dat de elektriciteit opgewekt in de huisvuilverbrandingsinstallaties niet in aanmerking komt voor het verkrijgen van groenestroomcertificaten (Handelingen Commissievergadering nr. 257 van 18 juni 2002, blz. 8-10).

In de Beleidsbrief Energie 2002 wordt echter een overzicht gegeven van de te verwachten bijkomende biomassa-installaties in Vlaanderen. Het is opmerkelijk dat in deze beleidsbrief wel alle kilowattuur (kWh) opgewekt in deze installaties meegeteld wordt in de tabel van de biomassacentrales en op die manier wel gebruikt wordt in de rapportering van de "groenestroomcijfers". (Stuk 897 (2001-2002) Nr. 1)

1. Waarom wordt de elektriciteit opgewekt in de huisvuilverbrandingsinstallaties in de Beleidsbrief Energie 2002 wel opgenomen als groenestroomproductie ?
2. De minister antwoordde naar aanleiding van mijn vraag om uitleg dat "het dossier misschien nog kan evolueren en dat de minister begrip had voor een aantal opmerkingen die gemaakt werden".

Wat is de stand van zaken met betrekking tot deze eventuele evoluties ?

Antwoord

1. De elektriciteit opgewekt in de huisvuilverbrandingsinstallaties werd niet als groenestroomproductie opgenomen in de Beleidsbrief Energie 2002. Een fractie van het huishoudelijk afval bestaat echter wel uit biomassa. Voor de volledigheid en louter ter informatie wordt de elektriciteit uit afvalverbranding opgesomd in de over-

zichtstabel met de biomassa-installaties in Vlaanderen (hoofdstuk 2.2 van de beleidsbrief). Huisvuilverbrandingsinstallaties komen evenwel niet in aanmerking voor het verkrijgen van groenestroomcertificaten.

De groenestroomproductie die onderaan bovengenoemde overzichtstabel wordt weergegeven, is dus correct en houdt geen rekening met de elektriciteit opgewekt via afvalverbranding. Zo werd er in 2000 voor 60.178 MWh groene stroom geproduceerd uit biomassa. De ongeveer 322.170 MWh geproduceerd door afvalverbranding telt dus niet mee als groene stroom. (MWh : megawattuur – red.)

2. De Vlaamse regering heeft ervoor gekozen om via maximale scheiding aan de bron zoveel mogelijk afvalstoffen die niet kunnen worden voorkomen of hergebruikt, te recyclen. Scheiding aan de bron levert immers de zuiverste materialen voor recyclage. Als minister bevoegd voor Energie wens ik dit afvalstoffenbeleid van mijn collega bevoegd voor Leefmilieu niet te door kruisen.

Mijn beleid inzake groene stroom, die in Vlaanderen enkel erkend wordt door middel van groenestroomcertificaten, treedt op als flankerend beleid van het afvalstoffenbeleid. Het beleid inzake groene stroom biedt immers geen alleenstaande oplossingen aan voor het huishoudelijk afvalstoffenbeleid. Er worden dus geen groenestroomcertificaten toegekend voor de verbranding van huishoudelijk restafval.

Het beleid inzake wat er al dan niet als huishoudelijk restafval wordt beschouwd, valt onder de bevoegdheid van mijn collega van Leefmilieu.

Vraag nr. 4
van 26 september 2002
van de heer JACKY MAES

Home Fabiola Oostende – Afbraak

Voor het duinenherstel is het belangrijk dat Home Fabiola, gelegen in de zeeerende duinen van Oostende, wordt afgebroken, zodat het natuurlijke ecosysteem zich opnieuw kan herstellen.

Het gebouw staat al enkele jaren leeg. Het is omringd door prikkeldraad om krakers en vanden en, uit veiligheidsoverwegingen, ook spelende kinderen buiten te houden. Toch stellen we vast dat de staat van het gebouw stelselmatig verslechtert. Het

wordt dan ook de hoogste tijd dat het volledig wordt ontmanteld en gesaneerd en dat er opnieuw plaats wordt gemaakt voor natuur.

In tegenstelling tot de andere duingebieden behoort de verwerving, de inrichting en het beheer van de zeeerende duinen echter tot de bevoegdheid van de administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Kust. Het is dan ook de minister van Openbare Werken die de beslissing moet nemen inzake de afbraak van Home Fabiola. Momenteel staat het gebouw er nog steeds te verkommeren.

Wat is de stand van zaken betreffende de afbraak van Home Fabiola in de zeeerende duinen in Oostende ?

Antwoord

De afbraak van Home Fabiola in Oostende wordt openbaar aanbesteed op 10 oktober 2002.

De totale uitvoeringstermijn bedraagt 80 werkdagen, zodat, zonder onvoorziene omstandigheden, verwacht kan worden dat de werken voltooid zullen zijn voor de zomer 2003.

Vraag nr. 5 van 26 september 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Belbusinformatie Kalmthout – Kostenverdeling

De gemeenteraden van Kalmthout en Essen keurden in juni 2002 een overeenkomst goed met De Lijn en het Vlaams Gewest betreffende de tegemoetkoming van beide gemeenten in de kosten van het openbaar vervoer van de gebruikers. Deze overeenkomst voorziet onder andere ook in de invoering van een zogenaamde belbus.

Elk Kalmthouts gezin kreeg in de loop van de maand augustus een enveloppe met uitgebreide informatie over het gebruik van die belbus toegezonden. Naar verluidt zou De Lijn de informatie aan de gemeente bezorgen en de kosten hiervan dragen, terwijl de gemeente Kalmthout zou instaan voor de kosten van de bedeling.

1. Graag had ik de kostprijs van de aan de gemeente Kalmthout toegezonden informatie gekend.
2. Klopt het dat alle kosten, behalve de bedelingskosten, volledig ten laste van De Lijn vallen ?

Antwoord

De herstructurering van het net in de gemeenten Essen en Kalmthout gebeurde in het kader van de basismobiliteit, hetgeen inhoudt dat de exploitatiekosten ten laste zijn van het Vlaams Gewest.

De nieuwe exploitatie omvat een belbus en een grotere frequentie en amplitude van lijn 670 met lichte aanpassingen aan de reisweg, zodat alle woongebieden in de beide gemeenten ofwel door de geregelde dienst, ofwel door vraagafhankelijk vervoer gedekt worden.

Onder de exploitatiekosten vallen ook de communicatiekosten, die aldus volledig ten laste van het Vlaams Gewest zijn. Het totale budget voor beide gemeenten bedroeg ongeveer 25.000 euro. In een apart budget voor Kalmthout is niet voorzien.

Bij dezelfde gelegenheid voerden de gemeenten Essen en Kalmthout in het kader van het derdebetalersysteem een eenheidsprijs van 0,60 euro in voor beide gemeenten. Het verschil met de reële kaartprijzen wordt aan de betrokken gemeenten gefactureerd op basis van opstappers in de gemeente.

Voor de communicatie stond Kalmthout enkel in voor de bedeling van de informatie in alle brievenbussen (in totaal 7.000).

Vraag nr. 6 van 26 september 2002 van de heer JAN VERFAILLIE

Kusttram – Aanpassing kruispunten

Tijdens de voorbije maanden juli en augustus was de kusttram weer een succes. De vervoermaatschappij De Lijn vervoerde gemiddeld 46.000 reizigers per dag. Het aantal betalende reizigers steeg met 180.000, de inkomsten namen met 6 procent toe.

De vervoermaatschappij dringt erop aan dat dertig kruispunten snel aangepast worden, om de kans op ongevallen te reduceren.

1. Kan de minister vice-president een overzicht geven waar die dertig kruispunten precies zijn gelegen ?
2. Wanneer worden deze kruispunten aangepakt ?
3. Wat is de geraamde kostprijs hiervan ?

4. Hoeveel ongevallen zijn tot op heden dit jaar gebeurd met de kusttram ?

kruispunten is bezig. Na gunstig advies van de betrokken diensten en gemeenten zullen deze zo vlug mogelijk op het terrein uitgevoerd worden. De bedoeling is om deze vijf kruispunten voor het zomerseizoen 2003 aan te passen.

Antwoord

1. Voor het overzicht van de kruispunten die nog niet uitgerust zijn met een conflictvrije verkeerslichtenregeling wordt verwezen naar de lijst als **bijlage**. Deze lijst werd opgemaakt ter voorbereiding van de laatste vergadering van de werkgroep N34 – veiligheid kusttram.

Het is van belang om aan te stippen dat het hier enkel kruispunten betreft op gewestwegen.

2. In het kader van de werkgroep N34 – veiligheid kusttram werken de afdeling Wegen en Verkeer (AWV) West-Vlaanderen, De Lijn West-Vlaanderen en de andere betrokken diensten al enkele jaren intensief samen aan de beveiliging van de kusttram. Ook het verder conflictvrij maken van de kusttramlijn ter hoogte van lichtengeregelde kruispunten wordt binnen deze werkgroep besproken en gecoördineerd.

De timing voor het aanpakken van deze kruispunten is ook afhankelijk van de aard van de uit te voeren werken.

Volgend onderscheid kan gemaakt worden.

- Conflictvrij mogelijk met een beperkte ingreep : vijf kruispunten die door middel van een aanpassing van de verkeerslichten en het aanbrengen van een aparte afslagstrook conflictvrij kunnen gemaakt worden. De voorbereidende studie voor de aanpassing van deze

- Conflictvrij mogelijk mits infrastructuurwerken : op tien kruispunten zijn infrastructuurwerken nodig. Het betreft in vijf gevallen infrastructurale aanpassingen aan kruispunten met verkeerslichten om een conflictvrije verkeerslichtenregeling mogelijk te maken. In de andere gevallen gaat het om nieuwe lichtengeregelde kruispunten. De bedoeling is om ook hier de meeste kruispunten aan te passen voor het zomerseizoen 2003.

- Ten slotte zijn er drie kruispunten in Oostende en Nieuwpoort die voorlopig niet aangepakt worden omdat De Lijn en / of de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen hier in de nabije toekomst belangrijke infrastructuurwerken zullen uitvoeren.

- Op zes kruispunten is de uitbouw van een conflictvrije verkeersregeling door plaatselijke omstandigheden zeer moeilijk of zelfs onmogelijk.

3. De globale kostprijs van de aanpassingen werd nog niet geraamd.

4. Van 1 januari tot en met 31 augustus 2002 zijn er 65 ongevallen met de kusttram gebeurd (met uitsluiting van valpartijen van reizigers en van beschadigingen aan de infrastructuur).

Bijlage

Gemeente	Kmp	Omschrijving	
Knokke-Heist	2,58	N34 met Krommedijk	Beperkte ingreep
Knokke-Heist	3,67	N34 met N359 en Kursaalstraat (Heldenplein)	Infra
Brugge	1,2	N34A met St.-Donaaskerkestraat en Wandelaarsstraat	Infra
Brugge	8,3	N34 met New-Yorklaan	-
Brugge		N34 met N31	-
Blankenberge	14,43	N34 met Lemallaan	Nieuw
De Haan	12,2	N317 met Kerkstraat	-
De Haan	17,74	N34 met N317 en N34Y	Beperkte ingreep
De Haan	24,29	N34 met Vosseslag en N34Y met Vosseslag	Beperkte ingreep

Gemeente	Kmp	Omschrijving	
De Haan	4,09	N34Y met Stationstraat en Leopoldlaan	-
Bredene	26,00	N34 met Koerslaan	Nieuw
Bredene	28,09	N34 met Zeelaan	Nieuw
Bredene	28,5	N34 met Breeweg	Nieuw
Bredene	29,17	N34 met N317 "Groenendijk"	Infra
Oostende	30,35	N34 met Jacobsenstraat en Stanleystraat	Werken De Lijn gepland
Oostende	31	N34 met Vismijnlaan en Voorhavenlaan	Werken De Lijn gepland
Oostende	0	R31 met N34 (Northlaan)	Infra
Oostende	36,75	N34 met Accacialaan "Hertogenplein"	Infra
Middelkerke	45,92	N34 met Arendlaan en Badenlaan	-
Middelkerke	46,9	N34 met Essex Scottishlaan en Strandlaan	Beperkte ingreep
Middelkerke	14,36	N318 met Schoolstraat en Bamburgstraat	-
Nieuwpoort	51,35	N34 met N39 "Vismijn"	Werken AWW gepland
Koksijde	55,40	N34 met N34Z en N355 (Kinderlaan)	Beperkte ingreep
De Panne	67,02	N34 met Olmendreef (Nachtegaal)	Nieuw

(kmp : kilometerpaal – red.)

Vraag nr. 7
van 26 september 2002
van de heer JAN LAURYS

Wegenwerken – Aanpassing rooilijnen

De rooilijnen langs de Vlaamse gewestwegen zijn vaak reeds tientallen jaren oud en al te dikwijls gebaseerd op een verouderde visie, waarbij de verkeersfunctie op de gewestwegen eenzijdig primeert.

Als gevolg daarvan worden vaak tientallen woningen door de rooilijn getroffen, waardoor de eigenaars bij verbouwingen of verkoop aanzienlijke financiële schade kunnen lijden. Bovendien betreft het vaak bescheiden woningen, die vlak naast de gewestweg gelegen zijn. De alleenstaande woningen met voortuin worden meestal niet door de rooilijn getroffen.

De heraanleg van een gewestweg binnen het kader van het mobiliteitsconvenant biedt de gelegenheid om deze rooilijnen aan te passen aan de nieuwe situatie. De billijkheid gebiedt in dit geval dat de rooilijn hetzij wordt gerealiseerd door onteigeningen, hetzij wordt aangepast aan de werkelijkheid.

1. Is het een algemeen principe dat, na de heraanleg van een gewestweg in het kader van de aanleg van fietspaden, een doortocht of de aanpassing van een schoolomgeving, de rooilijn dusdanig moet worden aangepast dat zij overeenstemt met de gerealiseerde situatie ?
2. Zo ja, in welke gevallen kan van dit principe afgeweken worden ?

Antwoord

Het is geen algemene regel dat, na de heraanleg van een gewestweg in het kader van de aanleg van fietspaden, van een doortocht of van de aanpassing van een schoolomgeving, de ontworpen rooilijn steeds wordt aangepast aan de gerealiseerde situatie.

De ontworpen rooilijn van een gewestweg kan vastgesteld zijn in een bij KB (thans Vlaamse regering) goedgekeurd rooiplan, maar ook in een goedgekeurd BPA en in een rooiplan ter uitvoering van een RUP (*KB : koninklijk besluit ; BPA : bijzonder plan van aanleg ; RUP : ruimtelijk uitvoeringsplan – red.*).

Een aanpassing van een rooilijn moet met de nodige omzichtigheid worden overwogen. Deze rooilijnen vormen sinds ettelijke jaren de grondslag van de adviezen die over de bouwaanvragen, verkavelingaanvragen en aanvragen om stedenbouwkundig attest langs de gewestwegen werden uitgebracht.

Buiten de bebouwde kom is een herziening van de oorspronkelijke rooilijn in principe te vermijden. Weinig woningen zijn er getroffen door de rooilijn en alle nieuwe woningen werden sinds talloze jaren overeenkomstig deze rooilijn opgericht. Een aanpassing aan de gerealiseerde situatie zou hier de goede ruimtelijke ordening verstoren.

Wanneer bij de heraanleg van een gewestweg binnen de bebouwde kom de gerealiseerde rooilijn afwijkt van de in het rooiplan of BPA vastgestelde rooilijn, wordt samen met het gemeentebestuur onderzocht of een aanpassing van de rooilijn nodig en wenselijk is en of erfdienstbaarheden van de rooilijn kunnen worden opgeheven. In bevestigend geval is een wijziging van het rooiplan of BPA nodig.

In verband met de situatie geschetst in de vraag kan nog gewezen worden op artikel 100, § 5 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, dat stelt dat een stedenbouwkundige vergunning kan verleend worden indien uit de adviezen van de bevoegde instanties blijkt dat de uitvoering van de rooilijn in kwestie niet binnen vijf jaar na afgifte van de vergunning tot stand zal kunnen worden gebracht. Het is evident dat eigenaars van een door een rooilijn getroffen woning van dit artikel gebruik kunnen maken.

Vraag nr. 8
van 26 september 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Leuvense Vaart – Zwaaiikom (2)

Eerder vroeg ik de minister vice-president in een schriftelijke vraag al naar de redenen van de aanleg van een zwaaiikom op de Leuvense Vaart in Tildonk (*Vraag nr. 382 van 20 september 2002 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 4 van 12 november 2002, blz. 741 – red.*).

Thans kan worden vastgesteld dat die zwaaiikom blijkbaar erg diep wordt uitgegraven, naar schatting zo'n tien tot vijftien meter. Dit lijkt mij niet echt een gangbare diepte.

Kan de minister vice-president mij meedelen of ik mij daarin vergis, dan wel of er een bijzondere reden is voor die gang van zaken ?

Antwoord

De waterdiepte in het Kanaal Leuven-Dijle bedraagt 3 m. In de nieuwe zwaaiikom bedraagt de waterdiepte op het diepste punt 7,4 m. Dit betekent dat deze zwaaiikom wordt uitgediept tot 4,4 m onder de bodem van het kanaal. Daarmee wordt een overdiepte gecreëerd waarin baggerspecie kan gestockeerd worden. Zo krijgt de zwaaiikom een meervoudige functie.

Vraag nr. 9
van 26 september 2002
van de heer PIETER HUYBRECHTS

E313 Olen – Geluidswerende maatregelen

Ook in Olen (provincie Antwerpen) zorgt de E313 voor heel wat lawaaihinder. Vooral tijdens de spitsuren zou de geluidsoverlast voor de omwonenden enorm zijn. De inwoners van de wijk Schaatsbergen in Olen zijn dan ook vragende partij voor de plaatsing van geluidsschermen tussen kilometerpaal 30.3 en 30.9, en dit langs beide kanten van de E313.

Naast de beperking van de geluidsoverlast zou een geluidsscherm ook de veiligheid voor de kinderen verhogen. Vanop het speelpleintje kunnen de kinderen momenteel gewoon omhoog naar de E313 kruipen.

1. Zijn geluidswerende maatregelen tussen kilometerpaal 30.3 en 30.9 opgenomen in het huidige investeringsplan ?
2. Heeft de administratie Wegen en Verkeer hiervoor reeds een studie gemaakt ?
3. Is er reeds een bouwvergunning hiervoor afgeleverd ?

Antwoord

Reeds in oktober 1991 werden geluidsmetingen uitgevoerd in de omgeving van de wijk Schaatsbergen in Olen. Ter hoogte van de woningen kort bij de autosnelweg overschreed het geluidsniveau toen reeds de drempel van 65 dBA, wat wil zeggen dat er wel degelijk hinder was voor de bewoners (*dBA* :

A-gewogen decibel – red.). De slechte staat van het wegdek werd daarvoor verantwoordelijk geacht. Sinds de sanering van de rijwegverharding, in de loop van de jaren '90, werd de toestand duidelijk beter, vermits geen klachten meer werden ontvangen. Om deze reden voorziet het huidige investeringsprogramma dan ook niet in maatregelen in Olen.

Het is mogelijk dat de geluidswaarden door een toename van de verkeersdrukten en van het zwaar verkeer sindsdien opnieuw toegenomen zijn. Teneinde de hinder te kunnen inschatten zal mijn administratie nieuwe geluidsmetingen uitvoeren. Deze zullen uitwijzen of er al dan niet bijkomende maatregelen dienen genomen te worden. Zo ja, zal er aan de gemeente Olen voorgesteld worden om een module 5 bij het mobiliteitsconvenant af te sluiten met het oog op de plaatsing van geluidsschermen.

**Vraag nr. 10
van 26 september 2002
van de heer JAN VERFAILLIE**

Basismobiliteit – West-Vlaanderen

De uitbouw van basismobiliteit is één van de belangrijke prioriteiten van deze regering voor het openbaar vervoer.

In West-Vlaanderen is er een grote nood aan de uitbouw van degelijk openbaar vervoer. In principe kunnen de gemeenten die dat willen via de module 9 van het mobiliteitsconvenant zelf het initiatief nemen om het aanbod openbaar vervoer op hun grondgebied uit te breiden. In de praktijk echter is het weinig zinvol om nu via de lange convenantsprocedures te gaan werken, terwijl De Lijn tegen 2005 basismobiliteit in heel Vlaanderen gerealiseerd zal hebben. Bovendien blijkt dat in de praktijk alle middelen van De Lijn besteed worden aan de uitbouw van de basismobiliteit en dat er geen geld meer overblijft voor nieuwe convenantgebonden projecten.

Voor vele gemeenten is het dan ook wachten op de realisatie op het terrein van basismobiliteit. In de meer landelijke regio's zal dit gerealiseerd worden met vraagafhankelijk vervoer, meer bepaald met belbussen. De timing van de uitbouw van basismobiliteit is gebaseerd op een objectieve behoefteanalyse. Hiermee wordt een rangorde van gemeenten opgesteld waar de nood het hoogst is.

Kan de minister vice-president een geactualiseerd overzicht en een bijbehorende timing geven m.b.t. de realisatie van basismobiliteit in West-Vlaanderen ?

Antwoord

De Lijn zal elk jaar de basismobiliteit invoeren in de gemeenten met de hoogste prioriteit volgens de voor dat jaar geldende prioriteitenlijst. De geactualiseerde prioriteitenlijsten zijn geldig voor het kalenderjaar dat volgt op het jaar van de actualisatie.

Op dit moment stelt De Lijn een programma projecten basismobiliteit op voor 2003.

De prioriteitenlijst wordt elk jaar vóór 31 maart geactualiseerd door de administratie van het Vlaams Gewest, in gemeenschappelijk overleg met De Lijn. Ik stel de prioriteitenlijst vast op basis van het gemeenschappelijk voorstel van de administratie van het Vlaams Gewest en De Lijn. Voor de opmaak van het programma 2004 en later maakt de administratie een nieuwe geactualiseerde prioriteitenlijst op met het openbaarvervoersaanbod van dat moment.

De geactualiseerde lijst voor het jaar 2003 zal bij de bespreking van de begroting 2003 in het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

**Vraag nr. 11
van 4 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Mobiliteitsenquête Brussels Gewest – Betrokkenheid

De Brusselse regering heeft een enquête georganiseerd om het mobiliteitsprobleem van die stad te bestuderen. De enquête verloopt met medewerking van de federale politie, die autobestuurders afleidt naar een parkeerplaats in Groot-Bijgaarden (Dilbeek), binnen het Vlaamse gewest.

De vragen worden gesteld door jobstudenten, waarvan er een aantal erbarmelijk Nederlands praten.

Was de minister vice-president vooraf op de hoogte van dit initiatief ?

Werd het Vlaams Gewest er op enigerlei wijze bij betrokken ?

N.B. Een vraag over dit onderwerp werd ook gesteld aan de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken (vraag nr. 6).

Antwoord

Ik verwijs naar mijn antwoord op de vraag om uitleg van de Vlaamse volksvertegenwoordiger dien-aangaande (Handelingen Commissievergadering nr. 14 van 8 oktober 2002, blz. 13-14).

(Antwoord Paul Van Grembergen : blz. 1074 – red.)

Vraag nr. 12 van 4 oktober 2002 van de heer JACKY MAES

N38 Vlamertinge – Weegbrug

Een tiental jaren geleden werd ter hoogte van de afrit Vlamertinge op de N38 tussen Ieper en Poperinge een weeginstallatie gebouwd door het Vlaams Gewest. Deze installatie moest dienen om efficiënte controles te kunnen uitvoeren op de maximale belasting van de vrachtwagens. Overladen vrachtwagens beschadigen in veel gevallen immers het wegdek. Dit geeft aanleiding tot een groter risico op ongevallen.

Deze installatie werd evenwel nooit in gebruik genomen, naar verluidt wegens het ontbreken van een geldige bouwvergunning.

1. Werde deze installatie effectief gebouwd zonder vergunning ?
2. Welke stappen werden gedaan om een regularisatie te verkrijgen ?
3. Wanneer zal de weeginstallatie gebruikt worden om controles uit te voeren op de maximale belasting van vrachtwagens ?

Antwoord

Op 11 september 2002 werd een bouwvergunning afgeleverd voor het oprichten van het bedieningsgebouw ter hoogte van deze locatie waardoor deze locatie nu volledig vergund is. Het gebouw (prefab) zal nog dit jaar opgericht worden door toedoen van de administratie Overheidsopdrachten, Gebouwen

en Gesubsidieerde Infrastructuur (afdeling Gebouwen).

Nadien moet nog de elektromechanische uitrusting geïnstalleerd worden hetgeen onder de bevoegdheid valt van de administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten. Vermits deze installaties in voorraad zijn bij de desbetreffende administratie mag de ingebruikname van deze site begin 2003 verwacht worden.

Vraag nr. 13 van 4 oktober 2002 van de heer JOS DE MEYER

N70 Belsele – Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid blijft een belangrijke verantwoordelijkheid voor de overheid. Uit een wetenschappelijke analyse die het stadsbestuur van Sint-Niklaas van het provinciebestuur ontving in verband met ongevallen met gekwetsten op haar grondgebied, blijkt duidelijk dat de gewestweg N70 de gevaarlijkste weg is in Sint-Niklaas en in de hele regio.

De doortocht van de N70 op het grondgebied van de deelgemeente Belsele geeft aanleiding tot verkeersonveilige toestanden. Vooral het gedeelte (met 2x2 rijstroken) tussen het kruispunt Vijverstraat/Schoonhoudstraat en de Bookmolenstraat nodigt als het ware uit tot snel rijden. Het fietspad ligt op de rijweg en is in zeer slechte staat. Het is onverantwoord om kinderen langs de gevaarlijke weg naar school te sturen. Ook voor de bewoners zelf is het gevaarlijk om met de wagen hun oprit op of af te rijden. De recente snelheidsbeperking van 70 km/uur resulteert onvoldoende in een verkeersveiligere toestand.

1. Welke maatregelen, naast de reeds van kracht zijnde snelheidsbeperking, worden genomen om de verkeersveiligheid op het gedeelte van de gewestweg N70 (met 2x2 rijstroken en fietspad) tussen het kruispunt Vijverstraat/Schoonhoudstraat en de Bookmolenstraat in Belsele te verbeteren ?
2. Een vrijliggend fietspad naast de N70 en een voorsorteerstrook tussen twee rijstroken werden reeds op een aantal plaatsen langs de N70 gerealiseerd.

Wordt deze optie ook hier in aanmerking genomen ? En zo ja, wat is de geraamde kostprijs en binnen welke termijn kan dit worden gerealiseerd ?

Antwoord

Momenteel wordt onderzocht om de rijstrookindeling op de gewestweg N70 in Belsele te veranderen.

Er zou overgegaan worden op 2 x 1 rijstroken, met in het midden een strook die dienst doet als opstelruimte. Daardoor wordt ook meer ruimte gecreëerd voor de fietsers. Ook de oversteekbaarheid van de N70 verbetert met deze rijstrookindeling.

Voor de fietsers zal dit reeds een verbetering zijn, maar een echt fietspad is nog veiliger. In het kader van het mobiliteits- en convenantenbeleid kan de stad met het Vlaams Gewest een overeenkomst (zgn. module) afsluiten waarbij de stad zelf het initiatief neemt voor het ontwerp en de aanleg van een fietspad langs een gewestweg en waarbij het Vlaams Gewest de kosten voor 80 % terugbetaalt aan de stad.

**Vraag nr. 14
van 4 oktober 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Fietspaden – Stand van zaken

In een mobiliteitsenquête in oktober 2001 georganiseerd door de Belgische Federatie van de Automobiel- en Tweewielerindustrie (Febiac) en waarvan de resultaten zijn opgenomen in de brochure "Duurzame mobiliteit", spreekt een belangrijk percentage van de ondervraagden (75 %) zich uit ten gunste van een netwerk van veilige fietspaden langs het wegennet.

Op de tweede plaats komt het voorzien in aparte rijstroken voor vrachtwagens langs de drukste autowegen.

Deze bevindingen weerspiegelen de voornaamste bezorgdheden van de weggebruikers die zich dagelijks verplaatsen.

Bij haar aantreden heeft de Vlaamse regering in haar beleidsplan als een van de prioriteiten de uitbouw van een voet- en fietspadennetwerk vooropgesteld. Dit beantwoordt dan zeker aan de verwachtingen. Om tot een volwaardig netwerk te komen, zal het bestaande moeten worden uitgebreid, aangevuld en verbeterd.

1. Hoeveel kilometer nieuwe fietspaden kwamen er tot stand sedert juli 1999 ? Welke financiële inspanning vertegenwoordigt dit ?
2. Worden de eenrichtingsstraten, die door de fietsers in beide richtingen mogen worden gebruikt, afzonderlijk beschouwd en de aanpassingen aangebracht aan het wegdek bij de fietspaden gerekend ?
3. Is in de uitbouw voorzien van B+R-faciliteiten (bike and ride) in de voornaamste Vlaamse steden ?

Antwoord

1. De uitgetrokken budgetten voor fietspaden tot en met 1998 bedroegen 500 miljoen frank per jaar. In 1999 en 2000 werd dit bedrag verhoogd tot 1 miljard frank en vanaf 2001 is er sprake van een bedrag van 3 miljard frank per jaar. Deze sterke stijging van het budget voor de aanleg van fietspaden is mogelijk gemaakt door de invoering van het subsidiëringmechanisme voor de aanleg van fietspaden langs gewestwegen door de lokale overheden.

Momenteel wordt nog ongeveer een derde van de nieuwe fietspaden langs gewestwegen door het Vlaams Gewest in eigen beheer gerealiseerd (module 11) en twee derde door de lokale overheden (module 13). Het aantal kilometer fietspad waarin het Vlaams Gewest zo voorziet, schommelt rond de 200 km fietspad per jaar.

2. Er zijn geen eenrichtingsstraten die door fietsers in beide richtingen gebruikt mogen worden en die niet voorzien zijn van afzonderlijke fietspaden, opgenomen in de bedragen vermeld onder punt 1. Gewestwegen hebben meestal een bovenlokaal karakter met twee rijstroken. Eenrichtingsstraten zijn meestal dan ook lokale gemeentewegen.
3. De administratie Wegen en Verkeer beheert enkel de carpoolparkings naast de autosnelwegen. Op deze parkings worden steeds overdekte fietsstallingen opgericht. Op stedelijk niveau zijn de gemeentebesturen bevoegd.

Verschillende gemeentelijke mobiliteitsplannen voorzien in de aanleg van parkings met fietsinfrastructuur. Bij de uitbouw van het openbaar vervoersnetwerk wordt aangeraden bij de haltes

in fietsstallingen te voorzien. De uitvoering hiervan is een bevoegdheid van de gemeenten.

Vraag nr. 15
van 11 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

N35 Kortemark – Veiligheid kruispunt

Het drukke kruispunt Lichterveldestraat-N35 in Kortemark bevindt zich in de nabijheid van een lagere school. Omwonenden blijken vooral te klagen over een moeilijke oversteekbaarheid.

Op mijn schriftelijke vraag nr. 163 van 29 januari 2002 antwoordde de minister vice-president dat de oversteekbaarheid van dit kruispunt mogelijk verbeterd kan worden door de aanleg van een middengeleider of door de plaatsing van verkeerslichten. De minister vice-president zou aan zijn administratie opdracht geven om de aanpassing van dit kruispunt voor bespreking te agenderen op de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid. (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 14 juni 2002, blz. 1380)

1. Werd inmiddels aan de administratie de opdracht gegeven om de aanpassing van dit kruispunt te agenderen op de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid ?
2. Werd de aanpassing van dit kruispunt dan ook reeds besproken op de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid ? Zo ja, met welk resultaat ? Welke voorgestelde herinrichting wordt in aanmerking genomen ?

Zo neen, wanneer wordt de bespreking terzake geagendeerd ?

Antwoord

Er werd aan de administratie Wegen en Verkeer (afdeling West-Vlaanderen) opdracht gegeven dit punt te agenderen op de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid.

Dit dossier werd besproken op de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid van 24 september 2002.

Er werd beslist het kruispunt heraan te leggen met een afslagstrook, zodat linksafslaand verkeer vanuit de richting Lichtervelde een voldoende ruime opstelbaarheid krijgt. Door middel van een

middengeleider, aan te leggen kant Diksmuide, wordt het kruispunt beveiligd voor overstekende voetgangers.

Vraag nr. 16
van 11 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Bermbeheer – Distelbestrijding

Vanuit verschillende beleidshoeken wordt de landbouwer ertoe aangezet om aan landbouwverbreding te doen. Hij mag niet alleen productiegericht denken, maar moet onder meer ook aandacht hebben voor de biodiversiteit op het platteland.

Vele landbouwers hebben reeds de stap gedaan naar meer mechanische onkruidbestrijding om zoveel als mogelijk de herbiciden te beperken. Deze ingesteldheid is lovenswaardig.

Langs diverse gewestwegen staan distels een hele zomer lang te bloeien tot ze hun zaadjes massaal over de akkers en weilanden hebben verspreid. Soms worden ze na lang aandringen (veel te laat) gemaaid. Dit getuigt van weinig respect voor de sector.

1. Hoe komt het dat deze "distelzones" langs gewestwegen soms zo laattijdig gemaaid (soms eind augustus) werden ?
2. Wordt eraan gedacht om alle bermten langs de gewestwegen voortaan eind juni te maaien, ten einde de uitzaaiing van distels tegen te gaan ?
3. Kan een landbouwer eventuele schade ten gevolge van het niet tijdig verdelgen van distels op gronden van het Vlaams Gewest, op het Vlaams Gewest verhalen ?

Antwoord

1. Over het algemeen valt de eerste maaibeurt langs gewestwegen tussen 15 juni en 1 juli. Een eerste maaibeurt eind augustus is veeleer een uitzondering maar is wel legaal volgens het bermbesluit.

2. Er kan niet overal tegelijkertijd gemaaid worden, zodat het maaien gespreid moet worden. In dit verband dient opgemerkt te worden dat ook de decreetgever ervoor gekozen heeft om geen vast tijdstip op te leggen maar een tijdsvenster

toe te laten waarbinnen de maaiwerken dienen te gebeuren.

Het tijdstip voor het maaien van bermen is afhankelijk van verschillende elementen, zoals de verkeersveiligheid, de weersomstandigheden, de interne werkorganisatie, de distelgroei, het behoud van natuurwaarden, enzomeer. Het is daarom niet aangewezen en ook niet mogelijk om alle bermen per definitie eind juni te maaien.

3. Indien er sprake is van schade voor de landbouwer, indien er sprake is van een fout van het Vlaams Gewest en indien er een verband kan aangetoond worden tussen de schade van de landbouwer en de fout van het Vlaams Gewest, kan de landbouwer volgens het Burgerlijk Wetboek zijn schade verhalen op het Vlaams Gewest.

Vooraleer er sprake kan zijn van de betaling van een schadevergoeding, dient een rechtbank eerst de schade van de landbouwer, de fout van het Vlaams Gewest en het verband tussen beide vast te stellen.

Vraag nr. 17
van 11 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Luchthaven Oostende – ICAO-normen

De Organisatie voor de Internationale Burgerluchtvaart (ICAO) zorgt ervoor dat men veiliger en gemakkelijker van het ene land naar het andere kan vliegen. ICAO werd opgericht in 1944 en heeft een aantal internationale normen en voorschriften aangenomen die noodzakelijk zijn voor veilig, regelmatig, efficiënt en economisch luchtverkeer. De Organisatie coördineert ook de samenwerking van de 185 lidstaten op het vlak van de burgerluchtvaart.

Blijkbaar worden in 2004 nieuwe normen van de Organisatie voor de Internationale Burgerluchtvaart inzake de veiligheid van luchthaveninstallaties van kracht. In dit kader had ik graag geweten in hoeverre de luchthaven van Oostende voldoet aan deze normen.

1. Wat houden de huidige ICAO-normen precies in ? Waarin zullen de nieuwe normen in 2004 verschillen van de oude ?

2. Voldoet de luchthaven van Oostende aan de huidige ICAO-normen ?

Zo ja, sedert wanneer ?

3. Voldoet de luchthaven van Oostende reeds aan de nieuwe normen van 2004 ?

Zo neen, welke aspecten voldoen niet aan deze normen ?

Hoeveel bedragen de kosten die moeten worden gemaakt om alsnog aan de normen te voldoen ?

Welke concrete timing wordt vooropgesteld om aan de normen te voldoen ?

Wat zijn de gevolgen voor de omwonenden ?

Zijn er sancties mogelijk vanuit een of andere instantie indien de luchthaven niet aan de normen voldoet ?

Antwoord

ICAO voorziet door middel van bijlagen aan de Conventie van Chicago van 1944 in een reglementering van de burgerluchtvaart, door middel van het opmaken van standaarden (standards) en aanbevelingen (recommended practices). De standaarden moeten nageleefd worden, terwijl zoveel mogelijk moet nagestreefd worden om ook de aanbevelingen na te leven.

Zo handelt bijvoorbeeld de bijlage 14 aan deze Conventie over het ontwerpen van luchthavens en luchthavenoperaties. Door middel van amendement nr. 4 is de verplichting ingevoerd tot certificering van alle internationale luchthavens tegen 27 november 2003, zullen in 2004 ICAO-audits worden opgestart en moet tegen 2005 een Safety Management System worden ingevoerd.

In het kader van de certificeringsprocedure dient een vliegveldhandboek opgemaakt te worden waaruit de naleving van de standaarden en aanbevelingen moet blijken.

Het federale Bestuur van de Luchtvaart is bevoegd om het luchthavencertificaat te verlenen. Vanaf 27 november 2003 zullen er geen internationale vluchten meer mogen uitgevoerd worden vanaf een luchthaven die niet in de vereiste luchthavencategorie gecertificeerd is.

De luchthaven van Oostende zal een certificering aanvragen in categorie 4E. Dit betekent dat de luchthaven zal geschikt zijn voor vliegtuigen met een noodzakelijke startbaanlengte groter dan 1.800 meter, met een vleugelwijdte groter dan 52 meter maar kleiner dan 65 meter en met een wielbreedte van het landingsgestel breder dan 9 meter maar kleiner dan 14 meter. Dit houdt in dat de luchthaven van Oostende momenteel geen certificering zal aanvragen voor categorie 4F, noodzakelijk voor de ontvangst van de types Airbus 380. De luchthaven zal echter kunnen gebruikt worden door de vliegtuigtypes die thans op Oostende vliegen.

Aangezien het altijd een streven geweest is van de luchthavenautoriteiten om de standaarden en aanbevelingen na te leven volgens de bepalingen voor een luchthaven van categorie 4E, zullen er wellicht geen uitzonderlijke uitgaven nodig zijn om de certificering te verkrijgen.

Vraag nr. 18
van 11 oktober 2002
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

Doortrekking N41 – Stand van zaken

Ik wil vooreerst duidelijk stellen dat het hier wel degelijk een dossier van bovenregionaal belang betreft, aangezien het eigenlijk ten gronde gaat om het ontsluiten van de ruime regio Aalst en omstreken naar het noorden, via Dendermonde en het Waasland naar Antwerpen en Nederland. Nu dient dit te gebeuren hetzij via de E40 tot Gent en dan de E17 naar Antwerpen, hetzij via de E40 tot Brussel en dan via de Grote Ring en de E19 via Mechelen naar Antwerpen. Gelet op de bestaande mobiliteits- en fileproblemen is dit echt niet langer houdbaar.

Een eerste vraag om uitleg in verband met de afwerking en de aanpassing van de N41 werd door mij op 28 maart laatstleden ingediend en in de commissievergadering van 16 april laatstleden behandeld (Handelingen Commissievergadering nr. 191 van 16 april 2002, blz. 8-10). Toen gaf de minister vice-president uitleg omtrent de technische en financieel vastgelegde planning tot en met 2004. Achteraf blijkt deze evenwel niet houdbaar, met alle gevolgen van dien. De regionale persberichten liegen er niet om en titelen unaniem "N41 op lange baan", waarbij vooral verwezen wordt naar het knelpunt Lebbeke.

Volgens de planning van de Vlaamse regering zou, wat het doortrekken van de N41 betreft, in 2003 de

Denderbrug worden gerealiseerd en in 2004 dan de verbinding tot aan de grens met Aalst in Gijzegem. Dit door de minister vice-president vooropgestelde tijdschema wordt evenwel niet gehaald. In het begin van de legislatuur oogde alles positief, met de begrotingsprognoses die voor de periode tot 2004 om en bij de 8 miljoen euro bedroegen voor het doortrekken van de N41 richting Gijzegem. Hier van werd in 2002 1,5 miljoen euro vastgelegd voor de bouw van de Denderbrug in Denderbelle. Dit betekent echter onder geen enkel beding dat men, zoals vooropgesteld, eind 2004 via de N41 tot in Gijzegem kan rijden.

Eerlijk is eerlijk, de knelpunten die zorgen voor een jarenlange vertraging zijn vooral lokaal. Het kleinste probleem blijkt de bouw van voormelde brug, die nog maar in de studiefase is. Volgens AWV (administratie Wegen en Verkeer) hoopt men de brug alsnog in 2003 te kunnen aanbesteden, zodat dan in de loop van 2004 met de bouw zou kunnen worden begonnen. Het grootste probleem is echter het aanleggen van de weg zelf en daar wringt het schoentje.

AWV stelt immers dat de weg pas kan worden aangelegd als er een goedgekeurd PRS (provinciaal ruimtelijk structuurplan) is en Dendermonde, Lebbeke en Aalst eveneens goedgekeurd mobiliteitsplan hebben. En dan nog kan alles jaren duren. Eén zaak is zeker : tot zolang gebeurt er hoegenaamd niets. Het PRS blijkt op zijn allervroegst in de loop van 2004 te kunnen worden goedgekeurd. De mobiliteitsplannen blijven in oeverloze discussies (met Aalst als schoolvoorbeeld) verzanden. Ook Dendermonde worstelt met problemen terzake, alhoewel men daar hoopte reeds in de loop van 2003 een goedgekeurd mobiliteitsplan te hebben. Lebbeke blijft echter het hoofdprobleem ; dit zowel wat de uitvoering, als wat de planning betreft.

Nu de Vlaamse regering het derde en laatste deel van haar legislatuur heeft aangesneden, is het van primordiaal belang de betrokken bevolking en gemeenten degelijk en waarheidsgetrouw voor- en in te lichten.

1. Welke technische en/of financiële problemen hebben er zich sinds 16 april laatstleden voorgedaan, datum van de vorige behandeling van deze problematiek in de bevoegde commissie, waardoor de vooropgestelde planning niet kan worden behouden ?
2. Hangen uitstel en vertraging inderdaad af van de lethargische gang van de besluitvorming in

de steden en gemeenten die worden doorkruist door de N41 ?

3. Wordt eraan gedacht de technische en/of financiële planning terzake te wijzigen ? Heeft dit al dan niet gevolgen voor de begrotingen 2003-2004 ?

Antwoord

Ik verwijs naar mijn antwoord op de vraag om uitleg van 16 april 2002 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.

Hierin heb ik duidelijk gesteld dat de keuze voor een nieuw omleidingstracé nog bevestigd moet worden door het provinciaal structuurplan voor de provincie Oost-Vlaanderen, omdat de provincie als taakstelling heeft om de secundaire wegen te categoriseren. De provincie moet dit wegvak dus eerst selecteren als nieuw aan te leggen wegvak indien men dit wegvak ook effectief wil aanleggen. Zolang deze stap niet gedaan is, kan de aanleg niet plaatsvinden.

Zoals ik destijds vermeld heb, heeft de timing die vooropgesteld werd dus een indicatief karakter en is bovendien afhankelijk van de vordering van het mobiliteitsplan van Dendermonde. Voor de omleiding rond Gijzegem dient het mobiliteitsplan van Aalst afgerond te zijn.

In dit verband wijs ik erop dat de afronding van de gemeentelijke mobiliteitsplannen geen overbodige luxe is. Ik stel bijvoorbeeld vast dat er op het terrein zowel voor- als tegenstanders zijn voor de omleiding rond Gijzegem. Het is dus van belang dat er ook op het lokale niveau een gefundeerde visie rond dergelijke omleidingswegen totstandkomt. Een goed onderbouwde visie kan de lokale overheid bovendien ondersteunen bij het formuleren van haar advies in het kader van het openbaar onderzoek van het provinciaal structuurplan.

Uit mijn uiteenzetting blijkt dus dat er geen sprake is van technische of financiële problemen. In afwachting van de afronding van de bovenvermelde planningsprocessen blijven de budgetten die in het meerjarenprogramma ingeschreven zijn in elk geval behouden.

Vraag nr. 19 van 11 oktober 2002 van de heer DIDIER RAMOUDT

Kust – Mobiliteit

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag met betrekking tot de invloed van het organiseren van toeristische evenementen aan de kust op de mobiliteit langs de kustweg (vraag nr. 94 van 21 augustus 2002) antwoordde minister Landuyt dat er geprobeerd wordt de toeristische evenementen op elkaar af te stemmen via de diverse provinciale en lokale toeristische diensten om de mobiliteitsproblemen tot een minimum te beperken.

Wat specifiek de mobiliteit op de kustweg betreft, stelde minister Landuyt het volgende :

"... De functie van de "Kustbaan" anno 2002 is echter niet meer te vergelijken met deze van pakweg 20 jaar geleden. In het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen heeft deze weg de functie van lokale verbinding tussen aangrenzende badplaatsen door de selectie van deze weg als secundaire weg type II. De "Kustbaan" is dus geen hoofdverkeersweg meer. Dit betekent dat op dergelijk type van weg de verkeersleefbaarheid en het openbaar vervoer primeren. Grotere bovenlokale verplaatsingen verlopen het best via de A18 aan de Westkust, waar het optimaliseren van de kamstructuur een oplossing moet bieden. Tussen Oostende en Blankenberge ligt dit moeilijker."

Wat de oplossingen betreft, wijst minister Landuyt vooral op de effectiviteit van de kusttram en de trein voor het seizoensvervoer van personen aan de kust. (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 4 november 2002, blz. 630)

Voor een stuk kan ik akkoord gaan met zijn stelling wat de Westkust en het gebruik van de A18 (mits optimalisatie van de kamstructuur), alsook het vervoer van toeristen met de kusttram betreft. Niettemin blijft er dus blijkbaar een probleem voor de Oostkust.

1. Wat is de stand van zaken van bedoelde optimalisatie van de kamstructuur aan de Westkust ?
2. Welke maatregelen neemt de minister om een oplossing te bieden voor de moeilijkere situatie aan de Oostkust en binnen welke termijn kun-

nen we ook hier een verbetering van de niet rechtstreeks toeristisch gebonden mobiliteit, onafhankelijk van het gebruik van de kusttram, verwachten ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister vice-president Stevaert (vraag nr. 19) en minister Van Mechelen (nr. 14).

Gecoördineerd antwoord

Het is van belang een onderscheid te maken tussen de toeristische verkeersstromen vanuit het binnenland naar een specifieke badplaats en de functionele verkeersstromen (woon-werk, woon-school, woon-winkel,...) die zich ook meer langs de kust verplaatsen.

Voor het functioneel verkeer tussen de diverse kustgemeenten blijkt uit de dagelijkse praktijk dat de route via de A18 een relatief grote omrijfactor impliceert. Het provinciaal ruimtelijk structuurplan heeft hierop ingespeeld door de N34 over zijn volledige lengte als secundaire weg te selecteren. Deze selectie kent aan de N34 duidelijk een verkeersfunctie op bovenlokaal niveau toe. De kamstructuur met de A18 als drager is dus slechts een element van een ruimer en zelfs multimodaal ontsluitingsconcept voor de kuststreek waarin niet alleen de N34, maar ook het openbaar vervoer een belangrijke rol speelt. De kusttram waarin de laatste jaren veel geïnvesteerd werd, is te beschouwen als een onderdeel van een openbaarvervoerskamstructuur gevormd door de kusttram en de spoorlijnen richting De Panne, Oostende, Blankenberge en Knokke.

Volgens het theoretisch concept van de kamstructuur wordt het autoverkeer vanuit het binnenland via de hoofdwegen en de primaire wegen geleid naar de desbetreffende kustgemeente. Aan de westkust speelt de A18 overduidelijk de rol van kam. Hier is de omleiding rond Slijpe ingeschreven op het prioritair meerjarenprogramma om de bereikbaarheid van Middelkerke te verbeteren. Aan de Oostkust moet voor de vervollediging van de kamstructuur de geplande ombouw van de N31 in beeld gebracht worden. Deze weg werd geselecteerd als primaire weg I en vangt het toeristisch verkeer op richting Wenduine, Blankenberge, Zeebrugge en Knokke-Heist. Op de N31 takken hier toe twee primaire wegen aan: de N9 richting Oostende voor de bestemmingen in De Haan en de N371 richting Blankenberge. Via de gewestwegen N348-N376 kan Knokke-Heist worden bereikt. De stad Knokke-Heist is verder ook nog via de N49 te

bereiken of vanaf de E40, afrit Aalter, via de gewestwegen N44 en N49.

De ontsluiting via de N348-N376 wordt momenteel vooral door het havenverkeer gebruikt en is straks te vervangen door de geplande AX-verbinding tussen de N31 Blauwe Toren in Brugge en de N49 in Westkapelle. Voor de aanleg van deze verbinding is momenteel een streefbeeldstudie lopende. Na afronding van de streefbeeldstudie kan gestart worden met de opmaak van de noodzakelijke MER-studies en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor twee andere projecten die verder gevorderd zijn, zijn de MER-studies reeds lopende. Het betreft de MER-studie voor de geplande ombouw van de N31 tussen de E40 en de N351 in Brugge en de MER-studie voor de ombouw van de N49 tussen Zelzate en Knokke-Heist. Na de aanleg van de AX-verbinding tussen de N31 Blauwe Toren en de N49 in Westkapelle kan de hoofddrager voor de kamstructuur als afgewerkt beschouwd worden. (*MER : milieueffectrapport – red.*)

Vraag nr. 20 van 11 oktober 2002 van de heer CARL DECALUWE

A17 St.-Eloois-Winkel – Geluidswering

Graag kreeg ik van de minister vice-president meer duidelijkheid omtrent de klacht van geluidsoverlast langs de A17 in Sint-Eloois-Winkel. Naar verluidt wordt dit probleem opgelost door de aanleg van een berm.

1. Wordt dit probleem inderdaad opgelost door de aanleg van een berm ? Zo neen, op welke manier dan wel ?
2. Wat is de stand van zaken hieromtrent ?
3. Hoeveel gaat deze oplossing kosten ?
4. Wanneer wordt dit project uitgevoerd ?

Antwoord

1. Het probleem is voornamelijk gesitueerd ter hoogte van de Oekensestraat en de Koning Boudewijnlaan. Ook de Rollegem-Kapelsstraat ligt in kruising met de A17. Om gans dele zone af te schermen, is een geluidsabsorberend scherm vereist van ongeveer 1.250 meter lang. Voor de aanleg van een geluidsbem is eer

volgens de Afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen geen plaats.

In het algemeen kan verder opgemerkt worden dat een dergelijk scherm in deze omgeving (nabij de meeste woningen) slechts een beperkte geluidsreductie zal opleveren. De afstand van de woningen tot de A17 is, buiten enkele uitzonderingen, immers groter dan 100 m.

2. Het nemen van geluidswerende maatregelen langs autowegen is convenantgebonden (module 5). De kosten worden verdeeld tussen de betrokken gemeente en het Vlaams Gewest, afhankelijk van het gemeten geluidsniveau (hoe groter het geluidsniveau, hoe hoger het aandeel van het Vlaams Gewest).
3. De dimensionering (lengte, hoogte) van de geluidswerende wand en bijgevolg ook de totale kostprijs, alsook het aandeel van elk der partijen kunnen slechts berekend worden na uitvoering van de geluidsmetingen.
4. Indien de lokale overheid bereid is om een module 5 bij het convenant af te sluiten met het Vlaams Gewest, kan de plaatsing van dit geluidsscherm opgenomen worden op het meerjarigenprogramma.

Vraag nr. 21
van 11 oktober 2002
van de heer CARL DECALUWE

N43 Aalbeke – Lijnbeplanting

Graag kreeg ik van de minister vice-president meer duidelijkheid omtrent de vernieuwing van de lijnbeplanting langs de N43 Aalbeke-Kortrijk.

Is er reeds een beslissing m.b.t. deze lijnbeplanting ?

Zo neen, wanneer wordt daartoe beslist ?

Zo ja, hoeveel gaat deze lijnbeplanting kosten en wanneer wordt ze uitgevoerd ?

Antwoord

Er is nog geen beslissing m.b.t. de lijnbeplanting langs de gewestweg N43 Aalbeke-Kortrijk. De lijnbeplanting zal samen met de aanleg van de fietspaden langs de N43, tussen de R8 en het begin van de dorpskern van Aalbeke, bestudeerd worden. Ze zal

samen met de projectnota voor de fietspaden aan de Auditcommissie voorgelegd worden.

Gelet op wat voorafgaat, is de kostprijs van deze lijnbeplanting nog niet bekend. In principe zal de lijnbeplanting uitgevoerd worden na het aanleggen van de fietspaden en aangerekend worden op het jaarlijks budget voor het aanbrengen van functionele beplanting op allerlei wegvakken.

Vraag nr. 22
van 17 oktober 2002
van de heer CARL DECALUWE

A19 Geluwe – Project "Buiten Gewone Buurt "

Graag kreeg ik van de minister vice-president meer duidelijkheid omtrent het project "Buiten Gewone Buurt" van de Koning Boudewijnstichting langs de A19 in Geluwe.

1. Wat is de stand van zaken ?
2. Hoeveel gaat dit project kosten en door wie worden deze kosten betaald ?
3. Wanneer wordt dit project uitgevoerd ?

Antwoord

Aangezien het hier gaat over een project van de Koning Boudewijnstichting waarbij het Vlaams Gewest niet betrokken is, kan het Vlaams Gewest hierover geen informatie verstrekken. De Koning Boudewijnstichting en/of de stad Wervik zijn beter geplaatst om hierover de juiste informatie te verschaffen.

Vraag nr. 23
van 17 oktober 2002
van de heer JAN PENRIS

Melseledijk Kallo – Verkeersveiligheid

De bewoners van Kallo (Beveren) vragen al jaren om de verkeersveiligheid op de Melseledijk, nog steeds een gewestweg, te verbeteren. Met name het zwaar vrachtvervoer dat deze weg als binnenweg kiest, zorgt voor heel wat hinder. In een recent verleden werd hier nog een kind doodgereden door een zwaarbeladen vrachtwagen. De vrachtwagens richten met hun dikwijls onaangepaste snelheid ook gevelschade aan de naastgelegen dijkhuizen aan.

Nochtans bestaat er een alternatief voor het niet-plaatselijke vrachtverkeer, namelijk een ringverbinding rond Kallo.

Welke maatregelen neemt de minister vice-president ter bevordering van de verkeersveiligheid op de Melseledijk ?

Wordt daarbij ook de bescherming van de fietsers ter harte genomen ?

Antwoord

Het wegvak van de gewestweg N450 ten noorden van de expresweg N49 zal worden overgedragen aan de gemeente Beveren. Door de gemeente werd een ontwerper aangesteld voor de herinrichting van dit wegvak.

Voor de eventuele aanleg van fietspaden langs de N450 ten zuiden van de expresweg N49 kan de gemeente een beroep doen op de module 13.

Wat het vrachtverkeer betreft, is er op dit ogenblik reeds een gewichtsbepanking van kracht. Het toezicht op de naleving van deze gewichtsbepanking is een opdracht voor de politiediensten.

Vraag nr. 24 van 17 oktober 2002 van de heer CARL DECALUWE

E17 Kortrijk-Marke – Bufferbekken

De gemeenteraad van Kortrijk keurde in zitting van 9 juli 1999 een ontwerp van studieopdracht goed met als doel een volledige studie te laten uitvoeren omtrent de "waterbeheersing voor bepaalde waterlopen van 2de en 3de categorie, behorende tot het Leie- en Scheldebekken en gelegen ter hoogte van de A17 in Kortrijk".

Uit een studie, die werd gegund aan en uitgevoerd door NV Belconsulting uit Tielt, bleek onder meer dat de Langemeersbeek en de Markebeek in de omgeving van het klaverblad van Kortrijk-Marke zwaar belast worden door de toevoer van regenwater van de E17.

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, administratie Wegen en Verkeer (AWV), engageerde zich dan ook om een bufferbekken voor het regenwater aan te leggen in een lus van het klaverblad.

Deze ingreep zou een oplossing bieden voor de probleemgebieden stroomafwaarts het klaverblad.

De kosten voor de aanleg van het bekken zouden enerzijds gedragen worden door AWV en anderzijds door de afdeling Bos en Groen. Aangezien het geheel op het grondgebied en ook in het belang van de stad Kortrijk gebeurt, kan de stad het geheel coördineren en een studieopdracht voor de aanleg van het bekken uitschrijven.

1. Voor wanneer wordt de effectieve realisatie gepland van het betrokken bufferbekken ?
2. Wat is de geraamde kostprijs ?

Antwoord

De administratie Wegen en Verkeer had aanvankelijk voorgesteld om de waterproblematiek in de omgeving van de autosnelweg A17 in Marke op te lossen door in een waterberging te voorzien in één van de lussen van het klaverblad A17/E17, met gedeeltelijke ontgraving en ontbossing en een herinrichting volgens de principes van de natuurtechnische milieubouw (NTMB). Er was hiervoor in 250.000 euro voorzien op de begroting.

Deze oplossing kan om stedenbouwkundige redenen echter niet in aanmerking worden genomen. De lussen van het klaverblad werden immers enkele jaren geleden aangeplant met bosgoed (conform de bestemming opgenomen op het gewestplan). Voor het graven van een bufferbekken is, naast een stedenbouwkundige vergunning, tevens een ontheffing nodig van de minister bevoegd voor het bosbeleid, hetgeen weinig waarschijnlijk is aangezien er alternatieven voorhanden zijn.

De waterberging zou immers kunnen gekoppeld worden aan de uitbouw van het toekomstig stadsrandbos Kortrijk, dat zal bevloed worden door de Markebeek en waar de waterberging zou gebeuren in de bedding van de Markebeek voorbij het klaverblad. Principieel verdient deze alternatieve oplossing (combinatie met de ontwikkeling stadsrandbos) de voorkeur. In afwachting van de realisatie van het natuurinrichtingsproject "Markebeek" zal er wel nagegaan worden wat de mogelijkheden zijn voor een tijdelijke buffering zonder ontbossing, ter hoogte van het klaverblad in afwachting van de realisatie van het natuurinrichtingsproject "Markebeek".

Hiervoor is enig bijkomend studiewerk noodzakelijk (alsook een hoogtemeting van het klaverblad).

Dit studiewerk zal toegevoegd worden aan de studieopdracht die nog zal uitgeschreven worden voor de realisatie van het natuurinrichtingsproject "Markebeek", inbegrepen de definitieve buffering. De stad Kortrijk heeft zich geëngageerd om de nodige studies te laten uitvoeren.

De kosten voor het natuurontwikkelingsproject worden in principe gedragen door de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) (afdeling Bos en Groen). De administratie Wegen en Verkeer zou enkel tegemoetkomen in de kosten voor de eigenlijke buffering. De realisatie en de verdeelsleutel hiervoor zijn nog te bepalen op basis van het volledig afgewerkte dossier.

Vraag nr. 25
van 17 oktober 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Bedrijfsvervoerplannen – Stand van zaken

Bedrijfsvervoerplannen moeten er vooral toe leiden dat werknemers uit een bepaald bedrijf of uit een bedrijvenzone worden gestimuleerd om alternatieve vervoerswijzen te gebruiken. Zo kan er een carpoolsysteem opgezet worden, maar ook fietsgebruik kan worden gestimuleerd.

Om dit idee kracht bij te zetten, werden door de Vlaamse Stichting Verkeerskunde opleidingen georganiseerd tot deskundig medewerker voor de opmaak van bedrijfsvervoerplannen.

1. Is er in de bedrijfswereld voldoende interesse voor deze opleiding ?
2. Op welke manier worden de bedrijven aangesproken voor de opmaak van bedrijfsvervoerplannen ?
3. Op welke manier worden gemeenten of steden in de opmaak van bedrijfsvervoerplannen betrokken ?

Antwoord

1. In 2001 werd door de Vlaamse Stichting Verkeerskunde een ééndaagse opleiding georganiseerd. Hierop waren meer dan 100 deelnemers aanwezig. In hetzelfde jaar werd door de Vlaamse Stichting Verkeerskunde eveneens een erg intensieve tiendaagse opleiding georganiseerd die zich specifiek richtte tot de werkgevers. De deelnemers stelden in de loop van deze

opleiding voor hun eigen onderneming een bedrijfsvervoerplan op. Op 23 oktober 2002 werd in Brussel een seminarie over bedrijfsvervoerplannen georganiseerd waarop 150 deelnemers aanwezig waren.

Uit deze cijfers blijkt dat er in de bedrijfswereld toch wel degelijk interesse bestaat voor de problematiek van bedrijfsvervoerplannen en voor deze opleidingen.

2. In de loop van 2001 en 2002 werden voor een aantal bedrijventerreinen vervoerplannen opgesteld, voornamelijk in de vorm van bereikbaarheidsstudies voor het openbaar vervoer. De kosten van deze studies werden in de meeste gevallen ten laste genomen door het Vlaams Gewest. Het initiatief terzake ligt bij het betrokken bedrijf, de betrokken vereniging die een bepaalde groep van bedrijven vertegenwoordigt of de kamer van koophandel en nijverheid. In die zin werden bijvoorbeeld initiatieven genomen in Genk, Mechelen, Berchem, Oudenaarde, Geel, enzovoort.

Heden werden in het kader van de bereikbaarheid met het openbaar vervoer ook door De Lijn een aantal personen aangeworven om bij de bedrijven de Omnipass-formule te promoten.

Voorlopig wordt door het Vlaams Gewest geen bijkomend initiatief genomen inzake bedrijfsvervoerplannen. Op het federale niveau wordt immers gewerkt aan een voorontwerp van wet en een voorontwerp van koninklijk besluit betreffende de verzameling van gegevens van werknemers tussen hun woonplaats en hun werkplaats. Zoals bepaald in het protocol tot regeling van de betrokkenheid van de gewestregeringen bij de ontwerpen van de reglementering op het verkeer en vervoer, heeft de Vlaamse regering op 14 juni 2002 een voorwaardelijk gunstig advies verleend dat vervolgens werd overgezonden aan de federale overheid.

3. In het kader van de onder punt 2 vermelde studies wordt telkens een stuurgroep opgericht. De stad of gemeente waar het betrokken bedrijf (bedrijven) gelegen is (zijn), maken in principe steeds deel uit van deze stuurgroepen.

Steden en gemeenten kunnen eveneens bedrijfsvervoerplannen integreren in de (inter)gemeentelijke mobiliteitsplannen onder de module 15 (flankerend beleid) van het convenantenbeleid. Onder artikel 2, § 1 wordt hier immers

voorzien in "activiteiten die een planmatige aanpak ondersteunen voor het wegwerken van mobiliteitseffecten, veroorzaakt door mobiliteitsgenererende actoren (bijvoorbeeld vervoerplannen)".

Vraag nr. 26
van 17 oktober 2002
van de heer JOS GEYSELS

Jaagpad Albertkanaal – Autoverkeer

Het jaagpad langs het Albertkanaal tussen Herentals/Grobbendonk en Wijnegem/Schoten wordt steeds meer gebruikt tijdens de spitsuren door het autoverkeer zonder dat hiervoor de nodige vergunningen werden uitgereikt in het kader van eventuele dienst opdrachten.

Dit leidt tot een grotere onveiligheid voor voetgangers en fietsers.

Bovendien is dit jaagpad vanaf Olen/Herentals dringend aan herasfaltering toe.

Welke maatregelen neemt de minister vice-president om misbruik van het jaagpad tegen te gaan en de toestand van het wegdek te verbeteren ?

Antwoord

De exploitatiewegen langs de kanalen werden door de waterwegbeheerders aangelegd om het onderhoud en het beheer van de kanalen mogelijk te maken. Enkele jaren geleden werden heel wat exploitatiewegen geasfalteerd. Fietsers en recreanten kunnen gebruikmaken van deze jaagpaden.

Er zijn echter vier categorieën gebruikers die met hun voertuig het jaagpad mogen gebruiken, mits zij beschikken over een geldige vergunning :

- personeelsleden van de Dienst voor de Scheepvaart,
- schippers, om hun schip te bereiken,
- vissers met een handicap,
- personeel van aannemers die werken uitvoeren langs het kanaal (met inbegrip van personeel van openbare besturen en nutsmaatschappijen).

Het is dus niet onmogelijk dat fietsers op het jaagpad geconfronteerd worden met voertuigen.

Er moet echter absoluut worden vermeden dat personen zonder geldige vergunning het jaagpad als alternatieve route gebruiken. De controle op het gebruik van het jaagpad wordt uitgevoerd door de daartoe aangestelde personeelsleden van de Dienst voor de Scheepvaart en door de politiediensten.

De Dienst voor de Scheepvaart zal het gebruik van de jaagpaden door niet-vergunde voertuigen strenger controleren en zal ook aan de politiediensten vragen om gerichte controles uit te voeren.

De Dienst voor de Scheepvaart laat jaarlijks stelsmatig onderhoudswerken uitvoeren aan de jaagpaden. Tijdens deze onderhoudswerkzaamheden worden de jaagpaden opnieuw in goede staat gebracht.

Vraag nr. 27
van 17 oktober 2002
van de heer EDDY SCHUERMANS

N20 Luikersteenweg Hasselt – Verkeersdrukte

De N20 dreigt op de spitsuren het verzadigingspunt te bereiken. Nu reeds is het stapvoets rijden vanaf het kruispunt met de R71 (Grote Ring) tot in Wimmertingen.

De realisatie van het bijzonder plan van aanleg (BPA) Ekkelgarden met aansluiting op de N20 betekent een extra belasting.

Honderden gezinnen en hun bezoekers zijn op deze aansluiting aangewezen.

Op welke manier zal de Vlaamse overheid het verkeer op de N20 in Hasselt in goede banen leiden ?

Antwoord

De problematiek van de verkeersveiligheid van de gewestweg N20 in de kern van Rapertingen werd enkele jaren geleden aangepakt door middenbermen te creëren waardoor veilige oversteekbewegingen mogelijk zijn voor het gemotoriseerd verkeer en de zwakke weggebruikers.

De aanleg van een omleidingsweg rond Rapertingen wordt niet meer in aanmerking genomen. Een herinrichting van het wegvak tussen de Grote Ring en de E313 is immers de beste oplossing in het kader van het huidige verkeersveiligheids- en mobiliteitsbeleid.

De realisatie van het BPA Ekkelgarden met aansluiting op de N20 is een element dat de volwaardige herinrichting van de N20 zal versnellen. Er moet echter worden opgemerkt dat er bij de opmaak van dit BPA extra aandacht is geschonken aan de bereikbaarheid door zwakke weggebruikers en dat de autobereikbaarheid niet het eerste uitgangspunt was.

De N20 is in het provinciaal structuurplan een secundaire weg type III. Dit betekent dat voor de provincie Limburg langs deze weg prioriteit gegeven wordt aan zwakke weggebruikers en openbaar vervoer. De autorelatie Hasselt-Tongeren dient op de eerste plaats via de E313 te gebeuren. De N20 wordt dan ook niet ontworpen als een snelle autoverbinding tussen Hasselt en Tongeren.

Als gevolg van de categorisering van de N20 zal de herinrichting op de eerste plaats rekening houden met verkeersleefbaarheid, verkeersveiligheid, ruimtelijke kwaliteiten, de zwakke weggebruikers, het openbaar vervoer, enzovoort. Dit hoeft een aanvaardbare verkeersdoorstroming voor het autoverkeer zeker niet in de weg te staan.

Vraag nr. 28
van 17 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Provinciewegen – Overdracht

De provincie Vlaams-Brabant is haar wegen kwijt. Ze sloot een overeenkomst met de Vlaamse overheid om de 120 kilometer provinciewegen die ze nog beheert, over te dragen aan de Vlaamse overheid.

De provincie vindt het onderhouden en beheren van wegen geen kerntaak meer voor een provincie. De Vlaamse overheid zoekt nog uit hoe ze die bijkomende kosten kan opvangen.

Andere provincies denken ook aan zo'n overdracht.

1. Hoort de overdracht van de Vlaams-Brabantse provinciewegen thuis in het kader van het kerntakendebat ?
2. Ziet de minister vice-president een mogelijkheid om de West-Vlaamse provinciewegen over te dragen aan de Vlaamse overheid ? Zo ja, wanneer kan deze overdracht plaatsvinden ?

3. Werd terzake reeds overleg gepleegd met alle provincies (uitgezonderd Limburg en Vlaams-Brabant) ?

Antwoord

1. De overdracht van de provinciewegen van de provincie Vlaams-Brabant naar het Vlaams Gewest wordt bepleit door de provincie Vlaams-Brabant maar werd nog niet beslist. Het is dan ook niet correct om te stellen dat de provincie Vlaams-Brabant haar wegen kwijt is.
2. Indien provinciewegen van de provincie Vlaams-Brabant overgenomen worden door het Vlaams Gewest, kan dit ook het geval zijn voor provinciewegen van de andere provincies. De eventuele overdracht van provinciewegen zal in elk geval volgens uniforme principes verlopen waarover de Vlaamse regering nog dient te beslissen.
3. In het kerntakendebat werd over de principes reeds onderhandeld met de betrokken leden van de bestendige deputaties en met vertegenwoordigers van de Vereniging van Vlaamse Provincies.

Op dit ogenblik wens ik dan ook geen vooruitzichten inzake timing naar voor te schuiven.

Hieruit blijkt een redelijke consensus om de provinciewegen af te schaffen.

Vraag nr. 29
van 17 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Luchthaven Oostende – Investerings

De luchthaven van Oostende blijkt een belangrijke economische poort met een grote impact op de West-Vlaamse regio te zijn. Door de overheid worden dan ook jaarlijks belangrijke inspanningen gedaan om de verouderde infrastructuur van de Oostendse luchthaven commercieel aantrekkelijker te maken. Zo ook vorig jaar : de verbindingsweg tussen het luchthavengebonden bedrijventerrein en de eigenlijke luchthaveninstallaties werd afgewerkt en in gebruik genomen. Ook de bouw van een nieuw Instrumental Landing System (ILS) voor nadering vanuit zee werd voltooid.

De luchthaven van Oostende brengt, aldus de Oostendse middenstand, hoe dan ook een economische

meerwaarde met zich mee. Als bijvoorbeeld een vliegtuig landt met achttien personeelsleden aan boord en het toestel blijft drie dagen staan in Oostende, dan betekent dat voor de hotels in Oostende een extra bezetting van 54 kamers.

1. Worden de investeringen om de luchthaven te moderniseren in de komende jaren doorgezet ?

Welke investeringen werden gepland (en zijn al dan niet reeds in uitvoering) voor dit jaar en de komende jaren op de luchthaven van Oostende ?

Wat is de geraamde kostprijs van deze werken ?

2. Hoever staat men met het aantrekken van luchthavengebonden industrie ?

Hoeveel bedrijven hebben reeds concrete plannen om zich daar te vestigen ?

3. Wat is het globale cijfer van de economische meerwaarde van de luchthaven voor de stad Oostende en de regio op jaarbasis ?

Zijn er precieze cijfers bekend inzake deze meerwaarde op het vlak van tewerkstelling, aantal overnachtingen, toerisme, ... ?

Antwoord

1. Het ligt in de bedoeling om het investeringsniveau van de luchthaven Oostende in de komende jaren aan te houden, voorzover de evolutie van het luchtverkeer en de regeling inzake milieu en veiligheid deze investeringen noodzakelijk maken.

Het investeringsbeleid is momenteel afgestemd op deze continuïteit. Ook het investeringsprogramma voorgesteld door BIAC ging hiervan uit (*BIAC : Brussels International Airport Company – red.*).

Het investeringsniveau 2001 bedroeg 185,7 miljoen frank (4.603.371 euro). Het investeringsbudget van 2002 is vastgesteld op 3.307.000 euro. Gelet op het deficitair karakter van de luchthavenexploitatie als gevolg van de teruglopende trafiek in 2002 (o.m. als gevolg van de toepassing van de Europese richtlijn 92/14 om vanaf 1 april 2002 alle stage II-vliegtuigen te weren) heeft de Vlaamse regering beslist om in het kader van de derde begrotingscontrole 2002 een éénmalige overheveling van 1.296.000 euro

van de investeringsdotatie naar de exploitatiedotatie voor te stellen.

Deze overheveling heeft tot gevolg dat de verlenging van de taxiweg over de volledige afstand van de startbaan niet meer in 2002 zal worden aanbesteed. Gelet op de terugloop van het verkeer is dit project (kostprijs geraamd op 4 miljoen euro) ook minder dringend geworden.

Zodra er een concreet perspectief is op een gunstige evolutie van het verkeer, kan dit project opnieuw worden opgenomen.

De andere projecten gaan door zoals gepland.

De vernieuwing van de afsluiting rond de luchthaven werd vastgelegd in 2000. De realisatie is gespreid over de periode 2001-2004 (totaal: 800.000 euro).

In 2001 werden volgende projecten vastgelegd (bedragen excl. BTW) :

- renovatie van de verkeerstoren, ingehuldigd op 23 oktober 2002 (700.000 euro) ;
- bouw van een wachtpost op de luchthavengebonden bedrijvenzone (800.000 euro) start/eind 2002 ;
- uitbouw van een geïntegreerd toegangscontrolesysteem (1 miljoen euro) ;
- installatie van een vast geluidsmetnet (in testfase tot eind 2002): 225.000 euro.

Voor 2002 omvat het investeringsprogramma volgende projecten :

- aanpassing van het vrachtgebouw met het oog op de uitbreiding van de koelruimte voor bederfbare goederen (project in samenwerking met de private sector / met luchthavenaandeel van 400.000 euro) ;
- verlichting van de inschepingsvloer en van de rolbaan naar de nieuwe bedrijvenzone (550.000 euro) ;
- renovatie van de gevels van het technisch gedeelte van het luchthavengebouw (150.000 euro) ;
- aanleg van verhardingen (300.000 euro) ;

- allerlei instandhoudings- en vernieuwingswerken aan de bestaande infrastructuur en uitrusting (jaarlijks 200.000 euro) ;
- rioolonderzoek met het oog op de gedeeltelijke modernisering van het rioleringsnet, met scheiding van hemelwater en afvalwater (100.000 euro) en reinigen van riolen in het kader van dit onderzoek (450.000 euro) ;
- gedeeltelijke vernieuwing van de waterleiding (90.000 euro) ;
- installatie door Belgocontrol van RVR-windmeters, in het kader van de indienstneming van de ILS op de baan 08 (125.000 euro) ;
- de verwerving van diverse percelen gronden behoeve van de luchthavenexploitatie (400.000 euro).

(RVR : Runway Visual Range – red.)

Voor de komende jaren zal het investeringsprogramma gericht zijn op de vernieuwing en verbreding van de taxiwegen. Wanneer de noodzaak zich voordoet, zal ook de bestaande taxiweg over de gehele lengte van de startbaan worden doorgetrokken. Het betreft hier een project van circa 4 miljoen euro (incl. verlichting) dat over meerdere jaren dient te worden gespreid.

Met het oog op het voldoen aan de milieuvoorschriften zullen bijkomende olieafscidders worden geplaatst.

De modernisering van het brandweergebouw, de oprichting van een loods voor het luchthavenmaterieel en de herstelling van de apron II (voor het huidige terminalgebouw) worden thans voorbereid, met het oog op realisatie in de volgende jaren.

2. De luchthavengebonden bedrijvenzone zal in 2003 volledig zijn afgewerkt. De promotie gebeurt door de luchthaven en door de West-Vlaamse Intercommunale, die eigenaar is van de gronden. Momenteel zijn er enkele contacten met geïnteresseerde bedrijven.
3. De economische meerwaarde van de luchthaven Oostende is moeilijk in cijfers uit te drukken. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt de luchthaven Oostende, in samenhang met de zeehaven, beschouwd als internationale toegangspoort voor Vlaanderen.

Naarmate het luchtverkeer, in het bijzonder de vraag naar luchtvracht, opnieuw toeneemt, zal de moderne infrastructuur waarover de luchthaven stilaan beschikt, ook aan belang winnen. De gegevens inzake werkgelegenheid, overnachtingen en toerisme zijn sterk fluctuerend afhankelijk van de omvang van de trafiek.

De totale, directe werkgelegenheid op de luchthaven schommelt thans rond 200 personeelsleden in overheidsdienst en 350 personeelsleden bij de private bedrijven.

**Vraag nr. 30
van 17 oktober 2002
van mevrouw VEERLE DECLERCQ**

Verbindingsweg Kennedy-De Bolle Oostende – Fietspaden

1. Naar verluidt gebeurden er reeds verschillende ongevallen op de verbindingsweg Kennedy – De Bolle in Oostende, zowel op de rijbaan als op het aparte fiets- en voetpad.

Om hoeveel ongevallen gaat het, opgesplitst volgens weggebruiker ?

2. Het fietspad over de hele lengte is te bochtig en te smal op sommige plaatsen, zeker volgens de normen van het nieuwe vademecum "Fietsvoorzieningen".

Zijn er plannen om de zichtbaarheid in de bochten te verhogen en de paden tot de voorgescreven breedte aan te passen ?

3. De Ringlaan heeft nood aan een dubbelrichtingsfietspad aan beide zijden.

Bestaan er concrete plannen daaromtrent ?

4. Er zijn klachten over de afwatering langs de paden, omdat de afwateringsgoten met gras en andere kruiden begroeid raken of omdat de waterkolken onvoldoende functioneren.

Welke dienst is verantwoordelijk voor het onderhoud van deze paden ?

5. De Werkgroep Fietseling heeft nog heel wat concrete voorstellen (fietsers- en voetgangersbruggen over de verbinding).

Wordt er een overleg georganiseerd met de Werkgroep Fietseling ?

Antwoord

1. Uit de gegevens van de lokale politie van Oostende blijkt dat er zich twaalf letselongevallen met fietsers en bromfietsers op dit wegvak voorgedaan hebben.

Een derde van de ongevallen is gebeurd ter hoogte van de fietsoversteekplaats aan de Konterdamkaai. Dit is een gemeenteweg die vrij druk gebruikt wordt als (sluip)verbinding om langs het Maria-Hendrikapark het station en het stadscentrum te bereiken. Daarnaast deden zich twee ongevallen met bromfietsers voor ter hoogte van het dubbelrichtingsfietspad. De andere ongevallen zijn traditionele kruispuntongevallen, waarbij een rechtdoor rijdende fietser of bromfietser gegrepen wordt door een afslaanende auto. (**bijlage**)

2. Het fietspad werd volledig nieuw aangelegd vanaf het kruispunt De Bolle (N9/N34) tot aan het kruispunt van de Ringlaan met de Kreekstraat. Hierbij werd de voorgeschreven breedte van 2,5 meter als maat gehanteerd. Dit voldoet aan de voorschriften van het vademecum "Fietsvoorzieningen", dat een minimumbreedte van 2 meter voorstelt en een aanbevolen breedte van 2,50 meter of meer. Het vademecum was ten tijde van de openstelling van deze verbinding overigens nog niet gepubliceerd.

De bochten die in het tracé aanwezig zijn, zijn niet moedwillig aangelegd. Het is enerzijds een noodzakelijke aanpassing van het tracé aan feitelijke omstandigheden, zoals de aanwezigheid van het AZ Damiaan, en anderzijds bedoeld om het niveauverschil voor de fietser tot een minimum te beperken (*AZ : algemeen ziekenhuis – red.*).

Ter hoogte van de aansluiting op de Stapelhuiskaai werd ervoor gekozen de fietsers in rechte lijn over de rijweg te laten dwarsen. Dit leidt inderdaad tot een bochtiger tracé, maar het is om verkeersveiligheidsredenen aangewezen (o.m. problematiek van de dode hoek). Ter hoogte van het kruispunt met de Slijkensesteenweg zal de veiligheid van het fietspad binnenkort aanzienlijk verhoogd worden door de definitieve afsluiting van de Slijkensesteenweg voor het autoverkeer vanaf de N34. Op het kruispunt De Bolle zijn overigens onlangs aanpassingswerken gestart die ook het comfort voor de fiets zullen verhogen.

3. De stad Oostende heeft een aanvraag ingediend om onder module 13 van het convenantenbeleid een dubbelrichtingsfietspad aan te leggen aan weerszijden van de Ringlaan. Een startnota voor dit project wordt thans voorbereid en zal in december voorgelegd worden aan de Provinciale Auditcommissie.
4. Er zal de nodige aandacht besteed worden aan deze problematiek. Tijdens de waarborgperiode is het maaien van gras een verantwoordelijkheid van de aannemer CEI. Andere onderhoudstaken worden uitgevoerd door het wegendistrict.
5. De voorstellen van de Werkgroep Fietseling zijn de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen bekend. Er wordt getracht, in de mate van het mogelijke, er rekening mee te houden.

In het verleden is deze werkgroep uitgebreid schriftelijk op de hoogte gebracht van de standpunten terzake van de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen. Overigens is er steeds bereidheid tot overleg met deze groep. Ik zal de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen verzoeken om contact op te nemen met de Werkgroep Fietseling voor verder overleg.

Bijlage

Stad Oostende

Verbinding Kennedyrotonde – kruispunt De Bolle

Verkeersongevallen 2002

In verband met de verkeersongevallen op het wegvak in kwestie tijdens het jaar 2002 werden mij de volgende gegevens bezorgd door de lokale politie van Oostende. Het betreft die ongevallen waarbij minstens één (brom)fietsers betrokken was. Telkens lichtgewond, tenzij vermeld.

Kruispunt Ringlaan – Kreekstraat

Betrokken	Informatie
1 personenwagen (PW) – 1 bromfiets	Beide uit Zandvoordestraat. Bromfiets rechtdoor. PW naar rechts. Bromfietser lichtgewond.
1 PW – 1 fiets	Fiets uit Zandvoordestraat rechtdoor. PW van rechts.

Ringlaan tussen Kreekstraat en Konterdamkaai

Betrokken	Informatie
2 bromfiets A	Frontale botsing in bocht van dubbelrichtingsfietspad.

Fietsoversteek op Konterdamkaai (gemeenteweg)

Betrokken	Informatie
1 bromfiets A – 1 fiets	Volgen dubbelrichtingsfietspad Konterdamkaai vanaf centrum. Fietser slaat linksaf, brommer haalt intussen rechts in.
1 PW – 1 fiets	Fietser dwarst rijbaan, aanrijding.
1 PW – 1 bromfiets	Bromfietser dwarst rijbaan, aanrijding.
1 PW – 1 fiets	Fietser dwarst rijbaan, aanrijding, fietser zwaargewond.

Dubbelrichtingsfietspad langs Tweebruggenstraat

Betrokken	Informatie
2 bromfiets A	Hapere bij kruisen.
1 bromfiets A	Val.

Kruispunt N34 – Slijkensesteenweg

Betrokken	Informatie
1 PW – 1 fiets	Fiets volgt fietspad over inrit Slijkensesteenweg. Aanrijding door rechtsafslaande PW vanuit Brede- ne.

Kruispunt N34 – N9

Betrokken	Informatie
1 PW – 1 bromfiets	Bromfiets uit tegenrichting langs N34. PW komt uit N9.
1 PW – 1 fiets	Fietser volgt fietspad dat links afbuigt over uitvoegstrook voor rechtsafslaand verkeer. Auto rijdt rechtdoor.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID,
GELIJKE KANSEN EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 1
van 26 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

OPZ Rekem – Delinquente jongeren (2)

In het kader van de interministeriële conferentie inzake de jeugddelinquentie werd verworven dat er onder andere voor de uitstroom van de gemeenschapsinstellingen door de federale overheid 40 bijkomende plaatsen psychiatrische zorg voor minderjarige delinquenten worden gecreëerd voor België. Zo zou het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekem een twintigtal opvangplaatsen krijgen.

De concrete uitwerking ervan werd besproken in de interkabinettenwerkgroepen tussen de betrokken ministers. Op mijn schriftelijke vraag nr. 144 van 19 april 2002 antwoordde de minister dat ze "weldra" concretere gegevens zou hebben over de uitvoering (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 2090).

Mag ik de minister vragen welke concrete afspraken tot nu toe in dit kader werden gemaakt tussen de Vlaamse en federale overheid ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger vraagt mij welke de concrete afspraken zijn die in het kader van interkabinettenwerkgroepen gemaakt werden in verband met de concrete uitwerking van de 40 bijkomende plaatsen psychiatrische zorg voor minderjarige delinquenten.

De huidige stand van zaken is dat de federale minister van Volksgezondheid, de heer Tavernier, samen met de federale minister van Sociale Zaken, de heer Vandenbroucke, aan mezelf op 16 september 2002 een gezamenlijke brief geschreven hebben met hun akkoord voor opname in de programmatie van 2 x 8 bedden voor de opvang van jeugd-delinquenten met een uitgesproken psychiatrische problematiek in de jeugdpsychiatrie.

Het betreft twee maal een eenheid van acht bedden, de ene voor het AZ Middelheim in Antwerpen en de andere voor het OPZ van Geel (*AZ : algemeen ziekenhuis – red.*).

In bovengenoemd schrijven zijn verschillende voorwaarden vermeld.

Samengevat komen deze voorwaarden neer op het volgende :

- a) afbakening van de doelgroep : patiënten met een psychiatrische diagnose, opname voortvloeiend uit een maatregel van de jeugdrechter naar aanleiding van een als misdrijf omschreven feit ;
- b) personeelsformatie : een enveloppe is uitgetrokken die toelaat 14,4 VTE per eenheid aan te werven ;
- c) architectonische vereisten : een afgescheiden eenheid, niet in een instelling voor gehandicapten, uitgerust voor behandeling van minderjarige patiënten, met intern veiligheids-, alarm- en observatiesysteem, beschikkend over de nodige therapeutische lokalen ;
- d) bijkomende voorwaarden : gelieerd zijn aan een eenheid van bestaande K-bedden, formele samenwerkingsverbanden, samenwerking met onafhankelijk superviserend team, eenheden geïntegreerd in een zorgcircuit voor geestelijke gezondheidszorg, verplichte opname van jongeren na juridische maatregel tot plaatsing op basis van een psychiatrische expertise.

(*VTE : voltijds equivalent ; K : dienst neuropsychiatrie voor kinderen – red.*)

De praktische uitwerking is gestart en hierover zal verder overlegd worden zowel met de betrokken instellingen als met de jeugdrechters.

Daarnaast lopen er ook nog twee andere projecten voor psychiatrische zorg.

Vooreerst is er voor mij de mogelijkheid tot het bijkomend erkennen van 3 x 20 K- en k-bedden voor respectievelijk het OPZ van Geel, het Academisch Ziekenhuis VUB in Jette en het Universitair Ziekenhuis van Gent (*VUB : Vrije Universiteit Brussel – red.*). Hierdoor wordt tegemoetgekomen aan de behoefte aan extra residentiële zorg voor kinderen en jongeren.

De financiering van de erkenning wordt verleend indien aan drie voorwaarden wordt voldaan.

- a) De inrichtende machten leveren het bewijs dat de ingebruikname van de betrokken bedden gepaard gaat met een vermindering van een half bed per nieuw erkend bed.
- b) De inrichtende macht dient een gedetailleerd plan van regionale zorgcircuit- en netwerkvorming voor te leggen. Ook de functionele samenwerking met de ambulante centra voor geestelijke gezondheidszorg dient uitgebouwd te worden.
- c) Voor de beide universitaire ziekenhuizen dient bijkomend een gedetailleerd plan voor de uitbouw van een universitair opleidings- en onderzoekscentrum voor de geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren voorgelegd te worden.

De praktische uitwerking van deze initiatieven is eveneens gestart en hierover wordt verder overlegd met de betrokken instellingen.

Ten slotte is er het "forensisch project" in het OPZ van Rekem. Enerzijds is er het project voor 32 geïnterneerde patiënten dat gesubsidieerd wordt door het Ministerie van Justitie. De middelen voor 2002 zijn ingeschreven, doch een aantal praktische afspraken belemmeren nog de uitvoering. Een oplossing is evenwel in het verschiet.

Anderzijds loopt er een project, goedgekeurd door het Ministerie van Volksgezondheid, voor acht T-bedden (*T : dienst neuropsychiatrie voor behandeling van volwassen patiënten – red.*). Voor 2002 is

er een nieuwe overeenkomst met Volksgezondheid ondertekend.

Uit het antwoord mag blijken dat het OPZ Rekem niet betrokken wordt bij het project met betrekking tot de psychiatrische zorg voor minderjarige delinquenten.

**Vraag nr. 8
van 4 oktober 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Commerciële gezondheidsenquêtes – Verwijzing naar overheid

Niet altijd met de beste bedoelingen worden acties/enquêtes, ... gedaan die peilen naar de gezondheidstoestand van mensen. Mensen geven soms vrij persoonlijke gegevens bloot, zonder de garantie dat hiermee respectvol wordt omgegaan.

Zo werd nu een enquête verspreid van HCA International, volgens de toelichting bij het document zijn zij gezondheidsconsulenten die samenwerken met het "Vlaams Ministerie van Volksgezondheid". Volgens de vragenlijst lijkt het om een firma te gaan die dieetproducten op de markt brengt, want alle vragen handelen over eetgewoonten en gewichtsproblemen.

De verwijzing naar het "Vlaams Ministerie van Volksgezondheid" – dat niet eens bestaat – lijkt de ondervragers te legitimeren voor hun enquête.

1. Zijn dergelijke enquêtes die peilen naar gezondheid, maar vaak een vorm van verkapte reclame zijn, geoorloofd ?
2. Kan men zich uitgeven als zijnde gepatroneerd door een "Vlaams Ministerie van Volksgezondheid" ? Hoe wordt een dergelijke toelating gelegitimeerd ?
3. Wie houdt controle op dergelijke praktijken ?

Antwoord

De enquête van HCA International is onbekend bij de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid, zowel de administratie, het kabinet, als ikzelf, gaven hier nooit toelating toe. Er is ook nooit een positief advies over gegeven.

Mijn administratie ging verder op zoek naar een mogelijke verklaring.

Het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) in Antwerpen bevestigt dat zijn seminarie van 25 oktober 2002, "Health Care for All" (HCA), niets te maken heeft met dergelijke enquête.

De privé-onderneming Hospital Corporation of America International (HCA International) omvat ruim 200 hospitalen in de USA, het UK en Zwitserland (*USA : United States of America ; UK : United Kingdom – red.*). Deze privé-onderneming publiceert op haar website onder andere een advertentie voor "pyruvate HCA RX TM 120 Capsules 650 mg en Hydroxycitric Acid (Garcinia Cambogia)", middelen die als effect gewichtsverlies veroorzaken door vetverbranding en energiestimulering. Ook zij ontkennen na onze vraag, met klem, een contactpersoon in België te hebben en onderzoek of enquêtes in België uitgevoerd te hebben.

Daarom wordt de Vlaamse volksvertegenwoordiger verzocht om meer informatie te verstrekken over deze acties/enquêtes.

1. De Vlaamse overheid verleent haar medewerking niet aan onderzoeken met een commercieel doel. Enquêtes die peilen naar gezondheid maar een vorm van verkapte reclame zijn, zijn niet geoorloofd.

Recente enquêtes in verband met gezondheidsaspecten die wel geoorloofd zijn en gesteund worden door de Vlaamse overheid zijn bijvoorbeeld : de Gezondheidsenquête via het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, de bevraging van scholieren door de VAD (Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen) en het onderzoek naar gezondheidsgerelateerd gedrag bij jongeren (Universiteit Gent). De doelstellingen van dergelijke onderzoeken zijn beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsondersteuning.

2. De procedure voor een aanvraag tot ondersteuning bij de Vlaamse overheid verloopt als volgt. De aanvragende instantie/onderneming stuurt haar aanvraag naar mij als Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking.

Ik vraag advies aan de Vlaamse administratie om mijn beslissing te motiveren. Na het geven van een positief of negatief advies beslis ik of ik mijn steun/samenwerking verleen aan het project. Zonder expliciete toelating van de Vlaamse overheid kan men zich niet uitgeven als zijnde gepatroneerd door de Vlaamse overheid.

3. Er is geen systematische controle op het eventueel misbruiken van de naam van de Vlaamse Gemeenschap. Als mij dergelijke praktijken gemeld worden, met concreet bewijsmateriaal, kan ik gepaste maatregelen nemen.

Bij het onwettig gebruiken van andermans naam kan een juridische procedure worden opgestart.

**Vraag nr. 10
van 11 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ**

Zorgkassen – Administratiekosten

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 227 "Zorgkassen – Middelen" van 9 juli 2002 blijkt dat er grote verschillen bestaan in de administratiekosten van de verschillende zorgkassen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 18 oktober 2002, blz. 388).

Nu een aantal afrekeningen is gebeurd, zijn terzake wellicht precieze cijfers beschikbaar.

Graag kreeg ik een overzicht van het aantal leden, het aantal tegemoetkomingen en het bedrag aan administratie- en/of startkosten voor de verschillende zorgkassen, zowel in absolute cijfers, als in de kostprijs per lid.

Antwoord

Bij het opstarten van de Vlaamse zorgverzekering werd ervoor geopteerd om het eerste boekjaar van de zorgkassen, die werden opgericht en erkend in 2001 of 2002, te laten starten vanaf de datum van oprichting tot en met 31 december 2002 (artikel 14, § 2, 2de lid van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 2000 betreffende de organisatie, het be-

heer, de werking en de erkenning van zorgkassen en betreffende de controle op zorgkassen).

Een globaal beeld van de evolutie van de administratiekosten eigen aan de acht erkende zorgkassen en de berekening en bepaling van de kostprijs per aangesloten lid voor iedere zorgkas zal derhalve slechts kunnen worden afgeleid uit de boekhoudkundige verslagen (jaarrekeningen en toelichtingen met inbegrip van de vereiste bijlagen conform de door het Zorgfonds opgelegde vormvereisten) dewelke de zorgkassen tegen uiterlijk 30 april 2003 verplicht aan het Vlaams Zorgfonds dienen over te zenden (cfr. artikel 14, § 2, 1ste lid van voornoemd besluit van de Vlaamse regering en de instructienota zorgkassen 2002/BV/01 van 8 juli 2002).

Ter indicatie heeft mijn administratie een cijfermatig overzicht opgesteld van de subsidieregeling en de subsidiecosten per aangesloten lid met betrekking tot de opstartkosten en de werkingskosten en de afwikkeling ervan krachtens het besluit van de Vlaamse regering van 19 oktober 2001 houdende de voorwaarden van de vaststelling, de uitbetaling en de terugvordering van de subsidies van de zorgkassen in het kader van de zorgverzekering voor de jaren 2001 en 2002.

De afdelingen II en III van voornoemd besluit regelen respectievelijk de toekenning door het Vlaams Zorgfonds van de subsidies voor de opstartkosten en de werkingskosten aan de erkende zorgkassen. Voor de subsidie voor opstartkosten kon per zorgkas reeds vrij nauwkeurig de versleuteling van het subsidiebedrag per aangesloten lid worden berekend.

a) De subsidie voor de opstartkosten

Voor het jaar 2001 werd op 15 juli 2002 de definitieve subsidie voor opstartkosten vastgesteld (cfr. **tabel 1**) op basis van het aantal leden per 31 maart 2002 (cfr. artikel 7 van het voormeld besluit van de Vlaamse regering van 19 oktober 2001).

Tabel 1 : Definitieve subsidie voor opstartkosten voor het jaar 2001 (in euro)

Zorgkas	Uitbetaalde subsidie 2001 (in euro)				
	Aantal leden per 31 maart 2002	Begroting 2001	Begroting 2002	Totaal	Totaal per lid
180 CM-zorgkas	2.170.833	1.048.297	1.066.558	2.114.855	0,97
280 Neutrale Zorgkas	92.660	163.402	45.525	208.927	2,25
380 Socialistische Zorgkas	801.912	465.404	393.990	859.394	1,07
480 Liberale Zorgkas	257.688	233.672	126.606	360.278	1,40
580 Onafhankel. Zorgkas	351.080	273.438	172.490	445.928	1,27
680 Vlaamse Zorgkas					
780 OMOM-zorgkas	46.458	143.729	22.825	166.554	3,59
880 DKV-zorgkas	63.517	150.993	31.207	182.200	2,87
Totaal	3.784.148	2.478.935	1.859.201	4.338.136	1,15

Het totaalaantal leden per 31 maart 2002 bedroeg 3.784.148 personen (mits abstractie van de personen die aangesloten zijn bij de VZW Vlaamse Zorgkas, zie infra). Hiervoor werd een bedrag aan opstartkosten van 4.338.136 euro uitbetaald, wat gemiddeld 1,15 euro per lid betekent. Het subsidiebedrag per aangesloten lid varieert van 0,98 euro (Zorgkas Christelijke Mutualiteiten) tot 3,59 euro (OMOB-zorgkas).

Aan de VZW Vlaamse Zorgkas, die door het Vlaams Zorgfonds op 10 mei 2001 werd opgericht (cfr. artikel 14, 3de lid van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering) teneinde een openbaar initiatief aan te bieden naast de initiatieven van de ziekenfondsen en de verzekeringsmaatschappijen, werd voor het jaar 2001 een subsidie voor opstartkosten uitbetaald van 565.704 euro.

Indien dit bedrag wordt uitgedrukt in een subsidiebedrag per lid om een vergelijking te kunnen maken met de andere zorgkassen, dan zou kunnen gesteld worden dat de Vlaamse Zorgkas voor het jaar 2001 een subsidie heeft gekregen van 10,68 euro per aangesloten lid, cijfer gebaseerd op een ledenaantal van circa 52.970 eind april 2002. In haar begroting van het jaar 2002 werd door de Vlaamse Zorgkas een bedrag opgenomen van 844.000 euro voor bijkomende opstartkosten. Per aangesloten lid zou dit 16,69 euro betekenen.

b) De subsidie voor de werkingskosten

Voor het jaar 2002 zal de definitieve werkingssubsidie van 4.957.870 euro vastgesteld worden in het tweede trimester 2003 op basis van het aantal leden en het aantal lopende dossiers per 31 maart 2002, 30 juni 2002, 30 september 2002 en 31 december 2002. 80 % van de subsidie wordt uitbetaald op basis van een voorschottenregeling (zie **tabel 2**). Vóór 1 juli 2003 zal het saldo worden uitbetaald.

Een aantal bijzondere bepalingen die werden ingeschreven (cfr. artikel 9 van het voornoemd besluit van de Vlaamse regering van 19 oktober 2001), werden heden nog niet uitgevoerd, het betreft :

- de uitbetaling van een sokkel van 61.973 euro aan elke zorgkas die minstens 20.000 leden en 400 lopende dossiers heeft per 31 december 2002 ;
- de uitbetaling van 75 euro voor ieder dossier dat geweigerd wordt na een bijkomende indicatiestelling en voor ieder dossier dat geweigerd werd na een controle.

Het bedrag dat verdeeld wordt op basis van de bovenvermelde bijzondere bepalingen mag maximaal 991.574 euro bedragen.

Volgende bedragen werden onder de erkende zorgkassen reeds verdeeld op basis van de in het besluit opgenomen voorschottenregeling.

Tabel 2 : Uitbetaalde voorschotten voor werkingssubsidie voor het jaar 2002 (in euro)

Zorgkas	15 jan 2002	15 april 2002	15 juli 2002	15 okt 2002	Totaal
180 CM-Zorgkas	580.333,0	557.643,22	558.058,56	558.735,48	2.254.770,26
280 Neutrale Zorgkas	19.237,00	19.251,29	24.077,20	24.054,68	86.620,17
380 Socialistische Zorgkas	251.209,00	247.829,56	224.881,65	221.681,77	945.601,98
480 Liberale Zorgkas	72.215,00	73.085,20	80.302,34	78.742,60	304.345,14
580 Onafhankelijke Zorgkas	52.569,00	64.110,53	73.367,56	76.017,02	266.064,11
680 Vlaamse Zorgkas	0,00	13.429,62	14.203,76	15.100,66	42.734,04
780 OMOB-Zorgkas	6.090,00	6.290,85	6.949,62	7.294,56	26.625,03
880 DKV-Zorgkas	9.921,00	9.933,73	9.733,31	9.947,23	39.535,27
Totaal	991.574,00	991.574,00	991.574,00	991.574,00	3.966.296,00

Als uit de definitieve berekening van de subsidie blijkt dat een zorgkas te veel voorschotten heeft ontvangen, dan worden de te veel ontvangen voorschotten teruggevorderd. Tegen uiterlijk 31 maart 2003 bezorgt elke zorgkas alle nuttige gegevens m.b.t. aantal leden en aantal ingediende dossiers teneinde mijn administratie toe te laten de definitieve subsidie te kunnen bepalen.

Vraag nr. 11
van 17 oktober 2002
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Welzijnsbarometer – Stand van zaken

Eind mei van dit jaar stelde professor Breda de eerste cijfers voor over het welzijn van de Vlamingen. Uiteindelijk is het de bedoeling een welzijnsbarometer te ontwikkelen, een instrument dat moet aangeven of het goed gaat met het zorgzaam Vlaanderen.

1. Is de welzijnsbarometer als meetinstrument ondertussen volledig uitgewerkt ?

Zo neen, tegen wanneer denkt de minister te kunnen beschikken over dit instrument ?

Zo ja, met welke regelmaat wil de minister peilen naar het welzijn van de Vlaming ?

2. Welke domeinen bestrijkt de welzijnsbarometer ?

Antwoord

In de visiegroep zorgzaam Vlaanderen, opgericht in het kader van de conferentie Kleurrijk Vlaanderen, groeide de idee van een welzijnsbarometer. Ik heb toen opdracht gegeven aan professor Breda om hiervoor een concept te ontwikkelen en in mei is dat concept met een eerste aanzet van cijfermateriaal voorgesteld aan de pers, na een toetsing binnen diezelfde visiegroep.

1. De welzijnsbarometer is voorlopig nog niet volledig uitgewerkt. De belangrijkste reden daarvoor is dat er nog een aantal andere initiatieven werden genomen die, net als de welzijnsbarometer, een stevige basis moeten leggen voor het toekomstig welzijnsbeleid in de brede zin van het woord. Ik verwijs naar de indicatoren die momenteel worden ontwikkeld in overleg met de sociale partners, ter opvolging van het Pact van Vilvoorde en naar de idee van een Vlaams zorgcongres dat georganiseerd zal worden in 2003.

Het is mijn bedoeling om op zeer korte termijn al deze initiatieven te stroomlijnen, want het heeft weinig zin verschillende instrumenten of indicatoren naast elkaar te hanteren. Beter is te werken vanuit één concept, zoals de welzijnsbarometer, dat met het oog op de opvolging van het Pact van Vilvoorde verder wordt verfijnd en aangevuld. Met het oog op deze verfijning en aanvulling heb ik reeds opdracht gegeven aan de administratie om bijkomende cijfergegevens

te verzamelen over de beleidsdomeinen welzijn en gezondheid.

Het resultaat van deze synthese kan ter inspiratie dienen van het zorgcongres en maakt een wetenschappelijke onderbouw van het toekomstig beleid mogelijk. Het moet haalbaar zijn om deze metingen op geregelde basis te verrichten, zoals bijvoorbeeld jaarlijks of tweejaarlijks. De beslissing over de regelmaat waarmee metingen gebeuren, zal moeten worden genomen op basis van de wetenschappelijke relevantie en haalbaarheid (in welke mate variëren de gekozen indicatoren doorheen de tijd en zijn wijzigingen meetbaar?); het is in elk geval mijn bedoeling om een vorm van permanente monitoring te organiseren. Het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie is hierbij een voor de hand liggende partner, maar ook de afdeling Planning en Statistiek van de Vlaamse administratie.

2. De welzijnsbarometer vertrekt van een brede visie op welzijn en omvat zes soorten indicatoren; drie groepen indicatoren hebben betrekking op het individueel welzijn en drie groepen zijn te situeren op macroniveau:

- persoonlijk welbevinden; dit heeft betrekking op de subjectieve beleving van de burger van zijn/haar eigen gezondheid en welzijn;
- autonomie met betrekking tot economische zelfstandigheid en met betrekking tot vaardigheden; dit domein omvat indicatoren die aangeven in welke mate het individu zelfstandig kan functioneren binnen de samenleving;
- externe ondersteuning afhankelijk van de levensloopbaan en afhankelijk van de zorgbehoeften; dit betreft indicatoren over de ondersteuning die de overheid biedt van de individuele levensloopbaan en de organisatie van het professionele zorgaanbod;
- sociale inclusie en gelijkheid; hieronder vallen indicatoren die de (kwetsbare) positie van doelgroepen aangeven binnen onze samenleving;
- sociale integratie en participatie; dit domein omvat indicatoren die betrekking hebben op het sociaal weefsel van onze samenleving;
- burgerschap uit het oogpunt van normatieve integratie; hier vinden we indicatoren die ingaan tegen of uiting zijn van onze normen en waarden.

In het concept worden zowel positieve indicatoren, zoals bijvoorbeeld levensverwachting, als negatieve indicatoren meegenomen, zoals bijvoorbeeld schulden.

Vraag nr. 13
van 17 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Zorgfonds – Belegging reserves

Voor de zorgverzekering was bepaald dat de reserves van het Zorgfonds zouden worden belegd.

Uit de besprekingen van de tweede begrotingswijziging bleek dat de procedure voor de aanwijzing van de vermogensbeheerders nog steeds lopende was en dat het Zorgfonds nog zelf instond voor de beleggingen (enkel op korte termijn). Er was wel sprake van een commissie van professionele beleggingsadviseurs, die adviseerde over de beste wijze van (ethisch) beleggen van het geld.

1. Werd dergelijke commissie geïnstalleerd en wie maakt daar deel van uit?
2. Hoeveel middelen werden en worden er uitgegeven met het oog op de belegging van het geld van het Zorgfonds in 2001, 2002 en 2003?
3. Tegen welke rentevoet en op welke wijze worden de middelen van het Zorgfonds in 2001, 2002 en 2003 belegd?

Antwoord

1. Samenstelling van het Begeleidingscomité

Het Begeleidingscomité voor de beleggingen van het Vlaams Zorgfonds werd op 15 februari 2001 geïnstalleerd. Dit comité werd specifiek opgericht om advies te verlenen over het beheer van de financiële activa en is samengesteld als volgt (in alfabetische volgorde):

- de heer H. De Vreese, afgevaardigd bestuurder van het VRT-pensioenfonds,
- de heer L. Huybrechts, directeur-projectleider van het Vlaams Zorgfonds,

- de heer M. Morris, leidend ambtenaar van het Vlaams Zorgfonds,
- de heer G. Steenkiste, kabinetschef van Vlaams minister M. Vogels,
- de heer H. Van Den Berghe, adjunct van de directeur van de front office van de administratie Accounting, Budgettering en Financieel Management,
- de heer J. Vermander, inspecteur-generaal van Financiën.

Volgende personen zetelen als externe raadgevers in het Begeleidingscomité (alfabetische volgorde) : de heer Philip Neyt, General Manager PF Belgacom, en mevrouw Cynthia Van Hulle, gewoon hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Leuven.

2. Uitgave van middelen met het oog op beleggingen van het Zorgfonds in 2001, 2002 en 2003

Het Vlaams Zorgfonds voert een beleggingspolitiek op korte termijn in afwachting van de aanstelling van externe vermogensbeheerders. Er wordt voornamelijk belegd in bankdeposito's met een maximale looptijd van drie maanden.

Situatie in 2001

Het demografisch reservefonds bedroeg per 31 december 2001 291.721 duizend euro. Deze reserve werd opgebouwd uit de dotaties van 1999 en 2000 (telkens ad 99.157 duizend euro), de extra dotatie ad 4.165 duizend euro met betrekking tot intresten 1999-2000 en de dotatie van het jaar 2001 aan het reservefonds die 89.242 duizend euro betrof.

Per 31 december 2001 was er voor 301.200 duizend euro belegd in termijndeposito's en dit voor een maximale looptijd van twee maanden. Het uitstaand bedrag van 291.721 duizend euro van het demografisch reservefonds was aldus in zijn totaliteit belegd.

Situatie in 2002

Eind oktober 2002 stonden er vier kortetermijnbankdeposito's uit voor een nominaal bedrag van 360.500 duizend euro. Verwacht wordt dat met inbegrip van de dotatie vanuit de begroting van het Vlaams Zorgfonds van 89.242 duizend euro (waarvan er nog 24.789 duizend euro dient gestort te worden) en rekening houdende met

gekapitaliseerde intresten, de eindtoestand van het demografisch reservefonds per 31 december 2002 388.067 duizend euro zal bedragen.

Situatie in 2003

Begin 2003 zal worden gestart met de uitbesteding van de beleggingsportefeuille aan externe vermogensbeheerders. Hiertoe werden de nodige initiatieven ondernomen die hun finale fase naderen. In zijn advies van 26 september 2002 heeft het Begeleidingscomité, bijgestaan door twee experts (zie supra), een voorstel van beleggingsstrategie ontwikkeld dat wordt behandeld in een nog ter goedkeuring aan de Vlaamse regering voor te leggen nota. Het advies van de Inspectie van Financiën werd verkregen op 24 oktober 2002 en het begrotingsakkoord werd eind oktober 2002 aangevraagd.

3 Beleggingen en rentevoeten in 2001, 2002 en 2003

Zoals reeds uit punt 2 blijkt, zijn de financiële activa tot op heden uitsluitend belegd in bankdeposito's met een maximale looptijd van drie maanden.

In 2001 hebben de kortetermijnbeleggingen gemiddeld 3,37 % opgebracht. Tijdens het jaar 2002 werden de financiële activa tot op heden (oktober 2002) belegd aan een rentevoet variërend tussen de 3,15 % en 3,41 %.

Wat de beleggingen in 2003 betreft, verwijs ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar de verdere ontwikkeling van het dossier vermeld in het punt 2, laatste alinea.

Vraag nr. 14 van 17 oktober 2002 van mevrouw SONJA BECQ

Campagnes – Evaluatie

In het raam van beleidsuitvoering is communicatie een belangrijk ondersteunend element. De omvang van dit budget en de ondernomen campagnes zijn niet altijd even duidelijk af te lijnen uit de begroting. Soms zijn campagnes immers geïntegreerd in het budget van de maatregel waarvoor ze worden gevoerd.

In het antwoord op een gelijkaardige vraag van collega Roegiers konden de campagnes voor 2001 worden afgelezen (vraag nr. 9 van 12 november 2001 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10

van 29 maart 2002, blz. 1075). Dit antwoord geeft echter geen overzicht van de campagnes van de voorgaande jaren. Inmiddels werden voor 2002 vervolgcampagnes opgezet (zoals rond slachtofferhulp voor kinderen, forensisch welzijnswerk) en een aantal nieuwe campagnes aangekondigd (geweld binnen relaties, actieve ouderen, ...).

1. Welke campagnes werden in 1999, 2000 en 2002 door de minister opgezet en neemt zij zich voor voor 2002? Voor welke doelgroep en met welke doelstelling?
2. Hoe was de respons op deze campagnes? Was een meetbaar resultaat vooropgesteld en werd dit bereikt?
3. Hoe hoog was het budget voor deze acties? Waarvoor werd het gebruikt (folders, mailing, studiedag, reclamebureau, ...)?
4. Aan wie werd de campagne uitbesteed en op welke wijze werd het campagnebureau uitgekozen of aangewezen?

Antwoord

In 1999 werden er geen grote campagnes gevoerd.

In 2000 waren er twee belangrijke publiekscampagnes:

- "Kwaliteit van werk, kwaliteit van leven, deel I"
- "Evenwicht. Jij kiest?!"

In 2002 ging het om de volgende publiekscampagnes:

- "Kwaliteit van werk, kwaliteit van leven, deel II"
- "Ik kies voor evenwicht"
- "Ik mag gezien worden"
- "Je bent nooit te oud om..."
- "Laat je geen geweld aandoen"

Om de communicatie-initiatieven binnen de sectoren welzijn, gezondheid en gelijke kansen in 2002 consequent vorm te geven en op elkaar af te stemmen, werd – net als in 2001 – een beroep gedaan op één communicatiebureau om nagenoeg alle campagnes te begeleiden.

Aangezien bij communicatieopdrachten een belangrijk luik creatie komt kijken, werd het communicatiebureau gekozen via de onderhandelingsprocedure met nationale bekendmaking. De oproep tot kandidaatstelling verscheen in het Bulletin der Aanbestedingen. Er waren negen kandidaten. Het bureau Choco CVBA werd via de Argusmethode door een jury geselecteerd. Na onderhandelingen werd met het bureau een raamovereenkomst gesloten. Bijgevolg werden de meeste campagnes begeleid door Choco CVBA.

Hieronder volgen meer details over de hierboven opgesomde campagnes.

2000

"Kwaliteit van werk, kwaliteit van leven, deel I"

De bedoeling van deze campagne was om zowel het brede publiek als ondernemers te laten nadenken over het belang van een goede combinatie van arbeid en gezin. Dat gebeurde door het maatschappelijk debat over het thema aan te wakkeren. Daarom werd geen meetbaar doel vooropgesteld. Er namen negen bedrijven deel aan de prijs "Mensvriendelijk bedrijf 2001".

Aan de campagne werd 74.760 euro besteed. Dat bedrag ging volledig naar het communicatiebureau Link Inc. en was bestemd voor de creatie- en productiekosten.

Het bestek werd verstuurd naar een 20-tal bureaus. De inschrijvende bureaus werd gevraagd een dossier in te dienen om zichzelf voor te stellen en hun geschiktheid voor de opdracht aan te tonen. Acht bureaus stelden zich kandidaat, hieruit werden zes bureaus geselecteerd waaraan gevraagd werd effectief een voorstel in te dienen. De ingediende voorstellen werden beoordeeld door een jury.

"Evenwicht. Jij kiest?!"

Deze campagne wou enerzijds de kiezer ertoe aanzetten bij de lokale verkiezingen van oktober 2000 op vrouwen te stemmen en anderzijds de partijvoorzitters aanmoedigen om verkozen vrouwen een mandaat te geven.

De campagne kende veel weerklank in de media en er werd veel campagnemateriaal aangevraagd. Hiervan zijn geen exacte aantallen bekend. Het beoogde resultaat was een verhoging van het aantal rechtstreeks verkozen vrouwen en een verhoging van het aantal lokale vrouwelijke mandatarissen. Dit doel werd bereikt: het aantal verkozen vrou-

wen steeg van 20 naar 27 %. Bij de toekenning van de mandaten werden er 7,5 % vrouwelijke burge-meesters, 20 % schepenen en 31 % gemeenteraads-leden benoemd (stijging met respectievelijk 1,5, 4 en 8 %).

Aan deze campagne werd 245.057 euro besteed, waarvan de helft voor mediaruimte en de helft voor het communicatiebureau voor creatie en productie.

De campagne werd uitbesteed aan het communicatiebureau Gruppo Due BVBA. De oproep gebeurde via de onderhandelingsprocedure met nationale bekendmaking. De oproep verscheen in het Bulletin der Aanbestedingen van het Belgisch Staatsblad. Uit de ingestuurde voorstellen werd het bureau geselecteerd door een jury en na onderhandelingen.

2002

"Kwaliteit van werk, kwaliteit van leven, deel II"

Deze vervolgcampagne had als doel het debat bij de gezinnen en de bedrijven levendig te houden en de bedrijven concrete instrumenten aan te reiken om een mensvriendelijk beleid te voeren. Aangezien het doel van deze campagne was om het maatschappelijk debat over het thema aan te wakkeren, werd er geen meetbaar doel vooropgesteld. Er namen 65 bedrijven deel aan de wedstrijd "Mensvriendelijk bedrijf 2002" en er namen 487 kinderen deel aan de Tijdroversenquête.

Aan de campagne werd 74.331 euro besteed. Dat bedrag ging volledig naar het communicatiebureau Link Inc. en was bestemd voor de creatie en productie.

Voor de uitbesteding van de campagne werden vier bureaus rechtstreeks aangeschreven met het bestek.

"Ik kies voor evenwicht"

Dit is een vervolg op de "Evenwicht, jij kiest"-campagne. Deze campagne wil de brede bevolking én de politici overtuigen van het belang van een evenwichtige deelname van mannen en vrouwen aan de politiek en mannen en vrouwen ertoe aanzetten daadwerkelijk een politiek engagement aan te aan.

De campagne is pas in de helft van oktober 2002 van start gegaan. Het beoogde resultaat is de toepassing van de volledige rits op de kieslijsten. Dat resultaat kan pas in juni 2003 gemeten worden.

Aan deze campagne werd 138.525 euro besteed, waarvan 49.026 euro voor het communicatiebureau voor creatie en productie en 89.499 euro voor mediaruimte.

De campagne werd uitbesteed aan het communicatiebureau Choco in het kader van de raamovereenkomst.

"Ik mag gezien worden"

Via deze campagne wou men het heersende schoonheids- en slankheidsideaal in de media in vraag stellen en vrouwen en mannen met een maatje meer of minder ervan overtuigen dat ze gezien mogen worden. Op een subtiele manier waarschuwt de campagne eveneens dat te dik of te dun niet goed is.

Aangezien het doel van de campagne was om het maatschappelijk debat over het thema aan te wakkeren, werd er geen meetbaar doel vooropgesteld. De respons was echter enorm, vooral in de vorm van mails aan het kabinet en in de media. De media-aandacht blijft tot op vandaag voortduren.

Aan de campagne werd 274.483 euro besteed, waarvan 50.298 euro voor het bureau, 201.315 euro voor mediaruimte en 22.870 euro voor de rondetafelconferentie.

De campagne werd uitbesteed aan het communicatiebureau Choco in het kader van de raamovereenkomst.

"Je bent nooit te oud om..."

De bedoeling van de campagne "Je bent nooit te oud om ..." is om de perceptie van het brede publiek ten opzichte van oud zijn te veranderen. In onze samenleving worden ouderen te snel afgeschreven. Ze worden voorgesteld als zorgbehoevend en een last voor de maatschappij. In de campagne wordt een positief beeld opgehangen van de ouderen. Dankzij hun ervaring kunnen zij heel wat betekenen en ze hebben nog een heel leven voor zich. De campagne slaat de brug tussen jongere en oudere generaties. Ze werd gelanceerd op de Ouderendag (1 oktober).

Naast de jongerenfolders, het ouderenkrantje en de affiches is er een website www.zilverensurfers.be. Die brengt de ervaring van heel wat senioren in contact met de vraag naar kennis van jongeren. Het effect van deze imagocampagne kan moeilijk gemeten worden. Er was alleszins veel belangstelling in de media. Op drie weken tijd waren er ook al 10.000 bezoekers aan de website.

Het budget voor de campagne was 222.687 euro, waarvan 46.487 voor het communicatiebureau, 166.457 euro voor de mediaruimte en 9.743 euro voor het drukwerk.

De campagne werd uitbesteed aan het communicatiebureau Choco in het kader van de raamovereenkomst.

"Laat je geen geweld aandoen"

De doelgroep van de campagne "Laat je geen geweld aandoen. Trek je grens" zijn jongeren van 14 tot 16 jaar. Enerzijds is het de bedoeling om ze te laten inzien dat ze zélf te ver kunnen gaan, bijvoorbeeld in het pesten van een leeftijdsgenoot. Anderzijds is het de bedoeling om de jongeren weerbaarder te maken en op weg te helpen naar hulp in hun omgeving.

De campagne is een Vlaams luik van de federale campagne rond geweld in relaties (gericht op volwassenen).

De campagne start op 11 november (Vrouwendag). Het is dus nog te vroeg om het effect te meten.

Er werd 95.107 euro besteed aan de campagne, waarvan 17.879 voor het communicatiebureau en 77.228 voor de mediaruimte.

De campagne werd uitbesteed aan het communicatiebureau Choco in het kader van de raamovereenkomst.

Andere initiatieven

Naast de grote publiekscampagnes waren er in 2002 nog een aantal kleinere communicatie-initiatieven voor specifieke doelgroepen, zoals colloquium zorgverzekering (uitgevoerd in eigen beheer), informatiedag voor allochtone ouderen, colloquium jeugdhulp, studiedag ecologisch bouwen voor voorzieningen, krantje voor gedetineerden (forensisch welzijnswerk), studiedag lokale dienstencentra en communicatie rond het lokaal sociaal beleid. 2002 sluit ten slotte af met de gezondheidsconferentie rond de preventie van zelfmoord en depressie. In de meeste gevallen zorgde het communicatiebureau Choco voor de begeleiding.

Vraag nr. 15
van 17 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Rusthuizen – Reconversie

In het protocol tussen de federale overheid en de gemeenschappen omtrent de omzetting van ROB naar RVT-eenheden werd vastgelegd welk contingent per gemeenschap kon worden omgezet (14.116 eenheden) (ROB : rustoord voor bejaarden ; RVT : rust- en verzorgingstehuis).

Dit contingent werd, volgens een bepaalde verdeelsleutel gespreid over vijf jaar, verdeeld onder de diverse rusthuizen. Hierbij werden parameters gebruikt die te maken hebben met de bevolkingsprognose en met het reeds aanwezige aantal RVT-bedden in de diverse rusthuizen. Deze reconversie is thans zo goed als beëindigd.

Vraag is of het hele, door de federale overheid toegestane contingent RVT-bedden tot op heden effectief en volledig werd toegewezen en welke stappen de minister onderneemt om een volgende reconversie af te dwingen. Immers, er blijken nog zo'n 1.400 rusthuisbewoners te zijn die eigenlijk in een RVT thuishoren, maar niet als dusdanig worden erkend en vergoed.

1. Hoe groot was het contingent dat in de verschillende gemeenschappen mocht worden toegewezen ?
2. Werden de jaarlijks beschikbare contingenten ook elk jaar effectief volledig opgenomen ?
3. Wat gebeurde er met de voor een bepaald jaar niet opgenomen RVT-eenheden ? Werden deze opnieuw verdeeld, eventueel naar een volgend jaar geschoven, en volgens welke criteria ?
4. Om welke redenen werden ze niet opgenomen ?
5. Zijn er op dit ogenblik niet toegewezen of niet opgenomen RVT-eenheden beschikbaar ?
6. Wat gebeurt er met het saldo van nog toe te wijzen RVT-eenheden ? Welke toewijzingscriteria worden hier gehanteerd ? Wat gebeurt er indien deze dit jaar niet meer worden toegewezen ?
7. Hoeveel middelen voor de rusthuizen gingen verloren door het niet toewijzen (opnemen) van de geplande RVT-erkenningen ?
8. Welk beleid hanteert de minister met betrekking tot de verdere omzetting van ROB B- en C-bedden naar RVT ? Om hoeveel eenheden gaat het en wat is de stand van zaken ? (B : dienst voor bemiddeling van Dacillose ; C : dienst voor diagnose en heelkundige behandeling)

Antwoord

In antwoord op de vraag in verband met de omzetting van ROB- naar RVT-eenheden kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger het volgende meedelen.

1. Zij refereert aan het protocolakkoord dd. 9 juni 1997 tussen de federale overheid en de overheden van gemeenschappen en gewesten over het te voeren ouderenzorgbeleid.

Dit protocolakkoord had betrekking op de omschakeling van 25.000 rustoordwoonegelegenheden naar RVT. 14.116 van deze woonegelegenheden werden voor verdere verdeling ter beschikking gesteld van de Vlaamse Gemeenschap.

2. Vlaanderen heeft van bij aanvang geopteerd voor een evenwichtige verdeling van deze bijkomende RVT-erkenningen, rekening houdende met de bevolkingsprognose van 2003 op arrondissementeel niveau en volgens transparante toewijzingscriteria op het niveau van de individuele voorzieningen. Alle erkende rustoorden werden individueel aangeschreven met de mededeling dat er een verdelingsoperatie van bijkomende RVT-bedden werd doorgevoerd, met een omstandige uitleg van de toewijzingscriteria en met de opgave of en voor hoeveel bijkomende RVT-bedden de betrokken voorziening in aanmerking kwam.

De 14.116 bedden moesten in uitvoering van het protocolakkoord gelijkmatig gespreid worden over vijf jaar. Vlaanderen heeft dit uitgangspunt rigoureus toegepast door aan alle voorzieningen die voor bijkomende RVT-erkenningen in aanmerking kwamen, tegelijkertijd een spreidingsplan op te leggen. Deze werkwijze had meerdere voordelen : eerst en vooral werden alle voorzieningen hierdoor gelijkberechtigtd, want ze mochten gelijktijdig opstarten. Door deze werkwijze kregen ze ook concrete toekomstperspectieven, aangezien de planningsvergunning, afgeleverd in 1997, een concrete invulling gaf van hun groei tot en met 2002. Tot slot gaf dit de voorzieningen de gelegenheid om zeer geleidelijk te voldoen aan de hogere RVT-normen, niet onbelangrijk omdat dit onder meer een hogere personeelsformatie vereist, en dit in een krappe arbeidsmarkt.

De contingenten werden dus van bij aanvang op een transparante wijze toegewezen voor de vijf daaropvolgende jaren en jaarlijks ingevuld.

3. Precies de proactieve verdeling had tot gevolg dat de toegewezen contingenten inderdaad door alle voorzieningen volledig werden opgenomen, behalve in het eerste jaar : toen hebben een aantal voorzieningen vrijwillig afstand gedaan van de hen toegewezen RVT-bedden. Deze RVT-bedden zijn opnieuw opgenomen in de Vlaamse pool en werden nagenoeg direct herverdeeld over Vlaanderen, volgens dezelfde transparante methode aan de hand van objectieve criteria. De criteria voor de verdeling van de restpool waren de volgende.

In eerste instantie werden de rusthuizen onderzocht die nog niet over RVT-bedden beschikken. Aan die rusthuizen die op 1 november 1998 de forfaitaire tegemoetkoming C+ mochten aanrekenen in het kader van de verplichte ziekteverzekering werd er, afhankelijk van de grootte van het rusthuis, een minimum van 15 of 20 RVT-bedden uit de restpool gegarandeerd.

Ook rusthuizen die tijdens het eerste semester van 1998 dit forfait C+ mochten aanrekenen, kwamen hiervoor in aanmerking.

In afwijking hierop werd voor recentelijk gestarte rusthuizen, dit wil zeggen nieuwe rusthuizen gestart na 30 augustus 1998, als referentiedatum 1 december 1998 gehanteerd. Indien deze nieuwe initiatieven op 1 december 1998 het bovenvermeld C+-forfait mochten aanrekenen, kwamen zij eveneens, afhankelijk van de grootte van het rusthuis, in aanmerking voor een minimum van 15 of 20 RVT-bedden.

In tweede instantie werden de rusthuizen onderzocht die reeds over een minimum van 20 RVT-bedden beschikken, doch waar het aantal RVT-bedden klein is in verhouding tot hun gemiddelde bezettingsgraad inzake B- en C-gerechtigden tijdens de referentieperiode tweede en derde kwartaal 1995 en 1996.

Het percentage RVT-bedden ten opzichte van het gemiddelde aantal B- en C-gerechtigden tijdens de vermelde referentieperiode werd opgetrokken tot 50 %.

Voor de rusthuizen waarvoor de Vlaamse Adviesraad voor erkenning van de verzorgingsvoorzieningen in het kader van de afhandeling van de bezwaarschriften een herevaluatie na één jaar heeft geadviseerd, werd eveneens onderzocht of zij in aanmerking kwamen voor een toekenning van RVT-bedden.

4. De enige reden waarom RVT-bedden niet werden opgenomen is, zoals uit het voorgaande blijkt, de vrijwillige afstand van voorzieningen van de ze toegekende RVT-bedden. Betrokken voorzieningen moesten deze afstand niet verantwoorden. Zulks kon ook niet geëist worden, aangezien het besluit van de Vlaamse regering dd. 18 februari 1997 tot vaststelling van de procedure voor het verkrijgen van de planningsvergunning en de exploitatievergunning voor intramurale en transmurale voorzieningen in de gezondheidszorg het initiatiefrecht inzake de aanvraag van een planningsvergunning bij de voorzieningen zelf legt : een aanvraag moet gemotiveerd zijn en gestaafd door documenten die de aangehaalde motieven ondersteunen, het afwijzen van een voorstel van planningsvergunning niet.

Uit de respons van de betrokken voorzieningen blijkt evenwel dat het vrijwillig afstand doen van de voorgestelde planningsvergunning voornamelijk gebeurde door kleine voorzieningen, die van oordeel waren dat het toekennen van RVT-bedden niet in overeenstemming was met hun profileringsintentie.

5. Op basis van de inspectierapporten werd de erkenning van een aantal voorzieningen geweigerd of besloot de voorziening uit eigen initiatief te sluiten als RVT.

Overeenkomstig de geldende procedure blijft de planningsvergunning nadien nog behouden, gedurende twee jaar bij een weigering van erkenning, gedurende zes maanden in geval van vrijwillige sluiting. Meerdere voorzieningen hebben van deze periode gebruikgemaakt om zich normatief in orde te stellen en hebben inmiddels opnieuw een erkenning als RVT aangevraagd en, in een aantal gevallen, ook verkregen.

Zodra de planningsvergunning is vervallen, keren deze RVT-bedden terug naar de Vlaamse pool. Op 1 oktober 2002 waren exact 173 RVT-bedden teruggekeerd naar de Vlaamse portefeuille.

6. Deze restfractie is minimaal, zeker in vergelijking met de 26.011 effectief geëxploiteerde RVT-bedden in Vlaanderen (toestand 1 oktober 2002). Deze restfractie is, aangezien deze bedden pas na weigering van erkenning en na het vervallen van de planningsvergunning in de Vlaamse pool komen, daarenboven slechts recentelijk ontstaan en duidelijk te klein om van-

daag een nieuwe verdeling over heel Vlaanderen en op basis van algemeen geldende criteria te organiseren.

Zodra dit fenomeen van resterende bedden opdook, heb ik wél beslist deze bedden toe te voegen aan een nieuw te verdelen contingent RVT-bedden, dat de federale overheid voor 2003 in het vooruitzicht stelt.

Inmiddels heb ik deze restfractie benut ter ondersteuning van voorzieningen die, bij de recente sluiting van rustoorden, een formeel engagement aangegaan zijn voor de continuïteit van zorgverlening aan de ouderen en de (weder)te-werkstelling van het personeel van de getroffen voorzieningen. Het aantal toegewezen RVT-bedden wordt hierbij bewust beperkt tot maximaal drie vierde van het aantal RVT-gerechtigden in de gesloten voorziening. Volgens dit criterium zijn momenteel vijftien RVT-bedden toegewezen en worden momenteel verder toewijzingen onderzocht.

7. Een concrete becijfering van het verlies aan werkingsmiddelen in harde euro's kan ik moeilijk geven (zorgmix B's en C's, aanpassing Riziv-forfaits, mogelijke meeruitgaven aan bv. personeel bij toewijzing extra RVT-bedden) (*Riziv : Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*).

In procentuele cijfers uitgedrukt bedraagt de derving aan werkingsmiddelen 0,67 %. In de wetenschap dat Vlaanderen al de haar toegekende bedden heeft verdeeld, dat deze restfractie dus voor de volle 100 % afkomstig is uit voorzieningen die niet beantwoordden aan de erkenningsnormen, en dat de leegstand in de voorzieningen zelf op basis van geaggregeerde cijfers uit de inspectieverslagen RVT momenteel 1,44 % bedraagt, beschouw ik dit resultaat als een parameter van zeer behoorlijk bestuur.

8. In de schoot van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid werkt de interkabinetten-werkgroep ouderenbeleid momenteel modaliteiten uit voor de verdeling van bijkomende federale middelen in de ouderenzorg. Hierin is onder meer in een bijkomende reconversie van rustoordwoonegelegenheden naar RVT's voorzien.

Ik heb inmiddels beslist dat een bijkomende verdeling van RVT-bedden in Vlaanderen opnieuw op een transparante wijze zal gebeuren, vertrekkende van de bevolkingsprognose wat

de spreiding over Vlaanderen betreft, en met toepassing van objectieve criteria wat de concrete toewijzing van RVT-bedden aan voorzieningen binnen eenzelfde regio betreft.

Aangezien de federale overheid momenteel nog geen uitsluitend gegeven heeft over de hoegrootheid van de te besteden middelen, kan momenteel onmogelijk bepaald worden hoe breed of hoe deze criteria moeten worden geformuleerd om een sluitende verdeling mogelijk te maken.

Vraag nr. 17
van 24 oktober 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Kansarme gezinnen – Steun

Kind en Gezin voert reeds een aantal jaar een actief beleid gericht op kansarme gezinnen. Naast de middelen van Kind en Gezin gaan er ook middelen van OCMW's, van SIF-projecten en van projecten van de Koning Boudewijnstichting naar kansarme gezinnen (SIF : Sociaal Impulsfonds).

Op mijn schriftelijke vraag nr. 257 van 28 augustus 2002 gaf de minister geen volledig antwoord. Daarom herhaal ik hierbij de vragen waarop een antwoord werd gegeven (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 4 november 2002, blz. 569).

1. Hoeveel middelen gaan er via SIF- en de SIF-plus gemeenten naar kansarme gezinnen ? Gebeurt dit in samenwerking met Kind en Gezin ? Graag een detail voor de SIF-plus gemeenten.
2. Weet de minister welke en hoeveel middelen er via de provincies, OCMW's of sociale diensten van gemeenten naar kansarme gezinnen gaan ? Waar gebeurt dit in samenwerking met Kind en Gezin ?

Antwoord

1. Deze vraag valt onder de bevoegdheid van minister Van Grembergen.
2. Kind en Gezin treedt als cofinancier op voor twee projecten die gedragen worden door de provincies, OCMW's of sociale diensten van gemeenten.

Het gaat hierbij om het project Het Spoor Turnhout en het Steunpunt Opvoedingsondersteu-

ning van de provincie Limburg. Het eerste betreft een samenwerking met het OCMW van Turnhout, het tweede een samenwerking met de provincie Limburg.

Verder neemt Kind en Gezin deel aan het overleg inzake het gevoerde beleid in tal van provincies, gemeenten en steden via de geëigende adviesorganen zoals onder meer welzijnsraden. Verder worden kansarme gezinnen wanneer de noodzaak zich aandient, actief toegeleid naar deze OCMW's of sociale diensten.

Vraag nr. 18
van 24 oktober 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Slachtofferhulp – Beleid 2003

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag over steun aan slachtofferhulp (nr. 105 van 28 februari 2002; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 28 juni 2002, blz. 1589) onderschreef de minister ten volle het belang van het werk van de centra voor slachtofferhulp en de positie van het vrijwilligerswerk daarin.

Vooraleer zij een proactief beleid voor 2003 zou uitwerken, wilde zij echter het evaluatierapport over het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg afwachten. Dit rapport werd toen verwacht tegen eind maart 2002.

1. Heeft de minister ondertussen het evaluatierapport bestudeerd ?
2. Welke conclusies uit dit rapport hebben (on)rechtstreeks gevolgt voor het aangekondigde beleid voor 2003 ?
3. Wanneer wordt het aangekondigde proactief beleid voor 2003 voorgesteld ?

Antwoord

Ik heb het evaluatierapport over het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg recentelijk ontvangen.

Alvorens de resultaten van de evaluatie te kennen, heb ik mij geëngageerd om een oplossing te zoeken voor de stopzetting van het project Burgers door de minister van Justitie. Ondanks de moeilijke begrotingsbesprekingen ben ik erin geslaagd vol-

doende middelen vrij te maken, zodat de tien vol-
tijdse equivalenten, die door de stopzetting dreig-
den verloren te gaan, kunnen behouden blijven. De
betrokken centra voor slachtofferhulp werden
hiervan reeds op de hoogte gebracht.

Tevens werden begin november gesprekken gestart
tussen Sultan Balli, coördinator van de Medet-
foon, CAW De Mare in Antwerpen en vertegen-
woordigers van mijn kabinet en de Vlaamse admi-
nistratie (*CAW : centrum voor algemeen welzijns-
werk – red.*). Uit deze gesprekken moet een pro-
jectvoorstel vloeien om op termijn de drempel van
de reguliere slachtofferhulpverlening voor alloch-
tone slachtoffers te verlagen.

Uit het evaluatierapport, gebaseerd op de cijfers en
commentaren van de centra voor slachtofferhulp,
blijkt dat het belangrijkste knelpunt niet gesitueerd
is op het vlak van de tekst van het akkoord, maar
op het vlak van de implementatie ervan. Enerzijds
heeft de politiehervorming een negatieve invloed
gehad op de implementatie van het akkoord. An-
derzijds blijkt er nog steeds een nood aan sensibili-
sering bij de magistratuur.

Uit interdepartementale contacten met mijn admi-
nistratie blijkt dat er op het vlak van de slachtoffer-
problematiek door de politiehervorming een grote
onduidelijkheid is ontstaan bij de centrale onder-
steuning door de diensten van de federale politie
en de Algemene Rijkspolitie. Ik heb mij dan ook
voorgenomen hierover contact op te nemen met
mijn collega, minister Duquesne. Deze knelpunten
hebben immers een belangrijke negatieve invloed
op de bejegening en doorverwijzing van slacht-
offers van misdrijven.

Tot slot heb ik mijn administratie en meer bepaald
de Beleidscel Samenleving en Criminaliteit op-
dracht gegeven een inventaris te maken van de
knelpunten en hiaten in het Vlaamse beleid op het
vlak van het relationeel geweld.

Op dit ogenblik werkt de Beleidscel aan een advies
over het betrokken evaluatierapport. Dit advies zal
beleidsaanbevelingen bevatten waarop het beleid
voor 2003 kan gestoeld worden.

Ik hoop de Vlaamse volksvertegenwoordiger met
dit antwoord van dienst te zijn geweest.

Vraag nr. 19
van 24 oktober 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Geïntegreerd Welzijnsinformatiesysteem (GEWIS)
– *Stand van zaken*

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag over de
gegevens van beroepsactieve zorgverstrekkers (nr.
37 van 24 november 1999 ; Bulletin van Vragen en
Antwoorden nr. 8 van 18 februari 2000, blz. 652)
gaf de minister een planning voor de implementa-
tie van de sectorale modules van het Geïntegreerd
Welzijnsinformatiesysteem (Gewis). Zo werd uit-
gegaan van volgende planning :

- autonome centra algemeen welzijnswerk :
medio 2000 ;
  - voorzieningen bijzondere jeugdbijstand : maart
2001 ;
  - diensten voor gezinszorg : september 2001 ;
  - andere sectoren: opmaak concrete planning :
2000 ;
  - met de ingebouwde centra algemeen welzijns-
werk, die een eigen registratiesysteem hebben,
werd overleg gepleegd om tegen maart 2003 een
volledige aflaad over het jaar 2002 te krijgen
van de gegevens die binnen de intersectorale
module van Gewis als verplicht aan te leveren
waren opgenomen. In de tussentijd zouden zij
een gedeeltelijke aflaad die overeenstemde met
de gegevens die toen in hun (nog niet aange-
past) systeem werden bijgehouden, afleveren ;
  - in het kader van een globaal datacommunicatie-
project voor rusthuizen werd toen gewerkt aan
de sectorale module voor deze sector ;
  - ook de toepassing van de OCMW-registratie
werd in het vooruitzicht gesteld.
1. Is de vooropgestelde planning voor de imple-
mentatie van de sectorale modules gehaald?
Werken de modules nu foutloos ? Werden de
gegevens reeds verwerkt in een rapport ?
  2. Voor welke andere sectoren werd een planning
over de beroepsactieve zorgverstrekkers opge-
steld ? Wat is deze planning ?

3. Hebben de ingebouwde centra algemeen welzijnswerk een gedeeltelijke afluad afgeleverd ? Werden deze gegevens in een rapport verwerkt ?
4. Is de sectorale module voor de sector rusthuizen voltooid ? Wanneer wordt deze module geïnstalleerd en wanneer zullen de eerste gegevens beschikbaar zijn ?
5. Zijn er reeds concrete afspraken gemaakt in verband met de toepassing van de OCMW-registratie ? Welke ?

Antwoord

Rekening houdende met de krappe budgetten enerzijds en met de nieuwe richtlijnen in verband met het ontwikkelen van informaticatoepassingen in het kader van het outsourcingscontract anderzijds, heeft de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn (GMW) het Gewis-concept zoals aanvankelijk vooropgesteld verlaten.

In het kader van de welzijnsregistratie (Gewis wordt als begrip alleen nog gebruikt voor het aanvankelijk concept) is het nu de bedoeling dat de welzijnssectoren zelf een eigen registratiesysteem ontwikkelen, dat veelal ingepast kan worden in hun dagelijkse werkzaamheden. Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan de felle kritiek van diverse sectoren, die het Gewis-concept als een extra last zagen die in het geheel niet tegemoetkwam aan hun eigen registratiebehoefte. De administratie GMW heeft een rapport samengesteld waarin de gemeenschappelijke intersectoraal te registreren variabelen in het kader van de welzijnsregistratie opgesomd en toegelicht worden. Tevens wordt in dit rapport de vorm beschreven waarin de registratiegegevens jaarlijks aan de administratie GMW moeten aangeleverd worden.

Momenteel loopt er ook een onderzoek, geleid door professor Johan Put van de KU Leuven, betreffende de privacywetgeving en de verwerking van cliëntgegevens, op basis van een doorlichting van de sectoren betrokken bij de integrale jeugdhulpverlening (*KU Leuven : Katholieke Universiteit Leuven – red.*). Ook de vooropgezette datastroom betreffende de cliënten van de autonome centra algemeen welzijnswerk (zie verder) zal binnen dit onderzoek op zijn conformiteit met de privacywetgeving getoetst worden. Na afloop van dit onderzoek zou de administratie GMW een duidelijk beeld moeten hebben van de bijstellingen die aan de huidige werkzaamheden moeten gebeuren, om de gegevensregistratie en -verwerking in de toe-

komst conform de regels van de privacywetgeving te laten verlopen. Het spreekt voor zich dat nieuwe registratieprojecten pas opgezet worden nadat de resultaten van dit onderzoek bekend zijn. Ook de in ontwikkeling zijnde registratieprojecten lopen ten gevolge van deze problematiek vertraging op.

1. De planning is wegens vermelde redenen niet gehaald.

Wat de cliëntregistratie betreft, kunnen wel onderstaande ontwikkelingen gemeld worden.

- De autonome centra hebben, mits een overheidssubsidie, een eigen registratiesysteem ontwikkeld, dat momenteel in een testfase zit. Het is de bedoeling dat ze vanaf 2003 gaan registreren. Normaal moet de administratie GMW eind 2003 dus de eerste jaargegevens ontvangen.
- De gegevens van de tele-onthaaldiensten zijn reeds verwerkt voor de jaren 1999, 2000 en 2001.
- De implementatie van het elektronisch dossier bijzondere jeugdbijstand dat een beeld kan geven van de cliënten die door de comités bijzondere jeugdbijstand en door de sociale diensten van de jeugdrechtsbank begeleid worden, liep vertraging op, onder meer wegens het hierboven aangehaalde onderzoek in verband met de privacywetgeving.
- Voor de diensten gezinszorg verwerkt de administratie GMW momenteel de enquêtegegevens in verband met het profiel van de cliënten van het jaar 2001.
- In het kader van de zorgverzekering werden de registratiegegevens m.b.t. de aangesloten leden van 2001 en 2002 (juni) reeds verwerkt. De registratie van de indicatiestellingen en de tenlastenemingen staat op stapel. De uitwerking hiervan loopt enige vertraging op, door de trage uitvoering van de operationele verwerking door de outsourcingsfirma.

2. Wat personeelsgegevens betreft, zijn momenteel een aantal gegevens over het gesubsidieerd personeel tewerkgesteld in de voorzieningen van bijzondere jeugdbijstand al verwerkt. Het gaat hier om de jaren 2000, 2001 en 2002.

Aangezien de verwerking van personeelsgegevens ook conform de privacywetgeving moet gebeuren, zijn nog geen nieuwe gegevensstromen uitgewerkt.

3. Wat de gedeeltelijke afluad betreft, was het enkel de CM die deze zou leveren (*CM : Christelijke Mutualiteit – red.*). Rekening houdende met het feit dat hun oude registratiesysteem zelf volledig herwerkt zou worden (waarbij ook de welzijnsregistratiegegevens zouden kunnen geleverd worden in de gevraagde vorm), werd het niet opportuun geacht om een gedeeltelijke afluad te leveren op basis van het oude systeem. Ondertussen hebben zij ook te kampen gekregen met informaticatechnische en budgettaire problemen die ook de ontwikkeling van hun registratiesysteem sterk hebben vertraagd.

Alle ingebouwde centra algemeen welzijnswerk hebben de afgelopen jaren wel inhoudelijk gewerkt aan een gezamenlijke sectorale welzijnsregistratie. De administratie GMW gaf hierbij waar gevraagd en mogelijk ondersteuning.

4. Het project ICAR (voorheen datacommunicatie rusthuizen) zit in de eindfase van ontwikkeling. In de week van 12 november 2002 wordt deze applicatie getest door de administratie GMW. Voor 6 december 2002 is er een demonstratiesessie gepland voor de testende voorzieningen.

De testresultaten van de voorzieningen zullen op 13 januari 2003 worden bezorgd aan de ontwikkelaar voor eventuele bijsturing. De voorlopige oplevering is gepland voor 16 januari 2003. De eerste gegevens over het jaar 2003 worden verwacht begin 2004. Tijdens 2003 zullen de nodige rapporten voorbereid worden op basis van gedeeltelijke gegevensstromen naar de administratie.

5. Er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt omtrent de OCMW-registratie.

Vraag nr. 20
van 24 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Kinderopvang – Enveloppefinanciering

2001 was voor de kinderopvang het eerste jaar van de enveloppefinanciering. Sommige initiatieven voor kinderopvang kenden daardoor serieuze fi-

nanciële moeilijkheden. Vroeger was hier reeds voor gevreesd en gewaarschuwd.

Naar verluidt wordt, om aan de situatie voor 2001 tegemoet te komen, door Kind en Gezin in een bijpassing voorzien. Hiervoor kon tot 25 juni 2002 een aanvraag worden ingediend.

1. Zijn er veel diensten of kinderdagverblijven die financiële moeilijkheden ondervonden naar aanleiding van de enveloppefinanciering? Om hoeveel voorzieningen/diensten gaat het en om welk bedrag?

Waarom beschikken voorzieningen op grond van de enveloppe over onvoldoende middelen?

Zijn er initiatieven die ruimer rondkomen?

2. Hebben al deze diensten een aanvraag voor een éénmalige tegemoetkoming gedaan? Om hoeveel diensten gaat het en om welke bedragen?
3. Zijn er na deze éénmalige tegemoetkoming nog initiatieven die voor 2001 een tekort optekenen?
4. Waren deze tekorten naar aanleiding van de enveloppefinanciering eenmalig?

Is er een bijsturing van de enveloppefinanciering gebeurd, opdat dergelijke tekorten niet meer worden vastgesteld in 2002?

Antwoord

- 1 en 2. Voor het jaar 2001 dienden 70 organiserende besturen een aanvraagdossier in in het kader van het verkrijgen van een eenmalige subsidie. Het betreft 55 VZW's en vijftien gemeentebesturen of OCMW's. Het gaat daarbij om 87 voorzieningen, 67 kinderdagverblijven en 20 diensten voor opvanggezinnen. De aanvragen vertegenwoordigen een totaalbedrag van 1,515 miljoen euro. Na controle van deze aanvragen blijken er 24 organiserende besturen te zijn die geen recht hebben op een bijkomende eenmalige subsidie van Kind en Gezin. De aanvragen voor wie wel een subsidiëring mogelijk en verantwoord is, vertegenwoordigen een bedrag van 0,606 miljoen euro. Het gaat daarbij om 38 VZW's en acht gemeentebesturen of OCMW's.

Het is niet mogelijk één of twee duidelijke redenen aan te geven voor het feit dat de voorzieningen in kwestie minder inkomsten hebben. Veelal gaat het om een combinatie van factoren

die in de specifieke situatie van de individuele voorzieningen relevant zijn. Het gaat daarbij om een complex geheel van elementen waarbij behalve de enveloppefinanciering, ook een gewijzigd indexmechanisme en het in toepassing brengen van het VIA akkoord, met inbegrip van de DAC-regularisatie, een rol spelen (*VIA : Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social-profitsector ; DAC : Derde Arbeidscircuit – red.*).

Er zijn zeker initiatieven die ruimer rondkomen. Dit blijkt uit de veeleer beperkte vragen voor een eenmalige bijpassing. Het is eigen aan een enveloppefinanciering dat middelen volgens nieuwe parameters worden herverdeeld. Bij een dergelijke operatie zijn er altijd en onvermijdelijk naast "verliezers" ook "winnaars".

- De evaluatie van de ingediende dossiers voor een bijkomende subsidie gebeurde op grond van een vergelijking tussen wat een voorziening in het systeem dat voorafging aan de enveloppe had ontvangen en wat het nu met een enveloppefinanciering krijgt.

Het is deze vergelijking die aanleiding geeft tot het al dan niet toekennen van een eenmalige bijzondere subsidiëring. Een dergelijke dossierbehandeling impliceert dus geen absolute uitspraak over een tekort of een teveel dat in een voorziening aanwezig zou zijn.

- Het opzet is ook voor de enveloppe 2002 een eenmalige bijkomende subsidie mogelijk te maken. Aan de regering zal bovendien worden voorgesteld ook voor de enveloppes 2003 en 2004 een gelijkaardige operatie door te voeren.

Ondertussen worden de enveloppe en ook alle factoren die tegelijkertijd spelen permanent opgevolgd en geëvalueerd. Deze evaluatie zal op korte termijn onder meer resulteren in een voorstel aan de regering om het subsidieplafond met betrekking tot de werkingssubsidies, nu binnen de enveloppe vastgelegd op 95%, op te heffen.

Het is dus de bedoeling de financiering van de gesubsidieerde en erkende kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen op de voet te blijven volgen, in overleg met de betrokken sectoren, en dat met het oog op het stapsgewijs en doelgericht remediëren aan de financiering op die punten waar dat noodzakelijk en mogelijk lijkt.

Vraag nr. 21
van 24 oktober 2002
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Nepal – Ontwikkelingssamenwerking

Kan de minister een overzicht geven van de steun vanuit Vlaanderen aan projecten in Nepal in het kader van de ontwikkelingssamenwerking / samenwerkingsontwikkeling ?

N. B. Een vraag over contacten en projecten in het kader van Buitenlands Beleid werd gesteld aan minister Gabriels (vraag nr. 11).

Antwoord

Er is vanuit Vlaanderen geen steun gegeven aan projecten in Nepal in het kader van de ontwikkelingssamenwerking/samenwerkingsontwikkeling.

(*Antwoord Jaak Gabriels : blz. 1095 – red.*)

Vraag nr. 22
van 24 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Faciliteitengemeenten – Taalkennis wachtdiensten

Naar verluidt worden bij de lokale wachtdiensten in een aantal faciliteitengemeenten huisartsen ingeschakeld die over onvoldoende kennis van het Nederlands beschikken. Het is niet denkbeeldig dat bij dergelijke dringende hulpverlening door een gebrekkige of bijna geen talenkennis van de arts, belangrijke informatie verloren gaat en er zelfs een verkeerde diagnostiek – met alle gevolgen van dien – wordt gesteld.

Terzake bestaan er bij mijn weten geen wettelijke of decretale voorschriften. Dat lijkt mij nochtans noodzakelijk.

Neemt de minister, gezien deze noodzaak, terzake decretale initiatieven ?

NB. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Vogels (vraag nr. 22) en Van Grembergen (nr. 17).

Gecoördineerd antwoord

- Ik veronderstel dat het hier voornamelijk de volgende faciliteitengemeenten betreft, name-

lijk: Kraainem, Drogenbos, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem.

2. Er bestaat inderdaad momenteel nog geen Vlaamse decretale basis om de wachtdiensten van huisartsen te regelen.
3. De Vlaamse Gemeenschap erkent en subsidieert wel samenwerkingsinitiatieven inzake thuisverzorging (SIT). Vijf van de zes betrokken gemeenten hebben geen SIT-werking. Sint-Genesius-Rode is de enige gemeente waar een SIT (SIT Zennevallei) actief is.

Tot dusver zijn er enkel klachten bij de Vlaamse administratie binnengekomen betreffende taaltoestanden bij Brusselse ziekenhuizen en Frans-talige Brusselse ziekenhuizen die via de MUG (mobiele urgentiegroep) in Vlaams-Brabant ingeschakeld worden. De laatste jaren heeft de Vlaamse administratie geen klachten behandeld over de wachtdiensten.

4. De federale regering erkent en regelt de wachtdiensten. Het KB nr. 78 dd. 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen regelt de wachtkringen (*KB : koninklijk besluit – red.*). Hoofdstuk Ibis, artikel 35duodecies bepaalt dat de verenigingen of groeperingen van de beroepsbeoefenaars wachtdiensten mogen instellen op voorwaarde dat ze daarvoor erkend worden.

De voorwaarden en de procedure voor het verkrijgen van de erkenning worden vastgesteld door de federale minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft. De geneeskundige commissie bepaalt de behoeften inzake wachtdiensten. Zij controleert de werking van deze wachtdiensten. In elke provincie wordt een geneeskundige commissie opgericht. In de provincie Brabant werden twee geneeskundige commissies opgericht.

5. Het ligt in mijn bedoeling om ook voor de Vlaamse Gemeenschap rechtsgrond te bieden door het voorontwerp van decreet betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg, waarbij de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg onder andere de opdracht zullen hebben om de permanentieregeling van de eerstelijnszorgaanbieders te bewaken.

Vraag nr. 23
van 24 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Deeltijdse OCMW-ontvangers – Reglementering

Naar verluidt gaf de Vlaamse regering in juli 2001 haar principiële goedkeuring aan een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 1977 betreffende de aanstelling van de gewestelijke ontvangers voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van het koninklijk besluit van 20 juli 1993 tot vaststelling van de algemene bepalingen inzake het administratief en geldelijk statuut van de secretarissen en de ontvangers van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Hierop werd advies aan de Raad van State gevraagd en verkregen. Een verdere goedkeuring blijft echter uit.

Omdat dit besluit eveneens in de mogelijkheid voorziet om deeltijdse ontvangers aan te stellen bij de OCMW's, wachten verscheidene OCMW-besturen op de publicatie van dit besluit om een deeltijdse plaatselijke ontvanger in dienst te nemen.

Een aantal OCMW's wenst onder meer van deze mogelijkheid snel gebruik te maken. Dit wordt daarenboven in de hand gewerkt door de vrijwel systematische weigering van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden om nog voltijdse plaatselijke ontvangers aan te stellen voor OCMW's van gemeenten met minder dan 20.000 inwoners.

1. Klopt het dat terzake een ontwerpreglementering klaar ligt, inclusief advies van de Raad van State ? Werd dit reeds door de regering goedgekeurd ?
2. Wanneer wordt deze regeling van kracht ? Wat is de reden van de vertraging ?
3. Welke oplossing stelt de minister voor aan de OCMW's die geen voltijdse ontvanger mogen aanwerven, in afwachting van de inwerkingtreding van de nieuwe regeling ?

N. B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Vogels (vraag nr. 23) en Van Grembergen (nr. 19).

Antwoord

1. Na advies van de Raad van State is op 19 juli 2002 inderdaad een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 1977 betreffende de aanstelling van gewestelijke ontvangers voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van het koninklijk besluit van 20 juli 1993 tot vaststelling van de algemene bepalingen inzake het administratief en geldelijk statuut van de secretarissen en de ontvangers van de openbare

- centra voor maatschappelijk welzijn, ter goedkeuring aan de Vlaamse regering overgelegd.
- De regering heeft op 19 juli 2002 beslist dit punt te hernemen op het ogenblik dat het Gemeentedecreet, na advies van de Raad van State, ter goedkeuring aan de Vlaamse regering wordt overgelegd.
  - Bij gebreke aan een nieuwe reglementering blijft de oude van kracht. De toepassing daarvan behoort tot de bevoegdheid van de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, aan wie dezelfde vraag gesteld is.

(Antwoord Paul Van Grembergen : blz. 1085 – red.)

Vraag nr. 24
van 31 oktober 2002
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Zorgkassen – Randgemeenten

Hierbij kom ik terug op mijn schriftelijke vraag nr. 211 van 27 juni 2002, waarbij subvraag 3 verkeerdelijk werd beantwoord. Mijn vraag ging over de randgemeenten, terwijl het antwoord slaat op het Brusselse Hoofdstedelijke gewest (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 71).

Hoeveel personen hebben zich in de randgemeenten aangesloten bij een zorgkas ?

Antwoord

Op 30 juni 2002 waren 33.677 personen in de zes randgemeenten aangesloten bij een zorgkas.

Vraag nr. 26
van 31 oktober 2002
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Kind en Gezin – Toekomstgroep en vernieuwingsgroep

Binnen Kind en Gezin worden naar verluidt enerzijds een toekomstgroep en anderzijds een vernieuwingsgroep opgericht die moeten nadenken over de toekomst van de kinderopvang.

- Wat is de precieze opdracht van zowel de toekomstgroep als de vernieuwingsgroep ?
- Werd een timing gezet op hun werkzaamheden ?
- Wordt het parlement op de hoogte gehouden van hun werkzaamheden ?
- Hou verhouden deze werkzaamheden zich tot het Beleidsplan Kinderopvang (Stuk 237 (1999-2000) – Nr. 1) ?

Antwoord

- De vernieuwingsgroep kinderopvang is ingesteld door de raad van bestuur van Kind en Gezin. De raad van bestuur van Kind en Gezin verwacht van deze groep, waarin alle relevante actoren zijn vertegenwoordigd, een advies met betrekking tot mogelijke verbeteringen en aanpassingen van de regelgeving die binnen een relatief korte termijn relevant en realistisch zijn.

De toekomstgroep kinderopvang is door mezelf ingesteld en zal een visie ontwikkelen op waar het met de kinderopvang in Vlaanderen naartoe kan of naartoe moet op langere termijn.

Wat is de maatschappelijke rol die de kinderopvang binnen vijf of tien jaar zal vervullen ? Welke financieringsstromen kunnen aan de verdere groei van de kinderopvang richting geven ? Welke opvangmodellen zijn in staat om een verdere uitbouw van het kinderopvanglandschap te dragen ? Welke rol is er op termijn weggelegd voor de gezinsopvang in Vlaanderen ? Hoe zal de kinderopvang zich verhouden tot maatschappelijke evoluties met betrekking tot het combineren van arbeid en gezin ? Hoe zal de informele kinderopvang verder evolueren ? Wat is de plaats van kinderopvang binnen een meer flexibele arbeidsloopbaan die werknemers in staat stelt op maat van de eigen gezinsnoden keuzes te maken, ook om zelf thuis te blijven ? Zal de functie die kinderopvang vervult verder verbreden in de richting van opvoedings- en gezinsondersteuning ?

Allemaal vragen die uiteraard niet eenvoudig te beantwoorden zijn, maar waarvan ik verwacht dat de toekomstgroep er een aantal trends tegenover plaatst, een aantal krijtlijnen die het beleid kan gebruiken om zijn beleidsvisie te toetsen en verder te ontwikkelen.

2. Het is de bedoeling dat zowel de vernieuwingsgroep als de toekomstgroep kinderopvang hun werkzaamheden begin 2003 afronden.
3. Ik ben graag bereid de rapporten van zowel de vernieuwingsgroep als de toekomstgroep aan de Commissie Welzijn te bezorgen.
4. Het Beleidsplan Kinderopvang schetste een blauwdruk voor een toekomstgerichte uitbouw van de kinderopvang in Vlaanderen op de termijn van één legislatuur.

De activiteiten van zowel de vernieuwingsgroep als de toekomstgroep enten zich daarop. Ze bouwen voort op de opties die in het beleidsplan door de regering zijn vastgelegd.

Vraag nr. 30
van 8 november 2002
van de heer MARC VAN DEN ABELEN

Kinderopvangvergoedingen – Criteria

Met het ministerieel besluit van 28 maart 2002 (Belgisch Staatsblad van 23 mei 2002) werden een aantal wijzigingen aangebracht aan het bestaande systeem van vergoedingen die ouders moeten betalen voor de opvang van kinderen in kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. De hoogte van de vergoedingen wordt in dit systeem gekoppeld aan het belastbaar inkomen van het gezin.

Omdat het begrip "belastbaar inkomen" in het verleden aanleiding gaf tot interpretatieproblemen, heeft de minister dit met bovenvermeld ministerieel besluit gewijzigd. Het belastbaar inkomen wordt nu gedefinieerd als het "inkomen, zoals belastbaar gesteld op het aanslagbiljet vóór aftrek van de uitgaven die recht geven op een belastingvoordeel en de aftrekbare bestedingen".

Naast het criterium van het belastbaar inkomen werd er vroeger ook gekeken naar de samenlevingsvorm van de ouder(s). Zo werd er een onderscheid gemaakt tussen "gehuwden" en "samenwonenden". Met het nieuwe ministerieel besluit wordt dit criterium verfijnd en wordt er een onderscheid gemaakt tussen "gehuwden", "samenwonenden en jonggehuwden die nog niet beschikken over een gezamenlijk aanslagbiljet" en "alleenstaanden".

1. Met de nieuwe definitie van het "belastbaar inkomen" wordt er onder andere verwezen naar inkomsten, voor aftrek van de uitgaven die recht geven op een belastingvoordeel.

Worden hiermee de belastingverminderingen bedoeld die voorkomen in de artikelen 145(1) tot 145 (20) van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (WIB92) ? En zo ja, is het woord "aftrek" dan niet ongelukkig gekozen aangezien belastingverminderingen in het kader van artikel 145 WIB92 – in tegenstelling tot deze vermeld in artikel 104 WIB92 – niet aftrekbaar zijn, maar aanleiding geven tot "belastingvermindering" ?

2. Onder welke samenlevingsvorm vallen de feitelijk gescheiden niet-samenwonende gehuwden ?

Antwoord

1. Artikel 1, 3° van het ministerieel besluit van 28 maart 2002 houdende de voorwaarden voor de berekening van de financiële bijdrage van de ouders als vergoeding voor de opvang van kinderen in kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen definieert het inkomen dat als basis dient voor het bepalen van de ouderbijdrage als volgt: "voor gehuwden, het gezamenlijk inkomen, zoals belastbaar gesteld op het aanslagbiljet vóór aftrek van de uitgaven die recht geven op een belastingvoordeel en de aftrekbare bestedingen. Voor samenwonenden of jong gehuwden, die nog niet beschikken over een gezamenlijk aanslagbiljet, de optelsom van het belastbaar inkomen, zoals hiervoor omschreven, van elk van de partners. Voor een alleenstaande, het belastbaar inkomen zoals hiervoor omschreven.

Aangezien in deze definitie zowel de notie "belastingvoordeel" als "aftrekbare bestedingen" zijn opgenomen, worden zowel de aftrekbare bestedingen als deze die aanleiding geven tot belastingvermindering bedoeld.

Gelet op deze tweeledigheid zie ik geen reden voor het besluit dat er sprake is van een ongelukkige woordkeuze.

2. Feitelijk gescheiden niet-samenwonende gehuwden zijn weliswaar nog gehuwd, maar door het feitelijk gescheiden en niet-samenwonend zijn worden ze beschouwd als alleenstaanden.

Tot zolang hun situatie geen aanleiding heeft gegeven tot twee individuele aanslagbiljetten, worden de bedragen die op hun individuele situaties slaan op het gezamenlijke aanslagbiljet in rekening gebracht, uiteraard rekening houdende met een eventueel huwelijksquotiënt.

Vraag nr. 31
van 8 november 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Zorgverzekering – Mantelzorgpremies

Sommige gemeenten schaffen hun mantelzorgpremie af wegens het bestaan van de zorgverzekering. Andere verlagen de drempel voor de gemeentelijke premie omwille van de zorgverzekering.

Heeft de minister zicht op de omvang van deze fenomenen?

Hoeveel OCMW's, welke en waar, schaften de mantelzorgpremie af of verlaagden ze, wijzigden de toelatingscriteria of startten met de mantelzorgpremie sinds 2001 ?

Antwoord

De vraag naar bestaande premiestelsels op provinciaal en lokaal niveau is aan bod gekomen binnen de thematische werkgroep welzijn en gezondheid in kader van het kerntakendebat. Met het oog op het debat over de kerntaken van de verschillende bestuursniveaus werd gevraagd aan de VVP en de VVSG of zij zicht hebben op onder andere de mantelzorgpremies die ter beschikking worden gesteld door provincies en gemeenten (*VVP : Vereniging van Vlaamse Provincies ; VVSG : Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.*).

Voor de vijf provincies was het eenvoudig om deze inventaris op te maken, maar voor de VVSG bleek dit onmogelijk. In deze materie hebben de lokale besturen uiteraard initiatiefrecht en er is geen regel die zegt dat zij de andere bestuursniveaus hierover moeten informeren. Ook de VVSG is van deze initiatieven niet (altijd) op de hoogte.

In kader van het kerntakendebat zijn binnen de thematische werkgroep welzijn en gezondheid een aantal principiële afspraken gemaakt met betrekking tot gegevensverzameling en -uitwisseling tussen de verschillende bestuursniveaus. Wellicht kan bij de concretisering van die afspraken ook aandacht gaan naar de premiestelsels.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
 VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 3
van 4 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Basisschool Komen – Leerlingenaantal

Blijkens een artikel in De Morgen van 10 september 2002 zou het leerlingenaantal van de Vlaamse school in Komen teruggevallen zijn tot 45. Gedurende een aantal schooljaren schommelde de schoolbevolking evenwel rond de 60.

1. Werd er nagegaan wat de oorzaak van deze beduidende terugval kan zijn ?
2. In hoeverre kan de Nederlandstalige school rekenen op de steun van de Vlaamse Gemeenschap om haar werking in Komen bekend te maken ?

Antwoord

Het leerlingenaantal van de Vlaamse basisschool in Komen is inderdaad teruggevallen van 76 op de teldag 1 februari 2001 naar 46 op dit moment.

Om correct te vergelijken, moeten we uiteraard de cijfers van 1 februari 2003 afwachten ; tussen 1 september 2002 en 1 februari 2003 zijn namelijk enkele instapdata voor de kleuters gesitueerd. Het aantal van 46 kan dus nog wat stijgen.

Ik heb geen onderzoek gedaan naar de oorzaken van de leerlingendaling, maar uit de cijfers zelf kan onmiddellijk afgeleid worden dat de daling eigenlijk enkel in het kleuterniveau gesitueerd is (van 40 op 1/2/2001 naar 10 op 1/10/2002).

De denataliteit zal daar zeker iets mee te maken hebben. Ik kan evenwel niet nagaan of de daling ook te wijten is aan de keuze van de ouders voor andere scholen. Zoals iedere Vlaamse school mag de Nederlandstalige school haar werking bekendmaken. Daarvoor zijn evenwel geen bijkomende middelen ter beschikking gesteld.

Vraag nr. 4
van 4 oktober 2002
van de heer JACKY MAES

Oekraïense studenten Nederlands – Studiebeurs

Enkele maanden geleden werd een parlementaire delegatie van het Vlaams Parlement ontvangen in Oekraïne. Naar aanleiding van dit parlementair bezoek werd onder meer volgend probleem aangekaart.

Sedert 1986 wordt aan de "T. Sjevtsjenko-universiteit" in Kiev Nederlands gedoceerd. Het is er nu de tweede vreemde taal die er verplicht wordt gestudeerd (vroeger was dit een facultatieve cursus).

Met de steun van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap konden er tussen 1996 en 1999 telkens twee studenten uit Oekraïne aan de universiteit van Antwerpen een jaaropleiding volgen, en dit met groot succes. Veel van die studenten werken nu als vertaler/tolk of zijn in dienst bij Vlaamse ondernemingen in Oekraïne of op de Belgische ambassade in Kiev. Daarnaast werden er telkens ook met de medewerking van de Taalunie drie á vier studenten naar de zomercursussen in Hasselt gestuurd.

Helaas zijn beide initiatieven sedert 1999 niet meer mogelijk. Er zou wel een akkoord bestaan tussen de federale regering en Oekraïne, maar een direct contact tussen de universiteit in Kiev en de Vlaamse Gemeenschap zou veel praktischer zijn, zoals het in het verleden gebeurde.

Een nieuwe groep studenten zou van start gaan in 2003. Zij moeten studeren tot in 2007 en in die periode zouden er acht beurzen voor de Universiteit Antwerpen nodig zijn en daarnaast nog eens vijftien tot twintig voor de zomercursus in Hasselt.

Bestaat er een mogelijkheid dat opnieuw studenten uit Oekraïne via een beurs Nederlands kunnen komen studeren in Vlaanderen aan de Universiteit Antwerpen en/of via de zomercursussen in Hasselt en zo ja, op welke manier zal dit worden georganiseerd?

Antwoord

Sinds 1980 hebben de Nederlandse en Vlaamse overheid het beleid voor ondersteuning van de universitaire neerlandistiek in het buitenland aan de Taalunie overgedragen.

Het Nederlands wordt in het buitenland aan meer dan 250 universiteiten onderwezen; aan verschillende universiteiten bestaat zelfs een compleet studieaanbod in de neerlandistiek. Aan de "T. Sjevtsjenko-universiteit" van Kiev wordt Nederlands gegeven als verplichte tweede taal, afgesloten met een staatsexamen, en als niet-verplicht bijvak, naast het Duits, Engels of Frans. Een hoogleraar Nederlands en een docente zijn verantwoordelijk voor het vak Nederlands. Zij ontvangen van de Taalunie een basissubsidie en kunnen daarnaast ook aanspraak maken op projectsubsidies voor bijvoorbeeld toetsing van taalkennis en taalvaardigheden, ontwikkeling van taal- en spraaktechnologie.

Met de steun van de Taalunie hebben in 2001 en 2002 telkens drie studenten van de vakgroep Nederlands van de universiteit van Kiev met een beurs de zomercursus Nederlandse Taal en Cultuur aan het Limburgs Universitair Centrum gevolgd. Als het budget het toelaat, is er geen enkele reden om deze zomerbeurzen niet toe te kennen. De zomercursus georganiseerd door de Taalunie in het conferentiecentrum in Zeist wordt jaarlijks ook door een aantal studenten uit Kiev gevolgd.

Het verlenen van beurzen voor de studie van het Nederlands aan de universiteit van Antwerpen of een andere Vlaamse universiteit of hogeschool is voor het ogenblik niet mogelijk omdat er nog geen bilateraal akkoord gesloten is tussen de Vlaamse Gemeenschap en Oekraïne. Een bilateraal akkoord is immers het middel bij uitstek om beurzen toe te kennen.

Vraag nr. 6
van 11 oktober 2002
van de heer DIDIER RAMOUDT

Hotelschool Spermalie Brugge – Uitbating reisbureau

Via de pers kon ik vernemen dat de Hotel- en Toerismeschool Spermalie in Brugge een eigen reisbureau heeft opgericht en dat ook effectief op commerciële wijze uitbaat. De Vlaamse Vereniging van Reisbureaus heeft blijkbaar, na een eerste afwijzing, onder bepaalde voorwaarden haar toelating daarvoor gegeven, onder andere door te stellen dat het reisbureau in de vorm van een vennootschap diende te worden uitgebaat. Naar eigen zeggen vormt het reisbureau geen bedreiging voor de bestaande reisbureaus in Brugge, want het richt zich hoofdzakelijk tot de eigen leraars, oud-leerlingen, leerlingen en hun ouders.

Ik kan begrip opbrengen voor het feit dat het onderwijs zo dicht mogelijk bij de realiteit en praktijk moet staan in zijn aanbod van lessen en lesmateriaal. Niettemin heb ik toch enkele bedenkingen bij het initiatief, omdat het een precedent vormt en dus de weg opent voor andere instellingen met een technisch aanbod om bijvoorbeeld ook effectief een garage te gaan uitbaten, of een schrijnwerkerij, of een aannemersbedrijf, of een schoonheidssalon, enzovoort.

Naast allerlei mini-ondernemingen lijkt mij dat toch van het goede te veel. Wanneer aan de ene kant de middenstand nog steeds zit opgescheept met allerlei regels en verplichtingen, krijgen scholen zoals Spermalie faciliteiten omdat ze zich toch maar richten tot een beperkt en afgebakend publiek. Bovendien is het bedoelde reiskantoor – noodgedwongen weliswaar – ondergebracht in een vennootschapsvorm, wat het commerciële karakter nog eens benadrukt en de grens van het voor scholen commercieel toelaatbare wel heel erg vaag maakt.

1. Heeft de minister weet van nog dergelijke initiatieven in scholen met technische opleidingen? Zo ja, welke?
2. Behoort het tot de bevoegdheid van de minister om voor dergelijke initiatieven toelating te verlenen? Zo ja, is dit gebeurd?
3. Wat is het beleid m.b.t. de oprichting van commercieel uitgebate nevenbedrijven door scholen?
4. Op welke manier is er controle op dergelijke initiatieven, en vallen zij onder de regelgeving van commerciële activiteiten door scholen?
5. Zo niet, onder welke regelgeving vallen ze dan?
6. Hoe verhouden dergelijke initiatieven zich tot het huidige systeem van stagelopen door de leerlingen in een bestaand bedrijf?
7. Beschikt de minister over gegevens die erop wijzen dat het huidige systeem van praktische stages door leerlingen en studenten in bestaande bedrijven niet voldoet?

Antwoord

1. De wijze waarop de Hotel- en Toerismeschool Spermalie in Brugge de uitbating van een reisbureau integreert in haar onderwijsverstrekking

is geen alleenstaand geval. Andere scholen voor technisch en/of beroepssecundair onderwijs, inzonderheid wat het studiegebied "voeding" betreft, hebben min of meer vergelijkbare initiatieven genomen.

Een systematische bevraging of registratie hiervan door het Onderwijsdepartement gebeurt niet, zodat er geen overzichtslijst van de betrokken instellingen kan worden gegeven.

2. De vigerende onderwijswet- en regelgeving bepaalt nergens dat deze initiatieven een overheidsgoedkeuring behoeven. De exploitatie van een onderneming onder vennootschapsvorm moet als een entiteit worden beschouwd die op zich losstaat van de school als VZW.

Dat beide op dezelfde vestigingsplaats zijn gehuisvest, is geen bezwaar. Aan de voorwaarde dat de leerlingen, vermits het niet om leerlingstages gaat, onder permanent toezicht en begeleiding moeten staan van een lid van het schoolpersoneel dient te worden voldaan.

3. Aangezien de op commerciële basis gestoelde onderneming juridisch niet als onderwijsinstelling kan worden beschouwd, komt het niet aan de onderwijsoverheid toe om terzake een bepaald reglementair onderbouwd beleid te voeren.
4. Wat de school betreft, wordt verwezen naar de decretale bepalingen rond het zorgvuldig bestuur; een school kan handelsactiviteiten verrichten voorzover deze geen daden van koophandel zijn, vermits deze daden in beginsel zijn gericht op persoonlijke verrijking (duidelijk nastreven van winst oogmerk), en voorzover ze verenigbaar zijn met de onderwijsopdracht.

Op eventuele inkomsten die gegenereerd worden door handelsactiviteiten van de scholen oefent het Onderwijsdepartement controle uit via verificatie van de aanwending van de werkings-subsidies, waarbij deze inkomsten moeten worden geboekt.

5. Indien een belanghebbende een vraag of een klacht wenst te formuleren ten aanzien van de toepassing van de bepalingen rond het zorgvuldig bestuur door een onderwijsverstrekker, dan wendt men zich tot de Commissie Zorgvuldig Bestuur. Deze onafhankelijke commissie heeft beslissings- en sanctioneringsbevoegdheid en zal eerlang operationeel worden.

Het reisbureau in kwestie heeft blijkbaar wel van de bevoegde erkenningsinstantie een vergunning verkregen.

6. Het actueel onderwijsbeleid is erop gericht het technisch en beroepssecundair onderwijs te herwaarderen en nauwer op de beroepswereld te laten aansluiten. Dit betekent dat alle leerlingen met het arbeidsmilieu moeten worden geconfronteerd door middel van een tijdelijke kennismaking met of inschakeling in het arbeidsproces.

Ik volg de redenering van scholen die van oordeel zijn dat in sommige gevallen de overstap tussen de schoolse klassikale vorming en de leerlingenstage te groot is ; een meer stapsgewijze benadering waarbij de kennis aan de praktijk wordt getoetst binnen het beschermende milieu van de school (zoals een "proef" reisbureau) kan dan pedagogisch-didactisch verantwoord zijn. Ook de Onderwijsinspectie is een meer gefaseerde onderdompeling in het beroepsleven niet ongenegen, al komt het aan de school toe om hierover binnen haar pedagogisch project en binnen de afwerking van haar leerplannen finaal te beslissen.

7. De relevantie van leerlingenstages wordt niet in twijfel getrokken, integendeel. Het uitbreiden en optimaliseren van leerlingenstages is trouwens een concreet actiepoint waarvan binnen de herwaardering van het technisch en beroepssecundair onderwijs werk wordt gemaakt. Een geactualiseerde regelgeving werd intussen uitgewerkt en van verschillende zijden, vaak met financiële ondersteuning van het Onderwijsdepartement, worden acties ondernomen om stages te promoten.

Door de Onderwijsadministratie wordt daarenboven een stagedatabank beheerd (koppelen van vraag en aanbod). Opdat stages echter maximaal rendement zouden opleveren, zijn ook inspanningen vereist van de school, de stagegever én de leerling.

Een goede voorbereiding tot de stage, eventueel door inschakeling van de leerlingen in een schoolomgeving die de werkplek sterk nabootst (de cliëntgerichte werking, de aanwezigheid van gesofistikeerde apparatuur zoals reserverings- en informatiesystemen, de realiteit van op te lossen probleemsituaties ...), kan dan uitermate opportuun zijn.

**Vraag nr. 7
van 11 oktober 2002
van de heer GILBERT VANLEENHOVE**

Engelstalig hoger onderwijs – Stand van zaken

In het licht van de globalisering van het hoger onderwijs en de daarmee gepaard gaande invloed van het Engels als instructietaal, alsook met het oog op de komende GATS-onderhandelingen kreeg ik graag een antwoord op volgende vragen (GATS : General Agreement on Trade in Services).

1. Hoeveel Vlamingen studeren in Engelstalige landen ?
2. Hoeveel Vlamingen studeren aan Engelstalige universiteiten in België ?
3. Wat is de gemiddelde onderwijskostprijs voor Vlaamse studenten die in Engelstalige landen studeren ?
4. Wat is de gemiddelde onderwijskostprijs voor Vlaamse studenten die aan Engelstalige universiteiten in België studeren ?
5. Hoeveel studenten uit Engelstalige landen studeren aan Vlaamse universiteiten en hogescholen ?
6. Wat is de gemiddelde onderwijskostprijs voor de studenten uit Engelstalige landen die aan Vlaamse universiteiten en hogescholen studeren ?

Antwoord

1. Er zijn geen cijfers beschikbaar over het aantal Vlamingen die studeren aan een instelling voor hoger onderwijs in een Engelstalig land. Deze studenten hoeven dat aan geen enkele Vlaamse instantie te melden.

Van de 2.787 studenten die in het academiejaar 2001-2002 in het kader van het Erasmusprogramma voor een beperkte periode naar het buitenland trokken, gingen er 263 naar het Verenigd Koninkrijk of naar Ierland (volgens beschikbare gegevens op 22 oktober 2002).

2. Het departement Onderwijs heeft geen zicht op het aantal Engelstalige universiteiten in België.

Het Vesaliuscollege van de Vrije Universiteit Brussel, dat buiten het regelgevende kader En-

gelstalige opleidingen van bachelor aanbiedt, telt onder de 375 studenten 99 studenten van Belgische nationaliteit.

3. Het departement Onderwijs heeft geen zicht op de gemiddelde kostprijs voor Vlaamse studenten die in Engelstalige landen studeren, noch op

de gemiddelde kostprijs van de Vlaamse studenten aan Engelstalige universiteiten in België.

4. Hierbij een overzicht van het aantal studenten uit Engelstalige landen (de Commonwealthlanden plus Ierland en de Verenigde Staten van Amerika).

Universitair onderwijs

	Hoofdinschrijvingen academische opleidingen 01.02.2002	Hoofdinschrijvingen voortgezette academische opleidingen 01.02.2002	Doctoraatsdiploma's 2000-2001
Totaalaantal	56.693	6.123	723
Aantal niet-Belgen	2.064	1.794	187
Aantal uit Engelstalige landen	150	325	41

Hogescholenonderwijs

Aantal hoofdinschrijvingen – Academiejaar 2001-2002

	Basisopleidingen en initiële lerarenopleiding	Voortgezette opleidingen
Totaalaantal	99.339	1.574
Aantal niet-Belgen	1.942	40
Aantal uit Engelstalige landen	70	3

5. De gemiddelde onderwijskostprijs (inschrijvingsgeld en subsidiebedrag per student) voor de studenten uit Engelstalige landen die aan de Vlaamse universiteiten en hogescholen studeren, is dezelfde als deze voor de Belgische studenten.

Uiteraard zullen de verblijfs- en reiskosten voor deze studenten hoger liggen dan voor de Belgische studenten.

de de minister dat er inzake het onderwijsbeleid in september afzonderlijke vergaderingen met de schooldirecties zouden plaatsvinden over de problematiek van de Vlaamse Rand (Stuk 1089 (2001-2002) – Nr. 1-I).

1. Kan de minister bevestigen dat dit is gebeurd ?
2. Hebben die vergaderingen bepaalde zaken aan het licht gebracht over het onderwijsaanbod in de Vlaamse Rand ?

**Vraag nr. 9
van 11 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Onderwijsbeleid Vlaamse Rand – Overleg met schooldirecties

Tijdens de gedachtewisseling in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand op 26 maart 2002 stel-

Antwoord

In verschillende discussies bij de totstandkoming van het decreet gelijke onderwijskansen is de problematiek van Brussel en de Vlaamse Rand ter sprake gekomen. Herhaaldelijk heb ik geprobeerd mijn keuzes daaromtrent te verduidelijken.

Daarenboven mag ik toch wel stellen dat zowel Brussel als de rand- en taalgrensgemeenten meer dan eens extra aandacht en ondersteuning krijgen.

Naast de aanvullende lestijden voor het voeren van een gelijke-onderwijskansenbeleid kunnen scholen uit de Rand van Brussel voor het schooljaar 2002-2003 bovenop extra lestijden binnen het tijdperk project rand- en taalgrensgemeenten genieten. De twee soorten lestijden zijn cumulatief en complementair aan elkaar.

De directies van de scholen van de Brusselse randgemeenten en de taalgrensgemeenten zullen binnenkort samengeroepen worden om te reflecteren over het tijdelijk project en over de specifieke situatie binnen deze gemeenten met betrekking tot gelijke onderwijskansen in een brede context. Aangezien dit overleg nog niet heeft plaatsgevonden, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger nog geen antwoord verschaffen op vraag 2.

Vraag nr. 10
van 11 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Milieuzorg op school – Stand van zaken

Scholen zijn "hinderlijke inrichtingen". In de brochure van de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid (Aminabel) over de milieuregelgeving voor scholen geeft men aan hoe de schoolverantwoordelijken aan de hand van de indelingsrubrieken van Vlarem kunnen uitmaken of ze vergunningplichtig (klasse 1 of 2) of enkel meldingsplichtig (klasse 3) zijn ("Vlarempel, ik snap het", blz. 13). Dit brengt heel wat administratieve taken met zich mee.

- Eerst en vooral moet een milieuvergunningaanvraag opgemaakt worden met vermelding van de juiste indelingsrubrieken uit Vlarem 1, een uittreksel uit een kadastraal plan, een situeringsplan en uitvoeringsplannen – in het geval van verschillende vestigingsplaatsen moeten ook verschillende milieuvergunningaanvragen ingediend worden ; voor klasse 1 en 2 moet een dossiertaks betaald worden.

Vooraf voor technische en beroepsscholen met dikwijls activiteiten die onder een hele reeks van Vlarem-rubrieken thuishoren, is de milieuvergunningregelgeving geen sinecure.

- De school dient een onderscheid te maken tussen stromen huishoudelijk en bedrijfsafvalwater

en rekening te houden met lozingsnormen, de waterheffing als klein- en meestal als grootverbruiker, het type zuiveringszone (A, B of C) waarop men is aangesloten, de noodzaak van een septische put of eigen waterzuivering en de voorwaarden eventueel van een eigen (grond)waterwinning en bijbehorende analyseverplichting.

- Naargelang het vermogen heeft de school meer of minder verantwoordelijkheid voor transformatoren, koelinstallaties, airconditioningstoestellen en luchtcompressoren en de opslagplaatsen voor stookolie en stookinstallaties (klasse 1, 2 of 3).
- Speciale aandacht dient uiteraard te gaan naar schoollaboratoria (klasse 2 of 3) maar ook naar "zalen voor manifestaties" (grote turn- of sportzalen, ook klasse 3), om nog te zwijgen over scholen met een zwembad, ...
- Scholen dienen in te staan voor de selectieve inzameling van afvalstoffen – deze worden bijna alle beschouwd als bedrijfsafvalstoffen en de scholen dienen dan ook een afvalstoffenregister bij te houden en de verschillende afvalstromen te verantwoorden (afspraken met de gemeenten, met erkende ophalers van specifieke afvalstromen).
- Scholen zijn verantwoordelijk voor bodemattesten, eventuele oriënterende of beschrijvende bodemonderzoeken en de permanente screening van risicogronden binnen het schooldomein.
- De school of scholengroep van klasse 1 is altijd verplicht een milieucoördinator aan te stellen ; de school van klasse 2 kan dit in de vergunning als bijkomende voorwaarde opgelegd krijgen.

Een hele reeks van administratieve verplichtingen dus, die alle scholen dienen op te nemen.

Daarnaast worden scholen sinds enige jaren warm opgeroepen om van de nood een deugd te maken en de hele milieuzorg op school ook om te bouwen tot een volwaardig milieu-educatief project waarbij de hele schoolgemeenschap betrokken wordt (projecten Groene School in het secundair onderwijs en MOS = Milieuzorg op de Basisschool). Milieu-educatie behoort ook tot de vakoverschrijdende eindtermen die elke school dient na te streven. Verwacht wordt dus dat scholen ook een actieve rol spelen, in plaats van enkel lijdzaam de milieureglementering te ondergaan. Uit vorige parlemen-

taire vragen blijkt dat eind 2001 44 % van alle secundaire scholen al meedeed met het Groene School-project. Voor het inmiddels geïntegreerd Groene School/MOS-project is in ondersteuning voorzien op provinciaal niveau (3 begeleiders per provincie en 4 centrale coördinatoren). Eén begeleider per provincie wordt betaald door de provincie, de andere begeleiders worden betaald door het gewest (m.n. de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal)). Voor de rest staan de scholen er alleen voor.

De vraag is of dit nog verantwoord is, gezien het omvangrijke pakket aan passieve en actieve (ook pedagogische) milieutaken dat van milieuverantwoordelijken op het niveau van een school of scholengroep verwacht wordt. Is het niet aangewezen dat een basispakket aan uren gefinancierd wordt op schoolniveau om een volwaardige opvolging van alle milieutaken door scholen mogelijk te maken? Uit de bevraging bekendgemaakt op de Vlarempel-studiedag van april laatstleden blijkt dat een meerderheid van de scholen vooral vraagt naar bijkomende uren of personeel voor milieutaken, en naar een tegemoetkoming in investeringen en in bijkomende middelen om de kosten van afvalinzameling te kunnen dragen.

Meer uren op school voor milieu: het lijkt niet meer dan billijk. Hierover kan overleg worden gepleegd tussen de ministers bevoegd voor Onderwijs en Leefmilieu. Maar in feite zou dit sowieso een begrotingsprioriteit moeten zijn: het gaat immers om de leefkwaliteit van onze kinderen op school en over een opvoeding tot kwalitatief en gezond leven. Een punt dat evenveel aandacht verdient als bijvoorbeeld informatie- en communicatietechnologie (ICT), computers op school, ...

Vandaar volgende vragen aan de minister, met de bedoeling een overzicht te krijgen van de stand van zaken m.b.t. scholen en milieu, om zo objectief te kunnen inschatten of scholen op dit moment aan hun milieuplichten kunnen voldoen.

1. Beschikken alle scholen in Vlaanderen inmiddels over een milieuvergunning?

Hoeveel scholen hebben er nog geen?

Hoeveel scholen hebben er misschien nog geen aangevraagd?

Hoeveel vergunningen zijn er – opgesplitst in hogescholen, secundaire (algemeen secundair onderwijs (ASO)), technisch en beroepssecundair (TBSO) en buitengewoon secundair onder-

wijs (BUSO) en basisscholen – van eerste, tweede en derde klasse hinderlijke inrichting?

Wat zijn de gevolgen als een school niet in orde is met zijn Milieuvergunning?

2. Hoe staat het inmiddels met het afvalbeheer in scholen?

Op hoeveel scholen (opgesplitst in hogescholen, secundaire (ASO, TBSO en BUSO) en basisscholen) wordt er aan selectieve inzameling van afval gedaan?

Hoeveel kg wordt er gemiddeld per leerling per jaar opgehaald in de verschillende types scholen wat de totale hoeveelheid afval betreft; wat het restafval betreft?

Is er vooruitgang op de secundaire scholen sinds de publicatie aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB) over het afvalbeleid in de middelbare scholen? En hoever staat het op de andere scholen?

Hoeveel scholen beschikken over een afvalstoffenregister?

Hoeveel scholen voldoen ten minste aan de verplichting om de ontvangstbewijzen op een geordende wijze te bundelen?

Hoeveel scholen voldoen aan de jaarlijkse meldingsplicht voor bedrijfsafvalstoffen?

Hoeveel scholen hebben een bijdrage geleverd in het kader van het PCB-verwijderingsplan van de Vlaamse regering (PCB: polychloor bifenyl)? Hoeveel scholen zijn in orde met de asbestreglementering?

3. Hoeveel scholen maken werk van een stelselmatige screening van risicogronden binnen hun schooldomein volgens de criteria aangegeven in de Vlarempelbrochure, blz. 56-57? Hoeveel scholen zijn hiermee in orde?

Hoeveel scholen hebben te maken met bodemvervuiling, bodemonderzoeken of bodemsaneringsprojecten?

4. Hoeveel scholen dienen te beschikken over een milieucoördinator?

Hoeveel coördinatoren zijn er effectief aangesteld op grond van deze verplichting of op vrijwillige basis?

Dienen deze mensen op de scholen deze nieuwe verantwoordelijkheid doorgaans te combineren met andere taken ?

Ten slotte een paar meer principiële vragen inzake meer ondersteuning voor milieutaken voor scholen.

5. Welke stappen heeft de minister al gedaan met het oog op een voldoende ondersteuning van de passieve en actieve milieutaken van scholen ? Aangezien milieuopvoeding tot de eindtermen behoort, is een voldoende pedagogische omkadering immers wenselijk.

Is de minister voorstander van het voorzien in meer ondersteuning (vertaald in een urenpakket op de scholen zelf) voor de uitvoering van praktische en pedagogische milieutaken op school ? En m.b.t. meer middelen voor milieu-investeringen op school ? Moet daar op termijn geen werk van gemaakt worden ?

Op welke wijze wordt gecontroleerd of milieuopvoeding op voldoende professionele wijze gebracht wordt : is dit een aandachtspunt van de Onderwijsinspectie ?

6. Wordt er ook gedacht aan samenwerking met de minister van Leefmilieu en de federale minister van Tewerkstelling en Arbeid wat de arbeidsveiligheid op school betreft ?

Wordt er gedacht aan samenwerking tussen Milieu-, Gezondheids- en Arbeidsinspectie, coördinatie van milieu- en preventieadvisering of samenwerking inzake vorming (bv. met Prebes, de Vlaamse Vereniging voor Preventie en Bescherming) ?

NB Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan minister Dua (vraag nr. 12).

Antwoord

- 1 t.e.m. 4. De vragen die mij gesteld worden als minister van Onderwijs gaan de veronderstelling uit dat het departement Onderwijs en/of de Onderwijsinspectie een bevoegdheid en opdracht hebben parallel met opdrachten die specifiek zijn voor de administratie/inspectie Leefmilieu.

Die veronderstelling is niet correct : de toezichtsbevoegdheid van Onderwijs (administratie en inspectie) is niet aanvullend, noch corrigerend ten aanzien van de toezichtsbevoegdheid

die bij andere administraties en inspecties thuishoort.

In die zin is het dan ook niet verwonderlijk dat geen antwoord kan gegeven worden op de gestelde vragen sub 1 tot en met 4.

5. De ondersteuning van scholen inzake milieutaken kan niet ontkoppeld worden van het globale maatschappelijke takenpakket dat aan scholen wordt opgelegd. Het onderwijsbeleid heeft daarom afstand genomen van alle vormen van specifieke ondersteuning voor de realisatie van de verschillende maatschappelijke opdrachten van scholen. Wel wordt ervoor geopteerd om bij de vaststelling van urenenveloppes en ondersteuningsmiddelen rekening te houden met deze maatschappelijke opdrachten, waaronder de milieutaken, de taken inzake preventie en welzijn, ... Ook de opdrachten inherent aan de realisatie van eindtermen worden niet via aparte circuits gefinancierd of gesubsidieerd.

De overheid heeft er daarentegen bewust voor gekozen de besteding van de werkingsmiddelen en van de urenpakketten toe te vertrouwen aan de onderwijsinstellingen zelf. Dit beleid van erkenning van autonomie resulteert mijns inziens in voldoende mogelijkheden om de maatschappelijke verwachtingen te realiseren.

Wat het toezicht vanwege de Onderwijsinspectie inzake milieuopvoeding betreft, kan geen misverstand bestaan : vermits er vak- en leergebiedoverstijgende eindtermen milieu-educatie zijn vastgesteld, wordt door de Onderwijsinspectie ook gericht onderzocht in welke mate scholen deze eindtermen realiseren. Milieu-educatie is dus wel degelijk een aandachtspunt van de Onderwijsinspectie.

6. Ten gevolge van intense samenwerking van de Vlaamse Onderwijsinspectie met de federale inspectie van Tewerkstelling en Arbeid ontstond een toetsingsinstrument m.b.t. de wijze waarop de wet op het welzijn op het werk in scholen wordt gecontroleerd. Dit toetsingsdocument kreeg de naam "dynamische inspectie-index" mee en wordt door de Onderwijsinspectie gehanteerd tijdens de doorlichting van scholen en centra.

Formele samenwerking met andere inspecties en organisaties is er op dit ogenblik niet, wel zijn er informele contacten met inzonderheid Prebes.

(Antwoord Vera Dua : blz. 1005 – red.)

Vraag nr. 11
van 11 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Autistische kinderen – Schoolse opvang

Er is al enige tijd bijzondere aandacht voor de opvang van autistische kinderen in Vlaanderen. Denk maar aan de knappe tv-spotjes. In 1994 werd in het Vlaams Parlement een autismeresolutie goedgekeurd met een hele waaier van aanbevelingen voor het welzijns-, vormings- en onderwijsbeleid. Een echt "actieplan autisme" van de Vlaamse regering is er echter nooit gekomen.

In het bijzonder onderwijs hebben verschillende scholen de laatste jaren een specifieke opvang voor autistische kinderen uitgewerkt. Maar door een herziening van de erkenningscriteria rijst naar verluidt nu toch een probleem voor de opvang van autistische kinderen in scholen van het buitengewoon secundair onderwijs.

Uiteraard dient een te categoriale benadering van autisten vermeden te worden. Maar anderzijds is het ook zo dat autisten, en zeker autistische kinderen, nood hebben aan een specifieke opvang en omkadering.

Door de onzekerheid inzake erkenning worden autistische kinderen naar verluidt als laatste bijgeplaatst in klassen of ze komen achteraan op wachtlijsten terecht. Sommige ouders kregen zelfs al te horen dat de kans reëel is dat hun autistisch kind eens een jaar thuis zal moeten blijven.

Gezien de hoge prioriteit die door de Vlaamse regering steeds gegeven werd aan de begeleiding van autistische kinderen is dit onbegrijpelijk.

Hoe verklaart de minister deze problemen en de gerezen onzekerheid ?

Hoe wordt dit op korte tijd verholpen ?

Antwoord

Ik moet de Vlaamse volksvertegenwoordiger tegenspreken, als zouden de erkenningsvoorwaarden voor scholen buitengewoon onderwijs onlangs zijn verstrengd of gewijzigd.

Ook werden de middelen die ik voor de organisatie van het buitengewoon onderwijs in het algemeen ter beschikking stel niet verminderd, wel in tegendeel.

Zo werden de percentages van aanwending van de lesuren en -urenpakketten vanaf dit schooljaar hetzij afgeschaft, hetzij verhoogd. Eveneens met ingang van dit schooljaar zijn bepaalde richtgetallen voor de berekening van de lesurenpakketten en de urenpakketten voor paramedische ondersteuning aangepast, zodat praktisch alle scholen voor buitengewoon onderwijs voor het eerst sedert vele jaren over een groter pedagogisch comfort beschikken.

De opvang van kinderen en jongeren met autisme vergt een specifieke aanpak en deskundigheid. Daarenboven is een werking met zeer kleine leerlingengroepen aangewezen, wat het gebruik van een groot aantal lokalen impliceert.

Deze elementen leiden ertoe dat tal van scholen die een specifieke opvang voor autistische kinderen en jongeren hebben uitgewerkt, momenteel de grens van hun begeleidingscapaciteit hebben bereikt en bijgevolg de inschrijving van bijkomende autistische leerlingen hebben moeten weigeren.

De oorzaak hiervan ligt dus geenszins bij de financierende of subsidiërende overheid, maar bij de geleidelijkheid die inherent is aan het verwerven van expertise in deze relatief recentelijk ontwikkelde aanpak van autistische kinderen en jongeren.

Allicht bedoelt de Vlaamse volksvertegenwoordiger met zijn vraag een verstrenging van de criteria die gelden voor de werking van de medisch-pedagogische instituten die gelieerd zijn aan vrije gesubsidieerde scholen.

De bevoegdheid over deze instituten ligt echter bij mijn collega, mevrouw Mieke Vogels.

Ik zou de Vlaamse volksvertegenwoordiger dan ook aanraden zijn vraag in verband met de erkenningsvoorwaarden aan haar te richten.

Vraag nr. 12
van 17 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Franstalig onderwijs faciliteitengemeenten – Subsidies

In verband met het onderwijs in de faciliteitengemeenten zou ik van de minister graag het volgende vernemen met betrekking tot het schooljaar 2001-2002.

1. Hoeveel bedroegen de totaal uitgekeerde weddesubsidies per gemeente voor het Franstalig onderwijs in de zes randgemeenten rond Brussel en m Ronse ?

Antwoord

Administratie Basisonderwijs

1. Totaal uitgekeerde weddesubsidies

2. Welke bedragen werden er uitgekeerd aan werkings- en uitrustingsubsidies ?

Naam gemeente	Bruto	Totale weddesubsidie in euro
Drogenbos	442.306	499.611
Sint-Genesius-Rode	1.397.122	1.578.134
Wemmel	990.637	1.118.985
Kraainem	640.581	723.575
Wezembeek-Oppem	1.588.758	1.794.598
Ronse	382.751	432.340
Linkebeek	450.353	508.701

3. Hoe hoog lag de kostprijs per leerling van het lager en het middelbaar onderwijs ?

4. Hoeveel leerlingen telde het Franstalig onderwijs per faciliteitengemeente in Vlaanderen tijdens het vermelde schooljaar ?

5. Kan de minister – ter vergelijking – de schoolbevolkingscijfers meedelen in het Nederlandstalig onderwijs in de betrokken gemeenten ?

2. Werkings- en uitrustingsubsidies

Gemeente	Werkingsbudget	PC/KD	Nascholing
Drogenbos	75.305,48	3.073,40	1.084,06
Kraainem	124.495,61	5.094,94	1.809,29
Linkebeek	83.514,07	3.681,50	1.231,37
Sint-Genesius-Rode	283.461,75	11.910,60	3.663,90
Wemmel	215.363,12	9.022,98	2.696,94
Wezembeek-Oppem	309.674,44	13.148,24	4.091,72
Ronse	41.985,60	10.436,41	4.143,60
Totaal	1.134.800,07	56.368,07	18.720,88

3. Kostprijs per leerling (bron : Vlaams Onderwijs in Cijfers – schooljaar 01-02)

Kostprijs per leerling per net	Gewoon basisonderwijs	Buitengewoon onderwijs
GO	3.820,03	12.909,89
VGO	3.001,80	8.411,54
OGO	3.112,40	7.874,52
Gewogen gemiddelde	3.145,52	9.283,95

(GO : gemeenschapsonderwijs ; VGO : vrij gesubsidieerd onderwijs ; OGO : officieel gesubsidieerd onderwijs – red.)

4. Aantal leerlingen in het Franstalig basisonderwijs op 1 februari 2002

Gemeente	Kleuter	Lager	Totaal
Drogenbos	75	112	187
Kraainem	119	191	310
Linkebeek	82	142	224
Sint-Genesius-Rode	269	456	725
Wemmel	177	372	549
Wezembeek- Oppem	309	491	800
Ronse	72	202	274
Totaal	1.103	1.966	3.069

5. Aantal leerlingen in het Nederlandstalig basisonderwijs op 1 februari 2002

Gemeente	Kleuter	Lager	Totaal
Drogenbos	67	142	209
Kraainem	109	147	256
Linkebeek	98	128	226
Sint-Genesius-Rode	407	640	1.047
Wemmel	343	730	1.073
Wezembeek- Oppem	170	371	541
Ronse	930	1.450	2.380
Totaal	2.124	3.608	5.732

Administratie Secundair Onderwijs

1. Gedurende het schooljaar 2001-2002 waren er in Ronse twee Nederlandstalige secundaire scholen met een Franse afdeling, namelijk het KA en de vestingsplaats Ronse van het Vesaliusinstituut van het Gemeenschapsonderwijs Oostende (*KA : koninklijk atheneum – red.*).

Op het vlak van de personeelsformatie worden de Franstalige leerlingen uitsluitend in aanmerking genomen bij de vaststelling van het ondersteunend personeelsbestand. Dit bestand wordt berekend op basis van een puntensysteem geïeerd aan onder meer het aantal leerlingen van de scholengemeenschap. Het verkregen puntentotaal, dat met het oog op verdeling onder de scholen aan de scholengemeenschap wordt toe-

gekend, is onder bepaalde voorwaarden vrij aanwendbaar, met dien verstande dat tegenover elke betrekking afhankelijk van het bekwaamheidsbewijs en de corresponderende weddenschaal een bepaalde puntenwaarde staat.

Concreet voor de situatie in Ronse betekent dit dat de Franstalige leerlingen op zich niet volstaan voor een aparte extra betrekking doch wel dat ze, in combinatie met de aanwezige Nederlandstalige leerlingen, binnen een school van de scholengemeenschap theoretisch tot een bijkomende betrekking kunnen leiden. De flexibiliteit qua invulling van het personeelsbestand laat niet toe dit in de praktijk na te gaan. Vermits het ondersteunend personeel dat ten laste valt van de Vlaamse onderwijsbegroting echter nooit exclusief voor de Franstalige afdelingen wordt ingezet, kan bezwaarlijk van weddesubsidies voor het Franstalige onderwijs worden gesproken.

2. De leerlingenpopulatie vormt slechts één criterium bij de vaststelling van de globale werkmiddelen (dotaties) voor het gemeenschapsonderwijs en bij de verdeling van de beschikbare middelen door de scholengroepen over de individuele scholen. Vermits daarenboven zowel binnen de scholengroep Oudenaarde-Ronse als binnen de scholengroep Oostende het aandeel van de Franstalige leerlingen zeer miniem is, moet de omvang van de dotaties die laatgenoemde leerlingen genereren als verwaarloosbaar worden beschouwd.
3. In het licht wat voorafgaat, is het niet mogelijk een gemiddelde kostprijs per Franstalige leerling te bepalen.
4. Per 1 februari 2002 waren er in Ronse :
  - 31 leerlingen in de Franstalige afdeling het van KA,
  - 541 leerlingen in de Nederlandstalige afdeling van het KA,
  - 44 leerlingen in de Franstalige afdeling van het Vesaliusinstituut,
  - 43 leerlingen in de Nederlandstalige afdeling van het Vesaliusinstituut,
  - 778 leerlingen in de instelling KSO Glorieux.

(*KSO : katholiek secundair onderwijs – red.*)

Vraag nr. 15
van 24 oktober 2002
van de heer GILBERT VANLEENHOVE

Doorlichtingen BO/SO – Beoordelingscriteria

Ik verneem dat de inspectieteams die de doorlichting uitvoeren van scholen in het basis- en secundair onderwijs met vaste beoordelingscriteria en een vast kwaliteitskader werken.

Kan de minister een gedetailleerd overzicht geven van de verschillende beoordelingscriteria en/of kwaliteitskaders die bij de doorlichtingen worden gehanteerd ?

Antwoord

Zoals in de vraagstelling correct gesteld, hanteert de Onderwijsinspectie bij de doorlichtingen van scholen een vast toetsingskader dat op basis van expliciete kwaliteitsindicatoren en -variabelen is uitgewerkt. Dit toetsingskader is uitgewerkt aan de hand van een internationaal erkend referentiekader van kwaliteitstoetsing, het zogenaamde CIPO-model.

In essentie komt dit erop neer dat de kwaliteit van het geboden onderwijs en de behaalde onderwijsresultaten – de zogenaamde output (O) – in samenhang wordt gebracht met de contextuele gegevens (C), de input (I) en de procesgegevens (P). Dit CIPO-kader is in de voorbije jaren toegelicht op de overkoepelende overlegplatforms inspectiebegeleiding in de VLOR (*Vlaamse Onderwijsraad – red.*).

De Onderwijsinspectie informeert de scholen ook systematisch over dit kader tijdens de voorbereidende bijeenkomsten waarop door te lichten scholen worden uitgenodigd. Het kader zelf is exhaustief te raadplegen op de website van de Onderwijsinspectie, namelijk www.onderwijsinspectie.be

Voor verdere genuanceerde toelichting verwijs ik dan ook naar deze website.

Vraag nr. 16
van 24 oktober 2002
van de heer ANDRE MOREAU

Opvangscholen voor probleemjongeren – Stand van zaken

In de stad Antwerpen wordt een centraal meldpunt opgericht voor jongeren die onaanvaardbaar gedrag vertonen.

Wanneer scholieren zich misdragen of van school worden gestuurd, moet dat worden aangegeven bij dit meldpunt. Het meldpunt zal netoverschrijdend werken en wil jongeren die verscheidene keren uit de boot vallen, begeleiden. "Op die manier vermijden we dat deze jongeren de school definitief de rug toekeren. Vaak blijkt dat het normale schoolaanbod voor deze jongeren volstaat mits de nodige ondersteuning", zegt de Antwerpse Onderwijsschepen.

Een opvangschool voor probleemjongeren moet soelaas brengen voor degenen die in het gewone onderwijs niet langer terechtkunnen. Het centraal meldpunt zal, in overleg met de scholier, de ouders en eventueel Justitie, bepalen wie in aanmerking komt voor deze school.

De idee van de opvangschool voor probleemjongeren sluit aan bij de beleidsnota voor de integrale aanpak van jongerencriminaliteit, waaraan de politie, het onderwijs, de jeugddienst en de welzijnssector meewerken.

1. Steunt de minister de oprichting van deze opvangschool ?

Zijn daartoe de nodige kredieten ingeschreven in de onderwijsbegrotingen 2002 en 2003 ?

2. Bestaan er gelijkaardige opvangscholen voor probleemjongeren in het buitenland ?

Zo ja, waar zijn ze gevestigd ?

Werd reeds gepeild naar de ervaringen van deze scholen ?

Antwoord

1. Het project betreft een initiatief van de stad Antwerpen en bevindt zich in een aanvangsfase. Het college keurde daar namelijk onlangs een beleidsplan goed waarin een opvangstructuur voor probleemjongeren wordt uitgetekend.

Voor dit project worden vanuit de Vlaamse onderwijsbegroting naast de reguliere middelen voor de Antwerpse scholen geen extra middelen vrijgemaakt.

Voor dezelfde groep jongeren wordt echter ook vanuit de Vlaamse Gemeenschap sinds een aantal jaren naar oplossingen gezocht. Onderwijs en Welzijn cofinancieren in dit kader vier time-outprojecten. Deze time-outprojecten bestrijden definitieve schooluitval van jongeren voor wie uitsluiting dreigt of die reeds uitgesloten zijn door hen gedurende een beperkte periode schoolextern te begeleiden. Dit gebeurt binnen een contextuele en ervaringsgerichte benadering waarbij zowel de jongere als zijn leefomgeving (ouders, hulpverleners, school) worden betrokken. Voor Onderwijs is het van belang dat er tijdens deze experimentele fase gezocht wordt naar een methodiek waarbij zoveel mogelijk jongeren naar het regulier onderwijs terugkeren, na van een time-out genoten te hebben in een schoolvervangend programma.

Een evaluatie van de ruime waaier van time-outprojecten en experimenten in Vlaanderen, waarbij dient te worden uitgezocht wat vanuit de doelstellingen van onderwijs en welzijn de meest efficiënte methodieken zijn, is gepland voor 2003. Op basis van deze bevindingen kan het beleid dan worden uitgestippeld.

2. Momenteel zijn mij geen particuliere voorbeelden van gelijkaardige opvangscholen voor probleemjongeren in het buitenland bekend.

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 1
van 26 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Vakantie voor kansarmen – Doelgroep

Uit een onderzoek van de Vlaamse overheid blijkt dat 15,6 % van de Vlamingen niet op vakantie gaat wegens geldgebrek.

In 2001 konden met een budget van 2 miljoen frank 752 volwassenen en kinderen toch op vakantie in eigen land gaan. In 2002 was er 223.000 euro (zowat 9 miljoen frank) "vakantiegeld" ter beschikking van kansarmen en lage inkomens.

1. Hoe wordt de doelgroep "kansarmen en personen met een laag inkomen" afgebakend ?

2. Hoe worden kansarmen op de hoogte gebracht van bovenvermelde mogelijkheid ?
3. Hoeveel kansarmen werden bereikt ?

Hoeveel kansarmen genoten hiervan als gezin ?

Welke organisaties begeleidden deze personen ?

Antwoord

1. Voor de afbakening van de doelgroep baseert Toerisme Vlaanderen zich op het "Jaarboek 2001 armoede en sociale uitsluiting" van Prof. Vranken (UFSIA, onderzoeksgroep OASES). Dit jaarboek wordt vaak als referentie gebruikt door de overheid voor het behandelen van vraagstukken omtrent armoede. (*Ufsia : Universitaire Faculteiten Antwerpen ; Oases : Onderzoeksgroep Armoede, Sociale Uitsluiting en Stad – red.*)

In dit boek formuleert men de volgende definitie van armoede :

"Armoede is een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het scheidt de armen van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving waarin ze leven. "

Op basis van deze definitie zijn er in de praktijk twee bruikbare methodes om uit te maken welke personen in armoede leven en welke niet. Ten eerste kan een persoon door een hulpverlener worden erkend als iemand die in armoede leeft. Ten tweede kan men op basis van het inkomen uitmaken of iemand in armoede leeft. Deze methodes worden eveneens vermeld in het voormelde jaarboek. Ze worden toegepast door het Steunpunt Vakantieparticipatie van Toerisme Vlaanderen.

Aangezien armoede een complex gegeven is dat niet alleen het inkomen betreft, is het aangewezen dat een hulpverlener – de eerste methode – onderzoekt welke personen in armoede leven. Dit gebeurt op basis van verschillende armoede-indicatoren.

Armoede-indicatoren zijn : het beschikbaar inkomen, de gezinssamenstelling of -situatie, zorgbehoefend zijn bij bijzondere jeugdbijstand, de staat van de woning, opleidingsniveau en arbeidssituatie van de ouders, gezondheidstoe-

stand van de gezinsleden. De hulpverleners die dit onderzoeken zijn werkzaam in erkende diensten voor hulpverlening, zoals : OCMW's, dagcentra, residentiële instellingen, centra voor thuisbegeleiding, diensten begeleid wonen, buurthuizen in achtergestelde wijken, Kind en Gezin, verenigingen waar armen het woord nemen, ...

Wanneer een persoon niet aangesloten is bij een begeleidingsdienst, kan men het maandelijks netto gezinsinkomen als uitgangspunt nemen – de tweede methode – om te bepalen of een persoon in armoede leeft. Het jaarboek vermeldt de Europese armoedenorm voor België als maatstaf. Deze norm legt per land een bedrag vast dat bestaat uit de helft van het gemiddelde inkomen van de inwoners van het land. Wanneer men minder verdient, is men niet in staat om deel te nemen aan de aanvaarde leefpatronen van de samenleving waarin men leeft. Men kan dan spreken over armoede.

Toerisme Vlaanderen hanteert de meest recente bedragen die voor België werden vastgelegd als Europese armoedenorm. Het Centrum voor Sociaal Beleid van de Ufsia maakt een onderscheid tussen de verschillende gezinssamenstellingen. Daarom vermelden zij inkomensgrenzen variërend van 643,53 euro tot 1.546,11 euro per entiteit. Deze laagste grenzen gelden voor bejaarden en alleenstaanden, de hoogste voor grote gezinnen.

Voor bepaalde personen kan deze grens met 200 euro per maand verhoogd worden indien ze meer maandelijks kosten hebben wegens een ziekte of handicap of afbetaling van schulden door schuldbemiddeling.

2. In 2001 en 2002 werden door Toerisme Vlaanderen via het Steunpunt Vakantieparticipatie volgende maatregelen genomen om het aanbod bekend te maken bij de doelgroep :

- infodagen : ongeveer 80 organisaties die personen in armoede begeleiden en hun lokale afdelingen namen deel aan diverse infodagen waarop ze gemotiveerd werden om de doelgroep wegwijs te maken in de vakantie-mogelijkheden.

Alle OCMW's van Vlaanderen werden hierop uitgenodigd, alsook sociale organisaties zoals buurthuizen in achtergestelde wijken, dagcentra, thuisbegeleidingsdiensten, comités voor bijzondere jeugdzorg, afdelingen

van het JAC, opbouwwerk, mutualiteiten, enzovoort.

- overlegvergadering : er werd een overlegvergadering gehouden met de verenigingen waar armen het woord nemen via het Vlaams Forum voor Armoedebestrijding. Er werden tevens enquêtes afgenomen bij deze verenigingen. Ongeveer 25 verenigingen waar armen het woord nemen, werden hiermee bereikt ;
- nieuwsbrief : alle OCMW's, sociale diensten die bekend zijn bij Toerisme Vlaanderen en verenigingen waar armen het woord nemen ontvangen twee keer per jaar een nieuwsbrief van Toerisme Vlaanderen die ze op de hoogte brengt van de mogelijkheden ;
- communicatie in de pers : via de minister en via Toerisme Vlaanderen.

(JAC : jongerenadviescentrum – red.)

Gesubsidieerde organisaties maken hun aanbod ook zelf bekend bij bovenvermelde diensten.

3. Sinds de oprichting werden er rechtstreeks 2.876 personen met een laag inkomen bereikt door het Steunpunt Vakantieparticipatie. Ter verduidelijking : de hulp van Toerisme Vlaanderen kan bestaan ofwel uit financiële steun via subsidies aan opstartorganisaties voor groepsvakanties, ofwel uit materiële bemiddeling ten aanzien van individuele of collectieve vragen waarbij een passend vakantieaanbod wordt voorgesteld, ofwel uit praktische of financiële steun ten behoeve van specifieke proefprojecten. Daarenboven wens ik ook te verduidelijken dat het bedrag van 223.000 euro voor 2002 niet exclusief voorbehouden is voor financiële steun ; het is eveneens bestemd voor de werkingskosten van het Steunpunt Vakantieparticipatie onder meer op het vlak van informatie zoals hierboven uit het antwoord op vraag 2 blijkt.

In 2001 werden 752 personen geholpen, waarvan 141 in gezinsverband.

In 2002 werden tot eind september 2.124 personen geholpen, waarvan 696 in gezinsverband. Daarvan werden voor 1.560 personen subsidies aangevraagd, waarvan 135 in gezinsverband. De overige personen vroegen bemiddeling voor een geschikt vakantieaanbod, wat gerealiseerd werd dankzij de inspanningen van het Steunpunt Va-

kantieparticipatie in samenwerking met de uitbaters van vakantiecentra, Sporta en de Duitstalige Gemeenschap.

De organisaties die groepsvakanties begeleiden, zijn : Akindo, Habbekrats, Harlekino, Hartekamp, Kansen voor Kinderen, Lejo, Het Rode Kruis, Sogeha, Pirlawiet, Gandalf, JOCA en A Place to Live.

Volgende proefprojecten werden gerealiseerd : financiële steun voor een jongerenvakantie georganiseerd door Albezon VZW in samenwerking met de Duitstalige gemeenschap ; materiële steun voor een vernieuwend initiatief beachfunvakantie voor kansarme jongeren via Sporta in samenwerking met VZW Kindergeluk.

De organisaties die individuele vakanties mogelijk maakten, zijn : Vakantiegenoegens – Zon en Duin, Vlaamse Jeugdherbergcentrale (9 jeugdherbergen), Broederlijkheid VZW, Roosendael VZW, Vakantiecentrum De Barentijn en Vakantiecentrum Ter Helme.

Vakantiecentra die groepen via het Steunpunt Vakantieparticipatie hebben ontvangen, zijn : De Winner, Monsalvaet en Hoogveld.

Vraag nr. 2
van 4 oktober 2002
van de heer KRIS VAN DIJCK

Landingsbanen – Gewijzigde voorwaarden

In de loop van 2001 werd door de Vlaamse regering campagne gevoerd om mensen uit de sociale sector aan te zetten langer actief te blijven en zich in te schrijven voor een landingsbaan. Medio 2001 kwamen hiervoor alle personeelsleden in aanmerking boven de 50 jaar.

Velen gingen op dit aanbod in en dienden (via hun werkgever) een aanvraag in.

Op 21 december 2001 wijzigden echter de voorwaarden. Zo werd de bijkomende eis gesteld dat de aanvrager vijf jaar bij dezelfde werkgever actief moet zijn. Ondertussen waren heel wat dossiers opgestart, lopende en toegekend ...

1. Wat met werknemers die in nieuwe instellingen werken en overkwamen van een andere werkgever, eveneens in de sociale sector ?

2. Is het niet aangewezen de beroepsloopbaan van de betrokkenen na te gaan, in plaats van de werkgever ?

Is het verdedigbaar dat een landingsbaan uitgesloten wordt voor personeelsleden die hun hele loopbaan in de sociale sector actief waren, doch door omstandigheden van werkgever veranderden ? Wat is met andere woorden het belangrijkste ? De werkomstandigheden of het contract ?

3. Hoe werd omgegaan met de aanvragen die plots werden geconfronteerd met de bijkomende eisen ?

4. Is het opportuun om mensen die een toekenning hadden, na één jaar landingsbaan opnieuw te verplichten voltijds te gaan werken ?

Antwoord

De Vlaamse aanmoedigingspremies vormen een aanvullende financiële tegemoetkoming op de federale uitkeringen bij tijdskrediet en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking (landingsbaan). De basisvoorwaarden voor het opnemen van een tijdskrediet of landingsbaan zijn vastgelegd in de federale regelgeving. Pas als de werknemer kan aantonen dat hem door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) effectief een tijdskrediet of landingsbaan werd toegekend, komt hij in aanmerking voor de aanvullende aanmoedigingspremie.

Het klopt inderdaad dat de voorwaarden voor het opnemen van een landingsbaan gewijzigd zijn vanaf 2002. In de CAO nr. 77bis van 19 december 2001 (art. 10, § 2) wordt met name bepaald dat de werknemer van 50 jaar of ouder die zijn arbeidsprestaties wenst te verminderen, gedurende een periode van vijf jaar onmiddellijk voorafgaand aan het opnemen van de landingsbaan bij dezelfde werkgever tewerkgesteld moet zijn (*CAO : collectieve arbeidsovereenkomst – red.*). Daarenboven wordt een loopbaananciënniteit van 20 jaar als werknemer in de privé-sector vereist.

De bepalingen omtrent het toepassingsgebied en de voorwaarden opgelegd in de CAO nr. 77bis tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking behoren zoals gezegd tot het federale bevoegdheidsdomein. Voornoemde collectieve arbeidsovereenkomst werd afgesloten in de schoot van de Nationale Arbeidsraad en ressorteert onder de bevoegdheid van

de federale minister van Tewerkstelling en Arbeid. Als Vlaams minister bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid beschik ik bijgevolg niet over de bevoegdheid om de van kracht zijnde federale regelgeving terzake aan te passen of te wijzigen.

Teneinde in aanmerking te komen voor een aanmoedigingspremie moet de werknemer aan een aantal bijkomende voorwaarden voldoen

Zo moeten de werknemers uit de social-profitsector die een landingsbaan opnemen en aanspraak maken op de Vlaamse aanmoedigingspremie, een aantal jaren loopbaananciënniteit in de sector kunnen aantonen. Conform het besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 2002 houdende de aanmoedigingspremies in de social-profitsector (art. 11, § 1) moet de betrokken werknemer hetzij een loopbaan van minimum 25 jaar voltijdse of deeltijdse beroepsactiviteit hebben, waarvan een equivalent van minstens tien voltijdse jaren binnen de social-profitsector of een gelijkgestelde sector, hetzij een loopbaan van minimum 20 jaar voltijdse of deeltijdse beroepsactiviteit in de social-profitsector of een gelijkgestelde sector bewijzen. Deze anciënniteitsvoorwaarde stond ook al ingeschreven in het eerste besluit van de Vlaamse regering (van 8 december 2000) inzake de aanmoedigingspremies in de social-profitsector.

Voor het toekennen van de aanmoedigingspremies neemt de Vlaamse regelgeving dus wel degelijk het criterium van de beroepsloopbaan in de betrokken sector in aanmerking.

**Vraag nr. 3
van 4 oktober 2002
van de heer GUY SOLS**

Bedrijfsopleidingen – Subsidiëring

De minister heeft 26 miljoen euro vrijgemaakt voor opleidingen in Vlaamse bedrijven.

Het geld is bestemd voor de werkvloer en het is de bedoeling dat arbeiders extra scholing krijgen op het vlak van informatica en communicatie.

Hoe wordt die 26 miljoen euro per provincie verdeeld, met andere woorden, wat is de verdeelsleutel per provincie ?

Antwoord

De 202 projecten ingediend onder zwaartepunt 4 van het Europees Sociaal Fonds en het hefboomkrediet zijn verdeeld over drie maatregelen.

- De eerste maatregel is gericht op "vraaggerichte opleidingen". De doelstellingen van deze maatregel is werknemers door middel van opleidingen aan te passen aan de snelle ontwikkelingen en innovaties in het bedrijfsleven en de maatschappij. Hiervoor werden 184 projecten ingediend.
- Onder maatregel 2 "individuele loopbaanbegeleiding" werden acht dossiers ingediend. De bedoeling van deze maatregel is om centra voor loopbaanbegeleiding uit te bouwen op vraag van de individuele werknemer.
- De derde maatregel is bedoeld om de ontwikkeling van een "flankerend beleid" te stimuleren. Het doel is het realiseren van een strategisch opleidingsbeleid dat een volwaardig onderdeel is van het personeelsbeleid. Onder deze maatregel werden zestien projecten ingediend.

Binnen het Europees Sociaal Fonds en het hefboomkrediet wordt geen verdeelsleutel per provincie vooropgesteld. De projecten worden steeds geselecteerd op inhoudelijke kwaliteit. Dit gebeurt door middel van het toekennen van bonuspunten. De bonuspunten kan men verwerven indien men de opleidingen richt naar kansengroepen, cursisten in staat stelt om ICT-basisvaardigheid te verwerven, de onderneming beschikt over een strategisch opleidingsbeleid, enzovoort (*ICT : informatie- en communicatietechnologie – red.*).

Voor de indieningsronde 2002 werden 202 dossiers ingediend, waarvan er 184 opleidingsprojecten zijn (vallend onder ESF-zwaartepunt 4, maatregel 1).

Van de 184 ingediende projecten werden er 107 goedgekeurd. Dit betekent dat 107 bedrijven werden bereikt.

De verdeling (absoluut en procentueel) per provincie voor de goedgekeurde projecten 2002 is als volgt :

Antwerpen : 28
Brabant : 18
Limburg : 6
Oost-Vlaanderen : 28
West-Vlaanderen : 27

**Vraag nr. 5
van 11 oktober 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Tewerkstelling gehandicapten – Stimuli (2)

De minister maakte op 6 september 2001 in Brugge bekend dat hij bijna 200.000 euro wou vrijmaken om de tewerkstelling voor mensen met een handicap te bevorderen.

Er is een mobiliteitsprobleem : veel bedrijven zijn gevestigd in een industriepark, maar daar komt geen openbaar vervoer ; telewerk zou meer gepromoot moeten worden ; het maximumbedrag dat personen met een handicap mogen verdienen, is te laag. Daardoor zouden sommige gehandicapten niet gemotiveerd zijn om actief naar werk te zoeken

Op mijn vraag nr. 96 van 21 augustus 2002 kreeg ik een onvolledig antwoord (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 4 november 2002, blz. 632). Vandaar opnieuw volgende concrete vragen aan de minister.

1. Welke middelen van de bijna 200.000 euro gingen naar :
  - BUSO-schoolverlaters ;
  - personen met een handicap ;
  - VDAB-arbeidsgehandicapten ?

(BUSO : buitengewoon secundair onderwijs ; VDAB : Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)
2. Welke acties werden sinds 6 september 2001 ondernomen om de tewerkstelling van mensen met een handicap te bevorderen ?
3. Werd het mobiliteitsprobleem voor arbeidsgehandicapten reeds besproken met de collega-ministers en concreet het ontbreken van openbaar vervoer op industrieparken ?
4. Werden reeds stappen gedaan om telewerk te promoten ?
5. Werd een eventuele verhoging van het maximumbedrag dat personen met een handicap mogen verdienen, reeds onderzocht ?

Antwoord

1. De 200.000 euro waarvan sprake in de vraag waren bestemd voor de uitvoering van het Vesoc-actieplan 2001 inzake de bevordering van de werkgelegenheidskansen voor arbeidsgehandicapten. In dit actieplan, goedgekeurd op de Vesoc-vergadering van 16 mei 2001, werd geopteerd voor het ter beschikking stellen van eenmalige projectsubsidies ter ondersteuning en versterking van de reguliere en gespecialiseerde trajectbegeleiding en -uitvoering.

De keuze voor deze prioriteiten werd ingegeven door het feit dat in het kader van het Vesoc-akkoord van 19 juni 2000 en van het protocol inzake de bevordering van de werkgelegenheid van personen met een handicap, afgesloten op 30 mei 2000 tussen de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme, reeds de inbedding van de ATB-diensten in het lokaal werkgelegenheidsbeleid werd mogelijk gemaakt, evenals een verhoging van het aantal specifieke trajecten voor arbeidsgehandicapten zonder Vlaams-Fondsnummer.

De middelen werden dus niet ingezet voor één of andere categorie binnen de kansengroep van personen met een handicap, maar werden gebruikt voor het ontwikkelen van specifieke methodieken. Voor concrete resultaten van de projecten is het nog te vroeg. De meeste projecten zijn nog maar goed en wel van start gegaan (*Vesoc : Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité ; ATB : arbeidstrajectbegeleiding – red.*).

2. Naast deze projecten werd ondertussen ook het Vesoc-actieplan 2002 "Evenredige arbeidsdeelname en diversiteit" opgestart. De doelstelling daarvan blijft het bevorderen van evenredige arbeidsdeelname. Dit veronderstelt een geïntegreerde aanpak, ingebouwd in een positief en inclusief beleid.

In deze geïntegreerde aanpak wordt de specifieke aandacht voor de verschillende kansengroepen onder andere gewaarborgd door de monitoring van de diversiteitsplannen binnen de ondernemingen en instellingen ; er werd gestreefd naar minstens 37 diversiteitsplannen waarin specifieke aandacht aan de kansengroep arbeidsgehandicapten wordt besteed. In de praktijk is het gelukt om in meer dan 60 diversiteitsplannen specifieke aandacht voor de kansengroep arbeidsgehandicapten te laten opnemen.

De specifieke acties die zijn gepland, zijn gesitueerd op volgende terreinen :

- verbreden van de rekruteringskanalen, waarbij acties zoals de invoering van een non-discriminatieclausule, de organisatie van specifieke infodagen, het opstarten van een specifiek instroomproject voor deze kansengroep, het voorzien in stageplaatsen, het visualiseren van de diversiteitsaanpak en het opsporen van verborgen drempels ten aanzien van arbeidsgehandicapten en dergelijke worden opgenomen ;
- optimaliseren van het onthaal van arbeidsgehandicapten op de werkvloer, onder andere via vormingen "samenwerken met personen met beperkingen" en het invoeren van peterschapsformules ;
- aanpassingen van de werkplek en/of de job, zoals het aanpassen van software, taaksplitsing, de inschakeling van een ergonoom, de inschakeling van een doventolk ;
- verbetering van het retentiebeleid en het voorkomen van voortijdige uitstroom via trainingen op maat, groepsgesprekken, taak-aanpassingen en dergelijke.

De diversiteitsplannen starten allemaal einde 2002 en hebben een looptijd tussen de zes en de 24 maanden.

3. Wat het mobiliteitsprobleem betreft, ook daar wordt naar samenwerking gestreefd om zoveel mogelijk maatwerkoplossingen aan te kunnen bieden. Naast de tegemoetkomingen waarin het Vlaams Fonds onder bepaalde voorwaarden voorziet in de kosten die personen met een handicap maken voor de verplaatsing van en naar het werk, kunnen de diensten voor aangepast vervoer (DAV) in elf regio's vraagafhankelijk vervoer aanbieden aan personen die wegens een mobiliteitsbeperking geen gebruik kunnen maken van het reguliere openbaar vervoer, waarbij assistentie kan geleverd worden voor, tijdens en na de rit.

Deze initiatieven alleen lossen het mobiliteitsprobleem van arbeidsgehandicapten niet op. Vanuit Werkgelegenheid proberen wij mee te werken aan de aanpak van deze problematiek, onder andere door de ondersteuning van de DAV's (gesco-subsidies) waardoor hun werkterrein verbreed kan worden (*gesco : gesubsidieerde contractueel – red.*).

4. Vanuit het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap werd nog geen systematische campagne op Vlaams niveau gevoerd om het telewerken te promoten ; het is tot op heden gebleven bij een aantal regionale initiatieven, met name in Limburg.

Wel wordt voor de kansengroep arbeidsgehandicapten een aanbod van opleiding op afstand georganiseerd, waarbij zij thuis hun kwalificaties voor de arbeidsmarkt kunnen verhogen. Er werken een aantal personen uit de kansengroep voor callcenters, waarbij sommigen als telewerker thuis werken. Een duidelijk zicht op de aantallen ontbreekt echter. Ook bij de personen die in een beschutte werkplaats werken, zijn er een aantal thuis- of telewerkers. Het gaat daarbij echter om kleine aantallen, en ook hier ontbreken precieze cijfers.

5. Wat de tegemoetkomingen voor gehandicapten of personen tijdelijk tewerkgesteld met een Riziv-statuuat betreft, kunnen we inderdaad spreken van een klassieke werkloosheidsval voor deze kansengroep (*Riziv : Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*). Wanneer zij betaalde arbeid verrichten en daarbij een bepaald bedrag aan inkomen uit arbeid overschrijden, wordt de tegemoetkoming verminderd of helemaal ingehouden. Dit probleem is des te prangender daar de tegemoetkoming vrijgesteld is van belastingen en inkomen uit arbeid uiteraard niet.

Maar het betreft hier federale materie, en de oplossing moet dan ook daar gezocht worden. De werkgroep wordt door Vlaanderen (mijn kabinet) getrokken. Binnen de werkgroep "optimale coördinatie tussen het tewerkstellingsbeleid en de mogelijkheden inzake inschakeling in het beroepsleven", opgericht in het kader van de Interministeriële Conferentie "Personen met een Handicap", zal dit probleem zeker aangekaart worden tegen eind december 2002.

**Vraag nr. 6
van 17 oktober 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE**

Camping Familiestrand Postel – Ruimtelijk uitvoeringsplan

Camping Familiestrand in Postel, en in het bijzonder het gedeelte "De Kikkershoek", valt onder de toepassing van de bijzondere overgangsregel voor zonevreemde campings.

In uitvoering van die overgangsregel werd door de provincie Antwerpen een voorstel tot opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) ingediend bij de Vlaamse regering. Vervolgens werd op 29 juni 2001 het RUP door de Vlaamse regering voorlopig vastgesteld, waardoor de camping kon blijven bestaan tot de volgende procedure.

Na het openbaar onderzoek dat op 20 oktober 2001 werd afgesloten, diende de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (Vlacoro) de ingediende bezwaren te bundelen en advies uit te brengen aan de Vlaamse regering, die vóór 30 juni 2002 het RUP definitief moest vaststellen.

1. Werden er bezwaren ingediend tegen het RUP ?
2. Welk advies werd door de Vlacoro gegeven aan de Vlaamse regering ?
3. Heeft de Vlaamse regering inmiddels het RUP definitief vastgelegd, en gebeurde dit vóór 30 juni 2002 ?
4. Wat zijn nu de rechtstreekse gevolgen voor de campingbewoners van Familiestrand in Postel ?
5. Zullen er ten gevolge van het RUP, maar ook door de ligging van de camping in een EU-voegelrichtlijngebied, wijzigingen moeten plaatsvinden op de camping (EU : Europese Unie) ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Landuyt (vraag nr. 6) en Van Mechelen (nr. 17).

Gecoördineerd antwoord

1. Tijdens de periode van het openbaar onderzoek, hetwelk plaatsvond van 20 augustus 2001 tot 18 oktober 2002, werden negen bezwaren of opmerkingen ingediend evenals een advies van de gemeenteraad van Mol.
2. Na het openbaar onderzoek had de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening een termijn van 90 + 30 dagen, namelijk tot 15 februari 2002, om een advies uit te brengen. De Vlacoro heeft op 8 januari en 29 januari 2002 een advies gegeven dat gunstig is mits enkele bijkomende restricties voor het behoud of het herstel van de natuurwaarden in het gebied.

Na de adviestermijn van de Vlacoro beschikte de Vlaamse regering over een termijn van 90 +

60 dagen, namelijk tot 15 juli 2002, om het plan definitief vast te stellen. Op 5 juli 2002 werd het ruimtelijk uitvoeringsplan door de Vlaamse regering definitief vastgesteld en kreeg het plan het juridisch statuut van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. Het ruimtelijk uitvoeringsplan komt tegemoet aan het advies van de Vlacoro, behoudens voor de punten die in de overwegingen van het besluit gemotiveerd worden weerlegd.

3. Het besluit werd bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 2 oktober 2002. Het besluit werd ook samen met een bundel met het grafisch plan, de stedenbouwkundige voorschriften en een toelichtingsnota aan de provincie en aan de stad Mol toegezonden. Het uitvoeringsplan trad in werking veertien dagen na de bekendmaking. De planvoorzieningen gelden als toetsingskader bij de beoordeling van vergunningsaanvragen. Het grafisch plan en de erbijhorende stedenbouwkundige voorschriften hebben verordenende kracht.

De rechtstreekse gevolgen van het uitvoeringsplan zullen blijken wanneer stedenbouwkundige vergunningen moeten verkregen worden en deze nog slechts zullen afgegeven worden voor aanvragen die passen binnen de planvoorzieningen.

4. Bij de laatste halfjaarlijkse bevraging in juli 2002 naar de permanente bewoning op de Vlaamse terreinen voor openlucht recreatieve verblijven, vanuit het secretariaat van de interdisciplinaire werkgroep "wonen op campings", werd vanuit de gemeente Mol gemeld dat er geen personen gedomicilieerd zijn op het adres van de camping.

Deze situatie doet zich reeds sinds 1 maart 1998 voor.

5. De uitbater zal de nodige werken dienen uit te voeren om te voldoen aan het kampeerdecreet en de daaraan gekoppelde uitvoeringsbesluiten. Zoals bepaald in de bijzondere overgangsregel voor (deels) zonevreemde terreinen voor openlucht recreatieve verblijven, zal de uitbater een exploitatievergunning dienen te verkrijgen tegen uiterlijk 30 juni 2003. Gelet op de nieuwe zoneringen waarbinnen de camping door het ruimtelijk uitvoeringsplan is komen te liggen, zal er op de camping hoe dan ook een zekere reorganisatie moeten doorgevoerd worden.

Rekening houdende met het feit dat de roeivijver en de zuidelijke visvijver nr. 2 belangrijke habitats vormen voor de vogels die beschermd worden, volgens het vogelrichtlijngebied, werden deze plassen herbestemd naar zone voor natuur.

Doordat elke verblijfstoeristische activiteit uit dit gebied dient verwijderd te worden, zullen de standplaatsen tussen en langs deze vijvers moeten verdwijnen.

Het "eilandje", gelegen tussen deze twee zuidelijke plassen, werd herbestemd naar zone voor kampeerweide. Kamperen wordt in deze zone enkel toegelaten met tenten en dit van het begin van de paasvakantie tot en met het einde van de allerheiligenvakantie. Ook hier zullen de standplaatsen moeten verdwijnen.

De huidige noordelijke visvijver nr. 1 en de zwemvijver werden herbestemd naar zone voor sport en spel. De vijvers kunnen gebruikt worden voor laagdynamische watersport.

Het kleine deeltje van de camping dat reeds vroeger gelegen was in bosgebied werd tevens herbestemd naar zone voor natuur.

Het overige gedeelte van de camping werd door het ruimtelijk uitvoeringsplan herbestemd naar gebied voor openlucht recreatieve verblijven met gemeenschappelijke voorzieningen. In dit gebied zijn tevens constructies mogelijk die de recreatieve doeleinden van het terrein ondersteunen. Nieuwe vergunningsplichtige constructies kunnen er in deze zone echter niet komen.

**Vraag nr. 7
van 31 oktober 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER**

Landingsbanen – Resolutie

Binnen de maatregel van de landingsbanen in de social-profitsector tekenen er zich duidelijke verschillen af tussen de werknemers die éénzelfde opdracht uitvoeren.

In een resolutie goedgekeurd door het Vlaams Parlement werd gevraagd te onderzoeken of deze verschillen gerechtvaardigd zijn en om eventueel te voorzien in aanpassingen en/of overgangsbepalingen (Stuk 1252 (2001-2002) – Nr. 3).

1. Zijn de resultaten van deze studie reeds bekend ?
2. Welke maatregelen worden vooropgesteld met het oog op het wegwerken van de ongelijkheden tussen werknemers uit de social profit die op de werkvloer éénzelfde opdracht uitvoeren ?
3. Worden hiervoor middelen vrijgemaakt in de begroting 2003 ?

Antwoord

In opvolging van de resolutie die door het Vlaams Parlement is goedgekeurd, heeft de administratie Werkgelegenheid een onderzoek verricht naar gronden van discriminatie en de gevolgen die een aanpassing van de regelgeving zou hebben op budgettair vlak.

Het regelgevend kader met betrekking tot de aanmoedigingspremies in de Vlaamse social-profitsector werd vastgelegd in het Vlaams Intersectoraal Akkoord 2000-2005 (VIA) van 29 maart 2000. Het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 2000 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de social-profitsector, zoals aangepast en gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 2002, vormt de basisregelgeving voor de toekenning van aanmoedigingspremies in de betrokken (deel)sectoren.

De aanmoedigingspremies voor landingsbanen staan open voor de werknemers van 50 jaar of ouder van instellingen die ressorteren onder de Vlaamse social-profitsector, zoals bepaald en gedefinieerd in artikel 1, 2° van het besluit van 3 mei 2002, en die daarenboven aan de volgende voorwaarden voldoen : de betrokken werknemers moeten tewerkgesteld, zijn met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur én een aantal jaren loopbaananciënniteit in de social-profitsector of een gelijkgestelde sector kunnen aantonen (art. 11, § 1).

Verder bepaalt de regelgeving uitdrukkelijk dat werknemers van 50 jaar of ouder die op 1 januari 2001 (datum van inwerkingtreding van de maatregel) reeds gebruik maakten van een gedeeltelijke loopbaanonderbreking "stelsel 50+", niet in aanmerking komen voor een aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen (art. 11, § 4). Deze voorwaarde stond reeds ingeschreven in het eerste besluit van 8 december 2000.

Strikt juridisch zijn derhalve categorieën vastgelegd waarbinnen de personeelsleden vallen. In het kader van deze categorisering worden ze gelijk behandeld. De toegang tot elk van de categorieën gebeurt op basis van objectieve criteria. Hiermee kan geoordeeld worden dat op strikt juridische grond geen discriminatie tussen personeelsleden van de social-profit geïnstalleerd is.

Wel wordt deze situatie in de praktijk ervaren als een zekere ongelijke behandeling tussen werknemers die zich in een vergelijkbare maar historisch verschillende situatie bevinden. Een eerste groep werknemers van ouder dan 50 jaar heeft vóór 1 januari 2001 een gedeeltelijke loopbaanonderbreking opgenomen en derhalve reeds voor deze datum recht op wat genoemd wordt een landingsbaan, die zoals voor de andere werknemers van de private sector enkel ondersteund wordt met de RVA-onderbrekingsuitkering (*RVA : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening – red.*). Deze groep personeelsleden was op datum van 1 januari 2001 ten minste 50 jaar en 1 maand.

Een tweede groep personeelsleden heeft beslist om slechts op zijn vroegst vanaf 1 januari 2001 de mogelijkheid aan te grijpen om in het "stelsel 50+" in te stappen. Naast de federale onderbrekingsuitkering komen ze eveneens in aanmerking voor een Vlaamse aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen. Deze groep was op 1 januari 2001 net 50 jaar of jonger, of reeds ouder maar had een langere voltijdse carrière achter de rug.

Een derde groep personeelsleden heeft beslist om slechts op zijn vroegst vanaf 01 januari 2001 de mogelijkheid aan te grijpen om in het "stelsel 50+" in te stappen, maar zij voldoet niet aan de eisen van de sectorale beroepsloopbaan. Zij hebben recht op de federale onderbrekingsuitkering, maar komen niet in aanmerking voor een Vlaamse aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen voor de social profit omdat ze onvoldoende in deze sector hebben gewerkt.

Een vierde groep personeelsleden heeft om diverse redenen reeds eerder in de loop van de carrière de beslissing genomen om niet voltijds te werken. Deze groep van personeelsleden die reeds als veertiger deeltijds werkte kan niet instappen in het "stelsel 50+" omdat de voorwaarde hier is een overgang van een voltijdse naar een halfrijdse job.

Elk van deze categorieën stelt zich voor dezelfde halftijdse duur ter beschikking van de werkgever en ontvangt afhankelijk van de ondernemingsanciënniteit hetzelfde halftijds loon. Terwijl een groep

het met het loon alleen moet doen, ontvangt een andere groep een federale uitkering en nog een andere groep naast deze federale uitkering nog eens een Vlaamse uitkering.

De "voorgeschiedenis" van de personeelsleden en hun beroepsverleden moet echter in rekening worden gebracht. Het akkoord dat in overleg met de sociale partners totstand gekomen is, heeft als doelstelling om de sectortrouwheid te belonen met het voordeel van de landingsbaan. Bij het bepalen van de toekenningsvoorwaarden wordt in het besluit derhalve op verschillende plaatsen met dit element rekening gehouden en ontstaan er verschillende categorieën personeelsleden.

Aangezien het recht op de aanvullende aanmoedigingspremie afhankelijk gesteld is van een in de regelgeving opgenomen objectieve voorwaarde – met name gedeeltelijke loopbaanonderbreking 50+ opnemen op zijn vroegst vanaf 1 januari 2001 – moet evenwel geconcludeerd worden dat er juridisch geen discriminatie of ongelijke behandeling is tussen de betrokken werknemersgroepen.

Reeds bij de eerste besprekingen volgend op het afsluiten van het Vlaams Intersectoraal Akkoord was er een algemene consensus tussen alle partijen om 1 januari 2001 als ingangsdatum in aanmerking te nemen voor de inwerkingtreding van de nieuwe maatregelen en tevens om uitdrukkelijk in de reglementering t in te schrijven dat de werknemers die op voornoemde datum reeds in gedeeltelijke loopbaanonderbreking 50+ waren, niet in aanmerking zouden komen voor de aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen.

De regelgeving is op administratieve eenvoud gescreend. Het aanvraagformulier werd aangepast en de bewijsvoering werd vereenvoudigd. Helaas worden heel wat problemen veroorzaakt door de federale regelgeving en de overgang van het stelsel van de loopbaanonderbreking naar het tijdskrediet. Deze materie behoort echter tot de bevoegdheid van de federale overheid.

**Vraag nr. 8
van 8 november 2002
van de heer JAN VERFAILLIE**

Sectorprotocol visserij – Betrokkenheid provincie West-Vlaanderen

In Oostende werd op woensdag 23 oktober 2002 het nieuwe samenwerkingsakkoord voor de visse-

rijsector ondertekend door de Vlaamse regering en de sociale partners.

Het akkoord wil de opleiding beter afstemmen op de noden van de arbeidsmarkt. Het is het resultaat van de staten-generaal voor de visserij, die eind januari vorig jaar werd bijeengeroepen op initiatief van de minister.

De West-Vlaamse provincieraad heeft al fel geprotesteerd tegen de manier waarop het convenant totstandkwam. De provincie is immers de inrichtende macht van het maritiem onderwijs.

Waarom heeft de minister de provincie West-Vlaanderen niet bij dit samenwerkingsakkoord betrokken ?

Antwoord

Ik heb, met enige verbazing, via een persmededeling vernomen dat het provinciebestuur niet zou betrokken zijn bij de opmaak van dit protocol. Op de diverse voorbereidende vergaderingen werd echter wel deelgenomen door een vertegenwoordiger van de provincie.

Uit de verslaggeving van deze vergaderingen blijkt zelfs zijn actieve rol in de discussies over de vervanging van het opleidingsschip. De vergadering ging er alvast van uit dat betrokkene werd aangewezen als vertegenwoordiger van de Bestendige Deputatie.

Ik ben alvast bereid het provinciebestuur een actieve rol te laten spelen bij de verdere uitvoering van het sectorprotocol visserij en stel voor dat dit protocol ook door de provincieraad wordt onderschreven en goedgekeurd. De visserijsector is alvast gebaat met een eensgezinde visie en met duidelijke toekomstplannen op dit vlak.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 4
van 26 september 2002
van de heer ANDRE DENYS

Bos en groen – Vergunningsprocedures

Uit verschillende contacten op het terrein blijkt dat inzake het verkrijgen van vergunningen voor ontbossen, herbebossen, wijziging van vegetatie en/of kleine landschapselementen etcetera, grote onduidelijkheid heerst zowel bij de burger als bij de gemeentebesturen wat de te volgen procedures betreft.

Voor het ene geval dient de aanvraag te worden gericht aan het college van burgemeester en schepenen, dat op zijn beurt advies moet vragen aan de gemachtigde ambtenaar ; andere aanvragen gaan rechtstreeks naar de afdeling Bos en Groen bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap nog andere naar de afdeling Natuur, etcetera, etcetera.

Deze situatie is verwarrend en inefficiënt en leidt tot tijdverlies en rechtsonzekerheid bij de burger.

1. Kan de minister een overzicht geven van de gijkte procedures voor het verkrijgen van vergunningen voor ontbossen, herbebossen, wijziging van vegetatie en/of kleine landschapselementen ?
2. Wat is de stand van zaken m.b.t. de oprichting van een geïntegreerd loket als uniek en competent aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met de aanvragen in het kader van bos en groen, natuur en milieu ?

Antwoord

1. a) Procedure voor verkrijgen van een vergunning voor ontbossen

Ontbossen kan alleen mits een stedenbouwkundige vergunning, die dan ook wordt afgeleverd volgens de procedures van de geldende wetgeving op de ruimtelijke ordening. Met ingang van 1 mei 2000 wordt deze vergunning geëist door artikel 99, § 1, 2° van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Dit artikel bepaalt dat niemand zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning mag "ontbossen in de zin van het bosdecreet van 13 juni 1990 van alle met bomen begroeide oppervlakten bedoeld in artikel 3, § 1 en § 2 van dat decreet". De procedurele aspecten met betrekking tot het afleveren van een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening.

Wel zijn door middel van artikel 90bis van het Bosdecreet op uitdrukkelijke wens van de decreetgever bijkomende bepalingen van kracht. Deze bepalingen vinden hun oorsprong in artikel 90bis van het Bosdecreet en het besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing.

Over de aanvraag tot het verkrijgen van een ontbossingsvergunning kan niet worden beslist zonder het advies van het Bosbeheer (Bosdecreet, artikel 9bis, 1ste lid).

- Dit advies dient gevraagd te worden door de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) of, indien Arohm niet bij de uitreiking van de vergunning is betrokken, door de overheid die over de vergunningsaanvraag dient te beslissen (2de lid van artikel 90bis).
- Brengt het Bosbeheer geen advies uit binnen dertig dagen, dan wordt het advies geacht gunstig te zijn (Bosdecreet, artikel 90bis, 2de lid).

Opmerkingen :

- ontbossingsvergunningen afgeleverd zonder dat het advies van het Bosbeheer werd gevraagd, zijn zonder uitzondering onwettig ;
- de adviesplicht geldt los van de ruimtelijke bestemming van het terrein waarop het bos gelegen is ;
- de adviesplicht staat eveneens los van het feit of er al een verkavelingsvergunning is afgeleverd.

In principe is ontbossing verboden. Uitzondering wordt gemaakt voor werken van algemeen belang en voor ontbossen in woongebied of industriegebied (of daarmee gelijkgestelde gebieden) of in de uitvoerbare delen van een niet-vervallen verkaveling, waarvoor onverkort de procedure zoals opgenomen in het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (artikel 99, § 1, 2°) kan ingezet worden.

Buiten deze bestemmingsgebieden en indien de werken niet als werken van algemeen belang kunnen beschouwd worden, kan de Vlaamse regering, op individueel en gemotiveerd verzoek van de persoon die een ontbossingsvergunning wenst te verkrijgen, ontheffing van het verbod tot ontbossing verlenen (art. 90bis, 3° lid). Het besluit van de Vlaamse regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing heeft deze bevoegdheid gedelegeerd aan de Vlaamse minister bevoegd voor het natuurbehoud. Met het bewijs van gunstige beslissing inzake de ontheffing door voormelde minister kan dan een bouwvergunning afgeleverd worden.

Ontbossing kan enkel mits compensatie. Het compensatievoorstel dient door de vergunningverlenende overheid op voorhand ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het Bosbeheer. Dit gebeurt tegelijkertijd met de adviesvraag over de ontbossing op zich (Bosdecreet, art. 90bis, 5de lid).

Er werd door de afdeling Bos en Groen een handige en overzichtelijke brochure opgesteld die als concrete handleiding kan worden gebruikt. Deze brochure wordt op eenvoudig verzoek bezorgd aan elke betrokkene.

b) Procedure voor verkrijgen van een vergunning voor herbebossen

Herbebossing betekent een herbezetting, door menselijke ingreep of spontaan, met een bosvegetatie van een stuk grond dat de jongste vijftig jaar reeds met bos was bezet.

Herbebossing vindt doorgaans plaats na een voorafgaandelijke kapping van bos. Indien het de bedoeling is van de eigenaar of de beheerder om na een kapping aan de grond een andere bestemming of ander gebruik toe te kennen, dan betreft het een feitelijke ontbossing. Kappingen en herbebossingen opgenomen in een goedgekeurd beheersplan mogen onmiddellijk worden uitgevoerd. Voor alle andere kappingen in bossen moet een machtiging worden gevraagd aan het Bosbeheer. Het Bosbeheer gaat hierbij uit van de veronderstelling dat de grondoppervlakte de bestemming als bos of een bij het bos horende vrije oppervlakte zal behouden en stelt dus doorgaans voorwaarden op die

de grond moeten toelaten het statuut van bos te behouden. Doorgaans wordt dus een heraanplanting als voorwaarde gesteld.

Binnen een termijn van zes maanden na het uitvoeren van de voormelde kappingen dient de bosbeheerder een voorstel van herstelmaatregelen, gaande van de herbebossing van de gekapte of beschadigde percelen tot een gelijkwaardige oppervlakte, met inbegrip van spontane herbebossing, ter goedkeuring aan het Bosbeheer voor te leggen. Wanneer de bosbeheerder geen herstelmaatregelen voorlegt binnen die termijn of wanneer hij in gebreke blijft om de goedgekeurde herstelmaatregelen uit te voeren binnen een termijn van één jaar na de goedkeuring van het al dan niet gewijzigde voorstel of wanneer binnen deze termijn de spontane herbebossing geen of onvoldoende resultaten opgeleverd heeft, kan het Bosbeheer de werken op kosten van de bosbeheerders laten uitvoeren. De kosten worden verhaald door toezending via een aangetekende zending van de kostenstaat aan de bosbeheerder.

Een centraal document in het beheer van bossen vormt het beheersplan. Het laat de bosbeheerder toe om op planmatige wijze het beheer van zijn bos te regelen. Voor alle openbare bossen en voor privé-bossen van meer dan 5 ha dient een beheersplan te worden opgesteld. Hierin zijn ook de geplande kappingen en heraanplantingen (of andere technieken zoals spontane verbossing) opgenomen. Indien deze kappingen zijn opgenomen in het beheersplan dat volgens de geldende bepalingen is opgesteld en goedgekeurd, dient geen toelating meer aangevraagd te worden om ze uit te voeren. Het Bosbeheer dient geregeld ter plaatse de bestanden te controleren en de stand van de veilingen na te gaan.

In de bossen van minder dan 5 ha waarvoor geen beheersplan werd goedgekeurd, dient elke kapping aangevraagd, tenzij dringende sanitaire redenen of veiligheidsredenen een snelle veiling of exploitatie rechtvaardigen (zie art. 9, art. 55, § 2, 3° en art. 103). Dergelijke kappingen moeten steeds gevolgd worden door herstelmaatregelen, waaronder herbebossing kan verstaan worden.

- c) De procedure voor het verkrijgen van een vergunning voor de wijziging van vegetatie en/of kleine landschapselementen

Dit is vastgesteld in het BVR van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Belgisch Staatsblad van 10 september 1998).

Natuurlijke personen en rechtspersonen andere dan rechtspersonen met publiekrechtelijk statuut moeten de vergunning aanvragen bij het college van Burgemeester en Schepenen van de gemeente waar de activiteiten worden uitgevoerd. De rechtspersonen met publiekrechtelijk statuut vragen de natuurvergunning aan bij de provincieraad. De vergunningsprocedure en ook de beroepsprocedure zijn analoog met die voorgeschreven voor de milieuvergunningen in Vlarem.

De natuurvergunningsprocedure is uitgebreid toegelicht en terug te vinden in de omzendbrief van 10 november 1998 (BS 17.02.1999) en is op provinciale infodagen in het najaar van 1998 uiteengezet ten behoeve van de provincie- en gemeentebesturen en de provinciale en gemeentelijke milieuambtenaren.

Ik merk ook op dat voor het van kracht worden van voornoemd besluit reeds een gelijkwaardig vegetatiebesluit bestond sinds 1991.

2. Deze vraag maakt deel uit van de discussie die momenteel gevoerd wordt in het kader van het kerntakendebat.

**Vraag nr. 6
van 4 oktober 2002
van de heer JULIEN DEMEULENAERE**

Kwetsbare gebieden – Peilputten

Met betrekking tot de meetpunten die in de kwetsbare gebieden zullen worden ingezet om het vereiste cijfermateriaal in kaart te brengen, rijzen de laatste maanden nogal wat vragen en bekommernissen.

Daarbij gaat het onder andere om onzekerheid over de objectiviteit van de meetgegevens. Indien door een te ondiepe peilput puur oppervlaktewater gemeten zou worden, zal men tot de verkeerde resultaten komen, aangezien oppervlaktewater heel wisselende resultaten geeft naargelang de weersomstandigheden. Eenzelfde bekommernis heeft betrekking op het vernieuwen van de peilputten of

het ontwateren ervan : stilstaand water vervuult zichzelf nu eenmaal en zal de resultaten vertekenen.

Andere bekommernissen hebben betrekking op de beveiliging van de putten en bepaalde afstandsregels ten opzichte van beken en grachten.

1. Worden de peilputten op een aanzienlijke diepte geboord (bv. 15 m) om een objectief resultaat te verkrijgen ?
2. Om de hoeveel tijd worden de peilputten vernieuwd en/of ontwaterd ?
3. Welke beveiligingen worden, er aan de peilputten aangebracht teneinde te vermijden dat er beïnvloeding van de meetresultaten zou plaatsvinden ?
4. Wordt er een ruime afstand in acht genomen ten opzichte van beken en grachten die tot voor kort als lozingsaders voor riolen dienden ?

Antwoord

Grondwater wordt volgens artikel 2 van de nitraatrichtlijn (911676/EEG) gedefinieerd als : "al het water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met bodem of ondergrond staat". De peilputten worden steeds geplaatst met een filter in de verzadigde zone zodat enkel grondwater in de peilput kan stromen. Afstromend hemelwater of water afkomstig van het buiten de oevers treden van bepaalde waterlopen kunnen de peilput niet beïnvloeden aangezien deze waterdicht is afgesloten.

1. De diepte van de putten verschilt normaal van plaats tot plaats en is afhankelijk van de lokale geologie (o.a. diepte van de oxidatiezone). Het gaat normaal wel om relatief ondiepe putten (enkele meters tot maximaal 30 meter).
2. Een peilput is opgebouwd uit een filterelement en een stijgbuis (meestal PVC). Het filterelement is een geperforeerde (PVC-)buis waarlangs grondwater in de peilput kan stromen. Dit laat toe om grondwaterstanden op te meten en grondwaterstalen te nemen van grondwater dat zich bevindt op het niveau van het filterelement. Na het plaatsen van deze peilput en vooraleer een staalname wordt uitgevoerd, wordt de peilput steeds schoongepompt. Dit betekent dat het aanwezige water eruit wordt gepompt zodat "vers" grondwater in de peilput kan stromen.

Door het monitoren van de geleidbaarheid en de zuurtegraad van het toestromende water kan afgeleid worden of dit water representatief is voor het grondwater in de watervoerende laag op het niveau van de filter. Pas wanneer de geleidbaarheid en de zuurtegraad constant blijven, wordt het waterstaal als representatief beschouwd.

Peilputten kunnen dus gedurende een lange termijn (tientallen jaren) gebruikt worden op voorwaarde dat ze bestaan uit inert materiaal (geen reactie met het grondwater) en voor gebruik schoongepompt en niet beschadigd worden. De intactheid van een peilput kan ook steeds gecontroleerd worden met behulp van specifieke meetapparatuur.

3. De waarnemingsputten worden gelijkgronds afgewerkt en afgesloten met een deksel met slot dat zorgt voor de nodige bescherming. De stijgbuis zelf wordt afgesloten met een dop.

Gezien het waterafsluitend karakter van zowel het deksel als de dop kan er geen beïnvloeding optreden door insijpelend oppervlaktewater.

4. Eén van de criteria waaraan de potentiële meetpuntlocaties moeten voldoen, is : "gelegen op een afstand van minimum 5 maal de breedte van een waterloop". Bij de beoordeling van de geschiktheid van een meetpunt wordt er dus rekening gehouden met de aanwezigheid van beken en grachten.

Vraag nr. 7 van 4 oktober 2002 van de heer JACKY MAES

Vleterbeek Poperinge – Onderhoud

Op 1 september 2002 werd in Poperinge het 'Burggraaf Frimoutpark' officieel geopend. Vele duizenden bezochten sindsdien het park, maar helaas konden zij ook vaststellen dat de Vleterbeek/Poperingevaart, die net naast het park loopt, er maar belabberd bijligt. Daarnaast zijn er ook nog de bestaande problemen met de rioleringen. Momenteel lozen de aanpalende woningen in de Veurnestraat nog steeds hun huishoudelijk afvalwater in de Vleterbeek/Poperingevaart,

1. Zijn de nodige kredieten uitgetrokken voor het opruimen van de historische verontreiniging van het slib en voor het structureel onderhoud van de oevers ?

2. Zo ja, wanneer worden deze werken uitgevoerd ?
3. Wanneer worden de nodige middelen uitgetrokken om nieuwe rioleringen aan te leggen, zodat het huishoudelijk afvalwater niet langer terechtkomt in de Vleterbeek/Poperingevaart ?

Antwoord

1. Een deel van de oevers van de Poperingevaart langs het park van Poperinge is inderdaad in slechte staat. De afdeling Water van mijn administratie overlegt sinds maart 2000 met de stad Poperinge over een herinrichting van de oevers in dit vak van de Poperingevaart.

Volgende afspraken werden toen gemaakt.

- a) De rechteroever van de waterloop, die grenst aan het stadspark, zou hersteld worden gelijktijdig met de aanleg van het park door de stad. Enkel natuurvriendelijke materialen mochten aangewend worden. De rechteroever van de Poperingevaart werd hersteld in 2001. Er werd een teenversterking in hout geplaatst en de oevers werden bedekt met kokosmatten. De bestaande taludhelling werd grotendeels behouden omdat Poperinge niet wenste dat er gronden van het stadspark zouden worden ingenomen.

De oeverwerken waren tijdig klaar, maar de oever geraakte nadien op enkele plaatsen opnieuw beschadigd. Deze beschadigingen hadden verschillende oorzaken :

- de normale ontwikkeling van de begroeiing op het talud werd afgeremd door de uitgevoerde onkruidbestrijding door de aannemer van het stadspark ;
- de kokosmat werd kaalgevreten door de talrijk aanwezige eenden en ganzen ;
- om het stadspark te ontwateren, werden door de aannemer van het stadspark kleine dwarse sleuven getrokken die het afstromend water op bepaalde plaatsen concentreerden en zo afschuivingen van het talud veroorzaakten ;
- de aannemer van het stadspark stortte puin afkomstig van de inrichting van het park op de aangelegde taluds.

Er werd beslist om de herstellingen niet uit te voeren vóór de opening van het stadspark omdat de herstellingswerken mogelijk de inrichting van het park zouden kunnen in het gedrang brengen, maar te wachten tot de linkeroever zou aangepakt worden.

- b) De linkeroever van de waterloop, palend aan de achtertuinen van de Veurnestraat, zou heringericht worden samen met de rioleeringswerken die de stad Poperinge langs deze oever plant.

Het heeft immers geen zin om werken uit te voeren aan de oever die achteraf opnieuw zou beschadigd worden door het plaatsnemen van een rioolleiding.

- c) De vraag van Poperinge om het slib en het puin (baksteen- en betonpuin afkomstig van afbraak) te vervangen door een laag grof steenslag zou nader onderzocht worden waarbij kwaliteit van het slib en de kostprijs dienden bekeken te worden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het aanwezige slib en puin hydraulisch geen hinder vormt voor de waterafvoer en de ruiming dus uitsluitend een landschappelijk/ecologisch nut zou hebben.

De financiële weerslag van de ruiming van slib en puin en het bestorten van de bedding met steenslag dient nog steeds onderzocht te worden. Op 3 juli 2001 werd een mengmonster van het slib genomen en geanalyseerd. Het slib bleek ernstig vervuild te zijn met arseen, cadmium en lood. Deze laatste parameter overschreed tot 30 maal de norm. Er was geen organische vervuiling. Om de vervuiling beter te lokaliseren en de bron te bepalen, werden de zware metalen op drie nabijgelegen plaatsen geanalyseerd op 18 april 2002. Wonder boven wonder werd geen enkele vervuiling aangetroffen. Ofwel betrof het een zeer lokale vervuiling, ofwel werd de vervuiling op een of andere manier opgeruimd.

Er zal een raming opgemaakt worden voor het verwijderen van slib en puin en het storten van steenslag in de bedding, waarna over het al dan niet uitvoeren kan beslist worden.

2. In het kader van de onderhoudswerken 2001 werd de rechteroever vorig jaar hersteld. Daarboven deed de beschadiging zich slechts over een klein deel van de herstelde oever voor en is

de oever grotendeels aan het zicht van de park-bezoekers onttrokken.

De afdeling Water plant nog steeds de linkeroever herin te richten, maar niet voordat de stad Poperinge tegelijkertijd de rioleringswerken kan uitvoeren. Uit contacten met de stad Poperinge is gebleken dat een studie voor de aanleg van een riolering lopende is. Er werd voor dit project geen subsidie bij het Vlaams Gewest aangevraagd.

Door de aanleg van deze riolering zal de problematiek van de rechtstreekse lozingen op de Poperingevaart op korte termijn worden opgelost (2003). Jammer genoeg hield de stad Poperinge zich niet volledig aan de afspraken m.b.t. de inrichting van het park en bevinden er zich in de vijf meterzone langs de waterloop allerhande obstructies (paden, verlichting, beplanting, enz.), wat de werken ten zeerste zal bemoeilijken.

- De Veurnestraat is uitgerust met een riolering, maar een deel van de woningen loost rechtstreeks in de Poperingevaart. Deze problematiek is reeds bekend van in de jaren '80. Bij de aanleg van de collector Poperingevaart op de rechteroever van de Poperingevaart werden toen de talrijke private rioolafvoeren van de woningen op de linkeroever vastgesteld. De stad werd hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld en gevraagd om de woningen ofwel terug te koppelen naar de Veurnestraat (voorkant woningen), waar een riolering bestaat, ofwel een secundaire riolering aan te leggen op de linkeroever. Er werd zelfs een wachtschouw gepland op het punt Vleterbeek Gipshoekbeek – Poperingevaart. Dit is echter tot op heden nog niet gebeurd.

Zoals hierboven gesteld blijkt dat een studie voor de aanleg van een secundaire riolering lopende is. De aanleg van deze secundaire riolering zal de problematiek van de rechtstreekse lozingen op de Poperingevaart op korte termijn oplossen. De kwaliteit van de Poperingevaart wordt echter ook bepaald door de vuilvracht die reeds van over de grens met Frankrijk wordt aangevoerd. Uit de metingen van de Vlaamse Miliemaatschappij (VMM) blijkt dat de Poperingevaart reeds matig verontreinigd is aan de grens met Frankrijk (gebaseerd op de parameters ter bepaling van de fysico-chemische kwaliteit). Ter hoogte van de RWZI Poperinge is er nog geen verbetering, maar ook geen verslechtering, van de kwaliteit vastgesteld (*RWZI : ri-*

oolwaterzuiveringsinstallatie – red.). Ook de biologische kwaliteit van de Poperingevaart is ter hoogte van het meetpunt aan de grens met Frankrijk slecht.

**Vraag nr. 8
van 4 oktober 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Afgedankte voertuigen – Verwerking

De Europese Commissie is niet erg opgezet met de manier waarop de lidstaten hebben gereageerd op de richtlijn van mei 2000 inzake afgedankte voertuigen. Ze moesten immers tegen 21 april jongstleden in hun wetgeving de tekst opnemen van deze richtlijn, die betrekking heeft op het recycleren van de voertuigen die hun normale levensduur hebben bereikt en bijgevolg als wrak worden geklasseerd.

Volgens de Europese Commissie zouden er 8 à 9 miljoen autowrakken rondslingeren ergens in de natuur.

- Hoever staat men met de erkenning van recyclagecentra in het Vlaamse gewest ?
- Door welke specifieke dienst wordt de controle uitgeoefend op deze centra ?

Wordt er daarbij op toegezien dat wrakken, alvorens door een wals tot schroot te worden herleid, ontdaan worden, van de onderdelen die polluerend zouden kunnen zijn of worden ?

- Heeft men enig idee van het aantal autowrakken in het Vlaamse gewest ?
- In welk stadium bevindt zich het ontwerp van decreet dat beantwoordt aan de verwachtingen van de Europese Commissie ?

Is deze tekst tijdig klaar om te ontkomen aan een berisping ?

Antwoord

- De erkenningsregeling van de centra voor afgedankte voertuigen is in het Vlaams Gewest van kracht sinds 29 juni 2000. Deze regelgeving is niet alleen een uitvoering van de Europese richtlijn terzake, maar ook een uitvoering van de milieubeleidsvereenkomst afgedankte voertuigen die het Vlaams Gewest sloot met de au-

tomobielsector op 30 maart 1999 en die op 1 juli 1999 in werking trad.

De erkenningsregeling werd opgenomen in onderafdeling 5.5.4 van het Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en -beheer (Vlarea).

Momenteel zijn er in Vlaanderen acht erkende centra operationeel en hebben vier bedrijven een aanvraag ingediend om erkend te worden.

2. Eén van de vereisten om erkend centrum te worden, is beschikken over een technisch rapport, gebaseerd op een doorlichting door een onafhankelijke keuringsinstelling geaccrediteerd op basis van EN 45004, dat de conformiteit van het centrum met de code van goede praktijk, zoals opgenomen in subbijlage 5.5.4.1.B van het Vlarea, attesteert. Bovendien dient elk erkend centrum jaarlijks deze keuring opnieuw te laten uitvoeren en de resultaten ervan mee te delen aan de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM). Hierdoor wordt elk erkend centrum jaarlijks gekeurd op de conformiteit met de code van goede praktijk.

Deze code van goede praktijk bepaalt onder andere welke onderdelen moeten gedemonteerd worden en welke systeemvloeistoffen moeten afgetapt worden vóór de verdere verwerking. Daarenboven voert de OVAM geregeld controles uit bij verwerkers van afgedankte voertuigen teneinde na te gaan of de bepalingen van de regelgeving op afgedankte voertuigen nageleefd worden.

3. Door het Belgische registratiesysteem van chassisnummers en plaatnummers waarbij deze beide niet gekoppeld zijn aan elkaar, is het niet mogelijk een exact cijfer te geven voor het aantal autowrakken in België of Vlaanderen. Febel-auto VZW, het beheersorganisme voor afgedankte voertuigen dat in werking is getreden in uitvoering van de milieubeleidsvereenkomst afgedankte voertuigen, schat het potentieel aan afgedankte voertuigen die bij de erkende centra moeten terechtkomen op 140.000 wrakken per jaar (in de wetenschap dat jaarlijks 400.000 nieuwe auto's worden ingeschreven en er bij gelijk autogebruik evenveel afgedankt worden). Dit betekent dat het verschil geëxporteerd wordt als tweedehandsvoertuig.

In Nederland daarentegen zijn plaatnummers gekoppeld aan een voertuig waardoor het wel mogelijk is dit cijfer te bepalen. In Nederland

kwamen er in 2001 ongeveer 450.000 afgedankte voertuigen vrij waarvan 300.000 potentieel bij verwerkingscentra kunnen terechtkomen en 150.000 geëxporteerd worden als tweedehandsvoertuig. De OVAM schat naar analogie met de Nederlandse situatie dat het potentieel aan afgedankte voertuigen die bij de erkende centra moeten terechtkomen in België veeleer in de grootteorde van 200.000 à 250.000 wrakken liggen.

4. De Europese richtlijn inzake voertuigwrakken werd – op enkele details na die zullen omgezet worden bij de volgende Vlarea-wijziging – omgezet in de bepalingen van onderafdeling 5.5.4. van het Vlarea. Deze bepalingen zijn van kracht sinds 29 juni 2000 waardoor ruim op tijd voldaan is aan het omzetten van de richtlijn in de Vlaamse wetgeving vóór 21 april 2002. Deze onderafdeling in Vlarea is niet alleen een uitvoering van de Europese richtlijn terzake, maar is ook de uitvoering van de milieubeleidsvereenkomst afgedankte voertuigen die het Vlaams Gewest sloot met de automobielsector op 30 maart 1999 en die op 1 juli 1999 in werking trad.

Belangrijker dan de kleine details die met vertraging zullen worden, opgenomen in de wetgeving is het feit dat de implementatie zelf reeds enkele jaren is opgestart en stilletjes aan uitgroeit tot een uitgerijpt operationeel systeem. Op dat vlak hoort Vlaanderen bij de voorlopers in Europa.

**Vraag nr. 10
van 11 oktober 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Afvalwaterzuivering – Kostprijs en subsidiëring

Volgens de Europese richtlijn stedelijk afvalwater moet tegen 2009 het oppervlaktewater in Vlaanderen dat thans niet beantwoordt aan de kwaliteitsnormen vastgelegd door de Europese Commissie gezuiverd zijn. Het gaat om het huishoudelijk afvalwater. Momenteel voldoet slechts 52 % aan deze vereiste.

Door extra grootschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) moet dit percentage evolueren naar 75 %.

Voor het overige moeten de gemeenten investeren in rioleringen en kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI's). Eigenaars van woningen die

niet zijn aangesloten op de rioleringen moeten zelf hun afvalwater zuiveren.

1. Voor de gemeenten zullen subsidies worden toegekend.

Zal dit ook het geval zijn voor particulieren niet aangesloten op de riolering ?

Aangezien Aquafin het afvalwater en de regen door afzonderlijke buizen wil leiden, zullen deze particulieren zelf moeten instaan voor de zuivering in eigen installaties ?

Voor welk percentage van de kosten zullen zij eventueel op subsidies kunnen rekenen ?

2. Heeft men reeds een idee van de globale uitgave die de Vlaamse gemeenten die deze KWZI's moeten aanleggen, zullen moeten doen om tegen 2009 te voldoen aan de door de Europese Commissie gestelde eisen inzake het stedelijk afvalwater ?

Bezit men enige aanwijzing over de uitgaven die een particulier te zijnen laste zal moeten nemen voor de realisatie van een installatie voor de zuivering van het door hem geproduceerde afvalwater ?

Antwoord

1. In tegenstelling tot de datum vermeld in de aanhef van de vraag dienen conform de EU richtlijn stedelijk afvalwater tegen eind 2005 alle lozingen van stedelijk afvalwater geloosd via een rioleringsstelsel gesaneerd te zijn (*EU: Europese Unie – red.*). Lozingen die niet in een rioleringsstelsel aangesloten op een RWZI terechtkomen dienen op een afdoende wijze behandeld te worden.

Deze richtlijn werd voor Vlaanderen geïmplementeerd in titel 11 van het Vlarem, waarin sinds 1995 de verschillende zuiveringszones en de bijhorende lozingsvoorwaarden zijn ingeschreven.

Het is inderdaad zo dat in gebieden waar noch het gewest, noch de gemeente in investeringen voorzien, de burger zelf dient in te staan voor de zuivering van het huishoudelijk afvalwater.

Het scheiden van het afvalwater en hemelwater heeft niets te maken met de werkwijze van Aquafin of het verplicht zijn om eventueel zelf

te zuiveren. Het scheiden van het afvalwater en hemelwater is vooral ingegeven vanuit milieuoogpunt. In dit kader dient opgemerkt dat wie zelf zijn afvalwater moet behandelen, ook tot een scheiding van de stromen zal moeten overgaan aangezien de individuele zuiveringsinstallaties niet functioneren indien het hemelwater hierop is aangesloten.

Sinds 1999 worden deze particulieren financieel ondersteund door het gewest via de kanalen van het toen geldende Milieuconvenant tussen gemeenten en het Vlaams Gewest. Ook in de momenteel geldende samenwerkingsovereenkomst is deze financiële ondersteuning overgenomen.

Uiteraard geldt de financiële ondersteuning door het gewest enkel voor gemeenten die de samenwerkingsovereenkomst ondertekend hebben en hierdoor zich engageerden om ook een gemeentelijk subsidiereglement uit te vaardigen. De tegemoetkoming aan de particulier is bijgevolg verschillend van gemeente tot gemeente. Het aandeel van de gewestelijke subsidie belooft minimaal een gelijk bedrag als de gemeente maar bedraagt maximaal 1.000,00 euro per installatie. Naast de particulier ondersteunt het gewest ook het lokale bestuur als compensatie voor de administratieve verwerking van de dossiers.

2. In het verleden was het niet echt duidelijk tot waar de collectieve infrastructuur zou reiken. Vooral op lokaal niveau bleek een inschatting van de aanwezigheid of de aanleg van infrastructuur zeer moeilijk. Om deze reden is het totnogtoe niet mogelijk geweest een correct beeld te krijgen van de uitgaven van de Vlaamse gemeenten voor het geheel van de waterzuivering, laat staan wat de aanleg van KWZI's betreft.

In het kader van de lopende opdrachten "zoning" en "Masterplanning" moet het mogelijk zijn te bepalen tot hoe ver de collectieve infrastructuur reikt. Daarbij dient in overleg met de gemeente verder uitgemaakt te worden waar een KWZI aangewezen is. Op basis van de capaciteit van deze KWZI's zal de bouw ervan tot de gewestelijke of de gemeentelijke taken behoren. Eens deze randvoorwaarden bekend zijn, zal een inschatting kunnen gemaakt worden van de kosten voor KWZI's.

Momenteel zijn dus nog geen cijfers ter beschikking in verband met de globale uitgave voor de

Vlaamse gemeenten voor de aanleg van KW-ZI's.

De kostprijs voor de zuivering van afvalwater op particulier niveau is sterk afhankelijk van de aard van de installatie en de vereiste preformantie. Algemeen gesproken kan gesteld worden dat de kostprijs varieert tussen 3.700 en 5.000 euro voor de aanleg van de installatie. De exploitatiekosten liggen op jaarbasis tussen 100 en 250 euro afhankelijk van het systeem.

Vraag nr. 11
van 11 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Kasteelpark Ter Meeren (Zaventem) – Vrijwaring

De vereniging Sterrebeek 2000 vestigt er de aandacht op dat het domein van en rond het beschermde kasteelpark Ter Meeren in die deelgemeente van Zaventem het voorwerp is van verdere verkoop en versnippering.

De vereniging bracht dit in juli 2000 een eerste maal onder de aandacht van de minister. De eigenaar die toen het domein kocht, gooit het nu blijkbaar weer op de markt, waardoor het versnipperd dreigt te geraken.

Het domein is terug te vinden op de overzichtskaart van het Breughelproject, uitgegeven door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Sterrebeek 2000 spreekt van een unieke kans om in te gaan op de vraag naar openbare groene ruimte in deze gemeente die danig onder druk van de verstedelijking staat. De vereniging pleit ervoor zich niet te beperken tot het huidige beschermde parkgebied, maar ernaar te streven een zo groot mogelijk natuurgebied te vrijwaren. Er wordt gewezen op de mogelijkheid voor het tot stand brengen van een stadsrandbos, zoals aangegeven in het Vlaams Milieubeleidsplan 2003-2007.

1. Is de minister op de hoogte van deze aangelegenheid ?
2. Wordt er in het kader van het Breughelproject een initiatief in het vooruitzicht gesteld teneinde het domein te verwerven ?

N. B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan minister Van Grembergen (vraag nr. 12).

Gecoördineerd antwoord

1. Ik ben inderdaad op de hoogte van dit dossier. Recentelijk bracht ik nog een plaatsbezoek aan de burgemeester tijdens hetwelk dit dossier besproken werd.
2. De afdeling Bos en Groen heeft de opdracht gekregen om uit te zoeken wat de verwervingsmogelijkheden zijn. De gegevens van het schattingsverslag dat is aangevraagd bij het Comité tot Aankoop zal richtinggevend zijn voor de verdere stappen die in dit dossier zullen genomen worden.

Een afweging zal dan dienen gemaakt te worden in relatie tot hangende aankoopdossiers. Indien de eigenaar niet wenst te verkopen of het Vlaams Gewest niet wenst aan te kopen, kan ook de mogelijkheid onderzocht worden om een overeenkomst te bereiken voor de openstelling van dit parkgebied.

Vraag nr. 12
van 11 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Milieuzorg op school – Stand van zaken

Scholen zijn "hinderlijke inrichtingen". In de brochure van de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid (Aminabel) over de milieuregelgeving voor scholen geeft men aan hoe de schoolverantwoordelijken aan de hand van de indelingsrubrieken van Vlarem kunnen uitmaken of ze vergunningplichtig (klasse 1 of 2) of enkel meldingsplichtig (klasse 3) zijn (Vlarempel, ik snap het", blz. 13). Dit brengt heel wat administratieve taken met zich mee.

- Eerst en vooral moet een milieuvergunningsaanvraag opgemaakt worden met vermelding van de juiste indelingsrubrieken uit Vlarem 1, een uittreksel uit een kadastraal plan, een situeringsplan en uitvoeringsplannen – in het geval van verschillende vestigingsplaatsen moeten ook verschillende milieuvergunningsaanvragen ingediend worden ; voor klasse 1 en 2 moet een dossiertaks betaald worden.

Vooraf voor technische en beroepsscholen met dikwijls activiteiten die onder een hele reeks van Vlarem-rubrieken thuishoren, is de milieuvergunningsregelgeving geen sinecure.

- De school dient een onderscheid te maken tussen stromen huishoudelijk en bedrijfsafvalwater en rekening te houden met lozingsnormen, de waterheffing als klein- en meestal als grootverbruiker, het type zuiveringszone (A, B of C) waarop men is aangesloten, de noodzaak van een septische put of eigen waterzuiveringen, de voorwaarden eventueel van een eigen (grond)waterwinning en bijbehorende analyseverplichting.
- Naargelang het vermogen heeft de school meer of minder verantwoordelijkheid voor transformatoren, koelinstallaties, airconditioningstoelstellen en luchtcompressoren en de opslagplaatsten voor stookolie en stookinstallaties (klasse 1, 2 of 3).
- Speciale aandacht dient uiteraard te gaan naar schoollaboratoria (klasse 2 of 3), maar ook naar "zalen voor manifestaties" (grote turn- of sportzalen, ook klasse 3), om nog te zwijgen over scholen met een zwembad, ...
- Scholen dienen in te staan voor de selectieve inzameling van afvalstoffen – deze worden bijna alle beschouwd als bedrijfsafvalstoffen en de scholen dienen dan ook een afvalstoffenregister bij te houden en de verschillende afvalstromen te verantwoorden (afspraken met de gemeenten, met erkende ophalers van specifieke afvalstromen).
- Scholen zijn verantwoordelijk voor bodemattesten, eventuele oriënterende of beschrijvende bodemonderzoeken en de permanente screening van risicogronden binnen het schooldomein.
- De school of scholengroep van klasse 1 is altijd verplicht een milieuoördinator aan te stellen ; de school van klasse 2 kan dit in de vergunning als bijkomende voorwaarde opgelegd krijgen.

Een hele reeks van administratieve verplichtingen dus, die alle scholen dienen op te nemen.

Daarnaast worden scholen sinds enige jaren warm opgeroepen om van de nood een deugd te maken en de hele milieuzorg op school ook om te bouwen tot een volwaardig milieu-educatief project waarbij de hele schoolgemeenschap betrokken wordt (projecten Groene School in het secundair onderwijs en MOS = Milieuzorg op de Basisschool). Milieu-educatie behoort ook tot de vakoverschrijdende eindtermen die elke school dient na te streven. Verwacht wordt dus dat scholen ook een actieve

rol spelen, in plaats van enkel lijdzaam de milieureglementering te ondergaan. Uit vorige parlementaire vragen blijkt dat eind 2001 44 % van alle secundaire scholen al meedeed met het Groene Schoolproject. Voor het inmiddels geïntegreerd Groene School/Mos-project is in ondersteuning voorzien op provinciaal niveau (3 begeleiders per provincie en 4 centrale coördinatoren). Eén begeleider per provincie wordt betaald door de provincie, de andere begeleiders worden betaald door het gewest (m.n. de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal)). Voor de rest staan de scholen er alleen voor.

De vraag is of dit nog verantwoord is, gezien het omvangrijke pakket aan passieve en actieve (ook pedagogische) milieutaken dat van milieuverantwoordelijken op het niveau van een school of scholengroep verwacht wordt. Is het niet aangewezen dat een basispakket aan uren gefinancierd wordt op schoolniveau om een volwaardige opvolging van alle milieutaken door scholen mogelijk te maken ? Uit de bevraging bekendgemaakt op de Vlarempel-studiedag van april laatstleden blijkt dat een meerderheid van de scholen vooral vraagt naar bijkomende uren of personeel voor milieutaken, en naar een tegemoetkoming in investeringen en in bijkomende middelen om de kosten van afvalinzameling te kunnen dragen.

Meer uren op school voor milieu : het lijkt niet meer dan billijk. Hierover kan overleg worden gepleegd tussen de ministers bevoegd voor Onderwijs en Leefmilieu. Maar in feite zou dit sowieso een begrotingsprioriteit moeten zijn : het gaat immers om de leefkwaliteit van onze kinderen op school en over een opvoeding tot kwalitatief en gezond leven. Een punt dat evenveel aandacht verdient als bijvoorbeeld informatie- en communicatietechnologie (ICT), computers op school, ...

Vandaar volgende vragen aan de minister, met de bedoeling een overzicht te krijgen van de stand van zaken m.b.t. scholen en milieu, om zo objectief te kunnen inschatten of scholen op dit moment aan hun milieuplichten kunnen voldoen.

1. Beschikken alle scholen in Vlaanderen inmiddels over een milieuvergunning ?

Hoeveel scholen hebben er nog geen ?

Hoeveel scholen hebben er misschien nog geen aangevraagd ?

Hoeveel vergunningen zijn er – opgesplitst in hogescholen, secundaire (algemeen secundair

onderwijs (ASO), technisch en beroepssecundair onderwijs (TSBO) en buitengewoon secundair onderwijs (BUSO) en basisscholen van eerste tweede en derde klasse hinderlijke inrichting

Wat zijn de gevolgen als een school niet in orde is met zijn milieuvergunning ?

2. Hoe staat het inmiddels met het afvalbeheer in scholen ?

Op hoeveel scholen (opgesplitst in hogescholen, secundaire (ASO, TBSO en BUSO) en basisscholen) wordt er aan selectieve inzameling van afval gedaan ?

Hoeveel kg wordt er gemiddeld per leerling per jaar opgehaald in de verschillende types scholen wat de totale hoeveelheid afval betreft ; wat het restafval betreft ?

Is er vooruitgang op de secundaire scholen sinds de publicatie aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB) van een eindwerk over het afvalbeleid in de middelbare scholen ? En hoever staat het op de andere scholen ?

Hoeveel scholen beschikken over een afvalstoffenregister ?

Hoeveel scholen voldoen ten minste aan de verplichting om de ontvangsbewijzen op een geordende wijze te bundelen ?

Hoeveel scholen voldoen aan de jaarlijkse meldingsplicht voor bedrijfsafvalstoffen ?

Hoeveel scholen hebben een bijdrage geleverd in het kader van het pcb-verwijderingsplan van de Vlaamse regering (PCB : polychloor bifenyl) ? Hoeveel scholen zijn in orde met de asbestreglementering ?

3. Hoeveel scholen maken werk van een stelselmatige screening van risicogronden binnen hun schooldomein volgens de criteria aangegeven in de Vlarempel-brochure, blz. 56-57 ? Hoeveel scholen zijn hiermee in orde ?

Hoeveel scholen hebben te maken met bodemvervuiling, bodemonderzoeken of bodemsaneringsprojecten ?

4. Hoeveel scholen dienen te beschikken over een milieucoördinator ?

Hoeveel coördinatoren zijn er effectief aangesteld op grond van deze verplichting of op vrijwillige basis ?

Dienen deze mensen op de scholen deze nieuwe verantwoordelijkheid doorgaans te combineren met andere taken ?

Ten slotte een paar meer principiële vragen inzake meer ondersteuning voor milieutaken voor scholen.

5. Heeft de minister al overleg gepleegd met haar collega bevoegd voor Onderwijs over de nood aan meer ondersteuning (vertaald in een urenpakket op de scholen zelf) voor de uitvoering van praktische en pedagogische milieutaken op school ? En m.b.t. meer middelen voor milieuinvesteringen op school ? Moet daar op termijn geen werk van gemaakt worden ?

6. Wordt er ook gedacht aan samenwerking met de federale minister van Tewerkstelling en Arbeid wat de arbeidsveiligheid op school betreft ?

Wordt er gedacht aan samenwerking tussen Milieu-, Gezondheids- en Arbeidsinspectie, coördinatie van milieu- en preventieadvisering of samenwerking inzake vorming (bv. met Prebes, de Vlaamse Vereniging voor Preventie en Bescherming) ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan minister Vanderpoorten (vraag nr. 10).

Antwoord

1. De gevraagde statistische gegevens zijn niet beschikbaar.

Het is zo dat enkel de volgens de Vlarem-indelingslijst ingedeelde inrichtingen over een milieuvergunning (deze die in 1ste of 2de klasse zijn ingedeeld) moeten beschikken, respectievelijk een melding (deze die in de 3de klasse zijn ingedeeld) moeten hebben gedaan. Scholen zijn op zichzelf niet ingedeeld als vergunningplichtige inrichting. Wel zijn in scholen een aantal vergunningplichtige activiteiten aanwezig, zoals : stookinstallaties, opslag stookolie, labo's, metaal-, textiel- en houtbewerkingsmachines, transformatoren, zwembaden, ...

De meeste scholen zijn klasse 2-inrichtingen. De controle hierop ligt normaal bij de ge-

meentebesturen en is niet prioritair voor de afdeling Milieu-inspectie (AMI). Scholen ingedeeld in de tweede klasse worden daarom slechts uitzonderlijk gecontroleerd door AMI, bijvoorbeeld in geval van weigering van de vergunning voor PCB-houdende transformatoren of voor de opslag van stookolie. De zeldzame scholen die in de eerste klasse zijn ingedeeld – vooral technische scholen, universiteiten en hogescholen – worden gecontroleerd zoals andere klasse 1-inrichtingen ; bijvoorbeeld in geval van weigering van de vergunning voor sommige vergunningplichtige activiteiten zoals stookolieopslag en PCB-houdende transfo's, of in het geval dat bepaalde bijzondere voorwaarden worden opgelegd. Deze scholen kunnen ook aan bod komen naar aanleiding van sommige acties van de AMI (PCB-verwijderingsplan, zwembaden, ...).

Indien bij deze controles overtredingen worden vastgesteld, wordt proces-verbaal (PV) opgesteld, worden aanmaningen gegeven en wordt het dossier opgevolgd tot de sanering van de inbreuk.

Uit het voorgaande volgt dat de controles van basis- en secundaire scholen weinig talrijk zijn in verhouding tot het totaal aantal controles van de AMI. Voor de periode 2001-2002 bedraagt het aantal inspecties een twintigtal ; een drietal PV's werden opgesteld.

- 2.1. Gedurende het schooljaar 2001-2002 werd een schriftelijke enquête bij de 2.565 Vlaamse basisscholen waarin ze bevraagd werden over hun afvalbeheer. 887 scholen (35 %) hebben hun enquêteformulier ingevuld teruggestuurd. Uit de verzamelde gegevens blijkt dat bijna 80 % van de basisscholen het groente- en fruitafval apart inzamelt. In 495 van de 887 scholen (56 %) wordt tuinafval selectief ingezameld en aangeboden. PMD-afval wordt gescheiden in 721 scholen (81 %). Verder wordt papierafval in 759 scholen (85 %) afzonderlijk als afvalfractie aangeboden. Tot slot is glasafval voor 496 op een totaal van 887 basisscholen (56 %) een afzonderlijk ingezamelde afvalfractie (*PMD : plastic, metaal en drankkartons – red.*).

De gegevens in verband met de selectieve inzameling in secundaire scholen zijn gebaseerd op een VUB-thesisonderzoek omtrent het afvalbeleid in middelbare scholen. Tijdens het schooljaar 2000-2001 werd via een enquête bij de secundaire scholen gepeild naar hun afvalbeleid. Dit leverde bruikbare afvalcijfers op

voor 156 secundaire scholen (van de 1.036 secundaire scholen in Vlaanderen en Brussel tijdens het schooljaar 1999-2001). Uitgaande van dit onderzoek werd het sorteergedrag in de secundaire scholen geanalyseerd. Cijfers per onderwijstype zijn niet bekend. Uit de studie blijkt dat bijna 62 % van de scholen organisch-biologisch afval (GFT) gescheiden houdt. De PMD-zakken of de container met blik, drankkartons en metaal- of plasticverpakkingen worden in ongeveer 90 % van de scholen gebruikt. Papier wordt in vrijwel elke school apart aangeboden voor inzameling (98 %). In 85 % van de scholen worden gevaarlijke afvalstoffen geproduceerd en apart gehouden. Slechts vier van de 156 scholen (2,5 %) bieden ongesorteerd bedrijfsafval aan. (*GFT : groente-, fruit- en tuinafval – red.*)

Voor de hogescholen en universiteiten is er op dit moment geen informatie beschikbaar omtrent de selectieve inzameling.

- 2.2. Uit de gegevens verkregen tijdens bovenvermelde enquête blijkt dat in de basisscholen jaarlijks een totaal van 64,78 kg afval per leerling per jaar geproduceerd wordt, waarvan 27,30 kg per leerling per jaar restafval.

Op basis van het bovenvermelde VUB-onderzoek blijkt dat in de secundaire scholen een totale hoeveelheid van 91,45 kg afval per leerling per jaar geproduceerd wordt, waarvan 42,94 kg per leerling per jaar restafval is. In **bijlage 1** worden de cijfers voor de verschillende types van secundair onderwijs, namelijk het ASO, TBSOd (met tertiaire studierichtingen), TBSOi (met industriële studierichtingen) en BUSO aangegeven.

- 2.3. De cijfers uit het bovenvermelde VUB-thesisonderzoek zijn de eerste over het afvalbeleid in de middelbare scholen. De thesis bevat zeer recente cijfers in verband met de afvalhoeveelheden in het secundair onderwijs. De evolutie van de afvalhoeveelheden voor de verschillende afvalfracties in de secundaire scholen zal in de toekomst verder opgevolgd worden.

Hetzelfde geldt voor de basisscholen, hogescholen en universiteiten.

- 2.4. Over het aantal basisscholen dat een afvalstoffenregister bijhoudt, is er momenteel geen concrete informatie.

Uit het VUB-thesisonderzoek blijkt dat bijna 60 % van de TBSOd-scholen een afvalstoffenregister bijhoudt. In de andere onderwijsvormen gebeurt dit in minder dan één op vijf scholen. Deze gegevens zijn per onderwijstype in het secundair onderwijs opgenomen in **bijlage 2**.

Universiteiten en labo's van de universiteiten voldoen vrij volledig aan hun verplichtingen met betrekking tot de jaarlijkse meldingsplicht en vermoedelijk ook aan hun registerplicht.

- 2.5. Concrete gegevens van basisscholen die de ontvangstbewijzen op een geordende manier bundelen, zijn niet bekend.

Met betrekking tot de secundaire scholen blijkt uit het VUB-thesisonderzoek dat naargelang het onderwijstype tussen 30 % en 70 % van de scholen hieraan voldoet (**bijlage 3**).

Daar universiteiten vrij volledig voldoen aan hun jaarlijkse meldingsplicht, voldoen zij waarschijnlijk ook aan hun verplichting om de ontvangstbewijzen op een geordende wijze bij te houden.

- 2.6. In 2000 zijn 251 dossiers van onderwijsinstellingen behandeld met betrekking tot de jaarlijkse meldingsplicht voor bedrijfsafvalstoffen. Voor het productiejaar 2001 zijn reeds 295 dossiers van onderwijsinstellingen verwerkt. Een definitieve stand van zaken voor 2001 kan pas eind 2002 opgemaakt worden.
- 2.7. De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) beschikt over volgende gegevens : in Vlaanderen hebben zes universiteiten (UG, LUC, KU Leuven, Julak, UIA en Ufsia) PCB-houdende toestellen. In totaal werden 178 toestellen gemeld, waarvan reeds 92 apparaten werden vernietigd. Verder zijn er 250 andere scholen bekend, die in totaal 294 PCB-houdende toestellen hebben gemeld. Hiervan werden er reeds 206 vernietigd. (*UG : Universiteit Gent ; LUC : Limburgs Universitair Centrum ; KU Leuven : Katholieke Universiteit Leuven ; Kulak : KU Leuven Campus Kortrijk ; UIA : Universitaire Instelling Antwerpen ; Ufsia : Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen – red.*)

De aanwezigheid van asbest in schoolgebouwen valt onder de bevoegdheid van het federale Ministerie van Arbeid en Tewerkstelling. Concrete informatie over de verwijdering en

afval van asbest in schoolgebouwen wordt op federaal niveau verzameld.

3. De risicoactiviteiten bij scholen zijn divers, waarbij de aanwezigheid van mazoutopslag (rubriek 17.3.6) de meest voorkomende is. Wegens gebrek aan een volledige vergunningendatabank in Vlaanderen heeft de OVAM geen zicht op het totaal aantal onderzoeksplichtige scholen. Tevens is de databank van de binnenkomende bodemonderzoeken bij de OVAM opgebouwd op basis van de risicoactiviteiten en niet op basis van een "activiteit" van de opdrachtgever. Maar zelfs dan kan de opdrachtgever voor een onderzoek op een schoolterrein ook een andere instantie zijn (zoals bv. de gemeente als eigenaar van de grond).

Dit maakt het zeer moeilijk om specifiek voor de scholen hierover volledige gegevens te verspreken.

4. Wat de verplichting tot aanstelling van een milieucoördinator aangaat, is het zo dat niet de school op zich, maar wel de volgens de Vlaam-indelingslijst ingedeelde inrichtingen worden geviseerd.

In de regel moeten volgens artikel 4.1.9.1.1 van titel II van het Vlarem enkel de exploitanten van inrichtingen die in de eerste klasse zijn ingedeeld een milieucoördinator hebben aangesteld.

5. Medewerkers van het kabinet Leefmilieu en Landbouw hebben samen met de administratie inderdaad reeds de vraag gesteld aan en overleg gepleegd met het kabinet van de minister van Onderwijs en Vorming met betrekking tot de nood aan meer ondersteuning voor de uitvoering van de "milieutaken" op school. Dat heeft tot op vandaag, ondanks de constructieve contacten hieromtrent, nog niet tot concrete resultaten geleid, hoofdzakelijk wegens budgettaire redenen.

Via het project MOS, Milieuzorg Op School, een educatief milieuzorgsysteem van kleuter- tot en met hogeschool, worden de scholen wel geresponsabiliseerd met betrekking tot hun "milieutaken" en milieu-investeringen. De scholen geven inderdaad signalen dat er een reële nood is aan extra ondersteuning of minstens aan het faciliteren van hun milieupdracht. De scholen ontvingen daarom dit jaar de brochure Vlarempel, een instrument ontwikkeld vanuit de cel Natuur- en Milieueduca-

tie & Informatie – Aminal. De brochure geeft in een honderdtal bladzijden een antwoord op veel voorkomende vragen, waardoor de scholen geholpen worden te voldoen aan de milieuregelgeving.

Ook in dat kader heeft de minister van Onderwijs en Vorming beslist dat voor de preventieadviseurs, waarvan er binnenkort een vijftigtal worden aangesteld, het opvolgen van de milieumaterie een van de hoofdpodochten wordt.

6. Arbeidsveiligheid en milieubescherming zijn twee verschillende domeinen. Ondanks sommige raakpunten blijven de uitgangspunten en de doelstellingen fundamenteel van elkaar verschillen.

Behalve voor belangrijke risicobedrijven, zoals de Seveso-bedrijven waarvoor een samenwerkingsakkoord van toepassing is, lijkt mij een algemeen georganiseerde samenwerking niet meteen opportuun. Dit zou misschien veeleer zelfs tot verwarring aanleiding kunnen geven.

Dit doet uiteraard geen afbreuk aan de wenselijkheid van een coördinatie van de werkzaamheden inzake bedrijfsinterne milieuzorg en arbeidsveiligheid binnen de onderwijsinstelling zelf. Dit laatste is evenwel een aangelegenheid die buiten mijn bevoegdheid valt.

(Antwoord Marleen Vanderpoorten : blz. 983 – red.)

Bijlage 1 : De totale hoeveelheden geproduceerd afval en de hoeveelheid restafval per onderwijstype in het secundair onderwijs.

Onderwijstype	Totale hoeveelheid afval kg/leerling per jaar	Restafval kg/leerling per jaar
ASO	66,8	29
TBSOd	75,9	34,6
TBSOi	173,8	55,6
BUSO	166,6	68,7

Bijlage 2 : % aantal scholen per secundair onderwijstype dat beschikt over een afvalstoffenregister.

Onderwijstype	% aantal scholen met afvalstoffenregister
ASO	18,2
TBSOd	17,6
TBSOi	58,5
BUSO	0,0

Bijlage 3 : % aantal scholen die voldoen aan de verplichting om de ontvangsbewijzen op een geordende wijze te bundelen

Onderwijstype	% aantal scholen met bundeling afgiftebewijzen
ASO	30,9
TBSOd	45,1
TBSOi	68,3
BUSO	28,6

Vraag nr. 13
van 11 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Blikvangers – Evaluatie

Blikvangers, "opvangnetten" voor drankblikjes, worden tegenwoordig meer en meer door gemeenten geplaatst als instrument in de strijd tegen het zwerfvuil. Maar meestal gebeurt dit nogal ondoordacht, met als gevolg dat deze netten vaak kleine slukstorten worden.

Bovendien kan het werken met blikvangers ook ingaan tegen de preventiegedachte, omdat men de burgers het gevoel geeft dat het normaal is dat ze blikken kopen en deze bij het fietsen in dergelijke blikvangers smijten (overigens niet altijd met succes). Terwijl frisdrank of water even goed in een isothermische drinkbeker kan worden gedaan, zoals nogal wat wielertoeristen al doen.

1. Hoeveel gemeenten of andere instanties zijn al overgegaan tot het plaatsen van blikvangers ?
2. Werden de resultaten hiervan reeds geëvalueerd door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) ? Wat waren de bevindingen ?

3. Wordt het gebruik van blikvangers aan lokale besturen aangeraden of veeleer afgeraden ?
Wat zijn eventuele alternatieven ?

Antwoord

- 1 Er is bij de gemeenten nog geen bevraging gebeurd over wie al dan niet blikvangers heeft geplaatst. Aangezien we al heel wat informatie opvragen bij de gemeenten, staat deze inventaris ook niet onmiddellijk geprogrammeerd.

Feit is wel dat de blikvanger al op veel plaatsen in Vlaanderen te vinden zijn. Tientallen gemeenten hebben ze dus al geplaatst.

2. Een wetenschappelijk onderzoek naar de resultaten van het gebruik van de blikvangers werd nog niet uitgevoerd.

Wel bevrageet de OVAM lokale besturen in haar informele contacten met deze besturen en met de VVSG (*Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.*). De gemeenten hebben algemeen gesteld gemengde gevoelens over de blikvangers.

3. Blikvangers zijn theoretisch nuttig aangezien ze bedoeld zijn om een bepaalde fractie van het zwerfvuil, namelijk de kleinere drankverpakkingen (blikjes, kleinere drankkartons en kunststofflessen), te verzamelen en aldus zwerfvuil te voorkomen.

Jammer genoeg volgt de praktijk deze theorie niet steeds. Blikvangers blijken immers niet enkel blikjes op te vangen, maar ook verschillende andere afvalstoffen en soms zelfs volledige afvalzakjes. Bovendien komen de blikjes (en al het andere afval) niet altijd in de blikvanger terecht, maar ook errond. Blikvangers helpen in veel gevallen dan ook niet zwerfvuil te voorkomen, maar veeleer aan te trekken. Omdat het gebruik van deze recipiënten op die manier zijn doel mist, sta ik niet achter een gebruik ervan.

Daarbij moet ik benadrukken dat afvalvoorkoming steeds op de eerste plaats komt en ik voorstander ben van afvalvriendelijkere alternatieven voor eenmalige drankverpakkingen. Het plaatsen van een blikvanger kan zeker niet beschouwd worden, als afvalpreventie, wel integendeel : ze geven de burger het gevoel van milieuvriendelijkheid en gemak omdat ze zo hun wegwerpverpakking kwijt kunnen. Zo staat de bevolking zeker niet stil bij herbruikbare alter-

natieven zoals bijvoorbeeld drinkbussen. Het afval dat in de blikvangers terecht komt, is bovendien meestal te gemengd en te verontreinigd om nog te worden gerecycleerd.

Ik raad de gemeenten dan ook aan de blikvangers niet te plaatsen en ze zelfs te verwijderen. In het nieuwe plan huishoudelijk en vergelijkbaar afval zal hierover een passage worden opgenomen.

Vraag nr. 14 van 11 oktober 2002 van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Slibruiming grachten – PV's

Op een eerdere schriftelijke vraag betreffende het ruimen van slib in de gemeentelijke grachtenstelsels antwoordde de minister dan de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) meer informatie kon geven over welke gemeenten hierbij niet voldoen aan de wetgeving (vraag nr. 142 van 30 maart 2001 ; bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 25 mei 2001, blz. 1773).

Na herhaalde vragen aan OVAM om informatie hieromtrent werd nog steeds niet geantwoord.

1. Kan de minister mededelen welke gemeenten reeds een proces-verbaal (PV) gekregen hebben omdat het Vlaams Reglement voor Afvalvoorkoming en -beheer (Vlarea) overtreden werd ?
2. Op welke manier worden deze gemeenten opgevolgd of bijgestaan door OVAM ?

Antwoord

- 1 Toezichhoudende ambtenaren van OVAM hebben op basis van eigen vaststellingen in het verleden enkele PV's opgesteld tegenover bepaalde gemeenten inzake het niet beschikken over een gebruikscertificaat voor liet deponeren van ruimingsspecie, afkomstig van een gracht of beek die onder gemeentelijke bevoegdheid viel, op de bodem.

Daarnaast wordt OVAM door middel van kant-schriften van het parket ad hoc betrokken in verband met het deponeren van ruimingsspecie op de bodem. Teneinde de gerechtelijke onderzoeken in deze dossiers niet te schaden, kan OVAM geen lijst ter beschikking stellen.

2. In het kader van deze PV's of kantschriften stelt OVAM als maatregel voor dat de betreffende gemeente zo snel mogelijk een gebruikscertificaat dient te verkrijgen, zoniet dient de specie afgevoerd te worden naar een daartoe vergund reinigingsbedrijf of daartoe vergunde stortplaats.

Op eenvoudige aanvraag van de gemeente deelt OVAM steeds onverwijld alle informatie mee omtrent het gebruik en/of de verwerking van ruimingsspecie. Dit laat haar toe om ervoor te zorgen dat de verwerking of het gebruik als bodem van ruimingsspecie overeenkomstig de bepalingen van het afvalstoffendecreet gebeurt.

Vraag nr. 15
van 11 oktober 2002
van de heer BOUDEWIJN LALOO

Visserij – Meerjarig Oriëntatieprogramma

Nederland, dat jarenlang niet voldaan heeft aan het Meerjarig Oriëntatieprogramma (MOP), is erin geslaagd om een herziening van het programma voor Nederland te doen aanvaarden door Europa.

Het Nederlandse Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij heeft in december 1999 bij de Europese Commissie een dossier ingediend waarin het Nederlandse MOP vanaf het begin diepgavend is onderzocht

Ten behoeve van dit dossier zijn de vloot- en licentiegegevens van de Nederlandse vissersvloot vanaf 1983 herbekeken en zijn de Nederlandse reductiedoelstellingen vanaf MOP 1 aan een nadere analyse onderworpen, met als doel aanvullende kilowatt en brutotonnage te krijgen.

Op basis van de nadere analyse van de historische cijfers is de Europese Commissie ermee akkoord gegaan dat de einddoelstelling voor MOP 1 voor de grote kottervloot bepaald kan worden op 397.000 kilowatt in plaats van de tot nu toe aangenomen 338.000 kilowatt, wat een verhoging van 59.000 kilowatt betekent. Deze verhoging werkt procentueel door tot in de doelstelling van het huidige MOP 4.

De minister heeft steeds gesteld dat wat Nederland kan, België ook moet kunnen.

Heeft de minister bijgevolg reeds opdracht gegeven aan haar administratie om ook de Belgische MOP-cijfers in dezelfde zin aan te passen en een

verhoging bij de Europese Commissie te bepleiten ?

Antwoord

Het is inderdaad juist dat Nederland erin geslaagd is een herziening van de capaciteitsdoelstellingen zoals opgenomen in het Meerjarig Oriëntatieprogramma te doen aanvaarden door de EG-Commissie. Dit via correctie van de basisgegevens van de vloot vanaf 1983, aanvang MOP 1. De doelstellingen in motorvermogen voor de grote kottervloot namen aldus met ongeveer 17 % toe. Uiteraard werden hun vangstmogelijkheden in quota niet aangepast, zodat de overcapaciteit ten opzichte van de quota blijft standhouden. Ingeval Nederland de doelstellingen zou halen, zou de vloot voor nieuwbouw- en moderniseringssteun in aanmerking komen. Doch Nederland haalt de doelstellingen nog steeds niet. Bovendien wordt overheidssteun voor de vloot in het kader van de herziening van het GVB geschrapt (*GVB : Gemeenschappelijk Visserijbeleid – red.*).

In tegenstelling tot Nederland kon in België steeds overheidssteun voor nieuwbouw en modernisering gekregen worden.

Aangezien ons land van bij de aanvang van MOP alle Belgische vaartuigen verplicht heeft een visvergunning aan te vragen, kan geen dossier voor herziening of correctie bij de Commissie worden ingediend,

Wel werd in 2001 een herziening van de tonnagedoelstelling aangevraagd om veiligheidsredenen. Doch de Commissie heeft de aanvragen van alle lidstaten terzijde geschoven. Voor België blijft het van zeer groot belang de door de EG-Commissie erkende minimumleefbaarheidsdrempel vanaf 1992, zonder verdere inkrimping van de doelstellingen, te behouden. Daar blijf ik me dan ook ten volle voor inzetten.

Vraag nr. 16
van 11 oktober 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Drinkwaterprobleem Brecht – Informatie buurtbewoners

Terwijl Brecht meermaals geplaagd werd door wateroverlast, was het in de maand juli wel anders.

Half juli konden de inwoners van de Rommersheide amper beschikken over drinkwater. Dit euvel duurde wel drie dagen vooraleer de bewoners op de hoogte werden gebracht dat er een probleem was gerezen, met de waterleiding. Vermoedelijk werd het probleem veroorzaakt door werken aan de hogesnelheidslijn. Hierbij diende een noodleiding te fungeren als normale leiding.

1. Is de minister op de hoogte van het probleem dat in Brecht was gerezen ?
2. Is de Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij der provincie Antwerpen (Pidpa) niet in de fout gegaan door het niet signaleren van de problemen aan de betrokken buurtbewoners ?

Het ging hier echter wel om een tekort aan water, niet om een besmetting. Toch zou ik van de minister willen vernemen op welke manier de watermaatschappijen verplicht zijn of geacht worden dit voorval te melden aan de buurtbewoners.

Antwoord

1. Ik werd niet rechtstreeks op de hoogte gebracht van dit voorval, maar ik heb het wel vernomen via de media.

Uit informatie van de Pidpa blijkt dat hier door een samenloop van omstandigheden (twee van de drie bevoorradingsleidingen vielen uit) bij piekafnames onvoldoende water geleverd kon worden. De Pidpa blijkt wel zeer snel de nodige maatregelen genomen te hebben om de ongemakken voor de getroffen tot een minimum te herleiden. Er werd onder andere overgegaan tot het verdelen van waterzakjes.

2. Ik meen dat de Pidpa op basis van de gegevens waarover ik beschik niet in de fout is gegaan wat haar communicatie met de buurtbewoners betreft. Het ging hier immers niet om een kwaliteitsprobleem met gevaar voor de volksgezondheid, maar om tijdelijke problemen in verband met de druk op de waterleiding. De klanten konden terecht op het gratis klantenservicenummer en werden via radio, televisie en geschreven pers op de hoogte gehouden. De uitgebreide en meer rechtstreekse communicatie die onmiddellijk gebeurt in het geval van gevaar voor de volksgezondheid en waar het van primordiaal belang is zeker te zijn dat iedereen

zeer snel op de hoogte is, werd hier dus niet volledig in werking gesteld.

De drinkwatermaatschappijen worden inderdaad geacht hun abonnees te verwittigen in het geval van problemen van kwantitatieve aard, doch de inspanning moet in verhouding zijn met de aard en de geschatte duur van het probleem. Het is echter vooral van groot belang dat de maatschappijen al het nodige doen om de ongemakken voor hun abonnees tot een minimum te herleiden, hetgeen de Pidpa in dit geval wel degelijk blijkt te hebben gedaan.

Vraag nr. 18 van 17 oktober 2002 van de heer JACKY MAES

Kustgemeenten – Restafval

Per inwoner blijkt West-Vlaanderen nog altijd koploper te zijn als het op restafval aankomt.

De invloed van de kustgemeenten blijkt enorm te zijn. Zo zijn de zes gemeenten die het meest afval produceren allemaal kustgemeenten, namelijk Nieuwpoort, De Panne, Middelkerke, Koksijde, De Haan en Blankenberge. Alle afval, ook wat de toeristen achterlaten, wordt immers in de cijfers verrekend.

Hierdoor krijgt men een totaal vertekend beeld van de provincie West-Vlaanderen. Toeristen sorteren nu eenmaal niet of nauwelijks. Het is duidelijk dat deze toeristen dringend gedisciplineerd moeten worden en er moeten absoluut bijkomende maatregelen worden genomen om de hoeveelheid restafval in de kustgemeenten te beperken.

Daarom is het belangrijk de juiste gegevens te kennen over heel de provincie West-Vlaanderen, alsook de invloed van de kustgemeenten op het gemiddeld totaalaantal kilogram restafval.

Wat is per West-Vlaamse gemeente afzonderlijk de gemiddelde hoeveelheid restafval en de hoeveelheid per inwoner aan gesorteerde fracties (papier, glas, snoeiafval, plastic, metaal en drankkartons (PMD) ...)?

Antwoord

Onderstaande gegevens voor het jaar 2001 hebben alleen betrekking op alle huishoudelijke afvalstoffen ingezameld via de gemeentelijke inzamelkana-

len, onder andere huis-aan-huisinzameling, wijkinzameling, glasbollen, textielcontainers, containerparken, ... Alleen de cijfers voor de inzameling van het KGA (klein gevaarlijk afval) werden in deze statistieken nog niet verwerkt. Het gemiddelde voor Vlaanderen bedraagt hier 2,46 kg per inwoner.

Huishoudelijke afvalstoffen	Kustgemeenten	West-Vlaamse gemeenten, excl. kustgemeenten	West-Vlaamse gemeenten, incl. kustgemeenten
Restafval	315,09	193,68	227,77
Selectief ingezameld ¹	343,66	334,87	337,34
Totaal huishoudelijke afvalstoffen ²	658,75	528,55	565,10

1 exclusief de ingezamelde hoeveelheid KGA

2 exclusief de ingezamelde hoeveelheid KGA

Tabel 1. Gemiddelde ingezamelde hoeveelheden huishoudelijke afvalstoffen in 2001, respectievelijk voor de kustgemeenten, de West-Vlaamse gemeenten (exclusief de kustgemeenten) en alle West-Vlaamse gemeenten in kilogram per inwoner.

In het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 1997-2001 (verlengd tot eind 2002) werd aan de tien kustgemeenten een correctiefactor toegekend wegens de toeristische invloed op de hoeveelheden ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen. Met deze correctiefactoren (toegekend per kustgemeente) werd geen rekening gehouden in de tabel.

Als **bijlage** worden de gegevens per West-Vlaamse gemeente weergegeven voor het jaar 2001, respectievelijk voor de hoeveelheid restafval, de hoeveelheid selectief ingezameld huishoudelijk afval (exclusief KGA) en de totale hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen (exclusief KGA).

Huishoudelijke afvalstoffen – jaar 2001

Postnummer	Gemeente	Inwoners-aantal	Restafval (kg per inwoner)	Selectief ingezameld* (kg per inwoner)	Totaal afval* (kg per inwoner)
8690	Alveringem	4.821	164,0	265,2	429,1
8570	Anzegem	13.805	189,9	392,4	582,3
8850	Ardooie	9.396	155,9	253,7	409,6
8580	Avelgem	9.194	237,7	390,8	628,5
8730	Beernem	14.557	213,9	414,2	628,1
8370	Blankenberge	17.538	426,6	318,3	744,9
8450	Bredene	14.294	268,5	303,7	572,2
8000	Brugge	116.559	222,3	275,5	497,8
8340	Damme	11.080	182,9	381,3	564,3
8420	De Haan	11.418	432,5	437,1	869,6
8660	De Panne	9.880	553,8	609,2	1.162,9
8540	Deerlijk	11.426	204,9	362,8	567,7
8720	Dentergem	7.931	228,8	321,9	550,6
8600	Diksmuide	15.465	183,0	376,6	559,6
8470	Gistel	11.147	178,9	343,4	522,3
8530	Harelbeke	26.202	181,7	300,5	482,2
8950	Heuvelland	8.363	170,1	260,8	430,9
8830	Hooglede	9.768	175,3	272,2	447,4
8650	Houthulst	9.003	180,4	261,9	442,3
8480	Ichtegem	13.272	184,0	408,6	592,6
8900	Ieper	35.084	177,6	292,6	470,2
8770	Ingelmunster	10.659	187,2	256,2	443,5
8870	Izegem	26.541	209,1	314,7	523,8
8490	Jabbeke	13.650	194,1	311,6	505,6
8300	Knokke-Heist	33.296	364,7	539,9	904,6

Postnummer	Gemeente	Inwoners- aantal	Restafval (kg per inwoner)	Selectief ingezameld* (kg per in- woner)	Totaal afval* (kg per inwoner)
8680	Koekelare	8.147	212,4	364,8	577,2
8670	Koksijde	19.952	437,7	447,2	885,0
8610	Kortemark	12.236	190,9	234,5	425,4
8500	Kortrijk	74.543	156,7	316,4	473,0
8520	Kuurne	12.684	192,9	385,7	578,6
8920	Langemark- Poelkapelle	7.602	197,0	294,3	491,3
8880	Ledegem	9.369	181,4	354,8	536,3
8860	Lendelede	5.491	181,4	486,3	667,7
8810	Lichtervelde	8.312	173,1	269,9	443,1
8647	Lo-Reninge	3.231	120,9	262,4	383,4
8930	Menen	31.918	221,3	344,2	565,5
8957	Mesen	966	222,5	282,1	504,6
8760	Meulebeke	11.036	192,8	373,5	566,3
8430	Middelkerke	16.668	437,3	398,5	835,8
8890	Moorslede	10.690	167,3	290,3	457,7
8620	Nieuwpoort	10.332	658,2	431,3	1.089,5
8400	Oostende	67.334	257,9	267,2	525,0
8020	Oostkamp	21.166	216,8	427,7	644,5
8780	Oostrozebeke	7.367	194,4	131,4	325,8
8460	Oudenburg	8.813	180,2	338,6	518,8
8740	Pittem	6.594	198,6	305,2	503,8
8970	Poperinge	19.372	143,2	327,3	470,5
8800	Roeselare	54.376	222,3	319,0	541,3
8755	Ruiselede	5.012	217,3	118,5	335,8
8587	Spiere-Helkijn	1.873	208,6	288,3	496,9
8840	Staden	10.969	175,9	316,9	492,9
8700	Tielt	19.115	195,4	284,0	479,3
8820	Torhout	18.800	213,9	479,6	693,5
8630	Veurne	11.766	187,6	416,6	604,3
8640	Vleteren	3.608	134,6	262,9	397,6
8790	Waregem	35.842	264,3	371,2	635,4
8940	Wervik	17.744	196,0	394,8	590,8
8560	Wevelgem	31.357	182,9	415,3	598,2
8710	Wielsbeke	8.936	264,3	345,7	610,0
8750	Wingene	12.647	186,2	358,4	544,5
8210	Zedelgem	21.993	191,3	263,0	454,3
8980	Zonnebeke	11.581	175,1	265,2	440,2
8377	Zuienkerke	2.798	167,4	114,6	282,0
8550	Zwevegem	23.451	200,1	381,2	581,2

* exclusief de ingezamelde hoeveelheid KGA

Vraag nr. 19
van 17 oktober 2002
van de heer CARL DECALUWE

Milieu en vervoer – Stickeractie

Door de minister werd een stickeractie gelanceerd met de volle steun van Rob Vanoudenhove. Er wordt hierbij gefocust op de bewustwording m.b.t. het milieuaspect bij het vervoer.

1. Welke procedure werd gevolgd voor de totstandkoming van deze sensibiliseringscampagne?
2. Welk bedrijf kreeg deze opdracht?
3. Wat is de kostprijs van dit project?
4. Hoeveel stickers werden aangemaakt? Op welke manier werden ze verdeeld?
5. Plant de minister nog een dergelijk project binnen afzienbare tijd?

Antwoord

De vraag handelt over de stickeractie waarbij gefocust wordt op de bewustwording met betrekking tot het milieuaspect van het vervoer. De actie is beter bekend als de ROB-campagne, waarbij ROB staat voor Rustig Op de Baan. Deze actie wil automobilisten aanzetten hun rijgedrag aan te passen. Het aanleren van veilig en milieuvriendelijk rijgedrag, waarbij een aangepaste snelheid een belangrijke vereiste is, leidt immers tot een veiligere én gezondere omgeving.

De ROB-campagne bestaat uit een sticker en een folder waarin concrete tips staan om milieuvriendelijker te gaan rijden. In een tweede fase werd een website ontwikkeld en worden affiches gedrukt.

1. ROB ontstond in Mortsels. Het stadsbestuur organiseerde er een wedstrijd waarbij de inwoners een ontwerp van sticker konden indienen. De voorkant van de sticker werd in de Vlaamse campagne integraal overgenomen. Aanvullend werd, op basis van een wetenschappelijke studie, door de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) een folder uitgewerkt met tips voor een milieuvriendelijk rijgedrag.

De lay-out van de folder en de affiche werden door de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap verzorgd. Voor het drukken van de stickers en folders werd geopteerd voor een procedure met beperkte aanbesteding. Voor de herdruk en de druk van de affiches werd eveneens een procedure met beperkte aanbesteding opgestart.

2. De drukopdracht werd toegekend aan het bedrijf dat de meest voordelige prijsaanbieder was, met name Die Keure uit Brugge. Eveneens voor de herdruk en de druk van affiches diende Die Keure de meest voordelige offerte in.
3. Voor de eerste druk van 50.000 stickers en evenveel folders werd een bedrag van 5.753,68 euro, inclusief BTW, vastgelegd op basisallocatie 12.62 van programma 361B van de uitgavenbegroting "uitgaven met betrekking tot natuur- en milieueducatie, natuurtechnische milieubouw, informatie en sensibilisering".

Voor de tweede druk van 100.000 stickers en folders en 5.000 affiches werd een bedrag van 8.811,78 euro, inclusief BTW, vastgelegd op basisallocatie 12.62 van programma 361B van de uitgavenbegroting "uitgaven met betrekking tot natuur- en milieueducatie, natuurtechnische milieubouw, informatie en sensibilisering".

De totale kostprijs van dit project bedraagt momenteel dus 14.565,46 euro (587.570 frank). Een deel van deze kostprijs wordt gerecupereerd. Voor bestellingen van grote hoeveelheden wordt een prijs aangerekend van 8 euro per 100 stickers en folders samen.

4. In totaal worden 150.000 stickers gedrukt, evenveel folders en 5.000 affiches.

De eerste reeks stickers en folders werd verspreid via de Infozuilen van de Vlaamse overheid (een 1.000-tal verspreid over Vlaanderen) en een 850-tal krantenwinkels. Individuele burgers kunnen stickers en folders bestellen via de Vlaamse Infolijn en de website van de Vlaamse overheid. Tijdens de Week van Vervoering werden de gemeentebesturen aangeschreven met de vraag mee te werken aan de ROB-actie. Gemeenten kunnen stickers en folders bestellen tegen kostprijs (8 euro per 100 stickers en folders) en deze verdelen binnen de gemeente via hun eigen kanalen.

Begin november 2002 werd de website www.ikbenrob.be actief. Deze website geeft informatie

en laat toe bestellingen te plaatsen zowel voor individuele burgers (gratis) als voor gemeenten, groeperingen en scholen (tegen kostprijs).

5. De ROB-campagne is een continu proces. De ROB-campagne startte met een persmededeling op 17 september 2002, waarna gemeenten werden aangeschreven om deel te nemen aan de ROB-actie. Sindsdien werd echter niet stilgezeten.

Gemeenten worden blijvend ondersteund. De website www.ikbenrob.be geeft enkele mogelijkheden voor gemeenten om ROB te integreren in lokale acties. Daarnaast biedt de website aan de gemeenten de mogelijkheid hun acties bekend te maken zodat een uitwisselingsforum van goede praktijkvoorbeelden kan ontstaan.

De ROB-campagne wordt ook uitgebreid naar scholen. In december verschijnt een artikel over de ROB-campagne in het maandblad over milieuzorg op school, *MOSTerd*. Er worden eveneens artikels over ROB uitgewerkt voor publicatie in *Klasse voor leerkrachten*, *Klasse voor ouders*, *Yeti* (voor leerlingen uit het vijfde en zesde studiejaar) en *Maks* (voor leerlingen uit het secundair onderwijs). Op die manier wensen mijn diensten de verspreiding van de ROB-boodschap en van stickers en folders ook via de scholen te laten gebeuren. De website www.Ikbenrob.be biedt ook aan scholen de mogelijkheid acties in verband met milieuvriendelijk rijden bekend te maken.

Er bestaan plannen om in 2003, tijdens de Week van Vervoering, een prijs toe te kennen aan de meest creatieve ROB-gemeente en de meest creatieve ROB-school. De mogelijkheden om een radiospotcampagne te lanceren in 2003 worden eveneens onderzocht.

Vraag nr. 20
van 17 oktober 2002
van de heer CARL DECALUWE

Grensoverschrijdende riviervervuiling – Frankrijk

Gevaarlijke stoffen zoals polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) en polychloor bifenyl (PCB's) worden in te hoge concentraties vastgesteld, onder meer aan de grens met Frankrijk.

Die overschrijdingen van PAK's worden vastgesteld in de Grote Spierebeek, de Zwarte Spiere-

beek en in de Schelde aan de grens met onze zuiderburen.

1. Wat is de evolutie in de laatste vijf jaar inzake de concentraties van deze gevaarlijke stoffen in de Zwarte Spierebeek, de Grote Spierebeek, de Leie en de Schelde ?

Hoeveel keer werden de toegelaten normen overschreden ?

2. Welke maatregelen werden reeds genomen om deze te hoge concentraties te doen dalen ?
3. Van wanneer dateren de recentste contacten met de Franse overheid om deze grensoverschrijdende vervuiling aan te kaarten ?

Welke afspraken werden toen gemaakt ?

Antwoord

Inleiding

PAK's zijn organische verbindingen die qua structuur bestaan uit een fusie van twee of meer benzeenkernen. Ze worden onder meer gevormd bij de onvolledige verbranding van steenkool, olieproducten, hout en houtskool. Slechts een zeer beperkte hoeveelheid PAK's wordt geproduceerd voor commerciële doeleinden.

De PAK-verontreiniging in Vlaanderen is dan ook grotendeels (ongeveer 80 %) van diffuse oorsprong. Als bronnen zijn vooral gebouwenverwarming (50 %), het wegtransport (27 %) en de wegenbouw (15 %) van belang (cf. *MIRA-T 2001*). PAK's komen in het oppervlaktewater terecht als bestanddelen van uitlaatgassen, maar ook bijvoorbeeld door de slijtage van banden en van het wegdek en door natte depositie. Deze verbindingen zijn relatief stabiel en weinig wateroplosbaar. Ze absorberen sterk aan bodem en aan zwevende stoffen. Bovendien hebben ze een neiging tot bioaccumulatie in menselijk en dierlijk vetweefsel. In de Europese richtlijn betreffende de verontreiniging van het aquatisch milieu door gevaarlijke stoffen (76/464/EEG) zijn enkele PAK's opgenomen in de lijst van de potentiële zwartelijststoffen. Deze stoffen vormen een risico voor het aquatisch milieu vanwege hun toxiciteit en hun moeilijke biologische afbreekbaarheid. (*MIRA-T : Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen, Thema's – red.*)

Gezien het enorme gamma aan mogelijke PAK's wordt in de vakliteratuur een selectie gemaakt van

een aantal relevante polycyclische aromatische koolwaterstoffen die als indicatoren functioneren. Zo zijn er onder meer de "6 PAK's van Borneff" en de "16 PAK's van EPA" (Environmental Protection Agency – Verenigde Staten). Door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) worden voor oppervlaktewater de "16 PAK's van EPA" geanalyseerd. Het gaat om de stoffen acenafteen, acenafyleen, anthraceen, benzo[a]anthraceen, benzo[b]fluorantheen, benzo[k]fluorantheen, benzo[a]pyreen, chryseen, dibenzo[a,h]anthraceen, fenantreen, fluorantheen, fluoreen, indeno [1,2,3-cd]pyreen, naftaleen en pyreen.

Bij besluit van de Vlaamse regering (19/1/2001 BS 30/3/2001) werd intussen gespecificeerd dat de basiskwaliteitsnorm voor PAK-totaal slaat op de som van deze 16 EPA-PAK's. Enkele van deze PAK's zijn kankerverwekkend. Dit is onder meer zo voor benzo[a]pyreen, dibenzo[a,h]anthraceen,

benzo[a]anthraceen en indeno[1,2,3-cd]pyreen. De basiskwaliteitsnorm voor PAK's stelt dat de mediaanwaarde voor de som van de op een meetplaats gemeten concentraties PAK's niet hoger mag zijn dan 100 ng/l (Vlarem II). (*ng : nanogram – red.*)

1. Omdat de concentratie aan PAK's in het oppervlaktewater zeer sterk fluctueert, kan men uit de beschikbare meetresultaten geen duidelijke evolutie afleiden.

Wel blijkt de basiskwaliteitsnorm voor oppervlaktewater op alle meetplaatsen en voor de laatste vijf jaar steeds in belangrijke mate overschreden te worden (zie tabel). De mate van overschrijden is zeer groot in de Spierebeken (tot 20 maal en meer) en groot in de Schelde (tot 10 maal en meer). In de Leie is deze factor beperkter.

Meetresultaten waterkwaliteit

(Opm : De medianen werden berekend ongeacht eventueel ontbrekende metingen voor een welbepaalde PAK)

VMM-nr.	Jaartal	Mediaan totaal (ng/l)	Factor overschrijding norm
Basiskwaliteitsnorm	100		
179000	1999	659	6-10
179000	2000	1250	11-20
179000	2001	1160	11-20
581000	2000	437	2-5
581000	2001	541	2-5
583000	1997	229	2-5
583000	1998	269	2-5
583000	1999	348	2-5
744000	1998	1929	11-20
744000	1999	2598	> 20
744000	2000	2002	> 20
744000	2001	1876	11-20
745000	1998	1208	11-20
745000	1999	1107	11-20
745000	2000	686	6-10
745000	2001	2202	>20

179000 Schelde t.h.v. gewestgrens (Warcoing)

581000 Leie Wevelgem

583000 Leie Wervik

744000 Zwarte Spierebeek Spiere

745000 Grote Spierebeek Spiere

De Grote Spierebeek en de Zwarte Spierebeek behoren tot de meest vervuilde waterlopen in het Scheldebekken, en zelfs in heel Vlaanderen.

De Grote Spierebeek ontvangt ongezuiverd afvalwater van Moeskroen en via de Zwarte Spierebeek ook het weinig gezuiverde afvalwater van Roubaix.

Ook in de waterbodem werden de PAK's ("6 van Broneff") geanalyseerd en werd de concentratie vergeleken met de referentiewaarde (cf. Triademethode).

De resultaten worden weergegeven in onderstaande tabel (concentraties in mg/kg droge stof).

Meetresultaten slibkwaliteit

Waterloop	Datum	Gemeten conc.	Gecorrigeerde conc.	Referentie conc.	Klasse	Beoordeling
Zwarte Spierebeek	9/11/2000	5,60	5,80	0,22	4	Sterk afwijkend van referentie
Grote Spierebeek	9/11/2000	1,44	1,10	0,22	2	Licht afwijkend van referentie
Schelde Eine	20/08/2001	12,02	10,56	0,22	4	Sterk afwijkend van referentie
Leie Wervik	24/10/2001	5,50	5,91	0,22	4	Sterk afwijkend van referentie
Leie Wevelgem	10/05/2001	6,94	11,84	0,22	4	Sterk afwijkend van referentie

2. Aangezien de verontreiniging van PAK's afkomstig is uit Wallonië en Frankrijk heeft het Vlaams Gewest hier geen rechtstreekse impact op. Toch dient algemeen gesteld te worden dat de Europese richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (91/271/EEG) en de richtlijn betreffende de verontreiniging door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu worden geloosd (76/464) van toepassing zijn op het waterzuiveringsbeleid van het Vlaams Gewest zowel als op het waterzuiveringsgebied van het Waals Gewest en Frankrijk.

De ongunstige situatie voor de Spierebeken zou binnen afzienbare tijd moeten verbeteren door de bouw van RWZI's in Moeskroen (100.000 IE) en – in Frankrijk – in Grimonpont (450.000 IE). Bovendien lever(d)en heel wat Moeskroense bedrijven inspanningen op het vlak van waterzuivering. De eerste verbeteringen zullen waarschijnlijk eind 2002 merkbaar zijn. (RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie ; IE : inwonerequivalent – red.)

3. Er is geen formeel gestructureerd bilateraal overleg met Frankrijk over het PAK-probleem.

In het kader van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) is tussen de verdragsluitende partijen een Schelde-actieprogramma vastgesteld eind 1998. Dit plan bundelt en versterkt een reeds acties van ieder der partijen die moeten bijdragen tot de verbetering van de waterkwaliteit in het Scheldebekken. Hoewel PAK's niet met name genoemd worden in het plan, zal de uitvoering van alle geplande acties bijdragen tot de verbetering van de situatie inzake PAK-verontreiniging.

Sinds begin 1998 heeft de ICBS een "homogeen meetnet voor de Schelde" in bedrijf waarmee de vijf partijen samen de evolutie van de Scheldewaterkwaliteit meten en opvolgen.

Bij de start werden uitsluitend een dertiental "klassieke" parameters zoals zuurstof, stikstof, zwevende stof, enzovoort, gemeten. Sindsdien werd en wordt onderhandeld over bijkomende, voor de Schelde relevante parameters. Zo werd in 2000 het ICBS-meetnet uitgebreid tot 32 parameters door toevoeging van een aantal zware metalen en enkele organische micropolluenten, waaronder de "6 PAK's van Borneff". In afwachting dat de vergelijkbaarheid van de metingen door de respectieve partijen, op basis van regelmatige intercalibratietesten, kan worden

gegarandeerd, worden deze stoffen niet opgenomen in het jaarlijks officieel rapport van de ICBS over de waterkwaliteit van de Schelde.

Ongetwijfeld zullen de hierboven genoemde vaststellingen van de VMM m.b.t. de PAK-verontreiniging van de Schelde verder aan de orde blijven bij de werkzaamheden in de schoot van de ICBS, en zal op basis van het homogeen ICBS meetnet de evolutie van de waterkwaliteit als gevolg van de hierboven genoemde investeringen op de voet gevolgd worden.

Vraag nr. 21
van 17 oktober 2002
van de heer JOS GEYSELS

Ruilverkaveling Merksplas – Stand van zaken

In de Noorderkempen staan belangrijke ruilverkavelingsdossiers in de steigers. Deze dossiers zijn van belang voor zowel de landbouw als de bescherming van belangrijke natuurwaarden in de onmiddellijke omgeving.

De ruilverkaveling Merksplas is een voorbeeld waarbij én de landbouw én de natuur meerwaarden kunnen realiseren. Gekoppeld aan deze ruilverkaveling is er nog het unieke feit dat ook de inrichting van de Kolonie van Merksplas en het beheersplan op het terrein gerealiseerd kunnen worden.

Het gemeentebestuur van Merksplas stelt de consensus die rond deze ruilverkaveling al jaren bestaat opnieuw ter discussie en wil zelf initiatieven nemen die de bestaande evenwichten en opportuniteiten opnieuw op de helling zetten.

Deze ruilverkaveling is een dossier met een regionaal belang, dat de gemeentegrenzen ver overstijgt.

Heeft de minister al een standpunt ingenomen m.b.t. de houding van het gemeentebestuur van Merksplas en welke tijdsplanning wordt gehanteerd om een en ander tot uitvoering te brengen ?

Antwoord

De Noorderkempen worden zowel gekenmerkt door een dynamische landbouw als door zeer hoge, internationaal erkende natuurwaarden.

De landbouwbedrijven hebben een behoorlijke productieomvang, zijn vrij sterk gespecialiseerd en worden uitgebaut door relatief jonge bedrijfslei-

ders. Keerzijde van deze dynamiek is de kwetsbaarheid van de landbouw. Gemiddeld kan gesteld worden dat de uitbating door relatief jonge bedrijfsleiders van vrij grote bedrijven gepaard gaat met een grotere schuldenlast. Samen met de sterke specialisatie verhoogt dit het ondernemersrisico. Bovendien vertaalt de mestproblematiek zich ook in deze streek in een zeer grote gronddruk.

De natuurwaarden zijn grosso modo gesitueerd in de beekdalen die vaak gekenmerkt worden door kalkrijke kwel, en op de waterscheidingen, waar heide, heischraal grasland en vennen in het verleden ontgonnen of bebost werden, maar waar nog uiterst belangrijke potenties voor herstel aanwezig zijn.

Landbouw, bos en natuur komen in toenemende mate in concurrentie voor dezelfde ruimte, wat zich bij een autonome evolutie vertaalt in kwaliteitsverlies voor alle sectoren en een groeiend aantal conflicten.

Gebruikmakend van de beschikbare grondreserves in de ex-kolonies kan nu in deze regio, gecombineerd met de gangbare ruilverkavelingsmaatregelen, een structurele verbetering van het landbouwareaal gerealiseerd worden waarbij ook een gebiedsgerichte inrichting en bescherming op het vlak van bos en natuur gerealiseerd worden. Door dergelijke proactieve inrichting wordt bedrijfszekerheid geboden aan bedrijven met gronden in de zones met hoge natuurwaarden. Door de inzet van de beschikbare grondreserves kunnen, met respect voor het unieke landschappelijk karakter van de ex-kolonies en de hiertoe gelijkgestelde randvoorwaarden, de betrokken percelen immers waar mogelijk uitgeruild worden vooraleer eventueel een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd via de afbakeningsprocessen. Dit is een unieke opportuniteit.

Een ruilverkavelingsproject als Zondereigen, dat naast de landbouwkundige inrichting bijdraagt tot de Inrichting van de voormalige Rijksweldadigheidskolonie van Wortel en van een grensoverschrijdend natuurgebied, bewijst dat mits een constructieve houding van de lokale besturen hieromtrent in consensus een evenwicht kan gevonden worden. Ook voor het ruilverkavelingsproject Merksplas wordt gestreefd naar een evenwichtige oplossing.

Op 5 januari 1998 werd de ruilverkaveling Merksplas door mijn voorganger nuttig verklaard en werd het ruilverkavelingsplan goedgekeurd. Het is één van de eerste projecten die via een uitgebreide planvormingsprocedure (planalternatieven) tot

stand is gebracht. Dit proces was lang en moeizaam en werd doorkruist door de polarisering van standpunten in 1993 (MAP, Groene Hoofdsstructuur,...). (MAP : Mestactieplan – red.)

Het ruilverkavelingscomité Merksplas werd bij brief van 15 februari 1999 door mijn voorganger verzocht om het ruilverkavelingsplan aan te passen, aangezien in het oorspronkelijke plan onvoldoende aandacht was voor de natuurwaarden.

Bij brief van 14 maart 2002 heb ik het ruilverkavelingscomité herinnerd aan de brief van 15 februari 1999 van mijn voorganger en tevens bijzondere aandacht gevraagd voor artikel 6 van de Habitatrichtlijn, op basis waarvan een "passende beoordeling" moet gemaakt worden voor plannen en projecten die een invloed kunnen uitoefenen op speciale beschermingszones in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Ik heb gevraagd om mij voor eind november 2002 op de hoogte te stellen van :

- de stand van zaken betreffende het op te maken structuurplan en de aanpassingen die werden aangebracht ten opzichte van het ruilverkavelingsplan ingevolge de opdracht van 15 februari 1999 en ingevolge het gewijzigde juridische en beleidsmatige kader ;
- de afwegingen op basis waarvan het ruilverkavelingsplan wordt aangepast tot structuurplan ;
- de aard en omvang van de ruilverkavelingswerken die mij ter subsidiëring zullen voorgelegd worden.

Op 15 april 2002 vond een overleg plaats op mijn kabinet met het gemeentebestuur van Merksplas. Hierbij werd niet alleen het ruilverkavelingsproject Merksplas besproken, maar ook het initiatief van de gemeente Merksplas tot onteigening van de gronden en gebouwen "De Grote Boerderij" in de Merksplaskolonie. Op dit overleg heeft de gemeente Merksplas een engagement aangegaan om een ernstige inspanning te doen om een consensus te bereiken in verband met de bijstelling van het structuurplan van de ruilverkaveling.

Opdat ook de gronden van "De Grote Boerderij" optimaal zouden kunnen ingeschakeld worden in de inrichting van de ruimere regio heb ik de Vlaamse Landmaatschappij gevraagd om een initiatief m.b.t. verwerving van "De Grote Boerderij" te nemen. De Vlaamse Landmaatschappij kan echter enkel het onteigeningsdossier afronden indien voor alle percelen op termijn overname door een

geschikte partner gegarandeerd wordt. Hieromtrent wordt momenteel intensief onderhandeld, onder meer met het gemeentebestuur van Merksplas.

Bij brief van 3 juli 2002 heeft het gemeentebestuur van Merksplas gevraagd om de ruilverkaveling onverwijld uit te voeren conform het bij de nuttigverklaring op 5 januari 1998 goedgekeurde ruilverkavelingsplan, en de natuuringrepen waarvan sprake in de eindnota van het overleg landbouw-natuur verder te onderzoeken in het kader van de opmaak van het gemeentelijk structuurplan en de gemeentelijke uitvoeringsplannen.

Op de brief van 3 juli 2002 heb ik op 1 augustus 2002 geantwoord dat ik de gewijzigde houding van de gemeente Merksplas betreurt omdat die niet conform is met de afspraken die met mijn medewerkers werden gemaakt op de overlegvergadering van 15 april 2002 op het kabinet. In mijn brief van 1 augustus 2002 heb ik nogmaals gemeld dat een uitvoering van de ruilverkaveling Merksplas zonder ernstige bijstelling van het structuurplan niet tot de opties behoort. Ik heb de Vlaamse Landmaatschappij opdracht gegeven om in overleg met alle partijen een bijkomende inspanning te leveren om tegen november een bijgesteld plan af te leveren. Ik zal dit plan beoordelen in relatie tot het beperkte budget en de ruime engagementen die het Vlaams Gewest reeds heeft aangegaan in andere ruilverkavelingsprojecten.

Vraag nr. 22
van 17 oktober 2002
van de heer JOS DE MEYER

Veestapel en bemestingsdruk – Stand van zaken

Volgens de voorlopige resultaten van de meitelling 2002, die het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) vorige week bekendmaakte, lopen er in België 6.734.563 varkens rond. Hiervan werden er 6.394.571 in Vlaanderen geteld. Vier jaar geleden waren dat nog 7.371.688 eenheden voor Vlaanderen. Dit betekent dat Vlaanderen in vier jaar tijd bijna één miljoen varkens minder huisvest.

Ook het aantal runderen is in diezelfde periode flink teruggelopen. Zo daalde in het Vlaamse gewest het aantal runderen in 2002 met 4,6 % in vergelijking met vorig jaar. De kippensector liep sinds 1999 met bijna drie miljoen eenheden terug.

De voorbije jaren is dus de globale dierlijke nutriëntenproductie door de daling van de veestapel sterk ingekrompen.

1. Kan de minister deze cijfers van het NIS bevestigen ?
2. Welke gevolgen heeft dit voor de bemestingsdruk in de verschillende gemeenten ?
3. Wanneer zal de Mestbank de berekeningen van de gemeentelijke bemestingsdruk eindelijk eens actualiseren ? Of is het toch juist dat de minister hiervoor geen opdracht wil geven ?

Antwoord

1. Ten eerste moet er gesteld worden dat de cijfers bekend bij het NIS en de VLM-mestbank anders moeten worden bekeken (*VLM : Vlaamse Landmaatschappij – red.*). De metelling van het NIS is een momentopname in het jaar, namelijk de dieren aanwezig op 1 mei. De gegevens bij de Mestbank hebben betrekking op de gemiddelde veebezetting op jaarbasis. Kleine verschillen tussen beide cijfers zijn dus mogelijk. Het is ook mogelijk dat bepaalde kleinere veeteeltbedrijven niet aangifteplichtig zijn bij de Mestbank en bij het NIS wel meedoen aan de metelling of vice versa.

De algemene trend van een daling van het aantal dieren komt ook tot uiting in de cijfers van de Mestbank. Een overzicht van het aantal dieren per diergroep per provincie per jaar vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger als **bijlage** in tabel 1. De meest recente gegevens die beschikbaar zijn, zijn deze voor 2001. De gegevens betreffende de gemiddelde veebezetting in 2002 kunnen per landbouwer maar bepaald worden op 1 januari 2003. De gegevens van 2002 worden gedurende het jaar 2003 opgevraagd per landbouwer en verwerkt.

Hierna volgt een korte bespreking per diergroep.

Runderen

Het aantal runderen in Vlaanderen kende een stijging tot en met 1995 met een totaal van 1.625.000 stuks. Dit aantal is gedaald tot 1.464.000 stuks in 2001. In dat jaar is dit aantal

gedaald tot 90 % van het topjaar 1995. Deze relatieve daling was het grootst voor Oost- en West-Vlaanderen (daling tot 88% van het topjaar 1995). De rundveesector zorgde voor het grootste aandeel van de nutriëntenproductie. In 1999 was dit 44 % voor P_2O_5 en 54 % voor stikstof (P_2O_5 : difosforpestoxide – red.).

Varkens

Bij de varkens moet er onderscheid gemaakt worden tussen 1991 tot en met 1999, en de jaren 2000 en 2001. Van 1991 tot en met 1999 had de landbouwer de keuze om de biggen aan te geven in de jaarlijkse Mestbankaangifte ofwel in de rubriek zeugen inclusief biggen, ofwel in de rubriek zeugen exclusief biggen waarbij de biggen afzonderlijk werden opgegeven. Vanaf 2000 moeten alle biggen tussen 7 en 20 kg steeds in een aparte rubriek worden aangegeven op de Mestbankaangifte. Dit resulteert in een schijnbaar spectaculaire stijging in 2000 en 2001 van het aantal varkens. Daarom is een betere vergelijking deze van het aantal varkens > 20 kg. Deze stegen van 1991 geleidelijk tot 1998 van ruim 4,2 miljoen tot ruim 5,2 miljoen. In 2001 is dit aantal gedaald tot 89,5 % van het topjaar 1998. Deze daling was het grootst voor Vlaams-Brabant (daling tot 85 % van het topjaar 1998) en het kleinst voor Oost-Vlaanderen (90 % van het topjaar 1995). Ten opzichte van het jaar 1991 is er nog een toename geweest van het aantal varkens > 20 kg van 6,5 %.

Pluimvee

Het aantal stuks pluimvee in Vlaanderen kende, zoals de varkens, eveneens zijn hoogtepunt in 1998 met een totaal van 34,5 miljoen stuks. In 2001 is dit aantal gedaald tot 92,5 % van het topjaar 1998. Deze daling was het grootst voor de provincie Antwerpen (daling tot 90 % t.o.v. het topjaar 1998).

Indien we het aantal dieren toch zouden vergelijken tussen het NIS en de Mestbank (rekening houdende met de bovenvermelde randvoorwaarden) zien we het volgende :

Diergroep	Momentopname NIS	Gemiddelde bezetting Mestbank	Vershil (%)
Rundvee	1.527.627	1.464.182	4 %
Varkens	6.508.442	6.301.474	3 %
Pluimvee	34.301.466	31.917.960	7 %

2. De bemestingsdruk in Vlaanderen kan op verschillende manieren worden bekeken.

Een eerste benadering is de reële mestproductiedruk per gemeente. Deze wordt berekend door de reële dierlijke mestproductie in kilogram P_2O_5 en kilogram N, op basis van de gemiddelde jaarlijkse veebezetting, te delen door de oppervlakte cultuurgrond (in ha). Deze gegevens worden jaarlijks gepubliceerd in het jaarverslag van de VLM, zowel voor fosfaat als voor N. Dit gebeurt in de vorm van kaarten op basis van de 308 Vlaamse gemeenten. Het meest recente jaar momenteel ter beschikking is 2001 (*N: stikstof – red.*).

Een tweede benadering houdt rekening met het gebruik van dierlijke mest per gemeente. Deze wordt berekend door rekening te houden met :

- de reële dierlijke mestproductie,
- de mesttransporten,
- opslagverschillen tussen 1 januari en 31 december,
- de oppervlakte cultuurgrond.

Ook deze gegevens worden jaarlijks gepubliceerd in het jaarverslag van de VLM, zowel voor fosfaat als voor N. Dit gebeurt in de vorm van kaarten op basis van de 308 Vlaamse gemeenten. Het meest recente jaar momenteel ter beschikking is 2001.

Deze eerste twee benaderingen geven een bemestingsdruk weer per ha cultuurgrond en zijn een goede benadering om de jaarlijkse evoluties te vergelijken, die een dalende trend vertonen. Een belangrijke randbemerking hierbij is dat ook de plaatsingsruimte jaarlijks vermindert door strengere bemestingsnormen waardoor het mestoverschot blijft en nog toeneemt.

3. Zoals uit mijn antwoord op de bovenstaande vraag blijkt, wordt de evolutie van de bemestingsdruk continu opgevolgd door de Mestbank en jaarlijks in het VLM-jaarverslag vermeld. Dit

gebeurt steeds op basis van de meest actuele cijfers waarover de Mestbank beschikt.

Vermits de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst naar het "actualiseren" van de "gemeentelijke productiedruk", veronderstel ik echter dat hij in zijn vraag de "geactualiseerde vergunde gemeentelijke productiedruk" bedoelt zoals deze in de mestwetgeving is opgenomen.

De berekeningswijze van deze geactualiseerde vergunde gemeentelijke productiedruk evenals van de "oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk" is vastgelegd in artikel 33, § 3 van het meststoffendecreet.

De oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk is gebaseerd op gegevens uit de NIS-landbouwtellingen van 15 mei 1992. Dit berekend cijfer per gemeente moet in dit kader louter worden beschouwd als een referentiebasis. De geactualiseerde vergunde gemeentelijke productiedruk wordt, vertrekkende van deze referentiebasis, berekend door de evolutie van de afgeleverde, vervallen vergunningen en dergelijke hierbij in rekening te brengen. Om de evolutie in de tijd te kunnen opvolgen, wordt de druk nog steeds berekend uitgaande van de vroegere uitscheidingscijfers van de dieren. Voor de exacte berekeningsmethode verwijs ik naar artikel 33, § 3 van het meststoffendecreet.

Vermits er enerzijds gerekend wordt met milieuvergunningen en anderzijds er andere uitscheidingscijfers gebruikt worden, is er geen direct verband tussen enerzijds de "geactualiseerde vergunde gemeentelijke productiedruk" en de reële productiedruk (of de jaarlijkse resultaten van de landbouwtelling) waarvan sprake in het antwoord op de tweede vraag. Deze cijfers kunnen dus ook niet met mekaar vergeleken worden.

Sinds de laatste decreetswijziging en de bijhorende besluiten van de Vlaamse regering moet de Mestbank jaarlijks een alfabetische lijst publiceren waarin per gemeente onder andere de "oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk" en de "geactualiseerde vergunde gemeentelijke

productiedruk" vermeld staan. De laatste publicatie van deze lijst dateert van 9 april 2002 en bevat de resultaten van evolutie van de milieuvergunningen tot 31 december 2000.

In het huidige meststoffendecreet is bepaald dat vanaf 1 januari 2002 voor de bepaling van de vergunde productiedruk een nieuwe berekeningsmethode ingevoerd wordt, die volledig gebaseerd is op milieuvergunningen.

Om deze nieuwe methode te kunnen gebruiken, moet echter voor elke veeteeltinrichting in het Vlaamse gewest de juiste vergunde productie bepaald zijn. De Vlaamse regering besliste op 19 juli 2002 om extra personeel toe te wijzen

aan de Vlaamse Landmaatschappij om via een specifiek project "vergunde productie" de vergunde productie voor elke veeteeltinrichting binnen een realistische termijn te bepalen. Omdat de vergunde productie vandaag nog niet bekend is, is in het ontwerpdecreet tot aanpassing van het meststoffendecreet dat in voorbereiding is, een wijziging voorgesteld waarbij de termijn tegen wanneer de nieuwe methode zal gebruikt moeten worden, uitgesteld wordt. Vermits een exacte bepaling van de vergunde productie de rechtszekerheid van de landbouwers ten goede komt en anderzijds het niet bekend zijn ervan een lacune vormt in het mestbeleid, hecht ik veel belang aan de realisatie van dit project.

Bijlage: overzicht van het aantal dieren per diergroep per provincie

Provincie	Diergroep	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ANTW	Varkens	654.625	692.453	733.209	766.420	794.809	825.296	840.006	889.434	873.122	1.034.342	997.306
	Runderen	354.801	350.325	359.557	370.914	362.908	363.940	349.111	358.568	348.901	345.296	339.343
	Pluimvee	8.484.848	8.631.471	9.131.379	9.529.776	9.619.825	10.234.072	10.337.456	10.484.830	9.894.144	9.765.194	9.428.873
	Andere	60.572	60.524	77.757	92.394	105.297	106.052	108.920	123.509	101.334	43.059	37.671
LIMB	Varkens	415.394	423.733	418.285	426.838	429.969	468.723	465.427	497.159	486.510	547.448	526.819
	Runderen	177.226	173.903	174.415	175.719	174.294	174.041	169.965	170.073	167.292	164.281	158.833
	Pluimvee	4.441.546	4.146.572	4.143.661	4.086.880	3.972.492	4.121.747	4.297.523	4.364.969	4.194.475	4.076.174	4.070.108
	Andere	31.285	34.149	34.714	36.440	39.056	45.234	43.120	45.031	48.093	23.469	19.959
OVL	Varkens	866.442	911.349	937.978	922.298	942.562	1.028.551	1.051.974	1.088.585	1.080.294	1.347.434	1.292.938
	Runderen	416.101	408.861	409.006	413.222	418.787	405.839	395.498	396.814	389.457	382.384	369.756
	Pluimvee	4.619.297	4.611.763	4.615.038	4.957.013	5.143.223	5.398.878	5.504.422	5.761.807	5.655.850	5.548.636	5.272.199
	Andere	56.394	49.681	51.168	51.413	55.483	54.800	73.021	75.336	76.464	44.675	41.406
VLBRA	Varkens	154.746	158.697	160.993	160.183	164.002	170.302	168.925	183.779	172.062	189.876	177.529
	Runderen	142.643	156.219	141.807	143.751	143.170	141.286	137.047	140.849	140.344	136.327	133.124
	Pluimvee	959.589	890.241	865.595	945.984	963.697	991.185	1.087.536	1.136.619	1.408.543	1.140.046	1.109.493
	Andere	28.558	25.731	25.344	24.433	24.736	25.393	26.989	28.187	27.814	21.857	20.446
WVL	Varkens	2.566.215	2.648.984	2.676.610	2.720.947	2.724.823	2.791.085	2.814.914	2.945.664	2.924.058	3.545.527	3.306.882
	Runderen	504.854	501.095	504.189	510.700	525.714	513.913	503.900	503.156	491.545	477.268	463.126
	Pluimvee	6.955.690	7.410.753	8.146.068	9.403.280	10.420.777	11.503.272	12.249.370	12.717.924	12.130.546	12.382.241	12.037.287
	Andere	81.228	97.041	107.876	111.789	125.401	128.967	139.304	142.534	141.6871	56.841	53.038
Vlaanderen	Varkens	4.657.422	4.835.216	4.927.075	4.996.686	5.066.165	5.283.957	5.340.946	5.604.621	5.536.046	6.573.627	6.301.474
	Runderen	1.595.625	1.590.403	1.586.274	1.614.306	1.624.873	1.599.022	1.555.521	1.569.460	1.537.539	1.505.557	1.464.182
	Pluimvee	25.460.970	25.690.800	26.901.741	28.922.933	30.120.014	32.249.154	33.476.307	34.466.149	32.983.558	32.912.291	31.917.960
	Andere	258.037	267.126	296.859	316.469	349.973	360.446	39.354	414.597	395.386	189.901	172.520
ANT	Varkens > 20kg	606.018	637.207	675.793	709.335	741.077	773.294	777.369	810.593	798.975	759.796	728.282
	Varkens > 20kg	362.614	371.211	369.986	382.539	390.689	421.062	411.539	427.001	414.128	398.229	380.959
	Varkens > 20kg	801.120	845.212	881.819	869.673	896.701	986.074	1.008.633	1.037.571	1.026.551	979.714	937.005
	Varkens > 20kg	134.619	137.564	142.692	142.639	148.968	154.697	150.412	159.442	154.372	144.288	135.315
WVL	Varkens > 20kg	2.338.302	2.424.944	2.503.402	2.573.311	2.609.966	2.692.268	2.714.853	2.828.325	2.777.779	2.651.936	2.522.818
	Vlaanderen	4.242.673	4.416.138	4.573.692	4.677.497	4.787.401	5.027.395	5.062.806	5.262.932	5.171.805	4.933.963	4.704.379

Vraag nr. 23
van 17 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Vossenpopulatie – Stand van zaken

De vos is een efficiënte opportunist die zowat alle beschikbare voedselbronnen zal aansnijden, maar eerst jaagt op wat het makkelijkst beschikbaar is. De houders van kippen en ander pluimvee weten dat hun pluimvee bijgevolg bovenaan op de lijst staat van de vos.

Alle studies over het voorkomen en de verspreiding van de vos in Vlaanderen wijzen uit dat ons vossenbestand toeneemt.

Vossen mogen slechts enkele maanden in het jaar – van 1 september tot eind januari – bestreden worden, en dan nog alleen overdag, en dat terwijl de vos een nachtdier is.

1. Klopt het dat de vossenpopulatie in Vlaanderen nog steeds toeneemt? Bestaat er objectief en betrouwbaar cijfermateriaal over het aantal vossen in Vlaanderen?
2. Worden er vossen uitgezet vanuit vossenkwekerijen?
3. Komt bij een "overpopulatie" van vossen de volksgezondheid (rabiës, vossenlintworm, ...) niet in het gedrang?
4. Wat is nog het nut van weidevogelbeheer, als de vos het jonge broedsel rooft?
5. Gaat de minister ervan uit dat de populatie van dergelijke roofdieren, die onmiskenbaar voor problemen zorgen, beperkt moet worden gehouden?

Antwoord

1. De enige betrouwbare en/of interpreteerbare cijfers over de vossenpopulatie in Vlaanderen komen van het voortschrijdend onderzoek terzake van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW). (In het Natuurrapport 2001 wordt daarover verslag uitgebracht (blz. 36-37).

Algemeen wordt het aantal slagende vossennesten als één van de beste methodes beschouwd om de populatietrend te evalueren. Het aantal vossen zelf is evenwel onmogelijk exact te bepalen (cf. onbekend aantal niet aan de voortplan-

ting deelnemende adulten). Toch moet rekening worden gehouden met het feit dat vossen, onder invloed van externe en deels onbekende factoren (ziekte, veranderende jachtdruk, ...), hun sociale organisatie kunnen aanpassen. Wanneer vossen veeleer als "koppel" in kleinere territoria gaan leven, in plaats van in grotere territoria in sociale groepen (waarin slechts één nest wordt grootgebracht, zal het aantal nesten weliswaar toenemen maar daarom niet het aantal individuen.

Sinds 2001 wordt het volgen van de populatie beperkt tot één steekproefgebied (Vlaamse Ardennen – optimale vossenbiotoop). De resultaten voor 2001 en 2002 schijnen, in tegenstelling tot de drie voorgaande jaren, op een toename van het aantal nesten te duiden (mogelijk evenwel ten dele veroorzaakt door een afname van de – illegale – verdelging van de nesten, cf. intensief toezicht en contact met plaatselijke jagerij).

De beschouwde periode is evenwel nog te kort om daaruit nieuwe conclusies te trekken.

Sinds het opstarten van de WBE-werking worden ook afschotcijfers opgevraagd en vergelijkend verwerkt (*WBE : wildbeheerseenheid – red.*). Daaruit blijkt, op basis van cijfermateriaal van twee-drie jaar, globaal een lichte toename van het afschot plaats te vinden. Ook hier valt (nog) niet uit te maken of een veranderde jachtdruk (mede) verklarend is dan wel een populatiestijging.

Globaal besluit : mogelijk een lichte toename, maar lopend onderzoek moet dit nog bevestigen. Hoe dan ook is Vlaanderen gekenmerkt door een vrij geringe dichtheid aan vossen in vergelijking met buitenlandse situaties.

2. Onze "wilde" vossensoort (-ras) *Vulpes Vulpes* wordt voorzover bekend nergens gekweekt in Vlaanderen. In kwekerijen betreft het doorgaans poolvossen (*Alopex lagopus* – een totaal andere soort), soms zilvervossen of andere "veredelde", gedomesticeerde rassen van *Vulpes Vulpes*. Deze zijn evenwel op zicht zonder probleem te onderscheiden van onze "wilde" *Vulpes vulpes*.

Via het IBW-onderzoek werden inmiddels ruim 400 vossenkadavers (afkomstig uit geheel Vlaanderen) onderzocht, alsook ruim 300 dieren levend gevangen. Niet één exemplaar duidt op een onnatuurlijke herkomst.

De herkolonisatie van de vos in Vlaanderen past in een internationaal vastgestelde trend en is perfect verklaarbaar als "natuurlijk" fenomeen.

3. Rabiës is in ons land een opgelost probleem – België is sinds 2001 officieel rabiësvrij verklaard. Overigens is de hondsdolheid bij de vossen nooit in Vlaanderen aan de orde geweest (met uitzondering van de Voerstreek, d.i. Rechtermaasoever) en is afschot van vossen in het kader van de hondsdolheidspreventie en -bestrijding in het verleden nutteloos gebleken.

De vossenlintworm vergt verdere aandacht, met het oog op – indien dit nodig zou blijken – preventieve maatregelen (voorlichting breed publiek : elementaire hygiëne, geregeld ontwormen van katten en honden, ...). Ook hier is afschot van vossen evenwel zinloos als preventieve maatregel.

4. Een bekend "effect" van de vos op grondbroedende vogelsoorten is lokale achteruitgang of zelfs verdwijning van de broedvogels. Vooral bij soorten die (min of meer) in kolonies broeden, is dit soms spectaculair. Het gaat hier evenwel niet zozeer (en zeker niet alleen) om predatie, maar vooral ook om "verstoring" : in plaats van geconcentreerd in een klein gebied te broeden, gaan de vogels zich over een veel groter gebied verspreiden. Zoiets kan "jammer" zijn voor een reservaat, maar is dit daarom niet voor de betrokken soort !

De reeds eerder vastgestelde onderzoeksresultaten in Nederland (kolonies lepelaars e.a.), waarbij door de komst van de vos plaatselijk een afname tot verdwijning van de broedvogelpopulatie werd vastgesteld, maar een toename van diezelfde populatie als men dit op een grotere ruimtelijke schaal bekeek, worden inmiddels ook in Vlaanderen bevestigd (onderzoek Instituut voor Natuurbehoud).

Ondanks het feit dat de vos het laatste decennium zo sterk is toegenomen (van totaal afwezig tot overal aanwezig) in West-Vlaanderen (de belangrijkste weidevogelregio van Vlaanderen/België) is in diezelfde periode ook de broedpopulatie weidevogels in haar globaliteit toegenomen (maar zijn er inderdaad lokaal wel duidelijke negatieve evoluties). Op heden is er nog geen reden om bijkomende maatregelen ten nemen ten aanzien van de vossenpopulatie in relatie tot onze weidevogels.

5. Beperking van een vossenpopulatie heeft geen zin. Vossen zijn territoriale dieren, met andere woorden, zijn gaan een deel van het landschap bezetten (grootteorde van bv. 5 tot 10 km²) waarin zij in principe geen vreemde soortgenoten dulden. Zo'n territorium wordt in de regel bezet door een (familie)groep bestaande uit één mannetje en één of enkele wijfjes, en tijdelijk ook een aantal jongen (één nest per territorium).

Zorgen dat er lokaal geen vossen zijn, betekent dan dat men één of meerdere territoria leegmaakt. Lege territoria worden evenwel heel snel spontaan opnieuw ingenomen door andere, meestal jonge dieren uit de (wijdere) omgeving. Wil men dit beletten, dan kan men best ook die naburige territoria leegmaken – jonge vossen op zoek naar een eigen territorium verplaatsen zich immers makkelijk over vele (tientallen) kilometers.

Het is evenwel duidelijk dat in het dichtbevolkte Vlaanderen nauwelijks of geen stukken landschap te vinden zijn ter grootte van een vossen-territorium waarin niet tegelijkertijd ook kippenhouders wonen. Ook dezen kunnen dan, met evenveel recht, vragen dat ook hun (wijde) woonomgeving vrij wordt gemaakt en gehouden van vossen. Concreet komt dit er dan ook vrij snel op neer dat men de vos gewoon overal, dit is in geheel Vlaanderen, verwijderd, maar ook over de grenzen heen. Dit is geen beleids optie.

Het is evenwel duidelijk dat er lokaal problemen optreden ten aanzien van houders van kippen en kleine neerhofdieren. Aangezien de vos in Vlaanderen lange tijd afwezig was, is dit voor vele pluimveebezitters een nieuw fenomeen. Vossen zijn geduchte rovers ten aanzien van gemakkelijke prooien zoals kippen in onvoldoende beveiligde rennen.

De enige afdoende oplossing ten aanzien van dit probleem is dat schuilhokken voor kleinvee door de eigenaars beter beveiligd worden, meer in concreto een degelijke afsluiting, een gesloten volière of een afsluitbaar nachthok.

Vraag nr. 24
van 17 oktober 2002
van de heer ERIK MATTHIJS

Top Johannesburg – Deelnemers en kosten

De minister reisde in augustus/september naar Zuid-Afrika om er de milieutop in Johannesburg

bij te wonen. Vóór de eigenlijke top heeft zij ook een aantal landbouw- en irrigatieprojecten bezocht.

1. Hoelang duurde deze reis ?
2. Wat was het programma ?
3. Wie waren de deelnemers van de ministeriële delegatie ? Hoeveel parlementsleden, kabinet-smedewerkers en leden van de administratie behoorden tot deze delegatie ?
4. Hoeveel journalisten hebben de reis meege maakt ?

Op welke basis werden zij in de delegatie opgenomen ?

Hoeveel regionale journalisten (audiovisuele en geschreven pers) telde de delegatie ?

In hoeverre hoort een ministeriële reis naar Zuid-Afrika tot de regionale berichtgeving ?

5. Wat was de kostprijs van de reis (vlieg- en reiskosten) ?
6. Wat hield de kostprijs in of welke kosten moesten de deelnemers zelf dragen ?
7. Wie betaalde de kosten ?

Antwoord

1. Het verblijf in Zuid-Afrika naar aanleiding van de Wereldtop voor Duurzame Ontwikkeling (WSSD) viel uiteen in twee delen.

In een eerste periode van 25 augustus 2002 tot en met 28 augustus 2002 werden werkbezoeken afgelegd in de provincie Kwazulu-Natal. Daarna vertegenwoordigde ik van 29 augustus 2002 tot en met 31 augustus de Vlaamse regering op de politieke coördinatievergaderingen van de WSSD en op enkele nevenevenementen.

2. Het bezoek aan de provincie Kwazulu-Natal past in het programma inzake ontwikkelingssamenwerking tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika. De verplaatsing naar Zuid-Afrika voor de WSSD-top werd te baat genomen om persoonlijke contacten te leggen met de milieuminister van de provincie waar de meeste samenwerkingsprojecten inzake leefmilieu en landbouw lopende zijn. Er werden enkele werkbezoeken

afgelegd op plaatsen waar deze projecten lopen of waar projectaanvragen zijn gesitueerd.

Het ging om volgende projecten :

- "recyclage in stedelijk en randstedelijk gebied" in Durban,
- "Zululand, Centrum voor Duurzame Ontwikkeling" in Richards Bay,
- "ambacht, kunst en toerisme" in Saint-Lucia en Kosy Bay,
- "geïntegreerd afvalbeleid" in Jozini,
- "vorming van landbouwers" in het Makhitini-irrigatieproject.

Op de WSSD werd naast de formele, politieke coördinatievergaderingen op Belgisch, Europees en multilateraal niveau deelgenomen aan enkele evenementen die in de marge van de WSSD werden georganiseerd. Ik gaf op 29 augustus een uiteenzetting over duurzaam waterbeleid in de Waterdome naar aanleiding van het Belgisch Wereldwatermanifest van Ricardo Petrella.

Onze samenwerkingsovereenkomst inzake duurzame ontwikkeling met de gemeenten werd op 29 augustus voorgesteld op de sessie over lokale besturen. Het Vlaams Gewest participeerde ook actief aan het forum voor subnationale besturen. Ik onderhandelde op 31 augustus over het akkoord (de "Gauteng-verklaring") tussen vertegenwoordigers van diverse regio's uit de wereld om onder meer ervaringen uit te wisselen over de uitwerking van duurzame ontwikkeling.

In de namiddag van 30 augustus werden vanuit Johannesburg drie projecten bezocht in de omgeving van Pretoria over milieueducatie en milieuzorg op school en in een sociaal opvanghuis.

3. Ik werd vergezeld door mijn adjunctkabinetschef, mijn woordvoerder en de Vlaamse attaché in Zuid-Afrika. Op de rondreis in Kwazulu-Natal werd de delegatie uitgebreid met een vertegenwoordiger van de VVOB die de projecten ter plaatse opvolgt en de hierna vermelde journalisten (*VVOB : Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking Technische Bijstand – red.*).

In Johannesburg stonden drie ambtenaren van de afdeling Europa en Milieu binnen de Belgische delegatie in voor de opvolging van de politieke besprekingen op de WSSD en van de vermelde evenementen.

4. Volgende journalisten hebben samen met mij de de projecten Kwazulu-Natal bezocht : een journalist van Het Nieuwsblad, een journalist van Belga, een journalist van De Morgen en een cameraploeg en een journalist van AVS (*Audio Video Studio Oost-Vlaamse Televisie – red.*).

Zij maakten geen deel uit van de officiële delegatie voor de top in Johannesburg. Enkel de journalist van De Morgen was officieel geregistreerd, maar dan wel via de delegatie van de federale regering. Aan de betrokken redacties werd het programma van de reis voorgelegd, waarop zij zelf de beslissing konden nemen of de reis voor hen voldoende interessante onderwerpen inhield.

Er reisde één regionale journalist mee, vergezeld door een cameraman.

De regionale tv-zender zag in de reis voldoende interessante links naar de Oost-Vlaamse regio en drukte daarom zijn interesse uit om mee te reizen.

- 5 en 6. De verplaatsings- en verblijfskosten voor de reis van de volledige Vlaamse delegatie (behalve de Vlaamse attaché en de VVOB) in Zuid-Afrika bedragen 24.363 euro.

Ikzelf heb mijn vliegtuigkosten van en naar Johannesburg voor eigen rekening genomen omdat dit gecombineerd werd met een privé-bezoek.

7. De kosten werden begroot op basis van de omzendbrief PEBE/DVR/2001/7 van toepassing op het MV6 en zullen worden vereffend door het MINA-fonds, artikel 361B1205 (*MINA-fonds : Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*).

Vraag nr. 25
van 17 oktober 2002
van de heer JACKY MAES

Natuurherstel IJzermonding – Hemmepolder Nieuwpoort

De afdeling Natuur werkt met veel inzet aan een beter beheer van bestaande natuurterreinen en de ontwikkeling van nieuwe natuur. Een opmerkelijk voorbeeld daarvan is ongetwijfeld te zien aan de IJzermonding. De marinebasis werd gesloopt en honderdduizenden kubieke meter opgespoten zand en klei werden afgegraven en afgevoerd. Voor de volgende winter zijn de laatste werkzaamheden gepland, namelijk de afvoer van de laatste 50.000 m² grondspecie en de inrichting voor recreatief medegebruik van dit Vlaams natuureservaat.

Door dit natuurherstel ligt er nu een prachtig natuurgebied van 184 hectare. Maar onmiddellijk aansluitend bij de IJzermonding ligt er ook nog de Hemmepolder, een stuk polderland dat de jongste jaren voor een gedeelte omgezet werd van polderweiland naar akkerland.

Door de Hemmepolder te integreren in het herstelplan van de IJzermonding zou een natuurzone kunnen worden gecreëerd met alle overgangen van het kustmilieu : zee, strand, slikken en schorren, duinen en polders. Daarom zou de Hemmepolder (ongeveer 20 ha) moeten worden aangekocht en de zilte poldergraslanden worden hersteld. Deze zone is immers een extra ecologische troef, maar biedt ook op milieueducatief vlak heel wat extra mogelijkheden.

De IJzermonding kan op die manier uitgroeien tot het "Zwin van de IJzer".

1. Welke beleidsvisie wordt gehanteerd met betrekking tot het integreren van de Hemmepolder in het natuurherstelplan van de IJzermonding ?
2. Worden er middelen uitgetrokken voor de aankoop van de Hemmepolder en het herstel van de zilte poldergraslanden ?
3. Zo ja, wat is de daartoe vooropgestelde timing ?

Antwoord

1. Het door de Universiteit Gent in opdracht van de Aminal – afdeling Natuur uitgewerkt rapport "Ecologisch streefbeeld en natuurherstelplan voor het integraal kustreservaat. De IJzermonding te Nieuwpoort, dat ook wel eens afgekort het "Natuurherstelplan voor De IJzermonding" wordt genoemd, bepaalt inderdaad dat de Hemmepolder zou worden geïntegreerd in het integraal kustreservaat van De IJzermonding.

(*Aminal : administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer – red.*)

Onder integraal kustreservaat dient een natuurreservaat te worden verstaan waarin alle plaatselijke voorkomende geomorfologische componenten van het kustecosysteem zijn opgenomen.

Aan de IJzermonding zijn deze geomorfologische componenten kustbanken in de ondiepe zee, het strand, het slik, het schor, het duin en ten slotte uiteraard ook de polder.

Het natuurherstelplan stelt voor dat door natuurtechnische milieubouw de kleiige akkers van de Hemmepolder en de erdoor stromende waterloop Het Geleed, die een binnendijks relict vormt van de kreek van Lombardsijde, zouden herschapen worden in respectievelijk microreliëfrijke graslanden met plasdrassituaties en een kreekgeul.

2. In eerste instantie zullen de diverse mogelijke scenario's voor natuurherstel en -ontwikkeling naar hun haalbaarheid alsook naar hun socio-economisch impact op landbouw en toerisme onderzocht worden.

Hiertoe zullen in de loop van het jaar 2003 door de afdeling Natuur studies uitbesteed worden.

3. Er zijn mij nu nog onvoldoende gegevens bekend om een inschatting van de timing te kunnen meedelen.

Op basis van de bovenvermelde studie kan de haalbaarheid van het project ingeschat en kan een realistische timing worden opgesteld.

**Vraag nr. 26
van 24 oktober 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE**

Voeren – Drinkwater

Het leidingwater in Voeren wordt aangevoerd vanuit Wallonië vanwege de geografische ligging. De controle en de bedeling worden echter wel door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) uitgevoerd.

De gemeente Voeren kampte begin oktober met vervuild leidingwater. De VMW stelde op drie meetpunten in de gemeente vast dat het leidingwater niet drinkbaar was door een bacteriële vervuiling. Vermits het water vanuit Wallonië wordt aan-

gevoerd, kon de gemeente niet onderzoeken wat de oorzaak van het vervuilde leidingwater was. De watermaatschappijen wezen met een beschuldigende vinger naar elkaar. Ondertussen moesten de Voerenaars wel een week lang hun drinkwater minstens vijf minuten koken alvorens het te gebruiken. Ook de Civiele Bescherming werd ingeschakeld.

1. Is de minister reeds op de hoogte gebracht van de oorzaak van de bacteriële vervuiling van het leidingwater in Voeren ?
2. Heeft zij overleg gepleegd met haar Waalse collega voor Leefmilieu ?
3. Hoe werd het probleem opgelost ?
4. Op welke manier worden, conform het drinkwaterdecreet, ook de Voerenaars in de toekomst beschermd tegen verontreinigd drinkwater ?

Antwoord

1. De oorzaak werd opgevraagd bij de Société Wallonne des Eaux (SWDE), producent van het voor Voeren aangekochte leidingwater. Deze deelde mee dat de oorzaak niet sluitend kon achterhaald worden. Uit de feiten blijkt dat het bij de SWDE aangekochte leidingwater bacterieel niet conform was op de drie verschillende aanvoerpunten vanuit Wallonië naar de gemeente Voeren. Het betreft :

- Teuven en Remersdaal,
- Sint-Pieters-Voeren, Sint-Martens-Voeren en 's Gravenvoeren,
- Moelingen.

Dit bewijst dat de contaminatie is opgetreden in het voorzieningssysteem van de SWDE.

2. In dergelijke gevallen moet de communicatie in de eerste plaats tussen de drinkwatermaatschappijen verlopen om zo spoedig mogelijk de gevaren voor de volksgezondheid te beperken.

Vermits het incident geen betrekking had op een probleem, vond ik het niet nodig hierover overleg te plegen met mijn Waalse collega.

3. Onmiddellijk na de vaststelling van de bacteriële vervuiling door de VMW werd de SWDE ge-

contacteerd met de vraag om een hogere dosis desinfectans aan het water toe te voegen.

Dit is kort nadien gebeurd. De VMW installeerde daarenboven een eigen mobiele desinfectiepost op het grondgebied van de gemeente Voeren.

4. Het drinkwater in Vlaanderen moet voldoen aan de eisen van het besluit van de Vlaamse regering van 15 maart 1989 houdende vaststelling van een technische reglementering inzake drinkwater. De drinkwaterkwaliteit wordt door de VMW overeenkomstig deze wetgeving gecontroleerd via een strikt staalnameprogramma dat het volledige bevoorradingsgebied bestrijkt.

Zeer binnenkort wordt een nieuw uitvoeringsbesluit van kracht in uitvoering van het recentelijk goedgekeurde drinkwaterdecreet. Daarin wordt nog meer de nadruk gelegd op de controle van de drinkwaterkwaliteit. Wat de gemeente Voeren betreft, worden maandelijks, en dit gespreid in de tijd, tien waterstalen genomen en geanalyseerd. De contaminatie van begin oktober werd zo trouwens ontdekt.

Vraag nr. 27
van 24 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Scheepswrakken – Decontaminatie

De milieuorganisatie Greenpeace klaagde recentelijk via acties aan de afgedankte carferry Silver Ray de uitvoer aan van scheepswrakken naar derdewereldlanden zoals India, Bangladesh, China of Turkije. Greenpeace stelde terecht dat scheepswrakken die giftige stoffen bevatten (bv. asbest) eerst in eigen land dienen gedecontamineerd te worden. Als dit niet gebeurt, gaat het om de uitvoer van giftig afval en valt dit onder de regels van de Bazelconventie.

Scheepswrakken bestaan voor 95 % uit staal, maar de resterende 5 % bevat zeer giftige stoffen. De ontmantelingsomstandigheden in ontwikkelingslanden laten veel te wensen over : er is onvoldoende bescherming voor werknemers en er komen grote hoeveelheden toxische stoffen (asbest, PCB's, TBT en dioxines) vrij in het milieu.

1. Is er enig zicht op de uitvoer van scheepswrakken vanuit Vlaamse havens ?

Naar welke landen worden scheepswrakken vanuit ons land voor ontmanteling afgevoerd ?

2. Is er enig toezicht op de scheepswrakken die vanuit Vlaamse havens vertrekken voor de sloop ?

Wordt er nagegaan hoeveel giftige stoffen nog in deze wrakken aanwezig zijn ?

Wordt er aangedrongen op een voorafgaande decontaminatie, vooraleer de scheepswrakken mogen vertrekken ?

3. Klopt het dat scheepswrakken die niet-gedeponeerd werden, dienen te worden beschouwd als giftig afval en onder de bepalingen van de Bazelconventie vallen ?

4. Welk standpunt neemt Vlaanderen terzake in, in het kader van de besprekingen hierover binnen de International Maritime Organization (IMO) ? Hoe verloopt het overleg hierover federaal ?

Antwoord

1. De laatste jaren komt het slopen van schepen in ontwikkelingslanden steeds meer en meer in de belangstelling. Het slopen gebeurt daar veelal onder slechte condities voor het milieu en de volksgezondheid. De geïndustrialiseerde landen worden bekritiseerd omdat zij schepen die al of niet onder hun vlag varen, onder zulke slechte condities laten slopen.

90% van de sloopfaciliteiten op wereldvlak bevindt zich in India, Pakistan, Bangladesh en China. De locatie van deze activiteiten in deze streken kan verklaard worden doordat het slopen een arbeidsintensieve activiteit is.

De schepen, ook diegene die bestemd zijn voor de sloop, verlaten de haven op eigen kracht en bevatten meestal een vracht die onderweg wordt afgeleverd. Een bijzonder probleem dat hier opduikt, is de definitie afvalstof. Wanneer wordt een schip een afvalstof ? Dat is uiteraard van doorslaggevend belang bij het toepassen van het uitvoerverbod van afvalstoffen afkomstig van OESO-landen naar niet-OESO-landen (*OESO : Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling – red.*).

Dat een schip mogelijk wordt uitgevoerd met als bestemming de sloop wordt ons gesignaleerd

door de scheepvaartpolitie of via andere kanalen. De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) wordt niet rechtstreeks gecontacteerd door de eigenaar.

Eind 1999 heeft het Vlaams Gewest een poging ondernomen om de Forth Bank, die volgens verschillende bronnen zou uitgevoerd worden naar India voor de sloop, aan de ketting te leggen. Dit is in eerste instantie gelukt. Maar toen de eigenaar met het bewijs afkwam dat het schip nog een lading aan boord had en dat het nog verzekerd was om te varen, heeft de onderzoeksrechter beslist dat het schip niet kon beschouwd worden als een afvalstof.

De Silver Ray wordt door OVAM beschouwd als een gevaarlijke afvalstof. Dit betekent dat uitvoer naar niet-OESO-landen niet mogelijk is en uitvoer naar een OESO-lidstaat moet gebeuren door middel van een kennisgeving. Aan de hand van die kennisgeving zal OVAM dan toetsen of de opgegeven bestemming mogelijk is. Dit standpunt werd meerdere malen bekendgemaakt aan de vroegere en de huidige eigenaar van het schip, de scheepvaartpolitie, het Antwerps Havenbedrijf en Port State Control.

2. De uitvoer van scheepswrakken voor de sloop valt onder de verordening 259/93/EEG van de Raad van 1 februari 1993 inzake de controle en het toezicht op de overbrenging van afvalstoffen naar, door en in de Europese Gemeenschap. Door deze verordening wordt het Verdrag van Bazel voor de Europese lidstaten geïmplementeerd.

Het Verdrag van Bazel regelt de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering van deze afvalstoffen. Onder het Verdrag van Bazel is een exportban goedgekeurd. Dit betekent dat gevaarlijke afvalstoffen afkomstig van OESO landen niet mogen overgebracht worden naar niet-OESO-landen. Voor de Europese Unie is die exportban door de verordening 120/97/EEG van kracht sinds 1 januari 1998.

Het Vlaams Gewest past de verordening 259/93/EEG en de exportban toe. Toezicht op de naleving van de verordening gebeurt door OVAM, de politie en de douane.

Indien de eigenaar het schip wil uitvoeren om het te laten slopen, moet eerst een inventaris opgemaakt worden van alle gevaarlijke stoffen die het schip bevat. De kennisgevingsprocedure

die nodig is om een sloopschip te kunnen uitvoeren, hangt af van de samenstelling en de gevaarlijkheid van de afvalstoffen. Voor de Silver Ray is aangedrongen om dergelijke inventaris op te stellen.

3. Sloopschepen bevatten gevaarlijke stoffen en worden beschouwd als gevaarlijke afvalstoffen. Dit wordt bevestigd in de uitspraak door de Nederlandse Raad van State dd. 19 juni 2002 over de Sandrien.

Het is duidelijk dat het Verdrag van Bazel van toepassing is op situaties waarin het schip wordt beschouwd als een afvalstof. Indicatoren die aantonen dat een schip als afvalstof moet beschouwd worden, zijn onder meer :

- bewijs dat een contract is gemaakt met een sloper,
- het schip is niet meer geregistreerd,
- de nodige documenten om te mogen varen ontbreken of er zijn hoge reparatiekosten,
- het schip moet verwijderd worden (cf. IMO-wetgeving).

In verschillende situaties blijft het in de praktijk echter moeilijk om het schip aan te duiden als een afvalstof. Ook als het schip een afvalstof wordt in een niet-OESO-land, is het moeilijk om de exportban toe te passen en te verhinderen dat een schip onder zeer slechte condities wordt gesloopt.

4. Ter voorbereiding van de 48e vergadering van het Marine Environment Protection Committee (MEPC) werd door het Vlaams Gewest contact opgenomen met het hoofd van de Belgische delegatie. De relevante documenten voor de MEPC-vergadering werden door OVAM bestudeerd en het standpunt van het gewest over de ontmanteling van schepen werd schriftelijk meegedeeld aan de Belgische delegatie.

Ook onder het Verdrag van Bazel wordt de ontmanteling van schepen zowel besproken door de Technical Working Group (TWG) als door de Legal Working Group (LWG). De TWG heeft in mei 2002 de Technische Richtlijnen voor de ontmanteling van schepen goedgekeurd. Deze richtlijnen worden in december 2002 aan de Conferentie van de Partijen voorgelegd ter goedkeuring. De wettelijke aspecten

van het ontmantelen van schepen blijven nog op de agenda van de LWG staan.

Het standpunt van het Vlaams Gewest is dat het de vooruitgang waardeert die geboekt wordt op IMO- en Bazelgebied. Toch moeten we er rekening mee houden dat al deze initiatieven niet-bindend zijn. Daarom moet het werk dat reeds gedaan is, gesteund en versterkt worden. De autoriteiten in de landen waar de grootste en meest schadelijke sloopoperaties gevestigd zijn, mogen niet alleen verantwoordelijk gesteld worden voor het veilig en milieuverantwoord slopen van de schepen. Zolang er niet geëist wordt dat schepen op een veilige en milieuverantwoorde manier worden gesloopt, zullen de scheepseigenaars de goedkoopste oplossing zoeken, onafhankelijk van de condities waaronder de schepen zullen gesloopt worden. De verantwoordelijkheid van de scheepseigenaar, conform het de-vervuiler-betaalt-principe, speelt een zeer belangrijke rol in de ontwikkeling van een legaal systeem om hoge standaarden voor ontmanteling van schepen te bereiken. Internationale wetgeving hierrond zou moeten ontwikkeld worden.

Ook de rol van de vlagstaat is belangrijk. De vlagstaat moet verantwoordelijk gesteld worden voor de correcte sloop van de schepen.

Vraag nr. 28
van 24 oktober 2002
van de heer ANDRE MOREAU

Land- en tuinbouwbeurzen – Subsidiëring

De Vlaamse regering kent een subsidie toe van 198.314,00 euro (8 miljoen frank) aan Agriflora CV Vlaamse Land- en Tuinbouwbeurs die op 10, 11 en 12 januari 2003 wordt georganiseerd in Gent.

In diezelfde maand, namelijk op 25, 26 en 27 januari 2003, wordt het twaalfde Land- en Tuinbouwsalon West-Vlaanderen georganiseerd in Roeselare.

1. Hoeveel land- en tuinbouwbeurzen werden in 2002 in Vlaanderen georganiseerd ?

Hoeveel zullen er in 2003 worden georganiseerd ?

2. Hoeveel organisatoren van land- en tuinbouwbeurzen hebben voor 2003 een subsidieaanvraag ingediend ?

3. Welke land- en tuinbouwbeurzen krijgen in 2003 – naast Agriflora (wordt Agriflanders) – een subsidie van de Vlaamse regering ?

4. Aan welke criteria moet een organisator van een land- en tuinbouwbeurs voldoen om door de Vlaamse regering te worden gesubsidieerd ?

5. Wat is de deadline m.b.t. de indiening van de subsidieaanvraag voor 2003 ?

NB. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Dua (vraag nr. 28) en Gabriëls (vraag nr. 12).

Antwoord

1. Als **bijlage** is een overzicht gevoegd van landbouwbeurzen in Vlaanderen met (inter)nationale of provinciale uitstraling. Deze lijst is niet beperkend. Daarnaast zijn nog onder deze noemer onder te brengen :

- lokale (gemeentelijke) beurzen ;
- open dagen van landbouwscholen en -centra (onderzoek en voorlichting) ;
- demodagen rond een specifiek onderwerp (bv. mechanische onkruidbestrijding, ...)

2. In 2002 werd één subsidieaanvraag ingediend, te weten door Agriflora cv voor de beurs "Agriflanders 2003".

3. In 2003 worden naast Agriflanders momenteel geen andere landbouwbeurzen gesubsidieerd.

4. Het betreft een facultatieve of niet-gereguleerde subsidie die aan de begunstigde wordt toegekend onder de voorwaarden die in het betrokken subsidiebesluit worden bepaald.

De subsidie richt zich op de niet-commerciële, dienstverlenende programma-activiteiten gericht op het ruime publiek, met andere woorden georganiseerd buiten het vakbeursgedeelte en die geen inkomsten genereren.

5. De subsidieaanvraag met de verantwoorde motivering van de aanvraag, een volledige financiële planning van het evenement en een grondige evaluatie van de voorbije editie is in te dienen minimaal een maand voor het evenement plaatsvindt.

Bijlage 1 : Overzicht van de bekende initiatieven (niet restrictief)

Naam	Plaats	Frequentie	Data	Jaar
Agribex	Brussel (nationaal- algemeen)	2-jaarlijks	februari	2002
Agriflanders	Gent (Vlaanderen- algemeen)	2-jaarlijks	januari	2003
Werktuigendagen	Oudenaarde (Vlaanderen- algemeen)	2-jaarlijks	september	2003
Tuinbouwdagen	Sint-Katelijne- Waver (regio gespecialiseerd)	2-jaarlijks	maart	2002
Pluimveedagen	Geel (regio- gespecialiseerd)	2-jaarlijks	maart	2002
Landbouwdagen	Alden Biesen (regio)	jaarlijks	juli	2002
Agriwest Expo	Ieper (regio)	2-jaarlijks	december	2002
Land- en Tuinbouw- salon	Roeselare (regio)	2-jaarlijks	januari	2003
Land- en Tuinbouw- salon	Kortrijk (regio)	2-jaarlijks	januari	2002
Agro Expo	Roeselare (regio)	2-jaarlijks	januari	2002
Witloofbiënnale	Kampenhout (regio- gespecialiseerd)	2-jaarlijks	oktober	2003
Interpom	Kortrijk (regio- gespecialiseerd)	2-jaarlijks	februari	2003

Vraag nr. 29
van 31 oktober 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER

NV François Bertem – Gemeentelijk toezicht

Reeds eerder werd aan de minister de situatie voorgelegd van de NV François in Bertem, import- en exportbedrijf van groenten en fruit (schriftelijke vraag nr. 175 van 28 april 2000 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 30 juni 2000, blz. 1645).

Door het arrest van de Raad van State met nummer 79.862 van 21 april 1999 beschikt het bedrijf niet meer over een bouwvergunning. Na negatief advies van de gemachtigd ambtenaar op 5 september 2001 leidde dit tot de weigering van de stedenbouwkundige vergunning op 24 juni 2002 door het

college van burgemeester en schepenen. Niettegenstaande deze beslissing ging de exploitatie van het bedrijf onverminderd door, en dit volkomen illegaal. Niet alleen wordt geëxploiteerd in strijd met artikel 5.15.0.6.§ 2, 3° van Vlarem II, aangezien de afstandsregel van 100 m geenszins wordt geëerbiedigd ten aanzien van verschillende omwonenden, maar bovendien impliceert het ontbreken van de stedenbouwkundige vergunning conform artikel 5 van het decreet betreffende milieuvergunning van 28 juni 1985 dat de milieuvergunning eveneens geschorst is.

De betrokken omwonenden ondervinden veel hinder van de vrachtwagens met koelinstallaties, die terwijl ze laden en lossen de motoren draaiende houden, zowel 's avonds na 19 uur als op zon- en feestdagen.

De Milieu-inspectie verwijst de klachten van omwonenden steevast naar de burgemeester, die voor het toezicht van klasse 3-inrichtingen verantwoordelijk is, maar weigert iets te ondernemen. Het college van burgemeester en schepenen heeft het dossier ook maanden laten liggen alvorens tot de weigeringsbeslissing over te gaan.

1. Is het niet aangewezen, gelet op het vaak voorkomende verzuim van de toezichthoudende overheid, om de betrokken bevoegdheid weg te nemen van elk politiek orgaan in het algemeen ?
2. Wat kunnen burgers doen wanneer ze worden geconfronteerd met een dergelijk verzuim van de toezichthoudende overheid ?

Antwoord

1. Geregeld wordt ik geconfronteerd met situaties van klasse 2- en 3-inrichtingen die niet beschikken over een milieu- of bouwvergunning of waarvan de exploitatie in strijd is met de milieuvergunningvoorwaarden, en dit zonder dat de lokale toezichthoudende overheid hiertegen optreedt. De vraag die de Vlaamse volksvertegenwoordiger stelt, is dus terecht en vormt reeds langer een van mijn bekommernissen.

Ik heb reeds verschillende initiatieven genomen inzake deze problematiek. Het vraagstuk is uitgebreid aan bod gekomen tijdens het kerntakendebat leefmilieu dat ik heb gevoerd met de gemeenten en de provincies. Dit debat resulteerde in een consensus dat de gemeenten voortaan beter hun handhavingsopdracht zullen opnemen en dat het Vlaams Gewest de uitvoering van deze opdracht beter zal ondersteunen.

De herdenking van de organisatie met betrekking tot handhaving is ook een krachtlijn van de aangekondigde herstructurering van de administratieve diensten van het beleidsdomein leefmilieu en natuur. Ook daar zal onder meer aandacht worden besteed aan de noodzaak om de gemeentelijke handhaving beter te ondersteunen.

Ten slotte wordt gewerkt aan een nieuw "handhavingsdecreet". Dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten moeten onder meer de resultaten van het kerntakendebat juridisch vertalen en moeten betere instrumenten ter beschikking stellen voor de gemeentelijke en de gewestelijke bestuurlijke handhaving.

Ik ben van mening dat in eerste instantie de bevoegde ambtelijke overheid haar verantwoordelijkheid inzake toezicht moet opnemen. Zij dient hiervoor de nodige ondersteuning en omkadering te krijgen. Finaal dient de politieke overheid haar verantwoordelijkheid op te nemen. Dit systeem blijkt overigens goed te werken voor de klasse 1-inrichtingen.

2. Burgers die geconfronteerd worden met een toezichthoudende overheid die verzuimt om op te treden in het kader van haar toezichthoudende bevoegdheid op de Vlarem-klasse 2- en 3-inrichtingen, hebben naar huidig Belgisch recht verschillende alternatieven om op te treden. De belangrijkste zijn :

- overeenkomstig artikel 1382 van het BW en artikel 3 en 4 van het Wetboek van Strafvordering kan een burger die (ernstige) schade en/of hinder ondervindt die voortvloeit uit een fout of een milieumisdrijf, een burgerlijke rechtsvordering instellen bij een bevoegde rechtbank met het oog op herstel/vergoeding van de geleden schade/hinder.
- overeenkomstig artikel 1 en 2 van de wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu kan elke VZW die de bescherming van het leefmilieu tot doel heeft (en aan een aantal specifieke voorwaarden beantwoordt), een vordering inleiden bij de bevoegde rechtbank met het oog op het verkrijgen van een bevel tot staking (incl. het opleggen van de vereiste maatregelen) van handelingen die een kennelijke inbreuk of een ernstige dreiging vormen voor een inbreuk op de vigerende milieuwetgeving.
- indien een gemeente te kennen geeft aan de minister dat zij niet wenst op te treden, kan in het kader van artikel 65 hoog toezicht worden uitgeoefend door de Milieu-inspectie, hetgeen betekent dat zij inspecties in klasse 2- of 3-inrichtingen kan uitvoeren.

Dit hoog toezicht dient evenwel niet aangehouden te worden omdat de kerntaak van de Milieu-inspectie het toezicht is op klasse 1-inrichtingen. Gelet op de impact van klasse 1-bedrijven op het leefmilieu en gelet op de beschikbare capaciteit van de Milieu-inspectie dient dit zo te blijven.

(BW : Burgerlijk Wetboek – red.)

Daarnaast kunnen ze ook gebruik maken van de mogelijkheden die worden geboden door het klachtendecreet en de ombudsdienst.

Vraag nr. 30
van 31 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Duinendecreet – Transformatorenstation Koksijde

Het duinendecreet van 14 juli 1993 en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse regering en bekrachtigingsdecreten van het Vlaams Parlement leggen een decretaal bouwverbod op met betrekking tot circa 1.000 hectaren grondpercelen die gelegen zijn in de maritieme duinstreek aan onze kust. Een aanzienlijk deel van deze grondpercelen heeft volgens de vigerende gewestplannen een landbouwbestemming en bevat naast landbouwbedrijven ook een aanzienlijk aantal zonevreemde bedrijven.

Door het decretaal bouwverbod is de uitvoering van allerhande infrastructuurwerken onmogelijk geworden, zoals de aanleg van voet- en fietspaden, de aanleg van pijpleidingen, de bouw van wegen en de aanleg van nutsinfrastructuur zoals waterleidingen en elektriciteitskabels.

Op 9 januari 2002 keurde het Vlaams Parlement dienaangaande een versoepeling van het duinendecreet goed voor werken, handelingen en wijzigingen in het voor het duinengebied belangrijke landbouwgebied, die betrekking hebben op de bestaande openbare al dan niet lokale elektrische leidingen en bijbehorende infrastructuur.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Koksijde gaat akkoord met de opheffing van het bouwverbod voor de uitbreiding van een transformatorenstation, meer zelfs, het is vragende partij om de opheffing van het bouwverbod door te trekken naar de aanpalende percelen, namelijk de toegangsweg naar de hoogspanningspost en de percelen tussen de hoogspanningspost en de Koksijdesteenweg (4de afdeling, sectie D, nrs. 159x, 160b, 162b/2157n, 157p).

1. Wat is de stand van zaken van de wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud (cfr. Beknopt Verslag nr. 21 van 9 januari 2002) ?
2. Is de minister op de hoogte van de vraag van het college van burgemeester en schepenen van Koksijde om de opheffing van het bouwverbod

door te trekken naar de aanpalende percelen, namelijk de toegangsweg naar de hoogspanningspost en de percelen tussen de hoogspanningspost en de Koksijdesteenweg ?

3. Heeft zij beslist om daaraan tegemoet te komen ?

Antwoord

1. De wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud werd gewijzigd bij decreet van 18 januari 2002, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 13 februari 2002.
2. Ik ben op de hoogte van de wens van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Koksijde inzake een verdergaande opheffing van de decretale bescherming van de betrokken duin-polder-overgangzone.
3. Het duinendecreet was en is hard noodzakelijk om de teloorgang van de duinen en duinpolderovergangen tegen te gaan. Het Vlaams Parlement heeft op 9 januari 2002 geoordeeld om een uitzondering te voorzien om zeer uitzonderlijke redenen. Ik heb tijdens de bespreking van het voorstel van decreet op 18 december 2001 kennis genomen van het feit dat men in de Commissie Leefmilieu veel zorg heeft besteed om geen precedentswaarde te creëren zodat het duinendecreet niet zou uitgehold worden. Ik heb deze optie destijds ondersteund. Ik heb dan ook niet de intentie een nieuwe decreetswijziging voor te bereiden om aan de vraag van de gemeente Koksijde te voldoen.

Vraag nr. 31
van 31 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Zwembaden – Luchtkwaliteitsnormen

Professor Bernard van de Université Catholique de Louvain (UCL) legde begin 2001 in een studie in opdracht van de Brusselse regering over de band tussen luchtvervuiling in de stad en gezondheidseffecten een verband tussen chloorgassen in overdekte zwembaden en de aantasting van de longfunctie bij kinderen. De Brusselse milieuminister Gosuin reageerde toen prompt door het schoolzwemmen voor kinderen beneden acht jaar af te raden. Drie Brusselse gemeenten (Oudergem, Molenbeek en Anderlecht) gingen effectief over tot

het tijdelijk opschorten van het zwemmen voor kinderen van het lager onderwijs.

De studie van professor Bernard werd door andere deskundigen echter sterk genuanceerd. Hetzelfde gebeurde na interpellaties van de bevoegde ministers van het Waals en van het Vlaams Gewest. Het Brusselse voorbeeld werd niet gevolgd.

Inmiddels heeft de Brusselse regering strenge luchtkwaliteitsnormen uitgevaardigd voor zwembaden. In een eerste fase wordt uitgegaan van de aanbevelingen van het Franse Institut National de Recherche et de Sécurité pour la Prévention Accidents du Travail et des Maladies Professionnelles (INRS), in afwachting van verder diepgaand onderzoek. Een verdedigbare strategie als men wil uitgaan van het voorzorgsprincipe. Voor trichloramine in de lucht wordt een norm opgelegd van 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en een richtnorm van 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (μg : microgram). Ook de normen voor gebonden chloor willen de exploitanten ertoe aanzetten om de strikt noodzakelijke hoeveelheid chloor te gebruiken, om zo de accumulatie van chloorderivaten te voorkomen die aan de bron liggen van de trichloraminen in de lucht.

Gekozen werd voor een opgelegde norm van 0,8mg/l en een richtnorm van 0,5mg/l. Inrichtingen die nog meer op veilig willen spelen, krijgen een investeringssubsidie om een norm te halen van 0,3 mg/l.

1. Wordt eraan gedacht om ook normen voor trichloramine in de lucht van overdekte zwembaden in Vlarem op te nemen ?
2. In welke mate houden de huidige Vlarenormen voor water in overdekte baden (cf. art. 5.32.9.2.2. § 4) voldoende rekening met de mogelijke trichloramineconcentraties in de lucht ?
3. Is het niet aangewezen om ook de Vlaamse zwembaden aan te moedigen zo spaarzaam mogelijk om te springen met chloor ?
4. In welke mate zijn alternatieve ontsmettingswijzen (met of zonder chloor : bv. zoutelektrolyse of chloorvrije ontsmettingen m.b.v. UV-straling of ozon) nu concreet mogelijk (UV : ultraviolet) ?
5. Zijn er op dit moment voldoende garanties om incidenten met chloorvergiftiging van groepen kinderen (cf. Wetteren, 1997 – Herentals, 1999 – Zinnik, 2001) te voorkomen ?

6. Op welke wijze wordt voor het toezicht op zwembaden nu samengewerkt door de Milieuen de Gezondheidsinspecties ?

Antwoord

De eerste vijf deelvragen betreffen in de eerste plaats de gezondheid van baders en publiek in overdekte zwembaden, zijnde een aangelegenheid die tot de bevoegdheid behoort van mijn collega bevoegd voor Gezondheid. Het antwoord op deze deelvragen is dan ook binnen de perken van mijn medebevoegdheid in dit domein gesitueerd.

- 1 en 2. Momenteel worden een hele reeks wijzigingen voorbereid aan Vlarem. De suggestie om normen op te nemen voor trichloramine in de lucht van overdekte zwembaden en om afstemming te verzekeren tussen de normen voor zwembadwater en de normen voor lucht van overdekte zwembaden kan in dit kader worden geëvalueerd.

Ik zal aan mijn collega bevoegd voor het gezondheidsbeleid, minister Mieke Vogels, vragen of de bevoegde administratie (Gezondheidsinspectie) de opportuniteit van een eventuele aanvulling van Vlarem wil onderzoeken. Indien voorstellen terzake worden voorgelegd, ben ik zeker bereid deze op te nemen in Vlarem.

3. Het spaarzaam omspringen met chloor is aan de exploitant dwingend opgelegd door concrete maatregelen die zijn voorgeschreven door titel II van Vlarem. Dit in de eerste plaats op het vlak van de zwembadwaterkwaliteit, waarbij door artikel 5.32.9.2.2, § 4 voor de concentratie van vrij beschikbaar chloor in het water naast een ondergrens ook een bovengrens is vastgesteld.

Verder is de conceptie van het waterbehandelingssysteem en in het bijzonder de geautomatiseerde dosering van het desinfecterend agens geregeld door artikel 5.32.9.2.1, § 8.

Ten slotte is zelfs de opslag van chemicaliën, zoals chloor, gereguleerd en in hoeveelheden beperkt door artikel 5.32.9.2.2, § 2.

De regeling in het Brussels Gewest waarbij een investeringssubsidie wordt toegekend aan inrichtingen die nog meer op veilig willen spelen en lager willen gaan dan de wettelijk verplichte norm, lijkt mij zeer interessant. Hiervoor wil ik verwijzen naar mijn collega bevoegd voor het

economisch beleid, minister Jaak Gabriels, die voor dergelijke maatregelen het toekennen van ecologiesteun in overweging kan nemen.

4. De Vlarem-reglementering laat het gebruik van alternatieven toe. artikel 5.32.9.2.1, § 8 met betrekking tot het waterbehandelingssysteem spreekt immers van een dosering van het "desinfecterend agens" en bepaalt niet dat dit chloor moet zijn. Het artikel bepaalt dat indien de ontsmetting op een andere wijze gebeurt, de goedkeuring van de gezondheidsinspecteur vereist is.

Volgens de mij beschikbare informatie zijn er in Vlaanderen twee zwembaden met een ozoninstallatie in werking : het therapiebad van AZ Sint-Jozef in Turnhout en het gemeentelijk zwembad in Zwevegem (*AZ : algemeen ziekenhuis – red.*). Er dient evenwel opgemerkt te worden dat ook bij het gebruik van een ozoninstallatie nog nacheloreren van het water noodzakelijk is, aangezien de ontsmettingsmethoden met UV-straling of ozon geen nawerking hebben in het water.

Er is momenteel een proefproject lopende met gestabiliseerd waterstofperoxide in Oost-Vlaanderen waarbij totaal geen chloor meer wordt gebruikt. Alternatieve ontsmettingswijzen zijn dus wel degelijk mogelijk.

5. Met de huidige systemen voor chloordosering is het risico voor accidentele overdosering van chloor zeer klein geworden. Bovendien beperken de maximaal toegelaten dagtanks en doseringsstop van de chemicaliën, zoals voorgeschreven door de Vlarem-reglementering, de gevolgen bij eventuele storingen.

Incidenten met chloorvergiftiging van groepen kinderen is bij naleving van de Vlarem-voorwaarden bijgevolg uiterst onwaarschijnlijk.

6. In 1998 heeft de afdeling Milieu-inspectie een uitgevoerd bij de zwembaden. Bij de actie werd uitgegaan van de bevoegdheidsverdeling inzake toezicht zoals bepaald in het milieuvergunning-decreet. De burgemeester is in eerste instantie bevoegd inzake naleving van de vergunningsplicht, de Gezondheidsinspectie is bevoegd voor de controle van de gezondheidsaspecten en de Milieu-inspectie is bevoegd voor de controle van alle milieuhygiënische aspecten. Daarom werd aan de Gezondheidsinspectie een werkverdeling voorgesteld op basis van die bevoegdheidsverdeling. Bij de inspectiecampagne van '98 stelde de afdeling Milieu inspectie haar

handhavingsexpertise ter beschikking van de Gezondheidsinspectie.

Momenteel verloopt de samenwerking voor de zwembaden tussen beide inspectiediensten goed. Wanneer vanuit de eigen bevoegdheid inspecties worden uitgevoerd en er zijn vermoedens van eventuele problemen voor andere bevoegdheidsaspecten, dan wordt dit aan de andere inspectiedienst gesignaleerd.

Vraag nr. 32
van 31 oktober 2002
van de heer MARC CORDEEL

Fort van Haasdonk – Chemisch afval

In antwoord op een parlementaire vraag aan federaal minister van Landsverdediging Flahaut bevestigde deze laatste in het federaal parlement dat er zich in een zone rond de brug aan de hoofdingang van het Fort van Haasdonk containers met toxische en chemische stoffen bevinden.

De provincie wil de site aankopen, maar dan is het wel noodzakelijk dat deze munitie eerst wordt verwijderd.

Dat veroorzaakt problemen, aangezien de Dienst voor Opruiming en Vernietiging van Ontploffings-tuigen (DOVO) niet over aangepaste duikersuitrusting beschikt. In een eerdere poging om de meeste munitie uit de gracht te halen, moesten de werkzaamheden immers op advies van de arbeidsgeneesheer worden stopgezet, precies door de aanwezigheid van toxische en chemische stoffen.

1. Is de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) ook bij deze operatie betrokken ?
2. Zo ja, welke acties werden er terzake door OVAM op de site al ondernomen en wat waren de resultaten ?

Antwoord

- 1 en 2. De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest is totnogtoe niet betrokken bij deze operatie. Dit is ook logisch vermits het de eigenaar, in dit geval het Ministerie van Defensie, toekomt de stoffen op te ruimen van de site waarop de toxische stoffen zijn opgeslagen.

Het is pas wanneer de eigenaar daarbij in gebreke zou blijven, dat OVAM mogelijk kan tussenkomen.

**Vraag nr. 33
van 31 oktober 2002
van de heer DIRK DE COCK**

Wachtbekkens Lebbeke – Beheer

De wachtbekkens in Lebbeke die de laatste vijf jaar totstandkwamen om de wateroverlast onder meer in de buurtgemeenten onder controle te krijgen, liggen er – eufemistisch gezegd – erg verwaarloosd bij.

Er is een gradatie in de verwaarlozing, maar een aantal wachtbekkens is al helemaal verwilderd. Er ontstaat volkomen wildgroei en de verwilging neemt zo'n vormen aan dat dringend moet worden opgetreden, wil men de zaak vooralsnog grosso modo onder controle krijgen. Het gemeentebestuur zit met de handen in het haar, gezien de klachten van omwonenden.

Het probleem werd al een aantal keer geagendeerd op de vergadering van de plaatselijke milieuraad. Uit de verslagen blijkt dat een eenvoudige oplossing niet zo evident is.

Voor een aantal wachtbekkens is een beheersovereenkomst afgesloten tussen de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) afdeling Water, en vertegenwoordigers van de landbouwersverenigingen. Voor een aantal is er helemaal geen beheersovereenkomst tot stand gekomen. Het lijkt er sterk op dat er bij de spelers op het terrein een soort inertie is opgetreden, mét alle gevolgen van dien. Maar wachtbekkens, willen ze geen ondoordringbaar kluwen worden van wat we niet willen, namelijk een ondoordringbare ruigte, moeten worden beheerd.

Het probleem blijkt te zijn dat de landbouwersvertegenwoordigingen geen verdere overeenkomsten meer willen tekenen, aangezien er geen enkel economisch nut aan verbonden zou zijn en omdat exploitatie op basis van de opgelegde normen naar hun mening technisch niet haalbaar is. De betrokken weilanden worden door de landbouwers al een tijdje niet meer gebruikt en verruigen dus in snel tempo. Voor de wachtbekkens in de Fochelstraat is het nog erger gesteld. Daar geven de natuurverenigingen te kennen niet geïnteresseerd te zijn in het beheer ervan, omdat de inrichting van die wachtbekkens van die aard zou zijn dat beheersdaden geen surplus opleveren voor de natuur.

1. Zijn de voorwaarden in de beheersovereenkomst voor de landbouwers werkelijk zo nadelig ?
2. Zijn de plaatselijke natuurverenigingen (werken met vrijwilligers) in staat om een steeds groter plaatselijk natuurpatrimonium naar behoren te beheren ?
3. Wat is de precieze rol van Aminal, afdeling Water, in het beheer van de wachtbekkens ? Ik stel hier expliciet de vraag naar de verantwoordelijkheid.
4. Kan de gemeente eventueel het beheer van de wachtbekkens overnemen van Aminal ? Zo ja, op welke financiële compensatie kan de gemeente dan aanspraak maken ?
5. Zijn eventueel vormen van zachte recreatie toegelaten op het domein van de wachtbekkens ? Wat zijn hiertoe de voorwaarden ?

Antwoord

Ik wil eerst globaal de problematiek van het beheer van de wachtbekkens in Lebbeke bespreken alvorens de de concrete vragen te beantwoorden. Voor de Vondelbeek en Steenbeek werden een vijftal wachtbekkens gerealiseerd. De wachtbekkens werden gerealiseerd na talrijke overstromingen en in het bijzonder de grote overstroming van 29-31 januari 1995, waarbij niet alleen in Dendermonde maar ook in Lebbeke talrijke woningen wateroverlast kenden. Deze bekkens hebben een globale oppervlakte van +/- 48 ha en een bergingsvolume van +/- 269.000 m³. De hoofdfunctie van deze wachtbekkens is logischerwijze de berging van water ter voorkoming van wateroverlast in woongebieden. Deze wachtbekkens zijn thans in waterbouwkundig opzicht, wat hun primaire functie is, operationeel.

Het gaat hier over de volgende wachtbekkens :

- het wachtbekken op de Vondelbeek opwaarts de Klein Antwerpenstraat in Lebbeke. Dit bekken is gelegen grotendeels op grondgebied Lebbeke, maar delen liggen ook op Opwijk en Bugenhout ;
- het wachtbekken op de Vondelbeek in de omgeving van de Fochelstraat in Lebbeke ;
- het wachtbekken op de Kleine Beek, opwaarts de Hof ter Varentstraat in Lebbeke ;

- het wachtbekken op de Steenbeek in de omgeving van het Motteken/Fontejntje in Lebbeke ;
- het wachtbekken op de Vondelbeek parallel met het tracé van de N41 op grondgebied Dendermonde en Lebbeke.

De Vlaamse overheid probeert maximaal om ook andere meerwaarden in deze gebieden te realiseren. Multifunctionaliteit is belangrijk gezien de beperkte beschikbare ruimte in Vlaanderen. Voor de wachtbekkens van de Vondelbeek werd ervoor geselecteerd om meerwaarden voor natuur, landbouw en recreatie in deze gebieden te realiseren. Er wordt maximaal ook gestreefd naar een maximale lokale betrokkenheid bij het beheer van deze gebieden.

Concreet werd het beheer voor de wachtbekkens 1, 3, 4 en 5 in overleg met het gemeentebestuur, lokale landbouwers en natuurverenigingen uitgestippeld. Een beheersplan werd op vrijwillige basis uitgewerkt door Natuurreservaten VZW (nu Natuurpunt VZW). Op basis van dit beheersplan worden gebruikersovereenkomsten afgesloten met lokale landbouwers en een samenwerkingsovereenkomst met Natuurpunt VZW. Nog niet alle overeenkomsten werden definitief door beide partijen ondertekend. In grote lijnen staan de landbouwers in voor het beheer van de graslanden (via begrazing en/of maaibeheer). Natuurpunt staat in voor het beheer van de kleine landschapselementen (zoals knotten van wilgen en beheer van poelen). Het is de bedoeling dat een beheerscomité bestaande uit afdeling Water, afdeling Natuur, VZW Natuurpunt en de betrokken gemeentebesturen het beheer opvolgt en bijstuurt.

Van het grote wachtbekken, genoemd onder 1, is het gedeelte op het grondgebied Opwijk in uitgraving uitgevoerd. Het wachtbekken genoemd onder punt 2 en punt 5 is uitgevoerd in uitgraving en komt bijgevolg niet in aanmerking voor beheersovereenkomsten met landbouwers.

Voor het wachtbekken genoemd onder 2 waren natuurverenigingen niet geïnteresseerd. Aangezien dit wachtbekken ligt in een parkgebied en is uitgerust met wandelpaden, is er belangstelling van de gemeente Lebbeke om hier tot een overeenkomst te komen met de afdeling Water van Aministratie. Een eerste verkennende vergadering hieromtrent heeft plaatsgevonden in oktober laatstleden.

Verder moet worden opgemerkt dat de gemeente Lebbeke, in zitting van 21 december 2000, een politiereglement heeft opgesteld inzake de toegang

en het gebruik van de wachtbekkens. Dit reglement is tot stand gekomen in overleg met de afdeling Water. Het stipuleert onder andere dat het verboden is de wandelpaden te verlaten, afval achter te laten tenzij in afvalmanden, beschadigingen aan te brengen aan infrastructuur, fauna en flora, rijwielen, bromfietsen en motors in de wachtbekkens te brengen, ...

Bovenstaande werkwijze wordt ook voor andere wachtbekkens toegepast en verloopt meestal vrij positief. Ik beaam dat voor een aantal percelen van de wachtbekkens van Lebbeke de uitwerking nog niet goed loopt. Voor deze percelen is een bijsturing gewenst. Een verruiging van sommige percelen door een gebrek aan beheer is het gevolg. Aministratie, afdeling Water zal hiervoor op korte termijn het beheerscomité samenroepen.

Ik ben nog steeds voorstander om bovenstaande werkwijze via samenwerking met gemeentebesturen, landbouwers en natuurverenigingen aan te houden. Een andere werkwijze waarbij het beheer volledig uitbesteed wordt aan aannemers is een andere mogelijkheid. Ik vrees echter dat de lokale betrokkenheid dan sterk zal afnemen. Bovendien is het niet wenselijk om wachtbekkens op grote schaal te laten maaien en het maaisel af te voeren naar een composteringsterrein in plaats van aan te wenden als veevoeding. Dergelijke werkwijze zal ook veel duurder zijn.

Op de concrete vragen wil ik het volgende antwoorden.

1. De voorwaarden voor de landbouwers zijn mijns inziens niet zo nadelig.

Er is een gratis gebruik van de percelen voor graas- en/of hooilandbeheer. Voorbeelden op vele andere plaatsen in Vlaanderen tonen aan dat de landbouwers bereid zijn om percelen op die wijze te beheren. Onder andere voor jongvee zijn dit ideale percelen. Ook voor de wachtbekkens van de Vondelbeek geldt dat de meeste landbouwers de voorwaarden aanvaarden.

Ik vermoed dat de belangrijkste oorzaak van de problematiek is dat een aantal landbouwers gehoopt had om blijvend intensieve landbouw te kunnen uitbaten op de percelen na de onteigening. Het lijkt me echter helemaal niet wenselijk om percelen in een wachtbekken nog te laten bemesten, pesticidengebruik toe te laten en/of maïsakkers in wachtbekkens te behouden. De betrokken landbouwers werden bovendien

volledig vergoed voor de grondverwerving en de pachtverbreking.

Sommige landbouwers zijn gezien de voorwaarden niet ingegaan op de gebruikersovereenkomst. Anderzijds werden een aantal overeenkomsten ook nog maar recentelijk definitief ondertekend. Als gevolg hiervan bleef een aantal percelen onbeheerd met verruiging als gevolg. Hiervoor moet inderdaad op korte termijn een oplossing uitgewerkt worden. Deze percelen moeten volgend jaar alvast beheerd worden.

2. Door de natuurverenigingen werden reeds heel wat inspanningen geleverd bij de uitwerking van het beheersplan en bij concrete beheersinspanningen. Ik waardeer de gratis inzet van deze vrijwilligers, net als van de landbouwers trouwens, bij het beheer van het wachtbekken. Voor een aantal wachtbekkens werden de samenwerkingsovereenkomsten ook nog niet definitief ondertekend. Hierdoor is er ook een achterstand in het beheer.

We moeten ons wel de vraag stellen of de gevraagde beheersinspanningen voor vrijwilligers niet te groot zijn. Zo hadden zij bijvoorbeeld beloofd om de spontane wilgopslag die ontstaan was in het wachtbekken genoemd onder punt 5 (volledig uitgegraven) te verwijderen. De afdeling Water heeft inderdaad moeten vaststellen dat deze vrijwilligers te veel hooi op de vork hebben genomen en dit niet konden waarmaken. Het verwijderen van de wilgopslag zal bijgevolg opgenomen worden in het onderhoudsprogramma van de afdeling Water, dit in een meerjarenprogramma.

3. Het is duidelijk dat Aminoal, afdeling Water, eindverantwoordelijke is voor het beheer. In eerste instantie wil ik nogmaals benadrukken dat de wachtbekkens inzake waterberging optimaal functioneren.

De contracten voor het beheer van de wachtbekkens met landbouwers en Natuurpunt werden door Aminoal, afdeling Water, afgesloten. Eén van de bepalingen is dat de contracten jaarlijks opzegbaar zijn. Dit werd in de contracten opgenomen om voor de nodige bijsturing te kunnen zorgen wanneer noodzakelijk. Indien de beheersinspanningen voor de landbouwers of de natuurverenigingen te zwaar zijn, is één van de mogelijkheden dat de afdeling Water een gedeelte van het beheer opneemt in een onderhoudscontract en bijgevolg laat uitbesteden.

4. Ik benadrukte reeds dat een lokale betrokkenheid belangrijk is. In die context werden de betrokken gemeentebesturen opgenomen in het beheerscomité. Ook bij het beheer van wachtbekkens is indien gewenst een taak voor de gemeente mogelijk. Een kader voor financiële compensatie bij het beheer van wachtbekkens voor gemeente en natuurverenigingen is er momenteel niet. De wenselijkheid en/of noodzakelijkheid hiervan moet bekeken worden. Het is belangrijk dat dit niet alleen voor wachtbekkens van de Vondelbeek, maar ook voor andere gebieden gebeurt.

Recentelijk werd met de gemeente Lebbeke een verkennend gesprek gevoerd over het beheer van het wachtbekken genoemd onder punt 2. Hier vroeg de gemeente onder andere dat :

- de wandelpaden frequenter zouden gemaaid worden (in principe maait de afdeling Water twee maal per jaar) ;
- een aantal bomen zouden geknot worden, (els en knotwilg) ;
- er infoborden, zitbanken zouden worden geplaatst ;
- er een fitometer geplaatst mag worden op een stuk grond dat als overhoek werd verworven en niet onder water komt.

Op de overlegvergadering in oktober laatstleden werd de mogelijkheid open gehouden dat er een exploitatieovereenkomst tussen de afdeling Water en de gemeente Lebbeke zou worden opgemaakt indien bijvoorbeeld de gemeente Lebbeke de maaiingen van de voetpaden die de afdeling Water normaliter zelf uitvoert, zou overnemen.

5. Zoals al eerder gezegd zijn de wachtbekkens toegankelijk voor voetgangers, via klapdeuren. Dit is het geval voor de wachtbekkens genoemd onder punt 1, 2 en 5 (de grootste). Via borden wordt medegedeeld dat de voetpaden niet mogen verlaten worden. Jammer genoeg verdwijnen deze borden soms door vandalisme.

Zoals hierboven ook reeds vermeld heeft de afdeling Water haar principiële akkoord gegeven tot het plaatsen van zogenaamde fitometer in het wachtbekken genoemd onder punt 2.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIEN EN BEGROTING,
INNOVATIE, MEDIA
EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag nr. 3
van 26 september 2002
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

Bedrijventerrein Siezegem (Aalst) – Bestemmingsprocedure

Het aansnijden van open ruimten in het buitengebied voor de aanleg van om en bij de 7.000 hectare nieuwe bedrijventerreinen blijft de gemoederen beroeren. Dit is vooral het geval in die regio's waarvoor dergelijke realisatie werd opgenomen in de prioriteitenlijst. Dit is eerst en vooral het geval in de regio Aalst, wegens tot op heden onbekende redenen als tweede prioritair dossier opgenomen in de dienstdoende shortlist.

Doordat de oorspronkelijke gewestplanvorming achteraf door de jaren heen via bijzondere plannen van aanleg (BPA) door het eigengereid optreden van de gemeentebesturen in feite werd uitgehold, wil de overheid via aangepaste structuurplanvorming de ruimte opnieuw en anders ordenen. Vandaar het RSV (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) en onder meer het RSA (Ruimtelijk Structuurplan Aalst). Via structuurnota's (1996), ontwerpnota's (1998) en voorlopige uitvoeringsplannen (2000-2001) met bijbehorend openbaar onderzoek is men uiteindelijk gekomen tot uitvoeringsplannen, waarbij de afbakening van stedelijke en landelijke gebieden determinerend is. Aldus zou de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Aalst de kroon op het planningswerk moeten zijn, quod non.

Deze ontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) werden door de Vlaamse regering "uiterst snel" nog in juli 2002 voorlopig vastgesteld (akteneming). Intussen loopt – onder meer wat de regio Aalst betreft – gedurende een termijn van drie maanden het bij de wet voorgeschreven openbaar onderzoek (vanaf 19/08/02) omtrent het RUP. Tegelijkertijd – en dit is zeer uitzonderlijk – gaat de overheid reeds over tot de aanmelding van de onteigening van bedoelde gronden. Dit betekent dat gelijktijdig met het openbaar onderzoek van het plan (dat dus ingevolge de bezwaren en/of opmerkingen nog kan worden gewijzigd) ook een onderzoek loopt naar de bezwaren van de eigenaars onderworpen aan een onteigeningsprocedure van

gronden waarvan nog niet wettelijk vaststaat of ze al of niet onteigend zullen kunnen worden. De overheid wil duidelijk alles en nog wat aan elkaar koppelen, alhoewel de wettelijke en juridische juistheid en/of opportuniteit verre van bewezen is

De Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening zal de binnen de gestelde termijn ontvangen bezwaren en adviezen te gelegener tijd overzenden aan de Vlaamse regering, die dan moet beslissen of het RUP en/of het onteigeningsplan aanvaard, gewijzigd of weerlegd worden. Niets staat dus vast, alhoewel de respectieve overheden doen alsof het RUP reeds integraal en ongewijzigd aanvaard is en bedoelde gronden daadwerkelijk onteigend zullen en moeten worden. De huidige gang van zaken wordt daarenboven nog doorkruist door net planmatig optreden van de cel Monumenten en Landschappen, in casu vooral in verband met beschermingsprocedures in de Siezegem- en Erpekouters : archeologische sites, artefacten, wegen, enzovoort. Men mag immers niet vergeten dat voormelde kouters een geheel vormen van 440 hectare, gelegen in vogelvlucht op amper 1 á 1,5 kilometer van de Grote Markt van de stad Aalst.

In tegenstrijd met de oorspronkelijke toezeggingen kwam inmiddels vast te staan dat ook de zogenaamde kleine Seveso-bedrijven toegelaten zijn. Aldus wordt in feite een vrij tot zeer gevaarlijke toestand gecreëerd, gelet op de verregaande tolerantie van de wetgever inzake opslag van gevaarlijke stoffen (decreet 17 juli 2000, BS 11 augustus 2000, blz. 27564). Het niveauverschil van kwetsbare gronden in bedoelde kouters is zeer groot en in het overstromingsgebied liggen onder meer een school, een gedeelte van een woonwijk en een deel van het openbaar ziekenhuis.

Anderzijds worden de eerste werken reeds voor medio 2003 gepland, terwijl de basisplanning zelf nog in openbaar onderzoek is. Aangezien het mobiliteitsplan van Aalst nog zo goed als onbestaande is, blijven heel wat mobiliteitsvragen (zo onder meer ontsluiting Maal, Mere, Erpe en een deel van Haaltert) onbeantwoord.

1. Op grond van welke criteria heeft de Vlaamse regering het dossier Siezegem als prioritair nieuw aan te leggen bedrijventerrein in aanmerking genomen ?
2. Bestaat er een lijst van kandidaat-bedrijven (andere dan herlokalisatie) die zich dringend op het nieuw aan te leggen bedrijventerrein willen vestigen ?

3. Waarom worden onteigeningsprocedures (met aangetekende brieven aan betrokkenen reeds in juli ll.) formeel opgestart, wanneer het nog verre van zeker is of het RUP wel als zodanig zal worden aanvaard ?
4. Waarom worden – tegen de afspraken in – op het nieuw aan te leggen bedrijventerrein ook kleine Seveso-bedrijven toegelaten ?

Antwoord

Ik verwijs naar het omstandig antwoord dat ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger op 10 oktober 2002 in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening heb verstrekt op een vrijwel identieke vraag om uitleg (*Handelingen Commissievergadering nr. 18, blz. 1-9 – red.*).

Inzake de lopende onteigeningsprocedure kan ik daar enkel aan toevoegen dat conform artikel 69, § 1 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (meermaals gewijzigd), onteigening ten algemenen nutte kan worden toegepast voor de verwezenlijking van een ruimtelijk uitvoeringsplan. De Vlaamse regering heeft de mogelijkheid het onteigeningsplan tegelijk met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan de goedkeuringsprocedure te laten doorlopen, of uiterlijk vijf jaar na inwerkingtreding van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

De Vlaamse regering heeft ervoor geopteerd het onteigeningsplan gelijktijdig met het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in procedure te brengen. Het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de ontwerpen van onteigeningsplan heeft plaats van 19 augustus 2002 tot 17 oktober 2002. Voor de start van het openbaar onderzoek zijn de eigenaars (volgens de kadastrale gegevens) van goederen gelegen binnen de omtrek van de te onteigenen percelen per aangetekende brief in hun woonplaats op de hoogte gebracht.

Vraag nr. 7 van 4 oktober 2002 van de heer JACKY MAES

Gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur – West-Vlaanderen

West-Vlaanderen is momenteel de enige provincie zonder vastbenoemde gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur. Voorlopig is er een dienstdoende

stedenbouwkundig inspecteur die deze taak moet uitvoeren.

Men kan zich dan ook de vraag stellen waarom deze benoeming in West-Vlaanderen uitblijft.

1. Waarom moet West-Vlaanderen, in tegenstelling tot de andere provincies, het nog steeds stellen zonder vastbenoemde stedenbouwkundig inspecteur ?
2. Op welke termijn denkt de minister dit te verhelpen ?

Antwoord

Ik heb, samen met enkele andere wijzigingen, met ingang van 1 oktober 2002 een gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur en een plaatsvervangende gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur aangesteld voor West-Vlaanderen.

Het betrokken ministerieel besluit zal eerstdaags bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

Wel wil ik opmerken dat dergelijke aanstellingen geen vaste benoemingen betreffen. Het betreft tijdelijke (en overigens onbezoldigde) functies op vrijwillige basis. Momenteel loopt de aanstellingsduur tot 13 januari 2004.

Vraag nr. 10 van 4 oktober 2002 van de heer JOHAN SAUWENS

Begrotingsdoelstellingen – Monitoring lokale besturen

In zijn jaarverslag 2002 (juli 2002) stelt de Hoge Raad van Financiën (HRF) – afdeling Financieringsbehoeften :

"In tegenstelling tot de andere overheden zoals de gemeenschappen en gewesten nemen de lokale overheden geen verbintenissen inzake begrotingsaldi op zich die voortvloeien uit de Bijzondere Financieringswet van de gemeenschappen en gewesten en uit de stabiliteitsprogramma's. Als voorgedij-overheid hebben de gewesten en gemeenschappen zich in het Akkoord van december 2000 ertoe geëngageerd om deze aan te sporen de in het stabiliteitsprogramma 2001-2005 vooropgestelde begrotingsdoelstellingen te realiseren. In dit kader werd onlangs artikel 4 van het Akkoord van december

2000 herbevestigd en kracht bijgezet door de invoering van een systeem van monitoring van de budgettaire evolutie. De regionale ministers van begroting worden er immers toe verplicht de federale minister van Begroting te informeren over de wijze en de mate van uitvoering van dat artikel 4."

Artikel 4 luidt als volgt : "De gewesten zullen de lokale overheden maximaal aansporen de in het stabiliteitsprogramma 2001-2005 vooropgestelde begrotingsdoelstellingen, die rekening houden met de electorale cyclus in de saldi van de lokale overheden te realiseren. Tevens zullen de gewesten de lokale overheden aansporen om bij voorrang elke buitengewone opbrengst afkomstig van de verkoop van financiële activa, zoals aandelen of deelnemingen in ondernemingen, aan te wenden voor de vermindering van hun schuld of derwijze dat hun vorderingssaldo, bepaald overeenkomstig het ESR95, zo weinig mogelijk wordt belast." (ESR : Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen).

1. Hoe ziet het systeem van monitoring eruit ?

Welke dienst is ermee belast ?

2. Hoe moet de verplichte rapportering aan de federale minister van Begroting worden begrepen ? Is deze al gebeurd ? Is een bepaalde timing afgesproken ? Wordt terzelfder tijd ook het Vlaams Parlement geïnformeerd ?

Antwoord

Op basis van het samenwerkingsakkoord van 12 december 2000 inzake het nakomen van de verplichtingen m.b.t. het budgettaire stabiliteitspact en na overleg hieromtrent in de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting werd een systeem opgezet tot maandelijks monitoring van de begrotingsevolutie van alle gewesten en gemeenschappen en van de federale overheid.

De monitoring spitst zich in hoofdzaak toe op de evolutie van de effectieve betalingen. Zoals bekend is de HRF een norm op basis van betalingskredieten ; ook voor ESR95 zijn het de effectieve betalingen, de "cash out", die worden gemeten en opgevolgd. Uiteraard wordt ook gekeken naar de effectieve ontvangsten, daar de HRF tevens een saldo-norm is, mag het zwaartepunt ligt zeker bij de uitgaven.

Deze monitoring betreft echter uitsluitend de instellingen die worden geconsolideerd als "centrale overheid" ; in casu wat de Vlaamse Gemeenschap

betreft : de Vlaamse Gemeenschap zelf, nagenoeg al haar DAB's en ook de meeste van haar VOI's -type A (*DAB : dienst met afzonderlijk beheer ; VOI : Vlaamse openbare instellingen – red.*). In feite betreft het hier grotendeels een herwerking van de gegevens die thans ook maandelijks aan het Vlaams Parlement worden bezorgd met betrekking tot de begrotingsuitvoering.

In tegenstelling tot waarop de Vlaamse volksvertegenwoordiger evenwel lijkt te alluderen, omvat deze maandelijks monitoring niet de begrotingsopvolging van de lokale besturen. Die is trouwens niet gevraagd.

Het lijkt mij overigens dat deze opvolging, die ressorteert onder de Vlaamse minister bevoegd voor de lokale besturen en niet onder de minister van Financiën en Begroting, niet onmiddellijk noodzakelijk is. Via de klassieke kanalen worden de begrotingen en de begrotingsuitvoeringen van de lokale besturen immers continu bewaakt. Ik verwijs hierbij naar de verplichting voor de gemeenten om een begroting in evenwicht in te dienen, vervat in artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet en het decreet van 28 april 1993, aangepast op 15 juli 2002, houdende regeling, voor het Vlaamse gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten. Op de begrotingen en de begrotingswijzigingen is het algemeen toezicht van kracht. Dit impliceert dat de gouverneurs verplicht zijn de uitvoering van een gemeentebegroting (of wijziging) te schorsen, wanneer de gemeenteraad een begroting voorlegt met een negatief saldo op de gewone of buitengewone dienst. De schorsing gebeurt ook indien er een fictief evenwicht of een fictief batig saldo blijkt te zijn of wanneer uit het financieel meerjarenplan, dat bij de begroting wordt gevoegd, blijkt dat het evenwicht niet kan behouden worden.

Daarnaast houden de begrotingsinstructies voor de lokale besturen voor de jaren 2002 en 2003 expliciet rekening met artikel 4 van de overeenkomst van 12 december 2000 betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005, in die zin dat de lokale besturen erop wordt gewezen dat de opbrengsten uit de verkoop van aandelen in de Telenet Holding NV op de gewone dienst enkel kunnen aangewend worden voor de aanleg van reserves voor toekomstige pensioenuitgaven of voor overboeking naar de buitengewone dienst waar zij onder meer kunnen worden gebruikt voor schuldafbouw.

Ten slotte zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger ongetwijfeld weet, draagt het Vlaams Gewest zelf duidelijk en in belangrijke mate bij tot het

structureel houden van een begrotingsevenwicht van de gemeenten. De belangrijke stijging van het Gemeentefonds, in het decreet van 5 juli 2002, is hiervan een duidelijke exponent.

Om al deze redenen zou de instelling van aanvullende ad hoc monitoringkanalen vanuit de minister van Begroting naar de lokale besturen dus veeleer een bijkomende regulering vormen zonder toegevoegde waarde. Indien daartoe geen noodzaak blijkt, zie ik dan ook geen bijzondere reden om deze in te stellen.

Vraag nr. 11
van 4 oktober 2002
van de heer JOHAN SAUWENS

Begrotingsdoelstellingen – Kredietverleningen en deelnemingen

In zijn jaarverslag 2002 (juli 2002) stelt de Hoge Raad van Financiën (HRF) – afdeling Financieringsbehoeften :

"In de evaluatie van de begrotingsvooruitzichten 2002 (en later) worden de kredietverleningen en deelnemingen behandeld zoals in het ESR95. Deze doelstelling maakt integraal deel uit van de globale begrotingsdoelstelling voor gemeenschappen en gewesten tijdens de periode 2002-2005. De Afdeling is van oordeel, gelet op de omschakeling naar ESR95, dat die globale doelstelling inzake kredietverleningen en deelnemingen (275,2 miljoen euro voor totaal van de gewesten en gemeenschappen) dient opgesplitst te worden naar elk van de deelgebieden. Daar het Akkoord van 21 maart 2002 deze opdeling nog niet maakt, acht zij het aangewezen dat hierover concrete afspraken worden gemaakt." (ESR : Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen).

1. Zijn deze afspraken al gemaakt ? Zo neen, tegen wanneer worden ze verwacht ?
2. Welke standpunt zal de Vlaamse regering daarbij verdedigen ?

Antwoord

De verwerking van de begrotingsdoelstellingen in het kader van een ESR95-systeem leidt tot het gegeven dat de overheid moet werken met geconsolideerde begrotingen en rekeningen. Belangrijk is dus wat volgens de ESR95-definitie behoort tot de overheid en wat niet.

De globale overheid bestaat uit alle instellingen, geen marktspelers, wier output bedoeld is voor individuele en collectieve consumptie. Deze activiteiten worden hoofdzakelijk gefinancierd door gedwongen betalingen van andere economische sectoren en/of van institutionele eenheden die betrokken zijn bij de herverdeling van het nationaal inkomen. Cruciaal voor de consolidatie is bijgevolg de vraag of een publieke instelling al dan niet een marktspeler is.

In het kader van het ESR95 moeten dan ook verschillende Vlaamse instellingen mee verrekend worden bij de toetsing aan de HRF-norm. Bij de uitvoering van de begroting gebeurt dit door de jaarlijks opgemaakte geconsolideerde uitvoering van de Vlaamse begroting en in het rekeningendecreet. Hierbij worden die instellingen geconsolideerd die, conform de ESR95-methodologie, in samspraak met de Nationale Bank van België, behoren tot de sector van de Vlaamse overheid.

Ook de kredietverlening en deelnemingen worden op deze wijze behandeld. Dit wil zeggen dat "echte" kapitaalparticipaties als dusdanig aangerekend worden. Overige "schijnbaar echte kapitaal-deelnemingen" worden aangerekend als kapitaal-subsidies, nog steeds conform het ESR95. Binnen de Vlaamse begroting dienen enkele kleinere correcties aangebracht te worden, die weer gebeuren in overleg met de Nationale Bank van België.

Op de concrete vraag "zijn er afspraken gemaakt om de globale doelstelling inzake kredietverleningen en deelnemingen op te splitsen per deelgebied" dien ik ontkennend te antwoorden, daar dit feitelijk geen echte doelstelling is maar slechts een zo nauwkeurig mogelijke raming van de zogenaamde ESR-klasse 8-verrichtingen binnen de begroting. Desgewenst kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger in die zin een overzicht worden bezorgd.

De opgelegde ESR95-regels zijn trouwens niet nieuw. De Vlaamse overheid rapporteert reeds geruime tijd conform deze door Europa opgelegde boekhoudregels.

Vraag nr. 13
van 11 oktober 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Bedrijvenzone Meise (Westrode) – Ruimtelijk uitvoeringsplan

In het jaarverslag 2001 van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) Vlaams-Brabant wordt verwezen naar de zone Meise-Westrode, in eigendom van de intercommunale Haviland, waarvan de ontwikkeling niet op gang komt wegens een gewijzigde visie inzake ruimtelijk beleid. Hoewel de zone door het gewestplan werd erkend, de gronden werden verworven en de ontsluitingsplannen opgesteld en goedgekeurd door de afdeling Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant en ten slotte de ontsluitingswerken zouden verlopen via medefinanciering vanwege Haviland, blijft dit dossier hangende.

Haviland en de GOM Vlaams-Brabant hebben vergeefs getracht een duidelijk standpunt te verkrijgen vanwege de bevoegde instanties inzake Ruimtelijke Ordening.

Toch blijven de verschillende economische actoren in de provincie erbij dat een ontwikkeling van de zone in relatie met het economisch knooppunt Londerzeel en rekening houdende met mobiliteits-beheersende maatregelen mogelijk is.

In voormeld jaarverslag wordt verwezen naar een nota die in 2002 zou worden opgesteld met het oog op een integrale visie op dat gebied inzake economische ontwikkeling, mobiliteitsbeheersing en ecologische versterking, als aanzet tot een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), dit na contact met de ministers van Ruimtelijke Ordening en van Mobiliteit.

In welk stadium bevindt dit RUP zich reeds ? Wat is de geplande datum voor de definitieve afwerking ervan ?

Antwoord

In antwoord op een aantal recente vragen (onder meer nrs. 118 dd. 3 mei 2002 en 138 dd. 14 juni 2002 van Vlaams volksvertegenwoordiger Sonja Becq en nrs. 120 dd. 7 juni 2001 en 78 dd. 8 februari 2002 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger heb ik de problematiek van het bedrijventerrein Westrode uitvoerig uiteengezet. In mijn antwoorden werd reeds gesteld dat heel wat aspecten een rol spelen in deze complexe problematiek : de ontsluiting naar de A12, het financiële vraagstuk, mogelijke juridische aspecten, de ontwikkelingsperspectieven van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, enzovoort. (*resp. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 2037 ; BVA nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 224 ; BVA nr. 1 van 5 oktober 2001, blz. 128 ; en BVA nr. 15 van 28 juni 2002, blz. 1732 – red.*)

Naar aanleiding van een overleg met mijn kabinet hebben de provincie Vlaams-Brabant en de GOM Vlaams-Brabant het initiatief genomen tot het opmaken van een nota m.b.t. het regionaal bedrijventerrein Westrode in Meise waarin de diverse mogelijkheden voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein worden afgetast. Het is wellicht deze nota die wordt bedoeld in het jaarverslag van de GOM Vlaams-Brabant.

Teneinde uitsluitel te krijgen in hoeverre de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan een oplossing kan bewerkstelligen voor betreffende problematiek heb ik de afdeling Ruimtelijke Planning (ARP) van mijn administratie de opdracht gegeven op basis van betreffende nota het overleg tussen de diverse betrokken actoren (provincie Vlaams-Brabant, gemeente Meise, GOM Vlaams-Brabant, administratie Wegen en Verkeer, ARP, ...) te coördineren, wat mij dient toe te laten in kwestieus dossier een beslissing te nemen.

In antwoord op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger inzake het opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan dien ik hem bijgevolg te melden dat een dergelijk planinitiatief tot op heden niet werd opgestart, vermits terzake nog geen beslissing werd genomen. Voormeld overleg, dat zal worden gecoördineerd door de afdeling Ruimtelijke Planning van mijn administratie, moet mij toelaten terzake een beslissing te nemen.

Vraag nr. 14 van 11 oktober 2002 van de heer DIDIER RAMOUDT

Kust – Mobiliteit

Zie :
Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
Vraag nr. 19
van 11 oktober 2002
van de heer Didier Ramoudt
Blz. 945

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Vraag nr. 15
van 11 oktober 2002
van de heer FILIP DEWINTER

Subsidies stadsontwikkeling – Vlaams aandeel

Het Antwerpse stadsbestuur maakt zich grote zorgen over het aandeel van de Vlaamse overheid in een aantal subsidieprojecten. Met name Doelstelling 2 en Urban 2. Het aandeel van de Vlaamse overheid zou voor 2003 2,6 miljoen euro bedragen. Antwerpen krijgt voor stadsontwikkeling subsidies van Vlaanderen en Europa. Zowel Vlaanderen als Europa zouden ieder 30 procent van de kosten van een aantal projecten voor hun rekening nemen.

Over het aandeel van Vlaanderen voor het jaar 2003 is nu enige onzekerheid gerezen. De stad Antwerpen vreest dat de Vlaamse overheid niet metnaar belofde 30 procent over de brug zal komen, aangezien dit bedrag niet expliciet terug te vinden is in de begroting.

Is de vrees van het Antwerpse stadsbestuur terecht en zo ja, wat is de reden om deze subsidies niet uit te keren ?

Werkt de minister aan een oplossing en zo ja, welke ?

Op welke budgetten zijn er eventueel nog middelen voorradig om het beloofde geld alsnog aan de subsidieprojecten te besteden ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Van Mechelen (vraag nr. 15) en Gabriëls (nr. 5).

Gecoördineerd antwoord

De vrees van het Antwerpse stadsbestuur omtrent het eventueel wegvallen van de cofinanciering van de Vlaamse overheid in de Europese programma's Doelstelling 2 en Urban 2 is onterecht.

Bij de goedkeuring van de Europese programma's 2000-2006 werd door de Vlaamse regering als uitgangspunt beslist dat de cofinanciering dient te gebeuren door de functioneel bevoegde minister, die hiervoor de nodige middelen dient uit te trekken binnen zijn betrokken bevoegdheidsdomein. De aanvraag tot cofinanciering dient, zoals totnogtoe steeds het geval was, door de promotor rechtstreeks bij de bevoegde minister/administratie te worden aangevraagd.

Voor domeinspecifieke projecten zijn er specifieke middelen binnen de betrokken functionele begrotingen en rijzen derhalve geen problemen.

Voor de multidisciplinaire projecten is de doorlooptijd vaak te lang. Deze projecten zijn niet toevoegbaar aan één bevoegdheidsdomein maar hebben vaak uiteenlopende doelstellingen (economie, cultuur, milieu, tewerkstelling, ...) De ervaring leert dat wanneer de promotor om cofinanciering verzoekt, dikwijls een afwijzend standpunt wordt ingenomen wegens het multidisciplinair karakter. Bijgevolg worden verantwoordelijkheden doorgeschoven en loopt de Vlaamse cofinanciering vertraging op. In principe leidt deze vertraging echter niet tot de weigering van Vlaamse cofinanciering wanneer het over waardevolle projecten gaat.

Er wordt momenteel onderzocht op welke manier we deze dossiers in de toekomst beter kunnen afhandelen. Zo denken we aan de introductie van een éénloketsfunctie bij de administratie Economie, afdeling Europa Economie, welke zal instaan voor een snellere afhandeling van de aanvragen. Voor het jaar 2003 en volgende jaren zou met de creatie van een afzonderlijk krediet voor multidisciplinaire projecten bij de minister bevoegd voor Europese Aangelegenheden dit probleem definitief moeten worden opgelost.

De bevoegde ministers engageren zich dan ook om een voorstel tot oplossing aan de Vlaamse regering voor te leggen.

In de mate dat de projecten een belangrijke economische inslag hebben, gebeurt de cofinanciering nu reeds vaak vanuit de begroting Economie. In 2002 is er een bedrag ingeschreven van 16 miljoen euro voor economische projecten die in Vlaanderen een medefinanciering vereisen in het raam van de programma's Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Een gelijkaardig bedrag is uitgetrokken voor 2003. Verscheidene projecten van de Antwerpse programma's werden reeds gesubsidieerd of zullen weldra gesubsidieerd worden met deze middelen. Recentelijk goedgekeurde projecten zijn onder andere Urban 2 Antwerpen : technische bijstand ; Tertiair Opleidingscentrum ; ondersteunende infrastructuur ; Permeke, infrastructuur en Permeke, werking.

In afwachting van voornoemde oplossing wordt voor de hangende dossiers waarvoor er problemen rijzen, bilateraal overleg gepleegd tussen de betrokken ministers.

Vraag nr. 16
van 17 oktober 2002
van de heer CARL DECALUWE

4FM Q-Music – Invulling frequentiepakketten

De landelijke commerciële radiozenders 4FM en Q-Music kregen elk een frequentiepakket toegevoegd.

Tot op vandaag is er echter nog geen volledige operationalisering van alle frequenties.

1. Welke frequenties zijn nog niet ingevuld door respectievelijk 4FM en Q-Music ?
2. Wat is daarvan de reden ?
3. In welke mate beschikken beide radiostations over voldoende zenders ?
4. Indien niet, in welke mate kan het Vlaams Commissariaat voor de Media de minister een deadline opleggen voor de operationalisering van beide frequentiepakketten ?

Wat zijn de mogelijke sancties bij het niet operationaliseren van alle frequenties ?

5. In hoeverre zijn de uitgevoerde investeringen en de operationalisering van beide zenders in overeenstemming met het erkenningsdossier ?

Antwoord

1. Bij beslissing van 6 september 2001 ter erkenning als landelijke radio-omroep werd door het Vlaams Commissariaat voor de Media aan de NV VMM voor de radio Q-Music het frequentiepakket 2 toegekend en aan de NV 4FM Groep voor de radio 4FM het frequentiepakket 1, zoals deze werden bepaald in het besluit van de Vlaamse regeling van 8 juni 2001 houdende bepaling van het aantal landelijke radio-omroepen dat kan worden erkend en houdende vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking van de landelijke radio-omroepen worden gesteld. (*VMM : Vlaamse Mediamaatschappij – red.*)

a) Het frequentiepakket 1, toegekend aan de NV 4 FM Groep, omvat 23 frequenties waarvan momenteel zes frequenties in gebruik genomen zijn : bijgevolg worden momenteel zeventien frequenties nog niet benut.

Voor de provincie West-Vlaanderen werden de frequenties 92.7 MHz (Kortrijk), 94.0 MHz en 94.9 MHz (beide te Egem), 96.2 MHz (Hoogledede) en 101.0 MHz (Oostvleteren) nog niet in gebruik genomen. Voor de provincie Antwerpen werden de frequenties 91.4 MHz (Tienen), 95.1 MHz (Turnhout) en 99.0 MHz (Mechelen) nog niet in gebruik genomen. Voor de provincie Oost-Vlaanderen werden de frequenties 90.9 MHz (Herzele) en 92.8 MHz (Gent) nog niet in gebruik genomen. Voor de provincie Vlaams-Brabant (en Brussel) werd de frequentie 99.0 MHz (Diest) nog niet in gebruik genomen. Voor de provincie Limburg werden de frequenties 89.1 MHz (Tongeren), 89.2 MHz (Sint-Truiden), 96.2 MHz (Hasselt), 96.5 MHz (Hamont-Achel), 97.4 MHz (Voeren), 98.4 MHz (Beringen) en 99.2 MHz (Hasselt) nog niet in gebruik genomen (*MHz : megahertz – red.*).

b) Het frequentiepakket 2, toegekend aan de NV VMM, omvat 33 frequenties waarvan momenteel 28 frequenties in gebruik genomen zijn, bijgevolg worden momenteel vijf frequenties nog niet benut.

De frequenties voor de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen werden allemaal in gebruik genomen. Voor de provincie Oost-Vlaanderen werden de frequenties 90.9 MHz (Herzele) en 92.8 MHz (Gent) nog niet in gebruik genomen. Voor de provincie Vlaams-Brabant (en Brussel) werden de frequenties 90.3 MHz (Nieuwrode-Holsbeek) en 98.4 MHz (Brussel) nog niet in gebruik genomen. Voor de provincie Limburg werd de frequentie 93.5 MHz (Bree) nog niet in gebruik genomen.

c) Op de vraag of de landelijke radio-omroep met de reeds in gebruik genomen frequenties het vooropgestelde zendbereik zoals dit in de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie is opgelegd, bereikt, wordt onder punt 3 nader ingegaan.

2. De redenen waarom de betrokken frequenties nog niet werden in gebruik genomen, zijn mij niet bekend. Bij het indienen van het interimair verslag eind februari 2002 met betrekking tot de uitbouw van de radio-omroep werd door de NV 4 FM Groep wel melding gemaakt van vertragen wegens problemen bij het verkrijgen van de nodige bouwvergunningen en leveringsproblemen.
3. Artikel 38decies § 1, tweede lid van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 betreffende

de de radio-omroep en de televisie bepaalt dat de landelijke radio-omroepen elk over een frequentiepakket beschikken waarmee ze zeventig procent van de bevolking binnen de "Vlaamse Ruit", zoals gedefinieerd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, kunnen bereiken.

Op basis van de resultaten van de door Nozema uitgevoerde onderzoeksopdracht naar een optimale frequentietoewijzing binnen de Vlaamse Gemeenschap in de band 87.5 – 102.4 MHz bleek dat de frequentiepakketten die door de Vlaamse regering bij besluit van 8 juni 2001 ter beschikking van de landelijke radio-omroepen werden gesteld, bij een volledige benutting in beide gevallen het decretaal vooropgesteld zendbereik in ruime mate zouden overtreffen (*Nozema : Nederlandsche Omroep-Zender Maatschappij – red.*).

Op basis van een uitgebreid onderzoek door de administratie naar het zendbereik van elke door de landelijke radio-omroepen reeds in gebruik genomen frequentie kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger bovendien meedelen dat het vooropgestelde zendbereik voor elk van de betrokken frequenties volledig wordt bereikt. Met de in dienst gestelde frequenties bereiken de landelijke radio-omroepen op dit ogenblik meer luisteraars dan kon worden verwacht. Dit is inzonderheid te danken aan het nog niet in dienst stellen van frequenties in deze band door Nederland.

4. Gezien het antwoord op de vorige vraag is het eerste gedeelte van deze vraag zonder voorwerp. Het komt de minister bevoegd voor het mediabeleid overigens niet toe bij de landelijke radio-omroepen tussen te komen inzake de operationalisering van de frequentiepakketten, noch behoort het tot de taak of de bevoegdheid van het Vlaams Commissariaat voor de Media om de minister bevoegd voor het mediabeleid hiertoe aan te zetten.

In geval van het niet operationaliseren van alle frequenties of het ongebruikt laten van zendmogelijkheden beslist het Vlaams Commissariaat voor de Media autonoom of er aanleiding bestaat om eventuele sancties te treffen, zoals bepaald in artikel 116septies van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 betreffende de radio-omroep en de televisie.

Artikel 38duodecies van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie bepaalt dat ingeval een landelijke

radio-omroep negen maanden na de beslissing tot erkenning nog niet uitzendt, de erkenning door het Commissariaat ambtshalve kan worden ingetrokken.

5. Het toezicht op de naleving van de erkenningsvoorwaarden en de overeenstemming met het erkenningsdossier van de uitbouw van de landelijke radio-omroep behoort tot de bevoegdheid van het Vlaams Commissariaat voor de Media; het komt bijgevolg enkel aan het Commissariaat toe de conformiteit met de voorschriften en het erkenningsdossier te evalueren en erover te rapporteren.

De landelijke radio-omroepen dienen jaarlijks een werkings- en financieel verslag voor te leggen aan het Commissariaat. Voor het werkingsjaar 2001 werd door beide landelijke radio-omroepen inderdaad dergelijk verslag neergelegd; de gegevens die daarin zijn vervat, hebben echter slechts betrekking op de werkingsperiode tussen het ogenblik van de erkenning en het jaareinde en beslaan bijgevolg slechts enkele maanden.

Conform de aanbeveling van 25 september 2001 van de Commissie voor Cultuur, Media en Sport van het Vlaams Parlement werd door het Vlaams Commissariaat voor de Media op basis van een interimair verslag, ingediend eind februari 2002, betreffende de gerealiseerde uitbouw van de landelijke radio-omroepen reeds een tussentijdse evaluatie gemaakt waarvan de resultaten aan de betrokken commissie werden meegedeeld. Ook bij deze gelegenheid werd opgemerkt dat de periode waarover de tussentijdse verslagen liepen vrij kort was.

Met betrekking tot de uitgevoerde investeringen werd zowel bij het onderzoek van dit tussentijdse verslag als bij het onderzoek van het werkings- en financieel verslag voor het werkingsjaar 2001 door de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management geconcludeerd dat geen fundamentele afwijkingen en contradicties ten aanzien van de ingediende offertes zijn op te merken.

Zoals evenwel blijkt uit het antwoord onder 1 worden momenteel nog niet alle aan de landelijke radio-omroepen toegekende frequenties benut, wat in beide gevallen een vertraging betekent van de operationalisering van de zendinstallaties zoals door de landelijke radio-omroepen aangekondigd in het erkenningsdossier.

Zoals reeds meegedeeld door de voorzitter van het Vlaams Commissariaat voor de Media in het tussentijds verslag van 26 april 2002 aangaande de gerealiseerde uitbouw van de landelijke radio-omroepen is door het Commissariaat gevraagd en is door beide radio-omroepen toegezegd eind 2002 een tweede verslag aan het Commissariaat voor te leggen. Het Commissariaat heeft uitdrukkelijk verzocht in dat tussentijds verslag de redenen aan te geven die het niet gebruiken van toegekende frequenties moeten verantwoorden. Het Commissariaat heeft bij de rapportering hierover in de Commissie Cultuur, Media en Sport gesteld ook deze verslagen het Vlaams Parlement.

Vraag nr. 17
van 17 oktober 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Camping Familiestrand Postel – Ruimtelijk uitvoeringsplan

Zie :

Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
 Vraag nr. 6
 van 17 oktober 2002
 van mevrouw Marleen Van den Eynde
 Blz. 993

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme.

Vraag nr. 18
van 17 oktober 2002
van de heer JOHAN SAUWENS

Uitgavenbegroting 2003 – Uitgaven per kredietsoort

In de bijlage bij de Septemberverklaring over de Vlaamse begroting 2003 is een tabel opgenomen met de uitgaven verdeeld per kredietsoort (tabel 9).

In de begroting vertonen enerzijds de niet-gesplitste kredieten een opmerkelijke daling en anderzijds de gesplitste vastleggingskredieten en gesplitste ordonnanceringskredieten een opmerkelijke stijging. Dit zowel ten opzichte van de vorige jaren

als ten opzichte van de bedragen opgenomen in de meerjarenbegroting voor 2003.

Wat is hiervoor de verklaring ?

Antwoord

De opmerkelijke daling in niet-gesplitste kredieten en de vergelijkbare toename van de gesplitste vastleggings- en dito ordonnanceringskredieten zijn grotendeels te wijten aan de verschuiving van één krediet van de ene kredietsoort naar de andere. Met het in werking treden van het vernieuwde Gemeentefonds werd de dotatie aan het Vlaams Gemeentefonds omgevormd van een niet-gesplitst krediet naar een gesplitst krediet. Dit betekent dat ten opzichte van de kredieten begrotingscontrole 2002 de niet-gesplitste kredieten dalen met 1.219.722 euro, of een daling met 7,96%. Tegelijkertijd werd de dotatie aan het Gemeentefonds ingeschreven als een gesplitst krediet. Dit betekent een toename in 2003 ten opzichte van de totale gesplitste kredieten 2002 met 1.542.979.000 euro in gesplitste vastleggingskredieten en met 1.411.979.000 euro in gesplitste ordonnanceringskredieten. Ten opzichte van de totale kredieten bij begrotingscontrole 2002 betekent dit een toename van 109% in vastleggingskredieten en 102% in ordonnanceringskredieten. Deze verklaring zal de Vlaamse volksvertegenwoordiger overigens ook terugvinden in de algemene toelichting bij de begroting 2003.

Een tweede doch veel beperktere reden en slechts geldig voor de vermindering van de niet-gesplitste kredieten zit binnen het beleidsveld financiën en begroting, meer bepaald :

- a) het verlagen van een aantal provisie, onder andere Lambertmontprovisie die reeds grotendeels is opgenomen binnen de reguliere begrotingskredieten en ook indexprovisie met het oog op de voor 2003 geplande indexsprong ;
- b) door de versnelde schuldafbouw betaalt Vlaanderen alsmaar minder interesten. Uiteraard heeft ook de daling van de rente hier een positieve invloed op.

Vraag nr. 19
van 17 oktober 2002
van de heer JOHAN SAUWENS

Registratierechten – Geschil met federale overheid

Blijkbaar is er met de federale overheid een betwisting over de registratierechten.

De registratierechten werden overgedragen naar de Vlaamse overheid op 1 januari 2002. De Vlaamse regering had toen al aangekondigd dat ze de registratierechten ging verlagen. Velen hebben toen gewacht met de aankoop en verkoop tot na de goedkeuring van het decreet.

Wat is de aard van de betwisting met de federale overheid? Welk deel eist de federale overheid op van de opbrengsten na 1 januari 2002?

Antwoord

Het is correct dat de Vlaamse overheid een andere opvatting heeft dan de federale overheid over de doorstorting van de registratierechten. Meer specifiek gaat het over de toewijzing van de registratierechten die werden geïnd na 31 december 2001 maar die betrekking hebben op rechtshandelingen die werden gesteld vóór 1 januari 2002.

De federale administratie is van oordeel dat de "verkooprechten" die werden geïnd vanaf 1 januari 2001, maar die betrekking hebben op rechtshandelingen die werden gesteld vóór 1 januari 2002 slechts worden geregionaliseerd ten belope van 41,408 % (overeenkomstig de bijzondere financieringswet zoals die van toepassing was vóór 1 januari 2002) en niet voor de geheelheid zoals dit het geval is voor de "verkooprechten" afkomstig van rechtshandelingen van na 31 december 2001.

Een andere zienswijze bestaat erin de datum van de effectieve ontvangst van de opbrengst als referentie te nemen of de datum waarop de ontvanger het vastgesteld recht doet ontstaan overeenkomstig artikel 1, 2e alinea van het Wetboek der Registratie, Hypotheek- en Griffierechten. Het is momenteel nog niet duidelijk over welk bedrag de betwisting gaat.

Ik zal deze vraagstelling agenderen op de volgende vergadering van de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting.

Ook heb ik naar aanleiding van de afschaffing van het kijk- en luistergeld door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het probleem van de doorstorting van de opbrengsten van de gewestbelastingen op basis van het moment van ontvangst of op basis van het moment van het ontstaan van de vordering aan het Rekenhof ter advies voorgelegd.

Vraag nr. 20 van 17 oktober 2002 van de heer LUDWIG CALUWE

Autokeuringsstation Malle – Vergunning

Onlangs leverde de minister aan het Bureau voor Technische Controle (BTC) een vergunning af voor de bouw van een station voor autokeuring op het industrieterrein van de gemeente Malle, aan de Ambachtstraat.

BTC plant in de regio de bouw van een nieuw station, vermits het station voor autokeuring langs de E19 in Brasschaat te kampen heeft met te lange wachttijden. Bovendien zal een deel van de toegangsweg en de parking van het station plaats moeten maken voor de aanleg van de hogesnelheidslijn.

Reeds van in het begin van de aanvraagprocedure heeft het gemeentebestuur zich tegen de vestiging van dit station gekant, gelet op de ligging en de verwachte impact op de omgeving.

Het gemeentebestuur kreeg eerder ook geen gehoor bij het provinciebestuur en gaat nu tegen de aflevering van de vergunning door de minister in beroep bij de Raad van State.

1. Heeft de minister over deze kwestie ooit overleg gepleegd met een afvaardiging van het gemeentebestuur?
2. Binnen het gemeentebestuur bestaat de consensus dat op het industrieterrein geen distributie, recreatieve activiteiten of activiteiten gericht op een individuele behandeling worden toegelaten.

Gaat de minister ervan uit dat een station voor autokeuring bij voorkeur op een industrieterrein moet worden gevestigd?

3. Is er onderzoek verricht naar de impact inzake verkeersveiligheid en mobiliteit op het industrieterrein én in de gemeente na de te verwachten toestroom van honderden auto's?
4. Is de bereikbaarheid van de bedrijven op het industrieterrein én van de dorpskernen van Oosten Westmalle verenigbaar met de overlast van bijkomend autoverkeer van en naar het autokeuringsstation?
5. Zijn er door de aanvrager (BTC) alternatieve locaties in de regio onderzocht?

Antwoord

1. In het kader van de procedure van hoger beroep werden alle partijen uitgenodigd en tezamen, inclusief de gemeente, op 25 juni 2002 gehoord door de behandelende administratie, in casu de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen.

2. Er zijn in Vlaanderen een twintigtal vergunde autokeuringstations binnen de industriegebieden, waar dergelijke vestigingen door hun aard en schaal van activiteit een quasi industrieel karakter verkrijgen.

De overheid beschouwde deze vestigingen dus als planologisch verenigbaar met het gewestplan. Het lijkt mij trouwens niet vanzelfsprekend om deze inrichtingen in een andere zone onder te brengen.

3 en 4. De gemachtigde ambtenaar heeft aangedrongen dat een mobiliteitseffectenrapport (Mober) zou worden voorgelegd. De aanvraagster heeft een uitgewerkt Mober laten opmaken door het studie bureau Mens en Ruimte waarbij alle aspecten van veiligheid, mobiliteit en bereikbaarheid van de kernen Oost- en Westmalle werden geanalyseerd.

Dit Mober werd door de verkeerskundige van de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen positief beoordeeld. Ook de afdeling Ruimtelijke Planning van diezelfde administratie heeft de aanvraag wat de ruimtelijke verkeerskundige elementen betreft gunstig geadviseerd.

5. Bij de behandeling van de aanvraag is dit aspect van de zaak niet verder onderzocht. Mijn administratie heeft zich enkel geconcentreerd op de grondige evaluatie van de specifieke aanvraag voor die plaats daar dit het voorwerp was van de vergunningsaanvraag.

Anderzijds heeft de aanvraagster sinds 1995 prospectie in de regio gedaan en betrokken grond verworven, dit na uitdrukkelijk gunstig advies van de gemeente op 5 december 1996, specifiek voor de opgegeven bestemming als autokeuringscentrum.

Vraag nr. 21
van 17 oktober 2002
van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Strategische BPA-projecten – Stand van zaken

Op bladzijde 29, hoofdstuk 3.5.1.1. van de Beleidsbrief Ruimtelijke Ordening – Beleidsprioriteiten 2000-2001 worden een aantal strategische projecten voorgesteld in goedgekeurde BPA's (bijzonder plan van aanleg) (Stuk 456 (2000-2001) – Nr. 1, blz. 29).

Het betreft volgende projecten : Gent Sint-Baafskouter circa 31.000.000 Belgische frank nog ; Gent Roelandpark fase 1 circa 15.000.000 frank ; Gent Roelandpark fase 2 circa 15.000.000 frank ; Gent Lusthofwijk circa 25.000.000 frank ; Diest Paul Van Cerckel 7.700.000 frank ; Genk Mijnterrein Winter slag 15.701.313 frank.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 1 december 2000 beschreef de minister kort de strategische projecten. Op dat moment waren vele van die projecten nog in een beginfase en nog niet ingediend (vraag nr. 38 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 16 februari 2001, blz. 1077).

Deze financiering is gericht op de kwaliteitsverhoging van de stedelijke leefomgeving, de uitbreiding van groenvoorziening die publiek toegankelijk is zodat de sociaal-recreatieve functie in het stedelijk gebied wordt versterkt, het stimuleren van circuleruimte voor voetgangers en fietsers gecombineerd met groen (aanleg van wandel-/fietspaden) en de ruimtelijke kwaliteitsbijdrage tot de realisatie van het goedgekeurd bijzonder plan van aanleg dat een functionele verworvenheid beoogt. De financiële impuls was vooral bedoeld om de gronden te verwerven met het oog op de realisatie van het strategisch project.

We zijn nu twee jaar later en op het terrein, zeker wat de Sint-Baafskouter betreft, is er niet veel van die doelstellingen te merken.

1. Kan de minister een stand van zaken van deze projecten meedelen ?

Zijn uiteindelijk al deze projecten opgestart ?

2. Op de Sint-Baafskouter is bij mijn weten nog geen grond effectief aangekocht door de stad.

Heeft de minister de subsidiëring al doorgegeven aan de stad Gent ? Kunnen zij daar effectief een beroep op doen ?

3. Hoeveel heeft de minister in totaliteit aan de verschillende bovenstaande projecten effectief reeds gestort ?

4. Kan dat geld ook gebruikt worden voor andere aspecten nodig om het project te realiseren, bijvoorbeeld de bodemsanering ?

Antwoord

1. Stand van zaken strategische projecten

- Gent Sint-Baafskouter werd als strategisch project vanwege budgettaire redenen opgedeeld in twee fasen. Tijdens het begrotingsjaar 2001 werd 1.091.242,60 euro vastgelegd in het kader van de eerste fase. Een aanvraag voor financiële tegemoetkoming voor de tweede fase (297.472 euro) wordt eerstdaags aangevraagd door de stad Gent. Ingevolge vertragingen door de bodemsaneringswerken zal de aanvraag voor uitbetaling van de eerste fase maar pas tijdens het begrotingsjaar 2003 worden aangevraagd.
- Gent Roelandpark en Gent Lusthofwijk werden als strategische projecten niet ingediend om budgettaire redenen en gelet op andere prioritaire strategische projecten met name Sint-Baafskouter en Groene Vallei (te verwachten volgend begrotingsjaar).
- Voor het strategisch project Diest Cerkel werd 190.878,01 euro vastgelegd. Eerstdaags wordt de aanvraag voor uitbetaling door de stad Diest aangevraagd.
- Genk Mijnterrein Winterslag werd uitbetaald tijdens het begrotingsjaar 2001.

Behalve Gent Roelandpark en Gent Lusthofwijk (niet ingediend als strategische projecten) werden alle strategische projecten procedureel opgestart. Wat het strategisch project Genk Mijnterrein Winterslag betreft, werden op de door de stad verworven gronden reeds infrastructuurwerken uitgevoerd.

2. Aangezien het bodemsaneringsproject door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) tot dusver niet ontvankelijk en conform werd verklaard, kan de authentieke akte nog niet worden verleden en werden de onroerende goederen in het kader van het strategisch project Sint-Baafskouter (1e fase) nog niet effectief aangekocht.

Tot op heden werd enkel een financiële tegemoetkoming (subsidie) van 1.091.242,60 euro vastgelegd ten voordele van de stad Gent voor Sint-Baafskouter (1e fase).

3. Tot op heden werd 309.514,11 euro effectief gestort (Genk Mijnterrein Winterslag).

4. De financiële tegemoetkoming kan uitsluitend worden verleend voor de verwerving van onroerende goederen die worden ingelijfd in het openbaar domein. Het uitbetaalde geld kan niet worden gebruikt voor andere doeleinden zoals de realisatie van het project.

Vraag nr. 22
van 17 oktober 2002
van de heer ANDRE MOREAU

Mestverwerking – Bouwvergunningen

De verwerking van varkensmest in Vlaanderen staat op dit ogenblik nergens. Een (middel)grote verwerkingsfabriek voor varkensmest is tot op vandaag onbestaande.

Volgens het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking zouden een honderdtal bedrijven een vergunning hebben voor de verwerking van varkensmest.

De kandidaat-mestverwerkers vermelden een reeks oorzaken voor de nauwelijks bestaande mestverwerking (er bestaan wel kleine mestverwerkingsinstallaties met kleine verwerkingscapaciteit). Zo is het verkrijgen van een bouwvergunning in landbouwgebied niet haalbaar, duurt het verkrijgen van een bouwvergunning erg lang, enzovoort,

1. Is het verkrijgen van een bouwvergunning in landbouwgebied voor middelgrote mestverwerkingsfabrieken wel haalbaar ?
2. Hoelang duurt het om een bouwvergunning (in of buiten het landbouwgebied) te verkrijgen voor middelgrote mestverwerkingsfabrieken ?
3. Indien de beweringen van de kandidaat-mestverwerkers juist zijn, wordt er voor de sector dan een passende oplossing uitgewerkt ?

Antwoord

Uit een halfweg 2002 door het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking (VCM) uitgevoerde enquête bij meer dan 100 Vlaamse mestverwerkers blijkt inderdaad dat slechts een geringe fractie van de in 2003 vooropgestelde verwerkingsplicht daadwerkelijk operationeel is. Er blijkt echter een groot contrast te zijn tussen de operationele capaciteit en de vergunde capaciteit. Waar de verwerkingsplicht in 2003 wordt geraamd op bijna 2,4 miljoen ton varkensmest en 365.000 ton pluimveemest, blijkt men, op basis van de gegevens van

de Mestbank en van de vijf Vlaamse provincies, in Vlaanderen te beschikken over een vergunde mestverwerkingscapaciteit van bijna 1,5 miljoen ton varkensmest, 365.500 ton dikke fractie van varkensmest, 468.645 ton pluimveemest en 105.300 ton kalvergiër per jaar. De 1,5 miljoen ton vergunde capaciteit van de projecten voor varkensmest omvat zowel de projecten die een volledige verwerking nastreven als de projecten die enkel een gedeeltelijke verwerking van de dunne fractie beogen. De 365.000 ton verwerkingscapaciteit voor de dikke fractie omvat enkel de projecten die de vaste fractie verkregen na het scheiden van varkensmest behandelt.

Voor varkensmest blijkt slechts 7 % van de vergunde capaciteit operationeel te zijn. Voor de verwerking van de dikke fractie van varkensmest zal eind 2002 daarentegen ongeveer 45 % van de vergunde capaciteit operationeel zijn. Minstens 60 % van de vergunde capaciteit voor pluimveemest zal eind 2002 ook effectief operationeel zijn. Voor kalvergiër is 38 % van de vergunde capaciteit operationeel.

Afhankelijk van de eventueel nog te verkrijgen stedenbouwkundige vergunning kan dat percentage eind 2002 echter merkbaar hoger liggen. Het VCM legt een aantal knelpunten bij het niet (kunnen) verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Er zijn echter nog tal van andere factoren die het niet-operationeel zijn verklaren, zoals het sceptisch staan van de banksector ten opzichte van mestverwerking en een relatief groot aantal technische problemen.

Het is anderzijds correct dat vanuit ruimtelijk ordeningsoogpunt mestverwerkingsinstallaties met een zekere omvang niet om het even waar in agrarisch gebied te verantwoorden zijn. De desbetreffende omzendbrief verwijst grootschalige mestverwerking zelfs resoluut naar industrie- of bedrijvzones. Binnen dergelijke zones zijn reeds verwerkingsinstallaties vergund (stedenbouwkundige vergunning) of staan ze op stapel. Die bedrijven moeten een aanzienlijk deel van de verwerkingsplicht kunnen opvangen. Blijkbaar zijn ze echter niet of niet volledig operationeel.

Vanuit ruimtelijk ordeningsoogpunt is het vaak weinig te verantwoorden om installaties te overwegen in agrarisch gebied die vrij grootschalig zijn (50.000 á 100.000 ton), omdat het meestal gaat om installaties met een industrieel uiterlijk en omvang, veelal met inbegrip van een groot lagunerings- of opslagbekken (mestbassin), gebouwd in de open ruimte, langs vrij smalle wegen en weinig of niet aansluitend bij bestaande bebouwing (of net wel, maar dan bij woonbebouwing). Het gaat daarbij in

de praktijk ook veelal om de verwerking van mest afkomstig van een groot aantal bedrijven (tot 50 en meer), gelegen tot op meerdere tientallen kilometer van het verwerkingsbedrijf. De noodzaak tot bouw op de kwetsieve site is dan ook veelal onduidelijk, zodat een verwijzing naar een specifieke zone, ook om bereikbaarheidsredenen noodzakelijk is.

De nieuwste ontwikkelingen inzake mestverwerking blijken er dan ook uit te bestaan dat bijvoorbeeld wordt geopteerd voor mini-installaties, gesitueerd bij bestaande bedrijven en veelal enkel bedoeld voor de verwerking van de eigen mestproductie van het bedrijf. Vaak gaat het daarbij over machines of installaties opgesteld binnen de bestaande bedrijfsgebouwen. Die zijn uiteraard probleemloos vergunbaar in agrarisch gebied (of zelfs vrijgesteld van vergunning). Een andere ontwikkeling betreft de kleinschalige installaties in een nieuwbouw of in een bestaand gebouw (richtcijfer +/- 15.000 ton) voor de verwerking van een tiental bedrijven, gesitueerd bij het grootste of één van die bedrijven, waarbij de andere bedrijven op ten hoogste 10 km van dat verwerkend bedrijf zijn gesitueerd. Het gaat daarbij om zaken aansluitend bij en van dezelfde schaal als de bestaande gebouwen, met weinig transportimpact op de omgeving (enkel tractoren) en inpasbaar in de bestemmingsvoorschriften van het agrarisch gebied.

Om terug te keren naar de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.

1. Uit de hierbovenstaande algemene overwegingen blijkt dat vergunningen voor middelgrote mestverwerkingsfabrieken in landbouwgebied slechts haalbaar zijn als die vaak relatief grootschalige installaties aansluiten bij bestaande bebouwing, in een zogenaamd structureel aangetaast gebied.

In openruimtegebieden overschrijden ze vaak de ruimtelijke draagkracht van het gebied, net vanwege de grote impact en grondbezetting en het industriële uiterlijk. Dit laatste houdt in dat in de industriegebieden er veel minder bezwaren zijn tegen dergelijke installaties.

2. De in het decreet opgenomen behandelingstermijn voor een dergelijke aanvraag is niet langer dan die van een gewone aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, namelijk 75 dagen. Wel is het zo dat de complexiteit van de aanvraag vaak bijkomende adviezen (afdeling Land) of dossierstukken (opgave van leverende producenten) vergt, waardoor de behandelings termijn kan verlengd worden.

Overigens is voor de meeste installaties ook een milieuvergunning vereist, zodat ze maar kunnen in werking gesteld worden nadat beide vergunningen er zijn.

3. Naast de bovenbeschreven kleinschalige installaties (rond de 15.000 ton, voor een tiental bedrijven), de echte pure bedrijfsgebonden installaties en de werkelijke grootschalige fabrieken gebouwd in de industriegebieden, lijkt het aangewezen dat elke regio die te kampen heeft met mestoverschot lokaal onderzoekt waar best middenschalige installaties worden gebouwd. De locaties kunnen worden vastgelegd in provinciale of gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Dergelijke planmatige aanpak moet een antwoord kunnen geven op de vaak al te willekeurige aanvragen voor installaties her en der in de open ruimte.

**Vraag nr. 23
van 17 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ**

Bedrijventerreinen Vlaams-Brabant – Stand van zaken

In mei en juni vroeg ik de minister naar de stand van zaken van de knelpuntbedrijventerreinen in de regio Vlaams-Brabant. Een aantal vragen bleef open, meer bepaald inzake het industrieterrein van Westrode (vraag nr. 118 van 3 mei 2002, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 2037 en vraag nr. 138 van 14 juni 2002, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 224).

Daarnaast werd verwezen naar een streefbeeldstudie met betrekking tot de ontsluitingsproblematiek van de A12 en naar vergaderingen met de verschillende betrokken actoren.

Tevens waren er nog een aantal andere knelpuntterreinen in Vlaams-Brabant, namelijk Sint-Pieters-Leeuw, Halle en Machelen.

Graag kreeg ik een stand van zaken van dit dossier.

1. Is de streefbeeldstudie van de A12 klaar? Zo nee, wanneer wordt deze verwacht? Zo ja, wat zijn de inhoudelijke lijnen ervan?
2. Werd reeds verder overleg gepleegd, en werd eventueel inzake bepaalde knelpunten/aandachtspunten (juridische problematiek, aard

van benutting van het bedrijventerrein, ...) een standpunt ingenomen?

3. Graag kreeg ik ook een stand van zaken m.b.t. de terreinen van Sint-Pieters-Leeuw, Halle en Machelen.

Antwoord

Over de aanpak van knelpuntbedrijventerreinen in Vlaams-Brabant wil ik vooreerst aangeven dat door de gezamenlijke inspanningen van een aantal administraties en belanghebbenden de eerste resultaten op het terrein worden geboekt. In Vlaams-Brabant is de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij (GOM) een belangrijke trekker voor de uitvoering van het urgentieproject, teneinde reeds bestemde bedrijventerreinen marktrijk te maken.

1. Volgens gegevens van de afdeling Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant werd de streefbeeldstudie voor de A12 (zuidelijk deel) opgestart op 10 september 2002. De voorbereiding van het streefbeeld gebeurt door een extern studiebureau. De betrokken actoren (gemeenten, provincies, administraties) werden een eerste maal samengebracht voor voorbereidend overleg.

De looptijd van de studie bedraagt 240 kalenderdagen. Gezien de looptijd is het voorbarig om nu reeds te vragen naar (mogelijke) inhoudelijke lijnen.

2. In de tweede vraag wordt gepeild naar de stand van zaken van het bedrijventerrein Westrode in Meise. Naar aanleiding van een overleg met mijn kabinet hebben de provincie Vlaams-Brabant en de GOM Vlaams-Brabant het initiatief genomen in de problematiek van het regionaal bedrijventerrein Westrode in Meise. Zij bereiden een nota voor waarin de diverse mogelijkheden voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein worden afgetast.

Momenteel bestaat nog geen duidelijkheid over de mate waarin deze nota alle knelpunten voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein kan ondervangen.

3. Voor de terreinen in Sint-Pieters-Leeuw, Halle en Machelen kan volgend stand van zaken worden gegeven.

– Sint-Pieters-Leeuw "Zenneveld" (6 ha)

Op initiatief van de GOM Vlaams-Brabant is een aanpak voor de ontwikkeling van dit watergebonden bedrijventerrein uitgezet. De

NV Zeekanaal zal de ontwikkeling van dit terrein trekken. Teneinde meer watergebonden terrein te behouden, zal de gemeente het bijzonder plan van aanleg aanpassen aan een nieuwe ligging van de ontsluitingsinfrastructuur. De concrete ontwikkeling gebeurt door de NV Zeekanaal, die de gronden zal verwerven en het projectmanagement zal opzetten om bedrijven aan te trekken en de verdere invulling van het bedrijventerrein te realiseren.

– Halle "Lembeek-Noord" (7 ha)

In overleg met de NV Zeekanaal, als gedeeltelijke eigenaar van het terrein, is besloten om een watergebonden ontwikkeling van dit regionaal bedrijventerrein niet langer primordiaal te stellen. De promotie van het terrein wordt nu geactiveerd. Het overleg heeft geleid tot concrete afspraken om de zone Lembeek-Noord in Halle tot ontwikkeling te brengen. Het zuidwestelijk gedeelte van de zone palend aan de nieuwe ontsluitingsweg en in beheer van de NV Zeekanaal kan ter beschikking worden gesteld zonder bijkomende voorwaarden inzake watergebonden transport. Voor het oostelijk deel van de zone zal tot eind 2003 gepoogd worden één of meerdere grote gebruikers uit de logistieke sector aan te trekken voor de zone, waarbij ernaar gestreefd zal worden om (een deel van) hun transport te oriënteren naar de waterweg (via overslag op een andere plaats dan Lembeek). Lukt dit niet tegen die datum, dan kan deze zone ook opengesteld worden voor andere bedrijfsactiviteiten die geen watertransport beogen. De stad Halle zal worden betrokken bij de besprekingen voor de aanleg van de noodzakelijke nutsinfrastructuur.

– Machelen "Diegem – H. Henneaulaan" (11 ha)

De ontwikkeling van het terrein is intussen gestart door een private ontwikkelaar. De werken voor de aanleg van het op- en afrittencomplex van de A201 zijn bezig.

Besluitend kan worden gesteld dat de ontwikkeling van de drie bedrijventerreinen goed op gang is gebracht.

Vraag nr. 24
van 24 oktober 2002
van de heer ELOI GLORIEUX

Windenergieprojecten – Vergunningen

Mede aangezet door de opgelegde beleidsdoelstelling om tegen 2004 minstens 3 % van onze stroomvoorziening door middel van hernieuwbare energiebronnen op te wekken, is er steeds meer interesse voor de oprichting van windturbines. Het Windplan Vlaanderen en een ministeriële omzendbrief geven ook een globaal kader aan waarbinnen deze oprichting kan gebeuren.

Toch zijn er steeds meer klachten over de rigide afhandeling van de aanvragen.

Vandaar volgende vragen aan beide ministers.

1. Hoeveel aanvragen voor de bouw van windenergieprojecten werden er sedert het jaar 2000 ingediend (opgedeeld per gemeente en met de vermelding van het aantal turbines, het vermogen en de aanvrager/promotor van het project)?
2. Wat is de status van die vergunningsaanvragen: welke projecten werden vergund, welke werden afgewezen en waarom, welke vergunningsaanvragen zijn er nog in behandeling?
3. Waarom verloopt de afhandeling van de vergunningsaanvragen zo traag ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister vice-president Stevaert (vraag nr. 31) en minister Van Mechelen (nr. 24).

Gecoördineerd antwoord

Wat windenergieprojecten in het algemeen betreft, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger in eerste instantie verwijzen naar de antwoorden op een aantal recente vragen van zijn collega's, namelijk nr. 121 van 3 mei 2002 van de heer Jan Verfaillie en nr. 129 van 24 mei 2002 van de heer Julien Demeulenaere (*resp. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 2040 ; en BVA nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 214 – red.*).

Het is correct dat de verwezenlijking van windenergieprojecten niet verloopt zoals menigeen bij de totstandkoming van de omzendbrief EME/2000.01 eigenlijk had verhoopt. Het is even correct dat in veel gevallen projecten stuiten op bezwaren vanuit oogpunt ruimtelijke ordening. Windturbines hebben inderdaad op de ruimte een dermate grote impact dat geschikte locaties ervoor vinden geenszins evident is. Vandaar ook dat de omzendbrief als uitgangspunt stelt dat mogelijke locaties voor grootschalige projecten zoveel mogelijk planmatig moeten worden onderzocht, terwijl locaties voor één of enkele turbines vooral binnen

industriegebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen of bij grote, ruimtebepalende inrichtingen dienen te worden gezocht.

Liever dan her en der verspreide installaties zonder structuur toe te staan, wordt vanuit ruimtelijk ordeningsoogpunt vooral gepleit voor geconcentreerde, planmatig onderzochte installaties op locaties die ook vanuit het Windplan Vlaanderen als gunstig worden aangeduid.

Om terug te komen op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.

1 en 2. Tientallen aanvragen voor de bouw van in totaal meer dan 250 turbines werden ingediend. Een aantal ervan is reeds geweigerd, andere zijn nog in behandeling. Een zestigtal turbines, verspreid over een twintigtal aanvragen, is reeds vergund en opgericht op het Vlaamse grondgebied, het merendeel in West-Vlaanderen, de meest windgunstige provincie. Dat zestigtal turbines vertegenwoordigt, volgens gegevens verstrekt door ODE-Vlaanderen, een capaciteit van meer dan 25 MW (*MW: megawatt – red.*).

Gedetailleerde gegevens, zoals locatie, vermogen en aanvrager/promotor van de projecten, worden bijgehouden door de Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen (ODE-Vlaanderen) en de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie van de administratie Economie. Terzake dient evenwel te worden opgemerkt dat gedetailleerde gegevens inzake projecten dewelke nog niet operationeel zijn niet beschikbaar zijn.

Uit de inleiding moge duidelijk zijn dat zeker niet alle aanvragen vergunbaar zijn omdat veel voorgestelde locaties uit ruimtelijk oogpunt niet verantwoord zijn.

3. Waar de oprichting van windturbines verantwoord is, bijvoorbeeld langs grootschalige lijninfrastructuur, ontbreekt vaak een aangepaste gebiedsbestemming, zodat een ruimtelijk uitvoeringsplan nodig is. Een aantal van dergelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, voor locaties langs dergelijke grootschalige infrastructuur, is overigens momenteel in voorbereiding. In die ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt bovenop de agrarische bestemming in een zone voor windturbines voorzien.

Het is vooral bij aanvragen in dergelijke gebieden dat de afhandelingsprocedure geruime tijd vergt omdat moet worden gewacht totdat het ruimtelijk uitvoeringsplan is gefinaliseerd. An-

derzijds zijn een pak niet-courante adviezen, zoals m.b.t. de impact op vogels, vliegtuigen, landschapsinpassing, mogelijke geluidsoverlast, enzovoort nodig. In veel gevallen wordt de aanvraag voor advies voorgelegd aan de Interdepartementale Windwerkgroep.

Al deze zaken hebben voor gevolg dat aanvragen voor windturbines, zelfs al liggen ze in industriegebied, vaak niet binnen een tijdspanne van enkele maanden kunnen worden behandeld.

**Vraag nr. 25
van 24 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE**

Verbindingsweg Ieper-Veurne – Stand van zaken

Op de huidige weg N8 Ieper-Veurne zijn er vooral 's zomers belangrijke problemen op het gebied van verkeersveiligheid.

Het vroegere idee van de doortrekking van de A19 vanaf Ieper (Sint-Jan) tot Veurne is ondertussen verlaten. Op ministerieel niveau groeide in 2001 eensgezindheid rond een voorstel waarbij de A19 vanaf Sint-Jan verlengd zou worden via een nieuw aan te leggen weg tot aan de huidige weg Ieper-Veurne ter hoogte van het grensgebied van Woesten en Oostvleteren ; vanaf daar zou de bestaande weg aangepast worden tot in Veurne.

Het project is ingeschreven in het investeringsprogramma 2002-2004 met de specificatie "te realiseren na 2004".

1. Werd het voorstel m.b.t. de verbinding Ieper-Veurne reeds voorgelegd aan de Vlaamse regering ?

Zo ja, wanneer ? Is er reeds een consensus bereikt ? Wat houdt het voorstel precies in ?

Zo neen, wanneer zal dat gebeuren ?

2. Hoever staat men met het studiewerk op het vlak van :

– de intekening van het concrete tracé op het terrein ;

– het milieu ;

– het cultureel erfgoed ?

NB. Deze vraag werd gesteld aan minister vice-president Stevaert (vraag nr. 32) en minister Van Mechelen (nr. 25).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Vraag nr. 26 van 24 oktober 2002 van de heer JAN VERFAILLIE

Windturbines – Gistel en Veurne

Op dit ogenblik loopt de procedure van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor windturbines. Hiertoe werden drie West-Vlaamse gemeenten geselecteerd : Gistel, Oostkamp en Veurne. Het plan houdt de bouw in van windmolens langs de E40.

Het verdoken aspect "ongevallenpotentieel" is tot op heden een onbekend gegeven. Naast het "rotorwiel-ejectie"risico moet in dit verband ook aandacht worden besteed aan de mogelijke afleiding van chauffeurs door de bewegende turbines. Onlangs liet de administratie Wegen en Verkeer – met dezelfde motivatie – spandoeken wegnemen. En dezelfde administratie oordeelde een tijd geleden (opruimcampagne 27-31 mei 2002) dat de wildgroei aan reclameborden van allerlei slag niet alleen de wegen ontsiert, maar ook gevaarlijke verkeersomstandigheden veroorzaakt door de visuele afleiding van de chauffeurs.

Ook de energiebijdrage – die hier pietluttig is – kan in vraag worden gesteld.

De vraag rijst ook of onze provincie en regio moeten worden opgezadeld met een vërreikende visuele bezoedeling, terwijl de draagkracht van onze streek, met de schaarse waardevolle landschappen die er nog resten, terzake zo goed als zero is.

Ten slotte rijzen vragen m.b.t. de gegarandeerde elektriciteitsbevoorrading vanuit die turbines. Noord-Duitsland werd dit jaar, bij gebrek aan wind, getroffen door twee "black-outs". De vervangingsstroom kwam uit Frankrijk (nucleaire stroom) en transiteerde door ons land, waardoor ons net plots overbelast werd. Periodieke afwezigheid van wind komt meer voor op het land dan op zee.

1. Worden bovenvermelde gemeenten van nabij betrokken en voldoende geïnformeerd bij de mogelijke bouw van windturbines op hun grondgebied?

Werd terzake reeds overleg gepleegd? Zo ja, wat was het resultaat?

2. Is het verdoken aspect "ongevallenpotentieel" voldoende bestudeerd?

Zo ja, wat was de conclusie? Zo neen, is men van plan om dat te onderzoeken?

3. In hoeverre zijn de adviezen – naar aanleiding van het verslag van de plenaire vergadering – van de luchtmachtbasis van Koksijde en van de luchthaven van Oostende reeds geëvalueerd?

Wat zijn de conclusies?

4. Hoever staat het met de procedure van het betrokken ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) ?

Welke stappen moeten nog ondernomen worden ?

Wanneer zal het openbaar onderzoek plaatsvinden?

5. Is er reeds een inpasbaarheidsstudie uitgevoerd rond de geplande windturbines ?

Gaat de minister er niet van uit dat het onaanvaardbaar, zo niet uitgesloten is om in het betrokken landbouwgebied ten zuiden van Gistel zulke turbines te bouwen, door het vèrstrekken-de bezoedelingseffect en de nabijheid en de omvang van de bebouingskern ?

6. Werd reeds nagegaan hoe men windstille periodes gaat opvangen?

Antwoord

1. De locaties waarvoor gewestelijke RUP's in procedure zijn, betreffen in eerste instantie locaties waarvoor één of meerdere aanvragen voor stedenbouwkundige vergunning werden ingediend en die vervolgens werden getoetst aan een aantal ruimtelijke principes en naar schaal kunnen voldoen aan de behoefte aan bovenlokale zones.

Binnen de procedure tot opmaak van een gewestelijk RUP is bepaald dat de adviserende in-

stanties – waaronder de betrokken gemeentebesturen – reeds in een vroeg stadium (voorontwerpfase) een standpunt kunnen innemen. Dit standpunt wordt toegelicht in de plenaire vergadering, waarvan een verslag is opgemaakt. Een tweede formeel standpunt ten aanzien van het gewestelijk RUP kan de gemeente formuleren naar aanleiding van het openbaar onderzoek dat binnenkort plaatsvindt.

- De opmaak van een gewestelijk RUP voor de bouw van windturbines is in eerste instantie een juridisch-ruimtelijk instrument dat de ontwikkeling van een zone voor windturbines moet mogelijk maken.

Hierin wordt enkel het algemeen ruimtelijk kader aangegeven waarbinnen deze ontwikkeling mogelijk is. Dit kader werd voorgelegd aan de adviserende instanties en besproken in plenaire vergadering. Uit deze vergadering zijn geen overwegende bezwaren gekomen die de stopzetting van het RUP voor Gistel zouden noodzakelijk maken.

De verdere uitwerking en afweging (exacte locatie, type turbines, ritmiek, ...) zijn elementen die maar op basis van een gedetailleerd (technisch) onderzoek zullen leiden tot de aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning.

- Heel correct leidde het ongunstig advies van Belgocontrol voor de locatie in Veurne tot de stopzetting van de RUP-procedure. Zowel Belgocontrol als de administratie Wegen en Verkeer – afdeling Personenvervoer en Luchtavens leverden een gunstig advies met voorwaarden voor de locatie in Gistel.

Aan deze voorwaarden werd voldaan door expliciet een hoogtebeperking in de voorschriften bij dit RUP in te schrijven.

- Het RUP "zone voor windturbines" in Gistel werd op 27 september 2002 door de Vlaamse regering voorlopig vastgesteld. Na die datum had de administratie 30 dagen de tijd voor aankondiging van het openbaar onderzoek. Dit is intussen gebeurd. Het openbaar onderzoek loopt van 12 november 2002 tot en met 10 januari 2003.

Het verder verloop van de procedure gebeurt als volgt: bundelen en coördineren van adviezen, opmerkingen en bezwaren door Vlacoro, die aan de Vlaamse regering een gemotiveerd advies verleent binnen 90 dagen (120 dagen bij een termijnverlening) na het einde van het openbaar onderzoek (*Vlacoro: Vlaamse Com-*

missie voor Ruimtelijke Ordening – red.). Daarop beschikt de Vlaamse regering over 180 dagen na het openbaar onderzoek om het plan definitief vast te stellen. 60 dagen na definitieve vaststelling dient het besluit te zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

- Zie antwoord op vraag 2. Zoals blijkt uit de toelichtingsnota werd de locatie in Gistel onder meer in aanmerking genomen op basis van de mogelijkheid tot bundeling met het hoofdwegennet in relatie met de "verstedelijkte" kern Gistel.
- Zie antwoord op vraag 2.

Vraag nr. 27
van 24 oktober 2002
van de heer DANY VANDENBOSSCHE

Ruimtelijk Structuurplan Gent – Ministerieel advies

Op 22 april 2002 heeft de Gentse gemeenteraad het Ruimtelijk Structuurplan Gent (RSG) voorlopig vastgesteld. Zoals bepaald in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening heeft de minister, na raadpleging van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (Vlacoro) bij ministerieel besluit van 2 september 2002 advies uitgebracht. In dit advies wordt als suggestie meegegeven dat er bij de uitbouw van de N466 aandacht moet zijn voor de verkeersleefbaarheid van Drongen. Deze suggestie is afkomstig uit het advies van Vlacoro van 2 juli 2002, waarin ook de indruk wordt gewekt dat de stad Gent aan het Vlaams Gewest suggereert om van de N466 op termijn een primaire weg II te maken, terwijl het in feite zo is dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dit reeds zo heeft bepaald.

Het RSG besteedt reeds ruime aandacht aan de problematiek van de N466. Zo wordt het volgende gesteld:

"Bij de heraanleg van de N466, en meer bepaald van de doortocht door Drongen, als primaire weg II (voorzien in het RSV) zal bij de Vlaamse overheid worden aangedrongen op het realiseren van een zo goed mogelijk evenwicht tussen het verhogen van de veiligheid, de leefbaarheid én de bereikbaarheid van de kern van Drongen. De Stad zal daartoe een bijstelling vragen van het streefbeeld dat in het kader van de R4-studie (in het ROM-project) is uitgewerkt. Een oplossing voor de lokale bereikbaarheid dient, net als voor vele andere woonkernen in Vlaanderen waar een primaire

weg wordt geoptimaliseerd, uitgewerkt in een geactualiseerd lokaal verkeersleefbaarheidsplan. De Stad maakt hier op korte termijn werk van." (RSG, blz. 78) (ROM : ruimtelijke ordening en milieu)

1. Welke bijkomende aandacht kan er volgens de minister in het RSG nog gaan naar de verkeersleefbaarheid van Drongen bij de uitbouw van de N466 ?
2. Wordt in het advies van Vlacoro met betrekking tot de verkeers- en vervoersstructuur niet verkeerdelijk de indruk gewekt dat het de stad Gent is die voorstelt dat de N466 op termijn een primaire weg II moet worden, terwijl dit een optie is van de Vlaamse overheid zelf en de kritiek "de uitbouw van de N466 tot primaire weg gaat voorbij aan elke consideratie met de (verkeers)leefbaarheid van het hoofddorp Drongen", voorzover al correct, eigenlijk gericht moet zijn aan de Vlaamse overheid en niet aan de stad Gent ?

Antwoord

Op 2 september bracht ik als minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening een schriftelijk advies uit met betrekking tot het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Gent.

In dit ministerieel besluit zijn verschillende elementen ter overweging opgenomen. Niet al deze elementen zijn even belangrijk met het oog op de besluitvorming over het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Ter verduidelijking kan worden gesteld dat een eerste belangrijke opmerking aangeeft dat er geen strijdigheden zijn tussen het ontwerp gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Gent en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Een tweede opmerking gaat in op problemen die rijzen in het kader van de subsidiariteit. Het laatste punt dat in overweging is genomen, verwijst naar het advies van Vlacoro maar stelt duidelijk dat deze elementen moeten worden gelezen als suggesties gericht aan de gemeentelijke overheid.

De vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft betrekking op de laatste overweging vervat in betreffend ministerieel besluit. Aangezien betreffende overweging werd geformuleerd als suggestie zal deze niet bepalend zijn in de besluitvorming en de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Gent.

Ik kan stellen dat maatregelen ter verhoging van de verkeersleefbaarheid in Drongen bij de uitbouw

van de N466 ressorteren onder de bevoegdheid van mijn collega, minister Steve Stevaert.

In het advies van Vlacoro is inderdaad een onnauwkeurigheid geslopen ten aanzien van de beleidsperspectieven voor de N466. In betreffend advies werd gesteld dat de stad Gent de N466 wou opwaarderen tot een primair I, en dit in tegenstrijd met het RSV waarin deze is opgenomen als primair II. Mogelijk is deze passage uit het advies van Vlacoro geïnspireerd door vroegere documenten van het gemeentelijk structuurplan Gent. In het document dat in openbaar onderzoek gegaan is, hebben noch ik, noch mijn administratie deze eventuele strijdigheid met het RSV in ieder geval nog kunnen detecteren.

Ik heb dan ook formeel gesteld dat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Gent niet strijdig is met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en heb bijgevolg mede op advies van mijn administratie betreffend element uit het Vlacoro-advies niet in kwestieus ministerieel besluit opgenomen.

Vraag nr. 28

van 24 oktober 2002

van de heer CARL DECALUWE

Vergunningenregister – Stand van zaken

Nog steeds is een groot aantal gemeenten (ongeveer 80) niet begonnen met de opmaak van een vergunningenregister. Het is daarenboven nog steeds niet duidelijk hoe de controle door de stedenbouwkundige ambtenaren kan en moet gebeuren. Een model van uittreksel uit het register is in ontwerp, maar ligt nog niet vast.

Het vergunningenregister is één van de voorwaarden voor gemeenten om erkend te worden en zelfstandig bouwvergunningen te kunnen verlenen. Deze voorwaarde, samen met de voorwaarde van de opmaak van een inventaris van de niet-bebouwde bouwpercelen, is blijkbaar voor veel gemeenten op korte termijn niet haalbaar.

1. Welke gemeenten beschikken reeds over een vergunningenregister ?
2. Welke initiatieven neemt de minister om de gemeenten aan te moedigen een vergunningenregister te laten opmaken ?
3. Welk scenario wordt gehanteerd indien blijkt dat de voorwaarden om zelfstandig bouwvergunningen te kunnen laten verlenen door de ge-

meenten, effectief geen haalbare kaart zijn op korte termijn ?

Antwoord

Het nieuwe decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening legde een aanzienlijk aantal nieuwe taken aan de gemeentebesturen op. Het ontwerp van vergunningenregister diende binnen het jaar na de inwerkingtreding van het decreet te worden opgemaakt. De meeste gemeenten hebben echter gebruikgemaakt van de mogelijkheid om deze termijn eenmalig te verlengen tot en met 1 mei 2002. Ik ben er mij van bewust dat vele gemeenten problemen bij de opmaak van de registers ondervinden, zowel qua personeelsbezetting en informatica-uitrusting als qua begeleiding en ondersteuning, en dat de totstandkoming van de registers dus niet van een leien dakje loopt. Nochtans zijn de vergunningenregisters een belangrijk beleidsinstrument, die een verdere doorwerking kennen naar bijvoorbeeld de informatieverplichtingen of de zelfstandige vergunningverlening. Het is dus absoluut noodzakelijk die vergunningenregisters degelijk op te bouwen en de gemeentebesturen daarin te steunen.

1. Een tiental gemeenten beschikt reeds over een vergunningenregister dat ter beoordeling aan de administratie is overgezonden. Om diverse redenen is nog geen enkel ervan goedgekeurd. Vele andere gemeenten hebben reeds een ontwerp of delen van dat register, dat ze ter evaluatie hebben voorgelegd.

Alles laat uitschijnen dat binnen een zestal maanden ongeveer een kwart van de gemeenten over een vastgesteld vergunningenregister kan beschikken.

2. Naast de in het besluit van de regering van 22 juni 2001 opgenomen subsidieregeling voor de opmaak van het eerste plannen- en vergunningenregister zijn binnen de administratie tal van initiatieven gestart om die opmaak intensiever te kunnen begeleiden. In de loop van 2002 werden twee werkgroepen opgericht, namelijk een met betrekking tot de technische aspecten en een met betrekking tot de inhoudelijke aspecten. Op die wijze werd een eenvormige benadering van terugkerende knelpunten mogelijk gemaakt.

Over de standpunten wordt gecommuniceerd met de gemeentebesturen. Er werd een enquête gehouden bij de 308 Vlaamse gemeenten ten-

einde na te gaan hoe deze vorderen bij de opmaak van hun registers. Op basis ervan zijn maatregelen genomen. De acties zijn verder gesitueerd in de intensieve begeleiding door de administratie van het vergunningenregister betreffende de verkavelingen van vóór 22 december 1970, maar ook met het oog op het volledige, in artikel 96 van het decreet bedoelde vergunningenregister, onder meer via algemene toelichtingssessies maar ook en vooral in kleinere vergaderingen met de betrokken regioverantwoordelijken en enkele gemeenten.

Op die wijze zullen de vergunningenregisters ongetwijfeld sneller tot standkomen. Met het oog op de controle van de vergunningenregisters is onlangs op internet een specifiek programma geïnstalleerd. Dit moet toelaten ook sneller na te gaan of de registers accuraat zijn opgemaakt.

3. Ik neem mij vooralsnog niet voor een scenario uit te werken indien de ontvoogding van de gemeenten, zoals opgenomen in het decreet, geen haalbare kaart zou blijken te zijn. Er zijn immers voldoende maatregelen genomen, onder meer door de opleiding van gemeentelijke ambtenaren en de begeleiding bij de opmaak van plannen- en vergunningenregisters en de ruimtelijke structuurplannen, om te garanderen dat dit voor de overgrote meerderheid van de gemeenten binnen afzienbare tijd werkelijkheid wordt.

Het is inderdaad correct dat de transitieperiode niet verloopt zoals eerst verhoopt, maar ik meen dat de streefdatum bepaald in het decreet nog steeds niet ter discussie staat.

Wel wordt momenteel een vereenvoudigd overgangsscenario overwogen, onder meer op vraag van de VVSG, dat eruit zou kunnen bestaan de opmaak van de vergunningenregisters in eerste fase te beperken voor de periode 1990-2002 (*VVSG : Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.*).

Vraag nr. 29 van 31 oktober 2002 van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Gecoro's – Arrondissement Aalst-Oudenaarde

Volgens artikel 9 van het decreet op de ruimtelijke ordening worden gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening (gecoro) opgericht.

Gemeenten met minder dan 10.000 inwoners kunnen een gemotiveerd verzoek richten aan de Vlaamse regering om vrijgesteld te worden van de verplichting een gecoro op te richten.

1. Hoeveel en welke gemeenten in Zuid-Oost-Vlaanderen, arrondissement Aalst-Oudenaarde, hebben vandaag geen gecoro ?
2. Hoeveel en welke van die gemeenten hebben een uitzondering gevraagd op de verplichting een gecoro op te richten ?
3. Welke gemeenten in Zuid-Oost-Vlaanderen, arrondissement Aalst-Oudenaarde, hebben een uitzondering gekregen en om welke redenen ?
4. Welke maatregelen neemt de minister tegen de gemeenten in vermelde regio die én geen uitzondering hebben gekregen én geen gecoro op te richten ?

Antwoord

Ik wil in eerste instantie benadrukken dat het grootste deel van de gemeenten in het bedoelde gebied aan de voorschriften voldoet op het vlak van de gecoro's. Van de 21 gemeenten in de arrondissementen Aalst en Oudenaarde zijn er negentien die over een gecoro beschikken.

Gemeenten met minder dan 10.000 inwoners kunnen een vrijstelling aanvragen van de verplichting een gecoro op te richten. In dat geval worden de adviestaken van de gecoro overgenomen door de gewestelijke planologische ambtenaar. Voor de arrondissementen Aalst en Oudenaarde zijn er negen gemeenten die een dergelijke vrijstelling hadden kunnen aanvragen. Tot mijn genoegen kan ik melden dat van deze negen gemeenten zeven een gecoro hebben opgericht. Het is bijzonder positief dat zoveel kleine gemeenten, voor wie het niet steeds evident is om een gecoro op te richten, ervoor geopteerd hebben om ook dit element van het gemeentelijk ruimtelijk beleid in eigen handen te nemen. De kleinste gemeente uit de regio, Horebeke met minder dan 2.000 inwoners, heeft een vrijstelling van deze verplichting gevraagd en verkregen.

Op dit ogenblik zijn er in de regio nog twee gemeenten die nog niet beschikken over een goedgekeurde gecoro of die vrijgesteld zijn. Hierbij gaat het meer bepaald om Ninove en Zwalm. Ninove heeft reeds een samenstelling voorgelegd, maar deze werd niet goedgekeurd. De ingediende samenstelling voldeed namelijk niet aan de regels

terzake. Meestal volstaat een kleine aanpassing of herstemming om de samenstelling wel in overeenstemming te brengen met de regelgeving. Zwalm heeft in het verleden een aanvraag ingediend om vrijgesteld te worden. Omdat op dat moment nog niet duidelijk was op welke manier deze aanvragen beoordeeld moesten worden, werden deze aanvragen stilzwijgend afgewezen. Sinds eind 2001 is er wel duidelijkheid over de manier waarop deze aanvragen behandeld worden. Zwalm heeft sindsdien evenwel geen nieuwe aanvraag ingediend, noch een samenstelling van een gecoro voor goedkeuring voorgelegd.

De aanvragen tot vrijstelling worden beoordeeld vanuit twee belangrijke criteria. Enerzijds is er natuurlijk de decretale bepaling die stelt dat de gemeente minder dan 10.000 inwoners moet hebben. Anderzijds moet de gemeenteraad aangeven op welke manier ze de inspraak en de communicatie met de inwoners wil aanpakken bij ontstentenis van een gecoro.

Vermoedelijk wachten Ninove en Zwalm met de oprichting van een gecoro tot op het ogenblik dat ze de gecoro echt nodig hebben en ze een plan of probleem voor advies willen voorleggen. Als op termijn blijkt dat deze gemeenten nog altijd geen gecoro hebben opgericht, dan zal ik niet nalaten om deze gemeenten schriftelijk aan te sporen om wel een gecoro op te richten. Voorlopig zijn er evenwel geen redenen om aan te nemen dat Zwalm en Ninove zouden weigeren om een gecoro op te richten.

Vraag nr. 30 van 31 oktober 2002 van de heer CARL DECALUWE

Windturbines – Ongevalrisico

Er is steeds meer sprake van windparkprojecten langs autosnelwegen en gewest- en provinciale wegen. Denken we maar aan het op 27 september goedgekeurde "ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor inplantingszones windturbines" langs de E40/A18 in Gistel en langs de E17 in Kruibeke/Beveren.

Naast de visuele hinder, de lokale geluidshinder en dergelijke meer is het ongevalspotentieel zeer groot. Zo is er enerzijds de "wiek-rotor-ejectie" van 200 meter tot wel 600 meter ver, dit werd reeds gemeld in diverse andere landen. Anderzijds is er de visuele aandachtsafleiding, die tot zware verkeersongevallen kan leiden. Nochtans werden door verschillende instanties maatregelen genomen om

visuele afleidingen tot een minimum te beperken, bijvoorbeeld door de opruiming van publiciteitsborden (27-31 mei 2002) en de opruiming van publiciteitsspandoeken begin september.

1. In welke mate werd bij het bepalen van de locaties rekening gehouden met bovenvermelde gevaren? Welke initiatieven werden genomen om deze gevaren in te schatten?
2. Is het oprichten van windturbines langs auto-snel-, gewest- en provinciale wegen niet strijdig met het beleid om de visuele aandachtsafleiding tot een minimum te beperken? Zo nee, wat is de motivatie?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan minister vice-president Stevaert (vraag nr. 55).

Antwoord

Wat windenergieprojecten in het algemeen betreft, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger in eerste instantie verwijzen naar de antwoorden op een aantal recente vragen van zijn collega's, namelijk nr. 121 van 3 mei 2002 van de heer Jan Verfaillie, nr. 129 van 24 mei 2002 van de heer Julien Demeulenaere en nr. 24 van 24 oktober 2002 van de heer Eloi Glorieux (*resp. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 2040; BVA nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 214; en blz. ... - red.*).

In de eerdere antwoorden is vaak verwezen naar de omzendbrief EME/2000.01 van 17 juli 2000 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines". Die omzendbrief wil een gecoördineerde aanpak bieden op basis van elementen van ruimtelijke afweging en randvoorwaarden, vertrekkende van de ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en rekening houdende onder andere met de invalshoeken natuur, landbouw, woon- en leefmilieu, geluid, landschap, veiligheid, recreatie, energierendabiliteit en best beschikbare technologie, radar- en andere golvenverstoring.

Het primordiale uitgangspunt van de omzendbrief is dat de locaties voor windturbineparken moeten worden afgebakend in ruimtelijke uitvoeringsplannen en bijzondere plannen van aanleg omdat op die manier wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke clustering van windturbines op de in het Windplan Vlaanderen geselecteerde locaties. Vandaar ook dat de omzendbrief als uitgangspunt stelt dat mogelijke locaties voor grootschalige projecten

zoveel mogelijk planmatig moeten worden onderzocht, terwijl locaties voor één of enkele turbines vooral binnen industriegebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen of bij grote, ruimtebepalende inrichtingen dienen te worden gezocht.

Liever dan her en der verspreide installaties zonder structuur toe te staan, wordt vanuit ruimtelijk ordeningsoogpunt vooral gepleit voor geconcentreerde, planmatig onderzochte installaties op locaties die ook vanuit het Windplan Vlaanderen als gunstig worden aangeduid.

De omzendbrief stelt verder volgende belangrijkste afwegingselementen voor de locatiekeuze van windturbines voorop.

- Het principe van de plaatsdeling ("site sharing"): door windturbines zoveel als mogelijk te bundelen, kan de nog resterende open ruimte worden gegarandeerd.

- Een ruimtelijke concentratie in de stedelijke gebieden en in de kernen van het buitengebied als eerste uitgangspunt, maar om vermindering van de woonkwaliteit te vermijden, streven naar een bundeling met bedrijventerreinen, bepaalde gemeenschapsvoorzieningen, grootschalige recreatieve infrastructuur, enzovoort.

Uiteraard moet de omvang van het windturbinepark in verhouding staan tot de grootte van de kern (geen grootschalig windturbinepark naast een kleine kern).

- Omdat turbines over voldoende obstakelvrije ruimte moeten beschikken, is het bundelen met bebouwingskernen of industrie niet altijd haalbaar; dan kunnen locaties in de open ruimte onderzocht worden indien er gestreefd wordt naar een zo groot mogelijke ruimtelijke bundeling met andere infrastructuur, zoals lijninfrastructuren (wegen, spoorwegen, waterwegen, ...), die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft (dijk, verhoogde weg, enz.).

- Het project moet worden getoetst aan de visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Daarbij zijn volgende elementen van belang:

het project sluit aan bij de schaal en de opbouw van het landschap;

de omvang van het project tast de structuur en de essentiële functies van de gebieden niet aan

(homogene gebieden zoveel mogelijk vrijwaren; natuurlijke structuren vrijwaren; bouwvrije agrarische gebieden vermijden).

Om terug te komen op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.

1. Binnen de bovengeschetste uitgangspunten zijn de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger bedoelde ontwerpen van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen totstandgekomen. Uiteraard wordt bij de opmaak van die ruimtelijke uitvoeringsplannen en de locatiekeuze zelf niet alleen rekening gehouden met de ruimtelijke planning op zich, maar ook met de aspecten natuur, landbouw, woon- en leefmilieu, geluid, landschap, veiligheid, recreatie, energierendabiliteit en best beschikbare technologie, radar- en andere golvenverstoring.

Hedendaagse windturbines beantwoorden steeds meer aan de allerhoogste veiligheidsvereisten, zodat het ongevalrisico bijzonder klein is, ondanks berichten in sommige pers- en andere artikels over buitenlandse ongevallen. De voorwaarden voor (grootschalige) turbineparken worden vastgelegd in de milieuvergunning. Uitbaters hebben zich daar dus aan te houden. Ook de in de omzendbrief bedoelde milieunota gaat vaak uitvoerig in op de veiligheidsaspecten. Al bij al mag worden geconcludeerd dat het risico van wiek-rotor-ejectie niet groter is dan de kans dat een vliegtuig neerstort op een snelweg.

Het risico op ijsafzetting en mogelijke schade door vallende ijsbrokken is daarentegen veel groter. Net om die reden worden sensoren geïnstalleerd om op dergelijke risicomomenten de turbines (tijdelijk) stil te leggen.

Tot slot dient erop gewezen dat de turbines op de locaties in de uitgewerkte ruimtelijke uitvoeringsplannen alle op een relatief grote afstand van de rand van de autosnelweg zelf worden gebouwd. Bijgevolg zijn alle mogelijke maatregelen met het oog op de beperking van risico's genomen.

2. Het is correct dat visuele aandachtsafleiding, zeker langs autosnelwegen, zoveel mogelijk moet worden beperkt, reden ook waarom streng wordt opgetreden tegen ongebreidelde reclame-installaties. Nochtans zijn het vaak schreeuwerige, afwisselende en aandacht trekkende constructies of installaties die de aandacht voor het verkeer zullen afleiden.

Windturbines zullen op de verkeersgebruiker vooral een grotere aandachtsafleiding genereren naarmate die op een zekere afstand van de weg zijn gesitueerd en derhalve de aandacht trekken en wegleiden. Turbines langs de weg zelf hebben een richtinggevend en begeleidend vermogen en trekken enkel kort de aandacht, vooral omdat de weggebruiker naar de turbines zelf toerijdt.

Bovendien is duidelijk dat vooral uniformiteit en eentonigheid schadelijker zijn voor de aandacht van een weggebruiker dan eenvoudige, perspectief- en richtinggevende elementen, denk maar aan de beschilderingsprojecten in lange tunnels. Het is dus zeker niet zo dat turbines langs wegen per definitie de aandacht van weggebruikers zou afleiden en te verkiezen zou zijn boven een verdere locatie, wel integendeel.

**Vraag nr. 31
van 31 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

*Advertentie zonevreemde woningen – Brussel
Deze Week*

In het nummer van 10 oktober van Brussel Deze Week verscheen een advertentie in verband met de zonevreemde woningen. Waarom deze advertentie uitgerekend in een blad verschijnt dat zich nagenoeg uitsluitend tot de inwoners van het Brusselse gewest richt, is me niet helemaal duidelijk.

1. Kan de minister dat toelichten of gaat het om een vergissing ?

Kennen de bevoegde diensten mogelijk niet het verschil tussen gewest en gemeenschap ?

2. Vreest hij niet dat advertenties omtrent gewestbevoegdheden alleen maar de verwarring en misschien wel frustratie bij de Brusselse Vlamingen zullen aanwakkeren ?
3. Hoe zal de minister dergelijke vergissingen in de toekomst vermijden ?

Antwoord

1. Het betreft geen vergissing.

Brussel Deze Week wordt weliswaar gratis verspreid binnen het Brusselse Hoofdstedelijke gewest, maar is ook in de rest van België verkrijg-

baar voor betalende abonnees. Zo zijn er thans goed 2.000 betalende Vlaamse abonnees.

Dit blad wordt ook gelezen door Vlaamse pendelaars in Brussel. Ook wordt het blad op een aantal relevante plaatsen in Vlaanderen (hoofdzakelijk de Vlaamse Rand) ter beschikking van het publiek gelegd, vooral in openbare bibliotheken en culturele centra; op deze wijze worden nog eens 2.000 kranten verspreid. Bovendien werd ervan uitgegaan dat de inwoners van het Brusselse gewest een tweede woning in Vlaanderen kunnen bezitten. Voor hen is de informatie wel degelijk zinvol, aangezien niet de wettelijke verblijfplaats maar de ligging van het onroerend goed bepalend is voor de wetgeving inzake ruimtelijke ordening die erop van toepassing is.

2. Er valt niet in te zien hoe de advertentie de frustratie van de Brusselse Vlamingen kan opwekken als de informatie ook voor hen van belang kan zijn.
3. Er is geen sprake van een vergissing.

Niettemin lijkt het aangewezen om in dergelijke omstandigheden, wanneer ervoor geopteerd wordt om advertenties en bekendmakingen met betrekking tot Vlaamse gewestmateries om bepaalde redenen toch te laten verschijnen in media die zich in eerste instantie op het Brusselse Hoofdstedelijke gewest richten, in de bekendmaking duidelijk de waarschuwing op te nemen dat de betreffende maatregel niet van toepassing is op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bij de eerstkomende aanvulling van de code van goede praktijk voor de communicatiecampagnes van de Vlaamse overheid zal een instructie in deze zin opgenomen worden.

Vraag nr. 33
van 8 november 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Openlucht recreatieve verblijven – Vergunningen

1. Met het decreet van 3 maart 1993 werd een grondige sanering op verschillende vlakken doorgevoerd bij de openlucht recreatieve verblijven, onder meer op het vlak van brandveiligheid, hygiëne, comfort van de terreinen en het wettelijk verplicht maken van objectieve kwaliteitsnormen. Uiterlijk tegen 31 december 1999

dienden de uitbaters van terreinen voor openlucht recreatieve verblijven over een exploitatievergunning te beschikken. Daarvoor moesten ze voldoen aan alle veertien opgesomde voorwaarden in het decreet.

Twee voorwaarden zorgden voor opschudding: het verbod op permanente bewoning en de verplichting voor de terreinen om juist "gezoneerd" te zijn. Op 31 maart 1999 werd het decreet gewijzigd. Deze wijziging voorziet in een uitdoofscenario voor permanente bewoning op campings tot uiterlijk eind 2005. Uitbaters kunnen ondanks de aanwezigheid van permanente bewoning op hun terrein een voorlopige vergunning verkrijgen. Hiervoor moet het terrein evenwel voldoen aan de overige dertien voorwaarden van het decreet.

Na bijna drie jaar blijven een aantal fundamentele knelpunten het opzet van het uitdoofscenario belemmeren: tal van terreinen die niet aan de vergunningsvoorwaarden voldoen, hangt een sluiting boven het hoofd.

Hoeveel openlucht recreatieve verblijven zijn er in Vlaanderen ?

Hoeveel hiervan zijn vergund tot op heden ?

Hoeveel ervan zijn met sluiting bedreigd ?

2. Overeenkomstig artikel 3,15° van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 1995 betreffende de exploitatie van terreinen voor openlucht recreatieve verblijven kan een afwijking op het gebied van de maximaal voorgescreven oppervlakte bij chalets worden toegestaan, mits hiervoor een stedenbouwkundige vergunning kan worden voorgelegd.

In de praktijk blijkt dat de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) weigert elke afwijking toe te staan zolang er geen algemene stedenbouwkundige verordening tot stand is gekomen. Door het uitblijven van deze vergunning kan de uitbater geen kampeervergunning krijgen. Hierdoor blijven deze weekendverblijfparke dag na dag in rechtsonzekerheid voortbestaan en worden deze parken geconfronteerd met dagvaardingen wegens exploitatie zonder kampeervergunning.

Welke oplossing wordt er voor dit probleem in het vooruitzicht gesteld ?

Antwoord

1. De eerste vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft betrekking op de toepassing van het decreet van 3 maart 1993 betreffende de openlucht recreatieve verblijven en ressorteert derhalve onder de bevoegdheid van mijn collega Renaat Landuyt.
2. De oppervlakte van een chalet of een verblijf in het algemeen, op een terrein voor openlucht recreatieve verblijven, wordt inderdaad vrij beperkt gehouden. Die oppervlaktebeperking is immers ingegeven om permanente bewoning te verhinderen. Grotere oppervlaktes zullen immers de kans op permanente bewoning doen toenemen, hetgeen in strijd is met de gebiedsbestemming. Van kwestieuze norm afwijken zal dan ook geenszins evident zijn. Anderzijds zal de omvang van een constructie ook steeds afhankelijk zijn van de omvang van de standplaats en de aanleg van de betrokken zone.

Het is duidelijk dat grotere standplaatsen grotere constructies kunnen omvatten, zeker als die goed kunnen worden geïntegreerd in de omgeving. In dat opzicht is een locatie in een beboste omgeving duidelijk anders dan een terrein te midden van de open ruimte. Die uitgangspunten leiden ertoe geval per geval anders te oordelen. Vaak zal een planmatige aanpak nodig zijn, zeker als het openlucht recreatieve verblijventerrein (deels) zonevreemd is gesitueerd. De voorschriften bij zo'n plan kunnen, afhankelijk van de plaats, anders zijn omdat die ingegeven zijn vanuit de specificiteit van de betrokken omgeving en het karakter ervan.

Afhankelijk van de plaats zullen dus grotere constructies al dan niet verdedigbaar zijn. Steeds moet echter gewaakt worden over het vermijden van permanente bewoning.

**Vraag nr. 36
van 8 november 2002
van mevrouw SONJA BECQ**

Ontwerpen van decreet en besluit – Adviezen Raad van State

Ontwerpen van decreet en reglementaire uitvoeringsbesluiten worden verplicht onderworpen aan de controle van de Raad van State. Ondanks het feit dat de reglementering terzake exclusief door de Kamer (en de Senaat) wordt vastgelegd, is dit een materie die ook het Vlaams Parlement aan-

gaat. Ook het aantal en de wijze van adviesaanvraag vanuit het Vlaams Parlement spelen hierin een rol.

Graag ontving ik per minister en per beleidsdomein een overzicht van de adviezen (en de termijnen) van de Raad van State.

1. Hoeveel ontwerpen van decreet werden per jaar, per minister en per beleidsdomein ingediend tijdens deze legislatuur ?

Voor hoeveel van deze ontwerpen van decreet werd dringend advies gevraagd respectievelijk binnen drie dagen, binnen één maand en zonder termijn, en binnen welke termijn werden deze adviezen overgezonden aan de regering ?

Hoeveel tijd verliep er per jaar, per minister en per beleidsdomein tussen het overzenden van het dringend advies enerzijds op drie dagen, anderzijds op één maand, en het moment van indiening in het Vlaams Parlement enerzijds en de termijn tussen de stemming in het parlement en de publicatie in het Belgisch Staatsblad anderzijds ?

Hoeveel keer werden redenen voor dringend advies niet aanvaard ?

2. Hoeveel reglementaire besluiten van de Vlaamse regering werden per jaar, per minister en per beleidsdomein ingediend tijdens deze legislatuur ?

Voor hoeveel van deze besluiten werd dringend advies of de termijn van één maand ingeroepen ?

Zijn er verschillende redenen (per jaar, per minister en per beleidsdomein) waarom het dringende karakter wordt ingeroepen en zo ja, welke ? Graag ook vermelding van de redenen waarom de dringende adviezen door de Raad van State werden aanvaard.

Welke reden wordt het meest ingeroepen ?

Hoeveel tijd verliep er tussen de goedkeuring in de Vlaamse regering en de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad van voormelde "zeer dringende" besluiten ?

- NB. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Dewael vraag nr. 5, Stevaert nr. 94, Vogels nr. 35, Vanderpoorten nr. 20, Landuyt nr. 10, Dua nr. 38, Van Mechelen nr. 36, Van Grembergen nr. 21, Gabriëls nr. 16, Vanhengel nr. 4).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD
EN AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 1

van 26 september 2002

van mevrouw **PATRICIA CEYSENS**

Vlaams Administratief Centrum Leuven – Stand van zaken

Zoals uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 83 van 28 maart 2002 blijkt, dienden de kandidaat-ontwerpers van het Vlaams Administratief Centrum in Leuven hun ontwerp in op dinsdag 2 april 2002 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 2051).

1. Werde er reeds een ontwerper aangesteld ?
2. Wat is de huidige stand van zaken ?

Antwoord

Zoals reeds geweten, hebben de kandidaat-ontwerpers op 2 april 2002 hun ontwerp voor het VAC Leuven ingediend. Op 18 april 2002 heeft de jury van de architectuurwedstrijd beslist om het bureau Gigantes-Zenghelis voor te dragen voor de toekenning van de opdracht.

Tijdens haar zitting van 18 juli 2002 heeft de Vlaamse regering beslist om de architectuuropdracht te gunnen aan het bureau Gigantes-Zenghelis (onder de naam GZ-Zaventem), met als referentie VR/2002/19.07/DOC.0805.

Momenteel bespreekt de afdeling Gebouwen de modaliteiten met het winnende ontwerpteam om tot een overeenkomst te komen.

De administratie plant het ondertekenen van deze opdracht voor in de loop van oktober-november 2002.

Vraag nr. 2

van 26 september 2002

van de heer **LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Nationaal erfgoed – Federaal initiatief

In maart 2001 bleek dat de federale regering van plan was 400 miljoen frank van de Nationale Loterij toe te kennen aan een Stichting voor het "Nationaal" Erfgoed. Deze stichting zou worden beheerd door de federale Regie der Gebouwen.

Toenmalig minister Sauwens bevestigde dat de bevoegdheid voor monumenten en landschappen wel degelijk aan de gewesten werd overgedragen. Op 29 mei van vorig jaar stelde hij in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport dat er over deze gelegenheid nog geen overleg was gepleegd (Handelingen Commissievergadering nr. 134 van 29 maart 2001, blz. 1-2).

Op mijn schriftelijke vraag nr. 67 van 28 februari 2002, waarin om een stand van zaken werd gevraagd, antwoordde de minister dat de eerste contacten pas in maart van dit jaar hadden plaatsgehad. Evenwel lag het in de bedoeling om nog voor de grote vakantie concrete vormen van samenwerking te onderzoeken (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 12 juli 2002, blz. 1853).

Kan de minister medelen of dat ondertussen is gebeurd ?

Wat zijn in voorkomend geval de resultaten van dit onderzoek ?

Antwoord

Er is sinds maart 2002 geen vordering meer geweest inzake de samenwerking tussen de Stichting Nationaal Erfgoed en de Vlaamse regering. Er zijn dan ook geen resultaten te vermelden.

Voorzover mij bekend is de oprichting en de financiering van de Stichting Nationaal Erfgoed nog in onderzoek bij de federale regering.

Vraag nr. 3

van 26 september 2002

van mevrouw **MARIJKE DILLEN**

Resolutie energiebesparing overheidsgebouwen – Uitvoering

In de resolutie betreffende de voorbeeldrol van de overheid met betrekking tot energiebesparing, goedgekeurd in het Vlaams Parlement op 23 mei 2001, werd aan de Vlaamse regering gevraagd m.b.t. de bestaande administratieve gebouwen van de Vlaamse overheid een beleidsplan/programma te maken met als doel het elektriciteits- en brandstofverbruik te verminderen (Stuk 343 (1999-2000) – Nr. 6).

1. Fase 1 bepaalde dat een energieboekhouding in de honderd grootste Vlaamse overheidsgebouwen diende te worden opgesteld tegen 30 juni 2002.

Wat is hier de stand van zaken ?

Is deze opdracht reeds volledig afgewerkt en zo ja, wat zijn de resultaten ?

Zo neen, waarom niet ?

Voor hoeveel gebouwen is de energieboekhouding reeds opgesteld ?

2. In de vijf grootste administratieve gebouwen diende een energie-audit te worden doorgevoerd.

Wat is hier de stand van zaken ? Is deze energie-audit volledig doorgevoerd ?

Wat zijn de resultaten ?

3. Welke initiatieven heeft de minister genomen om de voorbeeldrol inzake energie-efficiëntie in de nieuwe administratieve overheidsgebouwen en de door de Vlaamse overheid gesubsidieerde nieuwbouw te realiseren ?

Antwoord

1. Momenteel wordt de energieboekhouding opgesteld in samenwerking met het studiebureau Ingenium NV, dat geselecteerd is op basis van het bestek 2001/CV/AO/T/202. Voor deze energieboekhouding zijn 100 bouwverantwoordelijken aangeschreven om de meterstanden op te nemen en door te geven, dit in het kader van "meten is weten". De opdracht omvat tevens het creëren en ter beschikking stellen van een softwarepakket dat de verwerking van deze boekhouding toelaat. In deze opdracht is tevens de uitvoering van de energie-audits begrepen.

De opdracht is nog niet volledig afgewerkt omdat ten eerste het personeel voor de opvol-

ging en coördinatie van de aan dit project verbonden activiteiten pas kon aangeworven worden vanaf mei, respectievelijk augustus 2002 en ten tweede het niet mogelijk is om meterstanden af te lezen van de door de energiemaatschappij geïnstalleerde elektronische registratieapparatuur. Deze apparatuur is geplaatst in het kader van de verplichtingen gekoppeld aan het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (BS 31/07/2002) en kan niet lokaal afgelezen worden. Wel zijn de nodige contacten gelegd met de energiemaatschappijen om tot een oplossing te komen, gekoppeld aan de behoeften van het programma voor de energieboekhouding.

Momenteel zijn de gegevens voor ongeveer 50 gebouwen reeds verzameld. Deze gegevens worden steeds gecontroleerd op volledigheid en juistheid. Zodra het energieboekhoudingsprogramma beschikbaar is, worden deze gegevens erin verwerkt.

2. De energie-audit is doorgevoerd in de vijf grootste administratieve gebouwen. De resultaten van deze audits worden verwerkt in een rapport conform de vereisten opgelegd door het bestuur. In afwachting van de definitieve versie van de rapportering kan nu reeds worden gesteld dat, aangezien vier van deze gebouwen van recente datum zijn, de energieprestatiebeoordeling globaal gezien positief zal zijn.

Een planning is dienaangaande opgesteld met Ingenium NV, waardoor tegen het einde van 2002 reeds 41 gebouwen geauditeerd zullen zijn.

3. Voor elk van de geauditeerde gebouwen wordt een rapport opgemaakt met de mogelijke besparingsmaatregelen en een geschatte terugbetalingsperiode. Op basis van deze gegevens zullen de nodige infrastructuurwerken gepland en uitgevoerd worden en zal het resultaat van deze werken geëvalueerd worden.

Het bestuur voorziet ook in een vorming voor de betrokken verantwoordelijken, waarin diverse aspecten rond energiezorg zullen belicht worden. Deze vorming zal georganiseerd worden in 2003.

Vraag nr. 4
van 26 september 2002
van de heer JAN LOONES

Vlaamse ambtenaren – Bloeddonatie

Sinds jaar en dag geven tal van Vlaamse ambtenaren vrijwillig bloed, bloedplaatjes en bloedplasma in verschillende Rode-Kruiscentra in Vlaanderen.

Gezien de maatschappelijke en sociale functie die deze ambtenaren daarbij vervullen, vinden wij het niet meer dan logisch dat ze hiervoor gebruik kunnen maken van een dienstvrijstelling (1 dag verlof). Wat wij echter niet weten, is of veel ambtenaren bloed, bloedplasma en bloedplaatjes geven en of hier een evolutie ten opzichte van het verleden in zit.

1. Op basis van welke regelgeving krijgen de Vlaamse ambtenaren een dienstvrijstelling voor het geven van bloed, bloedplaatjes en bloedplasma? Wat houdt die regelgeving concreet in?
2. Hoeveel dagen verlof (dienstvrijstelling) zijn er in 2001 in totaal aan de Vlaamse ambtenaren gegeven die bloed geven? Hoeveel ambtenaren maakten hiervan gebruik?

Hoeveel dagen verlof (dienstvrijstelling) zijn er in 2001 in totaal aan de Vlaamse ambtenaren gegeven die bloedplaatjes geven? Hoeveel ambtenaren maakten hiervan gebruik?

Hoeveel dagen verlof (dienstvrijstelling) zijn er in 2001 in totaal aan de Vlaamse ambtenaren gegeven die bloedplasma geven? Hoeveel ambtenaren maakten hiervan gebruik?

3. Hoe verhouden deze cijfers zich ten opzichte van de cijfers in 2000? En ten opzichte van de jaren voordien?

Hoe verhouden deze cijfers zich ten opzichte van de hoeveelheden bloed, bloedplasma en bloedplaatjes verzameld in de Rode-Kruiscentra?

4. Moeten er extra stimulansen komen om de Vlaamse ambtenaren aan te zetten zich vrijwillig op te geven als donor?

Antwoord

1. Voor personeelsleden van *de diensten van de Vlaamse regering* (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG) en Vlaamse wetenschappelijke instellingen) wordt de dienstvrijstelling voor bloed- of plasmagevers geregeld door punt II.8 van de omzendbrief AZ/DVR/99/6 dd. 7 juni 1999.

Het personeelslid dat bloed of plasma geeft, kan dienstvrijstelling krijgen op de dag waarop bloed of plasma wordt afgestaan. De dienstvrijstelling voor plasmaferese kan maar éénmaal per maand worden toegestaan en kan, binnen eenzelfde maand, niet worden gecumuleerd met de vrijstelling voor bloedgeven. De eerstvolgende werkdag na de dienstvrijstelling moet het personeelslid ofwel een door de dokter van de bloedtransfusiedienst ondertekend bewijsstuk, ofwel zijn bloedgevers- of plasmageverskaart aan het afdelingshoofd overleggen. Het geven van bloedplaatjes is in de regelgeving niet expliciet geregeld, maar wordt op dezelfde manier toegestaan als het geven van bloed.

M.b.t. de *Vlaamse openbare instellingen* zijn er instellingen die de dienstvrijstelling voor bloed- of plasmagevers toekennen zoals deze geregeld is voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in de bovenvermelde omzendbrief AZ/DVR/99/6.

Andere instellingen kennen een *interne reglementering*, waarvan de meest voorkomende de volgende is. Het personeelslid dat vóór of tijdens de normale diensturen bloed geeft, kan naargelang de dienstnoodwendigheden vrijstelling van dienst krijgen de hele dag waarop bloed wordt afgestaan of de eerstvolgende werkdag na de bloedafname indien deze gebeurt in de dienst zelf. De vrijstelling kan niet als verlof opgespaard worden. Wat de dienstvrijstelling voor plasmaferese betreft, wordt dezelfde reglementering toegepast als binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Daarnaast worden *specifieke reglementeringen* gehanteerd door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW), de Vlaamse Radio- en Televisieomroep (VRT) en de Vlaamse Vervoermaatschappij (De Lijn).

De VMW bepaalt in haar arbeidsreglement het volgende: "Ingeval van bloedgift wordt er dienstvrijstelling verleend voor bloedgift zelf wanneer deze bloedgift georganiseerd wordt door de VMW in haar lokalen, en tijdens de diensturen plaats heeft. Daarnaast heeft men een dag dienstvrijstelling te nemen de dag van de bloedgift zelf of de dag na de bloedgift of op een andere dag wanneer de dienstvrijstelling niet kan opgenomen worden op één van de hiervoor bepaalde dagen omwille van dienstredenen. Ingeval van plasmagift wordt er dienstvrijstelling verleend de dag van de plasmagift zelf. Ongeacht het feit of er bloed of plasma

wordt gegeven, kan er maximum vier dagen per jaar dienstvrijstelling worden verleend."

De VRT volgt grotendeels dezelfde regeling als de VMW. De verlofdag dient door het personeelslid opgenomen te worden zoals de vakantiedag, maar binnen de 26 weken na de bloed- of plasmagift. Gebeurt de bloedcollecte in de gebouwen van de VRT, dan wordt daarenboven dienstvrijstelling verleend voor de tijd die nodig is om bloed te geven.

Voor het toekennen van dienstvrijstelling steunt *De Lijn* enerzijds voor de loontrekkenden op de bedrijfs-CAO van 6 november 1992 betreffende het statuut van het arbeidspersoneel van de Vlaamse Vervoermaatschappij en anderzijds voor de weddetrekkenden op de bedrijfs-CAO van 6 november 1992 betreffende het statuut van het bediendenpersoneel van de Vlaamse Vervoermaatschappij (*CAO : collectieve arbeids-overeenkomst – red.*). De regeling houdt in dat er per kalenderjaar maximaal vijftien bloed- en/of plasmaoverdrachten zijn. Voor afname tijdens de diensturen krijgt men een bezoldigde dienstvrijstelling ; voor afname buiten de diensturen krijgt men een bonificatie van twee uren.

2. Voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kunnen enkel cijfers gegeven worden over het aantal dagen dienstvrijstelling dat de personeelsleden genoten hebben tijdens het jaar 2001 (hetzij voor het geven van bloed, hetzij voor het geven van plasma) voorzover het personeelsleden betreft die onderworpen zijn aan een geautomatiseerd systeem van tijdsregistratie. Slechts 40 % van de personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn onderworpen aan een geautomatiseerd tijdsregistratiesysteem (4.925 op 12.287). Aangezien in het ministerie voor elke bloed- of plasmagift één dag dienstvrijstelling wordt gegeven, is het aantal giften gelijk aan het aantal dagen dienstvrijstelling. Er werden 8.645 giften geregistreerd in het ministerie (zie tabel 1 onder punt 5). In de veronderstelling dat personeelsleden die niet onderworpen zijn aan het geautomatiseerd tijdsregistratiesysteem even frequent bloed geven als de voormelde personeelsleden, kan men het totaalaantal bloed- en plasmagiften voor 2001 ramen op 21.568. Voor de Vlaamse wetenschappelijke instellingen zijn er geen aparte cijfers beschikbaar. Wegens informatica-technische problemen zijn er geen geautomatiseerde gegevens meer beschikbaar over de voorgaande jaren. Ook over het aantal ambtenaren dat bloedgever is, zijn geen geïnformateerde gegevens beschikbaar. Naar de toekomst zullen er vanaf het jaar 2003 wel geïnformati-

seerde gegevens beschikbaar zijn voor het hele Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Vanaf 1 januari 2003 start men immers met de verloffmodule van Vlimpers, het Vlaams Intermodulair Personeelssysteem.

Voor de Vlaamse openbare instellingen zijn de gegevens terug te vinden in tabel 2. Van de 32 bevraagde instellingen zijn er 25 die geantwoord hebben. In deze 25 instellingen werden in 2001 8.382 bloed- of plasmagiften geregistreerd tegenover 7.925 giften in 2000.

3. Het Rode Kruis registreert niet bij elke bloed- of plasmagift het beroep van de donor en dus zijn er geen gegevens beschikbaar met betrekking tot de hoeveelheid bloed die door Vlaamse ambtenaren wordt gegeven ten opzichte van de totale door het Rode Kruis ingezamelde hoeveelheid bloed. Wel vermeldt het Rode Kruis in zijn jaarverslag dat er in 2001 346.036 bloedgiften gebeurden door 158.901 bloedgevers en dat een bloedgever gemiddeld 2,2 keer per jaar geeft.

Aangezien volgens bovenstaande raming 21.568 bloed- of plasmagiften gebeuren door personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, kan geraamd worden dat deze ongeveer 6% van de bloedgiften ingezameld door het Rode Kruis vertegenwoordigen. Daarnaast werden er bij de Vlaamse openbare instellingen 8.382 giften geregistreerd, waardoor men kan ramen dat in 2001 bijna 9% van de bloedgiften bij het Rode Kruis gebeurden door ambtenaren van de Vlaamse overheid (21.568 + 8.382 op 346.036).

4. Uit punt 1 blijkt dat de Vlaamse overheid ruime mogelijkheden biedt aan haar personeelsleden die kandidaat-bloedgever zijn om hiervoor dienstvrijstelling of verlof te krijgen. Bovendien worden er geregeld door het Rode Kruis bloedinzamelingen georganiseerd binnen instellingen van de Vlaamse overheid.

In elk geval mogen bijkomende stimulansen niet indruisen tegen de wettelijke regel van de vrijwilligheid van de donor. Krachtens artikel 5 van de wet van 5 juli 1994 betreffende bloed en bloeaderivaten van menselijke oorsprong mag de afneming van bloed en bloeaderivaten enkel plaatsvinden bij vrijwillige niet-vergoede donors en met hun toestemming. Het standpunt van het Rode Kruis zelf hierover is dat deze regel van groot belang is in het kader van de veiligheid van het bloed. Vrijwillige donors geven immers bloed om patiënten te helpen, niet om er zelf beter van te worden.

5. Cijfergegevens

Tabel 1 : Aantal plasma- en bloedgiften in het jaar 2001 per departement van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap¹.

Departement van het MVG	Aantal plasma-giften	Aantal bloed-giften	Totaal-aantal giften	Totaalaantal personeelsleden onderworpen aan tijdsregistratie
Coördinatie	31	123	154	247
Algemene Zaken en Financiën	524	1.098	1.622	984
Wetenschap, Innovatie en Media	19	51	70	64
Onderwijs	657	1.485	2.142	964
Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur	310	818	1.128	636
Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw	17	891	908	400
Leefmilieu en Infrastructuur	381	2.240	2.621	1.630
Totaal	1.939	6.706	8.645	4.925

Tabel 2 : Aantal plasma- en bloedgiften in de jaren 2001 en 2000 per Vlaamse openbare instelling².

Instelling	Aantal plasma-giften cijfers 2001	Aantal bloed-giften cijfers 2001	Totaalaantal giften 2001	Totaalaantal giften 2000
Gemeenschapsonderwijs		198 dagen plasma en bloed tezamen	198	204 dagen
Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht-recreatie	71 dagen (9 personeelsleden)	108 dagen (47 personeelsleden)	179	-
Vlaamse Vervoermaatschappij	507 maal een dienstvrijstelling van 2 uur voor bloed- en plasmagift		507	571 maal een dienstvrijstelling van 2 uur voor bloed- en plasmagift
Dienst Infrastructuur van het Gesubsidieerd Onderwijs	42 dagen (15 personeelsleden)	-	42	31 dagen (12 personeelsleden)
Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen	-	32 dagen (10 personeelsleden)	32	-
Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Limburg	Geen	Geen		
Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Vlaams-Brabant	Geen	Geen	-	-
Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen	Geen	Geen	-	-

Instelling	Aantal plasma- giften cijfers 2001	Aantal bloed- giften cijfers 2001	Totaalaantal giften 2001	Totaalaantal giften 2000
Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen		54 dagen plasma en bloed tezamen (21 personeelsleden)	54	49 dagen (21 personeelsleden)
Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel	-	-	-	-
Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekkem	-	-	-	-
Openbare Afvalstoffenmaat- schappij voor het Vlaams Gewest	34 dagen (17 perso- neelsleden)	23 dagen (4 personeelsleden)	57	-
Sociaal Economische Raad van Vlaanderen	-	2 dagen (2 personeelsleden)	2	2 dagen (2 personeelsleden)
Universitair Ziekenhuis Gent	65 maal een dienstvrij- stelling van 2 uur (65 perso- neelsleden)		65	80 maal een dienstvrijstelling van 2 uur (80 personeelsleden)
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	1.603 dagen bloed 10 dagen bloedplaatjes	1.097 dagen	2.710	1.511 dagen 10 dagen 1.000 dagen
Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap	152 dagen (66 personeels- leden)	348 dagen (48 personeelsleden)	500	165 dagen bloed (57 personeels- leden) 277 dagen plasma (42 personeelsle- den)
Vlaamse Huisvestingsmaat- schappij	95 dagen (42 personeels- leden)	234 dagen (32 personeelsleden)	329	-
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek	-	-	-	-
Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen	16 (7 personeels- leden)		16	13 (5 personeelsle- den)
Vlaamse Opera	-	-	-	-
Vlaamse Landmaatschappij	339 dagen (59 personeels- leden)	299 dagen (126 personeelsleden)	638	297 dagen bloed (126 personeels- leden) 282 dagen plasma (48 personeelsle- den)

Instelling	Aantal plasma- giften cijfers 2001	Aantal bloed- giften cijfers 2001	Totaalaantal giften 2001	Totaalaantal giften 2000
Vlaamse Onderwijsraad	-	4 dagen (1 personeelslid)	4	4 dagen (1 personeelslid)
Vlaamse Milieumaatschappij	344 dagen (63 personeels- leden)	347 dagen (143 personeelsleden)	691	362 dagen bloed (132 personeels- leden) 287 dagen plasma (58 personeelsle- den)
Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	1.098 dagen bloed en plasma tezamen (355 personeels- leden)		1.098	1.034 dagen (334 personeelsle- den)
Vlaamse Radio en Televisie- omroep		1.260 dagen plasma en bloed tezamen (506 personeelsleden)	1.260	1.175 dagen (447 personeelsle- den)
Totaal	4.376	4.006	8.382	7.925

- 1 Het betreft de cijfers voor de 4.925 personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die onderworpen zijn aan tijdsregistratie.
- 2 Een "-" betekent dat de cijfers niet geregistreerd werden.
- 3 VITO kent geen dienstvrijstelling toe voor het geven van bloed en registreert dus ook geen cijfers.

**Vraag nr. 5
van 4 oktober 2002
van de heer ELOI GLORIEUX**

Dienstvoertuigen – Milieuprestaties

Het wegverkeer is een van de grootste producenten van koolstofdioxide en andere schadelijke stoffen voor de gezondheid en het leefmilieu.

De Vlaamse overheid (kabinetten, ministeries, Vlaamse openbare instellingen (VOI)) schaft geregeld nieuwe dienstvoertuigen aan. Dit wagenpark bestaat uit een heel uiteenlopend gamma aan modellen : ceremoniewagens, dienstvoertuigen van de ministers, jeeps van de boswachters, bestelwagens, autobussen van De Lijn, enzovoort.

Steeds meer automobielconstructeurs brengen energiezuinige modellen op de markt met emissiearme motor- en brandstoftechnologieën.

1. In welke mate houdt de Vlaamse overheid bij de aankoop van nieuwe dienstvoertuigen rekening met criteria als energiezuinigheid en milieuprestatie ?
2. Heeft de Vlaamse overheid bepaalde beleidsdoelstellingen terzake ?
3. Wat is de relatieve bijdrage van het aantal dienstvoertuigen op basis van benzine, diesel, LPG (liquified petroleumgas) of andere brandstoftechnieken in het wagenpark van de Vlaamse overheid ?

Antwoord

1. Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap neemt een aantal milieueisen op in zijn lastenboeken voor de aankoop of het inhuren van voertuigen.

Onder meer het brandstofverbruik en de emissiewaarden van de verschillende voorgestelde voertuigen worden beoordeeld.

Het criterium milieuvriendelijkheid of ecologie is een gunningcriterium in alle lastenboeken voor offerteaanvragen van de afdeling Aankoopbeheer.

- De afdeling Aankoopbeheer heeft als strategische doelstelling "het managen, creëren en/of leveren van een kwaliteitsvol en milieubewust facilitair dienstenpakket, daarbij gebruik makend van de nieuwste technieken en technologieën, teneinde een vraaggestuurde en klantvriendelijke dienstverlening te concretiseren".

In 2003 zal werk gemaakt worden van een screening van het wagenpark van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Bedoeling is om te komen tot een groter aandeel van milieuvriendelijke autovoertuigen binnen het wagenpark.

- Binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt sinds 1998 een elektrisch voertuig gebruikt voor de postbedeling.

Alle departementen hebben de mogelijkheid om LPG- of elektrische voertuigen in te huren via de door de afdeling Aankoopbeheer afgesloten contracten. De administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) heeft via deze weg een aantal LPG-voertuigen in dienst genomen.

**Vraag nr. 6
van 4 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Mobiliteitsenquête Brussels Gewest – Taalgebruik

De Brusselse regering heeft een enquête georganiseerd om het mobiliteitsprobleem van die stad te bestuderen. De enquête verloopt met medewerking van de federale politie, die autobestuurders afleidt naar een parkeerplaats in Groot-Bijgaarden (Dilbeek).

De vragen worden gesteld door jobstudenten, waarvan er een aantal erbarmelijk Nederlands praten.

Dat het Brussels Gewest zomaar initiatieven kan nemen in Vlaanderen lijkt twijfelachtig. En dat

daarbij personen ingeschakeld worden die duidelijk niet Nederlandstalig zijn en die bovendien de taalwetgeving overtreden door zich in het Frans te wenden tot anderstaligen, kan evenmin.

Heeft de minister derhalve op deze gang van zaken gereageerd ?

N.B. Een vraag over dit onderwerp werd ook gesteld aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie (vraag nr. 11).

Antwoord

Mag ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijzen naar het antwoord op zijn schriftelijke vraag nr. 11 van 4 oktober 2002 aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie (*blz. : 939 – red.*).

**Vraag nr. 7
van 4 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Gemeentelijke websites – Faciliteitengemeenten

In het septembernummer van De Zandloper, de gemeenschapskrant van Wemmel, staat te lezen dat de nieuwe gemeentelijke webstek sedert kort op het internet geraadpleegd kan worden. De webstek is tweetalig. Gebruikers kunnen met een klik op de muis hun taalkeuze bepalen en komen dan in de Nederlands- of Franstalige versie terecht. Dat geldt natuurlijk ook voor bezoekers die niet in de betrokken gemeente wonen.

De minister gaf aan dat hij hieromtrent de Vaste Commissie voor Taaltoezicht om advies zou vragen. Daarna zou hij eventueel een omzendbrief aan de gemeente bezorgen.

- Beschikt de minister intussen over meer informatie ?
- Is het niet aangewezen dat de minister de faciliteitengemeenten zou aanraden om hun initiatieven inzake het tot stand brengen van een gemeentelijke webstek voorlopig op te schorten, tot er terzake meer duidelijkheid bestaat ?

Antwoord

Zoals ik in mijn antwoord op zijn vraag om uitleg en zijn schriftelijke vraag nr. 41 van 17 januari 2002 aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedeelde, heb ik over het gebruik van een gemeentelijke website een advies gevraagd aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (*resp. Handelingen Commissievergadering nr. 208 van 30 april 2002, blz. 21-23; en Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 14 juni 2002, blz. 1491 – red.*).

Alhoewel deze instelling mij beloofd had hier vlug uitsluitsel over te geven, is dit advies tot op heden nog niet gegeven.

Zodra ik dit advies heb ontvangen, zal ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger hiervan in kennis stellen.

Ik meen dat het niet opportuun is hieromtrent eerder een standpunt in te nemen of een initiatief naar de gemeenten te ontwikkelen.

**Vraag nr. 8
van 4 oktober 2002
van de heer JACKY MAES**

Brouwerij 't Zwynland Poperinge – Bescherming

De brouwerij-mouterij 't Zwynland, in de Casselstraat in Poperinge, is een prachtig stuk industrieel erfgoed.

Het gebouw bevindt zich echter in een zeer bouwvallige toestand. Het werd tot op heden nog niet beschermd. Als het nog veel langer duurt, dan zal het in zo'n slechte toestand komen dat het uiteindelijk zal moeten worden afgebroken.

Een prachtig gebouw zou hiermee verdwijnen. Nochtans zou men het, mits de nodige renovatie, een nieuwe functie kunnen geven.

1. Waarom werd dit gebouw tot op heden niet beschermd ?
2. Heeft de afdeling Monumenten en Landschappen reeds bepaald in welke mate dit gebouw waardevol is als industrieel erfgoed ? Zo ja, wat is de conclusie ?
3. Is het de bedoeling dit gebouw alsnog te beschermen ?

Antwoord

De afdeling Monumenten en Landschappen heeft geruime tijd geleden een onderzoek verricht naar de mogelijke monumentwaarde van dit complex.

Uit dit onderzoek bleek dat, hoewel het hier niet om een uniek geval ging, "Zwynland" in se voor bescherming in aanmerking kon komen.

Bij de bescherming van monumenten wordt echter, zeker waar dit volgens plaatselijke normen relatief grootschalig industrieel erfgoed betreft, ook de haalbaarheid van een toekomstige herbestemming en renovatie afgewogen.

In onderhavig geval gaven de eigendomstoestand, noch de bouwfysische toestand een bemoedigend beeld.

Aangezien het vanuit beleidsmatig oogpunt niet in de bedoeling ligt monumenten te beschermen waarvan de instandhouding niet in het minst verzekerd kan worden, werd het inzetten van een beschermingsprocedure verder niet meer overwogen.

In het licht van het voorgaande zal een eventuele bescherming slechts worden overwogen indien de instandhouding, in casu een haalbaar renovatie-/herbestemmingsproject, kan gegarandeerd worden.

Uiteraard mag op dat ogenblik de bouwfysische toestand geen aanleiding geven tot vrijwel onoverkomelijke restauratieproblemen.

**Vraag nr. 9
van 4 oktober 2002
van de heer JAN LOONES**

Vlaamse ambtenaren – Nationale orden

Geregeld worden aan ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap "nationale" orden verleend. Dit gebeurt volgens een federale reglementering.

Aangezien Vlaanderen sinds 1 januari 2002 in grote mate intern onafhankelijk is, stel ik mij toch vragen bij het onderscheiden van Vlaamse ambtenaren door de federale overheid, en met name bij de motivatie om daarvoor namen van Vlaamse ambtenaren door te geven.

1. Door welke dienst worden de namen van de betrokken Vlaamse ambtenaren doorgegeven aan de federale overheid ? Op basis van welke criteria ?

2. Welke kosten brengt dit ritueel met zich mee voor de Vlaamse regering, onder andere voorbereiding dossiers, overhandiging eretekens ?
3. Personeelsleden van de intern onafhankelijke Vlaamse regering worden onderscheiden op federaal niveau.

Waarom werkt de minister en werken zijn diensten daaraan mee ?

Antwoord

Ter situering schets ik in het kort de regelgeving terzake. Het toekennen van eervolle onderscheidingen in de nationale orden wordt in het algemeen geregeld door de "Algemene principes inzake de toekenning van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden", zoals deze vastgesteld zijn door de federale ministerraad op 30 april 1999. Het is een koninklijk voorrecht dat bepaald is door de Grondwet en dat verleend wordt aan verdienstelijke en waardige personen.

De onderscheiding van het personeel van de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt geregeld door het "Reglement betreffende het verlenen van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden aan ambtenaren en bedienden van de openbare besturen en daarmee gelijkgestelde instellingen" (Reglement van 19 juli 1996, gewijzigd door de federale ministerraad op 30 april 1999). Dit reglement is ook van toepassing op het personeel van de Vlaamse openbare instellingen, met dien verstande dat zij slechts met het naastlagere eretekens kunnen onderscheiden worden tegenover hun collega's van het ministerie. Voor het personeel van de Vlaamse wetenschappelijke instellingen heeft de federale overheid nog geen standpunt ingenomen op welk niveau zij kunnen vereremerkt worden. De onderscheiding van uittredende kabinetsleden wordt geregeld met een specifieke omzendbrief (omzendbrief VE 91/28 van 18 december 1991).

Het beheer van de nationale orden werd toevertrouwd aan de federale minister die bevoegd is voor Buitenlandse Zaken. Naast de onderscheidingen in de nationale orden worden ook burgerlijke eretekens uitgereikt als beloning voor de aan het land bewezen diensten ten gevolge van een lange loopbaan in de provinciale, gemeentelijke, door verkiezing verkregen of onbezoldigde functies (koninklijk besluit van 21 juli 1867). Deze reglementering wordt beheerd door de federale minister die bevoegd is voor Binnenlandse Zaken.

1. De voorstellen tot het vereremerken van personeelsleden of buitenstaanders worden ingediend door de Algemene Administratieve Diensten (AAD's) van de departementen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij verzamelen ook de voorstellen die ze krijgen vanuit de Vlaamse openbare instellingen. De voorstellen worden geformuleerd rekening houdende met bepaalde criteria. De minimumleeftijd om een onderscheiding te krijgen in de nationale orden is 40 jaar. Er zijn drie nationale orden (Leopoldsoorde, Kroonorde en Orde van Leopold II), die onderverdeeld zijn in graden waaraan een titel is gekoppeld (bv. Ridder, Officier, Commandeur, ...). Hierdoor ontstaat een hiërarchie van 23 eretekens, die gekoppeld is enerzijds aan de rang die men bekleedt in de administratie (bv. rang D1, rang A2, ...) en anderzijds aan de leeftijd.

Een overzicht van deze regelgeving is terug te vinden in de omzendbrief PEBE/DVR/2001/1 en PEBE/VOI/2001/1 dd. 26 januari 2001 die de Vlaamse volksvertegenwoordiger kan terugvinden op de website van de afdeling Statutaire Aangelegenheden : <http://www.personeel.vlaanderen.be/statuten>.

2. De kostprijs van een eretecken verschilt afhankelijk van de leverancier en de grootte ervan. Hij schommelt tussen 8 euro en 34 euro. Het aantal onderscheidingen in de nationale orden op jaarbasis kan voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geraamd worden op 1.300 per jaar. Daarnaast kan men ramen dat er ongeveer 600 burgerlijke eretekens op jaarbasis worden uitgereikt. De mankracht voor het voorbereiden van de dossiers binnen de departementen van het ministerie en voor de opvolging van de dossiers van de Vlaamse openbare instellingen kan geraamd worden op twee voltijdse medewerkers van niveau C of D op jaarbasis. Het zwaartepunt van de administratieve afhandeling van de procedure is echter gesitueerd bij federale instanties : de eerste minister, het kabinet van de Koning, de kanselarij van de eerste minister, de federale minister van Buitenlandse Zaken, het Belgisch Staatsblad en de Dienst der Ridderorden.
3. De onderscheiding in de nationale orden is een grondwettelijk voorrecht, verleend door de Koning op basis van artikel 114 van de Grondwet. De Vlaamse regering kan bijgevolg niet autonoom beslissen om hieraan te verzaken.

Het toekennen van eretekens wordt door de personeelsleden van de administraties ook erva-

ren als een vorm van waardering. Het verlenen ervan aan personeelsleden van de federale administraties en niet aan de personeelsleden van de Vlaamse administraties zou als een discriminatie, en dus ook als een gebrek aan waardering voor deze laatsten worden beschouwd.

In het verleden werd wel overwogen om een Vlaams ereteken uit te reiken aan de ambtenaren van de Vlaamse overheid, naast de federale eretekens. Deze idee werd echter verlaten. Het ontstaan van twee parallelle circuits zou immers een overdaad aan onderscheidingen genereren.

**Vraag nr. 10
van 4 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Nieuw Gemeentedecreet – Faciliteitengemeenten

In zijn antwoord op de actuele vragen van 25 september 2002 aangaande de gevolgen van het aangekondigde Nieuw Gemeentedecreet voor de faciliteitengemeenten gaf de minister aan dat de cijfers zoals die door schepenen Van Biesen van Kraainem werden geciteerd inzake de vermindering van het aantal Vlaamse schepenen in de faciliteitengemeenten van de Vlaamse Rand, niet correct waren.

De simulatie die betrokkene had gemaakt, gaat immers uit van dezelfde berekeningswijze inzake de verdeling die totnogtoe werd gehanteerd. Die berekeningswijze zou evenwel ook worden gewijzigd.

De minister gaf te kennen dat terzake reeds een simulatie was gemaakt. (Actuele vragen van de heer Dirk De Cock en de heer Joris Van Hauthem ; Handelingen Plenaire Vergadering nr. 4, blz. 23-25)

Kan hij de resultaten daarvan meedelen ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt in bijgevoegde tabel het resultaat van een simulatie waarbij, voor de faciliteitengemeenten van de Vlaamse Rand, de zetelverdeling en het aantal schepenen berekend wordt op basis van het stemresultaat van de gemeenteraadsverkiezingen van 2000, volgens de kiessystemen Imperiali en D'Hondt.

Hierbij werd rekening gehouden met een verminderd aantal schepenen zoals bepaald in het ontwerp van Gemeentedecreet.

Gemeenteraadsverkiezingen 2000

	Aantal	%	Imperiali		D'Hondt		
			Zetels	Schepenen	Zetels	Huidig aantal	Schepenen Aantal vlg. ontwerp Gemeentedecreet
Drogenbos							
Ingeschreven	3.320						
Neergelegde	2.920	87,95					
Geldige	2.687	92,02	15				
Blanco of ongeldige	233	7,98					
LB	2.162	80,46	13	3	12	3	3
Accent	525	19,54	2		3		
Kraainem							
Ingeschreven	7.938						
Neergelegde	7.047	88,78					
Geldige	6.714	95,27	23				
Blanco of ongeldige	333	4,73					

	Aantal	%	Zetels	Schepenen	Zetels	Huidig aantal	Schepenen Aantal vlg. ontwerp Gemeente- decreet
KZOOO	1.464	21,81	5	1	5	1	
LBM	1.847	27,51	6	1	6	1	1
Union	3.403	50,69	12	3	12	3	2
Linkebeek							
Ingeschreven	3.305						
Neergelegde	2.954	89,38					
Geldige	2.805	94,96	15				
Blanco of ongeldige	149	5,04					
LB	2.129	75,90	12	3	12	3	2
LK2000	676	24,10	3		3		
Sint-Genesius-Rode							
Ingeschreven	11.802						
Neergelegde	10.754	91,12					
Geldige	10.296	95,74	25				
Blanco of ongeldige	458	4,26					
IC-GB	6.286	61,05	16	3	15	3	3
Samen	4.010	38,95	9	2	10	2	1
Wemmel							
Ingeschreven	10.476						
Neergelegde	9.254	88,34					
Geldige	8.851	95,65	23				
Blanco of ongeldige	403	4,35					
Agalev	556	6,28			1		
VL. Blok	647	7,31	1		1		
Wemmel	2.100	23,73	5	1	6	1	1
LB	5.412	61,15	17	4	15	4	2
LBWL	136	1,54					
Wezembeek-Oppem							
Ingeschreven	8.575						
Neergelegde	7.720	90,03					
Geldige	7.395	95,79	23				
Blanco of ongeldige	325	4,21					
GE-EC	1.451	19,62	4	1	4	1	
DWO	1.257	17,00	3		4	1	
LB-UF	4.275	57,81	16	4	14	3	3
Ecolev	412	5,57			1		

Vraag nr. 11
van 4 oktober 2002
van de heer JOHAN SAUWENS

Gemeentelijke zilverfondsen – Initiatieven

In zijn jaarverslag 2002 (juli 2002) stelt de Hoge Raad van Financiën – afdeling Financieringsbehoeften :

"Zoals de federale overheid heeft gedaan met de oprichting van het Zilverfonds, zouden best alle gemeenten zo vlug mogelijk (onder meer op basis van éénmalige opbrengsten) reserves aanleggen (via spijzing van plaatselijke pensioenfonds) voor de financiering van toekomstige pensioenen, hetgeen tot nu toe onvoldoende gebeurt."

1. Welke concrete initiatieven neemt de minister m.b.t. het bevorderen van de oprichting van gemeentelijke zilverfondsen ?
2. Wordt er eventueel een richtlijn verspreid i.v.m. het gebruik van de opbrengst van de verkoop van de kabel aan Telenet en de opbrengsten uit "de verhuur van infrastructuur" (cf. rioleringsdossier) ?

Antwoord

De laatste jaren wordt de aandacht van de lokale besturen aanhoudend gevestigd op de pensioenproblematiek, die één van de grote uitdagingen van de toekomst zal zijn. Dat gebeurt onder meer in de begrotingsinstructies.

Het aantal pensioengerechtigden ten laste van de gemeenten en de OCMW's zal de patronale bijdrage substantieel doen stijgen. Het is uiteraard wenselijk dat de lokale besturen oog hebben voor die ontwikkeling en erop anticiperen. Dat past in een toekomstgerichte visie en de solidariteit tussen de generaties.

Het aanleggen van pensioenreserves impliceert echter meestal een moeilijke politieke keuze, aangezien die reserves bovenop de huidige pensioenbijdragen moeten komen. Daardoor ontstaat minder ruimte voor andere gewone of buitengewone gemeentelijke uitgaven en exploitatie- of investeringsuitgaven voor de OCMW's. Anderzijds is de financiële situatie van sommige besturen dermate moeilijk dat een sanering onvermijdelijk noodzakelijk is. Het is voor een gemeente niet haalbaar om reserves aan te leggen op een ogenblik dat de gewone begroting niet meer in evenwicht geraakt,

tenminste voorzover ook op het fiscale vlak ernstige inspanningen worden geleverd. In een dergelijke moeilijke financiële situatie moeten in de eerste plaats de nodige saneringsinspanningen worden geleverd, om nadien en zo snel mogelijk reservevorming mogelijk te maken.

Daarom wil ik het in de eerste plaats aan de lokale besturen zelf overlaten om te bepalen in welke mate en op welke wijze ze vandaag al financiële middelen reserveren voor de toekomstige pensioenuitgaven. Besturen die aan reservevorming willen doen, kunnen binnen de eigen begroting en het budget een reservefonds of een voorziening voor pensioenen aanleggen en systematisch spijzen of zij kunnen een overeenkomst met een verzekeringsinstelling sluiten voor de opbouw van een pensioenfonds.

Toch beveel ik de besturen, precies uit bezorgdheid om de pensioenproblematiek en de toekomstige ontwikkeling van de gemeentefinanciën, in de begrotingsinstructies voor 2002 en 2003 expliciet aan om de ontvangsten op de gewone dienst ten gevolge van de verkoop van Telenet enkel aan te wenden voor de aanleg van reserves voor toekomstige pensioenuitgaven of voor overboekingen naar de buitengewone dienst. De opbrengsten uit de verkoop van Telenetaandelen zijn namelijk eenmalig en geven daardoor een bijzondere injectie aan de lokale financiën. Zij zijn zeker niet structureel. Het zou daarom niet verstandig zijn om ze als een permanente bron in te schrijven voor de financiering van jaarlijks terugkerende uitgaven. Daarnaast is het, op het vlak van de principes, eveneens gezond om een eenmalige belangrijke opbrengst te bestemmen voor de financiering van eenmalige investeringsuitgaven.

Dezelfde redenering kan ook worden toegepast op de opbrengsten uit de zogenaamde cross-border-leasetransacties. Hoewel die opbrengsten eigenlijk te beschouwen zijn als een concessievergoeding en daarom in de gewone begroting thuishoren, zijn ze eveneens eenmalig en niet structureel. Het gaat bovendien om aanzienlijke bedragen.

Ik zal daarom, in enkele aanvullende begrotingsinstructies voor 2003, de besturen eveneens aanbevelen om de cross-border-lease-opbrengsten, bij een gunstige financiële situatie, bij voorkeur te reserveren voor toekomstige pensioenuitgaven of voor de financiering van uitgaven op de buitengewone dienst.

Vraag nr. 12
van 11 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Kasteelpark Ter Meeren (Zaventem) – Vrijwaring

De vereniging Sterrebeek 2000 vestigt er de aandacht op dat het domein van en rond het beschermde kasteelpark Ter Meeren in die deelgemeente van Zaventem het voorwerp is van verdere verkoop en versnippering.

De vereniging bracht dit in juli 2000 een eerste maal onder de aandacht van de minister. De eigenaar die toen het domein kocht, gooit het nu blijkbaar weer op de markt, waardoor het versnipperd dreigt te geraken.

Het domein is terug te vinden op de overzichtskaart van het Breughelproject, uitgegeven door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Sterrebeek 2000 spreekt van een unieke kans om in te gaan op de vraag naar openbare groene ruimte in deze gemeente die danig onder druk van de verstedelijking staat. De vereniging pleit ervoor zich niet te beperken tot het huidige beschermde parkgebied, maar ernaar te streven een zo groot mogelijk natuurgebied te vrijwaren.

1. Is de minister op de hoogte van deze aangelegenheid ?
2. Wordt in het kader van het Breughelproject een initiatief in het vooruitzicht gesteld teneinde het domein te verwerven ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan minister Vera Dua (vraag nr. 11).

Antwoord

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar het gecoördineerd antwoord van Vlaams minister Vera Dua.

(Gecoördineerd antwoord : blz. 1005 – red.)

Vraag nr. 13
van 17 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Begraafplaatsen – Milieuvriendelijk beheer

Begravingen op kerkhoven gaan met heel wat problemen gepaard. Een oordeelkundig beheer van begraafplaatsen niet enkel boven, maar ook onder de grond (milieuhygiëne) is absoluut nodig.

Bij begravingen in volle grond doen zich verontreinigingen voor van bodem en grondwater door lijkvocht en door residu's in lijken van medicatie, chemo en zelfs licht-radioactief materiaal. Door het veelvuldig gebruik van biologisch niet-afbreekbare plastic lijkzakken wordt een goede vertering van de lijken belemmerd. Nochtans is in artikel 12 van de wet op de begraafplaatsen van 20 juli 1971 bepaald dat geen materialen mogen worden gebruikt die de normale ontbinding van het lijk beletten. Als bovendien door een slechte aanleg en afwatering grafputten en kisten permanent onder water komen te staan, worden zware problemen gecreëerd van grondwaterverontreiniging enerzijds en van onverteerde lijkresten en gisting anderzijds.

Dit levert de grootste problemen op bij de ontruiming en ontbeendering van graven. De ruimte op kerkhoven is doorgaans beperkt, zodat geregeld tot het opgraven van kisten en lijken moet worden overgegaan. De onverteerde lijkresten inclusief residu's moeten dan dikwijls in geïmproviseerde massagraven of putten geborgen worden. In het beste geval op het kerkhof. Het probleem van "oververzadigde" kerkhofgronden blijft echter reëel. En de afvoer van verontreinigde kerkhofgrond wordt dan bijzonder problematisch.

Een bijkomend probleem is het verlies aan expertise, doordat veel gemeenten geen beroep meer doen op permanente grafdelvers, maar veeleer via een beurtrol werken binnen bijvoorbeeld een groendienst.

1. Minimale richtlijnen inzake een verantwoord (milieu)hygiënisch beheer van kerkhoven, met aandacht voor de aard van de ondergrond waarin begraven wordt, problemen van drainage en de berging van de resten, zijn absoluut noodzakelijk. Doordat er zoveel als een maatschappelijk taboe rust op de omgang met doden en lijken, wordt hier ten onrechte veel te zorgeloos mee omgesprongen. Wat bijvoorbeeld fel contrasteert met de intussen verstrengde regelgeving inzake crematie en de emissies door crematoria (inmiddels ook opgenomen in Vlarem).

De exploitatie van kerkhoven wordt geregeld door de federale wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, gewijzigd door de wet van 20 september 1998. Bij artikel 4 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houden-

de overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen werd artikel 6, § 1, VIII van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen vervangen. Met het nieuwe artikel 6, § 1, VIII, 7° werden de begraafplaatsen en de lijkbezorging een Vlaamse materie, onder de bevoegdheid "ondergeschikte besturen".

Minister Dua wees mij in antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 273 van 9 juli 2002 op het feit dat dit behoort tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Zij deelde mij bovendien mee dat ze het niet opportuun acht de milieuhygiënische voorwaarden van de uitbating van begraafplaatsen in Vlarem op te nemen. Zij wil de minister wel vragen een overleg te organiseren om te onderzoeken of milieuhygiënische bepalingen voor begraafplaatsen via een andere weg kunnen worden opgenomen.

Erkent de minister dit probleem en neemt hij derhalve het initiatief om een dergelijk overleg te organiseren ?

2. Het gebruik van grafkelders biedt betere mogelijkheden voor een ontbinding van lijken in droge omstandigheden indien gezorgd wordt voor een voldoende toevoer van zuurstof. Geurhinder kan worden vermeden door het afleiden van de geuren door vormen van ventilatie (afvoerbuizen, eventueel in combinatie met geurneutraliserende stoffen of actieve-koolstoffilters). Tegelijk kan via goten in de bodem de afvoer van overtollig grondwater steeds verzekerd worden.

Grafkelders worden in ons land meestal tegen betaling ter beschikking gesteld op concessiegronden. Niet iedereen kan zich een grafkelder veroorloven. En men gaat er al snel van uit dat er te weinig ruimte is voor veel grafkelders. In een aantal gemeenten worden grafkelders geweerd of is het gebruik van grafkelders zelfs helemaal afgeschaft. Hoewel dit in strijd zou zijn met de bepalingen van de omzendbrief-De-meester van 25 maart 1971 betreffende de toepassing van de wet op de begraafplaatsen, waarin duidelijk gesteld wordt dat gemeenten bij het treffen van schikkingen voor begraafplaatsen rekening dienen te houden met alle godsdienstige en levensbeschouwelijke overtuigingen.

In Nederland (bv. Bussum) kiest de overheid er op verschillende plaatsen zelf voor om grafkelders als "beste beschikbare techniek" aan te

moedigen en deze gratis ter beschikking te stellen, waardoor heel wat hygiëneproblemen achteraf vermeden worden en de latere ontruimingskosten veel beperkter kunnen worden gehouden. Een verwerking van droge beenderresten in crematoria levert dan nauwelijks problemen op. Net als het hergebruiken van de grafkelders.

Is het niet wenselijk terzake richtlijnen of ten minste aanbevelingen te richten tot de bevoegde gemeentebesturen, zo nodig in samenwerking en overleg met andere bevoegde ministers (Volksgezondheid, Vlaams en federaal) ?

Kunnen gemeenten het gebruik van grafkelders zonder meer verbieden ?

Is er geen onderzoek nodig naar de beste technieken (vanuit het standpunt (milieu)hygiëne, maar ook vanuit het kostenstandpunt) inzake aanleg van begraafplaatsen, graven en eventueel een toepassing op ruimere schaal van bijvoorbeeld verschillende lagen van grafkelders ?

Is het niet zinvol in dit verband proefprojecten op te zetten ?

Welke initiatieven zijn er op dat vlak reeds genomen ?

Antwoord

1. De "begraafplaatsen en de lijkbezorging" is inderdaad een materie die, ingevolge de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen, met ingang van 1 januari 2002, overgedragen is aan de gewesten. Ingevolge de interne bevoegdheidsverdeling tussen de leden van de Vlaamse regering is mijn ambt, vanaf genoemde datum, terzake bevoegd.

Ik kan hierbij aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat het mijn bedoeling is de huidige wetgeving inzake de begraafplaatsen en de lijkbezorging in haar geheel door te lichten en, waar dit nodig zou blijken, ook aan te passen. In dit kader is trouwens, op 8 november laatstleden, op het niveau van de administratie een permanente werkgroep "begraafplaatsen en lijkbezorging" geïnstalleerd, met als eerste opdracht reeds enkele voorstellen tot aanpassing te onderzoeken. Bij deze werkgroep zullen uiteraard ook diverse actoren van het werkveld

zelf worden betrokken, waarbij ik reeds de begraafondernemers en de crematoria vermeld.

Omdat, binnen de werkzaamheden van de genoemde werkgroep, uiteraard ook aspecten van milieuhygiënische aard, waaraan de Vlaamse volksvertegenwoordiger overigens in zijn vraag refereert, aan bod zullen komen, lijkt het mij evident dat, op dat stuk, eveneens contact zal worden genomen en overleg zal gepleegd worden met die instanties en overheden die terzake over bevoegdheden beschikken. Het is duidelijk dat mijn collega bevoegd voor leefmilieu hier toe zal behoren.

2. Het gebruik van "grafkelders" wordt door de huidige wet van 20 juli 1971 niet geregeld en is dus noch verplicht, noch verboden. Dientengevolge staat het de gemeenten momenteel vrij, binnen hun gemeentelijk politiereglement op de begraafplaatsen, in het al of niet gebruik van grafkelders te voorzien, en, indien het gebruik wordt mogelijk gemaakt, de voorwaarden ervan te bepalen.

Het lijkt mij logisch dat, binnen de werkzaamheden van de genoemde werkgroep, ook het onderwerp "grafkelders" aan bod zal komen. Daarbij zal moeten nagedacht worden over de wenselijkheid grafkelders al dan niet te verplichten, voorwaarden al dan niet op te leggen, enzovoort. Aspecten van milieuhygiënische aard zullen in het onderzoek eveneens aan bod komen.

Vraag nr. 14
van 17 oktober 2002
van de heer JAN VERFAILLIE

Belgium Ypres Westhoek Rally – Evaluatie

In de Commissie voor Cultuur, Media en Sport van 7 februari 2002 sprak de minister zich als volgt uit inzake de Belgium Ypres Westhoek Rally, editie 2002:

"Mijn beslissing is dus dat de rally kan doorgaan, zij het binnen een strikt kader. Na de rally zullen we een evaluatie maken en onderzoeken of geen fundamentele schade is toegebracht. Mocht blijken dat de eventuele schade zich na verloop van enkele dagen of weken niet hersteld heeft, dan zal ik met dezelfde helderheid beslissen dat de rally niet voor herhaling vatbaar is. Blijkt dat de schade aan het gebied zich wel degelijk heeft hersteld, dan zal ik beslissen of de rally nog opnieuw kan doorgaan of

niet." (Handelingen Commissievergadering nr. 120 van 7 februari 2002, blz. 4-7)

1. Wat was het resultaat van de evaluatie die werd gemaakt na de rally van dit jaar? Werd er fundamentele schade aangebracht?
2. Werd reeds door de minister beslist of de Belgium Ypres Westhoek Rally in 2003 kan doorgaan?

Zo ja, worden daaraan specifieke voorwaarden verbonden? Welke?

Zo neen, wanneer kan de minister hieromtrent definitief uitsluitel geven?

Antwoord

1. Uit de uitgevoerde controles ter plaatse tijdens de rally van dit jaar kan worden besloten dat aan de gestelde voorwaarden van het toelatingsbesluit voldaan werd. Uitgezonderd het uitgesproken rustverstoring karakter van dergelijke manifestatie werd geen fundamentele schade aangebracht in het als landschap beschermd gebied van de Kemmelberg.
2. Neen, ik zal deze vraag behandelen na ontvangst van de aanvraag van de organisatie Belgium Ypres Westhoek Rally. Zoals vroeger reeds meegedeeld dient een eventuele toelating gepast te worden in een globaal en positief landschapsbeleid, waarbij beheersplannen, maatregelen van landschapsherstel en duidelijke en afdwingbare randvoorwaarden de globale landschappelijke kwaliteiten van de Kemmelberg en zijn omgeving zullen waarborgen. In het vooruitzicht van een nieuwe en ruimere bescherming van het landschap van de Kemmelberg wordt op basis van strenge jaarlijkse evaluaties overwogen of sportmanifestaties zoals de rally verder doorgang kunnen vinden.

Indien toelating wordt verleend zullen zonder vooruit te lopen op de aanvraag die de organisatoren zullen indienen de voorwaarden gelijkwaardig zijn als de opgelegde voorwaarden dit jaar.

Vraag nr. 15
van 24 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Faciliteitengemeenten – Taalkennis personeel

In het oktobernummer van Uitgekamd, de gemeenschapskrant van de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem, lees ik in een artikel met getuigenissen van inwoners uit de wijk Ban Eik het schrijnende verhaal van een zevententachtigjarige dame die een sociaal appartement betreft. Een dag per week komt er een dame van het OCMW haar boodschappen doen. Ze weigert evenwel Nederlands te spreken.

Blijkbaar werft het OCMW van Wezembeek-Oppem dus Franstalig personeel aan, dat bovendien geen kennis heeft van het Nederlands.

Dit lijkt mij totaal onwettelijk.

Op welke wijze gaat de Vlaamse overheid na of het personeelsbeleid in de faciliteitengemeenten strookt met de taalwetgeving ?

Antwoord

Artikel 27 van wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966 (bestuurstaalwet) bepaalt dat niemand in de plaatselijke diensten van de randgemeenten tot een ambt benoemd of bevorderd kan worden indien hij de Nederlandse taal niet kent. De toelatings- en bevorderingsexamens worden eveneens in het Nederlands afgenomen. Deze kennis wordt bewezen door het diploma waaruit blijkt dat het onderwijs in het Nederlands genoten is, of door een voorafgaandelijk examen waaruit moet blijken dat de kennis van het Nederlands daarmee gelijkwaardig is. Artikel 53 van de bestuurstaalwet bepaalt dat enkel de Vast Wervingssecretaris (nu Selor) bevoegd is om attesten uit te reiken inzake de taalkennis vereist door deze wet (*Selor : Selectiebureau van de Federale Overheid – red.*).

Enkel in diensten van de randgemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel waarin er omgang is met het publiek mag er een taalvereiste van elementaire kennis van het Frans gesteld worden (artikel 29 van de bestuurstaalwet). In de randgemeenten Wezembeek-Oppem en Sint-Genesius-Rode moeten de diensten die in aanraking komen met het publiek derwijze georganiseerd worden dat wie erom verzoekt in het Frans bediend kan worden (artikel 31 van de bestuurstaalwet). In alle andere gevallen is het eisen van kennis van het Frans onwettig.

Zowel de provinciegouverneur als ikzelf zien er nauwlettend op toe dat de aanwervings- en bevoor-

deringsvoorwaarden in de randgemeenten stroken met de taalwetgeving. Indien dit niet het geval is, wordt er geschorst en/of vernietigd.

Ik wijs de Vlaamse volksvertegenwoordiger erop dat mijn ambtsvoorganger en ik reeds verschillende benoemingen van onderwijsleerkrachten in de randgemeenten vernietigd hebben, omdat zij niet voldeden aan de taalwetgeving. Dit was onder meer het geval in Wezembeek-Oppem, Drogenbos en Sint-Genesius-Rode.

De situatie die de Vlaamse volksvertegenwoordiger beschrijft, is uiteraard volkomen onwettig. Het concrete geval is mij niet bekend. Ik wil mij er dan ook niet over uitspreken of de feiten correct zijn. Ik stel terzake een onderzoek in en zal, zo nodig, de passende maatregelen nemen. Volgens de eigen aanwervings- en bevorderingsvoorwaarden is het niet mogelijk dat het OCMW van Wezembeek-Oppem – of een andere randgemeente – Nederlandsonkundig personeel aanwerft, tenzij voor sterk in de tijd beperkte contracten (bepaalde duur), waarvoor geen examen vereist is. Zelfs in dat geval is de geschetste situatie natuurlijk strijdig met de taalwetgeving.

Tot slot wijs ik erop dat iedereen die een overtreding van de toepassing van de taalwetgeving vaststelt, hiertegen ook een klacht kan indienen bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Vraag nr. 16 van 24 oktober 2002 van de heer JOS GEYSELS

Gesco's politiepersoneel – Interministerieel akkoord

In verband met de statutariseringsexamens voor de leden van het administratief en logistiek kader van de politiediensten (Calog) zijn er problemen met betrekking tot de gesubsidieerde contractuelen (gesco).

Deze kunnen naar verluidt pas onmiddellijk statutair worden als er dienaangaande een akkoord wordt gesloten tussen de federale minister van Binnenlandse Zaken en de Vlaamse minister bevoegd voor Ambtenarenzaken om de hiervoor noodzakelijke budgetten recurrent te maken.

Werd er hieromtrent reeds een akkoord gesloten en wat is daarvan de draagwijdte ?

Antwoord

Ik heb als Vlaams minister van Ambtenarenzaken geen akkoord gesloten met de federale minister van Binnenlandse zaken. Enkel de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, is hiervoor bevoegd. Het antwoord op deze vraag behoort dan ook tot diens bevoegdheid.

**Vraag nr. 17
van 24 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Faciliteitengemeenten – Taalkennis wachtdiensten

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking

Vraag nr. 22

van 24 oktober 2002

van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

Blz. 972

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking.

**Vraag nr. 18
van 24 oktober 2002
van de heer KRIS VAN DIJCK**

Jobpunt Vlaanderen – Taalgebruik advertenties

In job@ van de Vlaamse Uitgeversmaatschappij (VUM) verschijnen geregeld anderstalige advertenties. Het gaat dan niet enkel om jobs in het buitenland, maar ook bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en uitgeschreven door Jobpunt Vlaanderen.

Bij een test in de periode van 21 tot 27 september werden volgende vacatures opgemerkt operations manager, commercial manager, HR manager, safety & quality manager (HR : human resources).

1. Is de minister daarvan op de hoogte ?
2. Keurt hij dat goed ?
3. Is het overigens geen verplichting om daarbij het Nederlands te gebruiken ?

Antwoord

Het Vlaams Parlement verleende in 1999 bij decreet machtiging aan de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest om Jobpunt Vlaanderen op te richten. Deze coöperatieve vennootschap van privaatrecht werd belast met de begeleiding van het wervings- en selectieproces van haar vennoten, alle uit de publieke sector. Jobpunt Vlaanderen werd opgericht vanuit de behoefte om op een professionele en objectieve wijze de aanwerving en selectie van Vlaams overheids personeel te begeleiden. Als stichtende vennoot doet de Vlaamse Gemeenschap dan ook een beroep op de diensten van Jobpunt Vlaanderen voor de aanwerving en selectie van haar contractueel personeel. De bijzondere wet bepaalt immers nog steeds dat statutaire wervingen moeten verlopen via het federale selectiekantoor Selor.

Vanuit de bekommernis om Jobpunt Vlaanderen als privaatrechtelijke vennootschap zo goed mogelijk te laten werken, werden een aantal kwaliteitsafspraken in een beheersreglement vastgelegd. Tegelijk werd ook gekozen voor een zo onafhankelijk mogelijke opstelling. De verplichting om te allen tijde het Nederlands te gebruiken, kan hierin niet worden gepast. M.b.t. advertenties is het in eerste instantie de opdracht van Jobpunt Vlaanderen om de vacatures bij de juiste doelgroep bekend te maken zodat er geschikte kandidaten solliciteren. Ontwerpadvertenties worden met andere woorden rechtstreeks met de bevoegde departementen of besturen overlegd. Ze worden mij niet ter goedkeuring voorgelegd.

De voorbeelden die de Vlaamse volksvertegenwoordiger opsomt : "operations manager, commercial manager, HR manager, safety & quality manager" komen alle uit een advertentie voor het loodswezen. Dit is een specifieke, veeleer internationale omgeving, waar het Engels in feite de voertaal is. Om de juiste doelgroep aan te spreken, leek het zowel voor de directeur van het loodswezen als voor Jobpunt Vlaanderen dan ook aangewezen om de gebruikelijke terminologie te hanteren.

Naar aanleiding van deze vraag heb ik echter laten nagaan of het gebruikelijk is dat Jobpunt Vlaanderen advertenties opstelt in een andere taal dan het Nederlands. Dit blijkt niet het geval. Jobpunt Vlaanderen lijkt zelfs creatief om te springen met het zoeken naar welluidende vertalingen van functiebenamingen. Dit zonder de doelstelling, namelijk het aanspreken van de juiste doelgroep, uit het oog te verliezen. Voorbeelden hiervan zijn : kantoorcoördinator (i.p.v. office manager), onthaalme-

dewerkers (i.p.v. receptionisten), kwaliteitsverantwoordelijke, ... Andere advertenties spreken van "boekhoudmedewerkers, dossierbehandelaars, domeinverantwoordelijken, projectmedewerkers, beleidsmedewerkers", enzovoort.

Vraag nr. 19
van 24 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Deeltijdse OCMW-ontvangers – Reglementering

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking
 Vraag nr. 23
 van 24 oktober 2002
 van mevrouw Sonja Becq
 Blz. 973

Antwoord

Ik verwijs naar het antwoord aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger verstrekt door de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, aan wie deze vraag eveneens gesteld werd.

De reglementering inzake de OCMW-ontvangers behoort inderdaad tot de bevoegdheid van deze minister. Wel ben ik bevoegd voor de uitoefening van het administratief toezicht op de personeelsformaties van de OCMW's.

In afwachting van de goedkeuring van de nieuwe reglementering in verband met deeltijdse OCMW-ontvangers blijft de oude reglementering van kracht. Artikel 10 van het koninklijk besluit van 20 juli 1993 tot vaststelling van de algemene bepalingen inzake het administratief en geldelijk statuut van de secretarissen en de ontvangers van de OCMW's bepaalt dat de OCMW's een voltijdse ontvanger hebben vanaf 20.001 inwoners. De OCMW's van gemeenten met minder inwoners kunnen een beroep doen op een gewestelijke ontvanger.

JAAK GABRIELS

VLAAMS MINISTER
 VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID,
 BUITENLANDSE HANDEL EN HUISVESTING

Vraag nr. 1
van 4 oktober 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER

Leegstand – Onteigeningen

In het decreet m.b.t. de heffing op leegstand en de verkrotting van gebouwen en woningen wordt in artikel 40, § 4 gesteld dat de Vlaamse regering een machtiging kan verlenen om woningen en/of gebouwen die gedurende meer dan vier periodes van twaalf maanden opgenomen blijven op de inventaris, te onteigenen ten algemene nutte, ten behoeve van het Vlaams Gewest, een sociale woonorganisatie, het OCMW of de gemeente, indien de belastingplichtige nalaat de heffing te betalen.

1. Hoeveel woningen en gebouwen beantwoorden aan de criteria zoals gesteld in artikel 40, § 4 ?
2. Werd door de Vlaamse regering reeds een machtiging verleend om deze panden te onteigenen ten algemene nutte ?

Indien ja, wat zijn de ervaringen en het resultaat ?

Indien niet, waarom werd aan de uitvoering van dit artikel geen gevolg gegeven ?

Antwoord

1. Artikel 40, §4 van het decreet van 22 december 1995 houdende begeleiding van de begroting 1996 bepaalt twee voorwaarden aangaande de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger gesignaleerde problematiek waaraan tegelijkertijd moet worden voldaan, met name de woningen en/of gebouwen dienen voor een periode van minstens vier jaar op de inventarislijst, opgenomen te zijn en de belastingplichtige heeft nagelaten de heffing te betalen.

Uit een bevraging van de centrale databank blijkt dat inzake de eerste voorwaarde, met

name het criterium van de inventarisatie, ruim 4.000 woningen en/of gebouwen in aanmerking zouden kunnen komen. In dit aantal is abstractie gemaakt van die woningen en/of gebouwen waarvoor door de houder van het zakelijk recht een vrijstelling of schorsing van de heffing werd verkregen.

Het vermelde totaal dient echter verder te worden uitgezuiverd op basis van de nog in behandeling zijnde bezwaarschriften tegen de heffing. Na de versnelde afhandeling van bezwaarschriften – een opdracht die op zes maanden moet zijn afgerond – en de verwerking ervan in de inventarislijsten

Inzake de tweede voorwaarde, met name het feit of de belastingplichtige nagelaten heeft de heffing te betalen, kunnen mijn diensten geen informatie verstrekken. Het is enkel de afdeling Financieel Management, die ressorteert onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën, die een zicht heeft op de invorderingen van betreffende heffing.

Inzake het aantal woningen en/of gebouwen die aan de beide voorwaarden voldoen, kan bijgevolg tot na de volledige verwerking van de hangende bezwaarschriften geen relevant cijfer verstrekt worden.

2. Voorzover mijn diensten hebben kunnen na gaan werd door de Vlaamse regering tot op heden geen enkele machtiging verleend om in aanmerking komende panden te onteigenen ten algemenen nutte.

De actoren op het terrein, met name een sociale woonorganisatie, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een gemeente, hebben de mogelijkheid om terzake initiatieven te ontwikkelen en een verzoek tot de Vlaamse regering te richten.

Vraag nr. 3
van 11 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Europees patent – Kostprijs Engelse versie

Als we het bericht van de Wereld Esperantobond mogen geloven, zou de Europese Commissie een "voorstel voor een Europees patent" willen laten goedkeuren dat alle Europese firma's verplicht voor een patent in het Engels tot 3.000 euro meer te betalen dan Engelstalige firma's.

Is de minister van dit voornemen op de hoogte ?

Acht hij het aanvaardbaar ?

Neemt hij initiatieven om de discriminatie die aldus tot stand dreigt te komen tussen Engelstalige en anderstalige bedrijven tegen te gaan ?

Antwoord

Ik ben wel degelijk op de hoogte van de problematiek rond de vertaalkosten in het kader van het gemeenschapsoctrooi. Deze vindt haar oorsprong in een voorstel van verordening van 1 augustus 2000 betreffende het gemeenschapsoctrooi, waarin de Europese Commissie bepaalt dat een Gemeenschapsoctrooi geldig zou zijn zodra het verleend is in een van de werktalen van het Europees Octrooibureau (EOB, met name Engels, Frans of Duits) en gepubliceerd is in deze taal met een vertaling van de conclusies in de twee andere officiële EOB-talen, zonder bijkomende vertalingen.

Diverse lidstaten, waaronder België, hebben zich steeds tegen dit voorstel verzet. Sindsdien wordt hevig onderhandeld over een alternatieve talenregeling, waarbij gepoogd wordt de wenselijkheid van een economisch efficiënte en betaalbare oplossing (welke neigt naar het beperken van de aanzienlijke vertaalkosten) zo optimaal mogelijk te verzoenen met de noodzaak aan non-discriminatie tussen de ondernemingen van de verschillende lidstaten (hetgeen veeleer een vertaling naar alle officiële EU-talen impliceert).

Vlaanderen heeft er steeds naar gestreefd om de gelijke behandeling van de verschillende officiële talen binnen de Europese Unie maximaal te garanderen. Mede vanuit dit oogmerk heeft Vlaanderen ook dit dossier van bij aanvang nauwgezet opgevolgd.

Zo kwam op 26 april 2002, op Vlaams initiatief, in de schoot van een ambtelijke coördinatievergadering georganiseerd door de dienst Europese Integratie en Coördinatie ("P11") van het federale Ministerie van Buitenlandse Zaken, een intern-Belgisch gezamenlijk standpunt tot stand.

Volgende elementen staan daarin voorop.

- Aanvragen voor een gemeenschapsoctrooi moeten in elke officiële taal van de EU ingediend kunnen worden. De daarmee verbonden vertaalkosten (naar een van de EOB-talen)

worden door het systeem gedragen (de zogenaamde mutualisering van de vertaalkosten).

- Bij het verlenen van een gemeenschapsoctrooi (in een van de EOB-talen) moeten tevens de integrale conclusies, vertaald in alle andere officiële EU-talen, mee gepubliceerd worden. Voorts zal worden gezocht naar middelen om de toegankelijkheid van de conclusies te bevorderen.
- Op het vlak van de geschillenbeslechtingprocedures moet de vigerende talenregeling van de communautaire gerechtelijke instellingen onverkort van toepassing blijven. Dit impliceert dat alle officiële talen van de EU op gelijke voet worden behandeld. (*EU : Europese Unie – red.*)

Het spreekt voor zich dat ik erover zal waken dat dit standpunt consequent wordt uitgedragen. Evenzo zal ik niet nalaten dienstige initiatieven te ontplooiën die ertoe kunnen bijdragen dat het ook door de andere lidstaten wordt, onderschreven.

**Vraag nr. 4
van 11 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Export Vlaanderen – Overname BDBH-personeel

Naar verluidt is de nieuwe directie van Export Vlaanderen niet zo happig om op korte termijn de Vlaamse personeelsleden van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (BDBH) over te nemen.

Kan de minister dat bevestigen ?

Welke redenering ligt dan aan de basis van die houding ? Onderschrijft de minister die ?

Gaat de minister er niet van uit dat het zowel voor de instelling zelf als voor de betrokken personeelsleden nefast is om deze aangelegenheid te laten aanslepen ?

Antwoord

De Vlaamse regering besliste op 26 oktober 2001 om de over te dragen personeelsleden van de BDBH onder te brengen bij Export Vlaanderen.

Op 21 juni 2002 verleende de Vlaamse regering een positief advies over het ontwerp van Konink-

lijk Besluit tot vaststelling van de wijze waarop de personeelsleden van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel overgaan naar het Agentschap voor Buitenlandse Handel en naar de gewesten.

Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat Export Vlaanderen niet negatief staat tegenover het overnemen van Vlaamse personeelsleden van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel. Integendeel, de betrokkenen zullen zich bijzonder nuttig kunnen maken bij het vervullen van de opdrachten van FIT (*Flanders Investment and Trade – red.*).

In dat verband en zonder op de afwikkeling van de procedure te willen vooruitlopen, is het zo dat nu reeds vier personeelsleden van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel tijdelijk zijn gedetacheerd om het hoofd te bieden aan de verhoogde werkdruk.

In het vooruitzicht van de opvang van de personeelsleden door Export Vlaanderen (FIT) werden reeds de nodige materiële schikkingen getroffen.

**Vraag nr. 5
van 11 oktober 2002
van de heer FILIP DEWINTER**

Subsidies stadsontwikkeling – Vlaams aandeel

Het Antwerpse stadsbestuur maakt zich grote zorgen over het aandeel van de Vlaamse overheid in een aantal subsidieprojecten. Met name Doelstelling 2 en Urban 2. Het aandeel van de Vlaamse overheid zou voor 2003 2,6 miljoen euro bedragen. Antwerpen krijgt voor stadsontwikkeling subsidies van Vlaanderen en Europa. Zowel Vlaanderen als Europa zouden ieder 30 procent van de kosten van een aantal projecten voor hun rekening nemen.

Over het aandeel van Vlaanderen voor het jaar 2003 is nu enige onzekerheid gerezen. De stad Antwerpen vreest dat de Vlaamse overheid niet met haar beloofde 30 procent over de brug zal komen, aangezien dit bedrag niet expliciet terug te vinden is in de begroting.

Is de vrees van het Antwerpse stadsbestuur terecht en zo ja, wat is de reden om deze subsidies niet uit te keren ?

Werkt de minister aan een oplossing en zo ja, welke ?

Op welke budgetten zijn er eventueel nog middelen voorradig om het beloofde geld alsnog aan de subsidieprojecten te besteden ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Van Mechelen (vraag nr. 15) en Gabriëls (nr. 5).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

Vraag nr. 6 van 11 oktober 2002 van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Europees Parlement – Zetelverdeling

Op de Raad Algemene Zaken die op maandag 30 september plaatsvond, werd blijkbaar beslist dat België na de Europese verkiezingen van 2004 niet langer 25 zetels in het Europees Parlement zal hebben (zoals nu) of 22 zetels (zoals afgesproken in Nice), maar 24 zetels.

1. Kan de minister dat bevestigen ?
2. Hoe worden die 24 zetels verdeeld over de Vlaamse, Franse en Duitstalige gemeenschappen in België ?
3. Wanneer en door wie wordt hierover een beslissing genomen ?
4. Wat is het standpunt van de Vlaamse regering terzake ?

Antwoord

1. Conform het Protocol betreffende de uitbreiding van de Europese unie, gehecht aan het Verdrag van Nice, zal het Europees Parlement na de uitbreiding 732 leden tellen (heden: 626), waarvan 22 leden verkozen in België (heden: 25). Het Verdrag van Nice werd opgesteld in de hypothese dat tot twaalf kandidaat-lidstaten tot de Unie zouden toetreden. Voor het geval dat in een eerste beweging minder kandidaat-landen zouden toetreden, voorziet het Protocol in een correctiemechanisme voor de legislatuur 2004-2009, waardoor elke lidstaat bij wijze van uitzondering verhoudingsgewijs een hoger aan-

tal Europese afgevaardigden kan aanwijzen teneinde het totaalaantal parlementsleden zo dicht mogelijk bij de 732 te doen aansluiten. Doordat alvast Bulgarije en Roemenië nog niet in 2004 zullen toetreden, moeten hun 50 zetels aldus over de overige lidstaten (en nieuwe lidstaten) geventileerd worden.

Op de Raad Algemene Zaken van 30 september 2002 werd nog geen besluit genomen omtrent de institutionele vraagstukken die in verband met de uitbreiding rijzen. Dit geschiedde pas tijdens de Raad Algemene zaken van 21 en 22 oktober 2002. Onder meer werd overeengekomen dat België in juni 2004 24 Europarlementsleden kan aanwijzen. Na de toetreding van Bulgarije en Roemenië zou dit worden teruggebracht tot het in het Verdrag van Nice bepaalde aantal van 22 zetels.

2. De huidige intra-Belgische verdeling van de Europarlementszetels (14 verkozen door het Vlaamse kiescollege, 10 verkozen door het Franstalige kiescollege en 1 verkozen door het Duitstalig kiescollege) kwam tot stand na intern-Belgisch overleg. Het spreekt voor zich dat ook het nieuwe aantal Belgische zetels in het Europees Parlement over de deelstaten zal worden geventileerd.
3. De nieuwe intern-Belgische verdeling moet wettelijk worden vastgelegd vóór de verkiezingen voor het Europees Parlement in juni 2004. De modaliteiten ervan zullen besproken worden in de daartoe geëigende overlegfora, zoals de ambtelijke coördinatievergaderingen georganiseerd door de dienst Europese Integratie en Coördinatie ("P11") van het federale Ministerie van Buitenlandse zaken, de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid, het federaal Overlegcomité, en dergelijke.
4. De Vlaamse regering zal erover waken dat de intra-Belgische verhoudingen bij de nieuwe verdeling zo nauw mogelijk aansluiten bij de bestaande verhoudingen.

Vraag nr. 7 van 17 oktober 2002 van de heer JAN VERFAILLIE

Huisvestingsbeleid – Doorstromingsmogelijkheden

Naast de bouw van nieuwe woningen blijft er de uitdaging om het aanbod van bestaande woningen zo goed mogelijk af te stemmen op de vraag. Ook

in de Westhoek blijkt dat senioren vaak in panden blijven wonen die veel te groot geworden zijn door hun situatie.

Diverse instrumenten zijn denkbaar om een doorstroming aan te moedigen. In Nederland wordt geëxperimenteerd met een doorstromingsfonds. Senioren die willen verhuizen naar een kleinere woning krijgen hiertoe een aanmoedigingspremie. Op deze wijze kunnen sneller opnieuw woningen ter beschikking komen die kunnen worden ingezet voor startende gezinnen.

De Westhoek stelt zich kandidaat om hiervoor als experimenteergebied te functioneren.

1. Werde reeds onderzocht op welke wijze doorstroming kan worden aangemoedigd ?

Werden er vanuit de diensten van de minister reeds stappen ondernomen of plannen gemaakt om doorstroming aan te moedigen ?

2. Ziet de minister een mogelijkheid om in Vlaanderen te starten met een doorstromingsfonds en eventueel aan te moedigen met een premie ?
3. Wordt eraan gedacht een bepaalde regio aan te duiden als proefproject om na te gaan of dergelijke doorstroming met premie ook in Vlaanderen werkt ?

Antwoord

In de huidige sociale huurreglementering (besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 2000 tot reglementering van het sociale huurstelsel voor sociale huurwoningen die worden verhuurd of onderverhuurd door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij of een sociale huisvestingsmaatschappij met toepassing van titel VII van de Vlaamse Wooncode) zijn er reeds bepalingen opgenomen die de doorstroming van huurders naar de voor hen meest gepaste woningen qua rationale bezetting moeten of kunnen bevorderen.

Onder rationale bezetting verstaat men de bezetting van een woning, waarbij rekening gehouden wordt met de samenstelling van het gezin van de huurder en de fysieke toestand van de huurder en van allen die met hem de woning betrekken of zullen betrekken.

In het sociaal huurbesluit wordt zowel bij de toewijzing als tijdens de verhuring aan de optimale ra-

tionele bezetting van de sociale huurwoningen de nodige aandacht besteed.

Zo werd bij de voorrangregels een bepaling opgenomen die sociale huurders wier woning niet langer voldoet aan de rationale bezettingsnorm, een reglementaire voorrang verleent om naar een aangepaste woning te verhuizen.

Een tweede bepaling in het sociaal huurbesluit heeft specifiek betrekking op de onderbezetting van de woning. Een socialehuisvestingsmaatschappij kan vanaf de tweede overtollige slaapkamer een bijdrage vragen bovenop de huurprijs. Deze mogelijkheid werd in het sociaal huurbesluit ingeschreven om de zittende huurders die te ruim wonen (meestal uitgebloeide gezinnen), ertoe aan te zetten om vrijwillig te muteren. Indien de zittende huurders dit wensen, kunnen ze immers een reglementaire voorrang genieten.

Wat de eventuele premie betreft, kan worden gewezen op artikel 20 van het sociaal huurbesluit dat bepaalt dat de verhuurder geld kan aanwenden voor het financieel aanmoedigen van een rationale bezetting van woningen, op voorwaarde dat de opdrachthouder de goedkeuring geeft en voorzover de resultatenrekening van de betrokken verhuurder per 31 december van het voorbije boekjaar een positief resultaat vertoonde.

Het lijkt gegeven de actuele mogelijkheden niet opportuun om een doorstromingsfonds in het leven te roepen.

Vraag nr. 8 van 17 oktober 2002 van de heer FRANCIS VERMEIREN

Renovatiepremies – Stand van zaken

Renovatie krijgt de jongste tijd zeer veel aandacht. Veel eigenaars maken gebruik van lage intrestvoeten om zich een groter comfort te veroorloven of om hun elektriciteits- en gasfactuur te verlichten door passende isolatie van hun woning.

De overheid stimuleert deze initiatieven door middel van premies, maar om deze te verkrijgen, moeten bepaalde voorwaarden vervuld worden, waardoor een aantal mogelijke kandidaten uit de boot valt.

Wat is de omvang van de aangevraagde en in werkelijkheid toegekende premies ?

Antwoord

Het betreft :

In de tabel (Renovatiepremie) als **bijlage** wordt een overzicht gegeven van :

- de cijfers voor 2001 (renovatiepremie is gestart in 2001),
- de cijfers voor 2002 (tot 31-10-02),
- de gecumuleerde cijfers.

- het aantal aanvragen,
- het aantal toezeggingen met de overeenstemmende bedragen,
- het aantal weigeringen,
- het aantal dossiers nog in behandeling.

Renovatiepremie

2001

	Antwerpen	Vlaams-Brabant	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
Aanvragen	277	74	54	245	221	871
Toezeggingen	152	43	33	133	131	492
Bedrag (EUR)	1.140.000,00	322.500,00	247.500,00	997.500,00	982.500,00	3.690.000,00
Weigeringen	37	7	10	34	24	112

2002 (-31.10)

	Antwerpen	Vlaams-Brabant	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
Aanvragen	319	87	93	338	226	1.063
Toezeggingen	199	48	42	201	126	616
Bedrag (EUR)	1.492.500,00	360.000,00	315.000,00	1.507.500,00	945.000,00	4.620.000,00
Weigeringen	53	12	19	47	22	153

2001 / 2002

	Antwerpen	Vlaams-Brabant	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
Aanvragen	596	161	147	583	447	1.934
Toezeggingen	351	91	75	334	257	1.108
Bedrag (EUR)	2.632.500,00	682.500,00	562.500,00	2.505.000,00	1.927.500,00	8.310.000,00
Weigeringen	90	19	29	81	46	265
In behandeling*	155	51	43	168	144	561

* = Aanvragen – (Toezeggingen + Weigeringen)

Vraag nr. 9
van 24 oktober 2002
van de heer FREDDY SARENS

*Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid –
 Werking*

De wetgeving van 1993 inzake de internationale betrekkingen van de gemeenschappen en de gewesten voorziet in de verplichte oprichting van een Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De federale regering dient de regeringen van de gemeenschappen en gewesten geregeld te informeren over het buitenlands beleid, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van een gemeenschaps- of gewestregering. Dit houdt in dat deze Conferentie ook op verzoek van een gemeenschaps- of gewestregering moet bijeenkomen.

1. Hoeveel keer is de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid bijeengekomen sinds het aantreden van de huidige Vlaamse regering ?
2. Hoeveel keer is dit gebeurd op initiatief van de Vlaamse regering ?
3. Hoeveel keer is dit gebeurd op initiatief van een andere gemeenschaps- of gewestregering ?
4. Heeft de ICBB een regelmatig vergaderschema opgesteld ?
5. Welke onderwerpen zijn reeds aan de orde geweest op de vergaderingen van de ICBB ?

Antwoord

1. In navolging van de wetgeving van 1993 inzake de internationale betrekkingen van de gemeenschappen en de gewesten heeft de federale regering de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) tijdens deze legislatuur twaalf keer samengeroepen.
2. In praktijk is het gebruikelijk dat de ICBB wordt bijeengeroepen op initiatief van de federale regering. Niettemin legt de Vlaamse regering geregeld agendapunten ter bespreking voor.
3. Op basis van de beschikbare gegevens werd de ICBB nog niet bijeengeroepen op initiatief van een andere gemeenschaps- of gewestregering.

4. Er is geen vast vergaderschema, maar er is wel een afspraak om telkens tien dagen voor een Europese Raad samen te komen. Die afspraak wordt nageleefd.

5. De onderwerpen die tijdens de ICBB-vergaderingen van september 1999 tot heden, november 2002, aan bod kwamen, zijn als volgt.

8 december 1999

- de gemengde verdragen (is een thema dat tijdens elke vergadering aan bod komt)
- beurtrol tussen de gemeenschappen en de gewesten voor deelname aan de EU-ministerraden
- voorbereiding van de Europese Topontmoetingen

2 februari 2000

- Belgische scholen in het buitenland
- gedragscode inzake de organisatie in België van buitenlandse bezoeken
- Belgisch-Nederlandse Conferentie
- Intergouvernementele Conferentie (procedurevragen; samenstelling van de EU-ministerraden)

4 mei 2000

- Comité van de Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa – samenstelling van de Belgische delegatie
- mededeling van de federale Minister van Buitenlandse Zaken over het Belgisch Voorzitterschap van de EU
- mededeling door de heer F. Willockx, regeringscommissaris, over de informele werkgroep m.b.t. de omzetting en toepassing van Europees recht in intern Belgische wetgeving
- gedragscode inzake de organisatie in België van buitenlandse officiële bezoeken
- Belgisch-Nederlandse Conferentie
- betrekkingen met Oostenrijk

- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : EU-top van Feira, betrokkenheid van de gemeenschappen en gewesten
  - noodzaak van aanpassing van de samenwerkingsakkoorden m.b.t. de vertegenwoordiging van België in de ministerraad van de Europese Unie (EU)
  - taalgebruik van buitenlandse ambassades in België
  - problematiek van de vertaling van verdragen
- 8 juni 2000
- verslag van de werkzaamheden van de informele werkgroep m.b.t. de omzetting en de toepassing van Europees recht in interne Belgische wetgeving
  - vrijstelling kijk- en luistergeld voor leden van de NAVO- en PFP-strijdkrachten in België
  - Europese Top van Feira
  - Europese Investeringsbank (EIB)
  - Asia Europe Meeting (ASEM III)
- 10 oktober 2000
- Saar-Lor-Lux
  - beurtrol tussen de gemeenschappen en gewesten voor deelname aan de EU-ministerraden
  - Belgisch-Nederlandse Conferentie
  - Europese Investeringsbank
  - stand van zaken m.b.t. omzetting en toepassing van het Europees recht in interne Belgische wetgeving
  - kalender van de economische activiteiten Buitenlandse Zaken/Buitenlandse Handel
  - aanwerving van technologische attachés door het Ministerie van Buitenlandse Zaken
  - Forum van de Federaties
  - betrekkingen met Oostenrijk
- Intergouvernementele Conferentie: standpunt van de Europese regio's
  - overheveling van de Europese Raad Milieu van categorie II naar categorie III
  - Informele Europese Top van Biarritz
- 23 november 2000
- stand van zaken m.b.t. omzetting en toepassing van het Europees recht in interne Belgische wetgeving
  - voorbereiding Europese Raad van Nice
- 8 maart 2001
- Saar-Lor-Lux
  - stand van zaken m.b.t. omzetting en toepassing van het Europees recht in interne Belgische wetgeving
  - Europese Raad van Stockholm 23 maart 2001
  - wijziging van het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de ministerraad van de Europese Unie (Raad Leefmilieu van categorie II naar III; rotatie op jaarbasis)
  - instemming met Europese Verdragen met gemengd karakter
  - grensoverschrijdende samenwerking met Frankrijk
  - Belgisch-Nederlandse Conferentie
  - op vraag van de minister-president van de Waalse regering : ministerieel besluit van 23 augustus 2000 houdende invoering van diplomatieke paspoorten en dienstpaspooten
- 4 oktober 2001
- stand van zaken m.b.t. omzetting en toepassing van het Europees recht in interne Belgische wetgeving
  - Wereldorganisatie voor Toerisme
  - Belgisch-Nederlandse Conferentie

- Raamverdrag over de bescherming van de nationale minderheden
- overheveling van de Raad Leefmilieu van categorie II naar III
- Informele Europese Raad van Gent 19 oktober 2001
- Verklaring van Laken:
  - op vraag van de Franse Gemeenschap: cultuur, jeugd, sport
  - op vraag van het Waals Gewest: opvolging van de voorbereidingen en plaats van de regio's in deze verklaring
- op vraag van de Franse Gemeenschap: diplomatieke paspoorten
- hernieuwing van het Comité van de Regio's
27 november 2001
- gemengde verdragen
- adviezen van de Raad van State
- stand van zaken m.b.t. omzetting en toepassing van het Europees recht in interne Belgische wetgeving
- Wereldorganisatie voor Toerisme
- Raamverdrag over de bescherming van nationale minderheden
- conflict in het Midden-oosten
- Verklaring van Laken
- diplomatieke paspoorten
- hernieuwing van het Comité van de regio's van de Europese Unie
28 februari 2002
- gemengde verdragen
- intergouvernementele conferentie over federalisme: organisatie door België in 2004 (Forum van de Federaties)
- diplomatieke paspoorten
- Europese Raad van Barcelona
- tekst tot wijziging van het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de ministerraad van de Europese Unie, zoals goedgekeurd door het Overlegcomité van 9 maart 2001
- beurtrol ministerraden
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : Raadscategorieën – overheveling van de Raad Leefmilieu van categorie II naar III
- Werking Belgisch coördinatiesysteem, in het bijzonder tijdens het Belgisch voorzitterschap van de EU
- op vraag van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: associatie van de Cocof aan het samenwerkingsakkoord
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : EU-conventie: opvolging van de werkzaamheden door de ICBB
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : sluiting van de diplomatieke posten: gevolgen voor de definitie van het ambtelijk ressort van de economische en handelsattachés voor het Vlaams Gewest
- Raamverdrag over de bescherming van nationale minderheden
- op vraag van het Waals Gewest : Verenigde Naties : Internationale Conferentie over de financiering van de ontwikkelingssamenwerking (Monterrey, 18-22 maart 2002) en Wereldtop duurzame ontwikkeling (Johannesburg, 26 augustus – 4 september 2002)
- bezoek Tunesië (mededeling federale Minister van Buitenlands Zaken)
- Wereldorganisatie voor Toerisme
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : Noord-Ierland
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : visibiliteit in het ambassadecomplex in Berlijn

30 mei 2002

- gemengde verdragen
- stand van zaken m.b.t. omzetting en toepassing van het Europees recht in interne Belgische wetgeving
- BLEU-akkoorden betreffende de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen – inlassing in de basistekst van sociale en milieuclausules
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : Raamverdrag ter bescherming van nationale minderheden
- associatie van de Cocof bij de relevante samenwerkingsakkoorden
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap: toestand in het Midden-Oosten
- Europese Raad van Sevilla
- Europese Conventie : stand van de werkzaamheden
- hervorming van de EU-ministerraad
- Verdrag van Nice : stand van de instemmingsprocedure
- diplomatieke paspoorten en dienstpaspoorten
- Comité van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa – goedkeuring door de ICBB van de samenstelling van de Belgische delegatie
- Forum van de Federaties, Zwitserland (St.-Gallen), 27-30 augustus 2002, Belgische deelname
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap : Wereldhabitatdag 2002
- European Network of Ombudspersons for Children (ENOC) – vestiging in Brussel van de zetel van het secretariaat
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap: informatie-uitwisseling over de diplomatieke bewegingen

10 oktober 2002

- gemengde verdragen
- stand van zaken m.b.t. omzetting en toepassing van het Europees recht in interne Belgische wetgeving
- Raamverdrag over de bescherming van de nationale minderheden – verslag van de ad hoc werkgroep
- op vraag van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest : samenwerkingsakkoord over het sluiten van gemengde verdragen; samenwerkingsakkoord over de vertegenwoordiging van België bij de internationale organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden
- Europese Raad van Brussel (24-25 oktober 2002)
- Europese Conventie : stand van de werkzaamheden
- toetredingsverdrag van de kandidaat-lidstaten – vooruitzichten
- partnerschapsovereenkomsten tussen de leden van de Groep van Staten in Afrika, het Caraïbisch gebied en de Stille Oceaan enerzijds en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten anderzijds
- diplomatieke paspoorten en dienstpaspoorten
- 3de Internationale Conferentie over Federalisme – België 2004
- op vraag van de Vlaamse Gemeenschap: Wereldtop inzake de informatiemaatschappij (10-12.12.2002) en de regionale Europese conferentie inzake de informatiemaatschappij (7-10.11.2002) – verzoek tot nauwgezette coördinatie door de federale overheid
- Frans-Belgische grensoverschrijdende samenwerking
- bevlagging door de gemeenschappen en gewesten van de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie

(NAVO : Noord-Atlantische Verdragsorganisatie ; PFP : Partnership for Peace ; Saar-Lor-Lux : Saarland-Lotharingen-Luxemburg ; Cocof : Commission Communautaire Française ; BLEU : Belgisch-Luxemburgse Economische Unie – red.)

Vraag nr. 10
van 24 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export-Vlaanderen – Directeur-generaal

Blijkens een bericht in de pers ('t Pallietkerke van 2 oktober 2002) betaalt Export Vlaanderen mee in de kosten van een lessenspakket Nederlands voor de echtgenote van de nieuwe directeur-generaal.

Dit bericht lijkt me dermate onwaarschijnlijk, dat ik van de minister wens te vernemen wat daar van aan is.

1. Kan het dat familie van kaderleden van openbare instellingen zoals Export Vlaanderen, op kosten van die instellingen cursus volgen ?
2. Klopt het overigens dat de nieuwe directeur-generaal van Export Vlaanderen eigenlijk Frans-talig is, zoals in hetzelfde artikel wordt gesteld ?

Antwoord

1. De algemeen directeur moet in het kader van zijn functie veelvuldige sociale contacten onderhouden met zowel buitenlandse delegaties als ook het Vlaams economisch weefsel. In deze contacten worden meermaals de echtgenotes betrokken.

Aangezien de echtgenote van betrokkene van Franse nationaliteit is (Belgische nationaliteit verworven door huwelijk), werd er een intensieve cursus van één week Nederlands georganiseerd door Export Vlaanderen. De kosten voor deze cursus worden integraal door de algemeen directeur gedragen.

2. Gezien het internationale kader van de functie van directeur-generaal van Export Vlaanderen, is taalkennis van groot belang. Betrokkene spreekt zes talen en is perfect tweetalig (Nederlands – Frans).

Anderzijds moet worden opgemerkt dat hij zijn volledige carrière heeft doorgebracht in Vlaamse bedrijven zoals Bell-telefoon / Alcatel en

Agfa-Gevaert, beide met hoofdzetel in Antwerpen.

Hij kent dus het Vlaams economisch weefsel volledig en heeft ook veelvuldige contacten met het VEV, de kamers van koophandel, GOM's, enzovoort (VEV : Vlaams Economisch Verbond ; GOM : gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij – red.).

Vraag nr. 11
van 24 oktober 2002
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Nepal – Contacten en projecten

Kan de minister een overzicht geven van de contacten tussen Vlaanderen en Nepal, van specifieke overheidsprogramma's in Nepal en van de Vlaamse steun aan projecten in Nepal ?

N.B. Een vraag over ontwikkelingssamenwerking met Nepal werd gesteld aan minister Vogels (vraag nr. 21).

Antwoord

Er zijn tussen Vlaanderen en Nepal geen contacten. Evenmin lopen er specifieke Vlaamse overheidsprogramma's en er wordt ook geen Vlaamse steun gegeven aan bepaalde projecten in dat land.

(Antwoord Mieke Vogels : blz. 972 – red.)

GUY VANHENGEL

VLAAMS MINISTER
 VAN SPORT EN BRUSSELSE
 AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 1
van 4 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Herkenbaarheid Vlaams-Brusselse instellingen – Rol VGC

Eén van de beleidsopties van voormalig minister Anciaux inzake Brussel was het opvoeren van de herkenbaarheid van de instellingen in Brussel die ruim gefinancierd worden door de Vlaamse Gemeenschap of door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het kan niet langer dat Vlaanderen zomaar investeert in de Vlaams-Brusselse instellingen zonder dat deze instellingen meewerken aan de Vlaamse zichtbaarheid in de hoofdstad.

1. Blijft deze beleidsoptie gehandhaafd ?
2. Op welke wijze wordt de Vlaamse Gemeenschapscommissie daarbij ingeschakeld ?

Antwoord

De herkenbaarheid van de Vlaamse gesubsidieerde instellingen verhogen, was inderdaad één van de beleidsopties van de voormalige minister bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden.

Naar aanleiding van de "imagocampagne van de Vlamingen naar anderstalige Brusselaars" in 2001 werd voorafgaandelijk een kwalitatief onderzoek verricht naar het imago van Vlaanderen en de Vlamingen in Brussel.

Hieruit bleek enerzijds dat de Vlaamse aanwezigheid op zich veeleer negatief gepercipieerd wordt bij anderstalige bevolkingsgroepen in Brussel. Paradoxaal genoeg bleek uit het onderzoek ook dat de verschillende anderstalige bevolkingsgroepen veelvuldig gebruik maken van de Vlaamse culturele, socio-culturele en onderwijsinstellingen. Met andere woorden, er is grote tevredenheid over het gebruik en aanbod dat de Vlaamse instellingen bieden. Deze tevredenheid zet zich niet om in een positieve evaluatie van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel.

Deze tegenstrijdigheid wijst de nood van een betere herkenbaarheid aan. Daarop inspeland werd in de imagocampagne getracht om een "herkenbaarheidsfactor", te creëren. Hiervoor werden de baseline en het logo "Vlamingen, partners in Brussel" uitgedokterd. In het logo herkenden we de V van Vlaanderen, de vorm van België, het ronde puntje met Brussel als centrum van dit land en van Vlaanderen en een kleuren pallet dat gebruikmaakt van de verschillende kleuren die in de betrokken-gebieden worden gebruikt. Het logo werd enkel in het kader van de campagne gebruikt.

De uitbouw van een gemeenschappelijke herkenbaarheidsfactor of logo voor alle Vlaamse gesubsidieerde instellingen is niet evident. Ten eerste hebben de meeste instellingen een eigen logo. Ten tweede hebben de meeste instellingen binnen het Vlaamse netwerk in Brussel een zeer uiteenlopende werking en finaliteit.

Niettemin wil ik de mogelijkheden om te komen tot dergelijke gemeenschappelijke herkenbaarheidsfactor verder onderzoeken en aftasten.

Ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie onderschrijft het nut van zo'n logo of baseline. In de voor het politiek reces van dit jaar goedgekeurde communicatienota staat duidelijk : "Vormelijk behoort het ontwerpen van een voor alle instellingen, organisaties en voorzieningen gemeenschappelijk of netwerkgericht logo en herkenbare baseline tot de mogelijkheden."

Ik zal dan ook in samenspraak met het bevoegde collegelid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie trachten om het opzet van een gemeenschappelijke herkenbaarheid door middel van een gemeenschappelijk logo te realiseren.

Ook de verdere uitbouw van de VZW onthaal- en Promotie Brussel kadert in mijn beleidslijn om de band tussen Vlaanderen en Brussel te versterken én om de herkenbaarheid van het Nederlandstalige aanbod te verbeteren. De Vlaamse volksvertegenwoordiger weet dat ik met alle nominaties uit mijn begroting een convenant ga afsluiten of heb afgesloten. Direct gevolg hiervan is dat de VZW's een beleidsplan gaan voorleggen ter bespreking. Eén van de hoofdlijnen uit het beleidsplan OPB zal ongetwijfeld handelen over hierboven aangehaalde problematiek.

Ook de ontwikkeling van een hoofdstedelijk mediaplatform behoort tot mijn prioriteiten. Een hoofdstedelijk mediahuis zou de conceptuele verzamelaar worden voor de productionele en redactionele samen- en wisselwerking die moet gegeneerd worden tussen de Vlaams-Brusselse media-actoren zoals TV – Brussel en Brussel Deze Week en in toekomst mogelijk ook een Vlaamse stadsradio. Ook dergelijke samenwerking zal bijdragen tot een zichtbaar informatie- en communicatiebeleid.

Vraag nr. 2
van 31 oktober 2002
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Gratis openbaar vervoer – Vlaamse studenten in Brussel

In Het Laatste Nieuws van maandag 5 oktober staat te lezen dat vanaf 1 januari 2003 Vlaamse studenten gratis gebruik zullen kunnen maken van het openbaar vervoer in Brussel.

Welk bedrag is in het Vlaams-Brussels Fonds bestemd om dit project te financieren ?

Antwoord

Zoals in de beleidsbrief werd opgenomen, onderzoek ik inderdaad om vanaf volgend academiejaar elke student aan een Nederlandstalige instelling voor hoger onderwijs in Brussel de kans te geven op gratis gebruik van het openbaar vervoer op de diensten van de MIVB (*Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer Brussel – red.*).

Ik kom hiermee tegemoet aan de uitdrukkelijke vraag van de rectoren en directeurs van de Vlaams-Brusselse universiteiten en hogescholen. Het zal de pluralistische VZW Quartier Latin zijn die hiervoor een subsidiedossier zal indienen bij het Vlaams-Brusselfonds. Zij zullen de onderhandelingen aangaan bij de MIVB.

Deze onderhandelingen moeten nog starten. Bij de onderhandelingen tussen mijn kabinet en Quartier Latin kwamen nog geen concrete subsidiecijfers ter sprake.

Ik heb hier in deze fase nog niet op aangedrongen om de onderhandelingen tussen MIVB en Quartier Latin niet in het gedrang te brengen.

Het is evident dat ik pas een beslissing neem over subsidiëring als ik het uiteindelijk resultaat van de onderhandelingen als dossier krijg voorgelegd.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

Vraag nr. 47
van 20 september 2002
van de heer FILIP DEWINTER

Airmiles – Regeling

In de Bondsrepubliek Duitsland kwamen een aantal politici in opspraak nadat was gebleken dat ze airmiles die bij dienstreizen waren vergaard, voor privé-gebruik hadden aangewend.

1. Welke regeling hanteert de minister terzake ?

Neemt de minister in het kader van zijn dienstreizen deel aan "frequent flyer"-programma's of andere regelingen waarbij airmiles kunnen vergaard worden ?

Zo ja, komen deze airmiles ten goede aan het kabinet van de minister, zodat er kan worden bespaard op deze post in de begroting ? Over hoeveel airmiles gaat het (sinds het begin van deze legislatuur), tegen welke geschatte waarde ?

2. Heeft de minister al bij dienstreizen vergaarde airmiles voor privé-gebruik benut ? Over hoeveel airmiles gaat het (sinds het begin van deze legislatuur), tegen welke geschatte waarde ?

3. Genoot de minister bij Sabena een "libre parcours"-statuut, waardoor – voor privé-doeleinden gratis kon worden gevlogen ?

Geniet de minister bij "SN Brussels Airlines" een gelijkaardig statuut ?

4. Welke regeling geldt voor kabinetsmedewerkers of andere medewerkers die de minister vergezellen ?

Worden airmiles toegekend aan het kabinet van de minister, of aan de medewerkers individueel ? Over hoeveel airmiles gaat het, sinds het begin van deze legislatuur ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Dewael vraag nr. 47 ; Stevaert nr. 381 ; Vogels nr. 284 ; Vanderpoorten nr. 145 ; Landuyt nr. 103 ; Dua nr. 304 ; Van Mechelen nr. 170 ; Van Grembergen nr. 152 ; Gabriëls nr. 123 ; Vanhengel nr. 13).

Gecoördineerd antwoord

Patrick Dewael

1. Neen. Overigens is het de administratie die in staat voor de dienstreizen van de minister-president.

2. Neen.

3. Ik genoot geen "libre-parcours" statuut bij Sabena. Ik geniet geen "libre-parcours" statuut bij SN Brussels Airlines.

4. Neen, zelfde regeling als onder punt 1.

Steve Stevaert

1. De dienstreizen van de minister werden tot op heden georganiseerd door zijn administratie. De georganiseerde administratie nam hierbij niet deel aan "frequent-flyer"programma's.
2. Niet van toepassing.
3. Neen.
4. Voor de medewerkers van de minister geldt dezelfde regeling als voor de minister.

Mieke Vogels

1. Neen.
2. Neen.
3. Neen.
4. Er geldt geen specifieke regeling voor kabinet-medewerkers of andere medewerkers, zeker niet ter persoonlijke verrijking.

Marleen Vanderpoorten

1. Persoonlijk neemt de minister niet deel aan een "frequent-flyer"programma of enig ander programma waarmee airmiles kunnen vergaard worden.
2. Neen.
3. Noch bij Sabena, noch bij SN Brussels Airlines heeft de minister een "libre-parcours"statuut.
4. Er bestaat geen reglement of regeling die het aanvragen van en het gebruik van airmiles regelt op het kabinet of binnen de administratie van de minister.

Renaat Landuyt

1. De minister neemt niet deel aan "frequent-flyer"programma's of enige andere regeling waarbij airmiles vergaard kunnen worden.
2. Niet van toepassing.
3. Neen, noch bij Sabena, noch bij SN Airlines.
4. Er worden geen airmiles aan het kabinet van de minister, noch aan de individuele medewerkers toegekend.

Vera Dua

1. De minister en haar kabinet beperken dienstreizen per vliegtuig, onder meer om milieuredenen, tot een absoluut minimum. Ter voorbereiding van het Europees voorzitterschap reisde minister Dua naar Zweden voor de informele Raad Leefmilieu en ze vloog op eigen kosten naar Johannesburg voor de Wereldtop voor Duurzame Ontwikkeling.

De boeking van de vliegreizen van de minister en haar kabinet-medewerker gebeurt door de administratie. Zij brengen geen airmiles in voor privé-gebruik via "frequent-flyer"programma's en dergelijke. Dit gebeurt ook niet door de administratie. Daarom bestaat er geen overzicht van het aantal airmiles.

Er wordt momenteel onderzocht in hoeverre airmiles voor dienstreizen geboekt door de administratie, in een "frequent-flyer"programma kunnen ingebracht worden waardoor de administratie besparingen zou kunnen realiseren op nieuwe boekingen.

2. Neen.
3. Neen.
4. Zie 1.

Dirk Van Mechelen

1. De enkele dienstreizen die de minister in het verleden ondernam samen met zijn medewerkers, voor wie dezelfde regeling geldt, zijn steeds georganiseerd door de administratie. Hij heeft ook geen weet van airmiles en heeft er dan ook geen gebruik van gemaakt voor privé-reizen.
2. Neen.
3. Neen.
4. Neen.

Paul Van Grembergen

1. Bij buitenlandse zendingen worden alle formaliteiten en praktische aangelegenheden geregeld door de betrokken administratie, nooit door het kabinet van de minister zelf.
2. Neen.

3. Neen, noch voor Sabena, noch voor SN Brussels Airlines.
4. Zelfde regeling als onder 1.

Jaak Gabriels

1. Reizen worden georganiseerd door Export Vlaanderen of de afdeling Algemene Administratieve Diensten EWBL (AAD EWBL). Neen.
2. Neen.
3. Neen.
4. Dienstreizen worden georganiseerd door de administratie (Export Vlaanderen of AAD EWBL).

Guy Vanhengel

1. De minister hanteert in zijn functie als minister van Sport in het kader van zijn dienstreizen geen "frequent-flyer"programma's of andere regelingen waarbij airmiles vergaard worden.
2. /
3. De minister genoot bij Sabena geen "libre-pa-cours" statuut, dit is evenmin bij SN Brussels Airlines het geval.
4. Voor de kabinetmedewerkers en andere begeleiders geldt dezelfde regeling. Voor alle zendingen worden de afspraken terzake met de vliegtuigmaatschappijen globaal en rechtstreeks geregeld door de betrokken functioneel bevoegde administratie.

Vraag nr. 1 van 26 september 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Territorialiteitsbeginsel – Overtredingen

Tijdens mijn interpellatie van 16 oktober 2001 in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken haalde ik een aantal voorbeelden aan waaruit bleek dat de Franstaligen het niet zo nauw nemen met de naleving van het territorialiteitsbeginsel.

Aanleiding was de jaarlijks terugkerende steun en medewerking van de Franse Gemeenschap aan

verschillende festiviteiten rond het Feest van de Franse Gemeenschap in de Vlaamse Rand.

Ik haalde tevens het voorbeeld aan van de Waalse openboerderijdagen. Bij de voorstelling daarvan werd Voeren blijkbaar tot Wallonië gerekend. Met de steun van het Waals Gewest werd in Voeren een kinderboerderij aangekocht en ingericht, en de Franstalige bibliotheek in Voeren staat ingedeeld bij de Waalse bibliotheken op de webstek van de Franse Gemeenschap.

Ik stel ook vandaag nog vast dat de Association pour la Promotion de la Francophonie en Flandre op haar startpagina op het web aankondigt dat zij werkt met de steun en hulp van de Franse Gemeenschapscommissie.

De minister-president besloot zijn uiteenzetting met de vraag hem de tijd te geven om verschillende voorbeelden nauwkeurig te onderzoeken. Hij voegde eraan toe dat de Franstaligen de bewuste initiatieven voorstellen alsof het gaat om resultaten van een begrotingstechniek van aanpassingen aan vroegere begrotingen. De minister-president meende evenwel dat ze wel eens van latere datum konden zijn. Hij beloofde de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken hierover op de hoogte te houden.

1. Ik had derhalve graag vernomen of het onderzoek waarnaar de minister-president verwees, werd uitgevoerd.

Wat waren eventueel de bevindingen ?

2. Heeft de minister-president op basis van die eventuele bevindingen nog initiatieven genomen ?

Antwoord

Het klopt dat af en toe een overtreding van het territorialiteitsbeginsel door Franstaligen worden vastgesteld. Wanneer na onderzoek blijkt dat dit rechtsbeginsel inderdaad geschonden wordt, wordt hiertegen actie ondernomen voorzover dit binnen onze bevoegdheidssfeer valt.

Zo werd met succes actie ondernomen om de adviesraad van de Cocof, samengesteld met onder meer Franstaligen uit de randgemeenten, te laten verbieden (*Cocof : Commission Communautaire Française – red.*) Ook tegen een nieuwe poging om een dergelijke adviesraad op te richten, werd

een verzoek tot nietigverklaring ingediend bij de Raad van State.

Tegen de subsidiëringspolitiek van Franstalige verenigingen uit de randgemeenten vanuit de begroting van de Franse Gemeenschap werd telkens eveneens met succes een annulatieberoep bij het Arbitragehof ingesteld.

Inzake het overschrijden van het territorialiteitsgebied bij de organisatie van de Waalse openboerderijdagen heb ik de bevoegde minister in de Waalse regering daarop attent gemaakt met het verzoek hiermee in de toekomst terdege rekening te houden.

Het valt niet uit te sluiten dat in de toekomst hier en daar nog overtredingen van het territorialiteitsgebied door privé- zowel als overheidsinstanties zullen worden vastgesteld. De administratie is echter niet uitgerust om zelf altijd en overal actief dergelijke overtredingen op te sporen.

Belangrijk in dat verband is evenwel de politieke uitspraak van de heer Hasquin, minister-president van de Franse Gemeenschap, dat in de huidige omstandigheden de Franse Gemeenschap zich neerlegt bij de uitspraken en de arresten van de Raad van State en het Arbitragehof.

We moeten echter waakzaam blijven. Zo wordt momenteel door mijn administratie de uitgavenbegroting 2002 van de Franse Gemeenschap – decreet van 20 december 2001 (Belgisch Staatsblad 3/10/2002) – onder de loep genomen, juist met het oog op het opsporen van mogelijke subsidiëringkanalen van Franstalige initiatieven in Vlaanderen.

**Vraag nr. 2
van 4 oktober 2002
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN**

Overheidsbrochures – Vertaling voor faciliteitengemeenten

Begin dit jaar heeft het gemeentebestuur van Linkebeek een schrijven gericht aan de afdeling Woonbeleid van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de brochures "De nieuwe bouwpremies van de Vlaamse overheid" en "Veilig onder dak met de kosteloze verzekering tegen inkomensverlies". Het gemeentebestuur had aan de administratie een vertaling gevraagd, gelet op het feit dat de brochures een mededeling zijn aan het publiek en Linkebeek een faciliteitengemeente is.

De administratie heeft in een brief van 16 januari 2002 laten weten dat een vertaling van deze brochures niet te verkrijgen is.

In het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) nr. 32.509 betreffende de brochure "Op naar 1999" van de provincie Vlaams-Brabant staat echter dat in bijzondere gevallen, in het belang van de dienst of in het openbaar belang betreffende de gezondheid en de veiligheid van de burgers, een vertaling gerechtvaardigd kan worden. Als voorbeelden voor een mogelijke vertaling worden gegeven : informatie betreffende de organisatie van de provincie, de adressen van de diensten en organismen van de provincie, algemene informatie betreffende het provinciaal beleid, inlichtingen betreffende zaken die het publiek rechtstreeks interesseren zoals premies, financiële hulp vanwege de provincie, ...

De Commissie is dus van mening dat een particulier om een vertaling kan vragen, niet noodzakelijk van de volledige brochure, maar wel een samenvatting.

Welke richtlijnen heeft de administratie indien er om een vertaling van een brochure wordt gevraagd in de faciliteitengemeenten ?

Antwoord

Artikel 36, § 2 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat de diensten van de Vlaamse regering met betrekking tot de gemeenten met een bijzonder taalstatuut onderworpen zijn aan het taalgebruik dat in de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken is opgelegd aan de plaatselijke diensten.

Concreet betekent dit dat de berichten, mededelingen en formulieren die bestemd zijn voor het publiek en de betrekkingen met particulieren in die gemeenten in het Nederlands of het Frans moeten verlopen naargelang de wens van de betrokkene.

Deze wettelijke bepaling werd door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht verder ingevuld en geïnterpreteerd in een aantal adviezen. In het advies nr. 17.003 van 20 juni 1985 verklaart de VCT dat een letterlijke toepassing van deze regels een veralgemeende tweetaligheid in de hand werkt, wat geenszins in overeenstemming te brengen is met de bedoeling van de wetgever. Vervolgens maakt de Commissie een onderscheid tussen documenten die op grond van wettelijke bepalingen ter kennis

moeten worden gebracht van het publiek en andere documenten. Alleen de eerste soort valt volgens de VCT onder de toepassing van de bestuurstaalwetgeving.

In adviezen van 31 maart, 22 september, 27 oktober en 8 december 1994 (o.a. nummers 26.125A, 26.033 en 23.062) en ook in het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangehaalde advies nr. 32.509 bevestigde de VCT dat het stelsel van taalfaciliteiten nooit tot gevolg kan hebben dat aan openbare diensten een veralgemeende tweetaligheid wordt opgelegd waarbij de twee talen op strikte voet van gelijkheid worden geplaatst. Zo is volgens de VCT voldaan aan de taalverplichtingen indien van brochures die verspreid worden in de faciliteitengemeenten een Franstalige samenvatting bestaat die op verzoek aan de geïnteresseerde Franstalige inwoner wordt bezorgd.

De Vlaamse regering heeft op 7 oktober 1997 een omzendbrief goedgekeurd betreffende het taalgebruik in de diensten van de Vlaamse regering. Deze omzendbrief is van toepassing op alle ambtenaren van het ministerie en de Vlaamse openbare instellingen. Deze omzendbrief bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschap vasthoudt aan het principe van de homogeniteit van de taalgebieden. Dit betekent dat alle brochures, dus ook de folders van de afdeling Woonbeleid, in het Nederlands aangeemaakt en verspreid worden. Wel kunnen inwoners van faciliteitengemeenten die daar uitdrukkelijk om verzoeken een Franstalige *samenvatting* krijgen met de essentiële informatie.

Het systematisch drukken van Franstalige brochures die zowel op het gebied van lay-out als inhoud identiek zijn aan de Nederlandstalige versie zou trouwens budgettair onhaalbaar zijn en indruisen tegen de geest van de taalwetgeving.

Inwoners uit Linkebeek die de Nederlandstalige uitgave van de brochures niet begrijpen, kunnen bij de bevoegde afdeling van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap terecht voor een Franstalige versie die de samenvatting bevat met de essentiële informatie.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 172
van 16 mei 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Social-profitsector – Nieuwe reguliere jobs

In de regeringsverklaring van 12 juli 1999 staat : "Zo wordt de social-profitsector aangeduid als de sector bij uitstek waar, onder invloed van de evolutie van de maatschappelijke behoeften, enkele duizenden nieuwe banen zullen ontstaan. Daarbij wordt vooral gedacht aan de welzijnssector, o.a. de kinderopvang. Deze extra arbeidsplaatsen moeten gerealiseerd worden om de druk op het personeel te verminderen of om tegemoet te komen aan de toenemende vraag. Om dat te realiseren worden de federale en Vlaamse arbeidskostenverminderingen strikt verbonden aan werkgelegenheidsengagementen. De programmatie wordt aangepast en de harmonisering van de lonen in de sector doorgevoerd. Ook de toelagen van de Vlaamse overheid worden daaraan aangepast".

"Er bestaat", aldus de regeringsverklaring, "een grote vraag naar diensten die op dit moment erg duur zijn. Hier liggen vele mogelijkheden voor nieuwe arbeidsplaatsen, ook voor laaggeschoolde werkzoekenden. In die sector moet reguliere arbeid ontwikkeld worden. De Vlaamse regering zal in samenwerking met het federale en het lokale beleidsniveau specifieke initiatieven nemen en de vereiste budgettaire middelen uittrekken om extra reguliere banen in deze nieuwe sectoren te realiseren".

Allicht wordt de invulling van dit engagement nauwlettend opgevolgd, aangezien reguliere werkgelegenheid scheppen in de social-profitsector een prioriteit is van de regering. De regeerperiode is nu meer dan halfweg : de resultaten moeten nu duidelijk zichtbaar zijn.

1. Hoeveel nieuwe reguliere arbeidsplaatsen werden gerealiseerd (in voltijdse equivalenten (VTE) en in personen) in de sectoren onder de bevoegdheid van de minister, sedert het begin van deze legislatuur ?
2. Welke concrete werkgelegenheidsengagements om reguliere banen te creëren in de social-profit-sector werden verbonden aan de genomen federale en Vlaamse arbeidskostenverminderingen ?

Hoeveel nieuwe jobs (in VTE en in personen) met een niet-regulier statuut ((Weerwerkgesco, logistieke hulp, smetbaan, jongerenbanenplan, opvangouder, ...) werden in de social-profitsector gerealiseerd sinds het begin van deze legislatuur (gesco : gesubsidieerde contractueel) ?

Antwoord

1. In het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) wordt de maatregel jobcreatie genomen om een drietal redenen. Door de projectmatige toekenning van de DAC'ers is er bij de regularisatie van deze DAC'ers een scheefgetrokken situatie ontstaan waardoor sommige voorzieningen een minder kwaliteitsvolle en professionele zorgverlening kunnen bieden (*DAC : Derde Arbeidscircuit – red.*). Via de creatie van nieuwe banen probeert men deze scheefgetrokken situatie recht te trekken.

Daarnaast erkent de Vlaamse regering dat in de sectoren waar veel laaggeschoold personeel werkt, er nood is aan bijkomende omkadering.

Bovendien werd er voor alle sectoren die onder het VIA-akkoord vallen, nog in een budget voorzien voor de uitbreiding van de managementondersteuning.

In het VIA-akkoord is er voor de uitvoering van de jobcreatie in het kader van de DAC-regularisatie 24.790 duizend euro ingeschreven. In de periode van 2001 tot 2002 werd er voornamelijk in kredieten voorzien voor de kinderdagverblijven, de centra voor kindercare en gezinsondersteuning (CKG), de centra voor integrale gezinszorg (CIG), de bijzondere jeugdbijstand en de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW). Een groot deel van het beschikbare krediet wordt vanaf 2003 voorbehouden voor de sector van de logistieke hulp en aanvullende thuiszorg en de sector van de RVT-ROB's (*RVT : rust- en*

verzorgingstehuis ; ROB : rustoord voor bejaarden – red.).

In de periode van 2001 tot 2002 is voor de kinderdagverblijven een budget van 3.545 duizend euro beschikbaar. Vanaf 1 januari 2003 wordt hiermee in 90,75 VTE aan logistieke functies voorzien en 31 VTE aan kindbegeleidende functies. Vanaf 1 januari 2005 komen hier nog eens 90,75 VTE aan logistieke functies bij en 155 VTE aan kindbegeleidende functies.

Voor de centra voor kindercare en gezinsondersteuning werden 20 VTE aan bijkomende banen gecreëerd. Op 30 oktober 2002 werden hiervan 19,5 VTE ingevuld door 26 personen. In de centra voor integrale gezinszorg werden voor een bedrag van 397 duizend euro 11 VTE aan bijkomende jobs gecreëerd en in de bijzondere jeugdbijstand 56 VTE aan bijkomende jobs voor een bedrag van 1.388 duizend euro.

Er werd ook een bedrag van 240 duizend euro uitgetrokken voor de tewerkstelling van 6 VTE ervaringsdeskundigen en een 0,75 VTE begeleider in armoede en uitsluiting.

Voor de uitbreiding van het begeleid wonen in de centra voor algemeen welzijnswerk werd 774 duizend euro gebruikt, wat overeenkomt met 18 bijkomende jobs.

In 2002 werd er ook nog eens 387 duizend euro ter beschikking gesteld aan de sector gezondheidszorg. Het is de bedoeling hiermee 10 VTE jobs te creëren.

In de periode van 1 januari 2003 tot 2005 wordt er voor de diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg en de RVT-ROB's nog in respectievelijk een recurrent bedrag van 3.718 duizend euro en 13.634 duizend euro voorzien.

Voor de bijkomende omkadering werd een budget vrijgemaakt van 7.437 duizend euro. In het VIA-akkoord werd prioriteit gegeven aan de sector van de logistieke hulp en aanvullende thuiszorg en de kinderdagverblijven.

In de periode van 2001 tot 2002 werd een recurrent budget van 4.710 duizend euro uitgetrokken voor bijkomende omkadering in de diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg. Dit stemt overeen met bijkomende jobs voor 15 VTE aan administratief personeel, 78 VTE aan begeleidend personeel en 21 VTE aan leidinggevend personeel.

Vanaf 2003 is er 2.727 duizend euro beschikbaar voor de bijkomende omkadering in de kinderdagverblijven. Vanaf 1 januari 2003 worden hiermee 66,5 VTE aan directiefuncties ter beschikking gesteld.

Voor de uitbreiding van de managementondersteuning werd er reeds voor de periode van 2001 tot 2002 een budget van 2.307 duizend euro besteed. Dit komt overeen met ongeveer 68 VTE bijkomende jobs in de betrokken sectoren, waarvan 25 VTE in de gehandicaptensector in de gezinszorg.

In het VIA-akkoord zijn er ook kredieten beschikbaar voor de uitvoering van de maatregel arbeidsduurvermindering voor zware beroepen vanaf 45 jaar en de maatregel aanvullend verlof voor de categorie 35 tot en met 44 jaar. Er wordt voorzien in vervangende tewerkstelling opdat de werkdruk in de voorzieningen niet stijgt.

Voor de maatregel arbeidsduurvermindering voor zware beroepen vanaf 45 jaar komen de volgende sectoren in aanmerking, namelijk de bijzondere jeugdbijstand, de centra voor integrale gezinszorg, de centra voor algemeen welzijnswerk, de gehandicaptensector en de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning. Momenteel is er reeds een budget van 4.933 dui-

zend euro besteed, wat ruimte geeft voor de tewerkstelling van ongeveer 125 bijkomende VTE in 2002, waarvan 35 VTE in de bijzondere jeugdbijstand en 80 VTE in de gehandicaptensector.

Wat de maatregel aanvullend verlof voor de categorie 35 tot en met 44 jaar betreft, werd over de periode 2001 tot 2002 een budget van 1.909 duizend euro besteed. Deze kredieten werden gelijkmatig verdeeld over alle sectoren die onder het VIA-akkoord vallen, op basis van het aantal VTE in deze diensten. Dit geeft de ruimte voor de creatie van 58 bijkomende voltijdse jobs, waarvan 21 VTE voor de gehandicaptenzorg en 16 VTE voor de diensten voor gezinszorg.

Sinds 1 januari 2001 werden er bovendien nog eens 4.107,3 VTE DAC'ers geregulariseerd en ondergebracht in de welzijnssectoren onder mijn bevoegdheid.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de jobcreatie in uitvoering van het VIA-akkoord tot en met het jaar 2002.

De jobcreatie in het kader van de maatregel arbeidsduurvermindering voor zware beroepen vanaf 45 en de maatregel aanvullend verlof voor de categorie 35 tot en met 44 jaar

Sector	Arbeidsduurvermindering vanaf 45 jaar – zware beroepen	Aanvullend verlof voor de categorie 35 tot en met 44 jaar
	Aantal VTE	Aantal VTE
Bijzondere jeugdbijstand	35,00	5,25
Gezinszorg		16,00
Centra integrale gezinszorg	0,40	0,80
Logistieke hulp		6,25
Kraamcentra		0,09
Kinderopvang		4,00
Centra algemeen welzijn	4,40	1,70
Gehandicaptenzorg	80,00	20,70
Centra geestelijke gezondheidszorg		1,00
Opbouwwerk		0,50
CKG	5,60	1,40
Integratie		0,15
Totaal	125,00	57,84

De maatregel jobcreatie

Sector	Jobcreatie			DAC-regularisatie
	DAC	Omkadering	Management	
	Aantal VTE	Aantal VTE	Aantal VTE	Aantal VTE
Bijzondere jeugdbijstand	56,00		6,30	77,00
Gezinszorg			19,00	
Centra integrale gezinszorg	11,00		0,47	11,00
Logistieke hulp	vanaf 2003	15 VTE-administratief 78 VTE-begeleidend 21 VTE-leidinggevend	7,50	2.393,60
Kraamcentra			0,10	49,00
Kinderopvang	vanaf 1/1/2003 121,75 VTE vanaf 1/1/2005 245,75 VTE	vanaf 1/1/2003 – directiefuncties 66,5 VTE	5,10	237,30
Centra algemeen welzijn	21,75		2,00	113,50
Gehandicaptenzorg			24,90	291,00
Centra geestelijke gezondheidszorg	10,00		1,20	14,50
Opbouwwerk			0,30	34,50
CKG	20		1,60	75,50
Integratie-armoede	3,00		0,20	20,00
RVT-ROB	vanaf 2003			496,30
Gelijke kansen				12,50
rest Kind en Gezin (meer- lingen, adoptie, etc.)				114,50
Gezondheidszorg				167,10
Totaal	489,25	180,5	68,67	4.107,30

Samenvattend betekent dit dat er tot en met het jaar 2002 ten gevolge van de VIA-maatregelen jobcreatie, arbeidsduurvermindering voor zware beroepen vanaf 45 en aanvullend verlof voor de categorie 35 tot en met 44 jaar, ongeveer 855 VTE aan bijkomende jobs werden gerealiseerd. Bovendien zijn er 4.107 VTE ex-DAC'ers die een volwaardig statuut hebben gekregen.

Uit bovenstaande blijkt ook dat er in de toekomst nog beslissingen worden genomen in het

kader van het VIA-akkoord en dat er nog bijkomende jobs zullen gerealiseerd worden.

Naast maatregelen uit het VIA-akkoord die jobcreatie tot gevolg hebben, werd in de periode van juni 1999 tot 2002 in bijkomende kredieten voorzien voor capaciteitsuitbreidingen, nieuwe erkenningen, nieuw beleid en dergelijke.

Volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste jobcreatie buiten het VIA-akkoord :

	Jobcreatie (VTE)	Toelichting
Bijzondere jeugdbijstand	320	Nieuw initiatief
Gezinszorg	625	Nieuw initiatief-uitbreiding van het urencontingent met 961.737 uren
Gezondheidszorg	15	Aanwerving van medische milieudeskundigen
Kinderopvang	154	Bijkomende dotaties
	150	Principiële akkoorden
Algemeen welzijnswerk	162	
Gehandicaptenzorg-residentiële voorzieningen	604	Uitbreiding vnl. in dagcentra en tehuizen
Gehandicaptenzorg-ambulante sector	254	Een uitbreiding die een bijkomende begeleidingscapaciteit creëert voor 2.000 personen met een handicap
Gehandicaptenzorg-beschutte werkplaatsen	359	Kredieten uit het constant beleid
Gehandicaptenzorgdiensten arbeidstrajectbegeleiding	30	Bijkomende kredieten
Gehandicaptenzorg-centra ontwikkelingsstoornissen	8	Bijkomende kredieten
Gehandicaptenzorg-entra beroepsopleiding	84	Toekenning van 50 bijkomende opleidingspakketten
Persoonlijk assistentiebudget	340	
Centra geestelijke gezondheidszorg	21	Directiefuncties in het nieuw decreet geestelijke gezondheidszorg
Opbouwwerk	8,75	Nieuw initiatief
Vertrouwenscentra kindermishandeling	9,62	Bijkomende dotaties
Centra kindercare en gezinsondersteuning	54,65	Bijkomende dotaties
Minderheden	20	Integratiediensten en cellen vluchtelingen en woonwagwerk
Inburgering	80	
Totaal	3.299,02	

De bijkomende tewerkstelling wordt uitsluitend gemeten in VTE, zodat het niet mogelijk is om het aantal effectief betrokken personen weer te geven. Gelet op de grote mate van deeltijds werk binnen de sectoren zal het aantal betrokken personen vanzelfsprekend aanzienlijk groter zijn.

Samenvattend betekent dit dat er in de periode van juni 1999 tot en met 2002 in uitvoering van het VIA-akkoord ongeveer 855 VTE aan bijkomende jobs werden gecreëerd en 3.299 VTE jobs buiten het VIA.

- Wat de federale arbeidskostenverminderingen betreft, worden via de Sociale Maribel middelen ter beschikking gesteld, in de vorm van sociale fondsen, welke voor de creatie van bijkomende tewerkstelling worden aangewend. Het beheer van deze fondsen is de verantwoordelijkheid van de sociale partners. Zij staan ook in voor de verdeling van deze middelen.

Vermits de implementatie en verdere uitwerking van de Sociale Maribel buiten mijn bevoegdheid vallen, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger hierover geen gegevens verstrekken.

Vlaamse arbeidskostenverminderingen zorgen in de gesubsidieerde non-profitsector niet voor bijkomende tewerkstelling.

- Ik kan enkel het aantal nieuwe jobs in het kader van het statuut van opvangouder weergeven. In de sector van de particuliere opvanggezinnen deed zich over de periode van 1999 tot 2002 een daling van 175 opvangouders voor, in de gesubsidieerde daarentegen deed er zich in dezelfde periode een stijging van 212 opvangouders voor.

Het gesco-statuuut valt onder de bevoegdheid van mijn collega Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid, en wordt dan ook uitgewerkt en opgevolgd door de diensten van deze minister. Hierdoor beschikken noch ik, noch mijn administratie over gegevens betreffende het aantal nieuwe gesco-jobs sinds het begin van deze legislatuur. Voor meer informatie kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger doorverwijzen naar de verantwoordelijke diensten.

De andere statuten zijn een federale materie en vallen onder de bevoegdheid van mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eersteminister en minister van Werkgelegenheid.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID,
GELIJKE KANSEN EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 274
van 20 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Verstandelijk-gehandicaptenzorg – Personeel

Veel medewerkers in de zorg voor verstandelijk gehandicapten vinden dat ze, gezien de huidige krappe personeelsbezetting en de zorgdruk, nog onvoldoende zorg kunnen bieden. Dat bleek uit een enquête in Nederland, die allicht ook voor Vlaanderen toepasselijk is.

339 medewerkers uit 84 instellingen vulden een enquêteformulier in. Volgens 63 procent van hen is er onvoldoende tijd voor aandacht en begeleiding en volgens 32 procent is er onvoldoende tijd voor verzorging. Als gevolg hiervan:

- komt volgens 74 procent vaak of geregeld agressief gedrag voor,
- constateert 34 procent geregeld tot dikwijls zelfverwondend gedrag bij de personen met een handicap als gevolg van personeelsgebrek,
- overweegt 27 procent "geregeld" of "serieus" een andere baan te zoeken,
- overweegt 42 procent "soms" een andere baan te willen zoeken.

Er zijn inderdaad vaak te weinig mensen in de voorzieningen aan het werk, maar ook te weinig mensen met een passende opleiding, zo blijkt uit de onderzoeksresultaten. Instellingen kiezen te veel voor louter agogisch opgeleide mensen en mensen zonder opleiding, en niet meer voor mensen met een zorgopleiding. Dit blijkt telkens duidelijk bij incidenten die leiden tot het overlijden van patiënten en uit de onvoldoende aandacht voor de zorg voor bewoners met ook een ernstige psychische problematiek.

Zowel de Nederlandse gezondheidsinspectie als de beroepsorganisaties en vakbonden dringen erop aan om de competenties voor het personeel vast te leggen. Men wil met name vastleggen hoeveel verpleegkundigen, hoeveel verzorgenden en hoeveel agogisch opgeleiden nodig zijn bij de verschillende

groepen van personen met een handicap of een chronische aandoening.

De veroudering van de groep verstandelijk gehandicapten werkt dit gegeven allicht in de hand.

Werd deze Nederlandse resultatenenquête van het landelijk platform van werknemers in de zorg ook in Vlaanderen bestudeerd? Komt dit overeen met de studies en/of ervaringen in Vlaanderen?

Zijn er eventueel beleidsmatig reeds conclusies getrokken?

Antwoord

De enquête waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, is mij, en ook het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, onbekend. Bij navraag bij de Nederlandse collega werd mij het antwoord bezorgd van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw drs. Clémence Ross-van Dorp, op een gelijkaardige vraag van kamerlid Agnes Kant.

"Het comité "Zorg voor iedereen" heeft belangrijk werk verricht met het houden van een enquête onder werkers in de gehandicaptenzorg. Ten aanzien van de representativiteit dient echter te worden opgemerkt dat in de rapportage het uitgezeten aantal enquêtes niet wordt genoemd zodat de relatieve respons niet bekend is. De respons komt van 339 medewerkers van 84 instellingen; dit is weliswaar een belangrijk signaal, maar op een aantal van ruim 56.000 werkers in de zorg voor verstandelijk gehandicapten (intramuraal woonvoorzieningen) kan het onderzoek niet als representatief worden beschouwd. Ook is het daarbij mogelijk, dat vooral is gereageerd door medewerkers, die een ergernis of negatieve ervaring willen melden. Bovendien zijn er recente andere bronnen (Vernet-ziekteverzuimcijfers, "Verpleging en verzorging in kaart gebracht 2002" van het LCVV en het "Tendrapport Aanbod van arbeid en Zorg en Welzijn 2001" van de OSA), die juist aangeven dat in de zorgsector het personeel tevredener is, de ervaren werkdruk daalt en het ziekteverzuim afneemt." (Vraag nr. 1645 van 19 augustus 2002; Tweede Kamer, Vergaderingen 2001-2002, Antwoord van de Handelingen, blz. 3495-3497 – red.)

In Vlaanderen is stap voor stap, via de sociale akkoorden tussen werknemers, werkgevers en overheid, sinds meer dan tien jaar sterk bijkomend geïnvesteerd in kwaliteit van het werk in de gehandicaptensector (arbeidsdrukvermindering, wegwer-

ken van anomalieën in personeelsaangelegenheden, regularisatie van DAC-statuten, eindeloopbaanregeling, flexibilisering loopbaan en combinatiemaatregelen). De minimaal vereiste competenties van verzorgend personeel zijn eveneens in het kader van dit sociaal overleg vastgelegd in kwalificatievereisten die toegang geven tot gesubsidieerde functies en zo het minimumcompetentieniveau bewaken.

Deze Nederlandse enquête werd in Vlaanderen niet bestudeerd, en gelet op het antwoord van de Nederlandse staatssecretaris zie ik ook weinig reden om uit deze wel erg beperkte en zeer oppervlakkige enquête beleidsconclusies voor Vlaanderen te trekken.

Vraag nr. 276 van 20 september 2002 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Zwaar zorgbehoevenden – Mobiliteit

Wanneer mensen zorgbehoevend worden en, gezien de leeftijdsgrens, niet meer erkend kunnen worden door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, vallen zij in praktijk vaak buiten alle bestaande mobiliteitsbevorderende maatregelen. Vaak hebben zij voor hun vervoer echter begeleiding nodig.

Mindermobielen centrales bestaan beperkt, richten zich naar mensen met een handicap en draaien op vrijwilligers die vooral chauffeur zijn, en vaak met een minimale zorgopleiding en beperkte mogelijkheden. Wanneer deze personen bijvoorbeeld naar een dagcentrum willen, worden zij hiermee geconfronteerd. Dagcentra, die het financieel al moeilijk hebben gezien de beperkte subsidiëring, kunnen materieel dergelijk vervoer met begeleiding slechts organiseren als ze een extra vergoeding vragen aan de cliënt, bovenop de prijs voor de dagopvang. Ook taxibedrijven kunnen geen begeleiding garanderen en diensten voor ziekenvervoer zijn onbetaalbaar en niet kwalitatief genormeerd.

1. Welke oplossingen bestaan er nu om het vervoer van deze (zwaar) zorgbehoevenden die begeleiding nodig hebben, te organiseren?

Welke kwaliteitseisen worden hierbij gesteld?

2. Wat deed de minister reeds, vanuit haar bevoegdheid voor mobiliteit van personen met een handicap, naar deze doelgroep?

Antwoord

1. Het probleem van de (zwaar) zorgbehoevenden is inderdaad belangrijk. Hier moet een onderscheid gemaakt worden tussen de categorie "ziekenvervoer" en de categorie "aangepast vervoer". Vanuit het gelijkheidsbeleid wordt het netwerk van aangepast vervoer voor personen met een handicap aangeboden. Het "ziekenvervoer" is expliciet uit deze regeling uitgesloten, omdat hiervoor andere mogelijkheden voorhanden zijn in Vlaanderen. Voor elke zorgbehoevende die een mobiliteitsvraag heeft, wordt best geval per geval nagegaan in welke categorie deze vraag het best thuishoort.

Het gelijkheidsbeleid is niet verantwoordelijk voor het aangepast vervoer van zwaar zorgbehoevenden. In de praktijk van het erkende en gesubsidieerde netwerk van DAV-initiatieven stellen we vast dat bij de gebruikers zowel zorgbehoevenden zitten als personen met een handicap (*DAV : dienst voor aangepast vervoer – red.*).

Het netwerk is in Vlaanderen nog in volle uitbouw. Aan de erkende en gesubsidieerde initiatieven worden de nodige kwaliteitseisen gesteld, zoals uitgelegd in de subsidiegids aangepast vervoer. Er wordt veel zorg besteed aan het onderzoek en de opvolging van de erkende en gesubsidieerde initiatieven, en in het belang van de klanten is een langzame opbouw van het netwerk in Vlaanderen met kwalitatief hoogstaande initiatieven een grotere prioriteit dan een snelle invulling van het volledige netwerk.

2. Het netwerk voor aangepast vervoer is slechts een aanvulling op een openbaar vervoer dat in het algemeen toegankelijker moet worden.

Het is niet de bedoeling hiervan een specifiek netwerk te maken voor zwaar zorgbehoevenden. De doelgroep voor het aangepast vervoer zal altijd beperkt blijven tot een restgroep die vanwege handicap(s) geen gebruik kan maken van het reguliere openbaar vervoer. Het is duidelijk dat in deze categorie ook bejaarden een deel van de doelgroep vormen.

Vraag nr. 280
van 20 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Welzijns- en gezondheidsvoorzieningen – Directiefuncties

Netwerkvorming en samenwerking tussen de verschillende voorzieningen van een sector en over de sectoren heen hebben als doel de toegankelijkheid, de bereikbaarheid en de continuïteit in de verzorging en de naadloze overgang van de ene zorgvorm naar de andere te garanderen. Kortom, men wil zo een goede afstemming van gezondheidsopvoeding, preventie, curatie en welzijn in de breedst mogelijke betekenis bereiken.

Dit vraagt een investering van alle Vlaamse en vaak federale actoren in de diverse sectoren om zorgplannen, projecten, specialisaties, doorverwijzingen, convenants, ... op elkaar af te stemmen, zonder hierbij de directe dienstverlening aan de cliënten aan te tasten.

In het kader van het kwaliteitsdecreet blijkt duidelijk dat dergelijke functie essentieel is.

Voor vele kleinere gezondheidsinitiatieven kan men de vraag stellen wie dit overleg moet doen, op welke manier, door wie betaald, ... Er is immers in heel wat voorzieningen geen directiefunctie erkend, zodat de coördinatietaak gebeurt ten koste van directe zorg aan de cliënten.

1. Heeft de minister weet van dit probleem ?
2. Welke gezondheids- en welzijnsvoorzieningen die onder haar bevoegdheid vallen en die vallen onder de bestaande regelgeving in verband met convenants, netwerken, samenwerkingsinitiatieven, ... hebben geen erkende directiefunctie ?

Is hier een wijziging gepland ?

Antwoord

2. Ik zal eerst een overzicht geven van de bestaande directiefuncties per sector. Hierdoor wordt het eenvoudiger een antwoord te formuleren op de eerste vraag.

Wat de thuiszorg betreft, wordt in de regelgeving van de *diensten voor gezinszorg* als erkenningsvoorwaarde opgenomen dat men vanaf 75 VTE verzorgenden een HTE leidinggevend personeelslid in dienst dient te nemen. Deze HTE leidinggevende wordt ook volledig gesubsidieerd (BVR van 18 december 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg, bijlage 1). De kleinere diensten komen hiervoor niet in aanmerking, maar ontvangen wel vanuit het VIA-akkoord een managementsubsidie in

de vorm van een verhoogd subsidiebedrag per gepresteerd uur en per uur bijscholing. Bovendien wordt er bij de verdeling van de jaarlijkse uitbreiding van het urencontingent gezinszorg een voorafname gedaan voor de kleinere en middelgrote private diensten om hun groei naar 75 VTE verzorgenden te stimuleren (*VTE : voltijds equivalent ; HTE : halftijds equivalent ; BVR : besluit van de Vlaamse regering ; VIA : Vlaams Intersectoraal akkoord – red.*).

Zowel de *lokale dienstencentra*, de *regionale dienstencentra* als de *dagvoorzieningen* kunnen erkend worden zonder gesubsidieerd te zijn. Bovendien is in deze centra het personeelsbestand zo beperkt dat het niet noodzakelijk is om een leidinggevende functie te creëren.

Bij een erkend *centrum voor kortverblijf* is de dagelijkse verantwoordelijke van het rusthuis, waarin het centrum voor kortverblijf georganiseerd is, van rechtswege de dagelijkse verantwoordelijke van het centrum voor kortverblijf.

Een *dienst voor oppashulp* beschikt minstens over één voltijds equivalent coördinator, belast met de coördinatie van de vraag naar en het aanbod van oppashulp.

De sector van de *logistieke hulp en aanvullende thuiszorg* werd opgericht bij de DAC-regularisatie op 1 januari 2001. De diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg worden momenteel nog niet erkend, maar enkel gesubsidieerd. Er wordt een subsidie toegekend op basis van een aantal VTE ex-DAC'ers en gesco logistiek personeel in dienst. Voor de leidinggevende functie bedraagt de verhouding waarop de subsidiëring gebaseerd is, één VTE aan leidinggevend personeel per 100 VTE logistiek personeel. Bovendien wordt vanuit het VIA-akkoord in een managementsubsidie voorzien.

De *kraamcentra* worden momenteel ook nog niet erkend. Er wordt in een subsidie voorzien per ex-DAC'er, waaronder ook leidinggevende. Het is de bedoeling deze diensten met ingang van 1 januari 2003 te integreren binnen de diensten voor gezinszorg en ze bijgevolg onder de regelgeving van de gezinszorg te plaatsen (*DAC : Derde Arbeidscircuit ; gesco : gesubsidieerde contractueel – red.*).

In de *centra voor integrale gezinszorg* is één van de erkenningsvoorwaarden dat de personeelsequipe minstens bestaat uit een directie-, staf-, begeleidende, administratieve en/of logistieke functie die is samengesteld uit minstens vijf vol-

tijds equivalente personeelsleden (BVR 24 juli 1997 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de CIG's, art. 3, § 1). Tussen de 65 en 85% van de subsidies die de diensten ontvangen, mogen besteed worden aan de subsidiëring van het personeel.

Voor het *maatschappelijk opbouwwerk* beschikken zowel het Viboso als elk van de acht regionale instituten over een coördinator met een hogere loonschaal. Voor de *minderhedensector* zijn geen afzonderlijke directiefuncties opgenomen in de regelgeving, met uitzondering van het vlaams Minderhedencentrum, dat in een afzonderlijke verloning voorziet voor de directeur (loonschaal D) en voor de drie sectorverantwoordelijken (vluchtelingen, woonwageneigenaren en allochtone burgers – loonschaal E). In de acht integratiecentra is een coördinator aangesteld die verloond wordt hetzij op universitair niveau, hetzij op A1-niveau. Sinds 2002 is in de integratiecentra de enveloppefinanciering ingevoerd, wat voor de centra in theorie de mogelijkheid zou bieden hun coördinatoren hoger te verlonen, zolang dit niet ten koste gaat van de resultaten voorgeschreven in het convenant. De mogelijkheid is evenwel zelf nog niet opgenomen in de sectorale CAO (*Viboso : Vlaams Instituut ter Bevordering en Ondersteuning van de Samenlevingsopbouw ; CAO : collectieve arbeidsovereenkomst – red.*).

Wat de sector *gehandicaptenzorg* betreft, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat alle gesubsidieerde subsectoren over directiepersoneel beschikken, hetzij in de vorm van directeurs en zelfs onderdirecteurs voornamelijk in de residentiële en tewerkstellingssector, hetzij in de vorm van vrijgestelde coördinatoren voornamelijk in de ambulante sector. De volgende sectoren hebben een directiefunctie :

- residentiële en semi-residentiële voorzieningen (alle types zoals internaten, semi-internaten, dagcentra, observatiecentra, tehuizen werkenden, tehuizen niet-werkenden inbegrepen, nursingtehuizen, tehuizen kortverblijf, diensten pleeggezinnen),
- beschutte werkplaatsen,
- centra voor beroepsopleiding,
- revalidatiecentra.

In de ambulante sector leunen de diensten beschermd wonen aan bij een residentiële voorzie-

ning en beschikken van daaruit over een directiefunctie.

Andere hebben ten minste een vrijgestelde coördinator (soms omgezet in een deeltijdse directiefunctie) :

- ambulante diensten, waaronder thuisbegeleidingsdiensten,
- diensten begeleid wonen, diensten zelfstandig wonen,
- diensten voor trajectbegeleiding,
- centra voor gespecialiseerde voorlichting bij beroepskeuze,
- centra voor ontwikkelingsstoornissen,
- communicatieassistentie bureau voor doven.

Wat de *samenwerkingsinitiatieven inzake thuisverzorging* (SIT's) betreft, is niet in een erkende directiefunctie voorzien. Er is wel in een coördinatiefunctie voorzien (besluit van de Vlaamse regering van 21 december 1990 houdende coördinatie en ondersteuning van de thuisverzorging). De coördinatoren vervullen de coördinatie taak die in de vraag wordt toegewezen aan de directiefunctie. Ook voor de *palliatieve netwerken* is er geen directiefunctie erkend, maar is er wel in een coördinatiefunctie voorzien op basis van het besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 1995 houdende erkenning en subsidiëring van palliatieve netwerken.

Ook deze coördinatoren vervullen de coördinatie taak die in de vraag wordt toegewezen aan de directiefunctie.

Bij de *gezondheidsbevordering – convenanthouders* erkent de administratie Gezondheidszorg als dusdanig geen directiefuncties, maar voorziet wel in de middelen daartoe in de convenants.

In alle *erkende verzorgingsvoorzieningen* (CGG's, RVT's, ziekenhuizen, ...) wordt er ook een directiefunctie erkend. Wanneer deze voorzieningen associaties of samenwerkingsverbanden afsluiten, dan worden de directiefuncties ingevuld door directieleden van deze voorzieningen. De directies bepalen zelf hoe deze functies ingevuld worden (CGG : *centrum voor geestelijke gezondheidszorg* ; RVT : *rust-en verzorgings-tehuis* – red.).

Bij de *erkende kinderdagverblijven* wordt er in een 0,5 VTE directiefunctie van 50 plaatsen tot en met 99 plaatsen vanaf 1 januari 2003 voorzien en een 1 VTE directiefunctie voor kinderdagverblijven met meer dan 100 plaatsen (zie MB 13/09/2001, BVR 10/07/2001 en BVR 23/02/2001). Kleinere voorzieningen komen hiervoor dus niet in aanmerking (MB : *ministerieel besluit* – red.).

Bij de *diensten voor opvanggezinnen* voorziet het erkend kader in een leidinggevende functie. In de realiteit zijn deze enkel bij de grote diensten aanwezig.

In de zelfstandige opvangsector, die niet gesubsidieerd wordt, geldt het vrij initiatief. Bij initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO) is er wel in een functie van coördinator voorzien, wat leiding geven impliceert (BVR IBO's 23/02/2001).

Wat de *centra voor kindercare en gezinsondersteuning* betreft, wordt de aanwezigheid van een directiefunctie als erkenningsvoorwaarde opgenomen in de reglementering. De subsidiëring gebeurt via een enveloppe volgens de erkende capaciteit (BVR 1 maart 2002 betreffende erkenning en subsidiëring van centra voor kindercare en gezinsondersteuning, Belgisch Staatsblad 11/05/2002 art. 15).

De reglementering van de *vertrouwenscentra kindermishandeling* legt wel de aanwezigheid van bepaalde disciplines in het team op, maar geen specifieke directiefunctie. In de praktijk wenden alle centra de enveloppensubsidies aan om in een directiefunctie te voorzien (BVR 17 mei 2002 betreffende erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling, art. 13 ; BS 19/06/2002).

Bij de *adoptievoorzieningen* voorziet de reglementering in een coördinator in elk voorbereidingsteam, evaluatieteam en elke adoptiedienst. De bescheiden omvang van deze voorzieningen verantwoordt veeleer een coördinator dan een directiefunctie (BVR 12 april 2002 betreffende interlandelijke adoptie art. 8, 29 en 56 ; BS 07/06/2002).

Wat de *diensten private gezinsplaatsing* betreft, spreekt de reglementering niet van directie- of andere functies. Het betreft hier zeer kleine diensten die georganiseerd worden binnen de diensten uit de sector jeugdbijstand (intern reglement Kind en Gezin dd. juli 1990).

De *consultatiebureaus voor het jonge kind* worden georganiseerd door een VZW of een openbaar bestuur, elk met hun geëigende structuur. De reglementering voorziet niet in een directiefunctie (BVR 1 maart 2002 tot bepaling van de voorwaarden en de procedureregels inzake erkenning en subsidiëring van de consultatiebureaus voor het jonge kind, BS 15/05/2002).

In de *bijzondere jeugdbijstand* heeft elke voorziening een directiefunctie.

In de *erkende centra en samenwerkingsinitiatieven in het kader van het algemeen welzijnswerk* is een directiefunctie niet uitdrukkelijk in de regelgeving aangegeven. In de praktijk echter heeft iedere erkende organisatie of dienst een directie of algemene directeur. De subsidie gebeurt door middel van een enveloppensubsidie. In de opgebouwde enveloppe is een aandeel managementsubsidie begrepen. Deze subsidie dient te worden beschouwd als een tegemoetkoming in de loonkosten voor een manager (= directiefunctie) (decreet dd. 19/12/1997 betreffende het algemeen welzijnswerk en uitvoeringsbesluit dd. 12/10/2001). Zowel het Trefpunt Zelfhulp als het Pluralistisch Overleg Welzijnswerk en de Vereniging van Instellingen voor Welzijnswerk hebben in de praktijk een directiefunctie. Hun subsidies zijn gebaseerd op een raming van werkelijke loon- en werkingskosten, inclusief de loonkosten voor een directie- of coördinatorfunctie (nominatim in de begroting ingeschreven).

1. In het algemeen mag gesteld worden dat er in de meeste welzijns- en gezondheidssectoren een directiefunctie en/of coördinatiefunctie aanwezig is. Momenteel worden er geen klachten waargenomen met betrekking tot het onvoldoende kunnen deelnemen aan de overlegstructuren.

Indien ik hiermee in de toekomst alsnog word geconfronteerd, zal ik daar op gepaste wijze een oplossing trachten voor te vinden.

Vraag nr. 2
van 26 september 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Jo-lijn – Evaluatie

In februari 1997 werd op initiatief van Vlaams minister Martens de Jo-lijn opgestart. Dit initiatief had de bedoeling jongeren en hun ouders de kans

te geven vragen te stellen en klachten te formuleren met betrekking tot de hulpverlening in het raam van de bijzondere jeugdbijstand.

In principe zouden van deze Jo-lijn jaarrapporten ter beschikking moeten zijn, op grond waarvan een evaluatie en eventueel een bijsturing mogelijk zijn.

1. Van wanneer dateert het recentste jaarverslag ?
2. Wat waren de voornaamste conclusies hieruit en hoe worden deze beleidsmatig opgevolgd ?
3. Op welke wijze wordt samengewerkt tussen de kinderrechtencommissaris enerzijds en de Jo-lijn anderzijds ?
4. Hoe wordt de onafhankelijkheid van de Jo-lijn ten aanzien van de administratie gegarandeerd
5. In welke mate wordt ervoor geopteerd de informatieverstrekking en klachten zoals die voor de bijzondere jeugdzorg bestaan, uit te breiden voor andere thema's of vormen van dienstverlening die jongeren aanbelangen ?
6. Onderschrijft de minister de visie zoals verwoord in het decreet "gebruikersrechten", waarin een globaal kader wordt aangereikt ?

Antwoord

1. Het laatst gepubliceerde jaarverslag van de Jo-lijn dateert van 1999. In "Twee jaar Jo-lijn, een luisterlijn van de bijzondere jeugdbijstand" (BJB) werd een overzicht gegeven van de werking gedurende 1997 en 1998.

In de periode 1999-2000 werden alle meldingen, die voordien manueel geregistreerd werden op fiches, ingevoerd in een geïnformatiseerd systeem. Ook de gegevens voor 2001 werden hierin opgenomen. Door een andere manier van registreren (i.p.v. per oproep een nieuwe melding wordt nu de initiële oproep geregistreerd met bijkomende registratie van het aantal contacten) is er een ogenschijnlijke plotse daling van het aantal oproepen vast te stellen in het jaar 1999.

De gegevens m.b.t. de werking 1999 en 2000 werden verwerkt. De belangrijkste conclusies uit deze registratiegegevens werden vooralsnog niet gepubliceerd. Wel waren er overlegmomenten met de leidend consulenten van de sociale diensten van de Vlaamse Gemeenschap

bij de jeugdrechtbanken (SDJ) en de leidend consulenten van de sociale diensten van de comité's voor bijzondere jeugdzorg (CBJ) tijdens dewelke de vaststellingen uitvoerig besproken werden.

- 2.1 Uit het gestaag stijgend aantal oproepen bij de Jo-lijn menen we te mogen concluderen dat dit initiatief in een reële behoefte voorziet.

De vaststelling dat jongeren relatief zelden een beroep doen op de Jo-lijn dwingt tot reflectie en waakzaamheid. Er moet blijvend geïnvesteerd worden in gerichte bekendmaking van dit initiatief naar deze doelgroep. Hiertoe kunnen de zogenaamde "nieuwe" media een belangrijke rol spelen. Tevens moet de mogelijkheid overwogen worden dat de Jo-lijn zelf naar buiten treedt om te horen wat de klachten zijn. Actief de eigen werking voorstellen en de gevolgde procedures toelichten, enzovoort, kan enkel een drempelverlagend effect hebben.

De grote behoefte aan informatie over de bijzondere jeugdbijstand wijst nogmaals op het vaak ondoorzichtige hulpverleningsaanbod in het welzijnswerk in het algemeen en in de bijzondere jeugdbijstand in het bijzonder. Informatie over mogelijkheden, organisatie, rechten en plichten, enzovoort, moet op een grote(re) schaal worden verspreid. Initiatieven als de brochures "Jij en de jeugdrechtbank" en "Jij en het comité bijzondere jeugdzorg" leveren een niet te onderschatten bijdrage en dienen een vervolg te krijgen. Het blijvend informeren van cliënten/hulpvragers heeft in elk geval een preventief effect en kan, als de informatie op de juiste manier wordt verstrekt, enkel bijdragen tot cliëntparticipatie, weerbaarheid en verdere implementatie van cliënt- en kinderrechten. Tevens kan een doorgedreven informatiebeleid bijdragen tot het afstemmen van de verwachtingen ten overstaan van de bijzondere jeugdbijstand op de reële mogelijkheden en aldus onaangename confrontaties voorkomen.

Het aantal klachten is een relatief gegeven en blijft, in verhouding tot het aantal diensten en voorzieningen in de bijzondere jeugdbijstand, relatief laag. Zoals ook in andere sectoren geldt als uitgangspunt bij de behandeling van klachten, formuleert slechts 5 % van de totale populatie effectief een klacht. We moeten er ons dus bewust van zijn dat nog heel wat mensen die op één of andere manier in aanraking

komen met of een beroep doen op de bijzondere jeugdbijstand, wellicht met hun vragen en/of ongenoegens blijven zitten. De mogelijkheid om anoniem te klagen, biedt heel wat voordelen. Voor mensen die het gevoel hebben dat ze onafhankelijk zijn van de organisatie waarover ze klagen – wat m.b.t. de bijzondere jeugdbijstand vaak het geval is – kan de mogelijkheid om anoniem te klagen drempelverlagend te werken. Trouwens uit anonieme klachten of meldingen waarbij de oproeper uitdrukkelijk vraagt geen verder gevolg aan de zaak te geven, kan ook heel wat informatie m.b.t. het functioneren van de bijzondere jeugdbijstand gedestilleerd worden. Klachten zijn met andere woorden gratis advies. De kwaliteit van het hulpverleningsaanbod kan enkel getoetst worden aan het functioneren van de organisatie zoals die door de bril van de cliënt wordt gezien. De basis voor structurele wijzigingen wordt opgebouwd vanuit de evaluatie van de klachten.

Hiertoe dienen het kwaliteitsdenken en respect voor het "recht op klagen" verder te worden ingebed in de totale organisatie. De verdere uitbouw van klachtenprocedures, de uitbreiding van initiatieven zoals het Minorius-project, het doorgedreven overleg met cliëntgroepen en de verdere implementatie van de kinderrechten bieden naast de constante bevraging van ethische waarden en aandacht voor menselijke kwaliteiten als kritische onpartijdigheid, eerlijkheid, openheid en vertrouwen, heel wat zinvolle perspectieven inzake kwaliteitsbevordering. De bijzondere jeugdbijstand zal blijvend oog moeten hebben voor communicatiestoornissen en de eigen machtspositie. De machtsverhouding in de relatie met de cliënten zal blijvend aan de orde gesteld worden.

Een doorgedreven implementatie van deontologische waarden en bijzondere aandacht voor een open en eerlijke communicatie met voldoende ruimte voor het informeren van cliënten (over hun rechten en plichten, de organisatie van de bijzondere jeugdbijstand, enzovoort), het volgen en respecteren van het ritme en tempo van de hulpvrager met respect voor diens sociaal-culturele en psychologische achtergronden, het uitbouwen van mogelijkheden tot daadwerkelijke cliëntparticipatie, ... zullen enkel bijdragen aan een betere kwaliteit van de geboden dienstverlening. Dit dient zich tevens te vertalen in methodes en technieken die door de hulpverleners, consulenten en begelei-

ders in hun dagdagelijkse praktijk gehanteerd worden.

2.2 De voornaamse conclusies uit het werkingsverslag voor de periode 1999-2000

Voor de periode 1999-2000 is er geen wijziging in het profiel van de oproepers. Het aantal oproepen door jongeren over hun eigen situatie blijft enigszins "beperkt" (ca. 16 % van totaal-aantal oproepen) en vooral moeders vragen een tussenkomst van de Jo-lijn in de situatie van hun kinderen.

Het aantal klachten is doorheen de jaren een wisselend gegeven. Voor 1997 werden 80 klachten genoteerd, voor 1998 waren er slechts 36. In het werkingsverslag 1997-1998 werd volgende verklaring gegeven: "... Op basis van de beschikbare gegevens kan als hypothese enkel, wellicht ten gevolge van de personeelswijzigingen, een andere invulling van de begrippen klacht en mededeling aangegeven worden ..." In de volgende jaren werden de begrippen klacht en mededeling verfijnd. De verfijndere definiëring en dus ook betere registratie hebben tot gevolg dat de cijfers voor de volgende jaren betrouwbaarder zijn. Het aantal klachten dat geregistreerd werd in de jaren 1999-2000 en, zo blijkt, in 2001 schommelt rond de 50 op jaarlijks circa 500 oproepen.

Uit de registratie voor de periode 1999-2000 blijkt tevens dat circa 40 % van de oproepers op het moment van de oproep in contact staat met een dienst of voorziening van de bijzondere jeugdbijstand.

Voor de periode 1999-2000 zijn de accenten in de vragen aan Jo-lijn gelijkaardig aan de voorgaande jaren. Zo blijven het thema "echtscheiding" (hoederecht, bezoeksregeling, ...) en vragen in verband met de relatie thuis of in het gezin de grote items die niet rechtstreeks met de bijzondere jeugdbijstand verbonden worden. De oproepen die rechtstreeks betrekking hebben op de bijzondere jeugdbijstand worden verdeeld in vijf grote groepen: algemeen, CBJ/SDJ/BC, juridische procedure BJB, pleeggezinnen/pleeggezinndiensten en voorzieningen (ambulant-residentieel). Uit de oproepen "over jongeren" blijkt opnieuw het tekort aan informatie over de mogelijkheden in de hulpverlening en de werking van de bijzondere jeugdbijstand. De oproepen van jongeren hebben vooral betrekking op vragen met betrekking tot de mogelijkheden in hun situatie, de

werking en de mogelijkheden van de Jo-lijn en klachten over voorzieningen (pedagogische aanpak, kwaliteit van de begeleiding, functioneren van het personeel). Tevens signaleren jongeren weinig mogelijkheden tot communicatie en participatie (*BC : bemiddelingscommissie voor bijzondere jeugdbijstand – red.*).

2.3. Beleidsmatige opvolging

De Jo-lijn is naast een manier om het bestaande aanbod binnen de bijzondere jeugdbijstand te toetsen aan de notie "kinderrechten", ook een van de reacties op het Algemeen Verslag van de Armoede. De Jo-lijn was een tegemoetkoming aan de vraag van ouders en minderjarigen tot protestmogelijkheid ten aanzien van bijvoorbeeld een verwijzende instantie of ten aanzien van de voorziening waarin de jongere is opgenomen. Hiertoe werd de oprichting van een "luisterlijn" uitvoerig besproken met bijvoorbeeld de werkgroep "gezin en plaatsing" van de vierdewereldbeweging. Toen op een bepaald ogenblik vastgesteld werd dat de "armen" nauwelijks bellen, werd na dialoog met de vierdewereldbeweging nog explicieter benadrukt dat de mogelijkheid bestaat om anoniem de Jo-lijn te contacteren en werd de mogelijkheid geboden om een melding te doen met het verzoek geen verdere stappen te doen.

In de sector bijzondere jeugdbijstand wordt al heel wat jaren, rekening houdende met diverse maatschappelijke ontwikkelingen, hard gewerkt om de opdrachten in de preventie en de individuele hulpverlening op een kwalitatief hoogstaande wijze vorm te geven. Deze volgehouden inspanningen zorgden, naast een eigen dynamiek, binnen de sector voor een open en kritische houding ten opzichte van het eigen functioneren en boden verregaande mogelijkheden tot verdere professionalisering en aandacht voor de implementatie van onder andere de kinderrechten.

We stellen vast dat er, zowel met betrekking tot de vrijwillige en de gedwongen hulpverlening, het aanbod en de organisatie van de voorzieningen, als met betrekking tot kwaliteitsbeleid, klachtenprocedures, enzovoort, nog heel wat verbeteringen mogelijk zijn. Recentelijk werd de hele sector bijzondere jeugdbijstand op dat punt doorgelicht en werden, na bevraging van de sector bijzondere jeugdbijstand en belendende sectoren, aanbevelingen geformuleerd. Als kinderen en jongeren in

dergelijke bevraging worden betrokken zijn dergelijke initiatieven enkel toe te juichen.

De conclusies of signalen uit de rapportage van de Jo-lijn – met name het belang van informatie, communicatie en participatie – aan de verantwoordelijken van de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand, de leidend consulenten van de sociale diensten van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbanken en de leidende consulenten van de sociale diensten van de comités voor bijzondere jeugdzorg of zoals opgenomen in het werkingsverslag 1997-1998 kregen concrete opvolging op verschillende niveaus.

- PIP/PEP-project WVC03 : Eigen dienstverlening buitendiensten bijzondere jeugdbijstand, waarin een nieuw organisatiemodel wordt ontwikkeld dat onder meer gebaseerd is op meer transparantie van het hulpaanbod door meer eenvormigheid in de werkwijze van de verschillende diensten. De implementatie van het project PIP/PEP zal naast een meer cliëntgerichte hulpverlening tevens een efficiëntere outcome voor de minderjarigen opleveren.
- Jaardoelstellingen afdeling Bijzondere Jeugdbijstand 2001, waarin onder meer bijzondere aandacht besteed werd aan het bevorderen van de participatie van de cliënten en het gezinsgerichte karakter van de hulpverlening.
- Jaardoelstelling afdeling Bijzondere Jeugdbijstand 2002, waarbij in de visie expliciet vermeld staat dat "de hulpverlening zich richt naar jongeren en hun leefsituatie, subsidiair is, op maat van de cliënt, participatief en emancipatorisch". Dit krijgt op het niveau van de hulpvraag en de hulpuitvoering een concretere vertaling in onder meer de beoogde effecten : de cliënten participeren aan het caseonderzoek, de cliënten participeren aan de hulpuitvoering.

In de mijlpalen wordt onder meer vermeld : "Er is een goed bereikbaar en laagdrempelig meldingspunt voor signalen, vragen, suggesties en klachten van cliënten uit de BJ of personen die op één manier met de BJ in aanraking komen" en : "We maken Jo-lijn actief kenbaar door in organisaties waar we jongeren en ouders uit de BJ

kunnen bereiken de werking toe te lichten en te kaderen in een ruimer geheel".

- Persoonlijke doelstellingen personeel afdeling Bijzondere Jeugdbijstand : voor zowel de regioverantwoordelijken als teamverantwoordelijken, leidend consulenten, consulenten-hulpverleners, consulenten-preventiewerkers, secretarissen bemiddelingscommissies, secretariaatsmedewerkers, enzovoort, krijgen deze doelstellingen uitdrukkelijke vertaling naar hun respectieve niveaus.

(PIP/PEP : procesimplementatieplan/personeelsplan ; BJ : bijzondere jeugdbijstand – red.)

Daarnaast werd vanuit de Jo-lijn deelgenomen aan werkgroepen zoals bijvoorbeeld de werkgroep "positie van de cliënt" (IJH), waarbij de ervaringen uit de eigen werking de basis vormden voor de interventies (IJH : integrale jeugdhulpverlening – red.).

3. Tussen het Kinderrechtencommissariaat en de Jo-lijn bestaan duidelijke (mondelijke) werkafspraken inzake de onderlinge doorverwijzing en opvolging van klachten.

Klachten die bij het Kinderrechtencommissariaat toekomen en die rechtstreeks betrekking hebben op de diensten of voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand worden voor verder gevolg overgezonden aan de Jo-lijn. Dit kan enkel indien de melder hiervoor zijn uitdrukkelijke toestemming geeft. Indien de klager stelt dat hij/zij niet wenst dat de klacht verder onderzoek aan de Jo-lijn overgezonden wordt, zal het Kinderrechtencommissariaat de klacht zelf verder behandelen.

Klachten die bij de Jo-lijn toekomen en die expliciet betrekking hebben op kinderrechten worden voor verder gevolg overgezonden aan het Kinderrechtencommissariaat. Dit kan enkel indien de melder hiervoor zijn uitdrukkelijke toestemming geeft. Indien de klager stelt dat hij/zij niet wenst dat de klacht voor verder onderzoek aan het Kinderrechtencommissariaat overgezonden wordt, zal de Jo-lijn de klacht zelf verder behandelen.

4. De behandeling van klachten over de werking van de bijzondere jeugdbijstand door een dienst die deel uitmaakt van de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand lijkt strijdig met princi-

pes als objectiviteit en onpartijdigheid bij de behandeling van klachten.

Toch weet de Jo-lijn heel wat afstand en objectiviteit ten opzichte van het werkveld te bewaren en worden in de praktijk heel wat "onoplosbare" problemen opgelost. De gesignaleerde moeilijkheden of klachten worden dan ook niet toegedekt, maar in elke concrete situatie wordt naar een passende oplossing gezocht.

De Jo-lijn betekent voor heel wat melders een toegevoegde waarde. De mogelijkheden tot een open gesprek en de kansen om opnieuw aan te sluiten bij de hulpverlening worden aanzienlijk vergroot. Consulanten en begeleiders zijn vaak bereid meer te zoeken naar een passende oplossing.

5. Jo-lijn wil een deskundig en klantgericht antwoord of een passende oplossing formuleren op vragen of klachten m.b.t. de BJB. Dit houdt onder meer in dat respons correct en snel moet zijn. Maar dit vraagt tevens een specifieke deskundigheid van de betrokken medewerkers.

Door de mogelijkheid om rechtstreeks contact op te nemen met de medewerkers van de Jo-lijn (eventueel anoniem) wordt de drempel zo laag mogelijk gehouden. Het plaatsen van een voorportaal of zogenaamde frontoffice zou de drempel nodeloos verhogen.

Het is opportuun de klachtenbehandeling voor gebruikers verder uit te bouwen. Toch dient opgelet te worden dat de gebruiker niet verdwaalt in het woud van klachteninstanties. Er zijn nu reeds verschillende kanalen die werken in een getrappt systeem.

6. Indien met "visie" bedoeld wordt: "het duidelijk omschrijven van rechten en plichten van gebruikers van welzijnsvoorzieningen", kan ik dat als minister van Welzijn enkel onderschrijven.

**Vraag nr. 3
van 26 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Mentaal gehandicapte geïnterneerden – Werkgroep

Ongeveer een derde van de geïnterneerden zijn mentaal gehandicapte personen, zo bleek bij vragen hierover in het parlement. Strikt genomen

horen deze mensen niet thuis in de psychiatrie. Zij hebben wel nood aan opvang die bij de psychiatrie aanleunt.

De minister heeft een werkgroep opgestart en wil een voorstel uitwerken. Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap en voorzieningen zoals het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis (OPZ) Rekem maken deel uit van deze werkgroep. Het was de bedoeling om voor de zomer 2002 een tekst klaar te hebben.

Men zou binnen het Vlaams Fonds een nieuw type hulpverlening kunnen uitbouwen voor mensen die nood hebben aan permanente opvang in een instelling met psychiatrische zorg. Of de financiering dan gebeurt door het Vlaams Fonds of door de psychiatrie – die federaal wordt gefinancierd – is voor de betrokkenen niet belangrijk. In elk geval is er een tussenoplossing nodig die is gesitueerd tussen psychiatrie en gehandicaptenzorg, aldus de minister.

Mag ik vragen naar de stand van zaken van dit voorstel ?

Welke mogelijke oplossingen zijn er ? Welke materiële maatregelen zijn hiervoor nodig ?

Antwoord

In mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 244 van 14 augustus 2002 van mevrouw Ann De Martelaer heb ik toelichting gegeven over de omvang van deze doelgroep zoals mij gesignaleerd door de psycho-sociale diensten van de strafinrichtingen. Ik beklemtoonde tevens de noodzaak om de precieze hulpvraag van deze personen te onderzoeken met het oog op een adequate ondersteuning van het psycho-sociaal functioneren en om de integratiekansen in de samenleving (bevoegdheid Vlaams Fonds), en niet uit het oogpunt van van de bescherming van de samenleving (veiligheid is een federale bevoegdheid), individueel en multidisciplinair te onderzoeken (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 4 november 2002, blz. 244 – red.*).

Afhankelijk ik van de resultaten van deze individuele onderzoeken dient de hulpvraag van deze personen analoog met de hulpvraag van alle andere aanvragers binnen het Fonds te worden behandeld en beantwoord. Ik pleit niet voor een specifieke voorrangbehandeling maar voor een gelijke behandeling van hun aanvragen, hetgeen tot heden – ongetwijfeld ten gevolge van meerdere complexe factoren – niet werd gegarandeerd.

Ik heb nog geen rapport ontvangen dat mij informeert over de specifieke zorg op maat die voor deze personen wordt geïndiceerd na een degelijke multidisciplinaire analyse van hun ondersteuningsvraag. Ik zal opdracht geven dat de uitkomst van dit individueel indicatieproces bepalend zal zijn voor de opname van de hulpvragen in de centrale registratie van hulpvragen (CWL). Inzake het specifieke aanbod dat voor deze mensen moet worden gecreëerd, is volgens mij geen enkele vorm van hulpverlening uit te sluiten. Eerder reeds heb ik gezegd dat maatwerk betekent dat de meest adequate hulp wordt geboden binnen het spectrum van thuisbegeleiding over assistentie tot nursing unit. Indien het zorgprofiel en de meest adequate ondersteuning binnen de Vlaams Fondsbevoegdheid die eruit volgt, niet beschikbaar zijn, dan is het wenselijk dat nieuwe zorgconcepten voor nog onbeantwoorde zorgvragen op het terrein kunnen ontwikkeld worden. Ik herhaal dat de beslissing om nog niet bestaande zorgvormen te ontwikkelen, een onderdeel is van een globaal en vraaggestuurd programmatische beleid. Het Fonds werkt aan een grondige actualisering van het gehele programmatische beleid, en dit mede in het kader van de voortgang in 2003 van het actieplan van de Vlaamse regering om de wachtlijsten voor de meest urgente zorgvragen weg te werken. Ik heb reeds eerder opgeroepen om ook de hulpvragen van deze specifieke doelgroep mee in overweging te nemen, en ik heb deze oproep bij het Vlaams Fonds herhaald naar aanleiding van de voorbereiding van de begrotingsopmaak 2003.

Samenvattend:

- ook voor de doelgroep van mentaal gehandicapte geïnterneerden zal het Vlaams Fonds haar decretale opdracht waarmaken ;
- dit kan pas wanneer allereerst de hulpvragen van deze mensen via de daartoe bevoegde teams (MDT's) worden ingeleid en voor beslissing aan het Fonds voorgelegd ;
- inzake inschrijving en indicering worden vandaag individuele dossiers van betrokkenen ingeleid ;
- in het actieplan om wachtlijsten weg te werken in 2003 zal een bijzondere inspanning gebeuren om te garanderen dat de nog onbekende en zeer legitieme hulpvragen van deze groep worden erkend en behandeld op identieke wijze als alle andere zorgvragen ;
- de regionale bemiddeling tussen vraag en aanbod zal vraaggestuurd gebeuren. Dit wil zeggen

dat individueel de meest adequate hulp zal worden georganiseerd ;

- als die meest adequate hulp niet bestaat, omdat bijvoorbeeld de conditionering binnen de bestaande voorzieningen niet toereikend is, verwacht ik van het Fonds concrete voorstellen voor verdere differentiëring van het aanbod, op basis van degelijk onderbouwde analyses van de behoefteprofielen van de beoogde doelgroep, de huidige en verwachte grootte van deze groep, enzovoort.

(MDT : multidisciplinair team – red.)

In de vergadering van de raad van bestuur van het Vlaams Fonds van dinsdag 23 oktober 2002 is een eerste oriënterende discussienota over deze problematiek besproken en verbreed naar gelijkaardige knelpunten bij mentaal gehandicapten (niet-geïnterneerden) met zware gedragsstoornissen. Gebeurlijke beslissingen over nieuw aanbod zullen ook voor de ondersteuningsnoden van deze doelgroep gebeuren in het kader van een goed onderbouwde actualisering van de globale programmatie van het aanbod van het Vlaams Fonds.

Vraag nr. 4
van 26 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Thuiszorg jonge gezinnen – HIVA-studie

Naar aanleiding van vragen in het parlement en signalen uit het werkveld – inzonderheid de studie van VZW Ons Zorgnetwerk in Leuven, die aantoonde dat vooral jonge gezinnen geen beroep doen op het thuiszorgaanbod wegens te duur – gaf de minister opdracht een grootscheepse evaluatie van het thuiszorgdecreet in al zijn geledingen te maken om dit op te volgen. Eens de evaluatie in september afgerond zou zijn, zou de minister overgaan tot het opmaken van een actieplan. Het wegwerken van de tekortkomingen van het huidige bijdragesysteem zou hierin ook opgenomen worden.

Op mijn schriftelijke vraag nr. 73 van 29 januari 2002 antwoordde de minister ook dat er een bijkomende studieopdracht gegeven werd aan het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA), die eind augustus zou worden afgerond, Nadien zou een aangepast en eenvoudig bijdragesysteem aangeboden worden (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 14 juni 2002, blz. 1416).

1. Is de aangekondigde studie afgerond ?

2. Welke aanbevelingen werden gedaan ?
3. Gaat de minister op basis van deze aanbevelingen het aangekondigde bijdragesysteem operationaliseren ? Met welke timing ?

Antwoord

1. Op 30 augustus 2002 werd het rapport met betrekking tot het onderzoek naar de gebruikersbijdrage voor de poetsdiensten, uitgevoerd door professor Hedebouw van het HIVA, afgerond. Oorspronkelijk was het de bedoeling om vanuit een analyse van het bestaande systeem van de gebruikersbijdrage in de gezinszorg te komen tot een transparant gebruikerssysteem voor zowel de gezinszorg als de logistieke hulp en aanvullende thuiszorg. Beide systemen dienden op elkaar afgestemd te worden.

Bij de eerste samenkomst van de stuurgroep, opgericht in het kader van dit onderzoek en bestaande uit ambtenaren van de afdeling Welzijnzorg, vertegenwoordigers van de openbare en private sector en van de vereniging van gebruikers en mantelzorgers, kwam van de vertegenwoordigers van de diensten voor gezinszorg duidelijk het signaal dat het gebruikerssysteem in de gezinszorg zeer complex is en dat de voorstellen van de nieuwe gebruikerssystemen dan ook dienen getest te worden. De periode van het onderzoek (half jaar) was te kort om de voor- en nadelen van verschillende modellen te testen. Bovendien hadden de diensten geen enkele garantie over de financiële implicaties van de nieuwe voorstellen. Ook voor de overheid was het ontwikkelen van een systeem van gebruikersbijdrage voor de logistieke hulp en aanvullende thuiszorg op korte termijn een prioriteit, gelet op een mogelijke integratie binnen het nieuwe zorgdecreet.

Er werd daarom unaniem beslist het onderzoek toe te spitsen op de logistieke hulp en aanvullende thuiszorg. Het systeem voor deze sector mocht gezien de aard van de werking van de poetsdiensten (minder intensief en lagere zorgbehoefendheid) eenvoudiger zijn dan dat voor de gezinszorg. Men koos ervoor meer tijd te nemen voor een degelijke evaluatie van het huidige systeem van gebruikersbijdrage. Gedurende de hele onderzoeksperiode was het systeem van de gebruikersbijdrage voor de gezinszorg met haar plus- en minpunten wel steeds op de achtergrond aanwezig.

2. Eén van de doelstellingen van het rapport was te komen tot een uniforme bijdrageregeling, wat de transparantie en de gebruiksvriendelijkheid voor de cliënt ten goede komt. In het rapport worden een aantal stappen geboden om tot een uniforme bijdrageregeling te komen. Inspiratie werd gevonden uit financieringssystemen gebruikt in een aantal Europese landen. De financiële haalbaarheid van de diensten, de betaalbaarheid voor de gebruikers en de budgettaire neutraliteit voor de overheid waren hierbij de drie hoofddoelstellingen.

In het eindrapport worden twee voorstellen geformuleerd op korte termijn en één op lange termijn. Op korte termijn wordt in één bedrag voorzien voor personen met een WIGW-statuut en één bedrag voor personen zonder WIGW-statuut. (*WIGW : weduwen, invaliden, gepensioneerden en wezen – red.*) Afwijkingen naar onder en boven zijn, zoals in de gezinszorg, mogelijk.

In het tweede voorstel wordt de bijdrageschaal gemoduleerd naar inkomen en gezinssamenstelling. Als uitgangspunt wordt de bijdrageschaal van de gezinszorg gebruikt. Niet alle elementen van de bijdrageschaal gezinszorg worden behouden. Men wenst te streven naar eenvoud en gebruikersvriendelijkheid.

De berekening van het inkomen gebeurt op basis van een minimum aan documenten, in principe enkel op basis van het aanslagbiljet van de belastingen. Voor personen die geen aanslagbiljet krijgen (geen beroepsinkomsten en/of gepensioneerd), kan het inkomen vastgesteld worden op basis van pensioenstrookjes en/of rekeninguittreksels. Bij de modulering van het inkomen wordt getracht rekening te houden niet de werkelijke kosten van het gezin. Er werd een bijdrageschaal opgesteld voor een alleenstaande. De onderste grens van deze schaal wordt bepaald door het wettelijke minimum.

Naast deze inkomensdimensie wordt er ook een gezinsdimensie genomen. Een éénpersoonshuishouden heeft immers minder inkomen nodig dan een gezin om hetzelfde welvaartsniveau te bereiken. Dit geldt ook voor een gezin zonder kinderen versus een gezin met kinderen. Door het gebruik van een gezinsequivalentenschaal wordt er getracht om ook voor jonge gezinnen de gebruikersbijdrage betaalbaar te houden. Aan de hand van dergelijke schalen de kosten worden van een kind uitgedrukt als het bijkomende inkomen waarover een gezin zou moeten beschikken om dezelfde levensstandaard te

bereiken als een gezin zonder kinderen. De hoogte van de bijdrage wordt bepaald door het equivalent inkomen. Het equivalent inkomen is het inkomen van het gezin, uitgedrukt als het inkomen van een alleenstaande. De omrekening gebeurt met behulp van equivalentiefactoren, waarbij het feitelijk inkomen gedeeld wordt door de equivalentiefactor.

De werkwijze voor de bepaling van de gebruikersbijdrage

Men bepaalt eerst het feitelijk inkomen van het gezin. Daarnaast worden ook het aantal volwassenen en het aantal kinderen ten laste bepaald. In de volgende stap wordt het equivalent inkomen voor een alleenstaande bepaald. Dit gebeurt met de volgende formule :

Equivalent inkomen = (feitelijk inkomen) / [1+0.5* (aantal volwassenen - 1)+ 0,3* (aantal kinderen)]

Op basis van dit inkomen wordt op de bijdrageschaal voor een alleenstaande de grootte van de bijdrage bepaald.

Momenteel dienen gegevens over het inkomen van de cliënt door de cliënt zelf aan de dienst voor gezinszorg geleverd te worden. Dankzij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid kan deze informatie op lange termijn door de dienst voor gezinszorg opgevraagd worden. De cliënt hoeft de gegevens niet meer zelf aan te leveren, wat de dienstverlening alleen maar ten goede komt.

Een ander aspect betreft de verantwoordelijkheid van de diensten voor het financieel onderzoek. De vraag wordt gesteld of het inkomensonderzoek een taak is voor een dienst thuiszorg. In het rapport wordt een voorstel gedaan dit onderzoek door de zorgkassen te laten uitvoeren. Momenteel is dit nog niet mogelijk, aangezien de zorgkas slechts tegemoetkomt vanaf een bepaalde graad van zorgbehoefte.

3. Vooraleer ik tot een keuze kan overgaan, dienen deze modellen nog getoetst te worden aan de realiteit om zo de eventuele neveneffecten in te schatten. De modellen zouden op zijn minst nog in een aantal diensten moeten gestimuleerd worden om de haalbaarheid ervan te testen. Er dient ook nog extra informatie bij de cliënten opgevraagd te worden om tot een praktische en uitvoerbare regeling te komen. De operationalisering van een bijdragesysteem is daarom nog niet onmiddellijk mogelijk en aangewezen.

Professor Hedeboom stelt ook dat de voorstellen in zijn rapport afgetoetst kunnen worden op de diensten voor gezinszorg. Vooraleer een voorstel echter gerealiseerd kan worden, dienen de neveneffecten nog ingeschat te worden en de voorstellen uitgetest door de diensten. Hierdoor kunnen de diensten extra belast worden.

**Vraag nr. 5
van 26 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

VIPA-middelen – Verdeling

Elk jaar staan er VIPA-middelen ter beschikking voor de financiering van gebouwen van onder andere de bijzondere jeugdzorg, kinderdagverblijven, voorzieningen voor personen met een handicap, ouderenvoorzieningen, ziekenhuizen, ambulante en preventieve gezondheidszorg, ... (VIPA : Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden). Deze middelen gaan naar ambulante en residentiële voorzieningen, naar nieuwbouw en vernieuwbouw, naar gebouwen met en zonder woonfunctie.

De middelen hiervoor zijn opgenomen zowel in de begroting voor het VIPA als in de begrotingen van Kind en Gezin en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

Een uitsplitsing van het gebruik van deze bedragen zoals bovenvermeld, is niet terug te vinden in de jaarverslagen.

Mag ik de minister vragen naar de effectieve verdeling van de "bouwmiddelen" in 2001 van het VIPA, Kind en Gezin en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap :

- a) naar nieuwbouw van ambulante diensten;
- b) naar nieuwbouw 4 residentiële diensten ; welke middelen gaan naar gebouwen met en zonder woonfunctie ;
- c) naar verbouwingen van ambulante diensten ;
- d) naar verbouwing van residentiële diensten ; welke middelen gaan naar gebouwen met en zonder woonfunctie ?

Antwoord

Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

Volgende tabel geeft een overzicht van de toewijzing van VIPA-middelen (subsidiebeloften) in 2001 opgesplitst per sector (in euro).

Subsidiebeloften 2001	Vervangings- nieuwbouw	Residentieel		Vervangings- nieuwbouw	Ambulant	
		Uitbreiding nieuwbouw	verbouwing		Uitbreiding nieuwbouw	verbouwing
Ouderenvoorzieningen	28.337.857	5.859.967	7.152.618	0	2.380.531	0
Ziekenhuizen	55.964.787	0	12.103.032	6.732.282	0	0
CGG	0	0	0	0	0	680.179
Totaal	84.302.644	5.859.967	19.255.650	6.732.282	2.380.531	680.179

(CGG : centrum voor geestelijke gezondheid – red.)

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen nieuwbouw waardoor een uitbreiding van de capaciteit wordt gerealiseerd en nieuwbouw ter vervanging van bestaande infrastructures.

Voor de ouderenvoorzieningen worden dagverzorgingscentra en lokale dienstencentra als ambulant beschouwd, centra voor kortverblijf als residentieel.

Voor de algemene ziekenhuizen worden de dagziekenhuizen als ambulant beschouwd.

Kind en Gezin

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de toewijzing van de bouwmiddelen (subsidiebeloften) van Kind en Gezin in 2001 (in euro).

Subsidiebeloften 2001	Residentieel Nieuwbouw	Uitbreiding	Verbouwing	Verbouwing + uitbreiding	Ambulant	
					Aankoop	Oprichtings- + uitrustings- kosten
Gebouwen met woonfunctie	8.746.144	177.674	1.231.172	2.290.708	338.227	0
Gebouwen zonder woonfunctie	544.717	0	81.191	0	204.269	6.197
Gebouwen met én zonder woon- functie	1.209.690	0	533.299	0	0	0
Totaal	10.500.550	177.674	1.845.662	2.290.708	542.496	6.197

Subsidiebeloften 2001	Nieuwbouw	Verbouwing
Crèches	43.763.283	1.128.385
Totaal	43.763.283	1.128.385

Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (Vlaams Fonds)

Deze tabel geeft een overzicht van de toewijzing van de bouwmiddelen (subsidiebeloften) van het Vlaams Fonds in 2001 opgesplitst naar gebouwen met en gebouwen zonder woonfunctie (in euro).

Vraag nr. 6
van 4 oktober 2002
van mevrouw CLAUDINE DE SCHEPPER

Rusthuisklachten – Onderzoek

Uit cijfers van de Vlaamse Rusthuis Infofoon blijkt dat meer en meer bejaarden klagen over hun verblijf in een rusthuis. Vorig jaar waren er 140 officiële klachten op 901 oproepen. Dat is 15 %, in 2000 bedroeg het klachtenpercentage nog 10 %.

Er zijn vooral meer klachten over de dienstverlening en verzorging. Dit zou te wijten zijn aan de gebrekkige personeelsbezetting in vele rusthuizen. Het personeelstekort is soms ook het gevolg van een gebrekkig personeelsbeleid, meent de Infofoon.

De top-tien van de klachten:

1. personeelsbezetting,
2. hygiëne en onderhoud,
3. hulp en bijstand,
4. maaltijden,
5. houding directie en personeel,
6. dienstverlening,
7. medicatie,
8. personeelsbezetting 's nachts,
9. facturen en supplementen,
10. behandeling van klachten.

In Gazet van Antwerpen van 6 augustus 2002 las ik dat aan de schrijnende toestand wordt gewerkt en dat de minister binnenkort een wetenschappelijk onderzoek naar rusthuisklachten wil uitvoeren.

De rusthuizen in Vlaanderen zijn in tien jaar tijd ook bijna een derde duurder geworden. Dit is een stuk meer dan de inflatie. Maar vooral de kloof met het pensioen van de gemiddelde rusthuisbewoner groeit.

Eén op drie bewoners van OCMW-rusthuizen moet een beroep doen op het OCMW om de factuur geheel of gedeeltelijk te betalen, schat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Sinds 1991 is de prijs die rusthuisbewo-

ners betalen voor hun verblijf gestegen van gemiddeld 26,95 euro naar 35,02 euro per dag, dat wil zeggen een toename van bijna 30 % !

De rusthuizen in de provincie Antwerpen zijn het duurst (38,41 euro).

De reden waarom de dagprijzen fors stijgen, heeft te maken met het feit dat de bewoners steeds ouder worden en meer zorg vragen, en dus is er meer personeel vereist. De directies zijn dus genoodzaakt een hogere factuur aan hun bewoners door te rekenen.

1. Voor wanneer is het wetenschappelijk onderzoek naar rusthuisklachten gepland, wat zijn de doelstellingen en wanneer volgen er eventuele concrete maatregelen ?
2. Wat wordt er ondertussen al gedaan aan de meest voorkomende klachten in rusthuizen (personeelsbezetting, verzorging) ?
3. Het ouderendecreet wil nieuwe basiseisen opleggen voor wie directeur van een rusthuis wil worden.

Welke basiseisen worden opgelegd ?

4. En ten slotte, wat kan er gedaan worden om tot betaalbare dagprijzen te komen ?

Antwoord

1. Een wetenschappelijk onderzoek specifiek over rusthuisklachten is niet gepland. Wél voert het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie momenteel een onderzoek naar de leefsituatie van de Vlaamse ouderen. In het kader van dit onderzoek werd het Hoger Instituut voor de Arbeid belast met de opdracht om een instrumentarium te ontwikkelen met het oogmerk de leefsituatie van bewoners van rusthuizen en RVT's in kaart te brengen. (*RVT : rust- en verzorgingstehuis – red.*)

Deze opdracht moet uiterlijk op 31 december 2002 gefinaliseerd worden. Nadien zullen uiteraard de nodige bevestigingen moeten gebeuren. Een precieze timing hiervoor werd nog niet vastgelegd.

De bedoeling van het onderzoek is relevante informatie te verwerven voor de ontwikkeling van een op maat gesneden opvang en verzorging die

recht doet aan de wensen en verwachtingen van zorgbehoevende ouderen.

- De meeste klachtoproepen bij de Rusthuis Infofoon worden gevolgd door een inspectie ter plaatse. De inspecteur neemt contact met de betrokkenen en doet de nodige vaststellingen. Indien de klacht gegrond blijkt, wordt de betrokken voorziening aangespoord om de vastgestelde tekorten te remediëren of om ten minste de nodige schikkingen te treffen om een herhaling van de gesignaleerde feiten te voorkomen.

De bevindingen van de inspecteur worden neergeschreven in een verslag dat naar de voorzieningen wordt gestuurd. Bij het eerstvolgende inspectiebezoek wordt de toestand opnieuw geëvalueerd. Ook de klachtindiener wordt van de vaststellingen op de hoogte gebracht.

- Het nieuwe ouderendecreet schrijft in de algemene erkenningsvoorwaarden onder meer in dat de voorzieningen een professioneel management dienen te voeren. Ze ontwikkelen een vormings-, trainings- en opleidingsbeleid dat de deskundigheid van hun medewerkers ondersteunt en verhoogt. De concretisering hiervan wordt vastgelegd in uitvoeringsbesluiten. De werkgroep erkenningsnormen, die meewerkte aan de voorbereiding van het vernieuwde ouderenbeleid, heeft in haar eindrapport terzake een aantal voorstellen uitgewerkt.

Zonder vooruit te willen lopen op deze nog uit te schrijven en met alle betrokkenen te overleggen uitvoeringsbesluiten mag het alleszins duidelijk zijn dat de te ontwikkelen basiseisen voor het management van een zorgvoorziening zullen aansluiten bij de huidige professionele tendenzen die terzake op het veld waar te nemen vallen.

- Een betaalbare dagprijs is een relatief begrip. Het is onloochenbaar dat het verblijf in een rusthuis veel geld kost, zowel voor de gebruiker als voor de gemeenschap. De voorbije jaren zijn belangrijke inspanningen geleverd om zowel de werkingssubsidies van het Riziv als de bouwsubsidies van de Vlaamse overheid op te trekken. In het verlengde van het VIA-akkoord wordt een eerste Vlaamse financiering van de rusthuizen voorbereid.

Aan de zijde van de gebruiker is inmiddels via de zorgverzekering een tegemoetkoming voor zwaar zorgbehoevenden in de rusthuizen van

kracht geworden. Deze tegemoetkoming wordt in een fase uitgebreid naar alle residenten.

Deze maatregelen moeten de druk op de dagprijzen verlichten. Wie desondanks te weinig betaalmiddelen heeft kan een beroep doen op het OCMW. Het lokaal sociaal beleid moet immers kunnen garanderen dat minder kapitaalkrachtigen dezelfde rechten op zorgverlening kunnen doen gelden. (*Riziv : rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering ; VIA : Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social-Profitsector – red.*).

**Vraag nr. 7
van 4 oktober 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Dagverzorgingscentra – Financiering hygiënische zorg

Toen enkele jaren geleden minister Martens de oprichting van dagverzorgingscentra legitimeerde via het thuiszorgdecreet werden afspraken gemaakt met de toenmalige federale minister bevoegd voor Sociale Zaken om ook voor hygiënische zorg (toiletten) in dagverzorgingscentra Riziv-tegemoetkomingen te krijgen (Riziv: Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering).

Blijkbaar wordt dit nu door de federale minister bevoegd voor Sociale Zaken geschrapt. Dit zal ongetwijfeld de moeilijke financiële situatie van de dagverzorgingscentra nog verscherpen.

- Werd de minister betrokken bij deze wijziging in Riziv-tegemoetkomingen, die een wijziging is van de afspraken eertijds gemaakt ? Welk standpunt nam ze hierbij in ?
- Hoe zal ze de financiële verliezen die hiervan een gevolg zijn, opvangen in de dagverzorgingscentra ?

Antwoord

In verband met het opheffen van de Riziv-tegemoetkoming voor het verlenen van hygiënische zorgen in de dagverzorgingscentra werd geen interkabinettenoverleg georganiseerd.

Dagverzorgingscentra zijn belangrijke voorzieningen binnen het toekomstig zorgbeleid dat mantelzorgers wil ondersteunen en gebruikers de kans wil geven om zo lang mogelijk in de vertrouwde omge-

ving te blijven wonen. Ik weet dat mijn federale collega minister Vandenbroucke deze visie deelt en zal hem derhalve vragen hoe hij het opheffen van de Riziv-tegemoetkoming voor het verlenen van hygiënische zorgen wil compenseren en welke andere maatregelen wij kunnen nemen om de verdere uitbouw van dagverzorgingscentra te ondersteunen.

**Vraag nr. 9
van 4 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ**

Rusthuizen – VIPA-dossiers

Naar aanleiding van de bespreking van het jaarverslag van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) werd ons de stand van zaken meegedeeld van wachtende dossiers van rusthuizen met een vraag tot goedkeuring van het technisch-financieel plan en tot vaststelling van de middelen (datum 28/11/2001).

1. Voor hoeveel en voor welke dossiers werden het zorgstrategisch plan en het technisch-financieel plan goedgekeurd van 1999 tot heden ?
2. Werde voor deze aanvragen ook een vastleggingsmachtiging toegekend ?
3. Om hoeveel woon- en verblijfsgelegenheden (kortverblijf, dagverzorging, ...) gaat het telkens ? Graag ook aanduiding of het gaat om een uitbreiding, dan wel (ver)nieuwbouw van het aantal woon-/verblijfsgelegenheden.
4. Werde hiermee de volledige programmatie ingevuld ?
5. Hoeveel aanvragen/middelen/aantal wooneenheden van vastlegging waarvan het technisch-financieel plan werd ingediend, eventueel werd goedgekeurd, liggen nog op een machtiging te wachten ?

Antwoord

1. Sinds het begin van de procedure van zorgstrategische planning (1998) werden 164 zorgstrategische plannen (ZPL) door de bevoegde minister goedgekeurd. Intussen werden 64 technisch-financiële plannen goedgekeurd.

Als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de lijst van goedgekeurde zorgstrategische en technisch-financiële plannen.

2. Voor de 64 goedgekeurde technisch-financiële plannen werd het subsidiebedrag vastgelegd. Voor de 28 plannen die de procedure reeds volledig hebben doorlopen, kon tot op heden nog geen subsidiebedrag vastgelegd worden. De bijkomende middelen uit het Fonds van Eenmalige Uitgaven, 6,2 miljoen euro in 2002 en 37,5 miljoen euro in 2003, zorgen er evenwel voor dat 26 van deze plannen op korte termijn ook effectief financieel kunnen worden gehonoreerd.
3. Bij de zorgstrategische planning vanaf 1 januari 1998 zijn 17.559 zorgplaatsen in beeld gekomen. De initiatiefnemers zien in de planning een uitbreiding naar 18.552 zorgplaatsen. Deze toename is het wiskundig resultaat van een uitbreiding met 1.954 plaatsen, een afbouw van 961 plaatsen met een substitutie naar 557 plaatsen kortverblijf en 617 plaatsen dagverzorging.

In alle provincies is er een opbouw van de zuivere residentiële plaatsen, met uitzondering van West-Vlaanderen, waar de residentiële afbouw meer dan volledig wordt gecompenseerd door een uitbreiding van het kortverblijf en de dagverzorging.

De goedgekeurde zorgstrategische plannen leiden tot een herconditionering van 4.350 wooneenheden en de nieuwbouw van 9.660 plaatsen, waarvan 1.954 plaatsen een uitbreiding van de capaciteit betekenen en 12.056 plaatsen een bestaand aanbod moeten vernieuwen.

Capaciteit in ZPL Provincie	Strategische planning					Toekomst					Verschil				
	Huidig RH	SF	DVC	KV	DC	RH	SF	DVC	KV	DC	RH	SF	DVC	KV	DC
Antwerpen	3.751	459	30	14	1	4.051	912	192	186	13	300	453	162	172	12
Brabant	2.277	229	29	9	4	2.654	531	157	115	10	377	302	128	106	6
West-Vlaanderen	5.370	305	120	53	5	5.316	822	212	166	18	-63	517	92	110	12
Oost-Vlaanderen	4.338	412	25	18	3	4.436	820	180	140	13	98	408	155	122	10
Limburg	1.823	176	27	2	0	2.095	250	107	49	5	272	74	80	47	5
Vlaanderen	17.559	1.581	231	96	13	18.552	3.335	848	656	59	984	1.754	617	557	45

Technisch financiële planning

Provincie	Herconditionering					Nieuwbouw					Zorgplaatsen	
	RH	SF	DVC	KV	DC	RH	SF	DVC	KV	DC	uitbreiding	bestaand
Antwerpen	1.014	12	0	19	2	2.011	383	162	139	10	443	2.582
Brabant	584	0	0	5	2	1.544	328	154	96	6	467	1.661
West-Vlaanderen	1.039	183	70	20	2	2.681	369	127	82	13	206	3.514
Oost-Vlaanderen	666	22	10	24	1	2.497	277	189	79	8	508	2.655
Limburg	1.047	30	13	6	0	927	44	90	43	4	330	1.644
Vlaanderen	4.350	247	93	74	7	9.660	1.401	722	439	41	1.954	12.056

RH : rusthuis
KV : kortverblijf

SF : serviceflat
DC : (lokaal) dienstencentrum

DVC : dagverzorgingscentrum

Op basis van de subsidiebeloftes vanaf 1998 zijn volgende werken per provincie in uitvoering : er worden 1.922 woonegelegenheden vernieuwd door herconditionering terwijl 3.164 plaatsen in nieuwbouw worden opgericht. Dit staat voor een uitbreiding in Vlaanderen van 324 plaatsen en een herconditionering van 4.762 woonegelegenheden.

4. Tot op heden is de volledige programmatie niet ingevuld. Anno 2002 is de programmatie voor heel Vlaanderen voor 87 % ingevuld.

Opgesplitst per provincie stellen we vast dat de programmatie in Oost- en West-Vlaanderen beduidend meer is ingevuld (respectievelijk voor 99 % en 96 %) dan dit in Limburg het geval is (64 %).

In de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant is de programmatie respectievelijk voor 88 % en 75 % ingevuld.

5. Momenteel zijn er 28 technisch-financiële plannen, voor een totaalbedrag van 95,8 miljoen euro, waarvoor de procedure volledig is afgerond maar waarvoor nog geen subsidiebedrag kon worden vastgelegd. 26 van deze plannen, voor een totaalbedrag van 87 miljoen euro, zullen financieel kunnen worden gehonoreerd met de middelen van het Fonds van Eénmalige Uitgaven die zijn ingeschreven voor 2002 (5,3 miljoen euro) en voor 2003 (37,5 miljoen euro) en het VIPA-budget voor de ouderenvoorzieningen van 2003 (44 miljoen euro). Deze voorzieningen vertegenwoordigen samen een capaciteit van 2.400 rusthuiswoonegelegenheden (uitbreiding 270 plaatsen), 138 verblijfseenheden dagverzorging (uitbreiding 108 plaatsen), 100 plaatsen kortverblijf (uitbreiding 86 plaatsen) en negen extra dienstencentra.

Daarnaast zijn er nog zes ingediende technisch-financiële plannen waarvoor de procedure nog niet volledig doorlopen is. Deze voorzieningen vertegenwoordigen een capaciteit van 544 rusthuiswoonegelegenheden (uitbreiding 75 plaatsen), 15 verblijfseenheden dagverzorging, 37 plaatsen kortverblijf (alle uitbreiding) en vijf lokale dienstencentra (uitbreiding 4 dienstencentra).

Bijlage

Goedgekeurde zorgstrategische plannen t/m 15 november 2002

Ouderenvoorzieningen

	Gemeente instelling	Naam instelling	Goedkeuring minister
1	Beernem	RVT Mariawende	10-09-98
2	Oostende	De Boarebreker	10-09-98
3	Heist-op-den-Berg	RVT Heilige Familie	17-09-98
4	Halle	Zonnig Huis	17-09-98
5	Arendonk	Sint-Isabella	07-10-98
6	Zonnebeke	Sint-Jozef RVT	08-10-98
7	Ardooie	Sint-Vincentius RVT	08-10-98
8	Buggenhout	Herfstdroom	08-10-98
9	Tessenderlo	Heuvelheem	08-01-99
10	Tienen	Sint-Alexius	14-04-99
11	Kessel	RVT Sint-Jozef	19-05-99
12	Sint-Amands	OCMW-rusthuis	19-11-98
13	Brasschaat	OCMW	03-12-98
14	Veurne (Bulskamp)	Sint-Anna	20-01-99
15	Sint-Andries-Brugge	Regina Coeli	19-01-99
16	Maasmechelen	Sint-Jan	28-05-99
17	Tongeren	RVT Sint-Jozef	14-04-99
18	Geel	RVT Wedbos	23-02-99
19	Zwijndrecht	RVT De Regenboog	23-04-99
20	Ninove	OCMW-rusthuis	25-03-99
21	Dendermonde	Aymonshof	25-03-99
22	Beringen	RVT Sint-Anna	14-06-99
23	Hasselt	Sint-Elisabeth	19-05-99
24	Berlare	Herfstvreugde, Ter Mere	19-05-99
25	Ruddervoorde (Oostkamp)	RVT Ter Luchte	19-05-99
26	Hemiksem	Hoghe Cluyse	06-04-99
27	Kruibeke	Wissekerke	06-04-99
28	Kessel-Lo	Huize Koningin Fabiola	11-06-99
29	Leuven	De Wingerd RVT	11-06-99
30	Waregem	't Ware Heem, d'Hagewinde, De Zonne	11-06-99
31	Veurne	Tehuis Maria Troost	11-06-99
32	Poperinge	Rusthuis De Beiaard, Heilig Hart en Eeuwige Lente	11-06-99

	Gemeente instelling	Naam instelling	Goedkeuring minister
33	Torhout	Sint-Augustinus	11-06-99
34	's Gravenwezel	Sint-Lodewijkrusthuis	21-05-99
35	Lommel	Bejaardencentrum Hoevezavel	11-06-99
36	Zonhoven	Heilige Catharina	11-06-99
37	Genk	Herfstvreugde	11-06-99
38	Houthalen-Helchteren	Vinkenhof	11-06-99
39	Wuustwezel	Sint-Jozef	11-06-99
40	Londerzeel	Rusthuis Herfstvreugde	11-06-99
41	Puurs	Rusthuis Sint-Pieter	11-06-99
42	Stabroek	Aalmoezenier Cuypers RVT	11-06-99
43	Boechout	RVT Sint-Mathildis	15-06-99
44	Aalst	Zorgcentrum	15-06-99
45	Kortemark	Huize Blijgaarde	14-09-99
46	Pittem	Sint-Remigius	14-09-99
47	Kortrijk	Sint-Carolus	14-09-99
48	Lier	Sint-Jozef RVT	03-08-99
49	Wommelgem	Home Sint-Jozef	03-08-99
50	Herselt	Sint-Barbara	09-08-99
51	Geel	RVT Wedbos	09-08-99
52	Merchtem	J. Van Ginderachter	04-10-99
53	Hasselt	Salvatorrusthuis	04-10-99
54	Overijse	Mariëndal	04-10-99
55	Kluisbergen	Home Sint-Franciscus	04-10-99
56	Gooik	Eyckenborch	22-10-99
57	Oostrozebeke	Rusthuis Rozenberg	22-10-99
58	Ledegem	Rusthuis Rustenhove	22-10-99
59	Moerbeke	Rusthuis Herfstvrede	22-10-99
60	Duffel	Rusthuis Sint-Elisabeth	26-11-99
61	Willebroek	Berkenhof	26-11-99
62	Turnhout	RVT Sint-Lucia	26-11-99
63	Steenokkerzeel	Goddelijke Voorzienigheid	26-11-99
64	Maldegem	Sint-Jozef	26-11-99
65	Brugge	RVT Jeruzalem	04-01-00
66	Brugge	OCMW-rusthuizen	04-01-00
67	Tervuren	Seniorencentrum Zoniën	15-01-00
68	Dilbeek	Bejaardencentrum Breugheldal	15-01-00
69	Sint-Genesius-Rode	RVT De Groene Linde	15-01-00
70	Tongeren	Sint-Jacobus	10-02-00
71	Kortrijk	OCMW-rusthuizen	10-02-00
72	Gent	OCMW-rusthuizen	10-02-00
73	Wolvertem	Vastenhaeckel-Van Hoorick	29-02-00
74	Heuvelland	RVT Sint-Medard	29-02-00
75	Mol	RH Ten Hove	23-03-00
76	Zeel	RH Beukenhof	09-03-00
77	Zwalm	Huize Roborst	09-03-00

Gemeente instelling	Naam instelling	Goedkeuring minister
78 Meerhout	Rusthuis Ter Kempen	28-03-00
79 Diksmuide	Rusthuis Yserheem	28-03-00
80 Onze-Lieve-Vrouw Waver	Rusthuis Heilige Familie	11-04-00
81 Haaltert	Rustoord Sint-Jozef	11-04-00
82 Gent	Home Aline	11-04-00
83 Ingelmunster	RVT Maria Rustoord	03-05-00
84 Kaprijke	Sint-Vincentius	03-05-00
85 Destelbergen	OCMW-rusthuis	03-05-00
86 Lembeke	Sint-Jozef	03-05-00
87 Zonhoven	Heilige Catharina	03-05-00
88 Ieper	Vereniging OCMW-rusthuizen	29-05-00
89 Moorslede	RVT Maria Middelaes	29-05-00
90 Kalmthout	Sint-Vincentius-Tehuis	19-06-00
91 Beringen	Rusthuis Corsala	19-06-00
92 Hamme	Rusthuis Meulenbroek	26-07-00
93 Lendelede	RVT Sint-Vincentius	26-07-00
94 Gistel	RVT Sint-Godelieve	26-07-00
95 Sint-Michiels-Brugge	Sint-Jozef, Wooncentrum met zorgfuncties voor senioren	26-07-00
96 Laarne	Rusthuis Sint-Macharius	25-07-00
97 Temse	Woon- en zorgcentrum Huize Vincent	26-07-00
98 Hoegaarden	Rusthuis Sint-Jozef	25-07-00
99 Ieper	Huize Zonnelyd Woon- en Zorgcentrum	28-07-00
100 Wervik	Pardoen/Ter Beke	28-07-00
101 Wevelgem	Ter Mote	28-07-00
102 Zoutleeuw	Huize Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes	28-07-00
103 Geetbets	OCMW-rusthuis	28-07-00
104 Stabroek	Aalmoezenier Cuypers RVT	28-07-00
105 Menen	OCMW-rusthuizen	28-07-00
106 Zoutleeuw	Sint-Elisabeth's Dal	28-07-00
107 Wijnegem	Rusthuis Rustenburg	02-10-00
108 Rumst	Bejaardentehuis Sint-Jozef	23-04-01
109 Kapellen	RVT Zonnewende	06-10-00
110 Willebroek	Berkenhof	06-10-00
111 Dadizele	RVT Maria's Rustoord	26-10-00
112 Sint-Pieters-Leeuw	Rusthuis RVT Sint-Antonius	21-11-00
113 Zaffelare	Zorgcentrum Sint-Vincentius	06-12-00
114 Lier	RVT Paradijs	06-12-00
115 Asse	Rusthuis Hingeheem	06-12-00
116 Langemark-Poelkapelle	Sint-Paulus	07-12-00
117 Rumbek	Sint-Henricus	07-12-00
118 Zedelgem	Maartenshove	07-12-00
119 Deinze	Sint-Vincentius	19-12-00
120 Geraardsbergen	RVT Vincent	19-12-00
121 Heverlee	Home Vogelzang	18-01-01
122 Halle	Woon- en zorgcentrum Sint-Augustinus	18-01-01

Gemeente instelling	Naam instelling	Goedkeuring minister
123 Hoeilaart	Hof ten Doenberghe	18-01-01
124 Maarkedal	Puttene	24-01-01
125 Antwerpen	RVT Cocoon en RVT Cleo	24-01-01
126 Mechelen	OCMW-rusthuizen	24-01-01
127 Edegem	Rusthuis Immaculata	24-01-01
128 Neerijse	RVT Ter Meeren	13-03-01
129 Peer	Rusthuis Sint-Antonius	30-03-01
130 Malle	Herfstzon	16-03-01
131 Kieldrecht	Heilige Familie	08-06-01
132 Herdersem	Denderrust	16-03-01
133 Deinze	Sint-Franciscus	16-03-01
134 Kortrijk	Sint-Carolus	10-04-01
135 Beringen	RVT Sint-Anna	10-04-01
136 Bocholt	De Voorzienigheid	10-04-01
137 Merkem	RVT Merkem Seniorenzorg	26-04-01
138 Wenduine	De Branding	26-04-01
139 Heist-op-den-Berg	Ten Kerselaere	30-05-01
140 Hoogstraten	Rusthuis Onze-Lieve-Vrouw der VII Weeën	30-05-01
141 Gent	RVT E. Anseele	12-06-01
142 Zeveneken	RVT Sint-Eligius	12-06-01
143 Oudenaarde	Woon- en Zorgcentrum Heilig Hart	13-07-01
144 Willebroek	Woon-, Zorg- en Dienstencentrum Vaartland	06-08-01
145 Kachtem	RVT Sint-Vincentius	06-08-01
146 Sint-Jans-Molenbeek	De Vaartkapoen	12-10-01
147 Sint-Jans-Molenbeek	Lokaal Dienstencentrum Randstad	12-10-01
148 Lede	Rusthuis Villa Letha	26-10-01
149 Rijkevorsel	RVT Prinsenhof	26-10-01
150 Zemst	Woon- en Zorgcentrum Akapella	26-10-01
151 Erembodegem	De Hopperank	08-01-02
152 Diepenbeek	De Visserij	25-01-02
153 Ieper	De Kersekorf	25-01-02
154 Lede	Rusthuis Villa Letha	05-03-02
155 Herentals	Sint-Anna	06-03-02
156 Putte	Rustoord Heilig Hart	06-03-02
157 Ruisbroek	Wilgenhof	06-06-02
158 Goetsenhoven	Huize Nazareth	06-06-02
159 Wezembeek-Oppem	Rusthuis Onze-Lieve-Vrouw	06-06-02
160 Arendonk	Sint-Isabella	26-07-02
161 Veurne	Ter Linden	23-09-02
162 Maaseik	OCMW-rusthuis	23-09-02
163 Zottegem	RVT Ter Deinsbeke	06-11-02
164 Westerlo	Parel der Kempen	06-11-02

Goedgekeurde technisch-financiële plannen

Reeds verleende subsidiebeloftes t/m 15 november 2002

Ouderenvoorzieningen

	Initiatiefnemer	Goedkeuring minister	Vastleggings- bedrag in euro
1	Beernem RVT Mariawende	23-12-98	3.763.492,35
2	Oostende OCMW	23-12-98	7.069.708,95
3	Roeselare OCMW Sint-Henricus	23-12-98	1.087.690,60
4	Ardoos RVT Sint-Vincentius	23-12-98	3.337.851,71
5	Heist-op-den-Berg H. Familie	18-03-99	885.387,45
6	Halle OCMW Zonnig Huis	22-04-99	3.894.180,28
7	Arendonk OCMW Sint-Isabella	11-06-99	1.459.534,21
8	Zonnebeke RVT Sint-Jozef	18-03-99	3.399.601,54
9	Buggenhout OCMW Herfstdroom	18-03-99	3.355.988,93
10	Brasschaat OCMW	11-06-99	4.880.003,50
11	Sint-Amands OCMW	11-06-99	1.569.597,79
12	Tessenderlo OCMW	11-06-99	2.083.168,15
13	Brugge Regina Cœli aanv. belofte	20-12-99 05-06-01	1.761.641,67 142.368,65
14	Nijlen-Kessel RVT Sint-Jozef	20-12-99	462.748,87
15	Dendermonde OCMW aanv. belofte	20-12-99 12-07-00	5.786.187,87 328.594,05
16	Tienen Sint-Alexius aanv. belofte	20-12-99 03-04-02	2.912.236,25 817.067,93
17	Leuven OCMW : E. Remy project 1	20-12-99	3.465.859,78
18	Veurne Maria Troost	20-12-99	224.383,43
19	Lier RVT Sint-Jozef	20-12-99	1.378.090,08
20	Waregem OCMW De Zonne project 1 en 2	08-06-00	6.151.433,87
21	Dilbeek OCMW Breugheldal project 1	08-06-00	187.599,92
22	Kluisbergen Sint-Fransiscus aanv. belofte	08-06-00 10-04-01	1.586.514,86 514.802,00
23	Schilde ('s Gravenwezel) Sint Lodewijks	08-06-00	412.189,69
24	Veurne-Bulskamp Sint-Anna aanv. belofte	12-07-00 21-12-00	3.323.574,33 452.118,27
25	Wuustwezel Sint-Jozef aanv. belofte	04-08-00 01-08-01	2.772.508,66 114.713,62
26	Herent RVT Bethlehem project 2	02-10-00	2.235.499,54
27	Tongeren Sint-Jozef	02-10-00	4.058.730,34
28	Hasselt Sint-Elisabeth project 1 aanv. belofte	02-10-00 09-07-01	858.750,49 340.242,04
29	Herselt Sint-Barbara	02-10-00	4.406.749,62
30	Poperinge OCMW	02-10-00	5.335.477,83
31	Moerbeke Herfstvrede	06-11-00	2.264.662,11
32	Maasmechelen (Eisden) OCMW Sint-Jozef	21-12-00	5.686.851,16
33	Hasselt Salvator	19-12-00	4.607.903,24
34	Puurs OCMW Sint-Pieter	18-12-00	3.943.098,92

Initiatiefnemer	Goedkeuring minister	Vastleggings- bedrag in euro
35 Lommel OCMW Hoevezavel	21-12-00	2.381.389,12
36 Gent OCMW project 1	21-12-00	8.354.534,54
37 Zomergem Ons Zomerheem : aanv. belofte	19-12-00	1.037.074,88
38 Melsbroek Goddelijke Voorzienigheid	10-04-01	5.614.262,36
39 Heuvelland OCMW	10-04-01	3.006.756,24
40 Ieper OCMW-vereniging	10-04-01	4.578.594,69
41 Torhout Sint-Augustinus	10-04-01	6.052.797,23
42 Ledegem Rustenhove	06-06-01	98.317,37
43 Zwijndrecht De Regenboog	06-06-01	10.081.531,39
44 Kortrijk OCMW project 2	06-06-01	3.390.260,71
45 Tervuren OCMW	06-06-01	1.817.762,79
46 Meerhout Ter Kempen	06-07-01	2.381.350,90
47 Hemiksem OCMW	08-06-01	3.573.871,77
48 Gooik Eyckenbosch	09-07-01	1.613.690,47
49 Deinze Sint-Vincentius	09-07-01	40.002,34
50 Heist-op-den-Berg H. Familie project 1bis	06-11-01	68.171,22
51 Zoutleeuw Huize OLV van Lourdes	13-03-02	2.987.609,22
52 Antwerpen Joodse Weldadigheid project 3	13-03-02	385.265,68
53 Kruibeke OCMW	03-04-02	7.131.820,52
54 Boechout Sint-Matildis project 1+2	03-04-02	2.542.181,39
55 Hasselt Sint-Elisabeth project 2	03-04-02	2.390.313,71
56 Beringen Sint-Anna	03-04-02	808.493,83
57 Stabroek Aalmoezenier Cuypers	03-04-02	4.409.135,58
58 Moorslede M. Middelaes	03-04-02	421.569,45
59 Dadizele Maria's rustoord	03-04-02	3.229.523,18
60 Duffel OCMW	03-04-02	5.769.495,80
61 Destelbergen OCMW	03-04-02	4.904.134,78
62 Oostkamp OCMW	03-04-02	2.323.347,16
63 Ingelmunster Maria's Rustoord	03-04-02	5.017.673,69
64 Ieper Huize Zonnelied	03-04-02	226.412,65
65 Houthalen OCMW	03-04-02	negatief
66 Lommel OCMW project 2	25-06-02	negatief
Totaal vastgoed		199.956.149,21

Vraag nr. 16
van 17 oktober 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Diensten voor gezinszorg – Urencontingent

Diensten voor gezinszorg hebben een belangrijke en veel gevraagde dienstverlening voor zorgbehoevende mensen die verkiezen om thuis te verblijven. Niet alleen de veroudering van de bevolking, maar ook het bestaan van de zorgverzekering maken dat de vraag naar deze dienstverlening steeds groter wordt.

Verschillende organisaties nemen deze dienstverlening op, zowel openbare als privé-instanties, zowel grote als kleine organisaties. Om de leefbaarheid en de kwaliteit van de kleinere diensten te bevorderen, stimuleert de minister de samenwerking tussen de (kleinere) diensten.

De verdeling van het toegekende urencontingent is dan ook voor alle diensten een belangrijk punt.

1. Hoe evolueerden sinds 1999 tot op heden de urencontingenten voor de verschillende diensten voor gezinszorg ? Graag een aanduiding van de stijging in absolute en procentuele cijfers.
2. Op grond van welke criteria werden de urencontingenten voor de diensten voor gezinszorg verdeeld in 1999, 2000, 2001 en 2002 ?
3. Werden deze criteria – in die verschillende jaren – overlegd met de sectoren zo ja, met wie ?

 Werd het advies van de Vereniging van Diensten voor Gezinszorg in elk van die jaren gevolgd ? Zo neen, waarom niet ?
4. Graag kreeg ik een overzicht van de toekenning van de urencontingenten voor de verschillende diensten over die verschillende jaren.
5. Werden deze urencontingenten door alle diensten steeds volledig opgebruikt ? Zo neen, wat gebeurde er met de "resterende" uren ?
6. Hoeveel en welke diensten gingen in op de stimulansen tot samenwerking tussen verschillende diensten (met aanduiding van aantal uren en aantal personeelsleden) ?

7. Werden nog nieuwe (kleine?) diensten erkend de voorbije jaren ? Om hoeveel uren en om hoeveel personeelsleden gaat het ?

Antwoord

1. Ik bezorg de Vlaamse volksvertegenwoordiger enerzijds een overzicht van de urencontingenten van de private diensten voor gezinszorg van 1999 tot 2002 (**bijlage 1**) en anderzijds een overzicht van de urencontingenten van de openbare diensten voor gezinszorg van 1999 tot 2002 (**bijlage 2**).

In beide tabellen kan zijn per jaar de stijging in absolute en procentuele cijfers aflezen. Tevens wordt de procentuele verhouding weergegeven ten opzichte van het te verdelen urencontingent.

2. Er werd tijdens deze periode (1999-2002) vrijwel altijd dezelfde methode gevolgd om deze contingenten te verdelen. De volgende criteria werden gehanteerd.

1) Verdeling over de provincies

De bepalingen van bijlage 1 bij het besluit van de Vlaamse regering van 18 december 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg verplichten de minister bevoegd voor de bijstand aan personen om bij de toekenning van het jaarlijks bijkomend urencontingent aan de diensten voor gezinszorg, onder andere rekening te houden met een evenredige beschikbaarheid van uren in relatie tot de noden die vastgesteld worden in de provincies van het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

De programmatiegegevens en de prestatiegegevens per provincie zijn bij een dergelijke beslissing dan ook bepalend.

Opmerking : bij gebrek aan actuele cijfers werd hiervoor steeds de invulling van 1999 gebruikt zoals vermeld in de publicatie "Spreiding van de gezinszorg in Vlaanderen 1999". Op dit ogenblik worden de gegevens van 2001 verwerkt die als basis kunnen gebruikt worden voor de verdeling van het urencontingent 2003.

2) Voorafname voor de openbare diensten

Jaarlijks worden de openbare diensten bevroegd over hun individuele wensen tot uitbreiding van het contingent. Om een betere regionale spreiding te realiseren, wordt de uitbreiding gegeven aan die openbare diensten waar de verhouding tussen de prestaties 1999 en de programmatie 2000 zich onder een bepaald percentage bevindt. Dit percentage is afhankelijk van het te verdelen urencontingent. In 2001 was het mogelijk een uitbreiding toe te kennen aan de openbare diensten waar de verhouding zich onder de 100 % bevond. In 2002 bedroeg deze verhouding 72 %.

De opmerking gemaakt bij punt 1 hierboven is ook hier van toepassing.

3) Voorafname voor de kleinere private diensten

Tegelijkertijd met een verantwoorde regionale spreiding van de uitbreidingsmogelijkheden dient bij de verdeling ook nog een ander probleem behartigd te worden, met name het verbeteren van de schaalgrootte van de kleine private diensten.

Bij de uitbreiding van 1999 en 2000 werd reeds expliciet aandacht gegeven aan de kleine (minder dan 30 VTE verzorgenden) en middelgrote (minder dan 75 VTE verzorgenden) diensten. Deze beweging werd in 2001 en 2002 herhaald. (VTE : *voltijds equivalent – red.*)

Doel van deze voorafname is de kleinere private diensten aan te moedigen om door te groeien naar een schaalgrootte van 75 VTE aan verzorgend personeel. Met deze schaalgrootte kan men immers aanspraak maken op subsidiëring van een diensthoofd

4) Voorafname van fusies

Bij de verdeling van het urencontingent werd steeds in een substantiële voorafname voorzien voor dié private en/of openbare diensten die fusioneren of samengaan en hierdoor op een aantoonbare wijze de continuïteit, de kwaliteit en de flexibiliteit van de door hen aangeboden hulp- en dienstverlening optimaliseren.

Bij fusies van openbare diensten wordt de uitbreiding berekend op basis van de programma-

cijfers en het urencontingent van de betrokken gemeenten/diensten. De fusie van Welzijnsregio Noord-Limburg wordt gehonoreerd over drie jaren en dit jaar vastgesteld op 10 VTE (dit zijn 15.390 uren) per jaar (2002).

Bij fusies waarbij twee private partners betrokken zijn, werd de incentive vastgesteld in de periode 2001-2002 op 5 VTE per fusiepartner (2001-2002). Voor het samengaan van een private dienst met een (kleine) openbare dienst werd een incentive gegeven van 3 VTE (2002).

5) Voorafname nieuwe erkenningen

Iedere nieuwe dienst voor gezinszorg dient minstens 3 VTE verzorgenden in dienst te hebben (=4.617 uren).

6) Verdeling resterende urencontingent over de zes grote diensten

Na de voorafname voor de openbare diensten, de kleinere private diensten en de incentives voor fusie rest nog een beschikbaar deel voor uitbreiding van de zes grote diensten, dit zijn diensten met meer dan 75 VTE verzorgenden : Familiehulp, Familiezorg West-Vlaanderen, Familiezorg Oost-Vlaanderen, Thuishulp, Landelijke Thuiszorg en Solidariteit voor het Gezin.

3. De procedure van werken en de gebruikte criteria worden reeds verscheidene jaren gebruikt. Bij de introductie ervan, in 1999, werd de hele procedure voorgelegd aan de Vereniging van Diensten voor Gezinszorg. Binnen de Vereniging bekwam men een eensluidend advies met betrekking tot twee principes : 1) verdeling per provincie en 2) voorafname kleine diensten. Zoals uit het antwoord op vraag 2 blijkt, werd dit advies dan ook gevolgd. In de latere jaren werd geen formeel advies meer gevraagd daar de gevolgde procedure slechts minimaal afweek ten opzichte van deze van 1999.

4. Zie antwoord op vraag 1 (**bijlage 1 & 2**)

5. Private diensten

Jaar	Totaal contingent	Gespresteerde uren	
1999	10.571.822	10.453.017,75	98,87 %
2000	10.988.309	10.812.945,25	98,40 %

Openbare diensten

Jaar	Totaal contingent	Gespresteerde uren	
1999	2.269.776	2.178.717	95,60 %
2000	2.376.280	2.188.906	92,11 %

De cijfers voor 2001 worden op dit ogenblik nog door de administratie verwerkt.

Indien uit individuele cijfers van de diensten zou blijken dat bepaalde diensten systematisch een groot aantal uren niet presteren, zal dit gegeven zeker worden meegenomen bij de volgende verdeling van het urencontingent.

6. In de periode 1999-2002 vonden er vier fusies plaats : de fusie van VZW Familiezorg Hasselt

met VZW Thuishulp, de fusie van VZW Solidariteit voor het Gezin Brussel met VZW Solidariteit voor het Gezin Gent, de fusies van VZW Liberale Mutualiteit Limburg met VZW Solidariteit voor het Gezin en ten slotte de fusie van de openbare diensten voor gezinszorg van Neerpelt, Overpelt, Bocholt en Peer die uitmondde in de oprichting van de VZW Welzijnsregio Noord-Limburg. Naast deze fusies ziet men ook een tendens waarbij openbare diensten voor gezinszorg worden overgedragen aan een private dienst voor gezinszorg.

Dit was in de periode 1999-2002 het geval voor de openbare diensten voor gezinszorg van Affligem (overgedragen aan VZW Solidariteit voor het Gezin) en Buggenhout (overgedragen aan VZW Familiehulp).

Dienst voor gezinszorg	Uren-contingent	VTE verzorgenden (**)	Fusie met	Uren-contingent	VTE verzorgenden (**)
VZW Familiezorg Hasselt	94.701	66,72	VZW Thuishulp	1.197.229	1.018,84
VZW Solidariteit voor het Gezin Brussel	115.288	77,21	VZW Solidariteit voor het Gezin Gent	887.902	836,24
Dienst Gezinszorg OCMW Overpelt, Neerpelt, Peer en Bochelt	28.471(*)	18,49	Welzijnsregio Noord Limburg 8 OCMW's : Peer, Bochelt Neerpelt, Overpelt, Hamont-Achel, Lommel, Meeuwen-Gruitrode en Hechtel-Eksel	43.861	nog geen recente gegevens beschikbaar
Liberale Mutualiteit Limburg	77.609	52,68	VZW Solidariteit voor het Gezin	1.037.956	nog geen recente gegevens beschikbaar
Dienst voor gezinszorg OCMW Affligem	4.617	3	VZW Solidariteit voor het Gezin	1.154.809	nog geen recente gegevens beschikbaar
Dienst voor gezinszorg OCMW	4.617	3	VZW Familiehulp	4.832.689	nog geen recente gegevens beschikbaar

- (*) Dit contingent is als volgt samengesteld (in uren) :
- dienst voor gezinszorg Bocholt : 9.234,
  - dienst voor gezinszorg Overpelt : 4.617,
  - dienst voor gezinszorg Neerpelt : 7.695,
  - dienst voor gezinszorg Peer : 6.925.
- (**) Meest recentste cijfers (31-12/00)

7. Zoals kan afgeleid worden uit onderstaande tabel zijn er in de periode 1999-2002 vier nieuwe diensten erkend : OCMW Herne, OCMW Neerpelt, OCMW Gingelom en OCMW Grobbendonk.

Dienst voor gezinszorg	Startjaar	Uren-contingent	Personeels-leden
Dienst gezinszorg OCMW Herne	2000	4.617	3 VTE
Dienst gezinszorg OCMW Neerpelt	2001	4.695	5 VTE
Dienst gezinszorg OCMW Gingelom	2002	4.617	3 VTE
Dienst gezinszorg OCMW Grobbendonk	2002	4.617	3 VTE

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 142
van 20 september 2002
van de heer GILBERT VANLEENHOVE

Medische attesten beroepsopleiding – CLB's

Ingevolge een Europese richtlijn (91/497/EEG, hfdst. 5.24) moeten leerlingen in een school met opleidingen in de slagerij, inzonderheid uitsnijderij, een jaarlijks medisch attest kunnen voorleggen. Normaal zou dit attest door de arbeidsgeneesheer afgeleverd moeten worden. Uiteraard is dat voor de betrokken scholen een steeds terugkerende hoge uitgavenpost.

Mij is een school bekend die thans voor het afleveren van dergelijke medische attesten voor haar derde-, vierde-, vijfde- en zesdejaarsleerlingen een beroep wil doen op het begeleidende centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB). Meer nog, de betrokken school wil de mogelijke samenwerkingsovereenkomst met het CLB afhankelijk maken van het uitvoeren van een algemeen consult van de genoemde leerlingen.

De school beroept zich hiervoor op artikel 24, 5° van het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, dat bepaalt dat het centrum voor

leerlingenbegeleiding op een intensieve wijze begeleidt : het technisch, kunst- en buitengewoon secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de erkende vormingen bij het veilig school lopen, in het bijzonder m.b.t. de veiligheid en hygiëne en de impact op de gezondheid van de praktijkvakken.

1. Op welke wijze wordt het vermelde artikel terzake toegepast ? Behoren arbeidsgeneeskundige tussenkomsten tot de vraaggestuurde werking zoals bedoeld in het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding ? Kan een CLB er met andere woorden toe verplicht worden een algemeen medisch consult door te voeren om dergelijke attesten af te leveren ?
2. Indien dit het geval is, welke middelen en/of mankracht krijgt het CLB daarvoor dan ter beschikking ?
3. Indien dit niet het geval is, is de school dan verplicht zich te wenden tot een arbeidsgeneeskundige dienst en welke middelen ontvangt de school daarvoor ?
4. Bestaan er nog andere mogelijkheden voor de school om deze attesten voor haar leerlingen te verkrijgen ?

Antwoord

De vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger hebben betrekking op regelgeving inzake arbeidsgeneeskunde enerzijds en volksgezondheid anderzijds. Vragen aangaande deze thema's richt hij best aan de bevoegde (federale) minister(s) :

- voor arbeidsgeneeskunde is dat mevrouw Laurette Onkelinx, minister van Werkgelegenheid ;
- voor volksgezondheid is dat de heer Jef Tavernier, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu.

Ik heb mijn administratie wel gevraagd om bij de bevoegde diensten navraag te doen rond de voorliggende vragen. Alvorens in te gaan op de specifieke vragen, moet het duidelijk zijn dat de arbeidsgeneeskundige verplichtingen die de scholen eventueel zouden hebben, los staan van richtlijn 91/497/EEG van de Raad van 29 juli 1991 tot wijziging en codificatie van richtlijn 64/433/EEG inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vers vlees teneinde deze uit te breiden tot de productie en het in de handel brengen van vers vlees.

De bedoelde bepalingen in de Europese richtlijn behandelen namelijk een volksgezondheidsthema en geen arbeidsgeneeskundig thema. Artikel 24 van die richtlijn bepaalt dat vlees niet mag worden bewerkt en gehanteerd door personen die het kunnen besmetten. Bij aanwerving dienen personen die betrokken zijn bij de be- en verwerking en het hanteren van vers vlees door middel van een medisch attest te bewijzen dat niets hun tewerkstelling in de weg staat. De medische begeleiding van bovenbedoelde personen valt onder de nationale wetgeving die in de betrokken lidstaat van kracht is.

Voor België is dat het KB van 4 juli 1996 betreffende de algemene en bijzondere exploitatievoorwaarden van de slachthuizen en andere inrichtingen (*KB : koninklijk besluit – red.*). Bijlage 1 ("Algemene hygiënische en exploitatievoorwaarden") bepaalt dat personen die betrokken zijn bij de productie, de be- en verwerking en het hanteren van vers vlees, vleesbereidingen, vleesproducten, bijproducten van dierlijke oorsprong of grondstoffen, bij hun aanwerving door middel van een medisch attest moeten bewijzen dat niets hun tewerkstelling in de weg staat.

Het KB eist, voorzover mijn diensten dit hebben kunnen nagaan, niet dat deze attesten door een arbeidsgeneesheer worden uitgeschreven. Elke arts kan dus blijkbaar dergelijke attesten uitschrijven voorzover hij evenwel de passende onderzoeken kan doen, die uitsluiten dat betrokkene drager is van een kiem die een voedselbesmetting kan veroorzaken (bv. neusuitstrijkje).

Hieronder volgen de antwoorden op de gestelde vragen, rekening houdende met de hierboven geschetste beperkingen.

Zoals hierboven aangegeven moeten de bedoelde attesten niet door een arbeidsgeneesheer worden afgeleverd. In het kader van de vraaggestuurde werking is een CLB-arts niet bevoegd om een dergelijk attest af te leveren, aangezien hij de mogelijke onderzoeken niet kan en mag verrichten.

Arbeidsgeneeskundige tussenkomsten in de eigenlijke zin van het woord behoren eveneens niet tot de (vraaggestuurde) werking van de centra voor leerlingenbegeleiding, omdat arbeidsgeneeskunde niet tot de bevoegdheden van de centra behoort.

Omdat de centra geen arbeidsgeneeskundige bevoegdheden en/of opdrachten hebben, beschikken de CLB's dus ook niet over -middelen of mankracht om arbeidsgeneeskundige onderzoeken uit te voeren.

Voorlopig behoren de specifieke arbeidsgeneeskundige onderzoeken tot de bevoegdheid van de arbeidsgeneesheren. De scholen moeten zich daarvoor dus inderdaad wenden tot een arbeidsgeneeskundige dienst.

De attesten bedoeld in het KB van 1996 kunnen, zoals reeds eerder gemeld, blijkbaar door iedere arts worden afgeleverd. Specifiek arbeidsgeneeskundige attesten kunnen enkel door een arbeidsgeneesheer worden afgeleverd.

**Vraag nr. 143
van 20 september 2002
van de heer CARL DECALUWE**

Verwijlintresten – Stand van zaken

Bij sommige departementen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap komen verwijlintresten vaker voor dan bij andere, onder meer bij Openbare Werken, Leefmilieu en Ambtenarenzaken.

1. Welk streefdoel inzake verwijlintresten stelt de minister voorop binnen zijn departementen ?
2. Wanneer worden de acties die ondernomen werden om de verwijlintresten beter te beheersen, geëvalueerd ?
3. Welke richting geven de cijfers voor 2002 aan inzake verwijlintresten ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Dewaël vraag nr. 46 Stevaert nr. 3 75 ; Vogels nr. 283 ; Vanderpoorten nr. 143 ; Landuyt nr. 101 ; Dua nr. 301 Van Mechelen nr. 169 Van Grembergen nr. 149 ; Gabriëls nr. 121 ; Vanhengel nr. 12).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

(Gecoördineerd antwoord : *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 4 van 21 november 2002, blz. 857 – red.*)

Vraag nr. 146 van 20 september 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Overlegcomité – Dossier taalinspectie onderwijs

Op 5 juli zou het Overlegcomité bijeenkomen over onder meer de taalinspectie in het onderwijs.

Naar verluidt werd dit onderwerp evenwel verwezen naar een volgend overleg, na de zomervakantie.

1. Kan de minister meedelen wanneer dit Overlegcomité bijeenkomt ?
2. Waarom werd dit dossier niet in juli behandeld ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister-president Dewaël (vraag nr. 51) en aan minister Vanderpoorten (vraag nr. 146).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewaël, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 147 van 20 september 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Faciliteitschool Linkebeek – Inschrijvingen

Een aantal maanden geleden kondigde de burgemeester van Linkebeek aan dat er in de Franstalige

gemeentelijke faciliteitschool kinderen zouden worden ingeschreven van buiten de gemeente of zelfs van buiten andere faciliteitengemeenten.

Kan de minister mij meedelen of en eventueel hoe werd nagegaan of dit ook effectief is gebeurd ?

Antwoord

Uit de leerlingendatabank van het departement Onderwijs blijkt dat in de faciliteitschool in Linkebeek op 1 oktober 2002 176 leerlingen uit Linkebeek zelf werden ingeschreven. Er werden eveneens leerlingen uit andere faciliteitengemeenten ingeschreven : 29 uit Drogenbos en 26 uit Sint-Genesius-Rode.

Het gaat hier om nog niet geverifieerde gegevens.

Vraag nr. 148 van 20 september 2002 van de heer ELOI GLORIEUX

Energieaudits – Deelnemende scholen

Via een energie-audit kan snel en efficiënt worden nagegaan welke rendabele energiebesparingsmaatregelen in een gebouw kunnen worden doorgevoerd. De Vireg-brochure "Energie besparen bij u thuis en in uw bedrijf 2001" stelt op blz. 18 dat om energieaudits te stimuleren, de elektriciteitsverdelers een aantal tegemoetkomingen doen (*Vireg : Vlaamse Instelling voor het Rationeel Energiegebruik – red.*). De scholen kunnen rekenen op een 100 %-subsidie, op voorwaarde dat de energieaudit wordt uitgevoerd door de intercommunale zelf of door een externe organisatie in onderaanneming van de intercommunale.

Hierover had ik graag volgende vragen aan de minister gesteld.

1. Hoeveel scholen zijn tot op heden ingegaan op de mogelijkheid om aldus een gratis energieaudit te laten uitvoeren ?
2. Welke maatregelen heeft de minister genomen om de scholen aan te moedigen van deze gelegenheid gebruik te maken ?

Antwoord

De mogelijkheid van energieaudits voor onder meer scholen werd niet door het departement Onderwijs zelf uitgewerkt. De Dienst voor Onderwijs-

ontwikkeling (DVO) was wel betrokken bij de voorbereiding, maar de implementatie en opvolging van energieaudits liggen bij het departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw (EWBL), meer specifiek de administratie Economie, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie. De coördinatie van het project is mevrouw Ann Collys, tel. 02/553.46.13.

Bovendien zijn het de intercommunales zelf die de aanvragen verwerken. Ook het gegevensbeheer inzake de energieaudits ligt bij de intercommunales. Bovenvermelde coördinator kan eventueel wel de nodige gegevens opvragen indien noodzakelijk. De Vlaamse volksvertegenwoordiger dient zich bijgevolg tot haar te wenden.

Er bestaat een stuurgroep bij het departement EWBL die de problematiek van energie in scholen opvolgt. In deze stuurgroep zijn de onderwijskoepelels vertegenwoordigd.

Ten slotte wens ik op te merken dat in samenspraak met de Dienst voor Onderwijsontwikkeling van het departement Onderwijs verdere initiatieven rond onder meer energie besparen worden uitgewerkt. Zo is er bijvoorbeeld een brochure voor de scholen in de maak.

Vraag nr. 149
van 20 september 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Druggebruik bij scholieren – Initiatieven

Uit een onderzoek dat in opdracht van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) werd, blijkt dat het voorbije schooljaar meer middelbare scholieren cannabis gebruikten dan ooit tevoren. Ook het gebruik van xtc zit bij de scholieren in de lift.

Kan de minister meedelen of en hoe hierop wordt ingespeeld ?

Antwoord

Het drugsbeleid is een materie die zowel door Onderwijs als Welzijn wordt opgevolgd.

In de eindtermen gezondheidseducatie worden de minimumdoelen in verband met drugsgebruik bepaald op het vlak van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die de overheid noodzakelijk en be-

reikbaar acht voor de leerlingen van de eerste, tweede en derde graad van het secundair onderwijs.

Zo worden leerlingen van de eerste graad geïnformeerd over gebruik en misbruik van genots- en geneesmiddelen die gevolgen hebben voor de eigen gezondheid, de gezondheid van anderen, de sport- en leerprestaties en de sociale relaties. Bovendien leren ze eigen standpunten tegenover alcohol- en drugsgebruik formuleren.

Leerlingen van de tweede graad leren de risico's bij gebruik van genotsmiddelen en medicijnen inschatten en asertief reageren in verschillende aanbodsituaties.

In de derde graad wordt specifiek ingegaan op het misbruik van genots- en geneesmiddelen.

De school zelf stippelt haar (drugs)beleid uit. In het schoolreglement, dat de leefregels bepaalt, wordt het verbod op gebruiken en dealen van drugs over het algemeen opgenomen. Vaak werkt de school samen met de lokale politie en maken ze gebruik van "drugscontracten" waarin de afspraken worden opgenomen waaraan een jongere die de specifieke bepalingen van het schoolreglement overtreedt, zich dient te houden.

De overheid stimuleert nascholing door elke school een vrij te besteden nascholingsbudget voor leerkrachten toe te kennen. Daarnaast verspreidt het departement Onderwijs jaarlijks de Dynamo²-catalogus, die de samenwerking aanmoedigt met diverse organisaties, onder andere in het werkveld "gezonde school", met het oog op een vormingspakket op maat van de school. Daarin zijn onder andere talrijke projecten en organisaties opgenomen die jongeren informeren over en weerbaar maken tegen drugsgebruik.

De Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen, die erkend is door de Vlaamse overheid en deel uitmaakt van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie, is de overkoepelende organisatie van instellingen die zich in Vlaanderen bezighouden met de studie, preventie en hulpverlening inzake alcohol- en andere drugsproblemen.

Specifiek voor de onderwijssector werken zij diverse instrumenten en methodieken uit :

- de leerlingenbevraging is een instrument om op schoolniveau een aantal aspecten van de belevingswereld van jongeren in kaart te brengen. Die bevraging biedt ondersteuning bij de evalu-

atie en optimalisatie van een drugsbeleid op school en stimuleert de betrokkenheid van leerkrachten, leerlingen en CLB's ;

- een draaiboek voor een drugsbeleid op school ;
- een vormingsmap voor de lerarenopleiding ;
- verschillende brochures en affiches voor leerlingen en leerkrachten ;
- een vormingsavond voor ouders.

Scholen kunnen een beroep doen op dit aanbod.

Vraag nr. 150
van 20 september 2002
van mevrouw INGRID VAN KESSEL

Onderwijs asielzoekers – Organisatie en financiering

Alle kinderen tussen de leeftijd van 6 en 18 jaar zijn leerplichtig vanaf de zestigste dag van hun verblijf op het grondgebied. Uit gegevens blijkt dat 8 % van de onderschepte vluchtelingen niet-begeleide minderjarigen zijn.

In het verleden werden jonge asielzoekers steeds opgevangen binnen de reguliere onderwijscontext en niet in de asielopvangcentra zelf. Het nieuwe asielbeleid heeft daarin verandering gebracht, zodat momenteel eigenlijk twee systemen van onderwijsverstrekking van toepassing zijn : onthaalonderwijs in het opvangcentrum én binnen de reguliere schoolcontext. En dat geldt zowel voor het basisonderwijs (BO) als voor het secundair onderwijs (SO), en het is afhankelijk van de grootte van de asielcentra.

Ik denk ook aan een concreet voorbeeld : het opvangcentrum in Arendonk tegenover een initiatief in Wingene, waarbij het ene dan ook nog wordt gefinancierd door de federale schatkist en het andere vanuit de Vlaamse begroting.

Er is dus blijkbaar niet alleen een andere regeling qua onderwijsverstrekking naar de minderjarige, maar ook qua financiering.

1. Graag nadere toelichting omtrent de financiering van deze systemen.
2. Waarom wordt het huidige onderscheid qua onderwijsverstrekking gehandhaafd, nu volgens de federale regering het aantal asielzoekers vermindert ?

Werden de beide systemen reeds geëvalueerd ?

3. Bestaat er een mogelijkheid dat ook in het asielcentrum van bijvoorbeeld Arendonk het onderwijs wordt georganiseerd in het centrum zelf ?

Antwoord

1. De systemen waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar verwijst, worden niet door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd. In Vlaanderen bestaat het systeem van het onthaalonderwijs, waar inhoudelijk en budgettair een grote inspanning wordt geleverd om via extra middelen voor scholen de anderstalige nieuwkomers (AN) zo snel als mogelijk in het reguliere onderwijs te laten instromen.

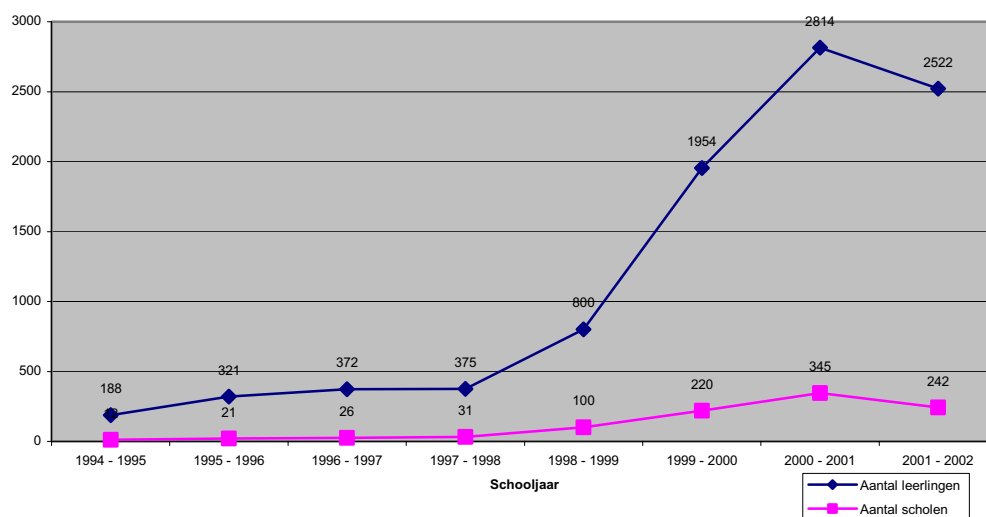
De filosofie achter deze extra middelen is de volgende : het is niet voldoende om kinderen inschrijvingsrecht te geven in een school (ongeacht de status van hun ouders) als de school niet de middelen heeft om deze kinderen onze taal aan te leren. De Vlaamse regering maakte voor dit onthaalonderwijs de afgelopen begrotingsjaren steeds meer middelen vrij, zodat alle scholen met anderstalige nieuwkomers deze extra middelen konden genieten.

Voor het basisonderwijs liggen de cijfers als volgt :

Tabel 1 : Evolutie van het aantal AN, scholen met onthaalonderwijs, extra lestijden en budget AN in het BO

Schooljaar	Aantal anderstalige nieuwkomers	Aantal scholen	Aantal lestijden	Budget (milj. euro)
1994 – 1995	188	12	268	0,5
1995 – 1996	321	21	299	0,5
1996 – 1997	372	26	533	0,99
1997 – 1998	375	31	567	0,99
1998 – 1999	800	100	1335	1,34
1999 – 2000	1954	220	3381	2,50
2000 – 2001	2814	345	5113,5	5,97
2001 – 2002	2522	242	4301	5,97

Anderstalige nieuwkomers (scholen en leerlingen)

Grafiek 1 : Evolutie van het aantal anderstalige nieuwkomers en het aantal onthaalscholen

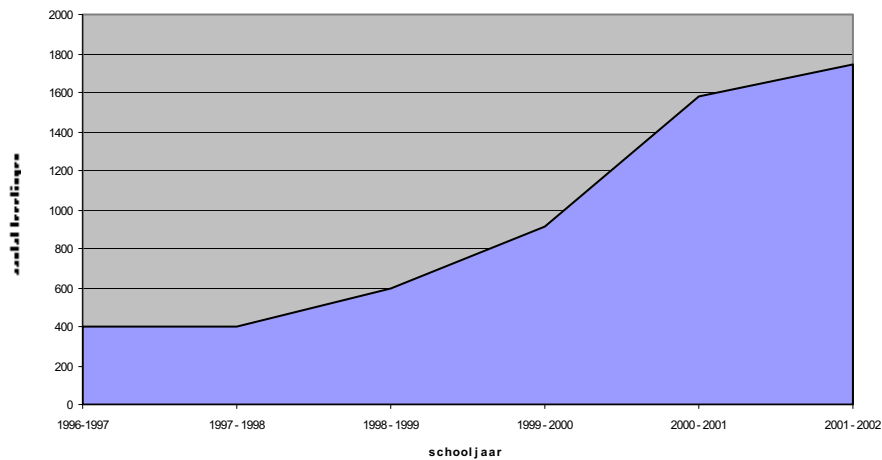
Voor het secundair onderwijs kan ik de volgende cijfers geven :

Tabel 2 : Evolutie van het aantal anderstalige nieuwkomers en het budget AN in het SO

Schooljaar	Aantal anderstalige nieuwkomers	Budget (milj.euro)
1996 – 1997	395	1,16
1997 – 1998	400	1,25
1998 – 1999	596	2,04
1999 – 2000	917	3,95
2000 – 2001	1578	6,71
2001 – 2002	1745	8,50

Aantal AN in SE

Grafiek 2 : Evolutie van het aantal anderstalige nieuwkomers in het SO

Voor de nieuwe federale aanpak verbleven de meeste kinderen een vrij lange tijd in een open asielen centrum en was het dan ook evident dat ze school liepen in de buurt van deze centra. Daarvoor waren de budgetten ter beschikking en hebben heel veel scholen in Vlaanderen heel wat energie en engagement in dit onthaalonderwijs gestoken.

Door de gewijzigde toestand (én een ander regelgeving én een betere en vooral vlottere afhandeling van de dossiers) werd de verblijfsduur in de centra sterk ingekort. Zo sterk dat de kinderen niet langer onderworpen zijn aan de leerplichtwetgeving (zestig dagen na aankomst op het grondgebied is een kind leerplichtig). Het werd op dat ogenblik én voor de ouders en hun kind(eren) én voor het team in het centrum én voor de onthaalscholen onmogelijk verder te gaan met de vroegere manier van werken. De periode was te kort om de kinderen naar een school te sturen.

- Op dit ogenblik financiert de Vlaamse Gemeenschap alleen het onthaalonderwijs in het basisen secundair onderwijs.
- Ik ben niet op de hoogte van vragen over onderwijs in het centrum van Arendonk.

**Vraag nr. 151
van 20 september 2002
van de heer JOS DE MEYER**

TBS55+'ers – Uitbetaling vakantiegeld

Een heel aantal personeelsleden die ter beschikking zijn gesteld wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen (TBS55+) beklagen zich erover dat zij hun vakantiegeld maar ontvangen hebben in juli of augustus.

Nochtans voorziet het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende het vakantiegeld in de verplichting om dit uit te betalen tussen 1 mei en 30 juni.

- Hoeveel TBS55+'ers hebben hun volledig vakantiegeld ontvangen in juni, respectievelijk in juli en augustus ?
- Waarom houdt het departement Onderwijs zich niet aan de wettelijke beschikkingen omtrent het vakantiegeld ?
- Welke maatregelen heeft de minister genomen opdat het vakantiegeld in de toekomst tijdig zal betaald worden ?

Antwoord

1. Tijdens de maand juni 2002 werd door het departement Onderwijs aan 12.217 personeelsleden van het onderwijs die volledig ter beschikking gesteld zijn wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen, een wachtgeld uitbetaald.

Hiervan ontvingen 11.312 personeelsleden hun vakantiegeld 2002 eveneens tijdens de maand juni 2002. Tijdens de maanden juli en augustus 2002 werden voor de beoogde doelgroep nog respectievelijk 2.891 en 88 uitbetalingen van vakantiegeld uitgevoerd.

Deze laatste cijfers omvatten niet enkel de betalingen voor de 905 personeelsleden die ontbraken in juni, maar ook nog :

- het achterstallig vakantiegeld voor de TBS55+'ers die in juni geen wachtgeld meer ontvingen ingevolge hun pensionering tijdens de maanden voordien ;
- regularisaties van het in juni uitbetaalde vakantiegeld, voornamelijk voor personeelsleden die titularis waren van gefractioneerde opdrachten en waarvan het dossier derhalve door diverse werkstations, soms ook nog bevoegd voor verschillende onderwijsniveaus, wordt beheerd.

Bij deze cijfers dient daarenboven nog opgemerkt te worden dat voor de personeelsleden van wie de TBS55+ inging tussen 1 januari en 31 mei 2002, het volledige vakantiegeld uitbetaald werd op dezelfde datum als voor de andere personeelsleden van het onderwijs van wie het vakantiegeld automatisch werd uitbetaald, namelijk op 13 juni 2002. De personeelsleden van wie de TBS55+ begon tussen 1 februari en 31 december 2001, ontvingen op 13 juni 2002 eveneens reeds een deel van hun vakantiegeld.

2. De uitbetaling van het vakantiegeld aan de personeelsleden met TBS55+ vergt in de meeste gevallen een manuele ingreep vanwege de personeelsleden van de werkstations, en dit zowel qua berekening, opdracht geven tot uitbetalen als controle. Zoals reeds aangehaald zijn het voornamelijk de complexe dossiers die aanleiding geven tot vertraging in de manuele uitbetaling.

Zoals niettemin blijkt uit het antwoord op de eerste vraag, werd voor meer dan 92 % van de

TBS55+-dossiers het vakantiegeld 2002 uitbetaald conform de bepalingen van artikel 11, § 1, van het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan de personeelsleden van 's lands algemeen bestuur.

3. Met het oog op een verdere optimalisering van de berekening en de uitbetaling van het vakantiegeld aan de personeelsleden met TBS55+ werden volgende schikkingen getroffen :

- er werd een elektronisch rekenblad ontworpen ter ondersteuning van de manuele berekeningen. Het gebruik ervan door de werkstations zal in de toekomst verder gestimuleerd worden ;
- bij de IT-leverancier werd een werkaanvraag ingediend om de codering inzake wachtgeld voor TBS55+'ers en TBS58+'ers in de toekomst op een andere manier te laten gebeuren. Een bijkomend voordeel is dan dat, ook voor de dossiers in kwestie, het vakantiegeld volledig automatisch zal kunnen worden berekend en aldus binnen de reglementair opgelegde termijn zal kunnen worden uitbetaald (*IT : informatietechnologie – red.*).

Vraag nr. 152
van 20 september 2002
van de heer JOS DE MEYER

ICT-doelstellingen onderwijs – Maatregelen

In haar visietekst betreffende het ICT-beleid in de scholen schrijft de minister dat eind 2002 alle leerkrachten individueel moeten beschikken over toegang tot en vaardigheden in het gebruik van internet en multimediamiddelen (ICT : informatie- en communicatietechnologie).

Dat betekent dat het onderwijs nog vier maanden tijd heeft om die doelstelling van de Europese Top van Lissabon waar te maken.

1. Heeft de minister al maatregelen genomen opdat deze ambitieuze doelstelling zou worden gerealiseerd en welke maatregelen worden terzake nog gepland als blijkt dat deze doelstelling eind 2002 niet gerealiseerd zal zijn ?
2. Hoe zullen de leerkrachten voor deze bijkomende investeringskosten vergoed worden ?

Antwoord

In de visietekst stel ik dat tegen eind 2002 alle leerkrachten individueel toegang tot internet moeten hebben, evenals vaardigheden inzake ICT-gebruik.

Daartoe zijn reeds diverse maatregelen genomen.

M.b.t. het bijbrengen van vaardigheden werd geïnvesteerd in de nascholing van leerkrachten in het educatief gebruik van ICT. De regionale expertisenetwerken zullen hun werkzaamheden terzake voortzetten, maar moeten evolueren in de richting van een meer vraaggestuurde invulling van hun aanbod. Reeds twee jaar realiseren zij op grote schaal ICT-gerichte nascholingen.

Om de leerkrachten in het leerplicht- en volwassenonderwijs en het DKO te ondersteunen, kan vanaf dit schooljaar een beroep worden gedaan op ICT-coördinator (*DKO : deeltijds kunstonderwijs – red.*).

De toegang tot internet moet niet noodzakelijk als thuisgebruik voorgesteld worden. Scholen hebben de voorbije jaren veel extra middelen gekregen om pc's aan te schaffen voor pedagogisch gebruik. Het spreekt vanzelf dat die ook ter beschikking gesteld worden van leerkrachten. Een ander project betrof het aanbieden van gunstarieven voor snelle internettoegang (via ISDN of ADSL). Daarvoor werd een contract gesloten tussen het departement Onderwijs, Belgacom en de internetproviders (*ISDN : Integrated Services Digital Network ; ADSL : Asymmetric Digital Subscriber Line – red.*).

**Vraag nr. 153
van 20 september 2002
van de heer LUC MARTENS**

Gelijke onderwijskansen – Stand van zaken

Om een zo goed mogelijk beeld te kunnen krijgen van het onderwijsbeleid inzake gelijke kansen zoals het vandaag wordt gevoerd en in de toekomst verder gestalte zal krijgen, zou ik de minister graag volgende vragen stellen.

Over "zorgverbreding als overgangsmaatregel"

1. Hoeveel scholen komen dit jaar nog in aanmerking voor "zorgverbreding als overgangsmaatregel" ?

2. Over hoeveel uren kunnen alle Vlaamse scholen samen op basis van "zorgverbreding als overgangsmaatregel" beschikken ?

3. Hoe zijn deze uren "zorgverbreding als overgangsmaatregel" dan gespreid ?

Over hoeveel scholen zijn ze gespreid ?

Over hoeveel uren beschikken de diverse scholen ?

Over hoeveel uren per kind gaat het dan gemiddeld ?

Over hoeveel uren per klas gaat het dan gemiddeld ?

Hoe zijn de uren gespreid over de diverse provincies ?

Over GOK I tijdens het schooljaar 2002-2003

4. Hoeveel scholen kunnen vanaf 1 september 2002 gebruikmaken van GOK I-uren ?

5. Over hoeveel GOK I-uren kunnen alle Vlaamse scholen samen beschikken ?

6. Hoeveel scholen komen er zo voor het eerst in aanmerking voor extra uren ?

7. Hoeveel scholen – die alleen voldoen aan de "10 %" en niet aan de ranking – krijgen middelen ?

8. Hoe zijn de GOK I-uren dan gespreid ?

Over hoeveel scholen zijn ze gespreid ?

Over hoeveel uren beschikken de diverse scholen ?

Over hoeveel uren per kind gaat het dan gemiddeld ?

Over hoeveel uren per klas gaat het dan gemiddeld ?

Hoe zijn de uren gespreid over de diverse provincies ?

Over GOK 1 tijdens het schooljaar 2003-2004

9. Hoeveel scholen komen er vanaf volgend schooljaar (september 2003) in aanmerking voor GOK I-uren ?

10. Over hoeveel uren gaat het dan voor heel Vlaanderen ?

11. Hoeveel scholen – die alleen voldoen aan de " 10 %" en niet aan de ranking – krijgen volgend 9 jaar dan middelen ?

12. Hoe zijn de GOK I-uren volgend schooljaar dan gespreid ?

Over hoeveel scholen zijn ze volgend schooljaar dan gespreid ?

Over hoeveel uren zullen de diverse scholen dan beschikken ?

Over hoeveel uren per kind zal het dan gemiddeld gaan ?

Over hoeveel uren per klas zal het dan gemiddeld gaan ?

Hoe zullen de uren dan over de diverse provincies verspreid zijn ?

Over GOK II

13. Welke elementen uit de regeling voor scholen met betrekking tot GOK II zijn vandaag al bekend ?

14. Wordt daarbij dan rekening gehouden met het wetenschappelijke cijfer van 10 % kinderen met extra zorgvragen in elke klas ?

15. Zal het aantal GOK II-uren gelinkt worden met het aantal GOK I-uren of beïnvloeden ze elkaar op een andere manier ?

Over gelijke kansen in het algemeen

16. Wat is het totale bedrag dat de minister dit jaar en ook de volgende jaren uittrekt voor gelijke kansen in het onderwijs ?

17. Welk deel van dit bedrag gaat er dit jaar en de volgende jaren effectief naar uren voor kinderen ?

18. Welke maatregelen betreffende ondersteuning voor inclusie worden voor de komende periode gepland ?

(GOK : decreet gelijke kansen)

Antwoord

Zorgverbreding als overgangmaatregel

Deze maatregel is enkel van toepassing op het basisonderwijs

1. Aantal basisscholen die tijdens het schooljaar 2002-2003 in aanmerking komen voor "zorgverbreding als overgangmaatregel", per net en provincie.

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	1	7	26	34
Limburg	0	1	13	14
Oost-Vlaanderen	0	2	21	23
Vlaams-Brabant	1	10	40	51
West-Vlaanderen	0	1	15	16
Totaal	2	21	115	138

(GO : gemeenschapsonderwijs ; OGO : officieel gesubsidieerd onderwijs ; VGO : vrij gesubsidieerd onderwijs – red.)

2. Totaalaantal lestijden waarover de betrokken basisscholen kunnen beschikken, gesplitst per net en provincie.

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	6	121	482	609
Limburg	0	18	250	268
Oost-Vlaanderen	0	44	333	377
Vlaams-Brabant	20	206	684	910
West-Vlaanderen	0	18	282	300
Totaal	26	407	2.031	2.464

3. Hoe de scholen de hun toegekende lestijden verdelen over klassen en/of leerlingen, valt onder de autonomie van de school. Hierover zijn geen gegevens op Vlaams niveau bekend.

Gelijke onderwijskansen I tijdens het schooljaar 2002-2003 en 2003-2004

In het kader van het gelijke-onderwijskansenbeleid kunnen zowel basisscholen als secundaire scholen een beroep doen op bijkomende lestijden of urenleraar.

1. Aantal basisscholen en secundaire scholen die tijdens de schooljaren 2002-2003 en 2003-2004 bijkomende uren krijgen in het kader van het gelijke-onderwijskansenbeleid.

Basisonderwijs (beide schooljaren) :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	71	154	247	472
Brussel	24	28	51	103
Henegouwen	1	0	0	1
Limburg	58	35	173	266
Oost-Vlaanderen	75	90	244	409
Vlaams-Brabant	41	62	98	201
West-Vlaanderen	62	65	224	351
Totaal	332	434	1.037	1.803

Secundair onderwijs (2002-2003) :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	35	25	82	142
Brussel	9	3	10	22
Limburg	23	7	42	72
Oost-Vlaanderen	34	13	54	101
Vlaams-Brabant	15	6	24	45
West-Vlaanderen	25	1	41	67
Totaal	141	55	253	449

Secundair onderwijs (2003-2004) :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	34	25	80	139
Brussel	7	3	10	20
Limburg	22	7	36	65
Oost-Vlaanderen	30	13	54	97
Vlaams-Brabant	15	6	22	43
West-Vlaanderen	25	1	40	66
Totaal	133	55	242	430

2. Totaalaantal lestijden en uren-leraar waarover scholen kunnen beschikken, opgesplitst per net en provincie.

Basisonderwijs (2002-2003) :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	1.587	4.503	4.849	10.939
Brussel	943	1.355	1.430	3.728
Henegouwen	6	0	0	6
Limburg	1.804	641	3.275	5.720
Oost-Vlaanderen	1.542	1.984	3.881	7.407
Vlaams-Brabant	661	805	1.402	2.868
West-Vlaanderen	874	811	2.894	4.579
Totaal	7.417	10.099	17.731	35.247

Basisonderwijs (2003-2004) :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	1.858	4.661	4.941	11.460
Brussel	1.139	1.552	1.742	4.433
Henegouwen	12	0	0	12
Limburg	2.037	589	3.094	5.720
Oost-Vlaanderen	1.819	1.937	3.987	7.743
Vlaams-Brabant	770	868	1.158	2.796
West-Vlaanderen	1.341	831	3.066	5.238
Totaal	8.976	10.438	17.988	37.402

Secundair onderwijs (2002-2003) :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	616	1.071	1.367	3.054
Brussel	222	94	199	515
Limburg	501	143	692	1.336
Oost-Vlaanderen	494	334	701	1.529
Vlaams-Brabant	216	92	263	571
West-Vlaanderen	355	4	418	777
Totaal	2.404	1.738	3.640	7.782

Secundair onderwijs (2003-2004) :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	682	1.111	1.456	3.249
Brussel	240	103	239	582
Limburg	449	150	596	1.195
Oost-Vlaanderen	487	336	747	1.570
Vlaams-Brabant	244	88	282	614
West-Vlaanderen	375	7	465	847
Totaal	2.477	1.795	3.785	8.057

- Hoe de scholen hun lestijden of uren-leraar verdelen over klassen en/of leerlingen, valt onder de autonomie van de school. Hierover zijn geen gegevens op Vlaams niveau bekend.
- Totaalaantal scholen dat voor het eerst in aanmerking komt voor bijkomende lestijden of uren-leraar, opgesplitst per net en per provincie. Dit zijn basisscholen die het afgelopen schooljaar niet beschikten over lestijden "onderwijsvoorrang" of lestijden "zorgverbreding" en secundaire scholen die het afgelopen schooljaar niet beschikten over uren-leraar "onderwijsvoorrang" of ambten "bijzondere noden".

Basisonderwijs :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	31	44	103	178
Brussel	13	12	27	52
Henegouwen	1	0	0	1
Limburg	18	10	54	82
Oost-Vlaanderen	34	21	105	160
Vlaams-Brabant	15	31	26	72
West-Vlaanderen	42	24	107	173
Totaal	154	142	422	718

Secundair onderwijs :

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	25	9	62	96
Brussel	3	1	9	13
Limburg	13	5	25	43
Oost-Vlaanderen	19	6	45	70
Vlaams-Brabant	10	4	16	30
West-Vlaanderen	19	1	39	59
Totaal	89	26	196	311

- Zowel voor het schooljaar 2002-2003 als 2003-2004 is de vraag naar het aantal scholen die niet gerangschikt zijn zonder voorwerp. In het basisonderwijs zijn alle scholen met een concentratiegraad van minstens 10 % gerangschikt. In het secundair onderwijs zijn alle scholen met een eerste graad die een concentratiegraad hebben van minstens 10 % en die zes uren-leraar GOK behalen, gerangschikt. Eveneens in het secundair zijn alle scholen met een concentratiegraad van 25 % in de tweede en derde graad gerangschikt.

Gelijke onderwijskansen II

De komende weken zullen de voorstellen en simulaties die mijn administratie op dit ogenblik voorbereidt, worden besproken. Meer concrete gegevens kan ik daarover nu niet meedelen. Voor de tweede fase van het GOK-decreet zal 6,125 miljoen euro worden vrijgemaakt in 2003. Dit is 24,5 miljoen euro op kruissnelheid.

Gelijke onderwijskansen in het algemeen

- Het totale bedrag dat ik voor het begrotingsjaar 2003 uittrek voor gelijke onderwijskansen, bedraagt 87,036 miljoen euro. Dit bedrag omvat :
  - het ondersteuningsaanbod voor scholen basis- en secundair onderwijs ;
  - zorgverbreding als overgangsmaatregel voor het schooljaar 2002-2003 ;

- het tijdelijk project onderwijsvoorrang buitengewoon basis- en secundair onderwijs ;
  - het tijdelijk project kunstinitiatie voor het basis- en secundair onderwijs en de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs ;
  - het tijdelijk project rand- en taalgrensgemeenten ;
  - het voorrangbeleid Brussel ;
  - de ondersteuning en begeleiding van de lokale overlegplatforms ;
  - de ondersteuning van scholen door pedagogische begeleiders ;
  - de ondersteuning van scholen door universiteiten (Steunpunt Intercultureel Onderwijs, Steunpunt Nederlands als Tweede Taal, Expertisecentrum Ervaringsgericht Onderwijs) ;
  - het onthaalonderwijs in het basis- en het secundair onderwijs;
  - het tijdelijk project aansluiting en maatschappelijke differentiatie van de lerarenopleiding.
2. Het gedeelte van dit budget dat aan lestijden of uren-leraar wordt besteed, is terug te vinden bij ondersteuningsaanbod, zorgverbreding als overgangsmaatregel, onderwijsvoorrang in het buitengewoon onderwijs, kunstinitiatie, rand- en taalgrensgemeenten en onthaalonderwijs.

Het grootste gedeelte van de middelen wordt rechtstreeks aan lestijden of uren-leraar besteed. De exacte proportie kan niet worden berekend omdat deze afhangt van het aantal anderstalige nieuwkomers die zich zullen aanmelden in de loop van het schooljaar in het basis- en secundair onderwijs en van de verhouding lestijden/werkingsmiddelen bij de toekenning van de projecten kunstinitiatie.

**Vraag nr. 5
van 11 oktober 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Gemeenschapsonderwijs – Raad van Beroep

Een aantal leerkrachten stelt de werking van de Raad van Beroep van de Autonome Raad voor het

Gemeenschapsonderwijs (ARGO) in vraag. Die Raad wordt voorgezeten door een magistraat en bijgestaan door twee personeelsleden uit het gemeenschapsonderwijs. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.

In dat verband had ik van de minister graag de volgende informatie verkregen.

1. Kan zij aangeven hoeveel personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs de jongste drie jaar in verband met een tuchtprocedure voor de Raad van Beroep van de ARGO verschenen ?
2. Hoeveel daarvan kregen voldoening ?
3. Hoeveel klachten werden onontvankelijk verklaard ?
4. Hoeveel opgeroepen personeelsleden van de ARGO kregen de afgelopen drie jaar een tuchtstraf opgelegd ?

Antwoord

1. Totaalaantal personeelsleden die voor de Raad van Beroep in verband met een tuchtprocedure verschenen, met vermelding van het aantal personeelsleden dat geen beroep tegen een tuchtvoorstel heeft ingediend. (Indien het personeelslid geen beroep aantekent, dient de Raad van Beroep toch het dossier te behandelen en legt de Raad van Beroep het voorstel als tucht-sanctie op (art. 23 van het besluit van de Vlaamse regering omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs).)
  - 2000 : 6 waarvan 5 geen beroep indienden
  - 2001 : 10 waarvan 1 geen beroep indiende
  - 2002 : 4 waarvan 2 geen beroep indienden
2. Hoeveel kregen voldoening in de gevallen waarvan een beroep werd ingediend ?

	Volledige voldoening	Gedeeltelijke voldoening
2000	0	1
2001	2	1
2002	0	1

(Gedeeltelijke voldoening : de Raad van Beroep heeft beslist een lichtere tuchtstraf op te leggen dan het tuchtvoorstel.)

Aantal gevallen waarin de Raad van Beroep zich onbevoegd verklaarde om uitspraak te doen (Als de Raad van Beroep zich onbevoegd verklaart, wordt geen tuchtstraf opgelegd.)

2000 : 0

2001 : 1

2002 : 1

3. De Raad van Beroep verklaarde het beroep in geen enkel geval onontvankelijk. Alle zaken werden ten gronde behandeld.

4. Aantal personeelsleden die een tuchtstraf kregen.

2000 : 6

2001 : 7

2002 : 3

**Vraag nr. 8
van 11 oktober 2002
van de heer LUC MARTENS**

Centra voor leerlingenbegeleiding – PMS- en MST-personeel

Op 18 november 1998 keurde het Vlaams Parlement het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) goed (bekrachtigd door de Vlaamse regering op 1 december 1998 ; Belgisch Staatsblad van 10 april 1999). Deze centra hebben als opdracht bij te dragen tot het welbevinden van leerlingen door ze te begeleiden op de volgende domeinen :

- het leren en studeren;
- de onderwijsloopbaan;
- de preventieve gezondheidszorg;
- het psychisch en sociaal functioneren.

In de praktijk betekent dit dat de centra voor leerlingenbegeleiding de opdrachten voortzetten die vroeger werden uitgevoerd door de PMS-centra en de centra voor medisch schooltoezicht (MST). Organisatorisch uit zich dat in het incorporeren van de PMS-centra en de MST-centra in één van de nieuwe centra voor leerlingenbegeleiding. (PMS-centrum : psycho-medisch-sociaal centrum)

Hoewel een aantal artikelen pas later in werking treedt, zijn de meeste artikelen in werking getreden vóór en op 1 september 2001.

Na de goedkeuring van het decreet volgden tal van besluiten van de Vlaamse regering (BVR).

En ook was er het ministerieel besluit over de bepaling van de te registreren gegevens.

Bij het afsluiten van wat we de eerste werkingsperiode van de centra voor leerlingenbegeleiding kunnen noemen en bij de start van een nieuw school- en werkjaar zou ik de minister deze niet-uitputtende reeks vragen willen stellen.

1. Op basis van artikel 44 van het besluit van de Vlaamse regering van 4 februari 2000 betreffende de overdracht van personeel was het de bedoeling om – rekening houdende met het volume van de gesubsidieerde tewerkstellingstijd van de gerangschikte MST-personeelsleden in de te concorderen ambten – bij die overdracht te komen tot eenzelfde percentage MST-personeelsleden dat gelijkgesteld wordt met "vastbenoemd personeelslid wat betreft de overdracht" als er vastbenoemd personeel is in alle werfingsambten in de gesubsidieerde PMS-centra.

Werd deze doelstelling – in de fase van de overdracht van personeel – gehaald ?

Wordt er – sinds de start van de centra voor leerlingenbegeleiding – bij het vast benoemen van personeel rekening gehouden met de afkomst van de personeelsleden ? Wordt hierbij dan een vaste procentuele verdeling gehanteerd ?

Kan de minister een overzicht geven van het aantal vaste benoemingen sinds de start van de centra voor leerlingenbegeleiding en dat aantal uitsplitsen op basis van de herkomst van de personeelsleden – ex-MST of ex-PMS ?

2. Zijn de diensten van de ex-PMS-centra en van de ex-MST-centra en hun personeel gelijkmatig vertegenwoordigd in de implementatieorganen van het decreet ?

3. Heeft de overdracht van personeel van de PMS-centra en van de MST-diensten naar de centra voor leerlingenbegeleiding ertoe geleid dat alle personeelsleden gelijke rechten genieten – onder andere op het vlak van sociale anciënniteit, van ziektedagen, van pensioenrechten, van beginleeftijd TBS, van promotiekansen, ... – of

zijn er verschillen die samenhangen met het feit dat ze vroeger in een PMS-centrum, dan wel in een MST-centrum tewerkgesteld waren (TBS : terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen) ?

Als die verschillen bestaan, waar zijn de belangrijkste dan te situeren ?

Is het de bedoeling van de minister om deze verschillen weg te werken ?

4. Zijn er voor alle disciplines aangepaste vormingsprogramma's ?

Antwoord

1. Voor alle duidelijkheid : gelijkgesteld worden "met vastbenoemd personeelslid wat betreft de overdracht", betekent dat men in eerste prioriteitscategorie werd gerangschikt en op 1 september 2000 van daaruit naar een CLB werd overgedragen.

En ja, die doelstelling werd gehaald. De twee commissies bevoegd voor de gesubsidieerde centra hebben het percentage vastbenoemde personeelsleden bepaald voor de betreffende centra en een overeenkomstig percentage MST-personeelsleden vanuit de eerste personeelscategorie overgedragen naar de CLB's.

Neen, er wordt geen rekening gehouden met de afkomst van de personeelsleden. Om vast benoemd te worden, moet men aan een aantal duidelijk omschreven decretale voorwaarden voldoen (art. 36quater van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschaps-onderwijs ; art. 31ter van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding). Voor wie aan de gestelde voorwaarden voldoet, kan de betrokken inrichtende macht een dossier vaste benoeming indienen. Het departement Onderwijs controleert dan of het betreffende personeelslid aan de gestelde voorwaarden voldoet en erkent eventueel de vaste benoeming.

Bij het indienen van de dossiers vaste benoeming wordt, volgens mijn gegevens, geen rekening gehouden met de "afkomst" van de personeelsleden.

Wel werden op basis van de bepalingen van artikel 190 van het decreet CLB, van hoofdstuk I van het BVR van 7 september 2001 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de personeelsleden van de centra voor leerlingenbegeleiding en van de nodige aanpassingen van de decreten rechtspositie de nodige reglementaire maatregelen genomen zodat ex-MST'ers reeds op 1 januari 2001 voor een vaste benoeming in aanmerking konden komen. De ex-MST-personeelsleden hebben van die overgangsmaatregelen gebruik kunnen maken om hun "achterstand" in de vaste benoemingen in te halen.

De administratie beschikt niet over gegevens met betrekking tot de herkomst (MST of PMS) van de dossiers vaste benoemingen op 1 januari 2001. Toch leren de cijfers van 1 januari 2001 dat in die benoemingsronde vooral ex-MST'ers vast worden benoemd. Om te beginnen, werden in totaal 592 dossiers vaste benoeming ingediend, een uitzonderlijk hoog aantal dat reeds wijst op de toevloed van dossiers van ex-MST'ers. Verder tellen we onder die dossiers een proportioneel hoog aantal artsen (170), paramedische werkers (180), medewerkers (81) en administratieve werkers (26, exclusief afkomstig uit het MST). De vaste benoemingen in klassieke PMS-ambten lagen een stuk lager : psycho-pedagogische consulenten (33), psycho-pedagogische werkers (27) en maatschappelijke werkers (50). Dit is eveneens een aanwijzing dat er toen voor veel ex-MST'ers een dossier vaste benoeming werd ingediend.

De cijfergegevens voor de vaste benoemingen op 1 januari 2002 maken wel een onderscheid inzake "afkomst" : in totaal werden er 188 dossiers vaste benoeming ingediend. 66 daarvan waren ex-MST'ers (35 %), 122 ex-PMS'ers (65 %). Hieruit meen ik te mogen afleiden dat de inhaaloperatie inzake vaste benoemingen voor ex-MST'ers toen al grotendeels achter de rug was.

2. Ik vermoed dat met de "implementatieorganen" verwezen wordt naar de decretale stuurgroep. De samenstelling van de tijdelijke stuurgroep ter ondersteuning van de PMS-centra en de MST-equipes bij hun omvorming tot centra voor leerlingenbegeleiding wordt bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 18 december 1998.

De leden van de tijdelijke stuurgroep worden gezamenlijk aangewezen door de minister be-

voegd voor Onderwijs en de minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid, na voordracht door :

- het Gemeenschapsonderwijs, het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap en het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen – voor de officiële centra ;
- Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs en de vrije CLB-koepel – voor de vrije centra.

De voordracht vanwege de officiële centra en de voordracht vanwege de vrije centra bevatten elk ten minste een personeelslid dat een ambt of de functie uitoefend van :

- arts ;
- psycho-pedagogisch consultant of psycho-pedagogisch werker ;
- maatschappelijk werker ;
- paramedisch werker.

Op die manier werd ook binnen de stuurgroep het principe van multidisciplinariteit ingebouwd. Sinds de start van de CLB's ligt immers zeer veel nadruk op het uitbouwen van multidisciplinaire teams, die de vroegere opsplitsing PMS-MST overstijgt.

Waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger toch vraagt naar de concrete vertegenwoordiging van de vroegere MST-personeelsleden binnen de stuurgroep kan ik hem melden dat op dit ogenblik drie artsen en één paramedisch werker vanuit het MST deel uitmaken van de stuurgroep.

3. De personeelsoverdracht heeft al de CLB-personeelsleden onder hetzelfde (onderwijs) statuut gebracht (de vigerende decreten rechtspositie van 27 maart 1991). Dit betekent echter niet dat alle CLB-personeelsleden die vanuit een PMS of een MST werden overgedragen op alle vlakken identieke rechten genieten.

In het kader van de overgang PMS/MST-CLB werd weliswaar in een uitgebreid pakket overdrachtsmaatregelen voorzien (e.g. erkenning

geldelijke anciënniteit, diplomavereisten, cumulatierегeling voor artsen, ...), maar er blijven toch een aantal verschillen die gelinkt zijn aan het feit dat men vanuit een MST werd overgedragen. Er werd naar gestreefd om zoveel mogelijk dezelfde rechten te waarborgen, maar voor sommige aangelegenheden waren de uitgangspunten zozeer verschillend (bv. opbouw van een pensioen binnen de privé-sector t.o.v. de overheidssector) dat er enkel gelijkwaardige rechten konden worden gerealiseerd.

De belangrijkste verschillen die vandaag de dag nog bestaan, zijn te situeren bij :

- pensioenen ;
- terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen (zowel 55+ al 58+) ;
- ziekteverlof/sociale anciënniteit (hieromtrent werd een specifieke overgangsmaatregel ingeschreven in het ontwerp van onderwijsdecreet XIV).

In de eerste plaats wil ik erop wijzen dat de Vlaamse regering reeds een aanzienlijke inspanning (ook financieel) heeft gedaan om de belangrijkste verschillen tussen ex-PMS- en ex-MST-personeelsleden van de CLB's weg te werken. Verder moet ik vaststellen dat de bevoegdheid inzake pensioenen en daarmee samenhangende verlofstelsels federale materie is. Op het vlak van sociale anciënniteit werd gestreefd naar een billijke regeling, namelijk het toekennen van een gedeelte van de sociale anciënniteit op basis van MST-prestaties, maar zonder rekening te houden met de reeds genoten ziektedagen.

4. Het departement Onderwijs organiseert geen vormingsprogramma's voor de CLB-personeelsleden. CLB's zijn zelf verantwoordelijk voor hun nascholingsbeleid.

Zij kunnen daarvoor onder andere een beroep doen op hun respectieve permanente ondersteuningscellen.

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 93
van 21 augustus 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER

Toeristische sector – Toegankelijkheid

In het kader van gelijke kansen voor personen met een handicap werd m.b.t. de invulling van de vrije tijd en om de toeristische sector toegankelijker te maken voor diverse doelgroepen, in februari 2001 een resolutie goedgekeurd (Stuk 398 (1999-2000) – Nr. 3).

1. In welke mate werden er voorstellen uitgewerkt die de toeristische sector toegankelijker maken ?
2. Wat is de stand van zaken m.b.t. het aanspreekpunt voor vragen over toegankelijk toerisme enerzijds en de samenwerking met organisaties werkzaam binnen de social profit anderzijds ?
3. Op welke wijze wordt de vraag- en aanbodzijde gecoördineerd ?

Antwoord

In april 2001 werd door Toerisme Vlaanderen een actieplan toegankelijkheid goedgekeurd. Het actieplan werd voorafgegaan door twee onderzoeken die Toerisme Vlaanderen liet uitvoeren : "Toegankelijkheid van logies in Vlaanderen onder de loep – 1999" en "Een toegankelijker toerisme in Vlaanderen : probleemanalyse en mogelijke beleidsinstrumenten voor de logiessector – 2000".

Het actieplan omvat vier grote actiepunten :

1. financiële ondersteuning van de logiessector voor toegankelijkheidsaanpassingen,
2. ontwikkeling van een label toegankelijkheid,
3. sensibilisatie van de toeristische sector rond het thema toegankelijkheid,
4. informatieverschaffing aan de gebruiker.

In uitvoering van dit actieplan werden volgende concrete acties ondernomen.

1. Ontwikkeling van het "premiebesluit inzake inpassingen van logiesverstreckende bedrijven op het vlak van toegankelijkheid voor personen met een handicap", goedgekeurd door de Vlaamse regering op 11 juli 2001.

Op basis van dit premiebesluit kunnen hotels die toegankelijkheidsaanpassingen willen doen, een premie verkrijgen van Toerisme Vlaanderen van 30 % van de kostprijs van de aanpassingen, met een maximum van 56.000 euro. Een voorafgaande toegankelijkheidsdoorlichting door een gespecialiseerd toegankelijkheidsadviesbureau is vereist – dit om te vermijden dat verkeerde investeringen gebeuren. Voor deze toegankelijkheidsdoorlichting kan men eveneens een premie krijgen van 70 % van de kostprijs of maximum 900 euro. Voor de stand van zaken verwijs ik naar mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 102 van 20 september 2002 van Vlaams volksvertegenwoordiger Eddy Schuermans (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 4 van 21 november 2002, blz. 807 – red.*).

2. Met het oog op de ontwikkeling van de label toegankelijkheid werd in mei 2001 een onderzoek opgestart naar de bestaande labelsystemen en onderliggende toegankelijkheidscriteria in de Europese Unie. De resultaten van deze enquête en conclusies werden voorgesteld op de Europese ministeriële conferentie "Toerisme voor allen" op 1 juli 2001 in Brugge.

Als conclusie erkende de ministeriële conferentie de noodzaak om te streven naar een vereenvoudiging van labelingsystemen voor toegankelijkheid en naar standaardisering van toegankelijkheidscriteria.

Momenteel loopt het tweede deel van het onderzoek, waarin wordt gewerkt aan een concreet voorstel van labeling voor Vlaanderen. Hierbij wordt zoveel mogelijk gewerkt vanuit een Europese context.

Verder overleg met een aantal Europese landen hierover is gepland voor het najaar.

3. Sensibilisatie van de toeristische sector

Twee infonamiddagen werden georganiseerd voor logiesverstreckers en diensten voor toerisme in november en december 2001. Op het programma stond een toelichting bij het nieuwe premiebesluit, het actieplan als ruimer kader en praktische tips om de (logies)infrastructuur toegankelijker te maken.

Daarnaast werd een nummer van het Informatieblad van Toerisme Vlaanderen (gericht op de toeristische sector) volledig gewijd aan het thema "Toerisme voor allen", met ruime aandacht voor toegankelijkheid voor personen met een handicap (november 2001). Op vraag van Toerisme Vlaanderen werd door de beroepsfederatie Horeca in hun tijdschrift eveneens uitgebreid op deze problematiek ingegaan.

4. Informatieverschaffing aan de gebruiker

In maart 2002 ging, op mijn voorstel het Infopunt Toegankelijk Reizen van start. Het initiatief is een samenwerking van Toerisme Vlaanderen met de organisaties 't Kruispunt, Vakantie-bureau KVG, VZW Toegankelijkheidsbureau en Vlaamse Federatie van gehandicapten. Elke organisatie beschikt over specifieke expertise in dit domein. Met een bundeling van de krachten is het de bedoeling om een betere dienstverlening te kunnen aanbieden. Iedereen kan bij het Infopunt terecht voor informatie over de toegankelijkheid van toeristische infrastructuur (logies, attracties, musea, transport, ...) in binnen- en buitenland. Het Infopunt gaat proactief op zoek naar betrouwbare informatie en bundelt deze informatie.

Het infopunt is te bereiken alle werkdagen van 10 tot 16 uur per telefoon (070/233.050), per fax (070/233.051), per e-mail (info@toegankelijkreizen.be). Het infopunt is te bereiken op twee plaatsen : A. Goemarelei 66, 2018 Antwerpen of Kroonstraat 48, 1750 Lennik.

Andere activiteiten van het Infopunt :

- aanwezigheid met een stand op het Vakantiesalon in Brussel (maart 2002),
- uitgaven van de "Gids voor toegankelijk reizen",
- ontwikkeling van een website "www.toegankelijkreizen.be" met de mogelijkheid tot uitwisseling van reiservaringen.

Verder zijn er volgende concrete plannen voor het najaar 2002 en 2003 :

1. actualisatie van het actieplan op basis van de ervaringen van het voorbije jaar ;
2. opname van (gecontroleerde) toegankelijkheidsinformatie in de productdatabank van Toerisme Vlaanderen, die momenteel in ontwikke-

ling is. Daardoor zal de toerist informatie over toegankelijkheid ook via de website van Toerisme Vlaanderen kunnen opzoeken ;

3. deelname aan het Libretto-Interregproject. Dit omvat onder andere de ontwikkeling van een toegankelijkheidsdatabank en het doorlichten van (o.a. toeristische) infrastructuur in het projectgebied op basis van uniforme criteria. Deze databank zal gelinkt worden aan de productdatabank van Toerisme Vlaanderen ;
4. overleg wordt opgestart om te komen tot uitbreiding van toegankelijkheidsinformatie in deze databank voor gans Vlaanderen en het gebruik van uniforme criteria in Vlaanderen ;
5. het Librettoproject moet nog goedgekeurd worden door Europa. Timing : eind 2002 – 2004 ;
6. sensibilisatie : ontwikkeling van een lespakket "klantvriendelijk onthaal van personen met een handicap". Het lespakket richt zich naar logiesverstrekkers en diensten voor toerisme. Drie cursusdagen zijn gepland voor de tweede helft van november 2002.

Ontwikkelen van een informatieve folder bedoeld om een ruimte verspreiding te krijgen binnen de toeristische sector.

Vraag nr. 106 van 20 september 2002 van de heer DIDIER RAMOUDT

Zon en Zee Westende – Toeristische functie

In de pers konden we vernemen dat het asielen centrum Zon en Zee in Westende als verlengstuk van de reeds georganiseerde bezoekersdag nu ook verblijfsmogelijkheden voor niet-vluchtelingen aanbiedt. Motivatie die daarvoor wordt gegeven, is een breder publiek inzicht geven in de situatie van de asielzoekers/vluchtelingen, om alzo meer begrip voor en een meer genuanceerde houding ten opzichte van de dagdagelijkse situatie van deze mensen te geven.

Hoewel dit initiatief waarschijnlijk ingegeven is door nobele humanitaire motieven, roept een dergelijk initiatief – en de andere die door de verantwoordelijke voor het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers worden aangekondigd in andere centra – enkele vragen op.

Vooreerst is er het organiseren van toeristische activiteiten op initiatief van een federale dienst, terwijl Toerisme onder de bevoegdheid van de minister valt. In de artikels wordt ook verwezen naar de kostprijs voor een dergelijk verblijf voor niet-asielzoekers. Er is sprake van een bedrag van 13 euro voor kamer met ontbijt en 19 euro voor volpension, waarbij jongerengroepen en scholen voor een verblijf een prijs van 15 euro wordt aangeboden per persoon per dag. Er werd ook gesteld dat de verblijven tegen kostprijs worden aangeboden. Informatie bij niet-gesubsidieerde instellingen voor sociaal toerisme van allerlei strekking leerde mij echter dat de prijzen voor bijvoorbeeld volpension variëren van 25 tot 28 euro per persoon per dag.

1. Is er vanwege de federaal bevoegde minister voorafgaand overleg geweest met de minister en/of Toerisme Vlaanderen ? Zo ja, wat zijn daarvan dan de resultaten ? Welk standpunt heeft de minister terzake ingenomen ?
2. Op welke manier past het "educatief-toerisme-initiatief" in de vigerende regelgeving voor het sociaal toerisme, zowel qua erkenning om het aanbod te mogen doen, als qua infrastructuur, aangezien de bedoelde instellingen niet langer centra voor sociaal toerisme zijn maar verkocht werden om dienst te doen als asielcentra ?
3. Wordt er op die manier geen ongelijkheid gecreëerd tussen de asielcentra en de bestaande instellingen voor sociaal toerisme, respectievelijk jeugdtoerisme ?

Antwoord

Ik bevestig dat er in het onthaalcentrum voor asielzoekers De Passage Zon en Zee in Westende-Middelkerke een nieuw initiatief lopende is onder de noemer "educatief sociaal toerisme".

Met dit educatief project komt men tegemoet aan een grote en levendige interesse van socio-culturele verenigingen, jongerenorganisaties, het middenveld en niet-gouvernementele organisaties (NGO) voor een betere informatie en kennismaking met het asielfenomeen en met de diverse aspecten terzake, waaronder de procedure. Door deze contacten wordt ook werk gemaakt van de maatschappelijke integratie van de asielzoekers zelf die verblijven in een open instelling. Ook thema- en vormingsweekends rond immigratie en internationale solidariteit, ondersteund door ontwikkelings-NGO's, behoren tot de mogelijkheden.

Met andere woorden, er wordt – gelet op de grote vraag – op basis van een uitgewerkt pakket van aangepaste activiteiten een goedkoop maar zeer specifiek aanbod van verblijfsaccommodatie aangeboden voor jongerenorganisaties, vrijwilligerswerk en sociaal geëngageerde verenigingen binnen het bijzonder kader en de doelstellingen van een onthaalcentrum voor vluchtelingen.

In die zin fungeert dit centrum niet als een klassiek centrum voor sociaal toerisme, temeer daar het ook niet aangesloten is als VZW bij een erkende koepel. Het valt niet onder de huidige reglementering terzake (bijvoorbeeld voor het verkrijgen van subsidies). Door het specifieke kader waarin het logies plaatsvindt, betekent dit project een bedreiging noch voor de reguliere toeristische verblijfsector, noch voor de huidige centra voor sociaal toerisme, aangezien geen enkele andere instelling eenzelfde programma kan aanbieden.

Uit het overleg dat tussen de beleidsverantwoordelijken van beide ministeries werd gevoerd is duidelijk gebleken dat het geenszins de bedoeling is dit centrum of een deel ervan uit te baten als een toeristische handelsexploitatie in de werkelijke zin van het woord. Er is dus geen commerciële exploitatie in de zin van het decreet op de logiesverstrekkende verblijven. Het centrum dient wel de nodige maatregelen te nemen zodat de (brand)veiligheid van de gasten gewaarborgd is. De burgemeester dient dit te attesteren in het kader van zijn algemene veiligheidsverantwoordelijkheid in toepassing van de Nieuwe Gemeentewet.

Eenmaal het ontwerpdecreet "toerisme voor allen" in werking zal treden, kan deze reglementering op het centrum van toepassing zijn ; het zal dan een aanvraag kunnen indienen om als instelling "toerisme voor allen" vergund te worden ; doet het geen aanvraag terzake of wordt het niet als dusdanig vergund, dan moet het een vergunning als logiesverstrekkend bedrijf verkrijgen.

Vraag nr. 4 van 4 oktober 2002 van de heer JAN VERFAILLIE

Gifgasmunitiestort Paardenmarkt – Ministeriële uitspraken

Het vluchtende Duitse leger liet in 1918 700.000 ton obussen achter aan het IJzerfront. Naar schatting een derde van het oorlogstuig bevat toxische stoffen, onder meer mosterdgas en chloorgas. Niet wetende wat anders aan te vangen met het gevaar-

lijke spul, besliste de Belgische overheid in 1919 de hele lading in zee te dumpen, op de Paardenmarkt, een zandbank 1 km voor de kust van Heist.

Het bommenkerkhof verdween in de vergetelheid, tot begin jaren zeventig bij de uitbreiding van de haven van Zeebrugge verdacht veel obussen boven water kwamen. Duikers-ontmijners van de marine ontdekten er zeventien dumpplaatsen. Het gevaar voor ontploffing van het munitiestort is erg klein, maar op lange termijn zou uit de obussen wel gifgas kunnen gaan lekken en in zee terecht komen.

Daarom gaf de overheid een paar jaar geleden de opdracht aan geologen van de Gentse universiteit om de zaak te onderzoeken. Zij zijn nu klaar met hun studie. De onderzoekers hebben een voorstel voor een duurzame oplossing : het munitiestort zou moeten worden ingekapseld in een kunstmatig eiland, het Robbeneiland, dat als broedplaats voor zeevogels en als rustplaats voor zeehonden kan dienen.

In Het Nieuwsblad van woensdag 7 augustus 2002 doet de minister terzake een aantal uitspraken.

"Het voorstel is creatief en verleidelijk : zo'n eiland zou de natuurwaarde van de Belgische kust versterken. Het compenseert de natuurgebieden die door de uitbouw van de haven van Zeebrugge verloren gingen." "Het eiland moet zo snel mogelijk gebouwd worden, zodat een einde komt aan de onveiligheid en het gevaar voor vervuiling."

1. Neemt de minister terzake zelf initiatieven ?

Is reeds bekend of het kunstmatig eiland op het munitiestort er effectief komt ? Zo ja, werd daartoe reeds een timing vastgelegd en een kostenraming opgemaakt ?

2. Zijn de minister nog andere mogelijke oplossingen bekend ?

Antwoord

1. Het behoort niet tot mijn bevoegdheid om zelf een initiatief te nemen. Via de pers werd ik geconfronteerd met deze studie. Het is mij op heden niet bekend dat dit eiland er effectief komt. De studie zwijgt over timing en kostenraming.

2. De bewuste studie maakt melding van diverse bouwtechnische oplossingen die kunnen worden uitgewerkt om het gebied op te hogen en de munitie af te dekken.

JAAK GABRIELS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID
BUITENLANDSE HANDEL EN HUISVESTING

Vraag nr. 128
van 20 september 2002
van de heer ELOI GLORIEUX

Sociale woningen – Elektrische verwarming

Elektrische verwarmingstoestellen verbruiken meer primaire energiegrondstoffen dan de alternatieven en bezorgen de gezinnen tevens een verhoogde energiefactuur. Zeker in de sociale huisvestingssector, waar de energiefactuur relatief gezien het zwaarst doorweegt op het gezinsbudget, moeten elektrische verwarmingstoepassingen gebannen worden.

In antwoord op een vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer zei toenmalig minister Sauwens dat de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) een ontradingsbeleid voert ten aanzien van de installatie van elektrische verwarming (Handelingen Commissievergadering nr. 198 van 22 juni 2000, blz. 2-3).

1. Hoeveel sociale woningen zijn momenteel uitgerust met elektrische verwarming ?

2. Welke initiatieven onderneemt de VHM om elektrische verwarmingstoestellen in bestaande sociale woningen te vervangen door betere alternatieven ?

3. Welke initiatieven onderneemt de VHM om elektrische verwarming te weren uit nieuwe sociale huisvestingsprojecten ?

4. Hoeveel dossiers werden in de afgelopen drie jaar door de VHM als sociaal woonproject goedgekeurd waarbij voorzien werd in elektrische verwarmingsinstallaties ?

Antwoord

1. Aantal elektrisch verwarmde sociale woningen

Momenteel maakt de VHM een inventaris van het volledig patrimonium van de SHM's (sociale huisvestingsmaatschappijen). In een eerste fase komen de administratieve en extern waarneembare gegevens aan bod. In een tweede fase wordt ook de technische uitrusting van de gebouwen (verwarmingssysteem, liften, sanitaire voorzieningen, ...) aan de gegevens toegevoegd. Er zijn op dit moment geen exacte cijfers bekend van de gebruikte energievormen en systemen voor verwarming.

Het enige cijfermateriaal waarover de VHM beschikt, is afkomstig van een enquête uitgevoerd in 1981 door de toenmalige NMH (Nationale Maatschappij voor de Huisvesting) en heeft betrekking op de drie gewesten. Op dat ogenblik waren ongeveer de helft van de eengezinswoningen (47.000) voorzien van een systeem voor de verwarming van de volledige woning (t.t.z. centrale verwarming of elektrische verwarming), terwijl voor de appartementen (71.000) het aandeel bijna drie vierde bedroeg (waarvan meer dan de helft met een collectieve stookplaats). Het aandeel van de diverse energievormen was als volgt verdeeld : 63 % aardgas, 23 % stookolie, 7 % elektriciteit en 2% kolen. In enkele steden waren woningen aangesloten op stadsverwarming.

De keuze van de energie voor verwarming wordt in hoofdzaak bepaald door de aanwezigheid van het aardgasnet. In Vlaanderen is dit net vrij goed uitgebouwd. Het overgrote deel van de sociale woningen gebouwd de voorbije twintig jaar zijn op het gasnet aangesloten en voorzien van centrale verwarming op gas. Bij afwezigheid van aardgas wordt op stookolie verwarmd. Butaan en propaan worden niet gebruikt. Bij nieuwbouw komt elektrische verwarming nog slechts sporadisch voor, veelal op plaatsen waar nog geen gasnet is aangelegd en waar verwarming op stookolie technisch onmogelijk is. Bij kleine appartementen (studio's of 1 slaapkamer) waar de te installeren vermogens slechts enkele kW bedragen, in woningen voor bejaarden of gehandicapten voor wie de bereikbaarheid van de ketel vaak een probleem stelt of uit veiligheidsoverwegingen is elektrische verwarming soms de minst slechte oplossing (*kW : kilowatt – red.*).

In wijken waar pas naderhand het gasnet is aangelegd en de stookolieketels aan vervanging toe

zijn, wordt systematisch overgeschakeld op gas. De problematiek van de ondergrondse stookolie tanks in het kader van de Vlarem-voorschriften werkt deze omschakeling in de hand. De meeste elektrisch verwarmde wijken dateren van vóór de energiecrisis. Enerzijds hebben elektrische verwarmingstoestellen een langere levensduur dan stookketels, anderzijds vergt de omschakeling van elektrische verwarming naar centrale verwarming op gas of stookolie aanzienlijke middelen, bij de uitvoering wordt onvermijdelijk schade aangebracht aan de afwerking van de woning en is de hinder voor de bewoners groot. De omschakeling is dan ook enkel bij een grondige renovatie haalbaar. Hetzelfde geldt voor woningen oorspronkelijk niet voorzien van centrale verwarming (kolen- of mazoutkachels).

Bij renovatie van dergelijke woningen wordt systematisch overgeschakeld op centrale/collectieve verwarming op gas.

2. Initiatieven vanwege de VHM om elektrische verwarmingstoestellen in bestaande sociale woningen te vervangen door betere alternatieven

De energie- en milieuproblematiek wordt door de VHM globaal benaderd. Dit gebeurt in drie stappen :

- 1) beperk zo goed mogelijk de energiebehoefte (door een degelijke thermische isolatie en een bruikbaar ventilatiesysteem) ;
- 2) gebruik zoveel mogelijk duurzame energie (aardgas, actieve- en passieve zonne-energie, cogeneratie, ...) ;
- 3) zorg voor een energieomzetting met een zo hoog mogelijk rendement (o.a. goed ontworpen en gedimensioneerde verwarmingsinstallaties met een aangepast en precies regelsysteem, toepassing van condenserende gasketels, pompen met laag verbruik, ...).

Dergelijke stappenbenadering wordt ook toegepast inzake water, materialen, ...

De VHM legt momenteel een K45-eis op voor alle nieuwbouwprojecten en hanteert vrij strenge U-waarden (warmtedoorgangscoefficienten) voor gebouwonderdelen, zowel bij nieuwbouw als bij renovaties. Deze eisen zijn strenger dan het huidige Vlaams isolatiedecreet en waarschijnlijk ook iets strenger dan deze opgenomen in het komend EPD (energieprestatiedecreet).

Heel wat (rij)woningen halen reeds K40 en beter !

Daarnaast heeft de VHM de ventilatienorm (NBN D50-001) verplicht gesteld voor alle projecten. Deze norm wordt pas met het EPD voor gans Vlaanderen verplicht.

Hierdoor wordt het energieverbruik voor verwarming sterk teruggedrongen. Aan de hand van verbruiksmetingen werd vastgesteld dat door na-isolatie van een appartementsgebouw het energieverbruik met de helft wordt vermindert ! Goed geïsoleerde woningen laten ook andere en meer energiezuinige verwarmingstechnieken toe zoals lagetemperatuursverwarming met toepassing van condensatieketels (gas) of warmtekrachtkoppeling (relatief kleine installaties voor cogeneratie van elektriciteit en warmte).

Het louter en alleen vervangen van een elektrische verwarming door bijvoorbeeld een centrale verwarming op gas is, vanuit het oogpunt duurzaamheid, niet de meest optimale oplossing. Elektrische verwarming heeft (op het vlak van de woning) een hoog rendement en laat toe de verwarming aan de behoeften aan te passen. Het globaal energetisch rendement is echter laag.

3. Initiatieven vanwege de VHM om elektrische verwarming te weren uit nieuwe sociale huisvestingsmaatschappijen.

Dit werd reeds aangegeven onder punt 2 hierboven. Daarnaast worden alle projecten nagezien door de technische dienst van de VHM. De regel daarbij is dat elektrische verwarming wordt uitgesloten, behalve in zeer specifieke gevallen en mits een omstandige verantwoording.

Uittreksel uit het typebestek B2001 van de VHM (zie ook www.vhm.be onder professioneel)

75.00 Elektriciteit / verwarming – Algemeen

Algemeen

Onderhavig hoofdstuk betreft een voorlopige en onuitgewerkte versie.

Nota aan de ontwerper

Gezien de gemiddeld hogere energiekost ten laste valt van de eindgebruiker (de sociale huur-

der), wordt de toepassing van elektrische verwarming als hoofdverwarmingssysteem bij nieuwbouwprojecten niet aanbevolen. De post "elektriciteit/verwarming" is hier evenwel opgenomen met het oog op gebeurlijke onderhouds- en/of vervangingswerken van bestaande elektrische verwarmingstoestellen.

De VHM voert dan ook meer dan een ontra- dingsbeleid.

4. Aantal goedgekeurde sociale woningbouwprojecten waarbij in elektrische verwarmingsinstallaties was voorzien.

Ook hier zijn geen exacte statistische gegevens voorhanden. Er kan gesteld worden dat het aantal nieuwe elektrische verwarmingsinstallaties nagenoeg nihil is, evenals wat stookolie betreft.

Er zijn het afgelopen jaar enkele onderhoudsdossiers ingediend waarbij elektrische accumulatiekachels vervangen werden en dit in afwachting van een meer grondige renovatie van de woningen op termijn.

Een ander dossier betrof een project waar geen gas aanwezig was en waar de plaatsing van stookolietanks problematisch was (wegens ruimtegebrek).

**Vraag nr. 2
van 4 oktober 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER**

Sociale huisvesting – Wachtlijsten

Op 30 december 2000 stonden in totaal 62.285 huishoudens of alleenstaanden op een wachtlijst voor een sociale huurwoning. In juli 2002 zouden 6.428 van de beoogde 15.000 woningen in vastlegging of realisatiefase zitten.

Eind 2001 verklaarde de minister dat via een centrale partner wetenschappelijk onderzoek zou worden opgezet om gegevens inzake de sociale woonbehoefte in de Vlaamse gemeenten en de evolutie hiervan te verzamelen.

Via de nieuwe cel Programmacoördinatie van de afdeling Woonbeleid zouden knelpunten in kaart worden gebracht.

1. Hoe lang waren de wachtlijsten in 2001 per sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) en hoe-

veel woningen werden er door de respectieve SHM's gerealiseerd ?

2. Kan men concluderen dat er een daling is van de wachtlijsten bij SHM's die investeren, of blijven de wachtlijsten aangroeien ?
3. Wat is de stand van zaken m.b.t. het beoogde wetenschappelijk onderzoek ? Welke partner werd aangesteld ?
4. Welke knelpunten werden door de cel Programmacoördinatie gedetecteerd ?

Antwoord

1. Antwoord : zie cijfergegevens in de **bijlagen 1 en 2**.

De cijfers betreffende de realisaties hebben enkel betrekking op de projecten nieuwbouw of vervangingsbouw van het eigen patrimonium van de woningen die zijn *opgeleverd* (in gebruik genomen) in 2001. Deze cijfers wijken af van de cijfers betreffende de *goedgekeurde* projecten die in het VHM-jaarverslag verschijnen. Deze laatste zijn immers bedoeld als indicator van de effecten van een recent beleid en zijn geen indicator van de activiteit van een socialehuisvestingsmaatschappij.

2. Op basis van de cijfergegevens in **bijlage 3** kan er, van 1996 tot 2000, geen significante correlatie gevonden worden tussen het aantal kandidaat-huurders op de wachtlijsten en de investeringen bij de SHM's. Het begrip "investeren" wordt in die bijlage kwantitatief vertaald door het totaal aantal verhuurde woningen.

Twee factoren die ontegensprekelijk wel een invloed hebben op het statistisch aantal kandidaat-huurders op de wachtlijsten van de SHM's zijn :

- dubbeltellingen van het aantal kandidaat-huurders ;
- de actualisaties van de registers van de kandidaat-huurders die zijn doorgevoerd in 1997 en 1999 (zie **bijlage 4**) :

1996 : 71.950 kandidaat-huurders,

1997 : 54.001 kandidaat-huurders,

1998 : 63.777 kandidaat-huurders,

1999 : 52.194 kandidaat-huurders.

3. Voor de toewijzing van de meerjarige onderzoeksopdracht in verband met wonen en huisvesting in Vlaanderen is recentelijk de aanbestedingsprocedure – via algemene offerteaanvraag – opgestart. Deze opdracht omvat de uitvoering van diverse samenhangende onderzoekstaken.

Ten eerste de uitvoering van een aantal groot-schalige onderzoeksopdrachten (woningkwaliteit, woningbehoeften en woonwensen). Ten tweede het uitvoeren van verschillende beperkte onderzoeksopdrachten naar aanleiding van concrete beleidsvragen. Daarnaast het verzamelen, analyseren en ontsluiten van gegevens in samenwerking met de huisvestingsdatabank binnen de Vlaamse administratie. Ten slotte het aanbieden van wetenschappelijke ad hoc dienst- en adviesverlening.

De opdracht zal nog vóór eind 2002 worden toegewezen, om van start te kunnen gaan begin 2003. De geplande uitvoeringstermijn van de globale opdracht bedraagt drie jaar.

4.1 Afstemming van programmatie

De ondersteuning van sociale huisvestingsprojecten verloopt via twee kanalen en via meerdere procedures.

- Via de administratie (Arohm) worden subsidies voor verwerving, infrastructuurwerken, bouw en/of renovatie goedgekeurd. De infrastructuurwerken, bouw en renovatie worden na goedkeuring verder opgevolgd door de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur bij de administratie Algemene Zaken en Financiën (AZF). Hier komen behalve de socialehuisvestingsmaatschappijen ook de gemeenten, intercommunales, OCMW's en sociale verhuurkantoren in aanmerking. De SHM's nemen evenwel het overgrote deel van de aanvragen voor hun rekening.

De jaarprogrammatie bij de administratie is in feite de optelsom van individueel beoordeelde projectaanvragen en is geen echt programma waarin een vergelijking wordt gemaakt op basis van een rangorde.

- Via de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij worden uitsluitend aan erkende SHM's langetermijnleningen toegestaan via verschillende programma's. Hier is de pro-

grammatie vooral een kwestie van de concrete vorderingen van het dossier op het terrein, zij het dat er wel in verdeelsleutels is voorzien aan de hand van criteria zoals ligging en inbreidingsgerichtheid.

De kosten die de initiatiefnemer zelf moet dragen, zijn globaal kleiner via subsidie bij de administratie, doch door een lange omloop worden de maandelijkse kosten via een VHM-lening gemiddeld toch kleiner.

De keuze van de SHM hangt dus af van de evolutie van de beschikbare liquiditeiten. Als toezichthoudende overheid maakt de VHM eveneens een inschatting van deze evolutie en mikt daarbij op een evenwichtige verdeling van projecten over beide kanalen, zeker in het geval van SHM's waar financiële moeilijkheden zijn ontstaan of dreigen. Hiervoor werd afzonderlijk overleg georganiseerd.

Voor het eerst is in mei van dit jaar een ontwerp van gezamenlijk programma sociale huurwoningen aan mij voorgelegd na ruim overleg tussen de betrokken administraties en de VHM. Een actualisering daarvan gebeurt in de loop van oktober.

De afstemming van de programma's wordt bemoeilijkt door verschillende aspecten.

a) Verschillen in de vastleggingsprocedure

- de VHM plaatst projecten op haar jaarprogramma's wanneer ze in de loop van het jaar de eerste gunning verwacht ; deze projecten gaan dus effectief in uitvoering in het jaar van programmatie. Bij de gunning worden de nodige bedragen vastgelegd op de VHM-begroting ;
- de administratie legt de geraamde bedragen vast op het ogenblik dat het voorontwerp door alle betrokken partijen kan goedgekeurd worden. Er dienen dan nog verschillende stappen te worden gedaan vooraleer een gunningsdossier rond is.

Deze verschillende timing in vastlegging betekent dat bij de programmatie enkele projecten nog kunnen verschoven worden van de administratie naar de VHM. Op dat ogenblik heeft de afdeling Gesubsidieerde Infra-

structuur al heel wat werk geleverd dat uiteindelijk onnodig blijkt.

b) Infrastructuurwerken

- de subsidiëring van infrastructuurwerken verloopt uitsluitend via de administratie, dus ook voor projecten van SHM's die via de VHM worden ondersteund. Dit leidt ertoe dat in sommige gevallen de aanvraag voor deze infrastructuurwerken pas gebeurt wanneer het project in een dusdanig gevorderd stadium zit dat de afhandeling van de infrastructuraanvraag de facto verdragend werkt, zeker wanneer het bovendien gaat om minimale ingrepen zoals de heraanleg van voetpaden.

Via regelmatig overleg tussen de afdeling Woonbeleid, de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij worden afspraken gemaakt om deze moeilijkheden op een pragmatische manier op te lossen op een dossieroverschrijdende wijze.

4.2 Gegevensuitwisseling

In principe vraagt de regelgeving dat elk projectdossier, onafhankelijk van het kanaal waarlangs de ondersteuning verloopt, minstens een meldingsdossier (het zgn. formulier O) zou indienen bij de cellen Huisvesting van de provinciale ROHM-afdelingen (*ROHM : Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen – red.*). Daardoor zou elk project ook een voor alle partijen eenduidig dossier met een herkenbaar nummer worden. In feite gebeurt het nog in te veel gevallen dat initiatiefnemers die ondersteuning vragen bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij geen formulier O indienen.

Mee daardoor is de omschrijving van wat als project wordt beschouwd vaak verschillend bij de administratie ten opzichte van de projectomschrijving bij de VHM. Elk kanaal gebruikt dan een eigen nummering, waardoor de samenstelling van een gezamenlijk jaarprogramma een ingewikkelde puzzel wordt.

Op initiatief van de afdeling Woonbeleid wordt nu in overleg bekeken hoe de betrokken instanties tot een verregaande vorm van elektronische gegevensuitwisseling kunnen komen

door de uitbouw van een dossieropvolgingssysteem waarop zowel de initiatiefnemers, als de betrokken administraties, als de VHM on line de nodige informatie kunnen inbrengen enerzijds of raadplegen anderzijds. Ongetwijfeld zal deze oefening ertoe leiden dat suggesties voor een vereenvoudiging van procedures naar boven zullen komen.

4.3 Verlieslatende projecten

Verschillende SHM's becijferden dat projecten waarvoor een subsidie voor bouw- of renovatie (SBR) wordt toegekend via de administratie, voor de maatschappij per definitie verlieslatend zijn gezien de lage inkomenscoëfficiënten van de huurders. Minstens één SHM heeft publiekelijk verklaard onder de huidige omstandigheden geen nieuwe projecten te zullen opstarten.

Concreet werd hierop ingespeeld door een bijkomende verhuursubsidie voor stedelijke maatschappijen met een overwicht aan huurders uit de laagste inkomensgroepen.

4.4 Lokale afstemmingen en sturing

Op plaatsten waar de initiatiefnemers inzake sociale huisvesting actief zijn, is ook op lokaal niveau een nauwer overleg noodzakelijk. Op enkele plaatsen is zulk lokaal sociaal woonoverleg al ingevoerd en de stand van zaken van de concrete projecten besproken met alle betrokken partijen.

Andere steden en gemeenten hebben spontaan sociale woonplannen opgemaakt en voorzien soms tot op wijkniveau in de gewenste ini-

tiatieven. De opmaak van de gemeentelijke structuurplannen is hieraan niet vreemd.

In feite zijn de lokale besturen vragende partij voor een meerjarige programmatie op lokaal niveau, waarin de contouren van de projecten worden aangegeven en de resultaten vooropgesteld in termen van aantal nieuwe en/of gerenoveerde woningen, en waarvoor een globale enveloppe zou worden toegekend.

Vooraleer deze werkwijze kan worden toegepast, is een wijziging van de subsidieregeling noodzakelijk. Er is dan bovendien behoefte aan een Vlaams sociaal woonplan waarin de gewenste spreiding van de realisaties wordt vooropgesteld.

De afdeling Woonbeleid bereidt zulk een Vlaams sociaal woonplan voor, mee in het kader van de goedkeuring door de Vlaamse regering van de synthesesnota betreffende prioriteiten inzake leefmilieu en ruimtelijke ordening waarin een woonbeleidsplan wordt aangekondigd voor eind 2002.

Ook in het kader van een onderzoek in opdracht van de afdeling Woonbeleid naar de mogelijkheden voor responsabilisering van de initiatiefnemers sociale huisvesting wordt deze piste bekeken.

4.5 Beter bestuurlijk beleid

De afzonderlijke rollen en bevoegdheden van verschillende administraties en de VHM inzake sociale woningbouw worden aangepakt in het kader van beter bestuurlijk beleid. Op dat ogenblik zal een reële coördinatie van realisaties mogelijk zijn.

Bijlage 1 : aantal kandidaat-huurders (KH) sociale huurwoningen

Referentiedatum : 31/12/2001

		Gewoon KH	Mutatie	Totaal KH
Provincie : Antwerpen				
Arrondissement : Antwerpen				
1010	Ideale Woning – Antwerpen	5.267	690	5.957
1020	De Goede Woning – Antwerpen	1.560	0	1.560
1030	Huisvesting – Antwerpen	2.482	371	2.853
1050	Onze Woning – Antwerpen	1.742	127	1.869
1065	ABC – Antwerpen	843	55	898
1110	Gew. Mij tot het Bouwen van Sociale Woningen – Boom	125	46	171
1140	Sociaal Wonen – Deurne	690	45	735
1180	CV Beter Wonen – Hoboken	844	105	949
1260	Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	119	17	136
1310	De Voorkempen – Wuustwezel	610	58	668
1320	Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	271	24	295
Totaal voor arr. Antwerpen :		14.553	1.538	16.091
Arrondissement : Mechelen				
1120	Gezellige woningen – Bornem	257	34	291
1150	Volkswoningen Duffel – Duffel	770	12	782
1160	Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	388	15	403
1200	Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	427	39	466
1210	De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	634	131	765
1256	Eigen Woning – Puurs	291	22	313
1300	Volkshuisvesting – Willebroek	245	84	329
Totaal voor arr. Mechelen		3.012	337	3.349
Arrondissement : Turnhout				
1155	Geelse Bouwmaatschappij – Geel	1.165	32	1.197
1170	Eigen Haard – Herenthals	257	19	276
1230	Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	227	15	242
1235	De Heibloem – Olen	104	12	116
1250	De Noorderkempen – Merksplas	369	26	395
1290	Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	1.559	43	1.602
1295	Zonnige Kempen – Westerlo	719	52	771
Totaal voor arr. Turnhout		4.400	199	4.599
Totaal voor prov. Antwerpen :		21.965	2.074	24.039

		Gewoon KH	Mutatie	Totaal KH
Provincie : Limburg				
Arrondissement : Hasselt				
7000	Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	1.541	397	1.938
7030	Nieuw Dak – Genk	1.156	660	1.816
7050	Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	449	55	504
7055	Limburgs Tehuis – Hasselt	509	58	567
7090	Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	529	61	590
Totaal voor arr. Hasselt		4.184	1.231	5.415
Arrondissement. Maaseik				
7064	Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	1.268	224	1.492
7070	Ons Dak – Maaseik	683	118	801
Totaal voor arr. Maaseik :		1.951	342	2.293
Arrondissement. Tongeren				
7015	Maaslands Huis – Maasmechelen	686	224	910
7110	Tongershuis – Tongeren	331	155	486
Totaal voor arr. Tongeren		1.017	379	1.396
Totaal voor prov. Limburg :		7.152	1.952	9.104
Provincie : Oost-Vlaanderen				
Arrondissement : Aalst				
4010	CV voor Huisvesting Gewest Aalst – Aalst	178	22	200
4015	Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	1.375	4	1.379
4200	Veilig Wonen – Aalst	587	25	612
4240	Welzijn – Ninove	462	9	471
Totaal voor arr. Aalst :		2.602	60	2.662
Arrondissement : Dendermonde				
4070	Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	420	37	457
4190	Zonnige Woonst – Hamme	309	32	341
4260	Hulp in Woningnood – Berlare	143	3	146
4290	Volkswelzijn – Dendermonde	308	43	351
4340	Eigen Dak – Wetteren	273	35	308
4350	Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	336	9	345
Totaal voor arr. Dendermonde		1.789	159	1.948

	Gewoon KH	Mutatie	Totaal KH	
Arrondissement : Eeklo				
4090	Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	333	32	365
4360	Gew. Mij Huisvesting Zelzate – Zelzate	127	0	127
	VHM-woningen Zelzate	5	0	5
Totaal voor arr. Eeklo		465	32	497
Arrondissement. Gent				
4080	Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	259	2	261
4110	De Goede Werkmanswoning – Gent	795	68	863
4140	De Gentse Haard – Gent	965	72	1.037
4150	Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	1.828	285	2.113
4160	Volkshaard – Gent	2.693	92	2.785
	VHM-woningen Wachtebeke	0	0	0
4180	Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	413	24	437
4230	Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	177	0	177
4370	Elk zijn Dak – Zomergem	41	2	43
Totaal voor arr. Gent :		7.171	545	7.716
Arrondissement : Oudenaarde				
4270	Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	238	29	267
4280	De Nieuwe Haard – Ronse	247	21	268
Totaal voor arr. Oudenaarde :		485	50	535
Arrondissement : Sint-Niklaas				
4040	Gew. Mij Huisvesting Beveren – Beveren	644	133	777
4220	Tuinwijk – Lokeren	553	105	658
4300	Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	142	8	150
4310	Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	910	40	950
4320	Bouwmij. van Temse – Temse	372	115	487
Totaal voor arr. Sint-Niklaas		2.621	401	3.022
Totaal voor prov. Oost-Vlaanderen :		15.133	1.247	16.380
Provincie : Vlaams-Brabant				
Arrondissement : Halle-Vilvoorde				
2228	Providentia – Asse	2.649	18	2.667
2290	Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	691	28	719
2350	Huisvesting Zennevallei – Halle	625	32	657
2630	Inter-Vilvoordse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	435	129	564
Totaal voor arr. Halle-Vilvoorde :		4.400	207	4.607

		Gewoon KH	Mutatie	Totaal KH
Arrondissement. Leuven				
2010	Goedkope Woningen – Aarschot	280	12	292
2250	Diest-Uitbreiding – Diest	435	80	515
2351	Volkswoningbouw – Herent	290	19	309
2360	De Goede Haard – Heverlee	368	3	371
2420	Dijledal – Leuven	1.142	343	1.485
2455	Sociale Woningen Landen – Landen	149	6	155
2600	Elk zijn Huis – Tervuren	387	56	443
2610	Huisvesting Tienen – Tienen	259	65	324
Totaal voor arr. Leuven		3.310	584	3.894
Totaal voor prov. Vlaams-Brabant :		7.710	791	8.501
Provincie : West- Vlaanderen				
Arrondissement : Brugge				
3060	Het Lindenhof – Blankenberge	300	28	328
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	828	75	903
3100	Interbrugse Maatschappij – Brugge	2.050	50	2.100
3150	Heist-Best – Knokke-Heist	390	9	399
3150,1	VHM-woningen Knokke-Heist	0	0	0
9910	Haard en Kouter – Brugge St.-Kruis	177	2	179
Totaal voor arr. Brugge		3.745	164	3.909
Arrondissement : Ieper				
3200	Ons Onderdak – Ieper	406	38	444
3421	De Leie – Wervik	192	15	207
Totaal voor arr. Ieper :		598	53	651
Arrondissement. Kortrijk				
3140	Mijn Huis – Harelbeke	730	33	763
3230	Goedkope Woning – Kortrijk	1.226	131	1.357
3240	Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	107	27	134
3250	Eigen Haard is Goud Waard – Menen	225	17	242
3280	Ons Dorp – Menen	125	59	184
3410	Helpt Elkander – Waregem	426	52	478
3431	De Vlashaard – Wevelgem	119	20	139
3440	Eigen Haard – Zwevegem	350	37	387
9920	Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestingsmaatschappij – Kortrijk	147	6	153
Totaal voor arr. Kortrijk		3.455	382	3.837

	Gewoon KH	Mutatie	Totaal KH
Arrondissement. Oostende			
3120 Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	97	6	103
3315 De Gelukkige Haard – Oostende	0	0	0
3320 Oostendse Haard – Oostende	1.231	37	1.268
Totaal voor arr. Oostende	1.328	43	1.371
Arrondissement : Roeselare			
3210 De Mandelbeek – Ingelmunster	96	0	96
3220 Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	253	27	280
3330 De Mandel – Roeselare	616	71	687
Totaal voor arr. Roeselare	965	98	1.063
Arrondissement : Tielt			
3380 Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	129	11	140
Totaal voor arr. Tielt :	129	11	140
Arrondissement : Veurne			
3310 De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	142	7	149
3390 Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	447	54	501
Totaal voor arr. Veurne	589	61	650
Totaal voor prov. West-Vlaanderen :	10.809	812	11.621
Totaal voor het Vlaamse gewest : 31/12/2001	62.769	6.876	69.645

Bijlage 2 : gerealiseerde woningen

SHM	Naam	Woningen
1010	De Ideale Woning	22
1020	De Goede Woning	12
1120	Gezellige Woningen	22
1140	Sociaal Wonen	23
1155	Geelse Bouwmaatschappij	48
1160	Mij. voor de Huisvesting van het kanton Heist-op-den-Berg	5
1170	Eigen Haard	6
1210	De Mechelse Goedkope Woning	16
1230	Molse Bouwmij. voor de Huisvesting	28
1250	Bouwmij. De Noorderkempen	24
1260	Sociale Bouwmij. Schelle	8
1290	Turnhoutse Maatschappij voor de Huisvesting	30
1295	Zonnige Kempen	12
1310	De Voorkempen HE	2
1320	Zwijndrechts Huisvestingsmaatschappij	19
2010	Samenw. Mij. voor Goedkope Woningen	7
2228	Providentia	20
2250	Diest-Uitbreiding	12
2350	Huisvesting Zennevallei-Halle	7
2351	Volkswoningbouw	9
2360	De Goede Haard	18
2420	Dijledal	13
2455	Sociale Woningen van Landen	9
2600	Elk zijn Huis	66
2610	Huisvesting Tienen	24
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting	40
3100	Interbrugse Maatschappij voor de Huisvesting	13
3140	Mijn Huis	9
3150	t 'Heist Best	16
3200	Ons Onderdak	103
3210	De Mandelbeek	20
3280	Ons Dorp	11
3310	De Nieuwpoortse Volkswoning	9
3330	De Mandel	34
3390	Veurnse Bouwmaatschappij	11
3421	De Leie	64
3431	De Vlashaard	26
3440	Eigen Haard	16
4040	Gew. Mij. voor Huisvesting	67
4080	Deinse Bouwmaatschappij	16
4150	Gentse Maatschappij voor de Huisvesting	84
4160	Volkshaard	79
4190	De Zonnige Woonst	15

SHM	Naam	Woningen
4220	Tuinwijk	20
4310	Sint-Niklase Mij. voor de Huisvesting	7
4320	Bouwmij. van Temse	16
4340	Eigen Dak	4
4350	Gew. Mij. voor Woningbouw	19
7000	Kantonnale Bouwmij. van Beringen voor Huisvesting	43
7015	Maaslands Huis	1
7030	Nieuw Dak	1
7050	Hasseltse Huisvestingsmaatschappij	24
7055	Limburgs Tehuis	19
7064	Kempisch Tehuis	27
7070	Ons Dak	42
7090	Nieuw Sint-Truiden	28
7110	Gewestelijke Bouwmaatschappij Tongershuis	16
		1.362

Bijlage 3 : correlatie aantal kandidaat-huurders-investeringen

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
1010	Ideale Woning – Antwerpen	1996	4948	8247
1010	Ideale Woning – Antwerpen	1997	4988	3760
1010	Ideale Woning – Antwerpen	1998	5009	3874
1010	Ideale Woning – Antwerpen	1999	5007	4002
1010	Ideale Woning – Antwerpen	2000	4986	4211
1020	De Goede Woning – Antwerpen	1996	3295	2037
1020	De Goede Woning – Antwerpen	1997	3399	1113
1020	De Goede Woning – Antwerpen	1998	3373	1286
1020	De Goede Woning – Antwerpen	1999	3391	1556
1020	De Goede Woning – Antwerpen	2000	3380	888
1030	Huisvesting – Antwerpen	1996	5537	1273
1030	Huisvesting – Antwerpen	1997	5539	997
1030	Huisvesting – Antwerpen	1998	5552	1320
1030	Huisvesting – Antwerpen	1999	5489	1067
1030	Huisvesting – Antwerpen	2000	5469	1488
1050	Onze Woning – Antwerpen	1996	3915	2981
1050	Onze Woning – Antwerpen	1997	3912	1032
1050	Onze Woning – Antwerpen	1998	3926	1191
1050	Onze Woning – Antwerpen	1999	3983	1121
1050	Onze Woning – Antwerpen	2000	4103	1542
1065	ABC – Antwerpen	1996	1751	1275
1065	ABC – Antwerpen	1997	1759	1367
1065	ABC – Antwerpen	1998	1762	1845
1065	ABC – Antwerpen	1999	1774	1352
1065	ABC – Antwerpen	2000	1764	873
1110	Gew. Mij. tot het Bouwen van Sociale Woningen – Boom	1996	1172	737
1110	Gew. Mij. tot het Bouwen van Sociale Woningen – Boom	1997	1182	234
1110	Gew. Mij. tot het Bouwen van Sociale Woningen – Boom	1998	1195	180
1110	Gew. Mij. tot het Bouwen van Sociale Woningen – Boom	1999	1155	153
1110	Gew. Mij. tot het Bouwen van Sociale Woningen – Boom	2000	1090	242
1120	Gezellige Woningen – Bornem	1996	440	197
1120	Gezellige Woningen – Bornem	1997	439	210
1120	Gezellige Woningen – Bornem	1998	471	203
1120	Gezellige Woningen – Bornem	1999	474	218
1120	Gezellige Woningen – Bornem	2000	473	214
1140	Sociaal Wonen – Deurne	1996	1522	1535
1140	Sociaal Wonen – Deurne	1997	1533	1211
1140	Sociaal Wonen – Deurne	1998	1544	1534
1140	Sociaal Wonen – Deurne	1999	1501	640
1140	Sociaal Wonen – Deurne	2000	1494	960
1150	Volkswoningen Duffel – Duffel	1996	942	539
1150	Volkswoningen Duffel – Duffel	1997	1055	594
1150	Volkswoningen Duffel – Duffel	1998	1077	915

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
1150	Volkswoningen Duffel – Duffel	1999	1134	625
1150	Volkswoningen Duffel – Duffel	2000	1170	963
1155	Geelse Bouwmaatschappij – Geel	1996	1598	814
1155	Geelse Bouwmaatschappij – Geel	1997	1628	640
1155	Geelse Bouwmaatschappij – Geel	1998	1616	863
1155	Geelse Bouwmaatschappij – Geel	1999	1642	1102
1155	Geelse Bouwmaatschappij – Geel	2000	1659	1660
1160	Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	1996	906	449
1160	Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	1997	916	212
1160	Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	1998	951	265
1160	Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	1999	954	231
1160	Mij. v/d Huisvesting Heist o/d Berg – Heist o/d Berg	2000	976	322
1170	Eigen Haard – Herentals	1996	487	141
1170	Eigen Haard – Herentals	1997	500	105
1170	Eigen Haard – Herentals	1998	505	156
1170	Eigen Haard – Herentals	1999	499	169
1170	Eigen Haard – Herentals	2000	495	230
1180	CV Beter Wonen – Hoboken	1996	1444	1308
1180	CV Beter Wonen – Hoboken	1997	1542	925
1180	CV Beter Wonen – Hoboken	1998	1542	1519
1180	CV Beter Wonen – Hoboken	1999	1513	834
1180	CV Beter Wonen – Hoboken	2000	1481	1175
1200	Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	1996	623	483
1200	Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	1997	673	337
1200	Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	1998	678	409
1200	Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	1999	667	362
1200	Lierse Maatschappij voor Huisvesting – Lier	2000	657	468
1210	De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	1996	2806	632
1210	De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	1997	2795	526
1210	De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	1998	2798	543
1210	De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	1999	2821	772
1210	De Mechelse Goedkope Woning – Mechelen	2000	2808	645
1220	De Vrije Woonst – Mechelen	1997	0	0
1220	De Vrije Woonst – Mechelen	1998	0	0
1230	Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	1996	400	196
1230	Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	1997	399	170
1230	Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	1998	442	181
1230	Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	1999	458	171
1230	Molse Mij. voor Huisvesting – Mol	2000	484	216
1235	De Heibloem – Olen	1996	306	55
1235	De Heibloem – Olen	1997	314	48
1235	De Heibloem – Olen	1998	314	84
1235	De Heibloem – Olen	1999	311	76
1235	De Heibloem – Olen	2000	319	96
1250	De Noorderkempem – Merksplas	1996	759	202

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
1250	De Noorderkempen – Merksplas	1997	768	308
1250	De Noorderkempen – Merksplas	1998	771	462
1250	De Noorderkempen – Merksplas	1998	794	237
1250	De Noorderkempen – Merksplas	2000	802	355
1256	Eigen Woning – Puurs	1996	827	269
1256	Eigen Woning – Puurs	1997	835	276
1256	Eigen Woning – Puurs	1998	852	315
1256	Eigen Woning – Puurs	1999	848	221
1256	Eigen Woning – Puurs	2000	851	302
1260	Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	1996	417	154
1260	Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	1997	422	91
1260	Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	1998	423	117
1260	Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	1999	420	138
1260	Sociale Bouwmij. Schelle – Schelle	2000	420	127
1290	Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	1996	1953	640
1290	Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	1997	1989	987
1290	Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	1998	1997	1117
1290	Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	1999	1998	864
1290	Turnhoutse Mij. v/d Huisvesting – Turnhout	2000	1972	1144
1295	Zonnige Kempen – Westerlo	1996	1163	337
1295	Zonnige Kempen – Westerlo	1997	1222	386
1295	Zonnige Kempen – Westerlo	1998	1297	836
1295	Zonnige Kempen – Westerlo	1999	1345	710
1295	Zonnige Kempen – Westerlo	2000	1356	831
1300	Volkshuisvesting – Willebroek	1996	1587	317
1300	Volkshuisvesting – Willebroek	1997	1595	224
1300	Volkshuisvesting – Willebroek	1998	1592	306
1300	Volkshuisvesting – Willebroek	1999	1591	202
1300	Volkshuisvesting – Willebroek	2000	1587	242
1310	De Voorkempen – Wuustwezel	1996	652	386
1310	De Voorkempen – Wuustwezel	1997	679	457
1310	De Voorkempen – Wuustwezel	1998	687	511
1310	De Voorkempen – Wuustwezel	1999	723	470
1310	De Voorkempen – Wuustwezel	2000	719	499
1320	Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	1996	413	196
1320	Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	1997	440	192
1320	Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	1998	451	295
1320	Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	1999	459	225
1320	Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij – Zwijndrecht	2000	468	306
2010	Goedkope Woningen – Aarschot	1996	240	255
2010	Goedkope Woningen – Aarschot	1997	257	341
2010	Goedkope Woningen – Aarschot	1998	290	272
2010	Goedkope Woningen – Aarschot	1999	291	210
2010	Goedkope Woningen – Aarschot	2000	289	286
2228	Providentia – Asse	1996	2321	1874

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
2228	Providentia – Asse	1997	2316	1153
2228	Providentia – Asse	1998	2329	1907
2228	Providentia – Asse	1999	2379	765
2228	Providentia – Asse	2000	2392	3526
2250	Diest-Uitbreiding – Diest	1996	590	492
2250	Diest-Uitbreiding – Diest	1997	590	389
2250	Diest-Uitbreiding – Diest	1998	607	459
2250	Diest-Uitbreiding – Diest	1999	607	347
2250	Diest-Uitbreiding – Diest	2000	622	506
2290	Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	1996	1646	1048
2290	Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	1997	1633	565
2290	Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	1998	1632	733
2290	Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	1999	1652	596
2290	Gew. Mij. voor Volkshuisvesting – Sint-Pieters-Leeuw	2000	1664	976
2350	Huisvesting Zennevallei – Halle	1996	1465	589
2350	Huisvesting Zennevallei – Halle	1997	1490	457
2350	Huisvesting Zennevallei – Halle	1998	1480	610
2350	Huisvesting Zennevallei – Halle	1999	1467	494
2350	Huisvesting Zennevallei – Halle	2000	1439	666
2351	Volkswoningbouw – Herent	1996	432	399
2351	Volkswoningbouw – Herent	1997	453	363
2351	Volkswoningbouw – Herent	1998	471	472
2351	Volkswoningbouw – Herent	1999	472	256
2351	Volkswoningbouw – Herent	2000	489	347
2360	De Goede Haard – Heverlee	1996	249	481
2360	De Goede Haard – Heverlee	1997	249	359
2360	De Goede Haard – Heverlee	1998	250	462
2360	De Goede Haard – Heverlee	1999	250	247
2360	De Goede Haard – Heverlee	2000	274	367
2420	Dijledal – Leuven	1996	1280	977
2420	Dijledal – Leuven	1997	2952	747
2420	Dijledal – Leuven	1998	2970	1123
2420	Dijledal – Leuven	1999	2912	1205
2420	Dijledal – Leuven	2000	2906	1205
2455	Sociale Woningen Landen – Landen	1996	353	68
2455	Sociale Woningen Landen – Landen	1997	360	171
2455	Sociale Woningen Landen – Landen	1998	355	141
2455	Sociale Woningen Landen – Landen	1999	355	116
2455	Sociale Woningen Landen – Landen	2000	355	123
2470	Gew. Mij. Huisvesting Leuven – Leuven	1996	1767	785
2490	Machelse Huisvesting – Machelen	1996	291	149
2490	Machelse Huisvesting – Machelen	1997	290	111
2490	Machelse Huisvesting – Machelen	1998	287	141
2600	Elk zijn Huis – Tervuren	1996	1037	330
2600	Elk zijn Huis – Tervuren	1997	1086	372

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
2600	Elk zijn Huis – Tervuren	1998	1109	460
2600	Elk zijn Huis – Tervuren	1999	1163	439
2600	Elk zijn Huis – Tervuren	2000	1183	482
2610	Huisvesting Tienen – Tienen	1996	332	277
2610	Huisvesting Tienen – Tienen	1997	347	260
2610	Huisvesting Tienen – Tienen	1998	350	303
2610	Huisvesting Tienen – Tienen	1999	353	248
2610	Huisvesting Tienen – Tienen	2000	357	313
2630	Inter-Vilvoorse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	1996	1773	576
2630	Inter-Vilvoorse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	1997	1797	197
2630	Inter-Vilvoorse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	1998	1792	209
2630	Inter-Vilvoorse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	1999	2055	224
2630	Inter-Vilvoorse Mij. v/d Huisvesting – Vilvoorde	2000	1978	401
3050	Leieland – Bissegem-Kortrijk	1996	146	58
3050	Leieland – Bissegem-Kortrijk	1997	156	54
3050	Leieland – Bissegem-Kortrijk	1998	156	95
3060	Het Lindenhof – Blankenberge	1996	574	504
3060	Het Lindenhof – Blankenberge	1997	575	316
3060	Het Lindenhof – Blankenberge	1998	591	391
3060	Het Lindenhof – Blankenberge	1999	603	220
3060	Het Lindenhof – Blankenberge	2000	586	155
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	1996	1715	1067
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	1997	1735	1108
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	1998	1173	1195
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	1999	1778	1059
3070	Brugse Maatschappij voor Huisvesting – Brugge	2000	1801	1431
3100	Interbrugse Maatschappij – Brugge	1996	2147	1450
3100	Interbrugse Maatschappij – Brugge	1997	2142	1750
3100	Interbrugse Maatschappij – Brugge	1998	2170	1270
3100	Interbrugse Maatschappij – Brugge	1999	2166	1995
3100	Interbrugse Maatschappij – Brugge	2000	2177	1450
3120	Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	1996	215	136
3120	Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	1997	219	175
3120	Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	1998	250	190
3120	Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	1999	249	172
3120	Eigen Haard is Goud Waard – Gistel	2000	275	81
3140	Mijn Huis – Harelbeke	1996	1215	703
3140	Mijn Huis – Harelbeke	1997	1234	585
3140	Mijn Huis – Harelbeke	1998	1268	504
3140	Mijn Huis – Harelbeke	1999	1268	481
3140	Mijn Huis – Harelbeke	2000	1264	587
3150	Heist-Best – Knokke-Heist	1996	181	323
3150	Heist-Best – Knokke-Heist	1997	178	266
3150	Heist-Best – Knokke-Heist	1998	178	320
3150	Heist-Best – Knokke-Heist	1999	176	282

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
3150	Heist-Best – Knokke-Heist	2000	171	335
3150,1	VHM-woningen Knokke-Heist	1996	35	0
3150,1	VHM-woningen Knokke-Heist	1997	35	0
3150,1	VHM-woningen Knokke-Heist	1998	35	0
3150,1	VHM-woningen Knokke-Heist	1999	35	0
3150,1	VHM-woningen Knokke-Heist	2000	34	0
3190	Heulse Heerd – Kortrijk	1996	206	136
3200	Ons Onderdak – Ieper	1996	1167	285
3200	Ons Onderdak – Ieper	1997	1171	256
3200	Ons Onderdak – Ieper	1998	1170	281
3200	Ons Onderdak – Ieper	1999	1186	216
3200	Ons Onderdak – Ieper	2000	1193	338
3210	De Mandelbeek – Ingelmunster	1996	233	163
3210	De Mandelbeek – Ingelmunster	1997	244	134
3210	De Mandelbeek – Ingelmunster	1998	244	167
3210	De Mandelbeek – Ingelmunster	1999	275	64
3210	De Mandelbeek – Ingelmunster	2000	272	183
3220	Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	1996	260	195
3220	Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	1997	288	273
3220	Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	1998	288	180
3220	Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	1999	296	152
3220	Izegemse Bouwmaatschappij – Izegem	2000	314	145
3230	Goedkope Woning – Kortrijk	1996	1369	1623
3230	Goedkope Woning – Kortrijk	1997	1381	1495
3230	Goedkope Woning – Kortrijk	1998	1379	1223
3230	Goedkope Woning – Kortrijk	1999	1394	884
3230	Goedkope Woning – Kortrijk	2000	1414	988
3240	Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	1996	386	47
3240	Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	1997	385	41
3240	Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	1998	392	70
3240	Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	1999	396	62
3240	Eigen Gift – Eigen Hulp – Kuurne	2000	395	73
3250	Eigen Haard is Goud Waard – Menen	1996	448	206
3250	Eigen Haard is Goud Waard – Menen	1997	660	183
3250	Eigen Haard is Goud Waard – Menen	1998	655	246
3250	Eigen Haard is Goud Waard – Menen	1999	656	276
3250	Eigen Haard is Goud Waard – Menen	2000	678	212
3275	Mijn Tehuis – Marke	1996	195	42
3280	Ons Dorp – Menen	1996	1036	137
3280	Ons Dorp – Menen	1997	1009	66
3280	Ons Dorp – Menen	1998	1050	100
3280	Ons Dorp – Menen	1999	1030	55
3280	Ons Dorp – Menen	2000	1013	127
3310	De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	1996	375	343
3310	De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	1997	389	291

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
3310	De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	1998	397	356
3310	De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	1999	410	258
3310	De Nieuwpoortse Volkswoning – Nieuwpoort	2000	413	369
3315	De Gelukkige Haard – Oostende	1996	1357	1118
3315	De Gelukkige Haard – Oostende	1997	1382	1012
3315	De Gelukkige Haard – Oostende	1998	1406	1512
3315	De Gelukkige Haard – Oostende	1999	1406	1134
3315	De Gelukkige Haard – Oostende	2000	1406	1279
3320	Oostendse Haard – Oostende	1996	1376	973
3320	Oostendse Haard – Oostende	1997	1377	864
3320	Oostendse Haard – Oostende	1998	1388	1015
3320	Oostendse Haard – Oostende	1999	1377	911
3320	Oostendse Haard – Oostende	2000	1371	1184
3330	De Mandel – Roeselare	1996	2928	1046
3330	De Mandel – Roeselare	1997	2965	1567
3330	De Mandel – Roeselare	1998	2952	1568
3330	De Mandel – Roeselare	1999	3034	1486
3330	De Mandel – Roeselare	2000	3033	497
3350	Eigen Heerd is Goud Weerd – Brugge	1996	245	977
3380	Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	1996	328	112
3380	Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	1997	325	72
3380	Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	1998	334	94
3380	Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	1999	349	81
3380	Tieltse Bouwmaatschappij – Tielt	2000	348	115
3390	Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	1996	839	290
3390	Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	1997	880	235
3390	Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	1998	891	330
3390	Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	1999	903	318
3390	Veurnse Bouwmaatschappij – Veurne	2000	899	422
3410	Helpt Elkander – Waregem	1996	1239	294
3410	Helpt Elkander – Waregem	1997	1243	252
3410	Helpt Elkander – Waregem	1998	1249	339
3410	Helpt Elkander – Waregem	1999	1224	293
3410	Helpt Elkander – Waregem	2000	1215	394
3421	De Leie – Wervik	1996	1043	176
3421	De Leie – Wervik	1997	1051	115
3421	De Leie – Wervik	1998	984	187
3421	De Leie – Wervik	1999	943	155
3421	De Leie – Wervik	2000	910	209
3431	De Vlashaard – Wevelgem	1996	632	302
3431	De Vlashaard – Wevelgem	1997	623	159
3431	De Vlashaard – Wevelgem	1998	623	172
3431	De Vlashaard – Wevelgem	1999	620	159
3431	De Vlashaard – Wevelgem	2000	622	122
3440	Eigen Haard – Zwevegem	1996	1121	239

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
3440	Eigen Haard – Zwevegem	1997	1132	237
3440	Eigen Haard – Zwevegem	1998	1140	265
3440	Eigen Haard – Zwevegem	1999	1147	212
3440	Eigen Haard – Zwevegem	2000	1161	310
4010	CV voor Huisvesting Gewest Aalst – Aalst	1996	668	704
4010	CV voor Huisvesting Gewest Aalst – Aalst	1997	667	447
4010	CV voor Huisvesting Gewest Aalst – Aalst	1998	665	620
4010	CV voor Huisvesting Gewest Aalst – Aalst	1999	668	328
4010	CV voor Huisvesting Gewest Aalst – Aalst	2000	696	462
4015	Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	1996	514	1073
4015	Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	1997	529	631
4015	Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	1998	598	769
4015	Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	1999	631	830
4015	Dewaco-Werkerswelzijn – Aalst	2000	678	1091
4020	Geluk in ons Huis – Baasrode	1996	206	89
4020	Geluk in ons Huis – Baasrode	1997	206	59
4020	Geluk in ons Huis – Baasrode	1998	206	72
4020	Geluk in ons Huis – Baasrode	1999	206	38
4040	Gew. Mij. Huisvesting Beveren – Beveren	1996	1532	564
4040	Gew. Mij. Huisvesting Beveren – Beveren	1997	1576	494
4040	Gew. Mij. Huisvesting Beveren – Beveren	1998	1573	797
4040	Gew. Mij. Huisvesting Beveren – Beveren	1999	1571	683
4040	Gew. Mij. Huisvesting Beveren – Beveren	2000	1600	638
4070	Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	1996	903	462
4070	Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	1997	910	381
4070	Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	1998	920	746
4070	Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	1999	1011	817
4070	Dendermondse Volkswoningen – Dendermonde	2000	1012	1081
4080	Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	1996	301	303
4080	Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	1997	297	352
4080	Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	1998	320	375
4080	Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	1999	320	252
4080	Deinse Bouwmaatschappij – Deinze	2000	322	341
4090	Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	1996	1305	526
4090	Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	1997	1305	419
4090	Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	1998	1315	499
4090	Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	1999	1332	325
4090	Meetjeslandse Bouwmaatschappij – Eeklo	2000	1336	183
4110	De Goede Werkmanswoning – Gent	1996	2599	2563
4110	De Goede Werkmanswoning – Gent	1997	2524	489
4110	De Goede Werkmanswoning – Gent	1998	2503	626
4110	De Goede Werkmanswoning – Gent	1999	2444	335
4110	De Goede Werkmanswoning – Gent	2000	2472	732
4140	De Gentse Haard – Gent	1996	1325	1254
4140	De Gentse Haard – Gent	1997	1314	877

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
4140	De Gentse Haard – Gent	1998	1292	704
4140	De Gentse Haard – Gent	1999	1312	605
4140	De Gentse Haard – Gent	2000	1292	579
4150	Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	1996	3243	1301
4150	Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	1997	3537	1491
4150	Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	1998	3536	1355
4150	Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	1999	3514	1283
4150	Gentse Mij. voor Huisvesting – Gent	2000	3433	1123
4160	Volkshaard – Gent	1996	3256	2927
4160	Volkshaard – Gent	1997	3310	3003
4160	Volkshaard – Gent	1998	3447	3858
4160	Volkshaard – Gent	1999	3521	2078
4160	Volkshaard – Gent	2000	3596	1813
4160,1	VHM-woningen Wachtebeke	1996	266	0
4160,1	VHM-woningen Wachtebeke	1997	264	0
4160,1	VHM-woningen Wachtebeke	1998	259	0
4160,1	VHM-woningen Wachtebeke	1999	264	0
4160,1	VHM-woningen Wachtebeke	2000	265	0
4180	Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	1996	1007	1417
4180	Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	1997	1026	715
4180	Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	1998	1011	676
4180	Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	1999	1024	486
4180	Huisvesting Gentbrugge-Ledeberg – Gentbrugge	2000	1006	759
4190	Zonnige Woonst – Hamme	1996	1010	290
4190	Zonnige Woonst – Hamme	1997	1035	279
4190	Zonnige Woonst – Hamme	1998	1045	357
4190	Zonnige Woonst – Hamme	1999	1080	302
4190	Zonnige Woonst – Hamme	2000	1085	422
4200	Veilig Wonen – Aalst	1996	1173	1151
4200	Veilig Wonen – Aalst	1997	1226	712
4200	Veilig Wonen – Aalst	1998	1265	966
4200	Veilig Wonen – Aalst	1999	1301	405
4200	Veilig Wonen – Aalst	2000	1373	636
4220	Tuinwijk – Lokeren	1996	1122	883
4220	Tuinwijk – Lokeren	1997	1166	504
4220	Tuinwijk – Lokeren	1998	1163	632
4220	Tuinwijk – Lokeren	1999	1157	505
4220	Tuinwijk – Lokeren	2000	1193	608
4230	Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	1996	353	370
4230	Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	1997	353	315
4230	Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	1998	347	476
4230	Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	1999	361	309
4230	Merelbeekse Sociale Woningen – Gent	2000	365	171
4240	Welzijn – Ninove	1996	528	328
4240	Welzijn – Ninove	1997	523	282

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
4240	Welzijn – Ninove	1998	513	342
4240	Welzijn – Ninove	1999	533	245
4240	Welzijn – Ninove	2000	556	326
4250	Elk Gezin een Dak – Oudenaarde	1996	384	270
4250	Elk Gezin een Dak – Oudenaarde	1997	382	164
4250	Elk Gezin een Dak – Oudenaarde	1998	385	207
4255	Gew. Bouwmij der Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	1996	329	158
4255	Gew. Bouwmij der Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	1997	329	176
4255	Gew. Bouwmij der Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	1998	335	363
4260	Hulp in Woningnood – Berlare	1996	290	129
4260	Hulp in Woningnood – Berlare	1997	290	120
4260	Hulp in Woningnood – Berlare	1998	290	156
4260	Hulp in Woningnood – Berlare	1999	290	134
4260	Hulp in Woningnood – Berlare	2000	308	178
4270	Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	1999	716	209
4270	Vlaamse Ardennen – Oudenaarde	2000	786	226
4280	De Nieuwe Haard – Ronse	1996	571	177
4280	De Nieuwe Haard – Ronse	1997	587	135
4280	De Nieuwe Haard – Ronse	1998	588	134
4280	De Nieuwe Haard – Ronse	1999	585	117
4280	De Nieuwe Haard – Ronse	2000	610	82
4290	Volkswelzijn – Dendermonde	1996	532	294
4290	Volkswelzijn – Dendermonde	1997	560	173
4290	Volkswelzijn – Dendermonde	1998	576	192
4290	Volkswelzijn – Dendermonde	1999	565	211
4290	Volkswelzijn – Dendermonde	2000	777	235
4300	Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	1996	512	143
4300	Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	1997	510	141
4300	Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	1998	518	161
4300	Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	1999	551	86
4300	Gew. Mij. voor Volkswoningen – St.-Gillis-Waas	2000	559	86
4310	Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	1996	1400	640
4310	Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	1997	1402	623
4310	Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	1998	1398	611
4310	Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	1999	1398	631
4310	Sint-Niklase Mij. v/d Huisvesting – Sint-Niklaas	2000	1411	701
4320	Bouwmij. van Temse – Temse	1996	751	425
4320	Bouwmij. van Temse – Temse	1997	786	352
4320	Bouwmij. van Temse – Temse	1998	782	528
4320	Bouwmij. van Temse – Temse	1999	800	366
4320	Bouwmij. van Temse – Temse	2000	806	585
4340	Eigen Dak – Wetteren	1996	653	193
4340	Eigen Dak – Wetteren	1997	656	168
4340	Eigen Dak – Wetteren	1998	680	207
4340	Eigen Dak – Wetteren	1999	697	173

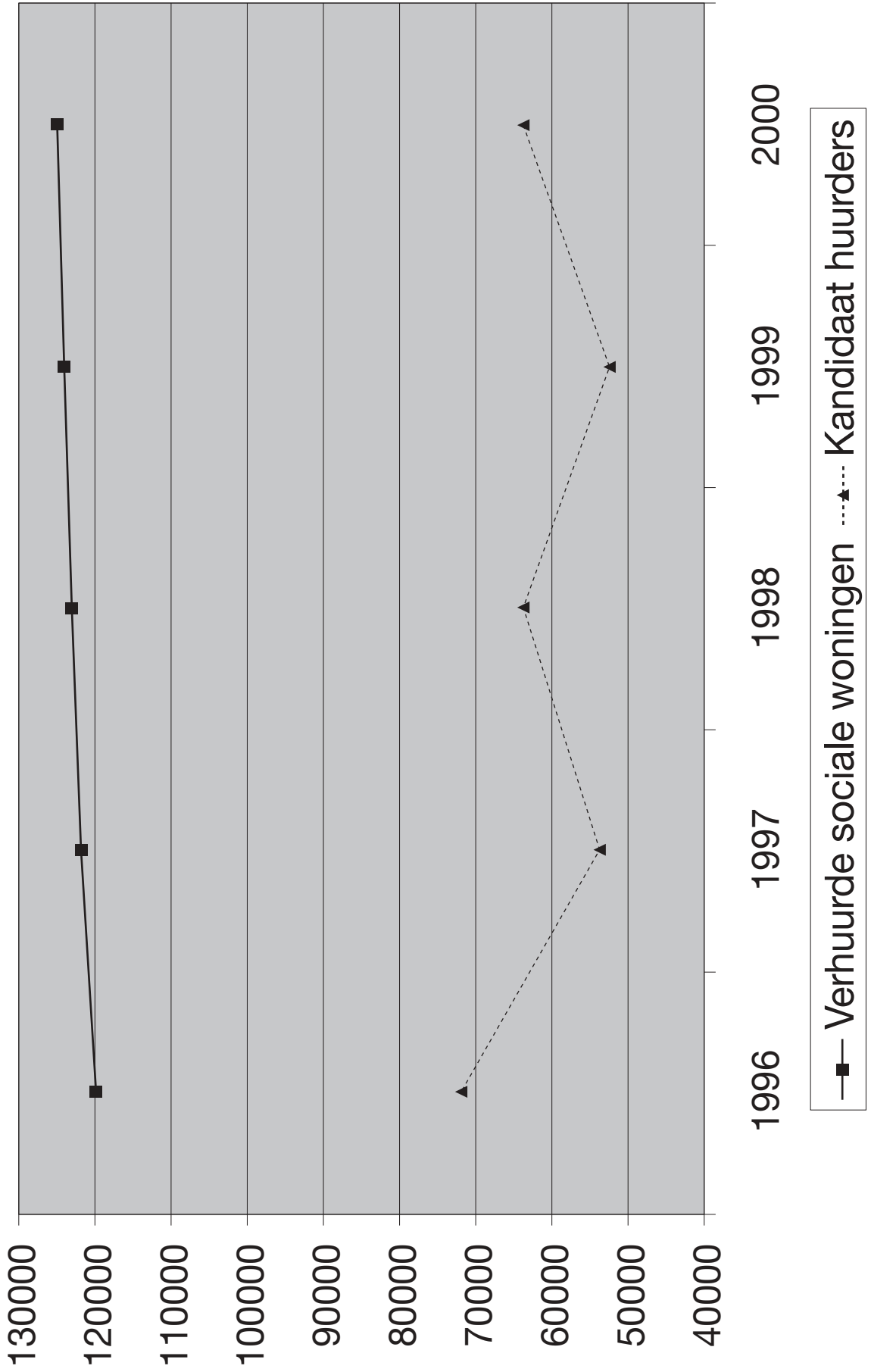
Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
4340	Eigen Dak – Wetteren	2000	713	236
4350	Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	1996	528	225
4350	Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	1997	539	147
4350	Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	1998	537	218
4350	Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	1999	539	201
4350	Gewestelijke Maatschappij voor Woningbouw – Zele	2000	554	321
4360	Gew. Mij Huisvesting Zelzate – Zelzate	1996	806	90
4360	Gew. Mij Huisvesting Zelzate – Zelzate	1997	823	67
4360	Gew. Mij Huisvesting Zelzate – Zelzate	1998	823	107
4360	Gew. Mij Huisvesting Zelzate – Zelzate	1999	823	76
4360	Gew. Mij Huisvesting Zelzate – Zelzate	2000	824	107
4360,1	WHM-woningen Zelzate	1996	140	3
4360,1	WHM-woningen Zelzate	1997	140	5
4360,1	WHM-woningen Zelzate	1998	139	0
4360,1	WHM-woningen Zelzate	1999	139	0
4360,1	WHM-woningen Zelzate	2000	139	4
4370	Elk zijn Dak – Zomergem	1996	166	37
4370	Elk zijn Dak – Zomergem	1997	166	34
4370	Elk zijn Dak – Zomergem	1998	166	50
4370	Elk zijn Dak – Zomergem	1999	166	36
4370	Elk zijn Dak – Zomergem	2000	164	44
7000	Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	1996	2984	1775
7000	Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	1997	3042	1454
7000	Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	1998	3056	1642
7000	Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	1999	3061	1481
7000	Kantonnale Bouwmij. Beringen – Beringen	2000	3073	1686
7015	Maaslands Huis – Maasmechelen	1996	1898	424
7015	Maaslands Huis – Maasmechelen	1997	1919	368
7015	Maaslands Huis – Maasmechelen	1998	1924	471
7015	Maaslands Huis – Maasmechelen	1999	1938	399
7015	Maaslands Huis – Maasmechelen	2000	1962	522
7030	Nieuw Dak – Genk	1996	3119	1015
7030	Nieuw Dak – Genk	1997	3133	912
7030	Nieuw Dak – Genk	1998	3143	1100
7030	Nieuw Dak – Genk	1999	3144	1042
7030	Nieuw Dak – Genk	2000	3263	1319
7050	Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	1996	750	491
7050	Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	1997	785	376
7050	Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	1998	805	518
7050	Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	1999	879	426
7050	Hasseltse Huisvestingsmaatschappij – Hasselt	2000	878	574
7055	Limburgs Tehuis – Hasselt	1996	1144	444
7055	Limburgs Tehuis – Hasselt	1997	1209	393
7055	Limburgs Tehuis – Hasselt	1998	1250	474
7055	Limburgs Tehuis – Hasselt	1999	1286	422

Nr.	Naam	Jaar	Tot. verhuurd	Gewoon KH
7055	Limburgs Tehuis – Hasselt	2000	1317	618
7064	Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	1996	2394	993
7064	Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	1997	2452	1079
7064	Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	1998	2445	1383
7064	Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	1999	2463	1104
7064	Kempisch Tehuis – Houthalen-Helchteren	2000	2459	2022
7070	Ons Dak – Maaseik	1996	1187	351
7070	Ons Dak – Maaseik	1997	1221	365
7070	Ons Dak – Maaseik	1998	1249	382
7070	Ons Dak – Maaseik	1999	1278	426
7070	Ons Dak – Maaseik	2000	1323	521
7090	Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	1996	775	453
7090	Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	1997	840	425
7090	Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	1998	861	465
7090	Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	1999	895	469
7090	Nieuw Sint-Truiden – Sint-Truiden	2000	933	573
7110	Tongershuis – Tongeren	1996	843	370
7110	Tongershuis – Tongeren	1997	841	323
7110	Tongershuis – Tongeren	1998	869	495
7110	Tongershuis – Tongeren	1999	882	442
7110	Tongershuis – Tongeren	2000	887	481
9910	Haard en Kouter – Brugge St.-Kruis	1997	243	1076
9910	Haard en Kouter – Brugge St.-Kruis	1998	245	210
9910	Haard en Kouter – Brugge St.-Kruis	1999	245	238
9910	Haard en Kouter – Brugge St.-Kruis	2000	245	443
9920	Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestingsmaatschappij – Kortrijk	1997	208	82
9920	Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestingsmaatschappij – Kortrijk	1998	208	144
9920	Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestingsmaatschappij – Kortrijk	1999	362	89
9920	Zuid-West-Vlaamse Sociale Huisvestingsmaatschappij – Kortrijk	2000	375	206

(EV : erkende vennootschap – red.)

Bijlage 4 : actualisatie aantal kandidaat-huurders in 1997 en 1999

Vraag nr. 12
van 24 oktober 2002
van de heer ANDRE MOREAU

Land- en tuinbouwbeurzen – Subsidiëring

Zie :
Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
Vraag nr. 28
van 24 oktober 2002
van de heer André Moreau
Blz. 1033

**III. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS MET
TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN
EN DIE OP VERZOEK
VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN
OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG
(Reglement artikel 81, 4)**

Nihil.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

**II. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS EN WAAROP
NOG NIET WERD GEANTWOORD*
(Reglement artikel 81, 6)**

Nihil.

---

* datum van afsluiting : 3/12

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering				
△ 47	20.09.2002	F. Dewinter	<i>Airmiles – Regeling</i>	1097
1	26.09.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Territorialiteitsbeginsel – Overtredingen</i>	1099
2	04.10.2002	C. Van Eyken	<i>Overheidsbrochures – Vertaling voor faciliteitengemeenten</i>	1100
3	17.10.2002	J. Sauwens	<i>Septembeerklaring – Lastenverlagingen</i>	931
4	17.10.2002	J. Verfaillie	<i>Golfterreinen – Ministeriële uitspraak</i>	931
S. STEVAERT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie				
1	26.09.2002	F. Vermeiren	<i>Zeekanaal Brussel-Schelde – Diepgang en slibruiming</i>	932
2	26.09.2002	F. Vermeiren	<i>Zeekanaal Brussel-Schelde – Spoorontsluiting kanaalzone</i>	933
3	26.09.2002	J. De Roo	<i>Groene stroom – Huisvuilverbrandingsinstallaties</i>	934
4	26.09.2002	J. Maes	<i>Home Fabiola Oostende – Afbraak</i>	934
5	26.09.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Belbusinformatie Kalmthout – Kostenverdeling</i>	935
6	26.09.2002	J. Verfaillie	<i>Kusttram – Aanpassing kruispunten</i>	935
7	26.09.2002	J. Laurys	<i>Wegenwerken – Aanpassing rooilijnen</i>	937
8	26.09.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Leuvense Vaart – Zwaaiikom (2)</i>	938
9	26.09.2002	P. Huybrechts	<i>E313 Olen – Geluidswerende maatregelen</i>	938
10	26.09.2002	J. Verfaillie	<i>Basismobiliteit – West-Vlaanderen</i>	939
11	04.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Mobiliteitsenquête Brussel Gewest – Betrokkenheid</i>	939
12	04.10.2002	J. Maes	<i>N38 Vlamertinge – Weegbrug</i>	940
13	04.10.2002	J. De Meyer	<i>N70 Belsele – Verkeersveiligheid</i>	940
14	04.10.2002	F. Vermeiren	<i>Fietspaden – Stand van zaken</i>	941
15	11.10.2002	J. Verfaillie	<i>N35 Kortemark – Veiligheid kruispunt</i>	942
16	11.10.2002	J. Verfaillie	<i>Bermbeheer – Distelbestrijding</i>	942
17	11.10.2002	J. Verfaillie	<i>Luchthaven Oostende – ICAO-normen</i>	943
18	11.10.2002	A.-E. Bogaert	<i>Doortrekking N41 – Stand van zaken</i>	944
△ 19	11.10.2002	D. Ramoudt	<i>Kust – Mobiliteit</i>	945
20	11.10.2002	C. Decaluwe	<i>A17 St.-Eloois-Winkel – Geluidswering</i>	946
21	11.10.2002	C. Decaluwe	<i>N43 Aalbeke – Lijnbeplanting</i>	947
22	17.10.2002	C. Decaluwe	<i>A19 Geluwe – Project "Buiten Gewone Buurt"</i>	947

23	17.10.2002	J. Penris	<i>Melseledijk Kallo – Verkeersveiligheid</i>	947
24	17.10.2002	C. Decaluwe	<i>E17 Kortrijk-Marke – Bufferbekken</i>	948
25	17.10.2002	M. Van den Eynde	<i>Bedrijfsvervoerplannen – Stand van zaken</i>	949
26	17.10.2002	J. Geysels	<i>Jaagpad Albertkanaal – Autoverkeer</i>	950
27	17.10.2002	E. Schuermans	<i>N20 Luikersteenweg Hasselt – Verkeersdrukte</i>	950
28	17.10.2002	J. Verfaillie	<i>Provinciewegen – Overdracht</i>	951
29	17.10.2002	J. Verfaillie	<i>Luchthaven Oostende – Investerings</i>	951
30	17.10.2002	V. Declercq	<i>Verbindingsweg Kennedy-De Bolle Oostende – Fietspaden</i>	953

M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen

172	16.05.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Social-profitsector – Nieuwe reguliere jobs</i>	1101

M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking

274	20.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Verstandelijk-gehandicaptenzorg – Personeel</i>	1106
276	20.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Zwaar zorgbehoevenden – Mobiliteit</i>	1107
280	20.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Welzijns- en gezondheidsvoorzieningen – Directiefuncties</i>	1108
1	26.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>OPZ Rekem – Delinquente jongeren (2)</i>	955
2	26.09.2002	S. Becq	<i>Jo-lijn – Evaluatie</i>	1111
3	26.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Mentaal gehandicapte geïnterneerden – Werkgroep</i>	1115
4	26.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Thuiszorg jonge gezinnen – HIVA-studie</i>	1116
5	26.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>VIPA-middelen – Verdeling</i>	1118
6	04.10.2002	C. De Schepper	<i>Rusthuisklachten – Onderzoek</i>	1120
7	04.10.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Dagverzorgingscentra – Financiering hygiënische zorg</i>	1121
8	04.10.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Commerciële gezondheidsenquêtes – Verwijzing naar overheid</i>	957
9	04.10.2002	S. Becq	<i>Rusthuizen – VIPA-dossiers</i>	1122
10	11.10.2002	S. Becq	<i>Zorgkassen – Administratiekosten</i>	958
11	17.10.2002	P. Ceysens	<i>Welzijnsbarometer – Stand van zaken</i>	960
13	17.10.2002	S. Becq	<i>Zorgfonds – Belegging reserves</i>	961
14	17.10.2002	S. Becq	<i>Campagnes – Evaluatie</i>	962
15	17.10.2002	S. Becq	<i>Rusthuizen – Reconversie</i>	965
16	17.10.2002	S. Becq	<i>Diensten voor gezinszorg – Urencontingent</i>	1130
17	24.10.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kansarme gezinnen – Steun</i>	968
18	24.10.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Slachtofferhulp – Beleid 2003</i>	968
19	24.10.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Geïntegreerd Welzijnsinformatiesysteem (GEWIS) – Stand van zaken</i> ..	969
20	24.10.2002	S. Becq	<i>Kinderopvang – Enveloppefinanciering</i>	971
21	24.10.2002	K. Van Overmeire	<i>Nepal – Ontwikkelingssamenwerking</i>	972

△ 22	24.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitengemeenten – Taalkennis wachtdiensten</i>	972
23	24.10.2002	S. Becq	<i>Deeltijdse OCMW-ontvangers – Reglementering</i>	973
24	31.10.2002	C. Van Eyken	<i>Zorgkassen – Randgemeenten</i>	974
26	31.10.2002	P. Ceysens	<i>Kind en Gezin – Toekomstgroep en vernieuwingsgroep</i>	974
30	08.11.2002	M. Van den Abeelen	<i>Kinderopvangvergoedingen – Criteria</i>	975
31	08.11.2002	S. Becq	<i>Zorgverzekering – Mantelzorgpremies</i>	976

M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

142	20.09.2002	G. Vanleenhove	<i>Medische attesten beroepsonderwijs – CLB's</i>	1133
143	20.09.2002	C. Decaluwe	<i>Verwijlintresten – Stand van zaken</i>	1134
146	20.09.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Overlegcomité – Dossier taalinspectie onderwijs</i>	1135
147	20.09.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitschool Linkebeek – Inschrijvingen</i>	1135
148	20.09.2002	E. Glorieux	<i>Energieaudits – Deelnemende scholen</i>	1135
149	20.09.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Druggebruik bij scholieren – Initiatieven</i>	1136
150	20.09.2002	I. van Kessel	<i>Onderwijs asielzoekers – Organisatie en financiering</i>	1137
151	20.09.2002	J. De Meyer	<i>TBS55+'ers – Uitbetaling vakantiegeld</i>	1139
152	20.09.2002	J. De Meyer	<i>ICT-doelstellingen onderwijs – Maatregelen</i>	1140
153	20.09.2002	L. Martens	<i>Gelijke onderwijskansen – Stand van zaken</i>	1141
3	04.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Basisschool Komen – Leerlingenaantal</i>	976
4	04.10.2002	J. Maes	<i>Oekraïense studenten Nederlands – Studiebeurs</i>	977
5	11.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Gemeenschapsonderwijs – Raad van Beroep</i>	1145
6	11.10.2002	D. Ramoudt	<i>Hotelschool Spermalie Brugge – Uitbating reisbureau</i>	977
7	11.10.2002	G. Vanleenhove	<i>Engelstalig hoger onderwijs – Stand van zaken</i>	979
8	11.10.2002	L. Martens	<i>Centra voor leerlingenbegeleiding – PMS- en MST-personeel</i>	1146
9	11.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Onderwijsbeleid Vlaamse Rand – Overleg met schooldirecties</i>	980
10	11.10.2002	J. Malcorps	<i>Milieuzorg op school – Stand van zaken</i>	981
11	11.10.2002	J. Malcorps	<i>Autistische kinderen – Schoolse opvang</i>	984
12	17.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Franstalig onderwijs faciliteitengemeenten – Subsidies</i>	984
15	24.10.2002	G. Vanleenhove	<i>Doorlichtingen BO/SO – Beoordelingscriteria</i>	987
16	24.10.2002	A. Moreau	<i>Opvangscholen voor probleemjongeren – Stand van zaken</i>	987

R. LANDUYT, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme

93	21.08.2002	A. De Martelaer	<i>Toeristische sector – Toegankelijkheid</i>	1149
106	20.09.2002	D. Ramoudt	<i>Zon en Zee Westende – Toeristische functie</i>	1150
1	26.09.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Vakantie voor kansarmen – Doelgroep</i>	988
2	04.10.2002	K. Van Dijck	<i>Landingsbanen – Gewijzigde voorwaarden</i>	990

	3	04.10.2002	G. Sols	<i>Bedrijfsopleidingen – Subsidiëring</i>	991
	4	04.10.2002	J. Verfaillie	<i>Gifgasmunitiestort Paardenmarkt – Ministeriële uitspraken</i>	1151
	5	11.10.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Tewerkstelling gehandicapten – Stimuli (2)</i>	992
△	6	17.10.2002	M. Van den Eynde	<i>Camping Familiestrand Postel – Ruimtelijk uitvoeringsplan</i>	993
	7	31.10.2002	A. De Martelaer	<i>Landingsbanen – Resolutie</i>	995
	8	08.11.2002	J. Verfaillie	<i>Sectorprotocol visserij – Betrokkenheid provincie West-Vlaanderen</i>	996

V. DUA, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

	4	26.09.2002	A. Denys	<i>Bos en groen – Vergunningsprocedures</i>	997
	6	04.10.2002	J. Demeulenaere	<i>Kwetsbare gebieden – Peilputten</i>	999
	7	04.10.2002	J. Maes	<i>Vleterbeek Poperinge – Onderhoud</i>	1000
	8	04.10.2002	F. Vermeiren	<i>Afgedankte voertuigen – Verwerking</i>	1002
	10	11.10.2002	F. Vermeiren	<i>Afvalwaterzuivering – Kostprijs en subsidiëring</i>	1003
△	11	11.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Kasteelpark Ter Meeren (Zaventem) – Vrijwaring</i>	1005
	12	11.10.2002	J. Malcorps	<i>Milieuzorg op school – Stand van zaken</i>	1005
	13	11.10.2002	J. Malcorps	<i>Blikvangers – Evaluatie</i>	1010
	14	11.10.2002	M. Van den Eynde	<i>Slibruiming grachten – PV's</i>	1011
	15	11.10.2002	B. Laloo	<i>Visserij – Meerjarig Oriëntatieprogramma</i>	1012
	16	11.10.2002	M. Van den Eynde	<i>Drinkwaterprobleem Brecht – Informatie buurtbewoners</i>	1012
	18	17.10.2002	J. Maes	<i>Kustgemeenten – Restafval</i>	1013
	19	17.10.2002	C. Decaluwe	<i>Milieu en vervoer – Stickeractie</i>	1016
	20	17.10.2002	C. Decaluwe	<i>Grensoverschrijdende riviervervuiling – Frankrijk</i>	1017
	21	17.10.2002	J. Geysels	<i>Ruilverkaveling Merksplas – Stand van zaken</i>	1020
	22	17.10.2002	J. De Meyer	<i>Veestapel en bemestingsdruk – Stand van zaken</i>	1021
	23	17.10.2002	J. Verfaillie	<i>Vossenpopulatie – Stand van zaken</i>	1026
	24	17.10.2002	E. Matthijs	<i>Top Johannesburg – Deelnemers en kosten</i>	1027
	25	17.10.2002	J. Maes	<i>Natuurherstel IJzermonding – Hemmepolder Nieuwpoort</i>	1029
	26	24.10.2002	M. Van den Eynde	<i>Voeren – Drinkwater</i>	1030
	27	24.10.2002	J. Malcorps	<i>Scheepswrakken – Decontaminatie</i>	1031
	28	24.10.2002	A. Moreau	<i>Land- en tuinbouwbeurzen – Subsidiëring</i>	1033
	29	31.10.2002	A. De Martelaer	<i>NV François Bertem – Gemeentelijk toezicht</i>	1034
	30	31.10.2002	J. Verfaillie	<i>Duinendecreet – Transformatorenstation Koksijde</i>	1036
	31	31.10.2002	J. Malcorps	<i>Zwembaden – Luchtkwaliteitsnormen</i>	1036
	32	31.10.2002	M. Cordeel	<i>Fort van Haasdonk – Chemisch afval</i>	1038
	33	31.10.2002	D. De Cock	<i>Wachtbekkens Lebbeke – Beheer</i>	1039

D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

3	26.09.2002	A.-E. Bogaert	<i>Bedrijventerrein Siezegem (Aalst) – Bestemmingsprocedure</i>	1042
7	04.10.2002	J. Maes	<i>Gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur – West-Vlaanderen</i>	1043
10	04.10.2002	J. Sauwens	<i>Begrotingsdoelstellingen – Monitoring lokale besturen</i>	1043
11	04.10.2002	J. Sauwens	<i>Begrotingsdoelstellingen – Kredietverleningen en deelnemingen</i>	1045
13	11.10.2002	F. Vermeiren	<i>Bedrijvenzone Meise (Westrode) – Ruimtelijk uitvoeringsplan</i>	1045
14	11.10.2002	D. Ramoudt	<i>Kust – Mobiliteit</i>	1046
△ 15	11.10.2002	F. Dewinter	<i>Subsidies stadsontwikkeling – Vlaams aandeel</i>	1047
16	17.10.2002	C. Decaluwe	<i>4FM Q-Music – Invulling frequentiepakketten</i>	1048
17	17.10.2002	M. Van den Eynde	<i>Camping Familiestrand Postel – Ruimtelijk uitvoeringsplan</i>	1050
18	17.10.2002	J. Sauwens	<i>Uitgavenbegroting 2003 – Uitgaven per kredietsoort</i>	1050
19	17.10.2002	J. Sauwens	<i>Registratierechten – Geschil met federale overheid</i>	1050
20	17.10.2002	L. Caluwé	<i>Autokeuringsstation Malle – Vergunning</i>	1051
21	17.10.2002	I. Vertriest	<i>Strategische BPA-projecten – Stand van zaken</i>	1052
22	17.10.2002	A. Moreau	<i>Mestverwerking – Bouwvergunningen</i>	1053
23	17.10.2002	S. Becq	<i>Bedrijventerreinen Vlaams-Brabant – Stand van zaken</i>	1055
△ 24	24.10.2002	E. Glorieux	<i>Windenergieprojecten – Vergunningen</i>	1056
25	24.10.2002	J. Verfaillie	<i>Verbindingsweg Ieper-Veurne – Stand van zaken</i>	1057
26	24.10.2002	J. Verfaillie	<i>Windturbines – Gistel en Veurne</i>	1058
27	24.10.2002	D. Vandebossche	<i>Ruimtelijk Structuurplan Gent – Ministerieel advies</i>	1059
28	24.10.2002	C. Decaluwe	<i>Vergunningenregister – Stand van zaken</i>	1060
29	31.10.2002	I. Vertriest	<i>Gecoro's – Arrondissement Aalst-Oudenaarde</i>	1061
30	31.10.2002	C. Decaluwe	<i>Windturbines – Ongevalrisico</i>	1062
31	31.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Advertentie zonevreemde woningen – Brussel Deze Week</i>	1064
33	08.11.2002	J. Verfaillie	<i>Openlucht recreatieve verblijven – Vergunningen</i>	1065
36	08.11.2002	S. Becq	<i>Ontwerpen van decreet en besluit – Adviezen Raad van State</i>	1066

P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken

1	26.09.2002	P. Ceysens	<i>Vlaams Administratief Centrum Leuven – Stand van zaken</i>	1067
2	26.09.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Nationaal erfgoed – Federaal initiatief</i>	1067
3	26.09.2002	M. Dillen	<i>Resolutie energiebesparing overheidsgebouwen – Uitvoering</i>	1067
4	26.09.2002	J. Loones	<i>Vlaamse ambtenaren – Bloeddonatie</i>	1068
5	04.10.2002	E. Glorieux	<i>Dienstvoertuigen – Milieuprestaties</i>	1073
6	04.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Mobiliteitsenquête Brussels Gewest – Taalgebruik</i>	1074
7	04.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Gemeentelijke websites – Faciliteitengemeenten</i>	1074
8	04.10.2002	J. Maes	<i>Brouwerij 't Zwynland Poperinge – Bescherming</i>	1075

9	04.10.2002	J. Loones	<i>Vlaamse ambtenaren – Nationale orden</i>	1075
10	04.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Nieuw Gemeentedecreet – Faciliteitengemeenten</i>	1077
11	04.10.2002	J. Sauwens	<i>Gemeentelijke zilverfondsen – Initiatieven</i>	1079
12	11.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Kasteelpark Ter Meeren (Zaventem) – Vrijwaring</i>	1080
13	17.10.2002	J. Malcorps	<i>Begraafplaatsen – Milieuvriendelijk beheer</i>	1080
14	17.10.2002	J. Verfaillie	<i>Belgium Ypres Westhoek Rally – Evaluatie</i>	1082
15	24.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitengemeenten – Taalkennis personeel</i>	1082
16	24.10.2002	J. Geysels	<i>Gesco's politiepersoneel – Interministerieel akkoord</i>	1083
17	24.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitengemeenten – Taalkennis wachtdiensten</i>	1084
18	24.10.2002	K. Van Dijck	<i>Jobpunt Vlaanderen – Taalgebruik advertenties</i>	1084
19	24.10.2002	S. Becq	<i>Deeltijdse OCMW-ontvangers – Reglementering</i>	1085

J. GABRIELS, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting

128	20.09.2002	E. Glorieux	<i>Sociale woningen – Elektrische verwarming</i>	1152
1	04.10.2002	A. De Martelaer	<i>Leegstand – Onteigeningen</i>	1085
2	04.10.2002	A. De Martelaer	<i>Sociale huisvesting – Wachtlijsten</i>	1154
3	11.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Europees patent – Kostprijs Engelse versie</i>	1086
4	11.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Overname BDBH-personeel</i>	1087
5	11.10.2002	F. Dewinter	<i>Subsidies stadsontwikkeling – Vlaams aandeel</i>	1087
6	11.10.2002	K. Van Overmeire	<i>Europees Parlement – Zetelverdeling</i>	1088
7	17.10.2002	J. Verfaillie	<i>Huisvestingsbeleid – Doorstromingsmogelijkheden</i>	1088
8	17.10.2002	F. Vermeiren	<i>Renovatiepremies – Stand van zaken</i>	1089
9	24.10.2002	F. Sarens	<i>Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid – Werking</i>	1091
10	24.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export-Vlaanderen – Directeur-generaal</i>	1095
11	24.10.2002	K. Van Overmeire	<i>Nepal – Contacten en projecten</i>	1095
12	24.10.2002	A. Moreau	<i>Land- en tuinbouwbeurzen – Subsidiëring</i>	1178

G. VANHENGEL, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden

1	04.10.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Herkenbaarheid Vlaams-Brusselse instellingen – Rol VGC</i>	1095
2	31.10.2002	C. Van Eyken	<i>Gratis openbaar vervoer – Vlaamse studenten in Brussel</i>	1096